5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 762—Joi 2 Iulie 1909

Moraliști fără Morală

Nici-odată obrăznicia colectivistă n'a cunoscut margini. Ori de cîte-ori a fost vr'o ticăloșie de făcut, fie de ordin politic fie de ordin privat, făptuitorii au fost totdeauna înumărați printre membrii partidului liberal. Iar cînd a fost vorba de făcut morală și de dat lecții de corectitudine politică sau socială, moraliștii cei mai înfocați s-au găsit tot printre rîndurile liberalilor.

Concepția ce au liberalii despre felul de a face politică și a trage foloase dintr'însa este fără pereche în țara aceasta.

Pentru dînșii politica n'a fost și nu este de cît mijlocul de înavuțire cît mai repede — pentru ca, în același timp, să găsească în actele politice ale adversarilor lor, fapte incorecte.

Presa liberală, are de asemeni aceiași mentalitate.

Ea se erijează în moralista cea mai aprigă, tocmai fiind-că e cu totul lipsită de morală! Și ce e mai desgustător e cînd vezi că pînă și ziarul tinerilor liberali, dă dovadă de această cinică conduită, invederînd vechea zicătoare, că ce naște din pisică șoareci mănîncă.

Vechii liberali, au traficat totul din politică — din această pricină viițiul corupțiunei s-a întins pretutindeni și a transformat viața politică într'o murdară chestie de tarabă.

Tinerii liberali, mai lacomi de cît bătrînii, s'au dedat la fapte și mai josnice, și pe cînd bătrînilor le-au trebuit zeci de ani pentru procopseală, tinerii mai expeditivi, au întrebuințat numai cîți-va ani. Exemple sunt destule și ar ocupa prea mult spațiu în acest articol, pentru ca să înșirăm pomelnicul nesfîrșit, al înavuțiților liberali, deveniți milionari, după cîți-va ani de politică protecționistă!

Reflecțiile acestea le-a provocat un articol, apărut ieri în ziarul tinerilor liberali, cu privire la împămîntnirile grase.

Inchipuți-vă, cine se scandalizează de împămîntenirile plătite, tocmai inovatorii acestui sistem necins'it, practicat pe tot timpul guvernărilor liberale, în modul cel mai îndrăzneț.

Cine a putut uita afacerile scandaloase date în vileag, făptuite de fruntași liberali cu împămîntănirile? A trebuit, la un moment dat, ca majoritatea Camerei liberale din ultima guvernare, să fie convocată de președintele Camerei, și să i se spue că sunt dovezi indiscutabile că fruntașii liberali au încasat sume mari de la străinii ce solicită împămîntenirile, pentru ca să se potolească navala ce deputații liberali, dădeau la Cameră, pentru votarea indigenatelor plătite.

Și tocmai acești liberali necorecți, pentru care fostul prim-ministru Sturdza nu găsea cuvinte de dezaprobare, fac pe cinstiți și ne vorbesc de necesitatea morală și națională de a se stîrpi aceste moravuri.

Și de ce? Pentru că la Ploești inconștientul Cantacuzino, ar fi afirmat, că sub guvernul seu, din 1905-1907, s'au găsit căpetenii care traficau asupra împămîntenirilor, afirmare nu mai puțin grav, ca acea făcută de d, Sturdza în plină consfătuire a majorităților liberale, că are proba că insuși membri de seamă ai biroului Camerei, a luat bani pentru împămînteniri.

Că afirmările vagi ale d-lui Cantacuzino, trebuesc puse la carantină, intru atît intru cît se fac cu spirit de insinuare față de unii din partizanii noștri, nici nu mai încape îndoială.

Dacă d-l Cantacuzino ar fi avut ceva de zis la adresa unora din cei ce ne urmează în politică, ar fi trebuit s'o spună de mult, dacă era om de onoare. Dar acum, după doi ani de mare dușmănie și lupta politică, afirmările sale sunt curate infamii. Afară numai, dacă Nababul nu s'a gîndit la împămîntinirile promise străinilor pentru împrumuturile făcute neamurilor sale, și acele acordate tovarășilor săi de afaceri—în care caz suntem de acord și noi în a recunoaște, că s'au tras foloase personale din împămîntenire și în legislatura conservatoare de la 1905, cum s'au tras foloase în legislatura liberală de la 1904. Dar și în acest caz, stau foarte bine alături liberalii, de conservatorii pe cari îi sprijină azi în toate actele lor politice, și ale căror cuvîntări pătimașe presa liberală, se simte onorată să le comenteze în potriva noastră—în loc să le înfiereze, precum merită.

O GAFĂ

Sînt oameni politici, cari ori de cîte ori deschid gura fac bocluc. D. Gh. Gr. Cantacuzino — căruia i se mai zice și șeful grupării carpiste, spre deosebire de generalisimul d. P. P. Carp—este dintre aceștia.

In discursul său de la Ploești, d. Cantacuzino a adus prin tangentă, vorba despre „împămînteniri... grase". D-sa însă n'a lămurit nimic, n'a precizat nimic, sau mai exact n'a spus nimic. Iar astăzi, presa liberală 'i face cuvenitele trei somațiuni spre a da explicațiunile necesare. Dar de ce d. Cantacuzino n'a zis nimic despre acele „grase împămînteniri" de cari a pomenit; și de ce presa liberală îi dă zor să vorbească?

Iată două chestiuni, care trebuesc lămurite, spre a dezvăli un mic colț al politicei vechilor noastre partide, plin de cea mai cinică imoralitate

De ce d. Cantacuzino nu vrea să se explice și să dea în vileag cele ce cunoaște asupra împămînteniri grase? Pentru că, s'o spunem limpede și fără înconjor—nu-i dă mîna. La Ploești d-sa a făcut o mare gafă politică făcînd aluzie la o chestiune, în care familia și partizanii d-sale au avut roluri destul de urîte. Dar familia și partizanii, dacă nu l-au împedicat atunci, neputînd prevedea aventura fostului prim-ministru, astăzi îl împedică, îi interzice cu desăvîrșire să mai deschidă gura. Și d. Cantacuzino, care este deprins să se jertfească, s'a jertfit și de astădată pentru interesele familiei și ale partidului.

Să se știe deci, că d. Cantacuzino vrea să dea lămuriri în chestiunea, pe care însuși a ridicat-o de groaza vîltoarei ce s'ar stîrni asupra sa și-a partidului său.

Si de ce presa liberală îi dă zor să vorbească în aceiași chestiune? Pentru a face o diversiune și a ocupa opinia publică cu evenimente străine intimității partidului de la putere.

In adevăr prea se discută mult despre descompunerea partidului liberal, și prea se accentuase asupra neputinței guvernului și incapacității d-lui Ionel Brătianu. O chestiune senzațională, care să devieze atențiunea publică în altă parte era necesară; și fiind-că împămînteririle grase ale d-lui Cantacuzino îndeplineau această condițiune esențială, presa liberală repede s'a agățat de ea, căutînd s-o exploateze cît s-o putea mai mult.

De aceia d. Cantacuzino tace, iar presa oficioasă îi dă zor să vorbească. Nouă ni sînt însă indiferente intențiunile unora și rezervele celorlalți.

Noi vom vorbi și despre chestiunea rîdicată de d, Cantacuzino cînd va veni momentul; după cum nu vom înceta de a arăta și destrăbălarea partidului și a guvernului liberal, acum cînd chestiunea este de o actualitate și de un interes general.

Em.

Vizita de la Sinaia

Moștenitorului Austriei, i s'a făcut la Sinaia o primire strălucită.

N'a fost numai o primire oficială. Ci o adevarată manifestație populară de simpatie, cari onorează și pe cei cari le fac și pe cei cărora le sunt adresate.

Arhiducele Ferdinand, s'a putut convinge, că manifestația călduroasă cu care l'a înconjurat toate clasele sociale aflate și venite în acest scop la Sinaia, n'au fost conduse numai de sentimentul politeței ce se cuvine față de un așa de înalt oaspete.

Că mai presus de această politeță, este un fond de adevarată și puternică dragoste, isvorîtă din convingerea pe care o avem că Moștenitorul tronului austriac, este un bun și statornic amic al romînilor.

De aceea, la manifestația de iubire a celor din regat, au venit și s'au asociat și frații noștri din Ardeal, tocmai pentru că ei cunosc mai bine sentimentele de afecțiune ce Arhiducele le poartă, și tocmai pentru că au mai mult de cît noi nevoe să-și păstreze intacte aceste sentimente.

Nouă ne pare bine de modul strălucit și călduros cu care a fost întimpinat și însoțit în țară, viitorul Imparat al Imperiului vecin. Căci într'un timp mai mult sau mai puțin îndepărtat cînd va fi chemat să conducă destinlee marei Impărății Austriace, va ști, că în afară de popoarele marei sale Impărății, se găsesc milioane de suflete romînești, pe al căror devotament se poate ori cînd sprijini, și la a căror bună soartă trebue în ori-ce moment să vegheze.

CATE-VA NOTE

D. Iorga este un grandoman incorigibil și un falsificator primejdios.

In numărul *Neamului* de la 21 Iunie, d. Iorga dă, ca făcînd parte din interpelarea deputatului bucovinean Grigorovici, următoarea frază:

„Cu toate că nu ne identificăm cu politica d-lui N. Iorga, protestăm totuși, în numele culturei, ca un *astfel* de profesor de *notoriètate istorică, care stă în serviciul științii* (notorietatea ?) să fie expulzat dintr'o țară culturală".

Frază absolut neexistentă în interpelarea deputatului Grigorovici. Ea este inventată de imaginațiunea bolnavă a apostolui „neamului". Și ca dovadă, este numărul de la 24 Iunie tot al *Neamului romînesc*, în care se publică textul întreg al acestei interpelări, și în care nu se găsește nici fraza în chestie și nici calificativele ce-și dă d. Iorga singur și pe gratis.

Dar, vorba ceia: laudă-mă gură... s'auză kinderii.

Chestii politice

Sabia lui Bren

E cunoscută istoria cu intrarea Galilor în Roma. Era pe la anul 389 înainte de Hristos. Bren, căpitenia Galilor, trecu Alpii și asediă cetatea Clusium, aliata Romei. Ambasadorii romani trimeși să trateze pacea, atacară cu furie pe căpiteniile Galilor, ceia ce îi înfuria și-i aduse asupra Romei.

Șepte luni s'a apărat Manliu în Capitoliu până cînd a fost silit să ceară pace, plătind Galilor 1000 de livre de aur. Pe cînd se cîntărea aurul, Bren își aruncă în cumpănă și sabia lui să i-o cîntărească cu aur, zicînd clasicele vorbe: *Vai de cei învinși!*

Dar iată că Camilus se arată și izbind furios balanța zise răstit: „înlături aurul; Romanul își răscumpără patria cu ferul".

Și Galii au fost învinși!

Ce îndepărtate timpuri! Ce mărețe timpuri prin virtutea oamenilor de atunci!

Sabia lui Bren!

Prin politica noastră economică, Regatul Romîniei e tributar cu 206 milioane pe an Austriei și Germaniei.

206 milioane lei! Face mai mult de cît 20 tributuri ce plăteau țările Romîne Turciei, pe vremuri. Dar tributul politic se poate scutura. Sabia lui Bren apăsat-a o clipă, dar virtutea lui Camil a scapat osînda.

Tributul Turciei l'a spalat sabia lui Mihai și Ion Vodă; l'a spalat vremea.

Nu tot așa e și cu tributul economic; acesta e mai permanent prin firea sa întru cît nu va fi desvoltată acea forță lăuntrică de producere și de cumpătare în cheltueli.

Liberarea patriei și scăparea ei de supt jugul tributului politic se scapă cu ferul!

Liberarea patriei de supt jugul cotropirei economice e mai grea. Factorii economici nu se desvoltă în aceiași măsură ca și cei politici.

In politică se pot face salturi prin firea de aventurier a fruntașilor. Din contra în economie saltul e alene, ajale, treptat, treptat și numai forțe interne fie de ordin individual, dar mai ales social îl pot schimba.

La noi evoluția de cotropire și îngenunchiare economică nu și-a făcut încă pasul; mai avem de evoluat spre balanța străină economică. Ca semn al acestei evoluții spre contopire și îngenunchiare se dau vizitele înalților oaspeți, una representînd interesele imperiului german, alta representînd interesele monarhiei Austro-Ungaria.

100 milioane una!

106 milioane alta!

Două zeci de padișahi; douăzeci de viziri, sutimi de pașale, atîta reprezintă în aservirea noastră economică vizitele oficiale din timpul din urmă!

Și la lupta dreaptă ni se măsură cu coada boului și a oaei, înlesnirile ce bine voesc să ni le facă, fiind conștienți că dacă mîne am evolua spre alte centre economice cu balanța noastră comercială, am deplasa din locul lor 40000 de austriaci și 40000 de germani!

Pentru menținerea și susținerea a patru sute mii guri de nemți, noi ne îmbrăcăm național și jucăm *hora* și *brîu*, și *chindia romana* ca să arătăm că aservirea economică nu ne-a luat nici schimbat firea noastră etnică.

Dar dacă senatul Romei a dispus să se plătească cu aur libertatea țării și sabia lui Bren, a trebuit să vină de năpraznă un Camil ca să schimbe aurul cu fer și să răscumpere libertatea.

Camilii sunt rari; generație cu generații îi formează și-i întrupează în anumite fericite firi! Dar scăparea de îngenunchiare economică e de tot la început și nu vedem cum am putea-o grăbi spre fericirea noastră a tuturor.

Cînd în fiecare romîn va fi o forță de producere nu numai pe terenul agricol, dar și pe cel al îndeletnicirilor manuale; cînd pînza și stofa națională nu va mai fi numai prilej de serbătoare, dar de robotă zilnică; cînd industria textilă va îndestula țara și va și exporta, atunci numai vom putea zice că *am scăpat*.

Sabia lui Bren e mai grea, mai oneroasă azi cînd e legată cu firul raporturilor economice.

Cele politice sunt un derivativ al celor economice.

206 milioane; iată noua sabie a lui Bren!

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

„PREMII"!

Nu ne îndoim că colegii noștri tipografi vor fi cules în Capitală interesante și instructive impresiuni și vor fi admirat progresele tecnice ale artei tipografice în Capitală față de... provincie. In tre cele mai originale spectacole trebuie să le fi părut acel al marilor redacțiuni de ziare, transformate în adevărate bazare. Și ce bazare bizare! De la garnituri complete de mobilă pînă la gâteli femenine—corsete mânuși, ghete, parfumuri săpunuri—de la utensile culinare pînă la volume literare, cu coperte ilustrate, de la locuri virane pentru clădiri de case pînă la sume fixe de bani în numerar, toate figurează, în enormele liste de obiecte expuse ori afișate, toate stau la dispoziția cetitorului mai drept a cumpărătorului care sacrifică suma minimă de 5 bani pentru un ziar cu bon de premiu.

Cetitorul e pe de al doilea plan; cumpărătorul e pe planul întâiu. Capitala nu mai recurge la cetitorii de ziare, ci la doritorii de cîștiguri, la amatorii de „premii". Nu se mai insistă asupra cuprinsului, asupra bogăției de materie, asupra varietății, asupra știrilor telegrafice și telefonice,—dar se organizează o rivalizare în ale premiilor.

Am arătat de curînd tendința de a se părăsi avantagiile introduse nu de mult în marele ziare cotidiane prin publicarea de frumoase bucăți literare de cînd cu... bonurile de cîștig.

Se pare că toată munca, toată gîndirea toată originalitatea ziaristului vor trebui să consiste, într'un apropiat viitor, în... acordare de premii materiale cetitorului și atunci noi, simplii profesioniști ori ziariști, vom fi măsurați nu după capitalul nostru intelectual, ci după celălalt,—care poate procură cetitorilor nu articole, ci premii de ziar.

Cu drept cuvînt într'un judicios articol publicat în ultimul număr al unui ziar săptămînal local cine va socotea că dacă există putința de a se da premii de mii și mii lei cetitorilor, ar fi mai drept a se crea fonduri pentru gazetarii bătrîni, acei cari au dat ziaristicei anii lor de muncă și de tinerețe. Dar autorul articolului se înșală. Recompensele nu se dau cetitorilor din venituri, ci din pierderi; se fac sacrificii enorme, cu speranța de a se fixa și a se mări numărul cetitorilor în viitor—și se imitează întru aceasta un sistem frivol, introdus în alte țări latine, Franța, Italia, în loc de a se imita sistemul de seriozitate și de obiectivitate al presei anglo-germane.

Să sperăm că furia premiilor și a cîștigurilor nu va fi ultimul cuvînt în evoluția presei romîne în însuși interesul și pentru însăși demnitatea ei. Rodion

Generalul Galliffet

Telegramele ne-au anunțat moartea generalului Gaston Alexandre Auguste, marchiz de Galliffet. In anii din urmă, bătrîn și obosit, el a stat de-o parte, și numai rar — cu prilejul unor polemice referitoare la fapte din trecut — s'a mai vorbit de dînsul. Până nu de mult însă, adică pînă după ieșirea lui din ministerul Waldeck-Rousseau-Millerand, a fost zeci de ani ținta laudelor sau atacurilor presei — și mai mult a atacurilor — fiind una din cele mai remarcabile personalități militare ale Franței și avînd, cîte o dată, și un important rol politic.

*

Născut în 1830, intră în armată în 1848 și făcu în 1863, ca șef de escadron războiul Mexicului, unde fu grav rănit. In 1870, ca general de brigadă, se luptă vitejește în războiul franco-german, se distinse în bătălia de la Sedan și fu luat prizonier de nemți, nefiind eliberat de cît după încheierea păcii. Luptă cu ardoare în potriva comunei, pe care o învinse. Felul brutal însă în care săvîrși represiunea îl făcu odios în ochii democrației și ai mulțimei. Din acel moment gloria lui se stînse, isvrăvile lui din trecut fură uitate, iar cele noui pe cari le săvîrșea cu prilejul serviciului nu mai fură apreciate de cît de specialiști. Astfel, modul în care a organizat manevrele de cavalerie, ca și regulamentul cavaleriei alcătuit în 1882, l'au făcut celebru în cercurile competente. Mulțimea însă—muncitorimea ca și pătura cultă — îl ura de moarte și în fie-care an, la aniversarea Comunei, procesiunile imense cari se duceau la *zidul federaților* din cimitirul Père-Lachaise răsunau de huiduieli și blesteme la adresa lui Galliffet, care pentru Parizul sgomotos și agitat, rămăsese încă și după trei zeci de ani, tot *ucigașul*.

*

Anul 1901 aduse însă o colosală surpriză. Afacerea Dreyfus ajunsese la exasperare: luase proporții enorme și mai ales devenise grozav de *complexă*. Dreyfus nu mai era de cît un pretext. In realitate toate forțele reacționare se coalizaseră pentru a prăbuși republica. Și pentru a-și ajunge scopul, găsiră un instrument în persoana lui Déroulède, un poiet neizbutit, înflăcărat de un naționalizm pătimaș, care crezînd că-și servește un vag ideal de republică plebiscitară, în realitate lucra pentru reacționari, cu banii lor și cu oamenii lor. Este o mare asemănare între Déroulède și d. Iorga—ca idei generale și ca fel de luptă — cu deosebirea numai, că Déroulède era, probabil, de bună-credință și că, în tot cazul, era și foarte curagios, punîndu-se în frunte tocmai în momentul primejdiei cînd trebuia să plătească și cu *persoana* sa, nu numai cu discursurile.

Atunci fu nevoie de un guvern tare, care să reprezinte toate partidele sincer și *serios* democratice, și veni la putere Waldek-Rousseau, fostul tovarăș al lui Gambetta, avînd la dreapta sa pe Millerand, socialist-moderat, și la stînga pe... Galliffet. Aceasta a fost surpriza.

*

Ce căuta Galliffet în acel minister? O simplă întîmplare îl făcuse să se convingă de nevinovăția lui Dreyfus. Fiind șeful direct al lt.-colonelui Picquart, avusese prilejul să se încredințeze de absoluta corectitudine a acestuia, așa că din capul locului a înclinat pentru dreptatea cauzei apărate de el. Iar cînd statul major a început acea serie de persecuții în potriva lui Picquart, căutînd să-l compromită, Galliffet i-a luat apărarea în mod fățiș, nu prin publicitate, ci în fața autorităților în drept, aducînd mărturii în favoarea lui Picquart, implicit favorabile și lui Dreyfus. Silit ast-fel să studieze întreaga chestiune, ajunse la încredințarea că se făcuse o mare nedreptate deportatului din insula Dracului.

In tot cazul însă persoana lui Dreyfus nu-l interesa pe Galliffet. Ceea ce l'a făcut să primească ministerul de războiu și să exerciteze asupra armatei o autoritate de fier, a fost o chestiune de principiu pur milităresc, prin care se explică întreaga lui viață, prin care se explică și oribila represiune îndreptată asupra comunei: *Galliffet era de părere că militarul e dator să asculte de ordinele guvernului ori care ar fi el, asigurînd pacea externă și internă, fără a se împiedica vr'o dată de părerile lui proprii.* După concepțiile noastre mai moderne Galliffet, deși om cult în înțelesul larg al cuvîntului, era totuși un adevarat Moș Teacă, pentru care totul se reducea la maxima

Cumparați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principaa Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei4

pur cazonă, că ordinele nu se discută ci se execută. Și de această maximă a ascultat el toată viața și nu se va putea găsi, în lunga lui carieră, că s'ar fi abătut vr'o dată de la ea. Pentru a face să triumfe această maximă și să readucă disciplina în armată, a luat ministerul de războiu.

*

Se înțelege că intrarea lui în minister a ridicat o furtună. Camille Pelletan a făcut o interpelare senzațională, declarînd că democrația nu poate să susție un guvern din care face parte asasinul comunarzilor, și întrebînd pe Galliffet prin ce minune și-a schimbat părerile.

Galliffet nu era omul discursurilor. El a declarat categoric că nu și-a schimbat nici o părere, că atunci ca și acuma a fost pentru menținerea ordinei existente, conform dispozițiilor luate de guvern.

Prima măsură a lui a fost să pedepsească pe generalul Roget, un mare orator, speranța reacționarilor. Interpelat în mod violent, el a răspuns scurt și cuprinzător:

— Generalul Roget vorbește bine, dar vorbește mult. L'am pedepsit. E dreptul meu.

Punct. Răspunsul acesta, atît de scurt, a uimit pe toată lumea și a dezarmat pe adversari. De curînd Anatole France l'a consemnat în romanul său *Insula Pinguinilor*, care precum se știe conține istoria Franței, începînd cu preistoria ei și sfîrșind cu... post-istoria, căci autorul își permite să ne povestească și ce va fi.

*

Una din trăsăturile cele mai caracteristice din viața lui Galliffet este aceasta:

Un ilustru și bogat monarchist organizase o mare vînătoare pe domeniile sale și în speranța de a-și putea apropia pe Galliffet, îl învită și pe dînsul.

Generalul răspunse (citez din memorie, dar aproape textual):

Domnul meu,

Sînt prea sărac ca să-mi permit cheltuielile pe cari le-ar atrago participarea mea la măreața D-v serbare.

Al D-v, *Galliffet.*

Firește, nobilul în chestie își reînoi invitația, declarînd că ia asupra-și toate cheltuielile.

Galliffet răspunse iar:

Domnul meu,

Sînt prea bogat ca să primesc darul ce binevoiți a dori să-mi faceți.

Al D-v, *Galliffet*

Aceste două bilețele îl zugrăvesc de minune pe Galliffet, care nici o dată nu s'a îndesat la slujbe sau demnități, nici o dată nu s'a vîrît în politică și a primit în tot-d'auna însărcinarea ce i s'a dat, fie că trebuia să-i aducă glorie, fie că trebuia să-l facă odios.

*

Galliffet era sărac. Nu însă pentru că și-ar fi risipit averea. Pe cît știu a dus un traiu foarte sobru și moral. Este drept că pe cînd era ministru, o telegramă a unui confrate din capitală ne-a anunțat următoarele:

Paris. — Interpelarea adresată d-lui ministru de războiu n'a putut avea loc, din cauză că de două zile d. Galliffet e reținut în pat de o artistă.

A fost însă o simplă greșală de tipar: în realitate era vorba de-o *artrită*.

Liviu.

„Opinia" în provincie

Din Slănic

Abia azi a început să sosească lume ceva mai multă. Timpul se menține frumos.

— La 20 Iulie a. c. cu ocazia sărbătoarei Sf. Ilie, se va oficia, cu mare solemnitate, hramul bisericei din Slănic și se va sărbători patronul băilor.

De-o cam dată sunt următorii vizitatori:

La hotel Racoviță. — Al. Schmeltz cu familia (Botoșani), C. B. Penescu deputat Iași, cu familia, Georgette Ghika, Paul Michiu Huși, Ioan M. Șendrea Tecuci, T. D. Talianu, Eug. Salodin București, Al. Schmelz cu fam. Botoșani, Ph. Axelrad Brăila, Dr. V. Burghelea Mihaileni, Ad. Blumenfeld Iași, C. Teodorescu Caracal, S. Olteanu Craiova, Christe Mavromati Galați, Dim. A. Morouzi Iași, Th. Ervin Dărmănești, Gr. Gh. Kapri cu fam. Roman, Pekea Alexandrescu, artist, Iași, D-na și D-șoara Alexandrescu Iași, Alex. Veropocolo Smyrna, Vasile Skinteia Tutova, Jos. V. Sviccinsky Iași, V. Merica Dorohoi, Dr. N. Chrisokefalo Tg.-Ocna, N. Jaja Brăila, D-na Eliza dr. colonel Christescu Bucur., Gh. Basoc cu fam. Berlad, Gh. Coșbuc Bucur., C. Dobrescu Bucur., M. Popescu Bucur., Eugen Ghica Roman, D-na Dumitriu Tulcea.

La otelul Cerbu. — Cristofor cu fam. Berlad, Th. Chintescu Bucur., d-na S. Papandopol Iași, dr. Charles Laugier cu fam. Craiova, Al. Murgășanu Craiova, d-na Ecaterina D. Sfetescu Ploești, Lupu Weis cu fam. Bucur., Neculai Mihail Bacău, Trăian Pătărlăgeanu cu fam. Iași, V. Teodorescu Iași, Grig. Chiriacuța com. Gohor, G. Buțureanu Iași, Lt. Al. Popovici cu fam. Oituz, Gh. Tudoran Buzeu, N. Bartolomeiu Ciurea, Nică Alexiu Mizil, K. Vasilatof Ploești, Alex. Alexandropulo Chișinău, Nicolas Maratscheff cu fam. Chișinău, Zvecker comer. Bucur. C. Dănescu cu fam. Bucur. Jacque Minas Iași, Preot Chiril Chirilescu Buhalnița (Neamț), Dim. Munteanu Iași, d-na Lucie Morțun Iași, Romeo D. Obreja Iași, d-na Natalia Obreja Iași, d-na Eugenia Achil Georgescu, Bucur D. Gh. Alexa Iași, Petru Munteanu Iași, Dimitrie Iliescu, cu fam. Iași, Dr. Al. Brăescu Iași, Gh. V. Mihailescu Iași, d-na dr. Docman Iași, d-ra d-rd Zoe Rojniță Iași, d-rd I. Vasiliu Iași, d-na Maria V. Mihailescu Iași, Vasile Antoniade Iași, Mihail Friciu Iași, Neculai Butnărescu Iași, M. Miereanu Iași, Fam. Ioan Verner Iași, Bruno, Filderman cu fam. Iași, Carol Rosenberg Iași, Const. Stupcanu Pomârla, Martin Lack cu fam. Galați, Marie Voiculescu București, Ecat. Voiculescu Bucur., Paul Voiculescu Bucur., Elise Bobes Bucur., H. Stoianovici Bucur., Th. Dragu Bucur.

La otelul Puff. — Jean Samuelly cu fam. Bucur., Ioan Nântulescu cu fam. Bucur., Al. Gh. Popescu Iași, S. Dobrovici cu fam. Tecuciu, Alex. Calerghi Iași, preot Ioan Burcă Bucur., Gh. Menuze Bucur., Măgîrdici Grigoriu cu fam. Bacău, Radu C. Thasol cu fam. Constanța, P. Dobrovici Tecuciu, Leonida Diamandi Tg. Ocna, Dim. A. Pastia cu fam. Bucur., Achim Achimescu Craiova, D. S. Tujan cu fam. Tecuciu, Theod. Balș Bucur., Ab. Diaconescu cu fam. Verești, P. Gheorgiu cu fam. R.-Sarat, H. Veintraub Bucur., Al. Dumitrescu Bucur., V. Dumitrescu Galați, preot Grig. Goagă Tg.-Ocna. Elena dr. Bădulescu Pitești, I. Staiculescu Craiova, Luxița Arceleanu Iași, dr. Gh. Jocu cu fam. Iași. Cost. Mironescu Tecuciu.

La otelul Zimbru.—Ana Forăscu doctorandă Iași, preot P. Panaitescu Rădăuți, Maria Jipa Oneşti, Elena Arsenie Iași, Elena colonel Popovici Vaslui, P. Chiricuță cu fam. Berlad.

La otelul Dobru.—Locot. Vladuți Iași, Emil Bobescu artist Iași, Cicherschi student Iași.

Coresp.

Litere-Ştiinţe-Arte

Boerii în artă.—Iată, din recentul articol al maistrului Caragiale asupra teatrului din Capitală, cum s'au petrecut odinioară lucrurile la această importantă instituțiune artistică și culturală. Pasagiul tratează despre rostul „boerilor" în ale artei:

«S'au perindat la conducerea teatrului, afară de rare excepțiuni mai mult sau mai puțin onorabile, fel de fel de boeri, unii mai pricepuți și, prin urmare, mai îngîmfați de cît alții: vanitoși de titluri; pasionați bolnavi de atmosfera rîncedă a cabinelor; sinceri iubitori de artă, lipsiți, din nenorocire, de cel mai elementar instinct artistic; maniaci obsedați de o închipuită vocațiune; ba, chiar amatori de încă un mic cîștig material, (nu strică!) facil or cînd, într'o afacere unde nu ți vîri vre-un alt capital propriu de cît obrazul. Fel de fel de motive au îndemnat pe unii și pe alții să dorească a pune mîna pe teatrul național.., Și, la noi, dacă ți-a trăsnit unui boer prin cap să pună mîna pe ceva și știe pîndi cu rabdare prilejul, apoi, la sigur, acel ceva n'are să scape de boer; e tot ca pe vremuri—cînd îi spunea unei fete din mahala gîndul unui fecior de boer, apoi, mai de milă, mai de silă, trebuia odată s'o dată să cadă fata în ghiarele coconului, căci altmintreli, dacă nu'și făcea cheful, se prăpădea cilibiul.

In tot timpul cît și-au făcut mendrele stîția boeri cu teatrul național, trebuia să se întîmple acestei instituțiuni o nenorocire și mai mare, urmare fatală a sistemei de conducere. Conduși de oameni îngîmfați și nepricepuți la meserie, actorii, actrițele, impiegații mari și mici, și-au făcut și dînșii, care cum a putut, mendrele—și, firește, ei s'au supărat cei dintăi cînd, din întîmplare, un om cu pricepere a vroit să pună ordine în teatru..»

*

Rectorul Liard, de la universitatea din Paris, a exprimat zilele trecute dorința ca să se găsească donatori pentru a se crea un fond de 60,000 lei anual, spre a se aduce în Paris conferențiari străini, cu adevărat savanți. A răspuns imediat acestui apel cunoscutul Donator Albert Kahn, punînd la dispoziția universității un venit de 30,000 lei pe an în acest scop.

*

D-rul Lazarus Barlow, șeful spitalului de canceroși de la Middleser, a aratat înnaintea colegiului medical regesc că, după el, pricina cancerului ar fi radioactivitatea unor materii.

Se știe că razele radiului pot cășuna pe piele sau în țesături mai adînci tumori canceroase. Tot așa fac și razele lui Röntgen. Crede că din pricina lulelelor de lut, cei cari fumează mereu, capătă rac; lucrătorii cu păcură, parafină etc. capătă de asemenea cancer la mîini. Tot așa hornarii. Și nuca de betel, pe cari atîția Asiatici o mestică, dă cancer la obraji.

Toate aceste materii ar fi dînd raze slabe. Tot radioactivitatea ar fi pricina și cancerului la organe năuntrice, cari la vîrsta cînd se capătă această boală sînt radioactive.

*

„Harta etnografică a Transilvaniei" lucrată de d. Nicolae Mazere, profesor, este fără îndoială o operă de însemnată valoare științifică și națională în același timp. Dl. Mazere a jertfit mulți ani de muncă pentru întocmirea acestei hărți, unică în feliul ei și a însoțit-o de un supliment, cuprinzînd în vr'o 100 de pagini, format mare, împărțirea administrativă: județele, plășile și comunele cu numărul locuitorilor după isvoare romînești, ungurești și nemțești.

Numirile de comune romînești, ungurești și nemțești în ordine alfabetică. De aseminea două capitole întitulate: „Nevoia la care respunde această hartă" și „Cum s'a lucrat harta".

Informaţii

❑ In numărul ultim al ziarului nostru, s'a publicat o scrisoare a unui romîn basarabean, care se interesa de statuia lui Cuza-Vodă, spunînd că romînii basarabeni au dat 500 de ruble pentru statue.

D. Gh. D. Șerban, casierul comitetului inițiator pentru rîdicarea statuei e cu totul străin de această donațiune și somează pe romînul basarabean să spună cui și cînd a încredințat acea sumă.

❑ Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei, printr'o circulară, de a nu mai trimete bolnavi de pelargă la băile Govora, în contul direcțiunei generale a serviciului sanitar.

❑ Din Kișinău ni se scrie că circulă svonul că în închisoarea de acolo deținuții obișnuiți, precum și cei politici, ar fi declarat greva foamei, din cauza răului tratament la care sunt supuși.

Se vorbește chiar de cîte va cazuri de sinucidere, cu toate acestea administrațiunea nu ia nici o măsură, și conform unui ordin de sus, nici nu ia în băgare de seamă greva foamei.

Din pricina aceasta, opinia publică din lume este foarte alarmată și se cere cu insistență ca barbariile de la închisoare să înceteze.

❑ **Absolvenți.**—Iată numele absolventelor școalei profesionale „Reuniunea femeilor romîne" gr. II, din localitate:

La secția lengeriei: Cojncăreanu Eugenia, Beringhe Eleonora Simionescu, C., Negel Alexandrina, Ciudin Elena, Paraschiv C, Sadoveanu L., Șeibulescu C., Soficu Maria, Ionescu Elena, Goraș A., Ghica E., Ionescu Natalia, Popescu Maria, Duca Cleopatra, Rîșcanu Maria.

La secția croitoriei: Cagian Elena, Zaharia V., Paraschiv E., Calcantraur Maria, Rîșcanu C. și Vlad Laura.

— Au absolvit liceul Internat din localitate, reușind la examenul de capacitate, următorii elevi:

Secția clasică: Alexandrescu C. Axinte, I., Negură M., Sculy L, particulari: Coroi Viorica, Istrati Maria, Lăzărescu Alice, Macovei Olimpia, Popovici Bâznoșanu Eufrosina, Tomaziu Alexandrina.

La secția modernă: Ariton I. Fedeleș Gh., Jora M., Marcovici V., Marinciu A., Mitache C., Mitache I., Mureșanu C., Porumbeanu P., Romalo V., Țiroiu V. Vâjâianu A., Vîrnav P., particulari: Ghițescu Medea, Tincu Elena, Braunștein Ad.

Secția reală: Cozloschi O., Daraban I., Rădulescu T.

❑ **Din Huși.**—D. dr. Romanescu medicul primar al orașului Huși a fost achitat cu majoritate de învinuirile ce i s'a fost adus prin urzala poliției locale. Ministrul s'a unit cu părarea magistraților și deci a rămas bun achitat.

Poliția d-lui Lupu a fost cu aceasta demascată.

❑ Starea d-lui locotenent Opaitz, din regimentul 7 roșiori, victima accidentului de la alergările de cai dela 21 Iunie s'a îmbunătățit foarte mult.

D-sa se află în afară de orice pericol.

❑ Eri s'a oficiat la biserica Sf. Spiridon un parastas pentru pomenirea defuncților donatori Dimitrie și Ecaterina Suceveanu.

❑ Guvernul central vienez a aprobat înființarea claselor paralele romîne la gimnaziul din Rădăuți (Bucovina). Creditul necesar pentru deschiderea claselor paralele a fost prevăzut în budgetul anului 1910.

Din această cauză și deschiderea se va face de abia în Septembrie 1910.

Prin deschiderea acestor clase, s'a realizat un vechiu postulat al fraților bucovineni.

Pînă acum existau astfel de clase paralele la gimnaziile de stat din: Suceava Cernăuți și Cîmpulung.

❑ Autoritățile clericale au fost înștiințate că ieromonachul C. Cosmovici, de la M-rea Neamț, și-a curmat alaltă-eri firul vieței, împușcîndu-se.

El și-a tras un glonte de revolver în tîmpla dreaptă. Causele nu se cunosc.

S'a orînduit o anchetă.

Se bănuește că din cauză că suferea de piept, motiv pentru care s'a retras din școala militară, unde urmase și a îmbrăcat rasa, acum 10 ani.

❑ Ni se scrie din Cernăuți că studenții romîni de acolo, au hotărît să participe în număr cît mai mare la viitorul congres al studenților romîni, ce se va ține la Iași între 17 și 20 August.

La Cernăuți s'a și format un comitet de propagandă în acest senz, comitet, care va redasta și memoriul studenților romîni din Bucovina, împreună cu comunicările pe cari ei le vor face la acest congres.

Comitetul de acțiune se compune din președinții tuturor societăților studențești din Cernăuți. El face și înscrierea membrilor care vor participa la congres.

❑ Procesul dramei din Giurgiu se va judeca Luni 6 Iulie, vor fi ascultați 60 de martori.

❑ Eri a avut loc în București înmormîntarea regretatului Ioan Crăciunescu, profesor la Universitatea din București.

El a lasat Universității averea sa de peste 200 mii lei și o bogată bibliotecă.

❑ Pentru alcătuirea listei noilor administratori de plasă, care urmează a fi numiți, s'a instituit o comisiune compusă din d-nii: N. N. Săveanu secretar general al ministerului de interne, Luca Ionescu, președintele consiliului superior administrativ, Crasnaru, membru al acestui consiliu, I. Ghica și Manolescu, inspectori administrativi, Cristide prefect de Romanați, Poenaru prefect de Vlașca, și Ceăneanu prefect de Muscel.

❑ D-nii N. Petrov și Ioan Elinescu au fost numiți agenți încasatori la Corporația meseriașilor de confecții din Iași.

❑ Ministerul agriculturii a adresat o circulară prefecților prin care le cere să trimeată mostre de grîne din recolta nouă spre a fi analizate de stațiunea agronomică.

Din datele adunate pînă acum; în mod provizor, se poate spune că grînele din anul acesta vor fi superioare în calitate celor ultimilor 10—15 ani.

In adevăr, greutatea medie pe hectolitru a grîului este de 80—81 kilograme, iar a orzului de 69 — 80 kilograme, și chiar peste această cifră, lucru nepomenit de multă vreme.

❑ Luni 29 s. c., profesorii școalei normale din Bîrlad au procedat la alegerea unui membru în consiliul general de instrucție de pe lîngă ministerul de instrucțiunei publice.

A fost aleși cu o mare majoritate amicul nostru d. Grigore Patriciu fost inspector general școlar.

Au mai sandat d-nii Gh. Constantinescu. Rîmniceanu senator, care a obținut 3 voturi, și N. Teodorescu, care a obținut 2 voturi.

Dl. Patriciu a fost proclamat ales.

❑ Aflăm cu plăcere că a avut loc logodna uneia din cele mai drăgalașe și distinse fiice a Iașului, d-șoara Zizica V. Kostaky, fica d-lui Veniamin Kostaky, proprietar, cu d. Paul N. Gassi, mare proprietar din Muscel.

Felicitările noastre.

❑ D. Gh. Săndulescu prefectul poliției a obținut un concediu de o lună de zile.

D-sa va fi suplinit de d. Al. Zirobiei, directorul prefecturei poliției.

❑ Membrii consiliului comunal au fost convocați pentru mîine Joui la orele 4 și jumătate după amiază.

Se va discuta partea tecnică a proectului de regulament pentru distribuirea apei în oraș.

❑ Corul cermonial al Mitropoliei va lua vacanță de la 5 Iulie a. c.

❑ Consiliul de miniștri a autorizat direcțiunea generală a căilor ferate să construească linia și să instaleze aparatele telegrafice pe linia ferată Podul Iloaei-Hîrlău, în legătură cu stațiunile Erbiceni, Belcești, Cotnari și Hîrlău.

❑ La 22 Iulie c. se va ținea licitație la prefectură pentru a III-a aprovizionare cu pietriș și piatră spartă pe șos. com. jud. Iași lot 1 Costuleni-Prisacani și Bosia Mânzătești în valoare de lei 12716.

DIVERSE

— Eri s'a făcut înmormîntarea frînarului Ion Puiu, care a căzut Duminică din trenul de Ungheni, în apropiere de stația Cristești și a fost sfărîmat în bucăți.

— S'a cerut autorităților locale urmărirea femeei Elena Chirica Crinciu, de loc din Prahova, județul Vaslui.

— Primăria din Copou a făcut cunoscut autorităților că la via d-lui Paiano, sub un nuc, a fost găsit un copilaș abandonat de sex femenin.

— Societatea comercianților romîni din localitate și-a serbătorit alaltă-eri patronul. Membrii societății, în frunte cu muzica, au asistat la Te-Deum-ul de la biserica Bărboi, care în aceia zi își serbă patronul.

Cu această ocazie, președintele societății a trimes următoarea telegramă Ministrului Comerțului:

Societatea comercianților romîni din orașul și județul Iași—sărbătorindu-și patronul Sf. Petru și Pavel—vă dorește mulți fericiți ani pentru binele și înălțarea negeștului.

Președinta Spiridon Irimescu.

„VULCAN"

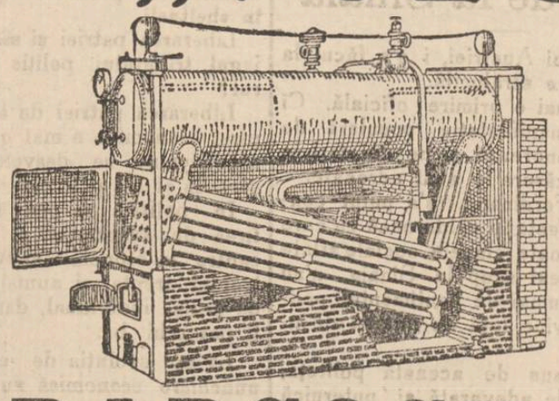

FABRICĂ DE MAȘINI

SOCIETATE ANONIMĂ

BUCUREȘTI

EXECUTA CA SPECIALITATE:

CAZANE

multitubulare cu circulațiune de apă și supraîncălzitoare

SISTEM ȘI BREVET

BABCOCK-WILCOX

LONDON

Curățitoare de apă brevet HALVOR BREDA, Transmisiuni de forță Economisoare

OFERTE ȘI PROSPECTE după cerere GRATUIT

Ultime informaţii

❑ *O telegramă sosită astă-zi prefecturei anunţă că doi din administratorii de plasă d-nii Constantinescu şi Vasiliu, au fost puşi în disponibilitate.*

❑ *Febra-tifoidă şi-a făcut din nou apariţia, de data aceasta cu un caracter mult mai grav.*

In timp de 4 zile s'au constatat în oraş peste 35 de cazuri, din care cîte-va au fost mortale.

La spitalul israelit în două zile au fost 6 cazuri; la spitalul militar 8 cazuri.

Flagelul se întinde cu o repeziciune de nemai auzit şi face adevărate ravagii.

Cauza reapariţiei acestei grave epidemii, care a făcut atîtea victime, ar fi destuparea canalurilor.

Consiliul de higienă al oraşului a fost convocat în astă-seară pentru a se ocupa de măsurile ce urmează a se lua pentru combaterea epidemiei.

Se va da o ordonanţă prin care se vor da sfaturi cetăţenilor pentru a se păzi de flagel.

❑ Astă-zi fiind serbarea naţională franceză „luarea Bastiliei" o recepţie a avut loc la consulatul francez, din localitate.

❑ Administraţia comunală a luat iniţiativa de a prelungi aleile de la rond-point.

Lucrările se fac sub supraveghiarea d-lui Eraclide, ajutor de primar.

Şi cînd te gîndeşti, cîtă campanie s'a dus pe timpul administraţiei d-lui Gh. Lascar, care a făcut aleele?

❑ Congresul general al învăţătorilor din ţară se va deschide poimîine, în localitate, in sala Teatrului Naţional.

In ziua de 4 Iulie congresiştii vor asista la o frumoasă producţiune muzicală, pe care corul ceremonial al Mitropoliei, de sub conducerea d-lui Dimitriu' o organizează în sala Teatrului Naţional.

❑ Alaltă-eri în comuna Hodora a avut loc o mare încăierare între nişte muncitori, aduşi acolo din judeţul Suceava, la munca cîmpului.

Incăierarea a fost atît de gravă, în cît lucrătorii s'au lovit cu săpile şi ciomegele. Doui din ei au rămas în nesimţire şi apoi au fost trunsportaţi la spital. Mai sunt cîţi-va grav răniţi,

S'au făcut mai multe arestări.

❑ Academia Romînă publică concurs pentru acordareo unei burse pentru mergerea în străinătate a unui tînăr, care să aibă certificatul de absolvire a unei şcoli superioare de Arte şi Meserii din ţară.

Bursa se dă pentru perfecţionarea în ateliere de construcţiuni de maşini în Germania Austria şi Elveţia, şi va fi de 200 lei pe lună, plus cheltuielile de drum la dus şi întoarcere.

Ea se va acorda pe timp de 2 ani, începînd de la 1 Octombrie a. c.

Candidaţii se vor adresa, pînă în seara zilei de 5 Septembrie, directorului şcoalei superioare de Arte şi Meserii din Iaşi.

❑ D. locot. Roiu, din regimentul Ştefan cel Mare No. 13, va fi însărcinat eu aprovizionarea în locul d-lui locet. Adam, permutat la Craiova.

❑ Premiul de 1000 lei al ziarului „Dimineaţa" a fost cîştigat de un băiat de prăvălie din Bucureşti Calea Moşilor 27, anume N. Weingold.

❑ In urma intervenirei revizoratului şcolar, comandantul corpului IV de armată, a dispus să se puie la dispoziţie căzărmele, pentru găzduirea celor 2000 de învăţători, care se adună poimîne în congres general.

❑ **Şcolare.**—Direcţiunea şcoalei profesionale „Reuniunea" vesteşte încă de pe acum că cu începere de la 1 Sept. se va ţinea concurs pentru ocuparea a 16 locuri în cursul superior: 8 lenjerie şi 8 croitorie.

Inscrierile se fac la direcţiunea şcoalei pînă la 22 August inclusiv. Examenul va începe la 1 Sept. şi va ţinea până la 20 Septembrie.

Candidatele vor prezenta următoarele acte: 1) actul de naştere. 2) diploma de absolvire a gradului I cu media superioară lui 7. 3). Certificat de vaccină. Actele vor fi însoţite de o cerere arătînd lămurit numele şi domiciliul.

Concursul va consista din teze la Romînă şi Contabilitate, teoria meseriei şi proba practica. Vizita medicală e de rigoare. Elevele scrofuloase şi bolnave de ochi nu vor fi primite la concurs.

— *Şcoala Reuniunei femeilor romîne.*— Cursurile acestei şcoale s'au închis încă de la 20 Iunie a. c. In anul şcolar 1908—1909 au fost înscrise în această şcoală 139 eleve, din care 60 în gradul I şi 74 eleve în gradul al 2-a. Prezente la examene au fost 134; promovate 126, adică 94%, corijente 5, repetente 3.

Au absolvit cursurile acestei şcoli 22 eleve din care 16 la lingerie şi 6 la croitorie. La lenjerie maestră e d-na Simionescu; iar la croitorie maestră e d-na Vişinewsky-Ciurea.

Rezultatul mai mult de cît mulţumitor, a fost încoronat cu succes, mai ales la absolvente, care au dovedit o solidă pregătire şi teoretică şi practică în specialitatea lor.

E de ajuns a pomeni clasificaţia absolventelor de la croitorie:

1). D-ra Elena Cogeanu 9.38.
2). D-ra Elena Paraschiv 9.25.
3). D-ra Valeria Zaharia 9.25.
4). D-ra Laura Vlad 9.20.
5). D-ra Cornelia Răşcanu 8.70.
6). D-ra Margareta Calcantraur 8.43.

Cînd o clasă întreagă absolvesc un curs cu media generală 9.06, arată solida pregătire ce se capătă în această şcoală.

De data aceasta examenul de absolvire, de şi a fost mai sever chiar decît un examen de capacitate, elevele însă au răspuns perfect de bine lăsînd o adîncă impresie şi comisiei examinatoare (d-na Elena Meissner şi d-na Eufrosina Netter) cît şi comitetului şcoalei, care a trecut prin grele încercări, de cînd cu examenul de capacitate de la Bucureşti.

O şcoală ca să fie bine apreciată trebue să fie văzută *prin ochii tăi proprii, nu prin ai altora,* şi ca laşeni ne place a constata deplinul succes al şcoalei pentru deplina convingere a mai marilor zilei. In special recomandăm acest rezultat d-lui Brătilă, specialistul d-lui Haret, în lenjerie, broderie, croitorie, corsage, princese, mantelete, *et caetera, et caetera, et caetera.*

❑ **Militare.**—Duminică a avut loc înmormîntarea sub-ofiţerului Guard de Geniu clasa I Galin Romulus, din comandamentul corpului 4 armată.

Acest sub-ofiţer a murit în ajunul trecerei sale la pensie. El a făcut serviciul militar activ 24 ani şi 8 luni. La înmormîntarea lui Galin au luat parte toţi sub-ofiţerii din garnizoană.

— Ultima şedinţă a consiliului de resboi a condamnat pe sergentul major Dimitriu din Reg-tul Cantemir No. 12 Berlad la un an închisoare pentru lovirea inferiorului.

Acest sergent major, pe cînd era transportat la închisoarea militară Galata, a evadat de sub escortă fără a i se da de urmă până acum.

— Reg-tul 13 Infanterie a dat vre-o 200 soldaţi la munca cîmpului la diferite moşii din judeţul nostru.

Universitare.—La „Facultatea de Ştiinţe", pe ziua de 27 Iunie au fost proclamaţi licenţiaţi în Matematică cn distincţiune: Constantin Romanescu, A. Baidaff, A. Simionov şi N. Ghiulea.

— Iată lista Licenţiaţilor în drept din seziunea lunie 1909.

Antonescu S. D., Donici Eugen, Gadei Petru, Petrovici C. (căpitan), Teianu Barbu, Beştelei M. C., Brandia A. A., Bunescu Ion, Anghelescu M., Balan A., Buţureanu V.
Coroi C. C., Dornescu Gh., Cuţic D-tru, Decusară Eugen, Eftime C-tin, Grigoriu Teodor, Hotnog I., Kirilovici Andrei, Lambrino D. Gh., Lupan Enache, Lupu I. Ion, Milo Matei, Mironescu Gh., Mitescu Ion, Mogaldea Gh., Neculau Ion, Paşcanu Ion, Pioneanu A., Serghiu Niţă, Petrov Mihai, Chefneux S., Teodorescu, Justin, Teodorescu V. M., Scriban T. Scoipan I. C., Teodorescu C. C., Gabrilescu Virgil, Robescu I.

❑ Holera face mari ravagii în Rusia şi se întinde foarte mult.

Dapă cum ni se scrie, s'au constatat cîteva cazuri şi în Moscova.

❑ D. C. Coroi, D. S. Antonescu şi Dornescu noii înscrişi în baroul local, au depus eri legiuitul jurămînt.

❑ D. dr. George Bogdan, directorul Universităţii, va pleca în cursul septămînei viitoare, la Leipzig; în calitate de delegat al Universităţii din Iaşi, pentru a lua parte la grandioasele serbări, care vor avea loc la finele lunei Iulie cu ocazia serbătorirei a 500 ani de la înfiinţarea universităţii din acel oraş.

❑ D. locotenent Alexandru Cujbă din regimentul 13 Stefan cel Mare, unul din cei mai culţi ofiţerii din garnizoana locală a reuşit printre cei dintăi la examenul de admitere în şcoala de resboiu.

Se ştie că la acest examen candidează în genere locotenenţii şi căpitanii din artilerie şi geniu.

❑ Societatea turiştilor a cerut prin minister ca facultăţile universităţii noastre, să se constitue în cercuri de excursionişti.

❑ D. locot. Ioan Adam din regimentul 13 Ştefan cel Mare a fost mutat pe ziua de azi 1 Iulie, la gimnaziul militar din Craiova.

❑ Astăzi dimineaţă d. colonel Alexandru Musteatză, a început inspectarea regimentului 7 roşiori din localitate.

D-sa va continua inspecţiunea încă 2 zile, iar după aceea va pleca la Botoşani spre a-şi inspecta reg. de cavalerie din acea garnizoană.

❑ Domnii Hipolit Mârzescu şi V. Buşilă, care au fost confirmaţi ca membri de şedinţă la tribunal, au depus astă-zi jurămîntul.

❑ La direcţia sanitară a sosit un ultim buletin din Rusia, prin care se declară—atît în oraşul cît şi în guvernămîntul Petersburgului—endemia de holeră.

❑ Aflăm cu plăcere că Duminică s'a celebrat căsătoria distinsei şi drăgălaşei d-şoare Cecilia Gusti, fica d-lui St. Gusti, cu d. Vasile Beloi din Galaţi.

Transmitem felicitări tinerei fericite părechi.

❑ Tribunalul de vacanţă va fi constituit ait-fel.

De la 1—16 Iulie, d. Iulian Teodorescu; de la 16—31 Iulie d. Gr. Suţu; de la 1—10 August d. Hipolit Mîrzescu; de la 11—22 August d. V. Buşilă şi de la 23—31 August d. D. Ciohadariu.

La parchet vor funcţiona: în Iulie d-nii procurori G. Scarlet şi Vincler şi în August d-nii: Adam Bercea prim-procuror şi Livaditi.

❑ Duminică se va face instalarea noului stareţ al mănăstirei Vorona, Teofit Stupcanu.

◑ Intreaga epopee napoleoneană, se desfăşoară în tot cursul acestei săptămîni, pe pînza cinematografului Pathé Frères din grădina Chateau aux fleurs. Aceste pagini neuitate din istoria glorioasă a Franţei, formează una din cele mai reuşite reconstituiri ce le-a dat până astăzi cinematograful.

Dela prima victorie a căpitanului Bonaparte (Impresurarea Tulonului 1793) şi până la ultimele momente ale marelui împarat la insula St. Helena, ne apare totul, escelent reconstituit şi redat până la cele mai mici detalii.

Transportaţi în vremurile întăiului imperiu, suntem martori la luptele eroice ale celui mai mare strategian din lume, şi întreaga viaţă a leului fără odihnă ne este complect reînsufleţită în toate amănunţimile. Revedem epoca napoleoneană, carabinele, tunurile, toate armele de resboiu, uniformele militarilor, hainele şi costumele primului imperiu etc. etc.

Scenele sunt executate de artişti pariziani şi rolul lui Napoleon e interpretat de d. Charly de la teatrul Antoine din Paris, un artist de o asemanare perfectă cu marile împarat.

Iată numai cîteva scene din această admirabilă şi atît de reuşită reconstituire:

Asediul Tulonului 1793. — Arcole. — Expediţia în Egipet, Piramidele. „Soldaţi! 40 de secole se uită lung la voi!" (1799).—Bonaparte I-iul consul.—Trecerea muntelui St. Bernhard (1799).—Incoronarea la Notre-Dame (1804).—Austerlitz-Regensburg (1809). — Moştenitorul, Roi de Rome.—Căderea vulturului, Septembrie 1812. — Moscova în flacări. — Retragerea din Rusia.—Intre împarat şi Papa Piu VII; Eşti un comediant, Sire! —1814, Abdicarea. — Waterloo, 1815. — S-te Helena, Leul captiv. (1815—1821). — Moartea Titanului, (5 Mai 1821). — „Acoperiţi-mă cu mantaua de la Waterloo!" etc. etc.

Această epopee istorică formînd o jumatate de spectacol, celelalte două părţi de cinematograf cuprind scene teatrale, comice, de pe natură, în plin aer etc. etc.

Mîne joi programul va fi schimbat, repetîndu-se numai: epopeea napoleoniană.

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a ţărei şi*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 1 Iulie.

O declaraţie a Archiducelui

Bucureşti.—Se afirmă că Arhiducele Ferdinand, delegaţia românilor transilvaniei, ar fi declarat.

— „Eu ştiu tot şi văd tot.

Ştiu că pe drumul ce l'am făcut ca să viu la Sinaia, românii au voit să iasă la gări ca să mă vadă, eu ştiu că în dosul fie-cărui arbor se ascundea un jandarm şi câte un stuhlrecther cari îi opreau.

„Ştiu că românii au fost tot-deauna credincioşi casei Habsburgilor şi fiţi siguri că veţi căpăta dreptate".

Escursionişti romîni în Serbia

Belgrad.—După ce au şezut 2 zile în Belgrad cei 400 de cetăţeni romîni, oaspeţii s'au reîntors la Romînia.

Primirea pe care au avut'o la Belgrad a fost din cele mai solemne. Au avut loc banchete, excursii în împrejurimi, vizitarea principalelor stabilimente ale statului.

Romînii, membri ai parlamentului au ţinut discursuri şi toasturi, preconizînd înţelegerea sîrbo-romînă ca indispensabilă în situaţia gravă actuală.

Eri în timpul trecerei cortegiului regal, Romînii au salutat cu căldură pe Regile Petru şi familia regală.

Primirea oaspeţilor romîni, a fost mărită şi mai mult prin prezenţa oaspeţilor ruşi, studenţii din Petersburg, aflători aci de cîte-va zile, sub conducerea profesorului Pogodin.

Se speră la Belgrad că vizita Romînilor va avea bune urmări în relaţiile sîrbo-romîne cari au fost tot deauna cordiale şi că vor produce un efect în senzul patriotismului balcanic.

Conflictul cu Argentina

Lapaz.—Bolivia a refuzat să primească sentinţa Argentinei cu privire la graniţa dintre Persi şi Bolivia.

Moarte subită

Viena.—Baronul Oscar Rrotschild, fiul lui Albert Rrotschild a murit subit.

Ministru rechemat

Buenos Aires.—Guvernul a dat ordin ministrului Argentinei din Lapsez de a se reîntoarce îndată din Bolivia.

Bandă de briganzi

Simla.—O mare bandă de briganzi a atacat în ziua de 10 Iulie un detaşament compus din un subofiţeri şi 7 oameni, aparţinînd postului de pe valea Taki şi i-a ucis pe toţi, afară de sub-ofiţer, care deşi rînit, a putut scapa.

Explozie

Neapole.—Noaptea trecută culdarea cuirasatului american, Northe Carolina a făcut explozie în timpul cînd ofiţerul de serviciu Stevart dirija manevra. Ofiţerul a căzut fără simţire şi a încetat din viaţă după cîte-va ore.

Invenţiile presei Ungureşti

Buda-Pesta.—Se ştie că mai multe ziare de aci, au publicat ştirea că romînii transilvăneni, aflători la Sinaia ar fi rupt steagurile ungureşti.

Presa oficioasă de aci desminte ştirea.

Puterile şi Creta

Constantinopol. — Nota privitoare la Creta a fost remisă Porţei, azi după ameazi.

Nota zice, că celor 4 puteri protnctoare au căzut de acord asupra deciziilor următoare: Detaşamentele internaţionale vor fi retrase la 26 Iulie. Fie-care din cele 4 puteri va trimete cîte un staţionar pentru apararea pavilionului otoman şi al puterilor, pentru a garanta siguranţa cretanilor musulmani. O proclamaţie a căreia copie e anexată la notă, va fi adresată poporului inaulei. Prezenţa la Suda a celor 4 staţionare va fi mărturia drepturilor superioare a Sultanului şi a Statului-quo actual. Puterile vor urma a se ocupa cu buna-voinţă de Creta şi vor negocia la moment oportun asupra regimului viitor director al insulei.

Ploi torenţiale

New-Iork.— O ploae torenţială a pustiit oraşul Orizaba din Mexic.

Mai bine de 100 de oameni au murit.

Bandele greceşti

Salonic.— Din cauza sporirei bandelor grece, autorităţile militare au primit ordinile cele mai severe de a nimici bandele grece, care nu se predau.

Armeni păziţi de greci

Constantinopol. — După informaţiuni din sorginte turcă şi română, doi aromâni din Klesura şi un aromân din Karaferia au fost răpiţi probabil de o bandă.

HOLERA

Petersburg.—De eri s'au constatat 77 cazuri noui de holeră şi 38 de decese.

Numărul bolnavilor e de 279.

Plecarea Imparatului Franţ Iosef,

Viena—Imparatal Frantz Iosef a plecat azi dimineaţă la Ischl.

Deces

Constantinopol.—Sulejman, fratele Sultanului a murit.

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vinzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Vineri 3 Iulie 1909
REPREZENTAŢIE GRANDIOASĂ
de
Proiecţiuni şi Cinematograf
IN SALA TEATRULUI CIRC-SIDOLI
dată
IN ONOAREA CONGRESISTILOR

Glorificarea Armatei Romîne
EROII REG. XIII DOROBANŢI ŞI V LINIE
Care cele d'intăi au trecut Dunărea dînd primul atac la 27 August 1877 luînd un rădan.
Oficerii general. Oficerii căzuţi pe cîmpul de războ. Proiecţiuni reprezentînd toate atacurile. Tablouri vechi naţionale. Resboiul franco-german din 1870
CINEMATOGRAF
Cu program foarte variat.

HIRSCH IAŞI **Lăpuşneanu 38.**
CEL MAI MARE ASORTIMENT DE
MOBILE
DORMITOARE. SALOANE
SUFRAGERII şi BIROURI
cu preţurile cele mai ieftine
Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.
GALERII
pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.
PATURI DE BRONZ
Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete
tot ce este mai **nou,** *frumos şi eftin.*
MARE DEPOZIT DE
LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE
Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.
Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

Clinica boalelor de ochi
Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 312

Dr. A. Steuerman
Vaccinări şi Revaccinări
cu limfă proaspătă garantată
practică
Str. Golia 21

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Teatru-Circ Sidoli

Vineri 3 Iulie 1909 ora 9 seara

Mare reprezentaţie de proecţiuni

Insoţită de cinematograful Pathé-Frères

In onoarea învăţătorilor congresişti

PENTRU A IMPROSPATA

Amintirea războiului pentru independenţă

DATA DE D-L

GH. CALMUTCHI

GLORIFICAREA ARMATEI ROMANE

Mari scene de proiecţiune, în care se vor vedea toţi Eroii din timpul campaniei 77—78, remaşi pe câmpiile Bulgariei, mai seamă **vrednicii şi neuitaţii fii ai Iaşului** din cele 7 corpuri de trupe trimise în foc, cari puţin au avut fericirea să'şi revadă căminul

Cu mari greutăţi şi multe cheltueli d-nul Calmuţchi a putut face să se poată proecta Eroii de scumpă memorie, şi nu rîvna materială l'a îndemnat la aceasta, ci dorul de a-şi lăuda Neamul şi marele Eroism al micei şi bravei Armate, a cărei vitejie a uimit lumea toată.

Veteranii Resboiului

Se va proecta întregul corp ofiţerese al Reg. 13, care a luat parte în campania din 77--78

LA FINE

Două mari părţi de cinematograf

Preţurile locurilor: Loja 4 lei, Loc rezervat 1 leu, Un loc la mese 1 leu, Balcon 75 bani, Galeria 50 bani.

Inceputul la 9 ore seara precis

Biletele se găsesc în seara de spectacol la casa teatrului Circ Sidoli.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect retnoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÊTRE Of 30.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2e, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Gelia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zèci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 763 —Vineri 3 Iulie 1909

Invățătorii în Congres

Iașii vor adăposti pentru 3 zile pe reprezentanții corpului didactic rural, adunați în congres. Pentru foarte mulți din învățători, Iașii este muma lor, care i-a educat pentru cariera de dascali rurali. Aici în Iași, fiind cea mai veche școală Normală, anterioară legii de la 1864, mai bine de 50 serii de învățători și-au primit educația lor profesională în această școală „Vasile Lupu".

Ei vin dar, ca la ei acasă, ei slujind de îndrumători colegilor lor din alte unghere ale țării. Nu e învățător în țară, cum nu e om cult, care să nu vină în orașul nostru cu acel respect al trecutului, cu acel idealism, de orașul care a avut soarta fericită să înscrie pagini atît de însemnate pe tărîmul artei, literaturei, științei și a vieții politice în istoria neamului nostru. Iar în războiul neatărnării tot Iașii au avut onoarea primului botez de sînge în ziua de 27 August 1877!

Acest cult al învățătorului romîn pentru orașul nostru, pentru foasta Capitală a Moldovei, să-l facem să fie mai simțit în mod viu prin cunoașterea mai de aproape a lui, vizitîndu-l peste tot, atît în părțile sale istorice cît și în cele de actualitate.

Dar de la acest cult exterior dat orașului unde se ține congresul învățătorilor, cată să ne scoborîm la însuși lucrările din lăuntru ale congresului. Cerem și noi ca învățătorii noștri să fie la înălțimea locului, și nu ne îndoim un singur moment de acest lucru, că adică, nu vor corespunde așteptărilor noastre.

Mișcarea pedagogică plecată de la Iași, ca și întreaga mișcare culturală și politică e caracterizată prin acel spirit cuminte și practic moldovenesc, care a stîmpărat svăpăiatele curente în scrierea limbii, în formarea limbei literare, în curente și tendințe.

Gh. Asachi și Gh. Săulescu au fost profesori sobri, muncitori, studioși asupra trecutului, dar nu exagerați ca contimporanii lor din Muntenia; apoi Anton Velim și Tit Maioresou au fost directori de școală normală, cari au întrodus pedagogia germană în forma ei curată, *în duhul ei*, nu în litera ei ca mulți alți colegi ai lor din centre ca București și Craiova. Iar astă-zi, pedagogia Romînească e reprezentată în Iași prin autorități în materie, care nici nu mercantilizează știința pedagogică, nici nu o întorc în pedanteria seacă a semidocților.

Revendicăm dar pentru Iași, și în mișcarea pedagogică acea cumințenie, acel *tact* pedagogic, care e nota omului stăpîn pe sine, artist și... *moldovan*! Legiunile de învățători, tineri și bătrîni, formați pe băncile școalei Normale „Vasile Lupu" sunt exemplificarea vie a acestor tendințe cuminți și logice; și soarta a făcut ca tocmai la Iași învățătorimea să discute una din chestiile de actualitate: *„activitatea extrașcolară a învățătorului și cît din această activitate să rămînă legată de școală și învățător* și cată *nu"*.

Învățătorimea noastră să nu piardă din vedere *punctul* din care are a judeca această chestiune.

Nici un considerent altul de cît cel al școalei să nu precumpănească; o iotă de va eși din cercul școalei cu privirile își va supune criticei activitatea sa.

După 10 ani de experiență făcută în chestie, credem că s'a ajuns la maturitatea gîndirei și că corpul de învățători e în stare azi să-și spună cuvîntul său în materie. Nu bănuim un singur moment buna intenție a celor ce au extins activitatea extrașcolară a învățătorimei. Extinderea rolului social al învățătorului, amestecul lui în prea multe chestiuni de o dată, ori cît de admiratori am fi ai acestui mare rol, noi știm un lucru, că pentru multe funcțiuni trebuesc multe organe. Numai vietățile inferioare se slujesc de unul și același organ pentru mai multe funcțiuni, și deci credem că a venit vremea ca după 10 ani de empirism să se ceară diferențiarea organelor. Invățătorimea noastră nu e un vas de împlut, ci o sobă de încălzit. Materializarea carierii a făcut să se împle vasul fără a se încălzi soba.

Invățătorul e un factor- nu un complex de factori, cum s-ar crede de unii și de alții; ori cît de bine pregătit în carieră, azi nu e cel mai cult din sat. Rămas în urmă cu nivelul cultural colegul său de la orașe, și învățătorul e amenințat să rămîe supt nivelul cultural al factorilor de stat din comună. Iar dacă acestui factor și mai mic și mai slab pregătit, îi dai un complex de atribuții, urmarea va fi că nu le va îndeplini pe toate bine. Invățătorimea se uzează prea repede prin multiplele ocupații și comisiile de definitivat ca și cele de înaintare constată cu regret scoborîrea nivelului studiilor prin exagerarea exteriorizării rolurilor.

Să se armonizeze factorii de stat în rolul lor social. Aici statul a fost cel mai puțin oriental. Nu și-a pus la o permanentă contribuție factorii săi culturali.

La 7 ani scapă foarte mulți copii de carte. Fie că nu pot, fie că nu vreau, fie că n'au unde. Scăpat copilul de carte prin școală, statul are la îndămâna biserica, care dacă ar fi pus-o în serviciul său cultural s'ar fi putut spori procentul alfabeților pe la vrîsta de 15 ani. Scăpați tinerii și de aici, vine armata, care e obligatorie pentru toți. Dacă statul ar fi pus cu aceiași rigoare și cazarmele în slujba culturei, procentul inalfabeților ar fi și mai mic.

Dar așa; în loc de trei site de cernut ignoranța, statul s'a mulțămit cu ciurul școalei, prin care a trecut foarte mulți și la o vrîstă prea fragedă.

Cum școala pe toți care-i primește să absolve le dă cultura cărții, așa și biserica ar trebui să treacă pe toți la carte prin molitfele de spovedanie și împărtășanie; iar cazarma i-ar prinde pe toți la 21 ani prin exercițiile sale militare.

Conlucrarea tuturor factorilor culturali în slujba culturii poporului ar fi fost cea mai cuminte operă de stat. Nu s'a făcut; nu că nu s'a putut, dar s'au nesocotit de stat.

Iar acei, ce au căutat să mărească rolul învățătorimei, lărgindu-i atribuțiile, au avut ca urmare că au deturnat din masa învățătorimei *poate* cele mai bune elemente pentru a le pune în slujba altor nevoi, pentru care trebuiau alte elemente, și dacă mulți, foarte mulți s'au deprins a-i prea mări prin activitatea *nedăscălească* a venit vremea să punem toate lucrurile la locul lor, preamărind pe acei ce vor înalța pe învățători prin activitatea lor pur *dăscălească*.

Iașii primesc cu brațele deschise pe cei mai muncitori fii ai țării, modești apostoli puși în slujba culturii neamului și a căror forțe fiind împrăștiate prin toate unghiurile țării se pot hirosi, însă prin asociare și întrunire prin congrese își pot căpăta simțul tăriei lor.

Gh Ghibănescu

Tactica d-lui Filipescu

Dacă a fost om în țara romînească, care să contribue la succesul d-lui Take Ionescu și al partidului conservator-democrat, apoi omul acela e, fără îndoială, d. N. Filipescu.

Invidia fără margeni, lupta desperată, pe care eroul dela Făurei a dus-o cu atîta sălbătăcie împotriva ilustrului nostru șef, a avut darul să pue și mai mult în evidență înaltele calități cari împodobesc pe marele barbat de stat, care e Take Ionescu. Campania de canibal, pe care feciorul de boni gata, pe care omul fără profesiune, Nicolae Filipescu, o duce de peste un deceniu, împotriva șefului nostru, a avut darul să deștepte opinia publică din țară. Simpatia cu care a fost primită de întreaga noastră opinie publică acțiunea politică a d-lui Take Ionescu, se datorează în mare parte felului violent și sălbatic, în care acest om a fost combătut de orfanul de merite, d. N. Filipescu.

Tot ce-a făcut d. Take Ionescu a fost combătut de eroul din gările Făurei și Nord-București,—și tot ce-a combătut d. N. Filipescu s'a răzbunat împotriva sa.

Acum în urmă, d. Take Ionescu a fost la Brăila, unde a rostit o magistrală cuvîntare rezumată de însuși oratorul în formula: „dreptate pentru toți, ordine împotriva tuturor".

Veșnicul opozant, d. N. Filipescu, combate și de data aceasta pe d. Take Ionescu, și-i opune la „ordinea împotriva tuturor", anarchia așa zișilor naționaliști.

D. N. Filipescu a ținut să combată pe d. Take Ionescu chiar la Brăila, și acolo unde șeful nostru a cerut ordine împotriva tuturor, eroul dela Făurei a trimis pe d-nii Iorga, Cuza et Comp. ca să semene anarchie și să-și dezvolte un program de sălbătăcie și de prigoană.

Astfel a înțeles și înțelege d. N. Filipescu să combată pe d. Take Ionescu... și de-aceia a stat și va sta în opoziție...

Veți căpăta dreptate!

„Eu știu tot și văd tot.

„Știu că Romînii au fost totdeauna credincioși casei Habsburgilor, și fiți siguri că veți căpăta dreptate".

Acesta este, în rezumat, răspunsul pe care l-a dat A. S. I. Archiducele Francisc Ferdinand delegației romînilor transilvăneni în audiența ce a binevoit să-i acorde.

Puținele vorbe, cari constituesc răspunsul A. S. Imperiale, sînt de o netăgăduită valoare. Ele arată sentimentele de simpatie, pe care prințul de Coroană al imperiului vecin le are pentru poporul romînesc de peste Carpați; ele ne pot indica intru cît-va politica, pe care o va inaugura A. Sa, atunci cînd va veni timpul.

Și cu atît mai josnică și mai imorală ne apare purtarea autorităților maghiare, cari au împedecat cu totdinadinsul, ca romînii transilvăneni să-și poată saluta pe prințul lor de Coroană în țara lor; fiind nevoiți a-l saluta prin delegație și într'o altă țară, cu cît toate măsurile ce le-au luat în acest scop au fost descoperite și s'au putut vedea cît sînt de meschine.

Vorbele arhiducelui Francisc Ferdinand vor fi desigur o mare mîngiere pentru frații noștri de peste Carpați, și le va da speranța unei vieți mai bune în viitor.

Noi dorim din suflet, ca dreptatea prorocită de A. Sa Imperială să vie cît mai repede. N.

EXTERNE

O nouă revoluție, și aceasta tot pentru întronarea unui regim constituțional și parlamentar, a izbucnit în Orient.

Este vorba de revoluția poporului persan, revoluție nu tocmai recentă de altfel, dar care nu a avut pînă în ultimul timp manifestări zgomotoase și tulburătoare.

Dar astă dată însă revoluția persană a luat un caracter extrem de violent și de revoluționar.

Numărul victimelor în această luptă pentru o viață politică modernă este mare și detronarea șahului pare a fi un eveniment de neînlăturat.

Și totuși, cît de ușor s'ar evita asemenea zguduiri păgubitoare, dacă cei în drept ar pricepe vremea în care trăesc și necesitățile ei. Nenumărate sînt pildele de această natură, și totuși în firea omenească se găsește în totdeauna o trăsătură reacționară, care se opune schimbărilor celor mai inevitabile și de multe ori celor mai bune.

*

Și în Creta agitațiunile pentru instaurarea unei noi ordine de lucruri continuă cu multă fierbere. Deosebirea este numai, că lupta aici se dă pentru un alt scop și este pornită din alte sentimente. Aceste agitațiuni cari i-au cîte odată forma unei adevărate revoluțiuni datează de pe vremea războiului Greco-turc.

Este de mirare, că în secolul al 20-lea se mai poate încă concepe asuprirea și dominațiunea unui popor, cînd idea de libertate și de liberă dezvoltare națională este la baza ori-cării organizațiuni naționale, și cînd această idee are deja o tradiție atît de îndelungată.

CATE VA NOTE

Neamul d-lui Iorga aduce la cunoștința publică, că medic veterinar al orașului Bacău este d. *V. V.* Kinderul, care a trimis această informație d-lui Iorga, a crezut se vede, că dînd numai inițialele este mai fin.

Ar fi fost și mai fin, dacă ar fi spus pur și simplu: orașul Bacău are un medic veterinar. Iar *Neamul* ar fi făcut lumii romînești un colosal serviciu anunțînd marea veste.

*

Liberalul, de aseară ne aduce trista veste a încetării sale din viață. Mai adaogă însă, că după un interval oare care va învia din morți, cu totul întinerit și reorganizat.

Vestea că a încetat din viață nu ne-a surprins de loc, confratele nostru de mult era în agonie, o agonie dureroasă. Nu credem însă în învierea sa, și încă întinerit și reorganizat pentru că:

«Minuni în vremea noastră nu cred
a se mai face».

Și apoi cine poate ști ce e dincolo de viață, și dacă și cum se va mai întoarce!?

*

Grație unui accident de automobil, d. V. Gh. Morțun, ministrul lucrărilor publice n'a putut saluta la plecarea sa din Sinaia pe Archiducele Francisc Ferdinand. D-sa a sosit cu 3 minute întîrziere.

Iată ce înseamnă să nu ai măsura exactă a timpului oportun. Prea curînd ajuns ministru—din cauza unui accident întîmplat partidului social-democrat de pe vremuri—d. Morțun rămîne în întîrziere ori de cîte ori este vorba să facă ceva. Căci în definitiv, ce poate face d-sa și ce a făcut de cînd e ministru, dacă nu să decoreze numai cu „simpatica" sa figură grupul figuranților din guvern,

*

Magnanimie. Opinia a fost foarte darnică de data aceasta cu calificarea licențiatelor noastre în litere și filosofie. S'au anunțat că unele din candidate au eșit *magna cum laude*. De fapt nici o candidată n'a eșit cu *magna*, ci numai *cum laude*. Nu ne războim contra bilelor roșii; au și ele rostul lor; dar negăm dacă bila albă reprezintă totdeauna adevărata valoare.

Comisiunile de licență de data aceasta au fost mai zgîrcite, au dat numai 3 bile albe, nu 5.

Iar reporterii noștri în cîntăreala bilelor au mai pus și ei, de la sine cîte 2 bile albe pentru a întregi calificativul străvechiu *magna cum laude*.

Magnanimie!

OAMENI ȘI LUCRURI

A TRECE...

Nici odată mai mult ca în zilele aceste de examene și de premii școlare nu se întrebuințează și nu se aude mai des cuvîntul acesta, verbul „a trece" conjugat în diferite forme și timpuri.

— „Ai trecut"? Este prima întrebare pe care o adresăm copiilor, elevilor din ori ce an de învățămînt; „ai trecut"? întreabă cu grijă și cu emoțiune părintele pe copil, fratele pe frate; „ai trecut"? întrebăm și noi străinii, pe cel dintâiu elev ce ne iese în cale, ducînd subsuori praful de cărți ca să le închidă ori să le lepede acum în ajunul vacanței, ca să scape din grjia lor, de obsesiunea și de frica lor.

—„Am trecut" răspunde unul cu licăriri de bucurie în priviri; „n'am trecut" zice altul cu ochii înlăcrimați. Alții speră încă „să treacă" la toamnă, alții urmează să treacă în anul viitor și așa mai departe.

Cu toate aceste ce trist și straniu ese cuvîntul acesta și ce înțelesuri are în limba noastră!

A trece.. De nimic nu ne înfricoșăm doară atît de mult în viață ca de această fatală operă a vremei, care din fiece moment al prezentului, din fiece clipă a viitorului, face cîte un dar al trecutului; iar tot ce e trecut, aparține morții, aparține nimicului.

Un om „trecut", o femee „trecută", o floare trecută.. Ce preț mai au în lume oare?

Iar conștiința acestei teribile fatalități, gîndul eternei primejdii că ne vom „trece" curînd curînd, convingerea că omul, după cuvîntul Scripturei, „se trece ca iarba cîmpului".... determină toată acțiunea noastră pripită, ne împinge la tot felul de excese, de greșeli și de păcate.

De teama trecerei repezi părăsim elanul și avîntul anilor de vis și de luptă, de abnegare și de ideal; în presimțirea că „ne trecem" vrem să gustăm cît mai mult din plăcerile unei vieți scurte, din mulțumirile și bunătățile unei existențe de azi pe mîne și renunțăm din vreme la himere irealizabile în puținii ani cîți ne rămîn să pe... trecem, pe pămînt, renunțăm la virtuții pentru satisfacții materiale, egoiste, meschine...

Iar cînd, sceptici, istoviți, dezamăgiți de cîte am pătimit, de cîte am dorit și nu s'au îndeplinit, ne mîngăiem cu filosofia care cuprinde tot cinismul, și întreg stoicismul vieței omenești, rostită în formula atît de laconică și atît de eloquentă în același timp.

„Toate trec"!... **Rodion**

Congresul invățătorilor

Membrii învățămîntului mari și mici s'au constituit în corp compact și pe la 1882—83 au început congresele didactice, la care cei mari cîntau și descîntau; iar cei mici mulțumindu-se că au văzut Bucureștiul și au ascultat graiul celor cu multă carte.

Pe această cale, au mers pînă pe la 1897—98 și la Peatra Neamț au întîlnit bomba distrugătoare, care a desmembrat compactul corp în două divizioni, rămînînd cei de la învățămîntul primar izolați de cei de la cursul secundar; cei dintâiu la rîndul lor, au organizat o serie de congrese pînă pe la 1902—1903. La dreptul vorbind la aceste congrese masa participanților, forța, o formau cei rurali, cari plăteau taxe de congres, taxe de membru, taxe de telegrame plus abonamente la revistele organizatorilor, broșuri ocazionale, transport, întreținere, otel etc. care toate alcătuiau o povară nu tocmai ușoară pe spatele învățătorilor plătiți slab față cu munca și rolul în stat și din care o bună parte trecea la bugetul colegilor urbani.

Pe la 1902 s'au separat și s'a organizat primul congres la Ploești, la care au luat parte numai învățătorii. Au fost vorbitori variați, s'au pus bazele asociației învățătorilor din Romînia, s'a proectat scoaterea unei reviste, ce apare și azi, care își mută sediul ca evreul rătăcitor de la un loc la altul; s'a strigăt tare asupra nevoilor, nesjunsurilor și cerinților școalei rurale și a învățătorului ei.

Prin 1904 aprigii comandanți ai congresului de la Ploești, părăsesc lupta, lasă tabăra fără conducători și toți sunt numiți care controlori la băncile populare, care la obștiile sătești și vînzarea în comun, care conferențiari la casa școalelor pentru cercurile culturale, care detașați la diverse instituții ale statului; iar conducerea e lăsată unui comitet ales în urmă, avînd ca delegat pe Salviu de la Smulți, care ca conducător al revistei în numele asociației a înglodat'o în politică și mai ales... liberală, de unde-l vedem și pe el membru în consiliu general, membru la întocmirea cărților didactice și acum... revizor școlar!

Acei ce au părasit lupta în profitul lor nu se puteau despărți de *motorul elevator* și în congresele următoare tot ei vorbitori, ei propunători, ei dispuneau totul.

Așa, în congresul de la Focșani nici un modest învățător n'a putut lua cuvîntul, căci la rînd erau: Salviu, T. C. I. Pașcani, Lusa Paul, Bratosin, Mateiu deputatul și alții, care tot ei au înfiripat actualul consiliu de administrație compus din Brezianu, Micescu și Aramă

Cînd toți aceștia nu mai au pulsul împrejurărilor școlare nici ale dascalului rural, vorbele lor pot fi luate ca sincere? „Mai erau din inimi scoase"? vorba lui Eminescu. Judecata logică zice că *nu* și deci nu prepovedaiau decît demagogie uzată, că doar se vor înalța mai sus tot pe umerii norodului învățătoresc!

Să venim la fapte. Incă de anul trecut era proectat congresul la Iași? Spiritele erau agitate cu înlăturarea celor 125 învățători reușiți la concursul de înaintare și desființarea orfelinatelor; ei bine! conducătorii au amînat congresul cu un an; s'au întrunit ei în de ei vre-o 4—5 la număr, i-am putea cita pe degete, au pus la cale după cele dictate de sus și au lăsat totul baltă. Invățătorii nedreptățiți au strigat surda-n pustiu, bătînd pietrile capitalei, iar delegații asociațiunii tăceau *chitic*, deși Brezianu era mereu în București cu *fraicart* fiind membru în consiliul de administrație a băncilor populare. Tăcerea lor cu adevarat filosofie a fost, căci iată-l pe pr. Aramă revizor școlar și a tot puternic la Tîrgoviște, capitala Basarabilor, Salviu idem la Covurluiu abandonînd și revista și asociația. Are dreptate. Ce-i pasă?

Anul acesta congresul se prezintă în condiții cu totul anormale. Data ținerii nepreciză. Tribuna sice la 1, 2, 3 Iulie, ziarele 2, 3, 4 Iulie, altele 3, 4 și 5 Iulie; iar revista asociației numărul resent primit decurînd fixează zilele 28, 29 și 30 Iunie a. c., n'a adus adus cupoanele de reducerea călătoriei pe C. F. R. ca altă dată, încît nici această favoare n'a obți-

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principaa Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei4

nut delegatul asociațiunii, deci vor fi la congres, dacă vor afla ziua precisă, acei mai răsărți materialicește și cei cu *liberul* în buzunar, care vor începe d'acapo discursurile stereotipe manifestînda-se că numai ei sunt în stare a scoate în relief nevoile dascălimei rurale.

Această anomalie provine din părăsirea coloanei de către căpetenii tocmai în momentul atacului lăsînd conducerea unor novici, care n'au studiat până acum meschinăria a se face văzute în sferele înalte.

In fruntea programei congresului vedem *„Discursuri oficiale"*.

Ce vor fi înțăles alcătuitorii programei prin acest titlu, nu putem pricepe; eu însă privesc cestiunea din două puncte de vedere: Ori că foștii și actualii conducători ai asociației devenițioficiali vor comunica vederile celor de sus cu graiul lor că așa să cere, așa se impune; ori că congresul va fi onorat cu prezența ministrului s'au ajutorului, sau vre-un inspector mare și cinci mai mititei plus o droaie de revizori, care vor ciuli urechile și vor fi foarte atenți la vorbele celor ce vor grăi, că în urmă pe cei ce nu s'au măsurat *oficial* vorbele să-i ia în primire ca pe niște prizonieri într'un resboiu nenorocit!

Am convingerea că o breaslă în manifestările sale este absolut liberă pe gîndire și vorbire; putea-vor fi în așa stare învățătorii a-și spune tot ce au în cugetul lor sincer cu realitatea faptelor.

Cred că nu. Se vor mărgini a îngăima cîteva idei înșurjurătoare, trăgînd cu coada ochiului la persoana ori persoanele oficiale și vor termina cu un *brio* la adresa cărmuirii actuale, de aceia congresul se ve prezenta sarbăd, lipsit de vicciune și vigoare. Cîtă diferință va fi între acest congres și al meseriașilor, se va vedea pe urmă.

Ca să rupem cu trecutul ar fi de dorit: 1) Persoanele oficiale marcante să lipsească cu desăvîrșire: 2) Vorbitorii de reclamă care au părăsit școala rurală să ne-și mai aibă rostul, lăsînd ca adevărații pioneri ai satelor să-și arăte părerile și nevoile; poate nu cu așa discursuri pompoase, dar vor fi sincere, reale, nealterate și neînfluențate. 3) Actualul comitet diriguitor să fie înlăturat, ca unul ce nu mai are tragere de inimă pentru cei de la roate, și întru cît tiradele trecute aveau urmarea unui scop îngust și egoist; apoi s'au dat semne de viață la nevoiele semnalate mai sus, care rod adînc în situația învățătorilor, ci priviau cu dispreț sbuciumul celor interesați ba au pus și bețe în roate prin amînarea congresului din anul trecut.

Nu mergeți, frați învățători, la congres spre a fi torturați de *ciceroniadele* unui Pașcani, Salviu, Bratosin, Luca Paul cel cu surtuc peste cămașa mocănească, Aramă etc. ci spre a vă spune în toată libertatea păsurile și nevoile, ce apasă asupra voastră și asupra școalei noastre!

Scipione

Litere-Științe-Arte

Galliffet, despre a cărui viață și moarte s'a vorbit în numărul de eri al ziarului ar fi avut—după o legendă curentă și populară ca generalul însuși—un... stomac de argint ce i-ar fi fost adaptat în urma grozavei răni ce pormise în abdomen. Adevărul în această privință e pur și simplu de domeniul științei medicale. In timpul campaniei mexicane Galliffet primi un glonte care-i sfîșie abdomenul și-i împrăștia intestinele. Viteazul ofițer își așeze cum putu organele în cavitate și de-asupra plăgei însîngerată își puse chipiul de militar. In această stare ajunse pînă la o ambulanță și un abil chirurg militar reuși să-l opereze, să-l coase și să-l vindece. I-a rămas numai o hernie peste care purta un bandagiu, iar acestui aparat banal franțujii îi deteră porecla de „ventre d'argint".

După această anecdotă științifico militară iată una poetico militară. Un mare poet, Zosé Maria de Heredia trimise odată generalului un volum al său cu următoarea epigramă:

Ton corps, cher prince des Martigues,
Est fait aux guerriéres fatigues;
Ton âme est d'un conquistador.
Il n'est plus de Castille d'Or,
Plus de gloire ni de beaux crimes.
Mais pour bercer ton rêve altier
Il reste encore, o flibustier,
Le choc belliqueux de mes rimes!

Titlul de „prinț de Martigues" îl avea Galliffet prin hereditate, dar nu făcea uz de el.

*

In Metropolitan-Museum din New-York va avea loc anul acesta între 20 Sep. și 20 Noembrie o expoziție a tablourilor tuturor marilor colectori din Statele Unite. Vor expune opere de artă veche americană și de artă olandeză clasică. Se va putea vedea întreaga colecție a lumei nouă; între altele 26 tablouri de ale lui *Rembrandt* și 16 de Frans *Hals*. Hobbemma va fi reprezentat prin 6 pasteluri, tot așa și Ruisdael. Pierpont Morgan a trimis 20 tablouri la expoziție.

*

„Apres moi, X" se intitulează cea mai nouă piesă a lui Henri Bernstein primită în repertoriul Comediei Franceze pentru viitoarea stagiune.

*

In vara aceasta se împlinesc 1900 de ani de la bătălia din pădurea Teutoburg, cînd Germanii supt Arminiu, regele Cheruscilor, au bătut pe Romani. Serbarea se va face la monumentul lui Arminiu. Se vor citi versuri și se vor ținea discursuri despre infrîngerea lui Varus. Se știe că sînt și două tablouri vestite al lui Kleist și al lui Iansen.

*

Aflăm că la facultatea noastră de litere va fi prezentată o lucrare asupra femeei poete în literatura romînă, cu un studiu complect asupra operei Veronicai Micle, Lucreției Suciu și a d-nei Matilda Poni.

*

„Casa celor trei regi mauri" din Carlsbad unde a locuit în mai multe rînduri Goethe e pe punctul de a dispare. Societatea pentru conservarea monumentelor istorice n'a putut încă aduna cei 630.000 fr. care-i cere proprietarul pentru cedarea casei.

*

Asociațiunea suedeză pentru lupta contra tuberculosei, a organizat dăunăzi în foiorul teatrului Dramatic, o recepțiune pentru membrii congresului internațional al tuberculozei, care se ține acest an în Stockholm.

Leon Bourgeois, în respunsul făcut, președintelui baron Tamm, care urase bunăvenire congresiștilor—accentuă că Suedia și-a atras o glorie particulară stînd în fruntea țărilor care luptă contra tuberculozei.

*

Serbările iubilare ale celor 500 ani de existență a universității din Leipzig vor începe la 30 Iulie stil nou. Ca reprezentant al Impăratului va lua parte la aceste serbări prințul August Vilhelm, și în fața lui vor fi imatriculați prințul de coroană al Saxoniei Georg și prințul Frederic-Christian.

*

Maiorul Bright, a prezentut societății georafice din Londra un raport asupra provinciei Ruvenzori și ținuturilor dintre locuri, vorbind între altele de curioasele obiceiuri ale locuitorilor din aceste părți.

Astfel în triba Barira, femeile își desfigurează buza de sus introducînd o surcică de 5—6 cmetri, iar cadavrele nu sunt îngropate sau arse și date prada hyenelor foarte numeroase prin aceste locuri.

Informații

❑ *După o lungă agonie „Liberalul" a încetat din viață aseară.*

Iată cum își anunță „Liberalul" dispariția:

„Cu începere de la acest număr, ziarul „Liberalul" își suspendă pentru cîtă-va vreme apariția, în vederea unei complecte reorganizări".

Condoleanțele noastre!

❑ Ni se scrie din Vaslui că mandatele județului sunt în mare suferință.

Bieții funcționari își scontează lefurile pe la misiți.

❑ D. Gh. Dimitriu Păușești, secretar inspector al camerei de meserii a obținut un concediu de 40 de zile.

❑ De aproape două luni de zile postul de șef de birou la serviciul administrativ, de la prefectura de județ, stă neocupat și serviciul sufere.

D. Kernbach n'a avut atîta trecere la București, pentru a numi un șef de birou!

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei și Sucevei, care se află la Govora, se va reîntoarce în localitate în primile zile ale lunei August, în vederea conferințelor pastorale.

❑ Distinsul nostru amic d. Lascar Antoniu a plecat aseară la Govora, unde își va petrece vara.

❑ *Băile Strunga* s'au deschis și multă lume a început să sosească acolo.

D. prof. dr. V. Manolescu s'a stabilit acolo definitiv.

Consultațiuni pentru boalele nervoase dă d. prof. dr. Panaite Zossin,

❑ Congresiștii învățători vor sosi mîine dimineață în Iași, cu trenul de 8 și 30.

La gară, congresiștii vor fi primiți de colegii lor din Iași, de unde apoi se vor duce la Mitropolie, unde vor asista la Te-deunul ce se va oficia de P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu.

❑ Prea cuviosul Arhimandrit Teofan Ionescu superiorul monăstirei Durău din județu Neamț, a fost întărit în postul său pentru care a fost ales de soborul mănăstirii.

❑ Părinții, cari voesc să-și pregătească copii absolvenți ai școalei primare pentru concursuri de școli normale, seminarii, liceie, etc... în mod economic și sistematic, să-și procure lucrarea didactică anume alcătuită: *Preparatorul absolvenților* de d-nii Institutori Victor Munteanu și C. Zaharia.

Comandele librăria Iliescu Iași.

❑ Prietenul nostru d. Gh. Rășcanu avocat din Huși se află pe deplin restabilit din greaua boală. In curînd își va relua ocupațiunile, întrerupte de mai bine de o lună.

❑ Un incendiu a distrus atenansele de la locuința d-nei Sofia Teodor din Huși; dîndu-se în grabă ajutor s'a putut localiza focul, care amerința să distrugă toate casele din prejur.

❑ **Un atelier profesional.**—Nu credem să comitem o indiscreție vestind Onor. P. T. public că în cursul toamnei aceștia Iașii vor avea un nou atelier profesional, croitorie de Dame. D-na Maria Vișinevski născută Ciurea, moldovancă veche de ale noastre, demisionînd din postul de maestră al gradului II de la școala Reuniunei, s'a hotărît să deschidă un atelier profesional, în care absolventele școlilor profesionale vor putea găsi o plasare cu folos. Atelierul va avea și pensiune pentru lucrătoarele din alte localități. Ne bucurăm cînd vedem că piața Iașului se împle de firme românești, și strada de sus se mișcă mai românește de cîțiva ani, numărînd mai multe firme românești de ciobotari, tinichigii, bărbieri și alți meseriași. Numele d-nei Vișinevski e o întreagă garanție că întreprinderea d-sale va avea succesul dorit pentru a înzestra piața Iașului cu un atelier românesc, unde lucrătoarele noastre vor avea prilej de perfecționare și îndrumare spre meserii.

❑ **Scandalul continuă.**—Ministrul Haret își face de cap. Sesizat de direcția Liceului Național că va suspenda cursurile pe ziua de 14 Maiu, pentru jocul de oină, ministrul Haret nici n'a aprobat nici desaprobat măsura. Iar cînd inspectorul Lupul Antonescu a referat ministrului că n'a găsit școală în Iași să inspecteze, ministrul Haret a pus singur apostila că se va reținea din salarii profesorilor pentru ziua aceia. Ei bine din toate școlile, cari au luat parte la jocul de oină, singura care a fost strefuită a fost Liceul Național. Dl. Gr. Bîrsan directorul Liceului a trebuit să încaseze lovitura, căci actul d-sale administrativ fiind desaprobat de însuși ministrul său, ar trebui imediat să se demită, cînd la mijloc este chestia de corp.

Ce vină au profesorii cînd au văzut că se află în fața unui fapt implinit. Directorul după lege poate dispune multe lucruri, profesorul nu poate contraria un act administrativ al directorului. Pentru acel act administrativ căruia eu ca profesor m'am supus, căci n'aveam ce să fac contra, vina toată o are directorul, iar nu profesorul.

Profesorii liceului național ca buni colegi au refuzat să cadă streaful tot pe sama directorului, ei au protestat energic contra actului nesăbuit al ministrului. Iar dacă ministrul era consecinte cu sine trebuia să ia amenda de la toate școlile, ceia ce nu s'a făcut.

Se vede că administrația d-lui Haret este o hidră cu mai multe capete. Capul I e Spiridon Popescu; un cap și o părere; capul al II e C. Ionescu; alt cap, altă părere; el este cel care a strefuit; Brătilă e alt cap al treilea; alt cap altă părere.

Corpul didactic lașan întreabă pe ministrul Haret, mă rog care cap e mai bun, mai tare; Brătilă, Spiridon ori Ionescu? căci ei trei se bat cap în cap.

Credem că ar fi cel mai cumite lucru ca ministerul să restitue amenzile rău încasate, iar dacă vrea să se descotorosească de d. Bărsan, găsi-va el Lupul ac și de cojocul lui să-l *lupească*.

Până atunci cum rămîne cu amenda liceului național, d-le Haret?

❑ Pr. D. Lascar, licențiat în teologie, fiind împedecat de consistoriul spiritual de Huși a pleda în procese pendinte; aceasta pentru a complace I. P. S. S. Conon, Episcopul de Huși, preutul Lascar a deferit cazul Ministerului, întru cît măsura consistorului de Huși nu numai că e nelegală, dar e de un arbitrar care înjosește demnitatea bisericei și n'avem cuvinte pentru a o infera.

Noi credem că rătăcirea în care a căzut consistoriul a fost de o clipă, întru cît el n'are căderea de a lipsi pe impricinați de apărătorii lor legali, căci ori și cînd pot fi făcuți răspunzători de abuzurile lor de putere.

❑ D-na Pogacar, soția consulului austro-ungar din Odessa și fiica d-nului și d-nei Irimescu, a cerut punerea sub interdicție a d-nei Irimescu.

❑ Ministerul de resboiu a adjudecat provizor lucrările pentru clădirea cazarmelor regimentelor 16 și 17 artilerie, d-lor Blechman și Leibovici.

❑ Ministerul instrucțiunei publice, a luat dispoziții a plăti membrilor comisiunilor examenelor de absolvire dela seminarele „Central" și „Veniamin" pe lîngă diurna legală și spesele de transport.

❑ La tribunal, președinte în tot timpul vacanței, va fi domnul Alexandru Gane.

❑ Colonia de 40 de eleve din școalele primare din localitate, a plecat eri dimineață la M-rea Neamț, unde se știe că va sta toată luna Iulie.

❑ Ministerul de interne a trimis prefecturilor de județe o circulară prin care le atrage atenția că de multe ori se trimit ministerului, spre aprobare, unele decizii ale delegațiunilor județene, cari nu sunt regulat întocmite.

Pentru ca să existe o regulă în expediarea acestor decizii, ministerul crede că ar fi bine ca servisiul județean să treaca în protocolul prevăzut de legea consiliilor județene, toate deciziile cu observațiunile făcute de membrii consiliilor, iar după acestea să se întocmească copii exacte ministerului de interne.

❑ Eri s'a supus semnăturei M. S. Regelui decretul de punere în disponibilitate a 70 de administratori de plasă.

❑ Archiducele Frantz Ferdinand, moștenitorul tronului Austro-Ungariei, a părăsit aseară țara.

La gara Predeal Archiducele a fost salutat de un mare număr de persoane aflate acolo în vilegiatură.

Inaltul oaspe era însoțit de dl. general Crăiniceanu, căruia Archiducele i-a exprimat din nou satisfacția pentru strălucita primire ce i s'a făcut în Romînia.

Archiducele și-a arătat apoi bucuria că a găsit foarte bine pe M. S. Regele.

La plecarea din Predeal Archiducele a mulțumit d-lor general Crăiniceanu și Panaitescu, directorul siguranței, pentru serviciile ce i-au adus.

❑ Duminică 12 Iulie se va celebra căsătoria civilă și religioasă a tinerii și drăgălașei d-re Elena I. Andrieșanu cu d. I. Cozma, învățător. Cetirea cununiei se va face în biserica Trei Erarhi din Codăești (Vaslui).

Felicitările noastre.

❑ **Din Odesa.** — Curios lucru că de două zile, ziarele de aci, anunță din nou progromuri în Romînia și cu caracter antisemit, publicînd telegrame fictive din Iași și din alte localități din Moldova

Ziarele vorbesc despre măceluri (!), devastări etc și merg până acolo că citează și nume. Din această cauză populația evreiască de aci e foarte neliniștită.

— Aci, ca și în alte localități din Basarabia, s'au luat energice măsuri pentru combaterea holerei. Medicii desfășoară o mare activitate și călătorii sosiți din Petersburg și din localitățile contaminate, sunt supuși unui riguros control și unei riguroase supraveghieri.

Se desmint știrea că ar fi fost cîte-va cazuri de holeră la Moscova.

— Lume foarte multă a sosit aci în viligiatură.

Distracțiile nu lipsesc La teatrul Gordskoi e o companie de comedii; la hotel de nord (Severnai) e un teatru de varietăți.

Adevăratul *clou* în Odessa sunt reprezentațiile simpaticului transformist Iassy, care au loc în teatrul Ostrovschi și la care asistă un public cît se poate de numeros. In fiecare seară Iassy dă cîte 3 reprezentații. Succesele ce le obține sunt colosale. Publicul îi face în fie care seară ovațiuni.

❑ Aflăm cu părere de rău încetarea din viață a d-rei Lucreția Curcumeli, telegrafistă,

Defuncta fusese atinsă de febra-tifoidă acum cîteva zile și eri după amiază a încetat din viață.

Condoleanțele noastre.

❑ Cetim în „Gazeta Transilvaniei":

In ziua de Iepas, cărturarii din Brad au organizat o petrecere. Invitările executate au fost împodobite cu tricolorul romînesc. Precum se anunță „Tribunei" d. Iulie Giurgiu unul din organizatorii petrecerii a fost dat judecății pentru acest nou fel de „stătare la ură împotriva naționalității ungurești".

❑ **Port-sabie la ofițerii din trupele călări.** — Regele a semnat decretul prin care se adoptă pentru ofițerii din trupele călări o «port-sabie» la șea după modul descris mai jos:

Port-sabia se compune: dintr'o placă dublată de piele de blanc galben avînd la mijloc lățime de 110 mm. iar lungimea de 220 mm. De la mijloc în jos placa se îngustează astfel ca la extremitatea ei de jos să aibă lățime de 70 mm. și colțurile rotunde. La marginea ei de sus placa este răscroită pe mijlocul ei pe o lungime de 70 mm și lățime de 45 mm, formînd astfel două urechi de asupra cărora se coase cîte o curea cu cataramă galbenă de aceeași piele de lungime și lățime, astfel ca să prindă port-sabia la șea.

La partea de jos și pe față se coase o curea lată de 30—40 mm, în care se introduce sabia cu potcoava deasupra acestei curele paralel cu dînsa și la depărtare de 15—20 mm. putîndu-se încheea într'o cataramă ce-i stă în față, se coase o a doua curea lată de 15 mm.

Sabia întrodusă în locașul ei este fixată cu această curelușe care trece peste teacă ceva mai sus de brățară.

Port-sabia se prinde în partea stîngă a șeii, de două belciuge de alamă galbenă, fixate la șea în partea stîngă și înapoia pulpanei.

Sabia va fi purtată în port-sabie la șea cînd ofițerul este călare în front sau izolat.

DIVERSE

— Femeia Țirla Rotemberg, din strada Viatu No. 17, a reclamat poliției că soțul ei Șmil Rotemberg a dispărut de Duminică de acasă și nu i-a putut da de urmă.

— După cum am anunțat, societatea comercianților romîni și-a serbat Luni patronul.

Membrii societății au plecat la orele 9 dim., în corpore din piața Unirea, la biserica Bărboiu, unde au asistat la Te-Deum.

D. Spiridon Irimescu, președintele societății, a vorbit despre însămnătatea zilei apoi au vorbit P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, d. Gh. D. Șerban, președintele Camerei de Comerț și dl. Ioan D. Martinescu, vice-președintele societății, care arată însămnătatea zilei și mulțumește P. S. S. Archiereul Nicodem pentru frumoasele cuvinte ce le-a rostit.

D-sa continuă arătînd situația de azi a comerțului și a societăților și zice că nevoile economice ale țărei, au făcut pe romîni să se îndrumeze pe calea negustoriei și a făcut un pas bun, mai cu seamă în Oltenia și Muntenia, unde comercianții romîni au făcut mare progres. Vorbește apoi despre societatea Comercianților romîni din Iași, ai cărei membri au luptat cu multe greutăți și spune că tinerii conducători ai societății vor lupta și mai departe pentru ajungerea scopului.

Ajunși în piața Unirea, d. Martinescu a mulțumit tuturor societăților, care au luat parte la serbare.

Reprezentant JACQUES L. METHSAFT IAȘI

❑ Directorul nostru a primit următorul apel, însoţit de o listă de subscripţie din partea comitetului organizator din Galaţi pentru comemorarea poetului Eminescu.

Atragem atenţia cetitorilor noştri asupra conţinutului acestui apel, iar lista de subscripţie se află depusă la administraţia ziarului unde ori ce persoană poate subscrie în ori se zi sumele ce va bine voi.

Apel

La 16 Iunie a. c. se împlinesc 20 de ani de la moartea celui mai mare poet al ţărei noastre, Mihail Eminescu.

Dacă acum două decenii, cînd pămîntul a primit în sînul său corpu-i „nepăsător şi rece" puţini îşi dădeau seamă de marea pierdere ce suferea Romînia prin timpuria lui moarte, astăzi numele lui Eminescu flutură pe buzele tuturor. Nu există bibliotecă cît de modestă, care să nu-i aibă scrierile, nu vei găsi copil de şcoală să nu ştie cine a fost Eminescu.

Pe cînd însă alţi poeţi, de o valoare mai mică, au fost glorificaţi încă din viaţă, pentru ca după moartea lor să-i învăţăm uitarea. Eminescu din potrivă, cu cît vremea trece, devine mai căutat, mai admirat, zeificat. Poeziile lui au fost traduse, în mai multe limbi străine, şi au minunat prin puterea concepţiei lor. In dorinţa de a perpetua amintirea a 20 de ani de la moartea sublimului poet, subsemnaţii ne-am luat însărcinarea să batem o medalie comemorativă de 40 m. m. care va cuprinde:

a) pe verso, chipul poetului Eminescu,

b) pe revers, o ramură de lauri şi o harpă cu următoarea strofă din poezia „La steaua".

Icoana stelei ce-a murit
Inet pe cer se sue:
Era, pe cînd nu s'a zărit,
Azi o vedem, şi nue.

Chipul poetului va purta pe sap o cunună de lauri, după cum el însuşi şi-a exprimat dorinţa în una din poeziile sale:

Voiu, cînd mi-or duce îngerii săi
Palida-mi umbră în albul munte,
Să-mi pui cununa pe a mea frunte
Şi să-mi pui lira sub căpătăi.

Medaliile vor fi bătute în bronz aurit, argintat, aurit fin, argintat antic, bronz oxidat, argint şi aur curat.

Preţurile vor fi: 1, 2 50 şi 200 lei.

In acest scop ne permitem a apela la frumoasele dv. sentimente romîneşti, ca unul ce fără îndoială sunteţi admirator al lui Eminescu, rugîndu-vă să binevoiţi a face cît mai multe subscrieri printre dv., pentru ca, în chipul acesta, amintirea poetului să rămînă neştearsă din mintea tuturor.

Binevoiţi a cunoaşte totodată că prisosul provenit din subscrierea acestor medalii, se va depune la fondul ce se va strînge pentru înălţarea unei statui marelui poet.

Vă rugăm ca după ce veţi face cît mai multe subscrieri, să ne trimiteţi anexata listă împreună cu suma sub scrisă, spre a vi se putea trimite medaliile francat.

Toate listele împreună cu corespondenţa purtată cu această ocazie, va forma un dosar, care se va depune la biblioteca Universităţii din Iaşi, sau la Academia Romînă ca amintire. Sumele se pot trimite prin mandat poştal sau cek de bancă; corespondenţa trebue francată chiar de autorităţi, spre a nu fi siliţi s'o refuzăm, din cauza dublărei de taxe.

Pentru ori ce trimeteri de bani, corespondenţă etc., se va adresa d-lui August Frăţilă, profesor şi senator Galaţi, casierul comitetului.

Primiţi, vă rog, onorate domn, încredinţarea osebitei noastre consideraţiuni.

Comitetul de organizare: Alexandrescu N. dr., Angelescu G. magistrat, Botez Corneliu magistrat, Botez Eugeniu (Jean Bart) căpitan de marină, Bozdugan C. Z. avocat, Calmuschi C. profesor, Creţascu Gr. avocat, Drăgănescu G. magistrat, Forţu Grigore profesor, Orleanu G. advoaat, Hamangiu C. magistrat, Frăţilă August profesor, Trancu Gr.—Iaşi advocat.

Ultime informaţii

❑ **Congresul general al învăţătorilor din întreaga ţară, care urma să se deschidă mîine la Iaşi, a fost contramandat, din cauza epidemiei de febră-tifoidă, care bîntue cu furie în localitate.**

S-au dat circulare telegrafice tuturor revizorilor şcolari, spre a aduce aceasta la cunoştinţa învăţătorilor.

Congresul se va ţinea la Bacău, în zilele de 4, 5 şi 6 Iulie.

❑ *Febra tifoidă, care a apărut brusc şi sub o formă cu totul gravă, se întinde din ce în ce.*

Numărul cazurilor de fibră tifoidă în oraş a ajuns la 40, în mai puţin de 5 zile.

❑ *In urma intervenţiei ce o va face consiliul de higienă al oraşului, cîte va secţii de la spitalul Sf. Spiridon, care au fost închise, pentru a se putea primi bolnavii de febră-tifoidă.*

❑ *Consiliul de higienă al oraşului s'a întrunit aseară, pentru a chibzui asupra măsurilor ce trebuie de luat, faţă de ravagiile ce le face epidemia de febră-tifoidă, în oraş.*

S'a hotărît să se vadă dacă nu cum-va s'a stricat vr'una din conductele ce aduce apa de la Aroneanu şi s-a constatat că conductele n'au suferit nici o stricăciune.

Consiliul de higienă a decis să se dea o ordonanţă, prin care să se puie în vedere cetăţenilor, faţă cu pericolul ce există, să nu consume de cît apă fiartă. S'a decis de asemeni, ca să se posteze sergenţi pe la fîntîni şi haznale, spre a supraveghea ca aparii să nu-şi încarce sacalele destinate pentru apa de stricat, cu apă bună şi viciversa Se vor lua măsuri ca în localurile publice să nu se consume de cît apă filtrată.

In fine s'a decis a se lua măsuri pentru izolarea bolnavilor.

❑ De aseară şi pînă astăzi sosise în localitate peste 100 de învăţători, de prin diferite judeţe, pentru congresul care urma să se ţie mîine şi care s'a contramandat.

❑ D. dr. E. Iliescu, medicul veterinar al judeţului, a confiscat alaltă eri o cantitate de brînzeturi alterate de la comerciantul I. Zavalide, din comuna Voineşti.

❑ Comisiunea regională a judeţului a plecat astăzi în comuna Plugari, pentru a proceda la constituirea islazului comunal.

❑ Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de judeţ, că pînă la noui dispoziţiuni, administratorii de plasă, vecini cu plăşile Copou şi Tomeşti, rămase vacante, să gireze afacerile acestor plăşi.

❑ Ministerul domeniilor şi agriculturei a aprobat vînzarea de veci a 58 bunuri mici din judeţul Iaşi, adjudecate la licitaţia ţinută în ziua de 6 Aprilie a. c. la prefectura de judeţ.

❑ **Uric din 7003 Febr. 3 (1495)**— *D. Gh. Ghibănescu a căpătat spre copiare în traducere un pergament de la Stefan cel Mare din anul 1495, dat în pricina de pămînt a satului Dodeşti din Fălciu.*

Iată cuprinsul pe scurt al acestui străvechiu document. Originalul e în limba slavonă, şi e scris în Iaşi de Sandu Cîrje diac.

„Stefan Vodă întăreşte lui *Pătiliu* şi fratele său *Petre* şi surorii lor *Drăgulina* cum şi rudelor sale, Toader, Nicoara şi Negrilă medeleanul cumpărătură ce am făcut în satul Dodeşti pe apa Jigăliei, *unde a fost Ştefan*, mai în jos de Tămăşel, de la Ioan Buzea şi de la sora ei Drăgulina nepoţii popei Scolafendic, cum şi de Ion fiul lui Vaslie şi de la ruda lui Petru Gălţu şi sore lui Muşa, nepoţii lui popa Dragomir cu 100 zloţi tătărăşti.

Domnul întăreşte în acelaş timp şi împărţala satului în 4 părţi: 1) Pătiul, Petre şi Drăgulina, 2) Toader, 3) Nicoară, 4) Negrilă Medeleanul".

Pergamentul ros pe la încheturi; pecetea sfarmată, şnurul de mătasă roşie. Lăţimea 0.43, lungimea 0.37.

❑ O copilă a d-lui Prilogeanu, din Dorohoiu, elevă la Sacre Coeur din Iaşi, întorcîndu-se acasă, s'a îmbolnăvit de febră-tifoidă.

❑ P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, egumenul bisericei Sf. Spiridon, a plecat azi să inspecteze schitul „Tărâţa" din dealul Răpedea, pendinte de Epitropia Sf. Spiridon.

❑ Ministerul domeniilor a scos în licitaţie în luna trecută lunie 87 de păduri s'au adjudecat provizoriu 19.

Ministerul a aprobat acum licitaţiile pentru 13 păduri.

❑ D. I. Th. Burada, primul preşedinte al Curţel de Apel, a plecat pentru a petrece vara la M-rea Agapia, cu familia.

❑ Aflăm cu plăcere că d. Alexandru A. Brandia, secretarul general al Universităţei, care a obţinut de curînd, cu succes, licenţa în drept, cu bile albe, a cerut înscrierea în baroul local.

Urăm succes şi isbîndă în noua sa carieră simpaticului nou avocat.

❑ D. colonel Al. Musteaţă, a continuat astă-zi cu inspectarea regimentului 7 roşiori, din localitate.

❑ Concursul pentru admiterea în şcoala fiilor de militari şi la gimnaziul militar din Craiova, se începe la 15 Iulie a. c.

Judiciare.—Curtea de Apel va judeca în zilele de 13 şi 14 Iulie c.

In ziua de 13 Iulie se va judeca din nou apelul lui D. Negruzzi, fostul dirigintе la Burdujeni, acuzat de delapidare, şi care a fost condemnat de trib. Botoşani la un an închisoare,

In ziua de 14 Iulie se va judeca procesul d-lui Vernescu cu Fischer pentru reziliere de contract.

Tot în ziua de 15 se va cerceta apelul făcut de falitul Anton Antoniade, pentru a fi eliberat pe cauţiune.

❑ Magistraţii stagiari Vrîiceanu şi Coroi au fost însărcinaţi cu primirea actelor autentice pe timpul vacanţei.

❑ Cancelaria rectoratului universităţei va fi deschisă, cu începere de la 10 Iulie, numai Mercurea şi Sîmbăta de la 9—12 a. m.

D. rector Bogdan, pleacă în ziua de 9 Iulie c.

D. A. D. Xenopol va gira afacerile rectoratului.

❑ Suma de 500 lei cu care Zipkes, unul din autorii furtului de la falitul Mendelsohn şi Balaban, a vrut să mituiască pe d. comisar Costescu, a fost dăruită de parchet, societăţei „Pînea saracilor".

D-na Marie Al. Hinna, preşedinta societăţei, a adresat o scrisoare frumoasă de mulţumire parchetului pentru acest dar.

❑ Aflăm că se pun mari stăruinţi pentru a se numi în postul vacant de administrator de plasă de la Copou, pe un protejat al d-lui N. N. Săveanu, de la Putna.

❑ D. Aurel Mănescu, decanul facultăţei de ştiinţi, a obţinut un concediu de la 4 Iulie, la 4 Septembrie, în care interval va fi suplinit de d. Stravolca, directorul seminarului pedagogic universitar.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, care se află la Govora, se va duce la sfîrşitul acestei luni împreună cu P. S. S. Episcopul Timuş, să facă o excursiune la Constantinopol.

◐ Două evenimente mari din Istoria Franţei sunt reconstituite de Cinematograful Pathè Freres şi se desfăşoară ambele astă seară Joi 2 Iulie în grădina Chateau aux fleurs.

Epopeea istorică a lui Napoleon cel Mare, cel mai mare împărat al Franţei şi al lumei întregi, apare înaintea noastră fidel reconstituită, alcătuită cu enorme sacrificii după acte şi documente autentice din acea epocă.

Transportaţi în vremurile întăiului imperiu, suntem martori la luptele eroice ale celui mai mare strategian din lume, şi întreaga viaţă a leului fără odihnă ne este complect reînsufleţită în toate amănunţimile. Revedem epoca napoleoneană, carabinele, tunurile, toate armele de resboiu, uniformele militarilor, pînă şi hainele şi costumele primului imperiu etc. etc.

Scenele sunt executate de artişti pariziani şi rolul lui Napoleon e interpretat de d. Charly de la teatrul Antoine din Paris, un artist de o asemanare perfectă cu marele împarat.

Eroina şi martira Jeanna de Arc, este al doilea eveniment din Istoria Franţei, care rulează de asemenea astă seară Vineri.

Nu numai figura istorică a fecioarei de la Orleans este redată pe pînza cinematografului, dar se impregniază întregei desfăşurări caracterul epocei precum şi faptele eroice ale unei simple fete de ţăran care a hărăzit Franţei pagini de glorie în istoria neamului.

(A nu se confunda aceste vederi cu serbările de la Orleans, de acum două săptămîni, acelea fiind o simplă festivitate în amintirea eroinei, pe cînd astăzi dăm o reconstituire complectă a marelui eveniment istoric).

Iată şi scenele principale:

Viziunea Jeannei D'Arc: „Tu vei salva patria! Spune-o regelui să-ţi dee ajutoru-i! — Ea e dusă înaintea regelui.— Carol VII îi dă comanda armatei.—Intrarea triumfală în Orleans la 29 April 1429.—Rănită în luptă Jeanna d'Arc, ea parte la asediu, pentru a da curaj soldaţilor. — Jeanna d'Arc Victorioasă. — Fecioara prizonieră.—Eroina, învinuită ca vrăjitoare, este judecată şi condamnată la moarte prin foc. — Moartea martirei pe piaţa din Rouen la 14 Mai 1431.

Celelalte părţi de cinematograf cuprind scene teatrale, comice, de pe natură, în plin aer etc. etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 2 Iulie.

Un accident la plecarea Archiducelui

Bucureşti.—Din Predeal vine vestea că Marţi, după-ce trenul în care se afla Archiducele Frantz Ferdinand, în apropiere de staţia Temiş, s'au auzit patru detunături de armă.

Archiducele emoţionat, a ordonat să se oprească trenul şi să se facă o anchetă.

S'a constatat că focurile de puşcă le dăduse proprietarul Koviganu, care alunga nişte urşi.

Acesta a fost arestat.

Accident de automobil

Calaraşi.—Automobilul serviciului tecnic judeţian, în care se afla conductorul Roşca şi avocatul I. Teodorescu din Calaraşi au întîlnit în cale un car cu boi în care se aflau două femei.

Automobilul venind cu viteză mare a dat peste car, răsturnîndu-l.

Cele două femei au fost grav rănite.

O alegere de decan

Plooşti.—In vederea alegerei de decan al baroului local, se dă o mare luptă.

Alegerea va avea loc Duminica viitoare.

Candidează d-nii: C. Emilian, fost decan al baroului şi Demetrescu, ambii junimişti.

Lupta promite a fi interesantă.

O sinucidere

Calaraşi.—Proprietarul Lake Marinescu, destul de cunoscut aci, şi-a curmat azi firul vieţei, sinucigîndu-se.

Cauzele nu se cunosc.

Absolvenţii şcoalelor de agricultură în Ungaria

Bucureşti.—Se ştie că în fie-care an, un număr de absolvenţi ai şcoalelor de agricultură sunt trimeşi în Ungaria, pentru cîte-va luni, spre a face studii.

Şi anul acesta au fost trimeşi mai mulţi absolvenţi şi presa ungurească pretinde că aceştia ar fi întrebuinţat expresiuni grave la adresa naţionalităţei ungare şi cere să se ia urgente şi riguroase măsuri contra lor.

Mişcare revoluţionară

Constantinopol.— O companie cu tunuri revolver a fost trimisă eri în Yemen, unde a isbucnit o mişcare revoluţionară.

Serbarea naţională franceză

Paris.—Parada de eri şi sărbătoarea naţională a francejilor a fost foarte strălucită.

In momentul cînd generalul Piquard, ministrul de război, se apropia spre a saluta pe preşedintele republicei, calul seu s'a speriat şi ministrul a căzut de pe şea. N'a păţit însă nimic, s'a urcat din nou pe cal şi a asistat la defilare.

HOLERA

Petersburg.— De eri s'au produs aci 120 cazuri de holeră, din care 43 morale.

Retragerea lui Buelow

Berlin.—Monitorul Oficial publică decretul prin care se acordă retragerea cerută de Principele Buelow şi i se acordă ordinul „Vulturul Negru" în briliante şi decretul pentru numirea d-lui Bethman Hollwig, în postul de cancelar al imperiului.

*

Berlin.—Impăratul a adresat Principelui Buelow o scrisoare autografă zicînd că regretă adînc hotărîrea luată de principe de a'şi da demisia.

Scrisoarea zice: „De şi mă costă mult să renunţ la experienţa dv., dovedită în girarea afacerilor imperiului şi statului şi să desnod legăturile de cooperare pline de încredere, care m'au legat de dv. atîţia ani de zile, am crezut totuşi, ţinînd compt de motivile importante ce le-aţi invocat, să nu refuz mai multă vreme a satisface o dorinţă exprimată cu atita insistenţă de dv., dar inima mea mă împinge a vă exprima mulţumirile mele cele mai călduroase, pentru devotamentul şi abnegaţia cu care a-ţi corespuns în diferitele funcţiuni ale carierei dv. de onoare, D-zeu să vă deie după o viaţă atît de frumos împlinită, încă mulţi ani de fericire netulburată, conferindu-vă ca semn vizibil mulţumirilor, recunoştinţei şi iubirei mele, înaltul ordin al „Vulturului negru" cu briliante.

Rămîn al dv. mult afeţionat şi recunoscător, Impărat şi Rege

Wilhelm

Situaţia în Persia

Petersburg.—„Novoje Wremja" regretă că s'au trimes în Persia prea puţine trupe, de oare-ce trupele aflătoare acolo sunt puţin numeroase pentru a putea asigura prestigiul Rusiei.

Măsuri contra grecilor

Salonic.—Ziarele greceşti sunt supuse unei cenzuri severe.

Comitetul şi autorităţile urmăresc cu energie mişcarea grecească.

Eri s-a făcut noui perăhiziţii pe la cafenelele greceşti. S'au confiscat arme şi 20 greci suspecţi au fost arestaţi.

Efervescenţa printre grecii de aci este considerabilă.

Situaţia la Teheran

Teheran.—Azi dimineaţă, după o luptă contra poziţiilor ocupate de cazaci, cari a ţinut toată noaptea, naţionaliştii au izbutit să ocupe grădina situată lîngă casele colonelului Liskow.

Tinerii turci şi nota Porţei

Constantinopol. — Nota cu privire la Creta a făcut o rea impresie în cercurile tinerilor turci.

Se svoneşte că ministrul de externe vrea să demisioneze. După o altă versiune, comitetul ar avea de gînd să profite de aceste două chestii spre a răsturna guvernul.

Numire

Roma.—Deputatul Calissano a fost numit subsecretar de stat la poştă şi telegraf, în locul d-lui Rossi, ales primar al Turinului.

Călătoria Archiducelui

Viena.—Archiducele Frantz Ferdinand, cu soţia sa, au sosit aci.

Atacurile presei Ungureşti

Buda-Pesta.—Ziarele ungureşti continuă cu atacurile foarte violente, pe motivul „ruperei drapelurilor ungureşti", fapt care de altminteri a fost desminţit.

Presa maghiară cere intervenţia guvernului unguresc.

Ele mai protestează, în ton foarte violent, contra faptului că Archiducele Frantz Ferdinand a primit delegaţia romînilor ardeleni. Unele ziare atacă chiar pe Archiducele Frantz Ferdinand.

Cu toate că presa oficială desminte ştirea cu ruperea drapelelor ungureşti la Sinaia, celelalte ziare continuă cu violenţele,

Ele se aruncă cu violenţă contra Archiducelui, pentru că a primit delegaţia romînilor ardeleni şi că le-a făcut asemenea declaraţii.

Cu atît mai mult, spun ziarele ungureşti, nu trebuia ca Archiducele să primească delegaţia, cu cît în fruntea ei se afla dr. A. Popovici, care a fost expulzat din Ungaria. Ziarele ungureşti confundă pe d. Popovici, delegatul romînilor ardeleni, cu d-nul Popovici, care a fost expulzat de unguri.

*

Buda-Pesta.—Ziarul „Buda-Pesti Hirlap" zice că trebuie să se ia odată măsuri contra acţiunei anti maghiare a Romîniler. Numitul ziar e plin de atacuri, oparte îndreptate în contra Archiducelui.

«Budapesti Hirlap» zice că să se cerceteze cine a mijlocit a se primi delegaţii romînilor ardeleni şi în caz cînd a fi ministrul Austro-Ungariei, d. Schoenbrum, el se fie rechemat.

Numitul ziar cere intervenţia baronului d'Aehrental.

PRIMARIA COMUNEI IASI

Se aduce la cunoştinţa publică că s'a aprobat de Ministerul de Interne ca pe viitor strada Dîmbu să se numească strada Mihail Eminescu, iar strada Bulgară să se numească strada Ion Creangă.

No. 13469 27 Iunie 1909

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Vineri 3 Iulie 1909

REPREZENTAŢIE GRANDIOASĂ

de

Proiecţiuni şi Cinematograf

IN SALA TEATRULUI CIRC-SIDOLI

dată

IN ONOAREA CONGRESISTILOR

Glorificarea Armatei Romîne

EROII REG. XIII DOROBANŢI ŞI V LINIE

Care cele d'intăi au trecut Dunărea dînd primul atac la 27 August 1877 luînd un rădan.

Oficerii general. Oficerii căzuţi pe impul de război. Proiecţiuni reprezentînd toate atacurile. Tablouri vechi naţionale. Resboiul franco-german din 1870

CINEMATOGRAF

Cu program foarte variat.

Dr. Benno Th. Stenner

fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.

Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.

Iaşi str. Muzelor No. 40

S'a deschis în strada Păcurari 15

(vis-a-vis de Tufli colţ cu Rîpa galbănă)

Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux

Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Cureţenia cea mai perfectă.

Müller

De vinzare în Tîrgu-Frumos **o casă** cu un loc de aproximativ o falce, situată pe cea mai sănătoasă poziţie a oraşului.

Preţ avantajos.

Informaţii la **dr. Samsanovici,** Roman

De închiriat de la 26 Octombrie 1909 pităria din **Piaţa Sf. Spiridon**. A se adresa **d-lui Gheorghe Al. Cristea str. Sărărie.**

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Teatru-Circ Sidoli

Vineri 3 Iulie 1909 ora 9 seara

Mare reprezentaţie de proecţiuni

Insoţită de cinematograful Pathé-Frères

In onoarea învăţătorilor congresişti

PENTRU A IMPROSPATA

Amintirea războiului pentru independenţă

DATA DE D-L

GH. CALMUTCHI

GLORIFICAREA ARMATEI ROMANE

Mari scene de proiecţiune, în care se vor vedea toţi Eroii din timpul campaniei 77—78, remaşi pe câmpiile Bulgariei, mai seamă **vrednicii şi neuitaţii fii ai Iaşului** din cele 7 corpuri de trupe trimise în foc, cari puţin au avut fericirea să'şi revadă căminul

Cu mari greutăţi şi multe cheltueli d-nul Calmuţchi a putut face să se poată proecta Eroii de scumpă memorie, şi nu rîvna materială l'a îndemnat la aceasta, ci dorul de a-şi lăuda Neamul şi marele Eroism al micei şi bravei Armate, a cărei vitejie a uimit lumea toată.

Veteranii Resboiului

Se va proecta întregul corp ofiţerese al Reg. 13, care a luat parte în campania din 77--78

LA FINE

Două mari părţi de cinematograf

Preţurile locurilor: Loja 4 lei, Loc rezervat 1 leu, Un loc la mese 1 leu, Balcon 75 bani, Galeria 50 bani.

Inceputul la 9 ore seara precis

Biletele se găsesc în seara de spectacol la casa teatrului Circ Sidoli.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 $^{46}/_{100}$ şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iasi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. 1 m. entre 0f30c.

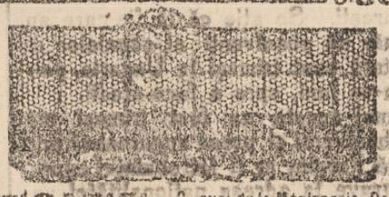

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 25 f.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco de Catalogue

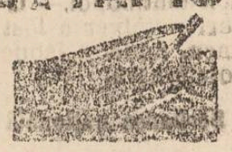

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez servicin cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 764 —Sîmbătă 4 Iulie 1909

Combinațiuni ridicole

Nu căldurile verei, au provocat ridicolele combinațiuni, pe cari conducătorii liberali 'și junimiști și le fac acum cu privire la apropiata schimbare a situației politice.

Această urcare de temperatură în imaginația adversarilor noștri, își găsește explicația, în puterea vecinic crescîndă a forțelor partidului conservator-democrat. Și cu cît partidul nostru se manifestă mai frumos și cucerește cîte un centru politic mai de seamă, cu atît crește și dușmănia coaliției liberalo-junimistă în potriva noastră, iar fecunda și bolnăvicioasa lor imaginație născocește și dă în vileag cele mai ridicole și ciudate închipuiri.

Declarațiunile făcute la Craiova, de tînărul șef al liberalilor—în consfătuirea avută cu membrii comitetului executiv local și interpretarea pe care fruntașii junimiști au dat-o între culise partizanilor lor mai discreți — pot servi ca exemple de combinațiunile caraghioase pe cari protivnicii noștri și le fac în scopul de a opri curentul din ce în ce mai pronunțat pentru noi, al tutulor claselor noastre sociale.

„Liberalii, nu se vor retrage de la putere, de pofta tachiștilor—a spus-o d. Brătianu—ei vor sta încă la putere, și vor ști să procedeze la timpul oportun în așa fel ca succesorii lor să nu fie conservatorii-democrați".

Și junimiștii, mai guralivi și mai nerăbdători în darea explicațiunilor, s-au grăbit să tălmacească cuvintele d-lui Brătianu în sensul, că este convenit între adversarii noștri, ca la toamnă, șeful liberalilor să solicite dizolvarea parlamentului, și să facă mînă în mînă alegeri, să scoată cît de mulți junimiști în parlament, și să guverneze încă un an cu noua Cameră, și apoi să se retragă, indicînd ast-fel Regelui pe reprezentanții minorității parlamentare ca continuatorii guvernărei liberale.

Combinațiunea aceasta ne reamintește socoteala covrigarului care schimbase la țară covrigii pe ouă, și care purtînd pe cap panerul de ouă, își făcea pe drum socoteala cîți pui de găină va avea din oule sale și la rîndul lor acei pui cîte ouă și cîți alți pui vor face și de bucurie a scapat panerul și și-a spart toate oule.

Să ceară Regelui dizolvarea? Dar mai întăi de toate e sigur d. Brătianu că va obține această mare favoare regală? Ce fapte sau împrejurări politice, ar putea determina pe Suveran, ca să se preteze la jocul șefului liberalilor? Dacă guvernul e tare, și se sprijină pe concursul parlamentului, de ce să nu meargă înainte fără a supune țara la noi frămîntări electorale; iar dacă e vorba numai de aranjat succesiunea, de ce să nu facă direct alegeri generale d. Carp, pentru a-și alege singur majoritățile parlamentare cu care să guverneze.

Pentru noi și pentru țară e indiferent că vor face liberalii alegeri pentru junimiști, sau că își vor face junimiștii singuri alegerile, avînd concursul din opoziție al liberalilor. Lucrurile ar fi aproape aceleași.

Dar să admitem chiar, că Suveranul ar face pe placul d-lui Brătianu, și i-ar acorda o dizolvare a Camerilor înainte de sfîrșitul legislaturei Dar atunci vine cuvîntul țărei. Și aci liberalii au serios de furcă, căci voința țărei e singura care va decide în asemenea împrejurări asupra reușitei combinațiunilor de mai sus.

Liberalii vor face alegerile, dar vorba e, au siguranța că le vor lua?

Țara, pe care ei compteză întru cît au în mînă, aparatul puterei, le va da sau nu acele noi majorități și o minoritate junimistă serioasă, care să fie pentru rege o indicație prețioasă că de partidul pe care îl represintă dînsul cu sprijinul liberalilor în parlament, trebue să țină seamă regele la schimbarea regimului?

Avem puternice motive să credem că țara va fi aceia care se va pronunța în potriva lor—și va spulbera toate planurile și combinațiunile adversarilor noștri, cari în definitiv se fac tot pe spinarea ei.

Noi am dori bucuroși ca liberalii să facă această încercare îndrăzneață și să apeleze la toamnă la încrederea țărei—și să meargă în plină luptă alături cu junimiștii în contra noastră.

Și suntem siguri că învingătorii vom fi noi și din toată gloata junimisto-liberală, nu se va alege nimic.

Intăiu pentru că județele nu vor ține seamă în mod general de cuvîntul de ordine de la centru—și fie care localitate politică 'și va face combinațiile după propriile ei interese, emancipîndu-se de puterea tutelară a șefilor cari sunt astăzi lipsiți de ori-ce autoritate politică.

Iar pe urmă, pentru că este în țară o pornire teribilă în potriva liberalilor față de nefasta lor operă legislativă, și pe care nimic nu o poate domoli—și țara nu așteaptă de cît ocazia prielnică pentru a-i răsturna de la putere.

Acest curent viz bil pronunțat în contra liberalilor, a determinat pe conservatorii-democrați să hotărască începerea luptei de răsturnare îndată după terminarea vacanței.

Atît mai bine dacă această luptă se va da tocmai pe tema alegerilor generale.

S'ar întîmpla în țara aceasta încă o minune să vezi un partid și guvern căzînd de la putere prin alegeri, după cum o minune a fost să vezi formîndu-se din pricina unei mari necesități politice și sociale, un al treilea partid în mai puțin de un an și devenind prin organizația sa mai puternic de cît ambele partide istorice la un loc.

Democratizm liberal?

Voința Națională *vorbește fără încetare și face mare caz de „democratizmul nostru" adecă de democratizmul liberal.*

Voința *face negreșit o confuzie regretabilă. Ea confundă democratizmul cu politica de căpătuială și în ori-ce caz reacționară a partidului liberal.*

Ce fel de democrație este în politica liberală, cînd ideile, principiile democratice sunt cu totul înlăturate? Ce fel de democrație este atunci, cînd printr'o întreagă legislație economică și socială se tinde la rîdicarea unei clase economice și sociale pe ruinele altor clase? Oare este democratică politica, prin care se sapă tot mai adînc prăpastia între clasele sociale, și se sprijină unele neglijindu-se pe altele?

Evident că nu. Asemenea politică nu numai că nu-i democratică, dar este foarte primejdioasă, mai ales pentru un stat tînăr, care încă nu este în deajuns de consolidat economicește.

Ori-ce politică democratică are ca principiu de bază armonia socială. Nu se poate concepe democrație fără cea mai desăvîrșită armonie socială. Și nu este nevoie să mai dovedim în ce măsură și cu cîtă perseverență lucrează partidul d-lui Spionel Brătianu la dezagregarea corpului social romînesc, atît de cunoscută și de evidentă este toată opera partidului de la putere. Ba mai mult, presa sa, Voința Națională, *într'unul din numerile sale recente încerca să rîdice la înălțimea unui principiu de politică socială destrucțiunea clasei marii proprietăți și arendășești.*

Natural că de la vorbe la fapte este încă un pas mare, pe care partidul liberal nu l va putea face, pentrucă ori cît ar fi la guvern nu poate dispune de destinele poporului fără răspundere și fără control; dar ceea ce e esențial, este, că o asemenea tendință se manifestă și se accentuează de un timp încoace tot mai mult în partidul liberal.

Și dacă este așa cum rămîne cu democratizmul nostru", ca să întrebuințăm expresia Voinței?

Cu democratizmul liberal rămîne așa: el este o vorbă goală, menită să amețească unile minți, pe acelea cari și așa nu s destul de limpezi; dar care ca ori-ce vorbă goală, demagogică, nu va putea avea nici odată cel mai infim credit politic în opinia publică a acestei țări. **O.**

OBRĂZNICII UNGUREȘTI

Eram siguri că Maghiarii au să 'și dee în petic, cu ocazia vizitei Arhiducelui Ferdinand.

Presa de Buda-Pesta, vede în dragostea cu care a fost înconjurat la Sinaia, moștenitorul Austriei, o manifestație mai mult ostilă în potriva Ungariei de cît o primire călduroasă față de un oaspete atît de distins.

Și ziarele maghiare, nu se dau în lături de a atrage atenția că Arhiducele a mers la Sinaia nu numai ca viitor Imparat al Austriei ci și ca viitor Rege al Ungariei!

Strîmtul șovinism unguresc este de mult cunoscut lumei și nu mai poate snrprinde pe nimeni.

Dar ceea ce surprinde și desgustă în același timp, este lipsa lor de politeță față de viitorul Monarh, și exagerarea pe care o dau faptului ca mai mulți studenți au silit pe un comerciant unguresc din Sinaia, care arborase numai steagul Unguresc, să pună alături de el și pe cel Austriac'

Ei bine presa ungurească face un tămbălău nemai pomenit din faptul acesta și spune că s'a insultat întreaga națiune maghiară.

Cu alte cuvinte insulta nu este a ungurului care a nesocotit steagul austriac, ci a studenților cari l'au făcut atent că moștenitorul Ferdinand aparține și Austriei ca și Ungariei, poate mai mult Austriei de cît Ungariei.

Nouă ne pare bine de toate prostiile presei ungurești, căci dau ocasie Arhiducelui Ferdinand să se convingă pe deplin cît de periculos este pentru împărăția sa acest șovinism sec și pătimaș și cît de înțelept este să'l potolească la un moment util. Afară numai dacă Ungurilor nu le este ciudă de dragostea pe care arhiducele Ferdinand a arătat'o Romînilor din Ungaria și cu prilejul acestei vizite, dragoste de altfel reciprocă.

In cazul acesta, pot să țipe mult și bine căci dragostea nu știe nici de frică, nici de comandă.

Chestii școlare

Invățămîntul pedagogic

Invățămîntul pedagogic la noi în țară are o evoluție proprie. Pe cînd învățămîntul secundar și superior a fost copiat întocmai după cel străin, în organizarea sa și în programe, s'a fost lăsat evoluției încete și specifice românești învățămîntul normal.

Inființat înainte de legea din 1864 legiuitorul nu l'a prevăzut în lege, ci l'a confundat cu învățămîntul primar, nesocotind singura școală normală ce era aici în Iași, școala Vasiliană, cu clase pedagogice și cu profesori speciali ca Velini și Maiorescu.

Ani întregi au existat școli primare normale prin centre ca Tîrgu-Jiu, Severin, Craiova, Caracal, Ploești și Focșani. Iar ceia ce n'a făcut statul, au făcut județele și societatea pentru Cultura poporului romîn. Abia în 1879 statul a înzestrat cu programe unitare școlile normale, și le-a sporit anii de studii la 4 din 2 și 3 ce fuse mai înainte.

Pe lîngă studiul pedagogiei, care la inceput se suprapunea imediat și direct peste cursul primar, a început a se intregi programele cu o cultură secundară și cu colorit agronomic și medico-veterinar. Intăiu cu un clas pedagogic; apoi cu două clase pedagogic și agronomic; apoi cu 3 clase pedagogic, agronomic și literar, până ce în 1879 s'au făcut 4 clase. Conceptul ce și-au făcut mai marii școlii de chemarea învățătorului romîn s'a tradus în alcătuirea programelor școlilor normale, fără să se inspire de la străini, de cît în disciplina pedagogică, lăsînd restul la propria inițiativă românească.

Din nevoile poporului romîn și ale școalei poporane s'a scos tipul de organizare al școlilor noastre normale. De aceia și corpul nostru de învățători prezintă acest caracter specific nouă, care nu se găsește nicăiuri aiurea. Scolile normale la noi au un îndoit caracter: general și special. Chemate a servi cultura poporului și-au recrutat elevii numai dintre săteni, de aceia i s'a pastrat caracterul de o școală secundară pentru săteni, plus o școală pedagogică. Acest îndoit caracter a făcut ca să se știrbească cultura secundară propriu zisă în folosul culturei pedagogice, dar pentru buna împăcare a acestor 2 țeluri s'a suprapus clasa a V-a, consacrat culturei pedagogice; apoi ca complectare a pregătirei agronomice, s'a suprapus clasa VI-a; și cine știe, poate că mîne se va pune clasa VII-a și altele, mai ales cu organizarea militărească a școlilor normale.

Iar de 10 ani în urmă de cînd s'a extins activitatea extrașcolară a învățătorului și școlile normale sufer în programele lor efectul acestei influențe.

Așa ele dau o cultură generală inferioară celei de gimnaziu în partea literară și superioară în partea științifică; dau o cultură specială pedagogică superioară liceului; dau o cultură agronomică egală cu școlile speciale ale agronomiei; dau o cultură comercială cu contabilitate de bănci, dau o cultură seminarială, cu coruri bisericești, și cîntări de strană; dau o cultură militară gradînd elevii; mai prepară pentru cercuri culturale, apicultura, pomologie, medicina și higiena cu caracter profesional, în fine multe de toate.

Cătați în ori ce țară din lume și nu veți găsi un învățămînt pedagogic așa întocmit ca la noi. El e rodul nostru propriu, al mișcării noastre didactice, fără importație, de aceia numai nouă avem a ne bănui.

Invățămîntul pedagogic nu și a sevîrșit evoluția sa. El e încă în curs de evoluare. Se cere în mod imperios o rădicare de nivel astăzi, ca să-l avem suprapus gimnaziului, nu egalat cu gimnaziul.

Apoi mai trebue descărcat din prea multele țeluri speciale ce urmărește, pentru a nu prinde nici un epure. E de dorit a se ridica nivelul cultural al viitorilor învățători, ca să nu rămînă cu prea mult în urma altor factori culturali în stat.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

„UN OM" AL DATORIEI

Ziarele franceze cuprind o nespus de scurtă, aproape o laconică dare de seamă despre înmormîntarea generalului Galliffet.

Prin testamentul său, bătrînul general și fost ministru a cerut să fie cruțat nu numai de coroane și discursuri, dar chiar și de onorurile militare, atît de scumpe doară acelora cari au trăit o viață soldătească și au mirosit praful de pușcă...

Nimic! In mijlocul unei tăceri într'adevăr solemne a dispărut ca și cum cel dus dintre vii n'ar fi umplut cînd-va lumea de numele și renumele său.

Cu prilejul morții lui Galliffet s'au publicat nenumărate amintiri și anecdote asupra vieței lui.

El aparținea altor vremi și părea a întrupa nu numai vitejia ostășească propriu zisă, dar și acel spirit de cavalerism „sans peur ni reproche", moștenit din epoca de glorie a Franței, acea însuflețire de „panache" pe care suflul de democrație și de egalitate o izgonește tot mai mult.

Om de duh înainte de toate, Galliffet a hrănit cronica timpului cu nenumărate „bonmouri", jocuri de cuvinte și apostrofe drastice, iar „Memoriile lui, anunțate că apară de sub presă, vor povesti și abundența de „acte" ale defunctului și exemplarului militar.

De ce însă atîta tăcere în jurul unui brav? Aceasta a fost o taină a existenței însăși a acestei stranii figuri ostășești în care părea, că se întrupează „datoria". Cu deplină uitare de sine Galliffet știa să înfrunte moartea pe cîmpul de luptă. Pe cîmpiile mexicane, ca și pe acele ale Alsaciei el a sfidat primejdia, a primit glonții, cu semeție, nu numai cu curagiu, a așteptat moartea care părea că nu se încumetează să-l biruie.

A venit apoi epoca sinistră de după războiul, din 1870 epoca revoluționară a Comunei, cînd, cu același sînge rece, Galliffet a trimis pe alții la moarte, cînd sub comanda lui au căzut sub glonții ucigători,—sute și mii de cetățeni în contra cărora el își făcea „datoria" precum și o făcea în războiu contra dușmanilor. Să l fi urmărit oare de atunci spectrele celor căzuți din porunca lui? Să-l fi obsedat, pe războinicul ostaș, vederea atîtor victime alese nu dintre străini dușmani, ci din frați de același sînge cu el? Să-și fi aplicat el însuși o pedeapsă socotindu-se de atuncea „mort" socialmente și adorînd tăcerea sau, cel puțin laconizmul, fugind de paradă, de zgomot, de reclamă.

Lucrul se prea poate. El își făcuse „datoria" dar cu prețul prea multor vieți și dacă altă dată a sfidat moartea, n'avea de la un timp, curagiul de a sfida viața și privia doar ca o ultimă datorie a ei, actul morți.

Era firesc să nu ceară de cît o înmormîntare fără pompă, fără onoruri —căci murind, omul și-a făcnt numai datoria și nimic mai mult, datoria către viață și ispășirea către lume.

Rodion

Laringele lui Caruso

Un interview interesant.—Plictiseala unui tenor celebru.—Boala artistului.—Grijile lui.—Un om nenorocit.—Apariția rivalului.

Chestia care pare a preocupa spiritile artiștilor și directorilor de teatre din Apus și chiar din lumea nouă, e desigur laringele celebrului tenor, Caruso.

Aceasta o învederează în parte și recentul interview ce publică marele ziar parisian „Le Temps" cu celebrul tenor!

D. Raoul Aubry, află de prezența lui Caruso la Paris, și în grabă, cum e și natural, aleargă într'un suflet la hotelul unde a descins marele artist spre a-i cere știri cu privire la starea laringelui seu.

D. Caruso, e plictisit, foarte plictisit. Cauzele! sunt multiple. Intăi: un ziarist italian—auzi eroare!—a îndrăsnit să anunțe că marele artist va fi nevoit să se supuie unei operațiuni a coardelor vocale—și aceasta e fals! Nici nu merită numele de italian acel îndrăzneț... și chiar dacă ar fi adevărat? Caruso nu se dă pe mîna unei celebrități care să-l caute gratuit, trăgînd apoi foloasele unei atari clientele. Nu!

El plătește scump, mai scump ca ori care, pe medicul care-l îngrijește.

Asta-i prima plictiseală.

Ca resultat al acestei prime plictiseli, celebrul tenor, care nici nu pomenește în tot decursul interviewului despre boala sa, constată cu durere că, o serie de concerte anunțate în Londra, au eșuat, din... cauza acestei informații.

El, pasă-mi-te n'a fost bolnav, dar de oarece ziaristul milanez și-a permis a crede că are de gînd să se dea pe mîna unui medic ilustru—neprecizînd onorariile enorme ce profesorul va primi—tenorul a renunțat la serie, de oarece, el, natură reflexivă—ca toți tenorii—și-a închipuit impresia detestabilă ce va aduce detestabila presumpție că avînd coardele bolnave, va fi nevoit să le caute.

Și aici, subtil, ca orice mare tenor, celebrul cîntăreț adaegă: „și în definitiv ce-i pasă publicului, de-i cînt cu coarde de oțel, de cauciuc sau de pește? Ii cînt bine, să plătească.

Nu și-a putut închipui marele Caruso, că și publicul londonez ar fi raționat tot astfel? Ceeace e de mirat, e lasă amabilitatea extremă a d-lui Aubry, care n'a ținut să releve acest lucru.

Se poate ca să fi convenit mai bine cadrului acelei discuții, ca tenorul să aibă dreptate.

Dar mai departe, tenorul e foarte iritat, și are motive.

Mă rog! omul nu cîștigă mai nemic. Ab a de reușește să vie din lumea nouă cu cîte un biet milion pe an, economii! Asta sau nimica! „Cît are să mai dureze?".

Incă cinci ani și apoi are să se retragă căci el își dă seamă, că trebue să nu-și știrbească reputație.

Caruso e un adversar al reclamei, Mînia lui e deci îndreptățită cînd afirmă că prematura știre a milonerului „Canard", îl face să treacă în public drept reclamagiu, pe cînd el urăște reclama?...

Publicul! Ah! publicul judecă toate lucrurile cu mare superficialitate. El crede că dacă *tenorul* Caruso cîștigă, 10 12,000 de franci pe seară, omul n'are atîtea și atîtea cheltueli.

Și de! cîte odată, el riscă să peardă, de ce? Asta nu ne mai spune! E indiscret.

Astă iarnă, a trebuit să cînte 8 seri din 10, încasînd mizerabila sumă de 100,000 lei în zece zile, dar cu toate aceste riscurile lui tot sînt enorme.

Și dl. Raoul Aubry înghite, și continuă cu întrebările dar, nu crede nimerit să-l întrebe pe șleau: d-le ești bolnav sau nu, ce ai de nu poți cînta?

Asta ar fi o indiscreție, deși se vorbește de laringele artistului.

In sfîrșit, ultimul necaz al celebrului tenor, e apariția unui tînăr cîntăreț numit Caruso care pare a-i amenința faima cu vocala cea schimbată.

Marele tenor vorbește mult de vocala ceia, mai, mai că nu-l înjură pe bietul Caruso și—termină d. Aubry, „se desparte de mine, după ce mai întăiu îmi spuse cîteva vorbe în franțuzeasca cea mai impecabilă!

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principaa Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

Administratori de plăși lăsați în disponibilitate

Au fost lăsați în disponibilitate, pe ziua de 1 Iulie, următorii administratori de plăși.

Argeș.—D-nii Pandele Manu, G. L. Dumitrescu, Cristodor Constandache, Gh. M. Rădulescu, Variscu Gh., Ionescu M., Teodorescu Tiberiu și Ion R. Slave.

Bacău.—D-nii Gr. Fotiu și Ioan Miriea.

Botoșani.—D. George Obreja.

Brăila.—D. Carnan Neacșu.

Buzeu.—D-nii Dimitrie Jecu și St. Antoniu.

Covurlui.—D. Nicolae Damian.

Dîmboviția.—D-nii N. G. Vasilescu. G. E. Manolescu și căpitan C. Căplescu.

Dolj.—D nii Ioan M. Sărățeanu, Alex. I. Furduiescu și N. Tălpășanu.

Dorohoi.—D. Panait Nica.

Fălciu.—D. I. Atanasiu.

Gorj.—D-nii I. Patrașcoiu și Gh. Ranovici.

Ialomița.—D. Dimitrie Petrescu.

Iași.—D-nii G. M. Vasile Constantinescu și Const. Vasiliu.

Ilfov.—D-nii Gh. M. Rîmniceanu, C. V. Sfetescu, Socrate Nicolaide și Pandele Georgescu.

Mehedinți.—St. Rădulescu Tilly, Gh N. Lussan, G. V. Popescu și G. C. Florescu.

Muscel.—D-nii Alex. Bunescu, Pansiodor Dimitrie, Niculescu N. Dumitru.

Neamțu.—D-nii Gh. H. Moțoc și N. G. Mătăsaru.

Olt.—D-nii N. C. Nicolau, Dumitru I. Marise, I. Marinescu.

Prahova.—D-nii Ștefan Ciocîrdel și Stelian Ionescu.

Putna.—D. Toma Ionescu.

R.-Sărat.—D-nii C. Jalora și V. Petrescu.

Romanați.—D-nii P. H. Lăzărescu, căpitan H. Zăgănescu, Stănescu Ioan și I. M. Atanasiu.

Roman.—D-nii Alex. Ciocanelli și G. Constandache.

Tecuci.—D-nii Alex. P. Bogdan. Gh. H Ghenovici și Gh. Popianu.

Suceava.—D. N. Săghiuță.

Teleorman.—D. C. C. Mărășescu.

Tutova.—D-nii Ion Palade Bîrlad, N. David și Const. V. Tilici.

Vaslui.—D. căpitan Mihail Voinescu.

Vîlcea.—D-nii Ioan S. Ionescu, căpitan I. C. Niculescu.

Vlașca.—D-nii Dumitru Cazaciuc, Nic. Mănescu și Anton Bratu.

Chemările amiralului Paul Tchitchagof

Sub acest titlu amicul nostru d. Slcarlat Gr. Lahovary fost deputat membru al societății de legislație din Paris, ofițer al legiunei de onoare, dă la iveală o prea interesantă lucrare conținînd memoriile amiralului Paul Tchitchagof, comandantul suprem al armatei Dunărei, guvernator în 1813 al principatelor Moldova și Muntenia.

Memoriile amiralului Paul, Vasiliewici Tchitchagof, avînd în vederea epoca la care se referă, sunt un admirabil isvor de informațiuni istorice.

Iată de ce salutăm cu o vie plăcere opera d-lui Lahovary.

Edițiile cari s'au publicat pînă acum sunt sau necomplecte sau pe alocurea neexacte. Cea de față umple acest gol, avînd ca bază memoriile amiralului publicate de ginerele său contele de Bouzet. Edițiunea aceasta conține 2 volume și se găsește la biblioteca națională din Paris.

Memoriile pe cari le publică d. Lahovary, sunt cu atît mai interesante pentru noi, cu cît viața amiralului Tchitchagof a fost foarte strîns legată cu viața poporului romîn, în urma dorinței Impăratului Alexandru I, care i a încredințat guvernarea celor două provincii în timpul lungilor negociațiuni Ruso-Turce, cari trebuiau să se isprăvească prin tratatul din București, din 1812.

Litere-Științe-Arte

In urma aprobării ministeriale două străzi ale Iașului vor deveni literare: Strada Dîmbu va purta numele lui „Mihail Eminescu", iar strada Bulgară va deveni strada „Ioan Creangă".

Două străzi aproape necunoscute,—una cu numele sombru de „Dîmbu" alta cu numele atît de urît lui Eminescu,—de „Bulgară". Printr'o fericită zodie, ambele aceste două străzi devin de odată proprietare ale unor nume ilustre și devin în acelaș timp simpatice iașanilor pentru care numele lui Eminescu și al lui Creangă sunt atît de scunpe și atît de cântate.

Puțini locuitori ai Iașului cunosc strada Dîmbu,—de foarte mică întindere și de mică importanță. Ea are doar ca legătură cu trecutul, faptul că e în drum spre.... Bolta Rece, odinioară loc de întrunire a întelectualilor Junimei, printre care nu lipsea nici Eminescu.

Cît despre strada Bulgară, între Salhana și Cuza-Vodă, cu tot numele ei exotic, este o stradă cu adevărat populară și romîniască pe care—după „Amintirile" lui Panu—adeseori o fequenta Creangă în tovărășia lui Eminescu.

*

Imaginațiunea poeților are resurse infinite pentru a idealisa cele mai simple ființe omenești.

Ast-fel Charlotte Stein, căreia se pare ca Goethe îi ar fi scris peste o mie de scrisori pasionate, care a inspirat genialului poet pe „Iphigenia" desprețuia sinceramente poezia și trubadurii timpului ei, pe care-i numea „nebuni" ființe antinaturale.

Lectura admirabilelor scrisori ale lui Goethe îi scoate din inimă doar aceste cuvinte: Toate aceste descripțiuni de voiagiu îmi par foarte plicticoase.

„Poeticile suferințe" ale poetului de asemenea o plictisesc și cu toate aceste Goethe căruiaea nu i-a fost vre-o dată mai mult decît amică, a iubit-o cu pasiune toată viața sa, atît de pasionat încît prefera conversațiunea ei ori și cărei alteia.

*

Celebrul critic Georg Brandes, adresează prin ziarul Politiken, un apel Stortingului norvegian ca să conserve ca un monument național, căsuța din Grimstad cu farmacia, în care Ibsen a fost ucenic și asistent de farmacist în prima tinerețe și unde își dă seamă de vocațiunea sa și scrise prima sa lucrare Catilina.

Datorită insistențelor ibsenienilor, casa ce trebuia să fie dărîmată, va deveni proprietatea statului și va fi conservată generațiilor viitoare.

*

In Cantanada pe coasta vestică a lacului Eduard locuește tribul Bakonga, cari fiind în totdeauna primejduiți de numeroșii lei ai ținutului, găsesc scăpare locuind mai mult pe apă. Tribul Bakonga obicinuește a sacrifica ultimele lor vlăstare schimbîndu-le între ei și mîncîndu-i una din spețule de canialism necunoscute nouă pînă acum, iar în vecinătatea acestor canibali locuește un popor de pigmei cari în medie ajung pînă la 1 1/3 metru și să hrănesc din vânat specialmente din carne de elefant. Acești pigmei au ca particularitate numi foarte lungi și reprezintă specia omenească de gradul cel mai inferior

*

Simon Newcomb, eminentul astronom și profesor american a încetat din viață în Washington în vîrstă de 74 ani. Acum doi ani la vrîsta de 72 ani el făcu accesiunea pe muntele Matterhorn, iar sfîrșitul seu fu un esemplu de energie neauzit. Aflind că boala care îl minează nu-i va mai dară gaz decît puțină vreme, chemă la căpătăiul său un grup de stenografi cărora le dicta o mare operă pe care o considera că va fi coroana operilor sale.

Newcomb avea rangul de amiral al marinei Statelor-Unite, era membru asociat al Academiei franceze și comandant al legiunei de onoare de la 1907.

*

Maeterlink și soția lui, Georgette Leblanc, vor reprezenta pe „Macbeth" de Shkespeare în mănăstirea veche Saint-Wandrille lîngă Caubee. In August vor juca piesa în această scenerie reală. Unele scene vor fi în curte, altele în sala de primire, altele în sofragerie (de pildă cea cu stafia lui Banec), altele în iatacul starețului, etc.

Alte decoruri nu vor fi și publicul puțin numeros va urmări desfășurarea tragediei, schimbîndu-și și el locul de unde să priveasacă. In scena banchetului, meseni vor fi unii din oaspeți.

*

In Olanda clopotele cîntă cîntece bisericești, cîntecul regesc, etc. Acuma au pus și melodii din „Văduva veselă" la Groningen. Nimeni nu s-a scandalizat. E de crezut că vor pune și din cele din cele din „Liliacul" și „Visul valsului".

*

Observatorul municipal din Paris, a stabilit că luna Iunie a fost cea mai ploioasă lună de un secol încoace.

A plouat 19 zile în această lună, fapt, care după cum afirmă directorul observatorului parizian, nu s-a întîmplat în Franța de un secol.

*

Revista rusă „Schipovnik" publică în traducere noua scriere a lui Maeterlink „Maria Magdalena". Originalul, în limba franceză, apare abia peste șase luni.

Informații

Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a țărei și*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

❑ Cu toate oboselile din zilele din urmă, starea sănătății M. S. Regelui este excelentă.

D. dr. Mamulea a afirmat că Suveranul nostru n'are nevoe de nici o cură în streinătate și prin urmare, M. M. L. L vor rămîne toată vara la Sinaia—precum am anunțat.

Absolvenții șc. Normale.—Iată numele elevilor în ordinea clasificărei care au reușit la examenul de capacitate pentru absolvirea școalei normale „Vasile Lupu".

Gheorghiță V. cu media 9.60, Toma P. 9 58, Holban Gh. 9.50, Robu Dim. 9.50, Boban Gh. 9.44, Sitariu Gh. 9.36, Condrea Dim. 9.20, Duzmschi Ion 9. 20, Vigrighin N. 9.20, Mihalciuc Gh. 9. 10 Crăciunescu Gh. 9.02, Tanase Ion 9 00, Pîndea C. 8.24, Marta M. 8.84, Chiriță Al. 8.80, Coteanu Al. 8.80, Popovici M. 8.72, Ibănescu Gh. 8.70, Danielescu Ion 8. 46, Munteanu N. 8.46, Ciubotariu Gr. 8.40, Dumitriu Alex. 8.40, Mihailovici Dim. 8 32, Georgescu T. 8 20, Harnagea M. 8. 20, Chiron Al. 8.20, Opaiț Ion 8.20, Danielescu Gavril 8.00 Lazăr Ion 7.80, Teodoru Gh. 7.80, și Rotu Gavril 7.50.

❑ Un număr de 45 elevi ai gimnaziului die Huși, vor sosi Luni în excursiune în Iași.

Elevii vor vizita orașul și instituțiile, iar apoi împrejurimile Iașului.

❑ Autoritățile locale au descoperit un mare număr de monede false de nichel. Se fac cercetări.

❑ Consiliul de higienă al orașului se va întruni din nou zi ele acestea, pentru a mai discuta asupra măsurilor pentru combaterea febrei tifoide.

❑ Arhiducele Frantz Ferdinand a trimis o lungă și călduroasă telegramă M Sale Regelui, prin care mulțumește pentru cordiala primire ce i s'a făcut la Sinaia.

❑ După rapoartele exacte sosite la serviciul sanitar, între 7—15 Iunie s'au constatat 618 cazuri de holeră în Rusia, din care 155 mortale în Petersburg, Brazau și Olonez.

❑ D. locotenent Andrei Borcescu; din regimentul Ștefan cel mare No. 13 a fost numit comptabil la infirmeria de ochi de la Frumoasa.

❑ D. Ioan Golăescu, administrator al plășei Schela, județul Vaslui a fost mutat la plasa Zapodeni, acelaș județ, în locul d-lui căp. Mihail Voinescu, pus în disponibilitate.

❑ Membrii cercului științific studențesc din Iași, pleacă mîine dimineață în excursiune în jud. Suceava.

Mîine vor vizita: Valea Holditei, frontiera Bucovinei, Grebene, Alunis, Clife.

❑ D. Lucasievici propunînd ministerului nostru de domenii să-i vîndă niște armăsari de rasă anglo arabă, pe cari îi are la moșia d-sale din Horoschoutz (Bucovina), ministerul a însărcinat o somisiune, dintre membrii consiliului hipic, care să plece la fața locului și să examineze animalele.

❑ Printre controlorii fiscali din țară s'a făcut o mare mișcare consistînd în transferări.

Decretele au și fost expediate la Sinaia spre a fi supuse semnăturei M. S. Regelui.

❑ La școala superioară de comerț din Iași, sunt vacante 2 burse, iar la școala superioară de comerț din Galați, sunt vacante 3 burse.

❑ Cu ocazia expoziției ce se va ține la Bruxelles în anul 1910, de către societatea de radiologie și electricitate, de sub patronagiul guvernului francez, va fi reprezintată și țara noastră la acest congres.

Din partea Romîniei va lua parte la acest congres, un comitet compus din d-nii profesori d-ri Hurmuzescu, Gerota și Patzirfu.

❑ Recensemîntul copiilor de școală din comunele rurale se va face între 10 și 20 August a. c.

❑ Părinții, cari voesc să-și pregătească copii absolvenți ai școalei primare pentru concursuri de școli normale, seminarii, liceie, etc... în mod economic și sistematic, să-și procure lucrarea didactică anume alcătuită: *Preparatorul absolvenților* de d-nii Institutori Victor Munteanu și C. Zaharia.

Comandele librăria Iliescu Iași.

❑ **De la Agapia.**—Și în anul acesta a sosit aci multă lume, între care: familia I. Th. Burada (Iași) prim prețedinte al Curței de Apel din Iași, d-na Margareta Căplescu Bacău, I. Manolescu prof. cu familia (Bacău), d na Ortansa Dafinescu Iași), dr. maior N. Vicol cu familia (Iași), fam. căp. Negruzzi (Iași), d. și d na general Pascu (Iași), Filaret Gheorghiu (Iași), Radu V. Popescu (Brăila), I. G. Popescu (Roman), C. Zguradiescu (Calarași), Al Petrescu dir. băncei agricole (Calarași), Petru Penciu (Buzău), d-rele Victoria Alexandrescu și Eufr. Trancu (Galați) etc. etc.

— Azi s'a svonit aci că la Măcin, d-șoara P., cunoscută bine la Iași, s'a otrăvit.

— După cum am anunțat, călugărul I. Cosmovici, din M-rea Neamț, s'a sinucis, împușcîndu-se.

Din cercetările făcute s'a constatat că numitul călugăr și-a curmat firul vieței, din cauză că a fost mutat de la M-rea Neamț, la M-rea Secul, ca pedeapsă.

❑ Următoarele eleve de la școala primară „Elena Doamna", de sub direcția d-nei Elisa Conta, au fost declarate premiate. Cl. I-a: I. Elena Alexandrescu; II Florica Bîrsan; III Amalia Simionescu; Cl. II-a. — I Speranța Dumitriu; II Gabriela Roșu; III Valentina Raiciu. Cl. III: I Carmen Brăescu; II Maria Motăș; III Eugenia Handoca. Cl. IV-a: I Florica Stamate, II Sura Talisman; III Elena Stoianovici.

❑ *Poșta red.*—**M. V.** M-rea Agapia. Mulțumisi. Te rog mai trimite.

❑ E vorba ca la 10 Iulie, cu ocazia aniversărei proclamărei constituției în Turcia, să se ție la Bitolia un congres armienesc.

Romînii își vor manifesta cu această ocazie simpatiile lor pentru noul regim politic.

❑ Profesorii școalei normale „Vasile Lupu" au ales pe d. I. Mitru, iar școala normale de fete „M. Sturdza", pe d-na Ana Conta Kernbach, pentru a fi numiți în consiliul general al instrucțiunei, secția învățămîntului primar.

❑ Corul ceremonial al Mitropoliei va lua vacanție cu începere de luni și până la 30 August a. c.

❑ Din Sinești se comunică că alaltăeri a căzut pe teritoriul acelei comuni, o torențială ploaie însoțită de grindină, care a distrus aproximativ 100 hectare porumb, 15 hectare orz, și 4 hectare ovăs, ale locuitorilor din Sinești și Stornești.

◐ Două evenimente mari din Istoria Franței sunt reconstituite de Cinematograful Pathè Freres și se desfășoară ambele astăzi Vineri 3 Iulie în grădina Chateau aux fleurs.

Epopeea istorică a lui Napoleon cel Mare, cel mai mare împărat al Franței și al lumei întregi, apare înaintea noastră fidel reconstituită, alcătuită cu enorme sacrificii după acte și documente autentice din acea epocă.

Transportați în vremurile întâiului imperiu, suntem martori la luptele eroice ale celui mai mare strategian din lume, și întreaga viață a leului fără odihnă ne este complect reînsuflețită în toate amănunțimile. Revedem epoca napoleoneană, carabinele, tunurile, toate armele de resboiu, uniformele militarilor, pînă și hainele și costumele primului imperiu etc. etc.

Scenele sunt executate de artiști pariziani și rolul lui Napoleon e interpretat de d. Charly de la teatrul Antoine din Paris, un artist de o asemanare perfectă cu marele împarat.

Eroina și martira Jeanna de Arc, este al doilea eveniment din Istoria Franței, care rulează de asemenea astă seară Vineri.

Nu numai figura istorică a fecioarei de la Orleans este redată pe pînza cinematografului, dar se impregniază întregei desfășurări caracterul epocei precum și faptele eroice ale unei simple fete de țăran care a hărăzit Franței pagini de glorie în istoria neamului.

(A nu se confunda aceste vederi cu serbările de la Orleans, de acum două săptămîni, acelea fiind o simplă festivitate în amintirea eroinei, pe cînd astăzi dăm o reconstituire complectă a marelui eveniment istoric).

Iată și scenele principale:

Viziunea Jeannei D'Arc: „Tu vei salva patria! Spune-o regelui să ți dee ajutoru-i! — Ea e dusă înaintea regelui.—Carol VII îi dă comanda armatei.—Intrarea triumfală în Orleans la 29 April 1429.—Rănită în luptă Jeanna d'Arc, ea parte la asediu, pentru a da curaj soldaților. — Jeanna d'Arc Victorioasă. — Fecioara prizonieră.—Eroina, învinuită ca vrăjitoare, este judecată și condamnată la moarte prin foc. — Moartea martirei pe piața din Rouen la 14 Mai 1431.

Celelalte părți de cinematograf cuprind scene teatrale, comice, de pe natură, în plin aer etc. etc.

❑ Deputații romîni naționaliști din Camera ungară s'au întrunit Sîmbătă în conferință la Budapesta. S'a hotărît să se continue cu îndîrjire la toamnă lupta împotriva guvernului, și pînă atunci să se reînceapă campania pentru votul universal, egal și secret. Deputații vor organiza o serie de adunări publice de protestare, în restimpul pînă la redeschiderea camerei atît în cercurile lor, cît și în toate centrele Romînești din Ardeal, Bănat și Țara ungurească.

DIVERSE

— Societatea de bine facere, „Cuza Vodă" din localitate, al cărei comitet se compune din d-nii: Dim. Ionescu prețedinte, Al. Constantinescu și Iacob Cereel vice-prețedinți, Ioan Anton casier, G. Vasiliu și Petru Rotaru secretari, D. Stefăniu și G. Alexandrescu controlori, Anton Cozanoschi, D. Culoghem, Ioan Teodorescu, V. Teodoriu, N. Gheorghiu, P. Prisnas și N. Vicol, membri, organizează o frumoasă serbare populară, la grădina Zimbru, pentru seara de 19 Iulie c., pentru sporirea fondului.

— Eri, Joi, 2 Iulie a. c., a avut loc căsătoria religioasă a domnului Constantin Grădinaru, lucrător tipograf, cu d-ra Aneta Georgescu.

„VULCAN"

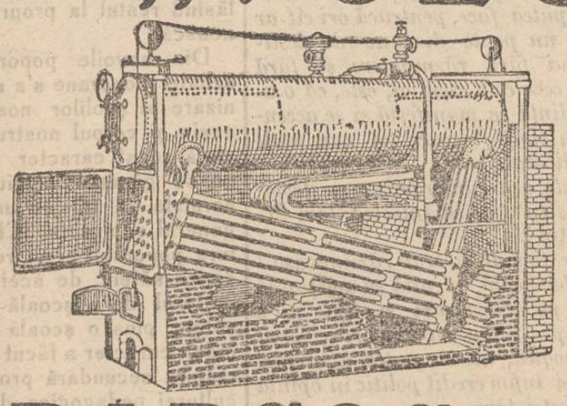

FABRICĂ DE MAȘINI

SOCIETATE ANONIMĂ

BUCUREȘTI

EXECUTA CA SPECIALITATE:

CAZANE

multitubulare cu circulațiune de apă și supraîncălzitoare

SISTEM ȘI BREVET

BABCOCK-WILCOX

LONDON

Curățitoare de apă brevet HALVOR BREDA, Transmisiuni de forță Economisoare

OFERTE ȘI PROSPECTE după cerere GRATUIT

Ultime informaţii

❑ *De două zile febra tifoidă a făcut mari progrese. Acum avem în oraş 50 de bolnavi de febră tifoidă.*

Au fost şi vre-o 5 cazuri mortale.

❑ Comitetul de organizare Iaşi-Bucureşti, a congresului studenţesc care va avea loc în Iaşi în cursul lunei August a proclamat ca preşedinte al congresului pe d. profesor dr. George Bogdan, rectorul universităţii din Iaşi.

După cît aflăm, d. rector Bogdan nu va putea primi această preşedinţie de oare-ce la data ţinerei congresului d-sa va fi în Germania, ca delegat al universităţii romîne în congresul ce va avea loc la Leipzig.

❑ Astă-zi a avut loc la şcoala normală de institutoare, împărţirea premiilor elevelor din şcoala de aplicaţie.

A luat parte tot personalul profesoral, în frunte cu d-nele Agripina Buţureanu—directoara şi Ana Conta-Kernbach, eminenta profesoară de pedagogie a şcoalei.

❑ D. prof. universitar Vasile Buţureanu va pleca Duminică la Broşteni, spre a-şi continua însemnatele sale cercetări ştiinţifice.

❑ Luni se va oficia o panachidă la Mitropolie, pentru pomenirea sufletului fericitului întru pomenire Mitropolit Iosif Naniescu, iar apoi la mormîntul din curtea Mitropoliei al defunctului Inalt Prelat

Serviciul divin va fi oficiat de Archiereul Nicodem Munteanu, acompaniat de corul Mitropolitan.

❑ Membrii consiliului comunal s'au întrunit eri la orele 5 p. m., începînd discutarea părţei technice a regulamentului pentru distribuirea apei în oraş, mai ales în ceia ce priveşte aranjarea tuburilor etc.

Astă-zi la orele 4 şi jumatate membrii consiliului comunal se întrunesc din nou pentru a continua discuţia.

❑ Ministerul de interne a înştiinţat azi telegrafic prefectura de judeţ că pe ziua de 1 Iulie c., următorii administratori de plasă sunt confirmaţi definitivi d nii: C. Moţet, Ion Zossin, Gh. Bottez, Vasile Gafencu, Alex. Dimitriu şi Vasile Popovici.

❑ Azi la ora 5 are loc în sala Teatrului Naţional o producţiune, dată de corul Mitropoliei, în onoarea congresiştilor învăţători.

Corul execută următoarele bucăţi: Imnul Regal, La rîul Vavilonului, Concertul Invierei, Feeria în sodru, Doina lui Raţiu, Serenada „Dormi în pace", Foita-i lelee, Hai lleană, Stăncuţa, Puişorul, Cuculeţ cu pana sură, N'azi mamă şi Deşteaptă-te Romîne.

❑ *Poveşti populare* cu cuprins moral, alese de S. Teodorescu Chirileanu. Fălticeni 1909. Broşura 80 pagini 8°|o

S. Teodorescu Chirileanu e învăţător şi cunoscut în literatura noastră ca folk'orist. A colaborat la *Şezătoarea* lui Artur Gorovei din Fălticeni; colaborează la *Ioan Creangă* din Bîrlad; a adunat legende şi povestiri despre Ştefan cel Mare şi sfînt, în 1902; povestiri din domnia lui Cuza Vodă.

In volumul acesta a adunat 40 de poveşti, care departe de a vorbi de dragoste, ori căsnicii rele, spun lucruri morale, din a căror lectură copii să scoată învăţăminte trainice.

In acest scop d-sa le-a clasat: poveste despre D-zeu şi tainile dumnezeieşti; despre cinstirea părinţilor şi a bătrînilor; despre muncă şi economie; despre minte, noroc şi sărăcie; despre nemulţumire şi lăcomie; poveşti protivnice beţiei; diferite pilde şi poveşti (un fel de cuvinte explicate).

Cred de prisos ceia ce a pus autorul, adică tălmăcirea unor cuvinte în josul paginei: sărmană (săracă), o lesuţă (puţină), pică la zăcare (se îmbolnăveşte), a cîrti (a grăi verbe urîte şi necuviincioase) etc.

Lectura e uşoară, limba vie a poporului. Gh.

❑ **Universitare.** — Un grup de studenţi în drept au intervenit la rectorat cerînd a li se admite examene de corijare

— Biblioteca universităţii s-a închis până la 1 Septembrie.

— La toate facultăţile s-a isprăvit ţinerea examenelor, exceptînd facultatea de ştiinţi unde se continuă examenele la d. profesori I. Stravolea şi At. Obregia.

— Azi au sosit la universitate mandatele de burse ale fondaţiei Carol I, pe lunile de vacanţă.

Mîne la orele 10 dimineaţa bursele vor a împărţite studenţilor.

— Excursiunea studenţilor de la ştiinţi, ce urma să se facă pentru facerea de studii petrografice, sub conducerea d-lui prof. Buţureanu, la Broşteni, nu mai poate avea loc, de oarece ministerul n'a acordat studenţilor drumul gratuit.

❑ **Avis important.** — Pentru a combate nişte svonuri eronate, să face cunoscut On. Public, că toate sticlele umplute în fabrică sunt spalate cu *apă fiartă* şi cu periea rotativă. Dopurile trebui să fie neviolate şi marca fabricei arsă în ambile părţi.

Berea este analizată şi recunoscută, ca cea mai igienică. „Fabrica Zimbru".

Congresul învăţătorilor

Eri ni s'a comunicat oficial că, din cauza epidemiei de febră-tifoidă care bîntuie ca furie în localitate, congresul general al învăţătorilor, s'a contramandat.

S'a dat eri şi circulare telegrafice în toată ţara, prin care se punea în vedere învăţătorilor contramandarea congresului şi ca ei să se îndrepte spre Bacău, unde are să se ţie congresul.

Cum însă de eri se aflau sosiţi în localitate peste 500 de învăţători, aceştia au protestat şi au cerut d-lui Brezianu, preşedintele asociaţiei generale a învăţătorilor şi organizatorul congresului, ca congresul să se ţie la Iaşi.

S'a produs o adevărată harababură. Învăţătorii care veneau spre Iaşi, au fost opriţi prin gări. Alţii au luat drumul spre Bacău.

Tot spre Bacău au luat drumul 12 învăţători din Bucovina, care au venit sub conducerea unui inspector, ca să ia parte la congres.

Colegii din Iaşi, au telegrafiat astănoapte şi azi dimineaţă celor adunaţi la Bacău, spre a veni la Iaşi.

Aceştia vor sosi cu trenul de 11 noaptea.

*

Te-Deumul

Cu toate că se dispusese că congresul să se contramandeze şi cu toată harababura ce s'a produs, cei 500 învăţători aflători deja în Iaşi, au hotărît ca congresul anunţat să se ţie.

Azi dimineaţă la orele 8, ei s'au întrunit la Teatrul Naţional, iar la orele 9 au pornit în corpore la Mitropolie, spre a asista la Te-Deum.

Serviciul divin a fost oficiat de P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, asistat de clerul catedralei şi acompaniat de corul Mitropolitan, sub conducerea maestrului Dimitrie Dimitriu.

Dup Te-Deum, P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu a ţinut o cuvîntare, urînd bună venire congresiştilor învăţători şi spor la muncă.

A răspuns învăţătorul Popescu (Gorj).

Invăţătorii s'au dus apoi iarăşi în corpore la Teatrul Naţional, spre a lua cunoştinţă hotărîrea dacă congresul se mai ţine, sau nu.

*

Deschiderea congresului

— Incidentele —

D. *Brezeanu*, preşedintele asociaţiei generale a învăţătorilor, luînd cuvîntul, spune că acesta e al V-lea congres, care promite a fi cel mai interesant.

D-sa mulţumeşte învăţătorilor că au respuns în număr mare la participarea la congres şi pentru dragostea ce şi-au manifestat'o.

Inainte însă de a'mi spune cuvîntul,— a zis d. Brezeanu, vă rog să ascultaţi pe d. medic primar al oraşului, care vă va expune cauzele pentru care se împiedecă congresul de a se ţinea.

D. *dr. Imervol*, locţiitor de medic primar al oraşului, spune că este însărcinat de d. primar spre a arata situaţiunea sanitară a oraşului. De 5 zile, spune d-sa, a izbucnit, în mod subit, o gravă epidemie de febră-tifoidă,—astăzi avem peste 50 de cazuri,—şi ea ameninţă să ia proporţii şi mai mari, din cauza contaminărei apei. In faţa acestui pericol, spune d-sa Mercuri, cînd am aflat de congres, am intervenit către d. primar ca congresul să fie amînat. Vă stăruesc, în interesul d-voastră să părăsiţi oraşul cît mai curînd şi în timpul scurt cît mai rămîneţi să nu consumaţi de cît apă fiartă, căci vă expuneţi şi dv. pericolului.

(Voci din sală: nu suntem lămuriţi).

D. *Brezeanu* zice că situaţia e aşa cum a expus'o d. dr. Imervol, (protestări, sgomot). Noi ca învăţători, trebuie să fim cei întăi care să urmăm poveţele bune. (Protestări sgomotoase, congresiştii cer să se deschidă congresul).

D. Brezeanu, văzînd că n'are încotro, spune că e de părere în fine, că pînă ce se vor valida cupoanele de întoarcere pe c. f. r., să se deschidă congresul în mod provizor, (aplauze în sală). D-sa declară deschis congresul, cu rugămintea de a se discuta cît de scurt şi să se expuie deziderateie.

D-sa arată apoi utilitatea congreselor, menţionînd primul congres ţinut la 1898 la Ploeşti, apoi al doilea din 1905 ţinut la Galaţi, cînd învăţătorii s'au despărţit în două şi au discutat separat, al treilea ţinut la Focşani, cînd a fost unire, intrînd cu toţii în asociaţiunea generală a învăţătorilor, al patrulea cel do acum doi ani de la Craiova.

D-sa speră că şi congresul de azi, deşi ţinut în pripă, va avea rezultatele dorite. Va trebui să se discute activitatea extra şcolară a învăţătorilor şi în acelaş timp să se întocmească statutele asociaţiei generale a învăţătorilor.

In calitate de organizator al congresului, d. Brezeanu cere alegerea unui preşedinte şi a biroului congresului şi a unui comitet compus din 4, care să se ocupe cu întocmirea statutelor.

Alegerea biroului

D. Brezeanu este proclamat preşedintele congresului.

D-sa propune apoi alegerea a doui vice-preşedinţi şi sunt proclamaţi învăţătorii: Ionescu Lungu şi Păunescu.

Secretari sunt aleşi d-nii Faur şi Teodorescu.

Cînd d. Brezeanu a cerut să se aleagă şi membrii, s'a produs un incident. Aproape întreaga adunare, a aclamat ca membru pe învăţătorul C. Pogor.

D. Brezeanu, care face parte din comisiunea de anchetă în afacerea Pogor, zice că crede că e în interesul d-lui Pogor ca să nu fie ales, întru cît d-sa are o anchetă, care nu e terminată.

D. V. Pogor, zice că dacă congresul îi dă încrederea şi întru cît nu poate exista nici un prejudiciu faţă de ancheta cerută de d-sa, crede că poate fi ales.

Invăţătorii congresişti au ţinut să dea un vot de blam şi l'au aclamat şi ales pe d. Pogor. Mai e ales şi d. Iliescu.

(Se naşte iaraşi tumult în sală).

D. *Ionescu Lungu* zice că de 25 de ani s'a pornit o luptă şi treabă nu se mai face, ci mai mult vorbe. Ar fi bine să se lase la o parte vorbele şi să se facă fapte.

D. Brezeanu, propune apoi pe d-nii: Ionescu Lungu, Toma Spatariu, Păunescu şi Buzilă, ca să întocmească statutele asociaţiei generale a învăţătorilor. Congresul alege pe aceştia prin aclamaţii.

In cele din urmă, d. Brezeanu cere să fie autorizat de a expedia cîte o telegramă. M. S. Regelui; d lui ministru Spiru Haret şi d-lui ministru V, Gh. Mortun, care le-a înlesnit reducerea pe c. f. r. ceia ce se aprobă.

Şedinţa se suspendă la orele 11, anunţîndu-se continuarea pentru orele 2 jum. p. m.

*

După amiază

După amiază, şedinţa s'a deschis la orele 2 şi jumatate.

D. Brezeanu, preşedintele comitetului anunţă că se incepe discuţia asupra chestiei activităţei extra şcolare.

la cuvîntul d. *Faur*. D-sa vorbeşte de situaţia de la sate şi aminteşte tristele evenimente din primăvara anului 1907, de care partidele politice s'au convins că e o chestie arzătoare.

Insistă apoi asupra luptei învăţătorilor pentru a ajuta pe ţarani şi a'i îndruma spre bine. Propăşirea culturală de la sate, aşa cum este ea, este rezultatul luptei lor. Activitatea învăţătorilor însă a fost denumită acum doi ani de instigare şi învăţătorii au fost luaţi drept instigatori. Manifestul din 13 Martie 1907 însă, a arătat cu degetul cine au fost instigatorii. Activitatea noastră nu tinde de cît la opera de regenerare a ţărănimei. Activitatea extraşcolară a fost discutată şi de partidele politice, de congrese şi chiar în viaţa parlamentară. Ea are raţiunea de a fi.

D-sa citează şi combate criticele adversarilor activităţei extra-şcolare.

D. *Buzilă* zice că simte o mare bucurie, văzînd adunaţi învăţătorii din întreaga ţară. Se întreabă dacă activitatea extraşcolară a învăţătorilor trebuie exercitată şi pe viitor. D-sa zice că graţie activităţii extraşcolare a învăţătorilor, s'au înfiinţat în întreaga ţară peste 2000 bănci populare cu un capital de peste 50 milioane lei şi 300 mii ţerani asociaţi. Trecînd la altă ordine de idei spune că e eronată părerea unora cum că se neglijează învăţămîntul din cauza prea marei activităţi extraşcolare a învăţătorilor.

D. Gheorghiu (Roman) zice că faţă de cele arătate de colegii sei, are foarte puţin de spus. Ca şi d-lor, şi d-sa e de părere că trebuie menţinută şi pe viitor activitatea extra şcolară a învăţătorilor pentru binele general al ţerii.

Discuţiunea continuă.

*

Iată telegrama expediată **M. S. Regelui.**

Sinaia.—Invăţătorii şi învăţătoarele din Romînia, întruniţi la Iaşi, a doua Capitală a ţării, în al 5-lea congres, depun la picioarele tronului omagiile lor de iubire şi de devotament, asigurîndu-vă Sire că nu vor cruţa nimic în pregătirea tinerilor vlaztare ce le sunt încredinţate în aşa fel, ca să fie vrednice de trecutul glorios al neamului nostru.

Fericiţi că împreună cu întreaga suflare romînească, a putut serba a 70-a aniversare a naşterei M. V., rugăm Cerul să vă dăruiască însă mulţi ani, pentru binele ţărei".

Preşedinte **Gr. Brezeanu.**

❑ Astă-zi după amiazi a avut loc înmormîntarea d-rei Lucreţia Curcumeli, telegrafistă.

❑ Epidemia de difterie, care bîntuia în comuna Galata, s'a stins cu desevîrşire.

De arendat sau de vînzare

Una vie mare total 45—50 hect., cu plantaţie americană, arătură şi fânaţi ca 38 hect., livezi, nuci mulţi, pădure, acarete bune; pivniţi mari, Velniţă etc.

Situată pe platoul Vişan lîngă pepiniera statului cea mai bună şi frumoasă poziţie, ferită de brumă şi renumită pentru producţie de vin bun.

Pentru lămuriri şi condiţii adresa la *D. C. N. Paraschivescu Iaşi.*

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 3 Iulie.

Locuri vacante

Bucureşti.—La şcoala normală a societăţei pentru învăţătura poporului romîn, se află vacante anul acesta 49 locuri: 40 locuri pentru cl. I şi 9 pentru cl. IV-a

Sinucidere

Bucureşti.—Azi dimineaţă, Constantin Tănăsescu, fost inspector la c. f. r. fost casier la banca poporului, şi actual coproprietar al bisericei „Gambrinus" s'a sinucis la băile Eforiei.

El e fratele d-rului Tănăsescu din Constanţa şi al d nei Constanţa Hodoş.

Cauzele nu se cunosc.

Reducere pe C. F. R.

Bucureşti. — Ministerul lucrărilor publice a acordat reducere de 50°/o elevilor şcoalelor secundare, care se vor duce la sanatorul din Predeal.

Sinucidere sau crimă

Bucureşti.—Se anunţase acum două zile dispariţia directorului societăţei „Mercur" din Viena.

Se telegrafiază acum din Viena că s'a găsit cadavrul directorului „Mercurului" aruncat pe Dunărea.

Nu se ştie dacă la mijloc e o crimă, sau sinucidere.

Un faliment

Focşani.—Un cunoscut proprietar al unei fabricei de pîine, Colatos, a fost declarat în stare de faliment.

Activul se urcă la 377.000 lei, iar pasivul la 288.000 lei.

Această declarare a produs o mare impresie, cu atît mai mult cu cît s'au găsit nereguli şi neglijenţe şi cu cît Colatos trecea drept un negustor cu vază.

Iarăşi d-rul Petelentz

Bucureşti.—D-rul Petelentz, cunoscut din afacerea avorturilor, a venit din nou înaintea parchetului. D-rul Petelentz a provocat avort soţiei architectului V. Brand, din strada Covatori, care a încetat din viaţă.

Astă-zi Petelentz a fost citat la parchet, în urma plîngerei soţului.

Mişcare în armată

Bucureşti.—Pe ziua de astăzi a apărut o mare mişcare în armată, care cuprinde mai multe transferări şi repartizarea noilor ofiţeri pe la corpuri.

Călătoria suveranilor Danimarcei

Petersburg.—Regele şi Regina Danimarcei au sosit azi după amiază la Kronstadt, pe bordul vasului „Danebrey", şi au fost primiţi de părechea inperială, împreună cu Impărăteasa mamă şi mai mulţi mari duci.

Datoriile lui Abdul Hamid

Constantinopol.—In cameră, mai mulţi deputaţi au combătut ideia de a se plăti datoriile lui Abdul Hamid din contul tezaurului.

Acest proect a fost trimis în comisie.

Camera a primit o moţiune care admite înfiinţarea sindicatelor.

HOLERA

Petersburg.— De eri la ameazăau fo t constatate 120 cazuri de holeră, din care 43 au fost mortale.

Numărul total al bolnavilor de holeră e de 843.

GREVĂ

Petersburg.— 5000 lucrători din „Pressed Steel car co" s'au pus în grevă şi au pricinuit excese foarte regretabile.

Se asigură că 100 de persoane au fost rănite cu revolverul fie din partea poliţiei fie din partea greviştilor.

Bombardarea Teheranului

Teheran.—După o depeşă sosită aseară agenţiei Westnik, se spunea că Şahul Persiei ar fi consimţit la un armistiţiu şi că trupele sale s-ar fi retras la Sultancabad.

In timpul luptei, cîte-va gloanţe au nimerit legaţia rusească, dar fără a răni pe cine-va.

Agenţia Westnik a primit ştirea că azi pe la 7 dim., Şahul ar fi dat ordine să se bombardeze oraşul spre a distruge mai ales parlamentul şi a întra în oraş.

Reprezentanţii diplomaţiei au rugat pe însărcinatul de afaceri al Rusiei şi pe ministrul Angliei să hotărască pe Şahul Persiei să oprească bombardarea, spre a permite străinilor ca să părăsească Capitala. Şahul a refuzat, spunînd că are dreptul să se apere, cînd el şi casa lui sunt atacate de talhari. El a mai spus că se va opri bombardarea, cînd duşmanii săi vor depune armele.

In oraş, lupta mai continuă. Tunurile sunt îndreptate mai cu samă contra cazărmei cazacilor. Artileria Şahului a tras pînă acum 200 ghiulele, totuşi oraşul n-a suferit mult. Infanteria Şahului a fost primită în faţa parlamentului cu bombe şi a fugit.

Serviciul telefonic şi telegrafic e suspendat.

Teheran.—Agenţia Reuter asigură că colonelul Likhow a dat ordine să se suspende lupta. Cazacii n-au mai tras focuri de două ceasuri.

Lupta între trupele Şahului şi trupele bachtiare, ca şi bombardarea din partea naţionaliştilor, s-a terminat aseară. Trupele Şahului au încercat un atac contra întrărei din nord-vest, dar au fost respinse cu pierderi grave.

Clericii predică resboiul sfînt contra Ruşilor şi aţîţă la boicotarea mărfurilor ruse.

*

Colonia.—„Gazeta de Colonia" află din Teheran cu data de 14 c., că la 6 şi 45 seara 200 selachari, venind din Sultanabad, au intrat în Capitală şi au atacat parlamentul, unde mai continuă: Tunurile din Creuzot bombardează parlamenul.

Trupele Şahului au început să jefuiască casele oamenilor. Casele unde fîlfîe drapele străine sunt mai bine respectate. Totuşi multe case locuite de europeni au fost jefuite.

Se asigură că naţionaliştii sunt hotăriţi să dea asalt astă-noapte. Ei vor căta să arunce în aer cazarma cazacilor şi casa comandantului lor Liakhow. De asemeni şcoala germană e serios ameninţată.

Se svonesta că 2000 bachtiari au sosit în faţa Capitalei.

*

Teheran.—Situaţia devine din ce în ce mai gravă.

Şahul s'a refugiat la legaţiunea rusească. El vrea să abdice în favoarea fiului său.

Ţarul la Constantinopol

Constantinopol.— Ziarul „Ithihad" află din isvor demn de credinţă că Ţarul Rusiei va vizita, la toamnă, pe sultanul Mehmed.

Staţiunea climaterică şi balneară

SOLCA din BUCOVINA

Localitate ideală pentru cură şi recreaţie, indicată pentru bolnavi cronici, slăbiţi şi convalescenţi.

Poziţie pitorească, Parc splendid şi cu întinse alee pentru plimbări prin pădure.

Ca distracţii: Tennis, Popicărie etc; Muzica cîntă de două ori pe zi.

UN SANATORIU

şi

Două stabilimente de cură şi hidroterapie.

Direcţia: **Doctor Weinberg şi Herschmann.**

Medicul Sanatoriului: **Doctorul Basil Collo.**

Instalaţiunile cele mai moderne pentru **hidroterapie** (Prof. Winternitz), **băi de acid carbonic, cura de Nauheim, băi de sare şi medicinale** (brad, malţ, pucioasă şi fer), **băi de soare, cură de aer; inhalatoriu complect (inhalaţiuni cu vapori de brad), inhalaţiuni cu termovariatorul dr. Bulling,** cură de ape minerale şi dietetică (lapte, zer, kefir), cură de îngraşare etc.

Camere mobilate confortabile, bucătărie aleasă; preţuri moderate.

Sezonul ţine de la 15 Mai, pînă la sfîrşitul lui Septembrie.

Se acordă reducere a tacsei de cură, numai până la 1 Iulie şi de la 26 August.

Informaţiuni şi Prospecte prin **DIRECŢIA**

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

PORTE-POTS En FONTE INOXYDABLE Prix: 0f 60c. Raymond GARIEL 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES, etc. Envoi franco de l'Album sur demande

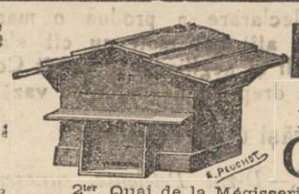

RUCHE à Cadres mobiles Prix: 20f Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

PONDOIR DÉPOSÉ Prix..... 6f 50 R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré....	1 [illegible]
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	2 [illegible]

Envoi franco de l'Album sur demande

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. DE KITAS Of 30c.

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS *RONCES ARTIFICIELLES*, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr. R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS Envoi franco de Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 765 —Duminică 5 Iulie 1909

Suprimarea functiunilor inutile

Vorbind de politica financiară a guvernului, cu ocazia conferințelor comisiunei budgetare a Camerei, ținute luna trecută la Ministerul de Externe, spuneam că singura soluție pentru prevenirea marelui deficit ce amenință budgetul Statului, în cursul acestui an financiar, ar fi numai, desființarea tutulor legilor, cari au încărcat cu peste 40.000,000 lei cheltuelile anuale ale Statului.

Constatăm cu destulă satisfacțiune că părerea noastră începe a fi întru cît-va îmbrățișată de guvern, și că primul exemplu îl dă însuși d. Ionel Brătianu, conducătorul partidului liberal.

Ziarele guvernamentale ne-au vorbit săptămînile trecute de oare-cari inspecțiuni făcute în țară de către inspectorii administrativi, secretarul general de la interne și membrii consiliului superior administrativ, pentru a constata modul de aplicare și efectele nouei legi administrative.

Toate aceste inspecțiuni n-au servit de cît drept pretext pentru a se ajunge la suprimarea unui însemnat număr de administratori de plasă, dovediți a fi inutili.

Pe noi puțin ne interesează forma sau motivele cari servesc la desfințarea deghizată a unei legi sau instituțiuni constatate a fi nefolositoare în stat, atîta timp cît se ajunge la această desființare.

Recunoaștem chiar, că d-lui Brătianu îl era greu să afirme că legea sa administrativă nu e de nici un folos pentru țară și că n'a servit de cît numai la căpătuirea unui mare număr de protejați ai partidului, cărora li se asigurase la fie-care în parte cîte 6,000 lei anual, din budgetul Statului.

Pe de altă parte o lege nu poate fi desființată de cît tot de parlament, lucru care nu s-ar fi putut face de cît cel puțin peste 6 luni, adică aproape de sfîrșitul celui de al treilea trimestru al anului financiar actual ceia ce ar fi fost prea tîrziu.

Neputîndu-se deci suprima legea, iar dezastrul financiar trebuind a fi înlăturat cu ori-ce chip, d. Brătianu pe simplă cale budgetară a suprimat funcționarii creați prin lege, și lungul pomelnic de administratori de plasă, ce am cetit eri prin ziare, dovedește economia însemnată făcută în budgetul Statului.

De sigur, că lucrurile nu se vor opri aci, și că și ceilalți miniștri vor găsi în procedeul șefului guvernului, exemplul imperios de urmat, atîta vreme cît sunt pătrunși de sentimentul răspunderei și al datoriei.

In special, d. Anton Carp, ministrul de domenii și Toma Stelian, ministrul de justiție, sunt cei dintăi chemați să degreveze budgetele departamentelor lor de urcările extraordinare ale cheltuelilor înscrise în cursul acestui an.

După cum d. Brătianu a suprimat o parte din inspectorii de plasă, tot așa și d. Carp trebue să suprime o parte cel puțin, din inspectorii agricoli.

Noi am fi de părere pentru suprimarea tutulor, pentru că avem puternice motive să credem că sunt cu desăvîrșire inutili și că sug fiștecare anual zecile de mii de lei din budgetul Statului, fără a face nici o treabă serioasă, dacă nu chiar, pentru a încurca mai mult treburile.

Și pentru a se încredința de acest fapt, d. Carp n'are de cît să apeleze la membrii consiliului superior de agricultură, să facă aceeași anchetă pe care au făcut'o membrii consiliului superior administrativ pentru inspectorii de plasă, sau cel puțin să se refere la părerile prefecților de județe.

Suprimarea acestor inspectori agricoli cari mănîncă de pomană banii țărei, ar constitui încă o importantă economie în budgetul Statului.

Același lucru îl poate face și d. Stelian, care a urcat cu peste 6 milioane budgetul ministerului de justiție.

Nu sunt și nu vor fi de nici un folos inspectorii judecătorești și sumedeniile de judecători stagiari cu care a împănat tribunalele și judecătoriile rurale.

Dintr'o singură trăsătură de condeiu, d. Stelian poate ușura bugetul statului cu cîte-va milioane, fără a împiedeca cu nimic mersul regulat al justiției, ba din potrivă, ușurînd'o de multe încurcături și piedici provenite tocmai din creiarea atîtor slujbe inutile.

Chestiunea e, vor urma acești miniștri calea ce le indicăm — mai cu seamă cînd au fost avertizați din timp de către d. Costinescu, ministrul de finanțe, de deficitele colosale, cu care se vor încheia, la sfîrșitul anului, socotelele bugetare ale statului?

Noi credem că nu pentru că au ambiția de a se crede mari reformatori și știu prea bine că prin suprimarea funcțiunilor de cari ne-am ocupat se ajungem la suprimarea însăși a reformelor lor.

Și apoi, cine știe dacă pînă la sfîrșitul anului financiar, nu vom avea și sfîrșitul regimului liberal.

Și atunci la ce bun această suprimare parțială, cînd vom avea suprimarea complectă a tutulor legilor inutile votate de liberali în cursul acestei nenorocite guvernări!!

Vespasian I. Pella

Activitate Extra

Congresul învățătorilor, care se ține în orașul nostru, a pus în discuție în prima zi chestiunea activității extra-școlare, această nenorocită inovație a d-lui Haret.

Inovație nenorocită, zicem noi—deși nu sîntem și nu putem fi în principiu în contra acestei activități—pentrucă activitatea extra-școlară dă, în cele mai multe cazuri, mai multe rezultate rele decît bune. Căci dacă n'ar fi așa, cum s'ar putea condamna marele rol al învățătorilor sub raportul social-economic? Nu e oare de esența unei bune și civilizate organizații sociale, ca toate elementele ei să fie pe lîngă buni profesioneşti sau funcționari și cetățeni luminoți, cu dorul de a contribui la luminarea poporului și la sănătoasa lui îndrumare pe calea economică și cetățenească? Și cine, mai mult și mai bine de cît învățătorul poate contribui la luminarea satelor, la sfătuirea cinstită și prielnică a țăranului nostru?

Dar dacă lucrul stă așa în principiu, stă cu totul altfel în realitate; și dacă nu avem nimic împotriva principiului, ne rîdicăm însă și protestăm împotriva stării de fapt.

Prima consecință a activității extra-școlare, așa cum este impusă și diriguită de la centru, este neglijarea școlii. Sunt atît de varii atribuțiunile învățătorului în activitatea sa extra, în cît fatalmente el trebue să neglijeze în totul sau parte luminarea copiilor sătenilor. Și acesta este un rău imens, ireproșabil, întru cît tot acest cîmp de acțiune al învățătorului este cel mai principal.

Ni s'ar putea însă răspunde: să mărginim mai mult cercul activității extra, fără a lovi principiul. De acord; dar să încercăm a anihila și celelalte rezultate dezastroase ale aplicării acestui principiu, fără care nu s'a făcut nimic.

Această activitate extra a învățătorului s'a generalizat la sate cu repeziciunea unei mode și cu urmări absolut dezastroase. Căci de ce numai învățătorul ar avea o activitate extra, și nu ar avea și primarul, și notarul și jandarmul etc? Și dacă mai pricepem activitatea extra a învățătorului, apoi nu putem pricepe și mai ales nu putem accepta pe acea a primarului, notarului și mai ales a jandarmului. Mi se pare că tocmai de această activitate extra a autorităților rurale se plînge mai mult săteanul romîn. Așa că ori cît am admite principiul, noi respingem aplicarea lui.

Și unde să mai punem, că grație acestei activități extra foarte adesea se nasc la sate nemulțumiri și tulburări. Se știe, de altfel ce rol au avut în răscoalele din 1907 autoritățile rurale școlare și neșcolare prin faimoasa lor activitate extra. — Dé multe ori activitatea extra maschează, sau încearcă sà mascheze interese murdare, scopuri abjecte, un politicianism primejdios.

Și de aceia ori cît principiul ar fi atrăgător, noi îl repudiem și ne-ar fi părut tare bine, dacă congresul de la Iași ar fi văzut ca și noi, sau dacă ar fi avut curajul să spună pe șleau cum stau lucrurile.

Em.

Dezgroparea Reliquiilor

Guvernul d-lui Spionel Brătianu este netăgăduit un guvern de viitor. Aceasta nu-l împiedecă de a tăcea asupra celor ce are intențiunea de a face, asupra nevoilor ce crede că sînt de satisfăcut, pentru a se întoarce în trecut, a dezgropa reliquiile și amintirile ce-i convin, și a împroșca lumea cu ele.

Ați observat de sigur că de cîte va zile presa liberală este împănată de aceste trei date: 1877—1901—1907. Și repetarea lor zilnică, cu avîntul ce comportă și cu solemnitatea necesară ne aminteşte de celebrul Farfuridi al lui Caragiale, care este „pentru revizuire, dar să nu se schimbe nimic, sau e contra revizuirii și atunci să se schimbe pe ici pe colo și anume în punctele esențiale".

Aceiași impresie ne face și presa d-lui Spionel, care numai găsind nimic de consacrat viitorului, ne scoate mereu înainte pe 77, 901, 907.

Să fie aceasta o tactică ingenioasă, sau pur și simplu demagogie?

Credem, că nici una nici alta. Este numai necesitatea de a împlea un gol, care se resimte atît de profund în planurile de viitor al guvernului. Căci este de la sine înțeles că dacă guvernul și partidul liberal ar vedea ceva înnaintea sa, nu și-ar întoarce privirile în urmă; dacă și-ar propune oare-cari legi sau îmbunătățiri nu s'ar extazia în admirația faptelor din trecut.

Și de aceia, dezgroparea reliquiilor, cu care se îndeletnicește atît de stăruitor presa oficioasă, nu poate avea altă semnificație, de cît această necesitate organică simțită de partidul liberal, de a se mîngăia cu opera trecutului, în lipsa putinții de a arăta planuri de viitor.

Dar poate fi acesta rostul unui guvern și al unui partid?

Vania.

CATE-VA NOTE

Carpiștii amenință guvernul că la toamnă vor începe o campanie energică, și toată lumea nu vede decît ironia din această amenințare.

Nouă—să fim sinceri—ne vine să credem cu tot dinadinsul în amenințarea aceasta, decît ne punem întrebarea: în ce scop această campanie?—Pentru răsturnarea guvernului, desigur că nu. Așa de pretențioși nu sînt și nu pot fi partizanii lui cc. Petrache; dar fără îndoială că această campanie *energică* se va da în vederea unei mai întinse și mai intense miluiri.

Căci astfel se schimbă porecla în renume.

Chestii școlare

Congresul învățătorilor

Primăria de Iași a procedat greșit; lăsîndu-se a fi alarmată de serviciul sanitar, a dispus să alarmeze lumea silind pe comitetul executiv al asociației să-și piardă sărita și să împartă și să zădărnicească congresul. In groaza mărită a bolilor de tifos și altele, în loc să se oprească a da poveațe la lume cum să se poarte la masă și peste zi pentru a ocoli boala, primăria a ținut să gonească din timp pe congresiști ca și cum orașul ar fi fost lovit de ciumă. Holeră să fi fost și încă procedarea ar fi trebuit să fie mai prudentă! dar așa cu toate cazurile de tifos, lumea din Iași chiar bea, mănîncă, iese la primblare, se duce la spectacole, consumă și toți îs teferi, pentru că este o pază.

Dar așa să alungi lumea din Iași, să silești comitetul să dea telegrame în țară pe la gări, pe la șefii de tren să oprească lumea în trenuri, să-i întoarcă din drumul apucat, să-i dea jos pe la gări, ca și cum ar fi intrat ciuma în țară, toate aceste au zăpăcit lumea și s'au zăpăcit și pe cei de la Primărie.

Trebue să se fi dat loc la scene comico-tragice prin trenuri și gări între congresiștii din drum și personalul C. F. R. Injurături, ghionturi, nedumeriri, toate, de ce? pentru că s'au zăpăcit și i-au zăpăcit pe cei dela Primăria de Iași

Și cine? *Imerwol!*

D'apoi cei ce s'au dus la Bacău! D'apoi primăria de Bacău! Bucluc și Bacăonisme! Cei opriți la Bacău așteptînd pe cei de la Iași să sosească cu orice tren! Și ei nu veneau. Iar cei de la Iași telegrafiind celor de la Bacău să revină la Iași, căci, căci... își găsesc altfel Bacăul. Și au plecat cu toții și azi vor fi cu toții aici la Iași, în orașul îmbolnăvit, dar frumos, mare, măreț, istoric și sfînt!

Învățătorimea ținea să vază Iașii. Și au venit în acest scop Gorjeni, Vălceni, Mehedințeni, din munții silhui și din vălcelele Dunării, din cîmpie și de pe dealuri și plaiuri; căci Iașii atrag prin numele lor, prin trecutul lor, prin măreția lor!

Și e mult pentru dascalul rural, care la fie care lecție vorbește de Iași copiilor, să vină la Iași să-l vadă, și să vază cu ochii minții lui măreția acestui tîrg al nostru, al țării.

Și *Imerwol* era să zădărnicească congresul învățătoresc la Iași.

Dar Primăria a dat chix cu Imerwol cu tot. N'am voit să credem un singur moment că alt duh străin de școală ar fi dictat strămutarea congresului, cum s'a zis și s'a vorbit de unii și de alții. Și de ce adică s'ar fi zădărnicit acest frumos congres, plin de drag de muncă rodnică, plin de frumoase idealuri? Are Iașii în sine vre-un cusur, că nu corespunde așteptărilor corpului de învățători? Nu credem. Să fie stăpînită dăscălimea din Iași și jur, de alte sentimente ostile comitetului executiv al asociației? Nici ca cum. Cunoaștem pe membrii asociației, învățători sobri, cu drag pentru unitatea sufletească a învățătorimei, și că deci departe de a găsi în Ieșeni un desacord, din contra dornici de muncă?

Tot așa nu credem că asociația să fi perdut ceva în ochii învățătorimei Iașane și moldovene. Nici nu s'au produs până acum atari incidente, asemenea desacorduri.

Era doar un sburător la mijloc, de ordin patologic, Imerwolian, și s'a dus ca ori ce zburător; și cu dușuri și întorsuri, cu calea valea, cu chiu cu vai, congresul se ține spre marea și larga mulțămire a tuturor membrilor săi, cari au găsit în Iași dorul lor de a se inspira de la acest oraș plin de trecut și de învățăminte istorice.

Și învățătorimea discută frumos chestiile; arată că s'a copt în chestiile puse la discuție. Dar a mai arătat una. Că la Iași n'au venit *claca*, ci numai cei serioși, și asta ne-a plăcut și ne place.

Fie dar bine venit acest congres, frumos.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

ȘTIINȚĂ!

Curioasă, dar interesantă în același timp, este știrea pe care a publicat-o zilele aceste ziarul rus „Novoje Wremja" și care i se transmise din Wladiwostok

Este vorba de utilizarea osemintelor soldaților ruși, căzuți pe cîmpiile Manciuriei, pentru a se prepara un cărbune animal.

Chinejii, al căror rol în Orientul depărtat se reduce în genere la acel de mijlocitori între diverși agenți ai progresului—la care ei însuși ieau numai o mică parte—au găsit mijlocul de a realiza un excelent profit bănesc, grație ingeniozității tecnice a Japonezilor. Ei dezgroapă din mormintele lor mormanele de osăminte ale soldaților ruși, fără să se atingă însă de ale soldaților japonezi—de care-i apropie credințele religioase și sentimentul de solidaritate... orientală; oasele găsite sunt vîndute cu prețul de un yen suta de kilograme. Pirotechnia arsenalelor japoneze arde oasele și cărbunele rezultat este întrebuințat pentru fabricarea unui explosiv incomparabil mai puternic de cît toate cele existente astăzi de oare-ce cărbunele de provenienței umană are o putere de condensațiune a gazelor cu mult superioară celorlalte specii de cărbune animal.

In momentul de față chinejii profanează pe scara cea mai întinsă mormintele de la Port Arthur, din insula Okima de lîngă faimoasa Tsuschima, Mukden, și Yalu.

Toate aceste nume de localități sunt încă... vii în amintirea noastră. Dar prea puțini vii au rămas din armatele ruse de uscat și de mare căzu sub ploaia de gloanțe ale Japonezilor. Mii, zeci și sute de mii au rămas în acele depărtate regiuni ale Orientului extrem pe unde nu mai călcase nici unul din ei, și de unde nici unul n'avea să se mai întoarcă. Toți cei căzuți sunt fără de nume, căci modeștii, soldați trimiși la moarte nu au în schimbul vieței lor, măcar o rază de glorie. Acolo în necunoscutele localități, aveau să zacă osemintele lor în gropile tăcute, dormind la olaltă, ca într'o frățească și eternă îmbrățișare.

Dar Japonia nu este numai țeara vitejiei și a sacrificiului, ci și a progresului.

Viitorul ei cere încă multe lupte, victorii și cuceriri; eroizmul soldaților ei va mai face încă multe victime și cine știe! cu praful extra-ordinar de puternic și de ucigător fabricat din osemintele soldaților ruși căzuți în răsboiu vor fi omoriți cînd-va mii de alți soldați ruși, cînd ceasul noilor războaie va fi sosit. Cu praful făurit din oasele părinților vor fi uciși—poate—copii, urmașii celor dezgropați acum în Manciuria!...

E uneori din cale afară grozavă ironia vremilor noastre de „știință"!

Rodion

Scrisoarea Basarabeanului

Onor. D-le Director,

„Cu ocazia venirei mele la Iași am avut întăia grijă să văd ce se face cu statua Domnitorului Kuza. Sunt proprietar în Basarabia și sunt moldovan, noi mai mulți Moldoveni am strîns și am dat aci la Iași, la un domn, 500 ruble în aur, și noi toți dorim să știm cînd se face acestui mare Imparat Moldovenesc statue.

Căsi dacă mai trebue ceva bani, vă rog a publica prin gazetă, aceste rînduri din a mea scrisoare, eu am să mă duc la Basabia acasă, am să arăt la toți moldovenii noștri că mai trebue bani, voi strînge și îi voi aduce la reședința acestei gazete Opinia, noi dorim să vedem la Iași, această mare statue.

Moldovenii boeri se vede că nu iubește pe Moldovanul nostru Kuza, noi iubim și murim pentru Kuza.

Eu aștept aceasta prin gazetă, și am să arăt la toți prieteni noștri, că am fost la Iași și m'am interesat de Kuza, și cu acest ship vom strînge bani pentru a mai aduce.

Cu multă sănătate.

Un moldovean din Basarabia.

P. S. Să mă ertați, să nu rîdeți poate nu am scris bine moldovenește ca la dumnevoastră.

Eu stau la Iași trei zile, și aștept răspuns la gazeta".

'Mi stau aceste rînduri, în față, limpezi și cuminte în naivitatea lor și nu'mi pot desprinde privirile ca după un juvaer drag pe care l'am regăsit după ani de perzanie. Și nu știu ce mă farmecă mai mult: simplicitatea frazei, căldura expresiunilor sau dragostea adîncă a omului acesta pentru țara lui. Nu știu! Sunt stăpînit de tot cuprinsul acestor rînduri șovăitoare, cari par că tremură de atîta îndrăzneală: un romîn asuprit voește să stee la aceiași masă cu romînul liber, contribuind și el cu rublele lui la gloria Imparatului Moldovean.

Și îmi aduc, fără să vreau, aminte de proverbul: „apa trece, pietrele rămîn". Cît adevăr în aceste cuvinte, cîtă înțelepciune!

Căci întrebați-vă: cine l'a învățat pe acest „moldovean din Basarabia" să serie moldovenește, cînd el n'are școală, n'are dascal, n'are pe nimeni care să'l învețe slova noastră. Cine i'a vorbit lui de domnitorul Cuza, care nu i'a fost nici stăpîn, care a fost principele doar al țărei din trupul căreia a fost ruptă și țara lui? Cine i-a făcut inima simțitoare ca să se înduioșeze la opera mare a ridicărei unei statui marelui Domnitor și l'a împins să dee 500 de ruble pentru realizarea acestui ideal al romînilor liberi?

Cine?—Gîndul care a rămas neperitor ca și pietrele pe cari se trec apele rîurilor, gîndul unitar care face ca popoarele de aceiași naționalitate să nu poată pieri, ori-cari ar fi condițiile deosebite în cari ele ar trăi. Naționalitatea unui popor este personalitatea omenirei. Ceea ce este personalitatea față de ideia unui om, naționalitatea e față cu ideia umanității întregi. Fără naționalitate omenirea ar fi un abstract ilogic și mort.

Și aceasta toate popoarele asupritoare o știu și ori cît s'ar căzni să nimicească răsadul naționalității unui neam el va încolți cînd nu te aștepți.

Rusia se pregatește a serba a 100 aniversare a înmormîntărei Basarabiei; Romînia a uitat chiar de existența celor 1.500.000 de romîni dincolo de Prut; toate condițiile au fost prielnice ca să se înăbușească elementul national din basarabeni și iată că un „boer moldovean" scrie că e gata de a muri pentru memoria „Imparatului Cuza". Și nu e pe mirare!

Așa trebue să fie! Cu cît veți lăsa un popor mai îndepărtat de naționalitatea sa, cu atît 'l veți apropia de origina sa, căci datinile, obiceiurile, moravurile cari

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principaa Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

se distrug încetul și cu cît un popor liber 'și face drumul spre progres, aceleași datine și obiceiuri rămîn intacte la poporul asuprit.

Cu cît un popor e mai apreape de origina lui, cu atît e mai aproape de natură, și cu atît e mai rob ei; el nu mai este atunci om, dar copil, nu mai e popor, dar e o familie.

Seriosoarea moldoveanului din Basarabia are ceva din îngăimările unui copil, și vorbind de țara lui, el vorbește ca de o familie, în care întorcîndu-se va zice: „să-mi dați bani să duc pentru Imparatul Cuza", căci e știe dinainte că toți îi se vor supune și îi vor da. Țara lui e familia lui.

Zadarnic au venit cosmopoliții cu ideile lor de universală simpatie și fraternizare; luptele în potriva sentimentului național sunt o figură retorică, ele de fapt nu există. Chiar atunci cînd progresul unui popor se face furînd cultura de la un alt popor, și atunci acest progres se face într'un chip național. Fără aceasta nu e progres.

Un popor fără naționalitate e ca un om fără personalitate. Și aceasta o arată toată istoria trecutului. Toate poporele cari au avut o înrîurire mare în lume au fost naționaliste.

Grecii, romanii; priviți astă-zi la Engleji și germani. Și cu toate că ideile egalitare și cosmopolite sunt propovăduite de un veac, vremurile de azi sunt mai naționaliste de cît ori cari altele și ideile naționale preponderează toate cele l'alte curente.

Altfel cum ne-am explica mișcarea Basarabeană, cum ne am explica ca poporul acesta de care noi ne am desinteresat, care a stat un veac sub călcăiul altui popor, cu care nici o legătură de idei și sentimente n'a fost în decursul acestor vremuri se ridică astă-zi și cere dreptul lui de trai?

In ultimile alegeri pentru Dama orașului Chișinău s'a prezentat o listă numai de boeri moldoveni, o tipografie și o revista moldovenească 'și vor încheia doi ani de viață; în monăstiri și școli se învață pe ascuns limba romînească; o apropiere de noi intelectuală, bine înțeles și frățească, împinge pe mulți a ne cunoaște și iubi.

Boerul Stroescu dă 200,000 de ruble pentru rîdicarea unei Catedrale la București și iată că statuia primului domnitor Romîn va fi ridicată și din banii fraților noștri moldoveni de dincolo de Prut.

Căci vechiul proverb rămîne veșnic cuminte ca și cuminția noroadelor și „apa trece pietrile rămîn", vremile se trec, dar omul rămîne același pentru că un singur duh trăiește în toți oamenii unei națiuni.

Și de aceea stau în fața acestor rînduri limpezi și cuminte în naivitatea lor și parcă citesc istoria întreagă a neamului acesta oropsit, dar sfînt în voința și înrederea lui.

Issay

PROGRAMUL
Congresului studen. din Iași
— 1909 —

Comitetul organizator al studențimei din București, în unire cu comitetul organizator al studențimei din Iași, întrunite în ședințele din 29, 30 Iunie, 1 și 2 Iulie a. c., au stabilit programul definitiv al chestiunilor, ce se vor discuta în congresul studențesc, ce va avea loc la Iași, precum și modalitățile, acestui congres.

Se aduce la cunoștința tuturor studenților romîni, doritori de a participa la acest congres, cele stabilite.

Congresul va avea loc în zilele de: 15 16, 17 și 18 ale lunei August, zilele de 19 și 20 vor fi întrebuințate pentru excursiune.

Sosirea congresiștilor va avea loc în ziua de 14 August.

Congresul va fi deschis prin cuvîntul președintelui activ, ales dintre studenți, care va lămuri rostul consolidărei studențimei romîne, în jurul aceluiaș program de activitate.

Vor urma apoi o serie de conferințe-cari vor lămuri următoarele 3 puncte generale:

1) Starea Romînilor de pretutindeni sub raportul cultural, economic și social. (7 conferințe, ce vor trata viața Romînilor din Regat și de peste hotare sub toate raporturile.

2) Chemarea studențimei față de idealul cultural național. (Conferință lămuritoare asupra rostului, ce-l poate avea studentul romîn față de nevoile acestei vieți romînești).

3) Organizarea unitară a întregei studențimi romînești. (Fixarea mijloacelor prin care studențimea romînă s'ar putea consolida în vederea acestui rost).

S'au mai înscris o sumă de chestiuni de ordin studențesc, ce se vor aduce în discuția Congresului, ca: apariția unui organ studențesc, înființare de cămineri studențești, insignii studențești, Societăți corale, de gimnastică, de excursii, etc., precum și alte chestiuni privitoare la rezolvarea diferitelor interese studențești: taxe, programe seminarii, etc.

La sfîrșitul congresului se va stabili un program general, alcătuit din toate punctele discutate și admise de congrese care program va călăuzi viitoarea activitate a studențimei romîne.

Inscrierile de participare la congres se vor face pentru studenții Bucureșteni și cei ai centrelor apusene și răsăritene până la 20 Iulie, la sediul societății «Uniunea Studenților Romini", str. Academiei 1.

Pentru studenții ieșeni precum și pentru cei din Bucovina și Basarabia, înscrierile se vor face pe adresa comitetului organizator ieșan, la Universitatea din Iași. De la data de 20 Iulie până la 6 August toate înscrierile se vor face numai la Iași.

Orice cerere de înscriere va cuprinde: numele, No. cărței de student și Facultatea la care urmează, de asemenea va fi însoțită de taxa de 2 lei expediată prin mandat poștal, pentru care se va remite fie-cărui congresist program l amănunțit al Congresului precum și cartea de legitimație, care singură dă dreptul de reducere pe C. F. R, precum și participarea la toate dezbaterile, serbările și excursiile ce vor avea loc cu acest prilej.

Studenții, ce vor voi să se anunțe cu vre-una din conferințele fixate prin program, vor trebui să ceară înscrierea cît mai curînd, pentru a li se putea expedia programul amănunțit, care va cuprinde și lămuriri asupra chipului cum vor trebui tratate aceste conferințe. Conferențiarii vor trebui să anunțe aceste conferințe comitetului din Iași, cel mai tîrziu până la 15 Iulie, rămînînd ca conferințele să fie înaintate aceluiași comitet, în întregime, până la data de 6 August.

Comitetul general, alcătuit din ambele comitete studențești, va alege dintre conferințele trimise pe cele mai complecte și va vesti imediat pe acei a căror conferințe vor fi admise.

Litere-Științe-Arte

Poeții critici.—D-nii D. Angel și St. O. Iosif s'au retras de la ziarul „Ordinea" unde consacrau în fiece săptămînă cîte un foileton unei „siluete" literare contemporane sau trecute, evocînd cîte o figură de eri sau de astăzi, cu intenția de a alcătui astfel o „antologie" sui generis.

Cei doi poeți își vor continua impresiunile în alt ziar, ori în alte ziare, fără îndoială. Au ținut însă să explice în mod public cauza retragerei lor, divulgînd că au intervenit cauze politice cari s'au opus publicării unui foileton literar.

Poeții nu sunt atît de naivi, cum vor să pară. Nu de mult au părăsit—fără explicații publice—un organ literar *al lor* propriu, pentru că colaborarea lor la acel organ și la „Viața Romîniască" devenise incompatibilă. De ce dar s'ar mira că la un ziar cotidian *politic* ecsistă considerațiuni politice pînă și în materie de personalități literare?

Dar noi credem și altă ceva. Că A. Mirea—pseudonim știut al celor doi poeți—nu se cuvenia să semneze articole de critică personală și că odată mai mult e binevenită observația recentă a d-lui Maiorescu, că poeții cată să creeze mai mult și să vorbească puțin, cît mai puțin, despre creațiunile altora.

*

Negocieri interesante au loc în momentul de față între directorii Operei din Paris și M-me Wagner asupra operei „Parsifal".

In testamentul seu Wagner hotărîse că Parsifal va aparține teatrului Bayreuth un număr de ani mai îndelungat de cît celelalte opere.

Dar doamna Richard Wagner văzînd că opera se reprezintă în mai multe orașe în mod foarte incomplect cu toată interzicirea ei, ar fi hotărîtă să cedeze opera cu cîți-va ani înainte de data fixată de Wagner.

In cazul cînd Opera franceză ar capata autorizați,a Parsifal ar fi imediat montată de d-nii Messager și Braussan și reprezentată în cursul sezonului 1910—1911.

*

Gil-Blas anunță că: doamna Simone Benda (foasta Le Bargy) de care s'a vorbit nu de mult, cu ocazia divorțului dintre ea și artistul Le Bargy, se căsătorește azi Sîmbătă 17 Iulie st. n., cu Claude-Casimir Pé ier, fiul fostului prețedinte de republică.

*

Chaplain, gravorul parizian de reputație universală a încetat subit din viață în Paris. Născut la Martague în 1839, a fost elev al lui Jouffroy și a primit premiul Romei la 1853. In „Salon" expuse mai întăiu busturi și medalii, dar deveni celebru mai ales pentru medaliile sale. Mai toate medaliile statelor pentru expoziții sau comemorare poartă pecetea sa. Medaliile portrete ale lui Gambetta, Renan, Meissonier, Victor Hugo, sunt produse mult admirate ale talentului seu.

*

Cea mai nouă piesă a lui Bernard Shaw se intitulează „Tăieturi din gazete". Indrăznețul autor își bate joc în această lucrare de frica Englejilor de o eventuală „năvălire" a Germanilor.

Asupra lui Bernard Shaw și a unora dintre cele mai populare piese ale lui vom publica în curînd un articol documentat.

*

Academia franceză a primit un interesant legat de la o domnișoară Lucia Lehere moartă în Newyork. Ea a testat 100 000 Academiei cu obligațiunea de a conferi venitul trienal ca premiu institutoarei care se va fi dinstins prin zel și reușit-a de a infiltra elevelor principii solide de morală și de virtute.

*

Sumarul numărului de mîine din **Noua Revistă Romînă**, de sub direcțiunea d lui C. Rădulescu Motru, este:

Noutăți: Profesorul I. Crăciunescu.—Vilegiatura actorilor noștri la Paris.—Revisfa revistelor.—Politica: C. Rădulescu-Motru. Poporanism politic și democrația conservatoare. Științe sociale: Dr. I. Speranță. Ce citesc elevii noștri? Artă: Vasile V. Haneș. Din trecutul momental și artistic al Bucureștilor cu 4 ilustrații. Literatură: Ion Chiru Nanov. Iane Grecu.

Informații

❑ *De oare-ce s'a primit știrea că holera s'ar fi ivit și la Moscova, s'au luat energice măsuri sanitare la granița Prutului.*

S'au trimes cordoane de soldați care fac paza pe malul Prutului, de către două companii din regimentul 25 infanterie. O companie e stabilită la Ungheni, sub conducerea d-lui căp. Demetrescu și una la Bivolari, sub conducerea d lui căp. Aritonovici.

❑ Față cu numeroasele cazuri de febră-tifoidă ce se constată în oraș, secția d-lui d-r Negel, de la spitalul Sf. Spridon care a fost închisă împreună cu alte secții, din spirit de economie, va fi redeschisă.

La spitalul Sf. Spridon sunt pînă în prezent 24 bolnavi de febră-tifoidă.

❑ Invățătorii congresiști s'au dus aseară în corpore la gară, pentru a primi cu trenul de 11 pe colegii lor, care se adunaseră la Bacău în număr de vre-o 300. Intre aceștia se aflau și cîți-va învățători din Bucovina.

Ei au fost primiți de colegii lor adunați la Iași, cu strigăte de ura și trăiască. Muzica militară a întonat „deșteaptă-te Romîne".

Cortegiul a pornit apoi, în fruute cu muzica militară, în piața Unirea.

Aci s'a încins o mare horă. E de relevat că învățătorii care au sosit aseară cu trenul de 11, se plîngeau că prin gări li s'au făcut mizerii și că în urma unei circulare de la Iași, nu erau lasați să călătorească spre Iași!

❑ In ziua de 5 Septembrie a. c., se va ținea la biroul de măsuri și greutăți, concursul pentru candidații la posturile de cotori publici autorizați, din județele: Bacău, Botoșani, Dorohoi, Fălciu, Iași, Neamț, Roman, Suceava, și Vaslui.

❑ Următorii noi sub-locotenenți au fost repartizați în garnizoana locală: Manole Ion Fotea, în bat. 4 vînători, Popovici Gh., Dobrovici N., Ionescu I., Const., Bobulescu Eug., Radu Eug., Munteanu Ed., Andrievici Emil, în regimentul Ștefan-cel-Mare No. 13; Renescu Victor, Morțun Petre și Saint Georges Gh., în regimentul 7 roșiori: Spulbec Octav în reg. 11 calarași, însumîndu-se la corpul IV de armată.

❑ D. Căpitan Mina Mihailescu, din regimentul 14 Roman, a fost detașat la institutul geografic al armatei și însărcinat cu rîdicarea unor planuri militare în județul Dorohoiu.

❑ D. maior T. Radovici de la comandamentul corpului IV-a de armată, a fost decorat cu semnul onorific de aur pentru serviciul de 25 ani în armată.

❑ Mîine la orele 5 p. m., va avea loc la biserica Buna-Vestire, celebrarea căsătoriei d-șoarei Virginia Petrov, fiica d-lui I. Petrov, sub-revizor școlar, cu d. Ion Oță.

Nuni vor fi d-na și d. dr. St. Possa.

❑ In vederea manevrelor regionale din toamna anului acesta, va fi concentrat numai contigentul cel mai nou din concediu, adică 1907.

❑ In ziua de 15 Ianuarie 1910 se va ține la Universitatea din Iași concurs de agregație pentru ocuparea catedrei vacante de higienă de la facultatea de medicină.

❑ **Un revizor școlar,—crîșmar!**—Ni se comunică din Roman următoarele:

In comuna Sagna este o cărciumă arendată unei tovărășii formată din d. Ioan N. Ciocan, revizor școlar și Naum, brigadier silvic al Eforiei Sf. Spiridon.

S'a reclamat cazul ministerului de interne care prin ordinul No. 3285 din 28 Ianuarie a. c. a dispozat ca sau Ciocan și Naum să rămînă numai cărciumari sau să închidă cărciuma.

Afară de asta Apostol Naum pe a cărui nume e contractul de arendare a cărciumei ține în arendă pămînturi țărănești, ceia ce e în contra legei, fapt pentru care s'a și reclamat d-lui administrator financiar.

Cu tot ordinul ministerului însă d. Ciocan a ramas revizor școlar, Apostol Naum, brigadier silvic și amîndoi cărciumari la Sagna.

Pentru ce să tolerează această sfidare a legei?

❑ **Producția corului Mitropolitan.**—In urma rrumoasei inițiative luate de harnicul șef al corului Mitropolitan, d. Dimitriu, o admirabilă producțiune muzicslă a acestui cor, a avut loc eri la orele 5 p. m. în sala Teatrului Național, în onoarea congresiștilor învățători, producțiune care a avut de rezultat că s'au făcut ovațiuni corului, care prin minunata execuție a bucăților, a fermecat pe numeroșii auditori.

Incepînd cu Imnul Regal, care a fost asculfat în picioare, corul a continuat cu executarea frumoaselor concerte liturgice „La rîul Vavilonului" și concertul Invierei, dupu care a urmat fermecătoarea „Feerie în Codru", pe care par'că nu te mai saturi să o asculți.

După o mică pauză a apărut mult talentatul violonist tînărul Barbu, care cu dibăcia-i și cu talentu-i înăscut, a executat cîte-va bucăți naționale, pentru care a fost răsplătit cu lungi aplause și ovațiuni.

A urmat apoi iarăși corul Mitropolitan executînd rînd pe rînd: Serenada „Dormi ușor", Fosta-i leleo, Stăncuța, Puișorul, Cuculeț cu pana sură, N'auzi mamă, Deșteaptă-te Romîne.

Cu aceasta se încheiase producțiunea; auditorii, cari au rămas fermecați de execuția minunată, așa cum numai corul Mitropolitan o are, au cerut să mai asculte cîte-va bucăți.

D. Rădulescu, învățător de Argeș a ținut o mică și călduroasă cuvîntare, mulțumind d-lui Dimitriu șeful corului și aducînd elogii corului, arătînd în acelaș timp că memoria lui Muzicescu, întemeitorul corului, care s'a scoborît în popor pentru a pune în muzică cîntecele populare, va rămînea eternă.

A mai vorbit și un preot-învățător, care a adus de asemeni elogii lui Muzicescu, zicînd că memoria lui va trebui să fie eternă și mulțumind în același timp d-lui Dimitriu, care știe atît de bine să conducă instituția întemeiată de Muzicescu.

Corul a mai intonat apoi „Trompetele răsună" și „Mulți ani trăiască".

Congresiștii s'au despărțit cu cea mai frumoasă impresie, ce le-au procurat'o corul mitropolitan.

❑ Astă noapte a încetat din viață în strada Gîndu 24, pensionarul Dim. Apostoleanu, fost magistrat.

◐ Două evenimente mari din Istoria Franței sunt reconstituite de Cinematograful Pathè Freres și se desfășoară ambele astăzi Sîmbătă 4 Iulie în grădina Chateau aux fleurs.

Epopeea istorică a lui Napoleon Bonaparte, cel mai mare împărat al Franței și al lumei întregi, apare înaintea noastră fidel reconstituită, alcătuită cu enorme sacrificii după acte și documente autentice din acea epocă.

Transportați în vremurile întăiului imperiu, suntem martori la luptele eroice ale celui mai mare strategian din lume, și întreaga viață a leului neadormit ne este complect reînsuflețită în toate amănunțimile. Revedem epoca napoleoneană, carabinele, tunurile, toate armele de resboiu, uniformele militarilor, pînă și hainele și costumele primului imperiu etc. etc.

Scenele sunt executate de artiști pariziani și rolul lui Napoleon e interpretat de d. Charly de la teatrul Antoine din Paris, un artist de o asemanare perfectă cu marele împarat.

Eroina și martira Jeanna de Arc, este al doilea eveniment din Istoria Franței, care rulează de asemenea astă seară Sîmbătă.

Nu numai figura istorică a fecioarei de la Orleans este redată pe pînza cinematografului, dar se impregniază întregei desfășurări caracterul epocei precum și faptele eroice ale unei simple fete de țăran care a hărăzit Franței pagini de glorie în istoria neamului.

Iată și scenele principale:

Viziunea Jeannei D'Arc: „Tu vei salva patria! Spune-o regelui să ți dee ajutoru-i! — Ea e dusă înaintea regelui.—Carol VII îi dă comanda armatei.—Intrarea triumfală în Orleans la 29 April 1429.—Rănită în luptă Jeanna d'Arc, ia parte la asediu, pentru a da curaj soldaților. — Jeanna d'Arc victorioasă. — Fecioara prizonieră.—Eroina, învinuită ca vrăjitoare, este judecată și condamnată la moarte prin foc. — Moartea martirei pe piața din Rouen la 14 Mai 1431.

Celelalte părți de cinematograf cuprind scene teatrale, comice, de pe natură, în plin aer etc. etc.

Mîne Duminică matineu la Circul Sidoli—5 ore p. m.—cu prețuri pe jumatate și mîne seară reprezentație obișnuită la Chateau aux fleurs. La ambele reprezentații pentru ultima oară: Napoleon și Jeanna d'Arc.

❑ Aflăm cu părere de rău că eri după amiazi a încetat din viață la locuința sa din strada Tăutu inginerul Neculcea.

Condoleanțele noastre.

DIVERSE

— Servitorul D. Pădurariu, de la penitenciar conducea niște boi, spre locuința lui Una din vite s'a repezit la copila Florica Vasiliu, lucrătoare la fabrica Hodan, din strada Stejar No. 27 și a străpuns'o.

— Un cîine turbat a mușcat grav aseară pe femeea Tița Dobrea din strada Socola.

— Agentul sanitar Florea D. Popescu, de la cercul Copou, județul Iași, a fost transferat la cercul Udela, județul Argeș.

— Elevul Teodorescu Artur, din clasa V-a a școalei fiilor de militari din Iași, a fost șters din controale pe ziua de 10 Iunie, considerîndu-se ca retras, după cererea familiei.

— D. Spiridon Irimescu, prețedintele societății comercianților romîni din Iași, a primit următorul răspuns, la telegrama expediată M. S. Regelui cu ocazia sărbărei patronului societății, în ziua de Sf-ții Petru și Pavel.

«Pentru urările ce faceți în telegrama d-tră, M. S. Regele a bine-voit a mă însărcina să vă transmit înaltele Sale mulțumiri».

Adjutant de serviciu: maior Torocianu

Reprezentant JACQUES L. METHSAFT IAȘI

Ultime informaţii

❑ *Pe ziua de eri au fost cîte-va cazuri noi mortale de febră tifoidă, în localitate.*

❑ *Ni se comunică că pe ziua de azi în spitalul Sf. Spiridon se află 50 bolnavi de febra tifoidă.*

Ingrijirea o dă singur d. dr. Guţă, de oare-ce d. dr. prof. Russ se află la Slănic.

❑ *Invităm „basarabeanul“ care mai zilele trecute ne-a adresat o scrisoare şi prin care ne scria că s'a dat 500 ruble pentru statuia Cuza-Vodă, să comunice cui şi cînd s'a dat acea sumă, de oare ce Comitetul nu cunoaşte acea donaţiune.*

❑ **Consistorul spiritual al Mitropoliei va fi convocat pentru ziua de 14 Iulie a. c., cînd vor judeca cîte-va procese.**

❑ **D. Ioan Boncescu, doctor în drept, s'a reîntors din Paris, reluîndu şi ocupaţiile.**

❑ **Ministerul justiţiei lucrează în acest timp la tabloul de numiri care vor fi făcute la tribunalele şi judecătoriile de pace.**

Noua mişcare se va publica, probabil azi.

❑ **In ziua de 10 Iulie a. c. 10 familii evreieşti din localitate, vor lua drumul spre America.**

❑ **D. maior Minovici. de la intendenţa corpului IV de armată, va pleca la 1 August la Azuga, ca delegat al ministerului de războiu, pentru a observa fabricarea postavului necesar îmbrăcămintei trupelor.**

❑ **Regulamentul oboarelor.**—Se ştie că în localitate se va înfiinţa un obor pentru cereale, în piaţa Bădăreu.

Regulamentul tip întocmit de ministerul industriei şi comerţului, prevede că au dreptul a face operaţiuni în obor numai:

a) Producătorii agricoli;

b) Comercianţii de cereale dacă vor avea firmele înscrise la tribunalul respectiv, precum şi dacă vor fi înscrişi în corporaţia bursei de reşedinţă a Camerei de comerţ.....

Ei vor avea dreptul să trateze direct cu vînzătorii, fără concursul mijlocitorilor;

c) Procuriştii comercianţilor cari vor prezenta comisiunei oborului procurile lor vizate în regulă de Camera de comerţ a circumscripţiei respective;

d) Locatarii cari vor să-şi facă aprovizionări pentru trebuinţele lor casnice;

e) Mijlocitorii legali şi eventual suplinitorii lor.

Transactiunile în obor sunt permise în toate zile între următoarele ore:

De la 1 Aprilie până la 30 Septembrie vor începe dela orele 6 d. m. şi vor continua până la orele 12 a. m., iar după amiază dela orele 2 până la orele 6 p. m., de la 1 Oct. până la 1 Martie inclusiv vor începe dela orele 8 dim. şi vor continua până la orele 12 a. m., iar după prînz dela orele 2 până la 4 p. m.

Mijlocitorii legali sunt obligaţi a face singuri în persoană operaţiunea de intermediari între vînzător şi cumpărător. E pot fi ajutaţi sau înlocuiţi în cazuri de scurte absenţe de suplinitori.

Controlul se va face de către comisiunea oborului.

❑ Tînărul Valeriu Buţureanu, fiul d-lui Gh. Buţureanu, a trecut cu un deosebit succes licenţa în drept.

❑ D. M. Sadoveanu e foarte nemulţumit de primirea la *Viaţa Românească* a d-lui H. Sanielevici, din cauză că acesta l'a combătut în modul ştiut la *Curentul Nou*.

Din pricina aceasta d-sa a hotărît să scoată o nouă revistă în Bucureşti, împreună cu d-nii D. Anghel şi St. O. Iosif.

❑ Mîine 5 Iulie, ora 8 seara, în casele d-lui Constantin Palade, str. Salhana 64, va avea loc cununia religioasă a simpaticei domnişoare Ecaterina Palade, învăţătoare, cu tînărul Gh. Kasian. Nunii tinerei perechi vor fi dl. şi d-na Gh. Răcilă.

Urăm fericire şi viaţă îndelungată tinerei perechi.

❑ **Militare.**—A obţinut un concediu de 30 zile d. căpitan Corjescu, din reg. 8 roşiori, detaşat la comenduirea Pieţei locale. D-sa va fi suplinit de d. locot. Gotcu Vasile din reg. 13 Inf.

— Au obţinut concediu următorii ofiţeri din regimentul 13 Inf., d. colonel Vrabie Const. 15 zile; maior Gavrilescu 30 zile; căp Drăgulănescu 30 zile; locot. Lăzărescu 30 zile; locot Gheorghiu 30 zile.

— D. maior Engherliu Lazăr din reg, 13 inf. a obţinut un concediu de 30 zile şi va fi suplinit de d. maior Stoianovici.

— Plutonierul Cirimpei din reg. 13 Inf. este mutat pe ziua de 1 Iulie în regimentul 14 Inf.

❑ Părinţii, cari voesc să-şi pregătească copii absolvenţi ai şcoalei primare pentru concursuri de şcoli normale, seminarii, liceie, etc... în mod economic şi sistematic, să-şi procure lucrarea didactică anume alcătuită: *Preparatorul absolvenţilor* de d-nii Institutori Victor Munteanu şi C. Zaharia.

Comandele libraria Iliescu Iaşi.

Congresul învăţătorilor

ZIUA II-a

Şedinţa se deschide la ora 8 a. m. şi se continuă cu discuţia începută în şedinţa de eri asupra activităţii extraşcolare a învăţătorilor.

Vorbeşte d. *Hănescu*, care spune că dorinţa tuturor învăţătorilor să fie pe viitor ca să se caute a se îndruma tinerele vlăstare către agricultură, meserii, industrii, etc. iar nu către funcţionarism, şi tot odată să se înceteze cu educaţia naţională în mod superficial a tineretului de oare-ce elevul nu poate cunoaşte încă prin simţurile sale cele spuse în mod vag. Să se facă educaţia tineretului cu toate jertfele şi de către toţi acei ce se întitulează iubitori de patrie. Singurul mijloc de a face pe elevi să cunoască în deaproape neamul şi ţara, sunt escursiunile şcolare care sunt de mare folos pentru educaţia tineretului. De aceia la finele anului şcolar, ele se fie obligative şi gratuite pentru elevii rurali. Consecinţele vor fi că vor vedea ţara reală, iar nu pe hartă şi prin urmare tineretul va cîştiga cunoştinţi serioase şi li se va desvolta simţurile lor adevarat naţionale. Se cerem dar cu toţii regulamentarea şi înfiinţarea escursiunilor şcolare gratuite pe C. F. R.

D. *Nicolau* vorbeşte despre continuarea culturei absolvenţilor rurali şi zice că s'a dat ţăranului romîn o şcoală primară, în adevăr bună De asemeni li s'a mai dat şcoli de agricultură, meserii, etc., care însă sunt puţine faţă de nevoile ţăranului şi care nu le aduc folos din cauză că curentul pentru ele este mic. Trebue să se creeze pentru ei instituţii trainice şi numai cu activitatea extraşcolară a învăţătorilor nu se poate face treabă. Pentru a se ridica starea culturală a absolvenţilor rurali, trebue ca pentru toţi sătenii să se urmeze activitatea extraşcolară, înfiinţindu-se cursuri libere, şezători, etc., şi să se continue mai departe.

Toate acestea se vor întări dacă se vor împlini trei deziderate ce le propun aci şi anume: 1) absolvenţii rurali fii de ţerani, talentaţi, băeţi şi fete, să fie ajutaţi a merge mai departe la învăţătură, unde se fie primiţi interni la licee intereate şi seminarii; 2) pentru absolvenţii rurali cu aptitudini mijlocii, să fie primiţi la şcoalele de meserii, agricultură, etc., interni şi al 3-lea: absolvenţii remaşi în sat să li se dea drept de armată de cel puţin 6 luni şi drept de vot direct.

D. *Rădulescu* (Argeş). Intr'o admirabilă cuvîntare, pe care regretăm că nu o putem da în extenso, vorbeşte despre activitatea extraşcolară a învăţătorilor, şi arată roadele din ultimii 10 ani ai acestei activităţi. S'au înfiinţat zice d-sa, peste 3200 bănci populare cu un capital de peste 60 milioane depuşi de ţerani. Spune că trebue ca învăţătorii să fie recunoscători acelora care le-au dat concursul necesar în mişcarea lor şi termină zicînd că trebue să se continue cu activitatea extraşcolară. Critică apoi oamenii de stat din partidele politice care zice d sa n-au făcut nimic pentru ţeran.

D. Rădulescu a făcut frumoase figuri de fraze, şi a dovedit că e un mare orator şi cunoscător al stărei de azi a ţeranului romîn.

In urma cererei congresiştilor, cuvîntarea d-lui Rădulescu, va fi scoasă în broşură şi trimisă tuturor celor ce au luat parte la congres.

Şedinţa se suspendă pentru 10 minute.

Se dă cuvîntul d-nului *Seitan* (Ilfov) care vorbeşte despre activitatea extraşcolară şi ridiculizează pe acei ce critică această activitate. D-sa spune să aceste critici şi compătimiri, nu pot fi sincere, intru cît ele nu vin din corpul d dactic. Aceştia se interesează de împovorarea prea mult a învăţătorilor, nu se interesează de salarul lor, care e aşa de mic.

Vorbeşte apoi de rolul învăţătorului la băncile populare, cooperative etc; aci nu li se îngădue să manipuleze mulţi bani, zic unii că învăţătorul nu e prea deprins cu mulţi bani. Aceştia ne consideră pe noi mai prejos de cît ori-care mănuitor de bani!

Dar noi, să luptăm înainte şi să ocupăm locul de frunte la cooperative şi bănci.

Sfîrşind, d-sa propune următoarele concluzii: a) In cooperative învăţătorul să aibă rolul său de casier-comptabil, ori preşedinte, sau în fine membru în consiliul de ad-ţie; b) să se mărească numărul învăţătorilor înaintaţi pe loc; c) la anchetele de neregali la bănci. să asiste şi un delegat al asociaţiei generale a învăţătorilor; şi în fine să se satisfacă cazul învăţătorului Mucica (aplauze).

D. *N. Cuciuc*, profesor la şcoala normală din Cernăuţi şi secretarul asociaţiunei generale a corpului didactic din Bucovina, este primit cu mari aplause.

D-sa începe prin a mulţumi pentru dragostea şi bucuria cu care au fost primţi fraţii învăţători bucovineni. Apoi face o expunere a situaţiei din Bucovina şi arată din cei 730,000 locuitori, 300000 sunt ruteni, 230000 romîni. In acest amestec de străini, de bună samă, spune d-sa, situaţia noastră nu poate fi bună.

Rutenii trăiesc fără a fi amestecaţi ca alţi străini, pe cînd noi romînii stăm în mijlocul a o mulţime de străini. Situaţia noastră până acum cît-va timp a fost mai bună, în timpul din urmă a devenit mai grea.

Cei mai mulţi romîni se găsesc la: Cîmpulung, Gurahumorului, Suceava, Rădăuţi, Storojinetz, Sirete şi Cernăuţi; sunt vre-o 200 sate romîneşti, locuite între 1000—7000 locuitori.

Face apoi expunerea şcoalelor, iar apoi se ocupă de viaţa culturală a romînilor din Bucovina, arătînd că există o asociaţiune generală a corpului didactic din Bucovina, în care intră şi învăţătorii şi profesorii şi profesorii universitari, care numără vre-o 400 membri.

Această asociaţie îşi propune ca de la toamnă să reediteze revista „Şcoala Romînă“.

Vorbind despre activitatea extra şcolară, spune că în Bucovina nu se vorbeşte destul despre această activitate, întru cât acolo învăţătorii sunt aceia care se ocupă de soarta poporului. El se îngrijeşte de toate.

Vorbeşte apoi de acţiunea fraţilor bucovineni şi arată că în timpul din urmă Romînii bucovineni s'au unit într'un singur partid, sub conducerea d-lui I. Nicu-rido, care are şi un ziar „Patria“.

Simpatia fraţilor din regat, zice d-sa, ne încurajează la lupte, pe care o vom continua, căci ne gîndim veşnic că Romînii sunt un popor mare, în număr de 2 milioane (Aplause).

Dl. *Bordeanu* (Romîn), spune că e mare bucuria văzînd între noi pe fraţii bucovineni.

Prezenţa fraţilor bucovineni mi-a inspirat, spune d-sa următoarele versuri:

FRAŢILOR BUCOVINENI

De mult noi auzit-am
C'avem fraţi romîni iubiţi,
Care din nefericire
De noi au fost despărţiţi.

Că trăiesc în ţări străine
Hărţuiţi şi sbuciumaţi
Totuşi ei cu străşnicie
Au rămas şi ne sunt fraţi.

Tocmai astfel fraţii noştri
Ce-au venit acum la Iaşi,
Au venit să dovedească
Că sunt fii de uriaşi!

Uriaşi cu-a lor voinţă
Ce-i mai tare ca oţelul
Invingând cu-a lor credinţă
Pericole de tot felul.

Totuşi sfîntă datorie
Avem veşnic de 'mplinit
Aparînd neamul, moşia
Intru care ne-am trezit.

Iar din mica noastră ţară
Care-i astăzi un regat
S'ajungem prin înfrăţire
La al nostru Impărat. (Lungi aplaus.)

Dezideratele

D. *Păunescu* dă apoi cetire următoarelor deziderate:

Activitatea extra şcolară a învăţătorilor este o necesitate socială şi naţională de neînlăturat cu restricţia că ea să stingherească de loc activitatea lor şcolară.

Pentru partea morală şi intelectuală acestei activităţi învăţătorii şi învăţătoarele trebue să fie pentru tot deauna conducătorii efectivi, în dorinţa de a fi ajutaţi de preoţi, de funcţionarii statului şi de ori-ce persoană în stare să dea sprijinul real.

Pentru partea economică (bănci populare cooperative) învăţătorii şi învăţătoarele să fie iniţiatorii, organizatorii şi conducătorii cu tendenţa de a rămânea numai conducători morali, cînd se va fi pregătit dintre săteni personal în stare de a li conduce efectiv şi cu pricepere;

Faţă însă cu lupta aceasta, congresul exprimă dorinţa ca după 25 ani de învăţătorat şi pînă la ieşire la pensie să se dea detaşarea învăţătorilor, care sunt indispensabili acestei opere.

Congresul aprobă deziderateele. *D. Timuş* (Ilfov) propune ca frumoasa cuvîntare a d-lui Rădulescu să fie tipărită şi distribuită tuturor învăţătorilor.

D. Rădulescu se oferă să o tipărească pe cheltuiala sa proprie.

D. Bulat propune înfiinţarea unui anuar generel anual al asociaţiei generale a învăţătorilor. Se admite.

Pentru Eminescu şi Creangă

D. *Lupescu*, zice că în ziua de 14 Iunie s'au comemorat 20 de ani de la moartea genialului poet M. Eminescu.

E o datorie sfîntă a noastră ca să manifestăm o pioasă amintire pentru fostul revizor şcolar şi marele cugetător şi luminător al neamului, M. Eminescu.

E de asemeni o sfîntă datorie să comemorăm şi 15 ani de la moartea neîntrecutului povestitor I. Creangă.

D-sa propune să se rîdice un monument la mormîntul lui Creangă.

Se începe apoi cetirea proectului de statute al asociaţiei generale a învăţătorilor şi la orele 12 şedinţa se suspendă.

După amiază, şedinţa se deschide la ora 4, cînd ia cuvîntul preşedintele congresului domnul *Brezeanu* care începe a face o expunere de motive pentru înfiinţarea asociaţiunei generale a învăţătorilor, recomandînd şi insistînd pe lîngă toţi congresiştii ca să lase la o parte ori ce ambiţii şi animosităţi din trecut contra cui cui, şi să lucreze pentru închegarea acestui mare ideal al învăţătorimei, înfiinţarea asociaţiei, să voteze statutele fără discuţii, să aleagă biuroul, fără a se uita la persoanele ce se vor alege, căci numai atunci se va zice că asociaţia generală a învăţătorilor s'a alcătuit într'un mănunchiu puternic şi cu un ideal măreţ.

După d. Brezeanu, vorbeşte părintele Aramă, revizor şcolar pe Argeş care expune mersul Revistei asociaţiei învăţătorilor, rugând pe congresişti să şi achite datoriile pentru ca revista să poată merge înainte.

Şedinţa continuă. Congresul va dura şi mâine.

❑ **Avis important.**—Pentru a combate nişte svonuri eronate, să face cunoscut On. Public, că toate sticlele umplute în fabrică sunt spalate cu *apă fiartă* şi cu periea rotativă. Dopurile trebue să fie neviolate şi marca fabricei arsă în ambele părţi.

Berea este analizată şi recunoscută, ca cea mai igienică „Fabrica Zimbru“.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei“ —

Bucureşti 4 Iulie.

Concediile miniştrilor

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu, prim-ministru, va pleca în concediu de 45 de zile cu începere de la 10 Iulie c.

Interimatul preşedenţiei, ca şi al internelor va fi ţinut de Spiru Haret.

Imediat după întoarcerea d-lui Costinescu, va pleca în concediu, ministrul Stelian.

Congresul din Bitolia

Bucureşii.—Studenţii romîni macedoneni din Capitală au convocat la o întrunire astă-zi pe macedoneni, pentru a alege o delegaţie, care să ia parte la congresul armânesc, ce se ţine la Bitolia în ziua de 10 Iulie c.

Afacerea d-rului Petelenz

Bucureşti. — Astăzi la orele 4 se face la morgă autopsia cadavrului d-nei Brand, moartă după cum se ştie, în urma unui avort, provocat de d-rul Petelenz.

Astăzi i s'a luat d-rului Petelenz un nou interogator.

Procesul companiei de ape cu oraşul Constanţa

Constanţa.—Comisiunea de arbitri în chestia diferendului dintre comuna Constanţa şi compania de ape din Liège, a decis ca să se plătească societăţei 80.000 lei.

Se ştie că diferendul s'a ivit în urma suspendărei de către defunctul primar al lucrărilor apei.

Febra tifoidă în Capitală

Bucureşti.—Se aci de trei zile s'a ivit febra tifoidă, presentîndu-se sub o formă foarte gravă.

Se crede că epidemia a fost adusă în Capitală de către nişte elevi de la şcoala militară din Iaşi.

Excesele greviştilor

Pittsburg.—Excesele greviştilor societăţei „Pressed Steet Car Company“ au culminat eri seara. Intr'o ciocnire cu poliţia, un agent de poliţie şi doi lucrători au fost ucişi; 10 lucrători au fost arestaţi.

Călătoria prinţului Buelow

Berlin.—Principele şi Principesa de Buelow vor pleca la 18 Iulie la la Kleinflottbeck, unde vor rămîne cîte-va zile, plecînd apoi la Norddernev.

Accident de automobil

München.—Un automobil cu 4 persoane s'a răsturnat la panta din mahalaua Pasing.

Şoferul care conducea automobilul a fost ucis. Trei elevi şoleri au fost răniţi.

Artileria Franţei

Paris.—Senatul a votat cu 190 voturi contra 82, proectul pentru reorganizaria artileriei, aşa cum a fost prezentat proectul de cameră. Trei regimente de artilerie vor fi deci create de corp de armată.

HOLERA

Petersburg. — De eri au fost constatate 102 noui cazuri de holeră cu 34 decese.

Totalul bolnavilor e de 857.

Accidentul unei principese

Dresda.—Principesa Jeana George a avut un accident de automobil.

A fost uşor rănită.

CUTREMURILE

Atena.—Cutremurile de pămînt din Elida au distrus 400 case în satul Harvari.

Au fost vre-o 30 morţi. Sunt mai mulţi inşi în vre-o 10 alte sate. Cutremurul s-a simţit puternic şi la Patras, Tripolis, Pyrgos.

Telegrama Şahului

Teheran.—Şahul, care a abdicat şi care s-a refugiat la legaţiunea rusă a telegrafiat Ţarului Rusiei că se pune sub protecţia lui.

Azudul Mulay a fost ales regent.

Deces

Neapoli. — D. Matteuci, directorul observatorului de pe Vezuviu, a murit.

Greci arestaţi

Salonic. — Secretarul consulatului grec din Monastir şi un ofiţer grec, au fost arestaţi eri sara la gară, cînd soseau din Monastir.

Se afirmă că aveau asupra lor hîrtii compromiţătoare.

Abdicarea Şahului

Colonia.—„Gazeta de Colonia“ află din Teheran, că la orele 5 după amiază s'a încheiat pacea acolo.

Brigada de cazaci, de sub comanda colonelului Liakhow va rămînea. Un nou gurern va fi format. Siphador va primii portofoliul resboiului şi va fi în acelaş timp şi prefect al oraşului. Siphador a şi dat colonelului Liakhow primiile ordine pentru restabilirea liniştei în oraş.

*

Şahul a abdicat. Un regent va fi numit probabil, pînă la majoratul principelui moştenitor Ahmed Mirza. Populaţia oraşului manifestă o mare bucurie.

*

Constantinopol. — Entdsumenul persan de aci a făcut în ultimul timp o mare propagandă în cercurile diplomatice ale Porţei şi în cercurile parlamentare. Endsumenul a adresat tuturor misiunilor diplomatice o proclamaţie, descriind luptele naţionaliştilor contra Şahului, ocupaţiunea nedreaptă a aserbisanului de către Ruşi, înaintarea bantiarilor asupra Teheranului, dezaprobînd candidatura la tron a lui Zill Es Sultan, sprijinită de Rusia. Proclamaţia face pe Rusia respunzătoare de toate evenimentele viitoare şi speră că naţiunile culte vor aprecia reclamaţiile legitime ale poporului persan căci de nu, persanii sunt ferm hotărîţi a da lumei spectacolul incendierei Persiei întregi.

Emisiune de bilete de tezaur

Washnigthon. — Intr'o conferinţă dintre preşedintele Taft şi d. Aldrich Payne, s'a hotărît să se autorize secretariatul tezaurului să emită bilete de tezaur, pentru o sumă de 397 milioane dolari, spre a se acoperi totalul cheltuelilor cu canalul de Panama.

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vinzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Toate Doamnele şi Domnişoarele care au plecat din oraş fără să fi cumparat cîte-ceva din frumoasele mărfuri ale Magazinului

LA „VULTUR“

pot comanda imediat ce vor dori, căci preţurile vor fi tot atît de ieftine ca şi în Iaşi. — Ca beneficiu pentru tot timpul vacanţei, trimiterea comandelor vor fi gratuite.

Bluzele de linon, torschon, şi ghiupiură se vînd cu preţuri foarte reduse.

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul.

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colţ cu Rîpa galbănă)

Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux

Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Curăţenia cea mai perfectă.

Müller

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea
la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştîncios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

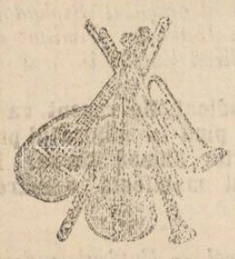

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi; 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

GRILLAGES 1 m. de haut. LE METRE Of 30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2^2, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

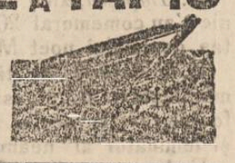

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— *Strada Gelia 77* —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— *Str. Bărbei No. 19* —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 766 — Marți 7 Iulie 1909

DUPĂ CONGRES

Trei zile Iașii au avut de oaspe floarea aleasă a învățătorimei noastre. Ieșenii au avut prilejul să vadă și să admire costume frumoase naționale, chipuri mîndre de barbați și femei, în sfîrșit țărănimea noastră.

Învățătorul romîn recrutat prin lege din fii de săteni și aproape numai din săteni, reprezintă pentru moment intelectualitatea săteanului nostru după văi, după dealuri, după regiuni și județe. Și învățătorul, ca și săteanul cată să-și țină acel colorit local în vorbă și port, care îl face să fie la nivelul mediului său, mai ales la munte unde portul s'a impus și preutului, care și el e țăran de-a totului tot.

De aceia, am văzut învățători în surtuc nemțesc, căci așa se poartă țăranul pe alocurea; dar l-am văzut și în costumul său național, cum e portul locului, și mă duceam cu mintea că ar fi nepotrivit lucru să silești prin lege pe învățători să se ducă cei de la șes la munte, cei de la munte la șes, ca să poarte surtucarul țării și sucmănarul palton.

Prin origina și prin mediul unde profesează învățătorul trebue să fie circumscris.

Unde mai pui apoi graiul, care își are acel colorit local, care face farmecul regiunei, și e de neaparată trebuință să fie comun între școala primară și elevii săi, cît privește lexicul, pentru a vedea, că din analiza exterioară și internă a construcției corpului didactic, fie-care se trage la bărlogul lui, mai aproape de satul său și nu e cuminte nici folositor statului, că pe învățători să-i deplaseze de la Dorohoi la Severin ca pe un colonel, pe un profesor secundar, sau ca pe un judecător chiar.

Din acest punct de vedere o descentralizare se impune în felul de a recruta elevii normaliști și mai ales de a-i califica la capacitate și numi în slujbe.

Unitatea sufletească le-o dă școala, le-o dă chemarea, o întăresc prin congrese, dar să fie la temelie varietatea după limbă, după port, căci asta e partea originală romînească a învățătorului nostru, încă un element propriu al nostru, izvorit din firea poporului nostru, iar nu din împrumutul străin.

După cele zise în mod general, să vedem cu ce s-au ales învățătorii noștri din congresul de la Iași? Zăpăceala ce a domnit în ținerea congresului a fost ceva trecător și congresiștii s-au putut lăsa în voe să discute chestiile puse înainte. Și chestia cea mai ardentă a fost: *activitatea extra-școlară* și organizarea asociației.

Una privea și privește rolul social al învățătorului, alta privește partea politică a corpului de învățători. Din discuțiile urmate s-a prins acest lucru: corpul învățătoresc e conștient de rolul său social, și vede marea lucrare socială la care s-a înhamat. Învățătorimea romînă a deștelenit ogorul vieții economice și materiale și a sporit la 60 milioane economia publică. In locul economiei *de colțun* s-a ajuns ca și țăranul romîn să înțeleagă fructificarea banului, pentru a-și adeveri vorba că „ban la ban trage".

Corpul didactic în genere a motivat la noi în țară economia publică și casele de economie de prin orașe au la începutul lor întemeetori și organizatori tot profesori și institutori. Deci opera economică rurală a învățătorilor nu e o inovație, ci o adaptare potrivit mediului.

De cît—și aici e chestia principală —prin generalizarea lucrului s-a forțat nota. Puși la treabă și cei chemați și cei nechemați au obrintit treaba în loc să o dreagă. Cel harnic și iscusit știe să-și facă vreme pentru a doua treabă, fără să sufere ocupația lui principală. De pildă: Darzeu de la Iași a întemeiat prima Societate de Economie din Iași, ce are azi 6 milioane lei; suferit-a ceva școala de la 3 Ierarhi din aceasta? Nu; Cîți din învățători însă n-au lăsat școala pe al doilea plan, pentru a face bancă și obștie, căci așa vedeau că era curentul.

Dar curentul l'a dat nesăbuita îndrumare a ministrului Haret, care și-a zis că e ușor a generaliza ca în mecanica cerească, nu ca în sociologie. Și s'au văzut de o dată descoperiți foarte mulți învățători față de scoală. Cazul tipic e a lui Pogor.— 99 zile n'a dat pe la școală, căci după scrisorelele d-lui Haret, Pogor făcea bancă, făcea obștie, era de toate numai învățător nu.

Ei bine acest lucru Congresul de la Iași l'a desaprobat. Și pentru noi e mare lucru, căci desaprobînd extensiunea și generalizarea cu urmările ei inerente, a desaprobat toată opera d-lui Haret.

Învățătorimea romînă rămîne la postul de onoare, dar pînă la părăsirea prin înlocuirea altor elemente nu pierde din vedere școala, căci acolo e chemarea ei, și de dînsa nu trebue să se îndepărteze.

A mai reeșit din discuție alt învățămînt, că pentru rolul social al învățătorului trebue creat un organ nou, nedefinit pînă acum, dar să se creeze. Și aici e rolul statului de a-și diferenția organele, mai ales el care a dat dovadă de risipă în crearea de slujbe inutile și lasă pe acele rodnice.

In alt ordin de idei congresul de la Iași a dat un *dezghiu* șlehtei haretiste, și dacă efectiv n-a scos'o din redută, e puțin lucru, a atacat însă principiul.

Prin băncile populare d. Haret și-a creat o pletoră de învățători devotați cari îl urmează și precumpănesc corpul de învățători. Contra acestei elite învățătorești, care și-a cam uitat de școală și a început să discute politica, să critice pe miniștri, să facă *haretism*, corpul învățătoresc a început să-și arăte neîncrederea.

Ei bine, congresul de la Iași le-a cerut pur și simplu că funcționarii administrativi de prin bănci n'au ce căuta în comitetul asociației, căci se influențează politicește. Iar dacă ideia n'a fost trecută în statute, s'a adus la îndeplinire prin alegerea celui mai harnic învățător Ionescu Lungu din Prahova ca președinte al asociației.

Duhul haretist stăpînește în controlorii de la Bănci; controlorii dela bănci fac parte din comitetul asociației, deci corpul de învățători e manevrat de Haret prin controlorii săi de la bancă. Congresul de la Iași a desaprobat acest lucru.

Iar pe cînd Congresul discuta și desbătea chestiile și pe căuzași, administrația superioară scolară sta pitită, căci iar este un fapt că nici o față administrativă a orașului nu s'a arătat la Congres; par'că ar fi venit învățătorii noștri *în satul lui Cremene*.

Aceste se deprind după congresul învățătorilor de la Iași.

Gh Ghibănescu

Ce face Primăria?

Un adevărat scandal este neglijența vinovată, cu care primăria noastră prezidează la lucrările de canalizare și alimentare cu apă a orașului. Se pare, că în primăria noastră nu mai e nici un stăpîn, nici un cap, nici un suflet. De atîta timp de cînd Iașul zace în cea mai mare mizerie sub raportul pavajului; iar cetățenii sunt siliți să înghită praful care sălășluește în straturi groase pe străzi.

Și apoi ce fel de sistem este aceeta, de a se ține închise o mulțime de străzi și încă din cele mai frecventate, artere indispensabile vieții cetățenești și economice a orașului?

Sunt trei luni de zile de cînd str. Lăpușneanu este cu totul închisă. Tot atîta timp de cînd str. Păcurari este aproape inaccesibilă. Și e mult, e mult, de cînd str de Sus, una din străzile cele mai necesare comerțului ieșan este într'un așa hal, în cît o face absolut nepracticabilă. Ce să mai zicem de str. Șoseaua Arcu, str. Albineț și atîte altele, în care înoți în praf cînd e vremea uscată și în noroi cînd plouă?

Indignați de această stare de lucruri atît de periculoasă mai ales acum, cînd bîntue cu atîta furie epidemia de febră tifoidă, mai mulți cetățeni s'au adresat d lui Eraclide, ajutor de primar, cerîndu i intervenția autorității comunale pentru a se curma cu sistemul negligenții vinovate. Dar d-sa degajîndu-și ori-ce răspundere le zise, că în mai multe rînduri a atras atenția d-lui P. Fintînaru, primul ajutor, cel competent în asemenea chestii, fără a obține un rezultat satisfăcător.

Intrebăm deci: are sau nu Iașul un primar responsabil? Are sau nu Iașul un ajutor de primar, în atribuțiile căruia să intre și chestiunea pavajului și supravegherea lucrărilor de canalizare și de alimentare cu apă?

Cerem să ni se răspundă cît mai repede și cît mai precis. Și să nu ni se răspundă cu vorbe.

Să ni se arăte cu fapte că avem autoritate comunală, conștientă, energică.

Vrea primăria, ca cetățenii indignați de nepăsarea ei să ajungă la revoltă, să-și manifeste zgomotos și turbulent indignarea lor?

Dealtfel mulți cetățeni sînt ferm decisi de a provoca o intrunire publică și de a cere socoteală autorității comunale de activitatea ei în această chestiune.

Socotim, că primăria n'ar trebui să lase că lucrurile să ajungă până aici, și că se impune ca cele mai grabnice măsuri să se ia, pentru asanarea orașului sub raportul pavagiului, și pentru redarea întregului oraș circulației și vieții economice.

Așteptăm să vedem, ce înțelege primăria să facă într'o chestiune atît de gravă.

R.

CATE-VA NOTE

D lonel Brătianu tinde la înființarea cenzurei. In acest scop serviciul său de siguranță înființat pe lîngă ministerul de Interne a trimis o circulară mai multor tipografi, în senzul de a i se trimite ori ce lucrări vor imprima.

Cu drept cuvînt i s'a zis primului ministru: Spionel Brătianu.

*

Nababul tace, tace de nevoie.

Chestia „împămîntenirilor grase" după ce a răscălit-o, a „împămîntenit-o" tot d-sa. Cauza?, Se zice că Tănase, vestitul Tănase, valetul—secretar general al Nababului i-ar fi demonstrat, că tăcerea ar fi cea mai bună dovadă de diplomație.

Și nababul s'a convins. Am vrea să știm mă rog, cine-i adevăratul *Tănase*?

*

Avorturile au revenit la ordinea zilei, după ce au trecut printr'o fază cu totul singulară.

Pînă mai eri se vorbea numai de avorturile, ce le a provocat și suferit premierul nostru încercînd o remaniare.

Dar nu este drept oare ca și aceste avorturi să fie supuse unei sancțiuni, cum sînt acelea de cari vorbește, codul penal?

E o chestie de dreptate, pe care o supunem celor în drept.

*

Cu ocazia congresului învățătorilor, d. Cuza a ținut o conferință la casa de citire din Tatarași, la care a invitat și pe învățători. Din nefericire puțini au răspuns la apelul conferențiarului de ocazie, așa că această conferență nu a putut fi speculată de dînsul, după cum spera.

Iată deci, că se risipește încă o legendă, pe care șoviniștii noștri încercau s'o acrediteze.

Luminatorii satelor nu pot fi alături de huliganii orașelor.

EXTERNE

Presa franceză discută cu multă aprindere și publicul din Franța urmărește cu mult interes, o foarte senzațională afacere—afacerea Hartirg.

Este vorba de o mistificare a Justiției franceze încă de la 1890, în care spionii și poliția rusească din Paris au avut un rol scîrbos. Dacă arătările descoperitorului Burtzew, care a dat la iveală această afacere în toată complexitatea și gravitatea ei, sunt adevărate, apoi guvernul francez se găsește într'o încurcătură destul de mare, grație „aliatei" sale Rusia.

In puține vorbe iată chestiunea. In 1890 au fost condamnați de justiția franceză la pedepse variind între 1—4 ani de închisoare mai mulți studenți ruși din Paris pentru delictul de „deținere sau fabricare de materii explosibile". Aceasta s'a făcut cu ajutorul actualului șef al poliției ruse, Hartirg, care pe atunci se numea Landessen, și care a legat anume raporturi cu acei studenți, pentru a-i implica în o afacere gravă, în care de fapt ei nu aveau nici un rol. Acest Landessen se dădea drept student, în realitate era în serviciul poliției ruse.

Landessen fu condamnat în lipsă la 5 ani închisoare, căci el dispăru fără să lase vr'o urmă. Mai tîrziu guvernul francez decoră pe Harting cu *Legiunea de onoare*, adecă tocmai pe Landesseu, condamnatul la 5 ani în lipsă.

Justiția franceză anchetează, și dacă declarațiunile lui Burtzew se vor confirma, desigur că afacerea va lua o turnură gravă și senzațională.

***

Șachul Persiei a abdicat. Prefacerea statului person într'un stat constituțional și parlamentar nu este deci de cît o chestiune de timp. Netăgăduit, că revoluția turcă a avut o mare influență în răsturnarea stării de lucruri din Persia.

Astfel vine acum la viața constituțională și parlamentară încă un popor. Cîte iluzii nu-și vor fi făcînd persanii de noul regim ce va să vie, și cît entuziasm nu au cheltuit și nu vor cheltui dînșii pentru primirea solemnă și triumfală a acestui nou regim!

Și totuși cît vor mai avea de luptat pentru a înfăptui regimul, pe care-l instaurează pe hîrtie acuma.

Dar ori-ce început este anevoie.

***

Chestiunea Cretană, care părea a fi rezolvată prin nota puterilor, prin care se consfințește statu-quo și recunoaște suzeranitatea Turciei asupra insulei mediterraneene, se complică din nou.

Complicația aceasta o provoacă demisiunea guvernului grec, și însărcinarea cu formarea noului cabinet a d-lui Rhallys, șeful opoziției, care și-a luat față de popor și de opinia publică din Grecia multe angajamente în chestiunea cretană.

E de prevăzut dar, că noul guvern a d-lui Rhallys își va arăta de la început nemulțumirea față de soluția dată acestei chestiuni, așa că noi complicațiuni se vor naște.

OAMENI ȘI LUCRURI

CIND DOCTORUL MOARE..

Elementul omenesc care apropie și unește sufletele la olaltă este, fără îndoială, moartea sau mai drept, temerea de moarte.

De aceea, în anumite momente și împrejurări—bună oară în vremuri de epidemii—simțim în juru-ne un oare care suflu de solidaritate și de simpatie socială neobicinuită în alte condițiuni și în alte momente. Ca în fața unui dușman comun, energiile ar vrea să se unească, puterile ar tinde să conlucreze, simțirile se alătură una de alta, prin compătimire în aparență, dar de fapt prin acea egoistă însușire a sufletului omenesc,—frica de moarte.

Iar factorul social asupra căruia se concentrează toată luarea aminte, în spre care convergează toate speranțele, toate îndolelile, toată însuflețirea și toată temerea în același timp este doctorul.

De aceea două sunt, cu deosebire, impresiunile ce domină în public, în publicul celor profani, cînd vine vestea că doctorul a murit.

In primul rînd este emoțiunea recunoștinței care-și înstrunează glasurile din toate părțile, ecoul bunelor aduceri aminte despre un bine făcător. Faptele anilor se adună la olaltă și din toate părțile răsar cuvintele de laudă și de slavă ca într'un concert de gratitudine unanimă. Căci nimic nu sădește mai adînc încrederea și recunoștința într'o simțire de om de cît gîndul că a fost cînd-va salvat de dureri fizice, tămăduit de mîna doctorului ori „scăpat de moarte". Care suferind reînsănătoșit, nu se mîngâie cu gîndul c'a fost reîntors din pragul morții?

In al doilea rînd este sentimentul obștesc de îndoială care cuprinde și frămîntă pe cei mulți, pe cei nenumărați.

„A murit!"...

Va să zică a murit și el. Atunci?

Atunci cu atît mai ușor putem muri și noi, cu atît mai mult suntem condemnați la moarte noi ceștialalți, noi cei slabi, noi cei dezarmați, cei fără știință.

Iar la rostirea acestui cuvînt de „știință" apare toată ironia lumei, toată filosofia insuficienței omenești și în chip fatal se înfățoșează înaintea tuturor convingerea micimei și slăbiciunei toată noțiunea zădărniciei ce se trădează în lupta omului cu sfîrșitul, cu moartea, ca neantul, toată descuragiarea la care ne duce vederea dispărțiilor neîncetate..

In zădar știa dară să mînuiască scalpelul; în zadar domină cu silueta-i impunătoare vastele săli de spital, în zadar se rugau oamenii de el ca să i scape de primejdie, căci iată-l sfîrșit, fără pic de rezistență, fără umbră de putere.

„Pan a murit"! răsunau odinioară codrii și văile, cu un amestec de jale și de frică.

„Doctorul a murit"! rostesc bolnavii și profanii cu un amestec de compătimire, de sarcasm și de filosofie.

Rodion

Eminescu și Cernăuțul

Serbările din Bucovina,—Poetul provinciei răpite.—Bucovinenii la Congres.—Un vechiu articol.—Eminescu satiric.—Polemică și diplomație.

Intre recentele serbări date pentru somemorarea lui Mihail Eminescu s'a distins prin nota lor de un deosebit entuziasm festivitățile artistice din capitala Bucovinei și nu fără cuvînt.

Eminescu care-și făcuse primele studii acolo, fiind originar din părțile acele, păstrase o neuitată și adîncă iubire pentru provincia răpită și de cîte ori avea prilej,—cum fu la moartea lui Aron Pumnul, cu ocazia serbărilor de la Suceava pentru Stefan cel Mare, își exprima sentimentele de dragoste pentru foasta noastră provincie, cîntat și în oda „La Bucovina".

In aceste din urmă zile, cu ocasia prezenței la congresul învățătorilor din Iași a reprezentanților școalei bucovinene, inimile au bătut din nou sub puterea amintirii și numele lui Eminescu era pe buzele tuturor.

Credem interesant a reproduse aci unul din cele mai spirituale articole politico-satirice ale genialului poet, cu privire la Universitatea din Cernăuți. „Articolul a apărut în „Curierul de Iași", la 23 Iulie 1876, în rubrica „diverse", și sub titlul „Universitatea de Cernăuți". Cităm textual.

La vechea universitate din Cernăuți—care-și are începutul, după cum se știe din vremea lui Papură-Vodă s'au mai numit încă cîți-va profesori ilustri, de-a căror faimă științifică răsună Europa.

Cu această ocazie ne aducem și noi aminte de-o convorbire c'un învățat din Moldova, care era docent din Universitatea comunală din Mălăcești, ținutul Cârligăturii.

— Mă rog, unde ai învățat carte? Il intreb eu. Mă cunoaște cucoana Profira din Mădinești. Da nu te'ntreb cine te cunoaște. Vei fi cunoscînd d-ta multă lume—dar unde ai învățat carte? Eu l'am învățat carte pe redactorul „Curierului intereselor generale. Tocmai de aceia te și'ntreb unde ai învățat d-ta? Apoi tot prin Hîrlău m'am tăvălit eu. Mutatis mutandis, o convorbire cu acești ilustrați ar suna cam astfel:

— Mă rog unde ai învățat d-ta carte?

— Mă cunoaște d'. Stremayer. Nu-i vorba de cine te cunoaște. Unde ai învățat? Apoi tot cam prin Kecikemet și prin Brody m'am tăvălit eu.

De aceea credem a-i face un servicin lui d. Stremayer recomandîndu-i o prețioasă personalitate pentru ocuparea catedrei de filologie comparativă a „limbilor Semitice". Este d. Horșcu Șloim Zeilig actual docent privat de limba ebraică la o mică universitate din Tîrgul-Cucului. Acest domn doctissim se obligă a primi auzitori academici până și în frag da vrîstă de 2—5 ani și de a-i duce la vreme de ploae și în spate în salele universității din Cernăuți, pentru minima taxă colegială de 6 creițari austrieceți pe săptămînă.

*

„Curierul de Iași" din Septembrie 1876 conținea încă următoarea notă scrisă tot de Eminescu.

Primim din partea Onor. Consulat c. r. austro-ungar, următoarea adresă supt Nr. 6465.

Conform cererei d-lui rector ai Universității c. r. în Cernăuți am onoare a vă comunica pe lîngă aceasta un exemplar despre ordinea prelecțiilor, la acea universitate, rugîndu-vă să binevoiți a face ca conținutul catalogului lecțiunilor să fie cunoscut și că în Universitatea c. r. Frantz Iosef în Cernăuți se vor ținea prelegeri regulate asupra limbii și literaturii romîne, asupra Philologiei comparative romîne și asupra dreptului civil francez.

Omenia, omenie cere și cinstea cinste. Deși adresa reproduză inventează științe nouă, precum filologia comparativă romînă cari poate va fi cea comparativă a limbelor romanice deși numele M. Sale se scrie cu z și nu tz (Frantz Iosef) totuși vom sta la vorbă bună și vom întreba, cum de ni se întîmplă a repomenita onoare de a fi rugați să reproducem catalogul de lecții al mult cinstitei Universități din Cernăuți, și aceasta încă în ajunul serbării dureroase a uciderii lui Grigore Ghica Voevod. Știm cu toții că acel institut a fost creat drept recompensă pentru manifestația din anul trecut, știm că profesorii toți înainte de a fi numiți au trebuit să-și scoată sufletul în palmă și să declare peste un timp care care că

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

vor ținea prelegerile în limba germană chiar la facultatea teologică.

Acuma vedem că la această facultate, în care limba germană e tot așa de trebuincioasă ca piperiu 'n ochi, trei din profesori, d-nii Isidor Onciul, Eusebiu și Const. Popovici au început a ținea prelegeri în numita limbă, deși consistoriul metropolitan s'a învoit la prefacerea în facultatea institutului său, teologic, numai cu condiția, ca limba de propunere să rămînă cea romînească.

Vedem că, deși condiția a fost admisă de către d. Stremayer totuși astăzi se întîmplă contrariul. Știm apoi că însuși limba și literatura romînă se vor propune în limba germană și că singura causă din care d. G. Sbiera a rămas numai suplinitor al acestei catedre, este că a refusat de a ține în limba germană cursul său. Toate acestea le știm aicea și totuși, totuși nu suntem dispensați de onoarea de a înregistra redeschiderea unui institut cu tendințe germanisatoare, în care opiniile politice ale profesorilor sunt lucruri principale și știința lucru secundar?

Poate pentru că d. Schiffner propune dreptul privat francez. Dar propue-l cîtu-i place. Juriștii noștri din țară sunt atît de familiarisați cu literatura dreptului francez în cît mulți din ei ar putea fi profesori în Franța, necum la noi. Poate că numitul domn gîndește să ne'nveațe carte franțuzească astăzi, cînd am început a ne plînge de extrema galomanie a cersurilor noastre culte?

Aceste încercări de a familiariza publicul romînesc cu institutul sui generis din Cernăuți nu ne încălzesc de fel, cînd știm că mediul pe care d. Stremayer l'a creat Universității falșifică neapărat isvorul științii desinteresate, încît devine indiferent cine se silește a tăia acolo mutre filosoficești de pe catedră dacă e d. Tomașciuc sau d. Havrișciuc sau alții ejusdem farinae.

DE LA CONGRES

La tedeumul ce s'a oficiat la Mitropolie, a vorbit P. S. S. Nicodim Munteanu, vicarul sf. Mitropolii. Din partea congresiștilor a vorbit d. I. Popescu, învățător în comuna Bărbătești, Gorj.

Iată textul discursului d-lui Popescu:

Prea Sfinte Stăpîne!

După cum îngerii din ceriu sunt garanți răspunzători de sufletele noastre înaintea Celui Prea Inalt, așa și noi învățătorii și preoții, înaintea guvernului și arhipăstorilor sufletești, suntem răspunzători de săteanul romîn. Și, pentru că avem această răspundere atît de mare, armați cu crucea și sfaturile P. S. V., vom putea duce cu mai multă ușurință barca ce ne este încredințată pe acel ocean nemărginit și fără s'o dăm de mal.

Cu crucea, ce formează spada P. S. V., cu care cucerești sufletele luminate de duhurile rele, ne-am servit și noi în trecut de am potolit furtuna ce se întinsese asupra țării adusă de oameni fără căpătâi și streini de neamul nostru.

In anul 1877 arhipăstorii sufletești, cu crucea au făcut pe cei de la Plevna să spintece valurile Dunărei, să dea țării un falnic viitor.

Cu crucea, steagul, spada și vitejia lor, cei de la Grivița au spus la lumea întreagă că nimica nu poate opri pe „Deșteaptă-te Romîne".

Do vitejia săteanului romîn, de încrederea lui în Dumnezeu și în cele sfinte, arhipăstorii noștri sufletești s'au încredințat prin nenumăratele turle de la bisericile din comunele rurale ce se înalță maiestos paralel cu semicercul munților Carpați făcute printr'o luptă și muncă neîntrecută de membrii clerului romîn.

Iubiți colegi, de aici să ne întoarcem și mai oțeliți în lupta contra întunericului, care altă dată stăpînea asupra neamului omenesc.

Să muncim în ogoarele noastre petroase ca să producem flori și fructe plăcute pentru Romînia.

Să nu uităm nici odată să pepinierile noastre sunt formate din speranțele visate ale Romîniei, și de unde ia, alege cui trebue.

Prea sfinte stăpîne! Dumnezeu văzînd vredinicia și dreptatea ce păstrați pentru credincioșii neamului romînesc va chemat în apropiere de El, și fiindcă de acolo vă puteți ruga mai mult pentru țară și Familia Regală și noi cu genunchii plecați primim sfaturile P. S. V., vă mulțumim și ne vom îndoi munca pentru salvarea Romîniei din ghiarele întunericului.

„Opinia" în provincie

DIN FĂLTICENI

Debandada în rîndul liberalilor din județul Suceava și-a ajuns culmea.

Incă de la venirea lor la putere, au fost divizați în două tabere: *reacționarii*, adică partizanii d-lui Sturza, avînd în frunte pe prefectul Ghițescu și cîțiva oportuniști, ai căror ochi erau și sunt încă ațintiți la prefectură, și *generoșii*, adică partizanii d-lui Brătianu, sub șefia d-lui senator Mănescu, avînd ca aghiotanți pe d-nii Morțun și Sungurof, veri ai ministrului Morțun.

In perioada electorală din 1907, prefectul și ai lui au dus o luptă ocultă în contra candidaturei d-lui Mănescu, care a reușit cu multă greutate, și de atunci ruptura între aceste grupe ale aceluiași partid s'a accentuat și mai mult, pînă ce cu ocazia alegerilor pentru comună, ruptura a fost definitivă și a mers pînă acolo încît certele politice se transformaseră în dușmănii personale.

Așa, deputatul Morțun nu se sfia să strige, în gura mare, prin cluburi, că prefectul Ghițescu este om necinstit, și-i dădea niște calificative pe care urbanitatea ne oprește să le reproducem; primarul Sungurof, deși văr primar cu nevasta prefectului, al cărui sclav fusese pînă atunci, nu se lăsa mai pe jos în trîmbițarea calificativelor puțin măgulitoare pentru prefect; farmacistul Blîndu, care —în treacăt fie zis—își crease o situație politică numai grație lui Ghițescu, fapt pentru care acesta își atrăsese multe nemulțămiri în partid, pornise o luptă de exterminare în contra lui.

Vechile cadre erau, la început, nehotărîte. Cu cine să ție: cu sturdziștii ori cu brăteniștii? Guvernul căuta un prefect pentru Suceava, de oare ce d-l Ghițescu era recunoscut ca dușman al noilor reforme anunțate; propunerile făcute unor persoane străine de politică de a primi succesiunea d-lui Ghițescu nu fuseră acceptate, și acuma *amicii* acestuia începeau a-i trage scîndura de sub picioare.

Faimosul St. C. Ioan visa șefia partidului, contînd pe sprijinul satelitului său dr. Eliean, deputat; acesta, însă, i-a tras pe toți pe sfoară, și după ce s'a ales deputat, a căpatat o slujbuliță la Focșani și în contra legii cumulează și demnitatea de deputat și slujba de medic al comunei. Senatorii Albu și Lovinescu nu ar fi refuzat prefectura, dacă li s'ar fi propus, idealul politicianului de provincie; —toți aceștia, prin urmare, îl sprijineau pe prefect ca funia pe spînzurat.

Generoșii îl lucrau pe Ghițescu pe lîngă d. Brătianu, care-i asigura că nu-l vede cu ochi buni, și că așteaptă prima ocazie ca să-l mazilească. Și ocaziile acestea i le-a dat primul-ministru, refuzîndu-i multe cereri, în special refuzînd a-i confirma alegerile din Pașcani, pe care le-a casat sistematic de mai multe ori. Un alt prefect ar fi demisionat; d. Ghițescu, însă, le a înghițit pe toate. O prefectură face să înghiți multe.

Adversarii astfel puși pe exterminare, se pîndeau ca mîța pe șoarece, și se pîrau unii pe alții către șeful partidului, ca copiii din școală. Prefectul inventa pe socoteala generoșilor afaceri veroase, precum acea cu proiectul de iluminarea orașului, cu electricitate; generoșii demonstrau ministrului neregularitățile administrației; precum afacerea movilelor de prund din gara Basarabi, pe care le-a luat vîntul.

Hărțuelile acestea nu aveau însă nici un rezultat practic. Dl. Brătianu, șiretul căuta să menție echilibrul în partidul liberal de la Suceava, și pe cînd generoșilor le spunea că nu-și poate suferi prefectul, și în curînd îl va mazili, pe prefect și pe susținătorii lui aparenți îi decora, făcînd comandor pînă și pe ridicolul Ștefănucă Ioan.

Generoșii însă încep a deveni mai puternici. Numărul nemulțămiților partidului creștea; dar nu creștea numai numărul, ci și forța morală. Partizanii prefectului se încurcau din ce în ce în afaceri scandaloase. Unul dintre aceștia, Nae Drăgușanu, maestrul de gimnastică de la gimnaziu, fost învățător sătesc, și actualminte ajutor de primar, se vîrîse pînă'n gît în niște afaceri care trebuiau să-și aibă epilogul în cabinetul judecătorului de instrucție. Primarul Sungurof îi cerea demisia. Prefectul ar fi primit o lovitură grozavă. Atunci prefectul s'a gudurat pe lîngă primar, și de unde aproape doi ani acești doi oameni nu se salutau și nu-și vorbiau, într'o bună dimineață, lumea i-a văzut stînd la sfat ca doi porumbei.

Prefectul își credea salvat protejatul. Socotea că primarul se va simți transportat la ceruri pentru că el, prefectul, i-a vorbit zimbindu-i, și ostilitățile vor inceta; primarul, însă, a ținut-o înainte ca neaga, și dăunăzi seara consiliul comunal era convocat în sesiune extraordinară.

Prefectul mirosise că nu-i lucru curat, și se dă în vînt ca să nu se adune consiliul.

Credea că consilierii vor fi slugi plecate, și vor asculta poroncile polițaiului și nu se vor duce la întrunire.

Iată, însă, că spre marea disperare a prefectului, și spre uimirea tuturora, consiliul se adună și declară că.. nu mai are încredere în ajutorul de primar Nae Drăgușanu.

Ce va urma, vom vedea.

Se zice, însă, că primarul va sesisa parchetul despre multe fapte ale ajutorului său.

De sigur că vom avea o nouă privelește a politicei liberale din localitate.

Coresp.

† Dr. Profesor C. Bottez

O figură a Iașului, a dispărut alaltăeri dintre noi. Eminentul chirurg și distinsul profesor al facultății de medicină, d-tor Constantin Botez, medic primar al Spitalului Sf. Spiridon și senator, nu mai este.

Sîmbătă seara, pe la orele 11 fără 10, aflîndu-se la locuința sa, din strada Sft. Nesulai No. 24, d-rul Constantin Bottez pe cînd stătea de vorbă cu familia, a fost lovit de un atac de anghină pectorală și în cîteva minute încetă din viață.

*

D-rul profesor C. Bottez, s'a născut în Iași la 1854 Oct. în 4, prin urmare n'avea nici 55 de ani.

A urmat cursurile liciale în Iași, după care la 1874 plecă la Paris, pentru a'și continua studiile.

Peste trei ani, la 1877, cînd se ivi resboiul pentru independență, studenții romîni, aflători la Paris, în urma unei întruniri ce au ținut'o, au hotărît să vină în țară, pentru a lua parte în resboiu. Doui numai din ei însă se ținură de hotărîrea luată: tînărul Constantin Bottez și tînărul Chibici.

Bottez se încorporă în serviciul sanitar al armatai ca medic sub-locotenent și luă parte în campanie.

La 1882 se reîntoarse la Paris, unde își trecu, cu un deosebit succes, teza de doctorat și se reîntoarse în țară. Făcu mai multe lucrări și în scurt timp se distinse ca un medic de samă.

La 1884 luă catedra de patologie externă, de la facultatea de medicină din Iași, iar în anul 1888 fu numit medic primar al Spitalului Sf-tului Spiridon din Iași.

Activitatea dostorului Bottez, îl desăvîrși ca un eminent chirurg. Numeroase operații grele, făcute de Bottez, au reușit pe deplin. Renumele de bun chirurg se împrăștie în toată țara și chiar peste hotarele țărei.

Defunctul era membru al partidului liberal. A fost ales de două ori senator: la 1901 și în ultimul timp la 1907.

D-rul Bottez a fost și epitrop al Spitalelor și așezemintelor Sf. Spirinon. E-a membru al societății medicilor și naturaliștilor și președinte al societății de economie a funcționarilor din Iași.

Era decorat cu mai multe ordine, între care cu „Coroana Romîniei", în gradul de comandor și „Steaua Romîniei".

*

Defunctul profesor se bucura în Iași de multe simpatii. Era exemplul corectitudinei și al datoriei. Are scrieri însemnate și diferite studii pe terenul medicinal.

Prin moartea lui Iașul pierde o figură simpatică, un eminent chirurg, greu de înlocuit, un bun profesor.

Vestea morței lui s'a răspîndit eri dimineață în oraș, cu iuțeala fulgerului. Numeroși prieteni și cunoscuți s'au dus eri la locuința defunctului, pentru a prezenta condoleanțe familiei.

La epitropie și spitalul Sf. Spiridon, la facultatea de medicină, la societatea medicilor și naturaliștilor, ca și la clubul liberal, și universitate, s'au arborat drapele negre.

*

Pe catafalcu defunctului s'au depus numeroase coroane și jerbe de flori, între care, din partea: Clubului liberal ieșan, chestorul Senatului, din partea familiei, medici spitalului Sf. Spiridon, familiile Grigorovici și At. At. Gheorghiu, Universitatea, Epitropia Sf. Spiridon, facultatea de medicină Primăria Iași, societ. medici și farmaciști etc.

Inmormîntarea regretatului profesor dr. C. Bottez se va face mîine Marți, la orele 3 p. m.

Cortegiul va porni de la locuința defunctului, din strada Sf. Nesulai No. 24 și se va opri la biserica Sf. Spiridon, unde se va oficia prohodul, iar de acolo la cimitirul Sf. Vasile de la Galata, unde se află cavoul familiei.

Transmitem expresia sinceritor noastre condoleanțe îndureratei familii.

Litere-Științe-Arte

Pegasul politic.—Comptat-a vre-odată d. Gh. Panu în materie de critică literară? Indicat-a d-sa cînd-va criterii juste soluțiuni originale în această ramură de activitate? Nu credem. Cu atît mai curioase ni se par atunci imputările ce-i fac d-nii Anghel și Iosif sub pseudonimul lor de A. Mirea pentru un articol literar din „Săptămîna" și încă printr'un ziar politic liberal ca „Viitorul"! A. Mirea își amintește de epoca în care tineritul se înhama la carul de alaiu al d-lui Panu, reîntors în Iași din exilul său politic. Tinerii entuziești de pe atunci se jucau de-a caii politici" nu însă de-a Pegasul" pe cît știm. Dar să cităm un fragment din A. Mirea în „Viitorul":

«Cîte amintiri nu se leagă de numele d-sale! Dar vai ce departe este acel timp cînd de la gara Iașilor pînă la bolta liceului un șivoiu negru de oameni entusiești, înhamați în locul cailor, duceau în triumf pe un om scund, sgribulit într'un palton vechiu, cu un fular alb la gît; cu părul și barba cărunte, cu ochii vioi și șireți, care mulțămia cu gesturi stîngace mulțimei delirante ce-l aclama!

Eram și noi în mulțimea aceea, urmînd șivoiul și în mintea noastră am păstrat pe totdeauna amintirea acestui triumf, ce răsplătea pe acel ce îndrăznise să'și spună gîndurile, convingerile lui și credințele zilelor de atunci, cu atîta sinceritate și energie.

Ce s'a făcut Lupta și unde e luptătorul de atunci, ah, domnule Panu?».

Și toate aceste pentru că d-nii Anghel și Iosif sunt nemulțumiți de părerile literare ale d-lui Panu!?.

*

Doctorul Milner, iuginerul electric șef al căilor ferate americane, a făcut o invențiune senzațională. El a inventat un aparat care poate să transmită lumina electrică fără sîrmă. Milner și-a făcut o experiență în orașul Omaha din Nebraska. Cu ajutorul aparatului său, a aprins 4000 de lămpi incandescente, fără nici o comunicație, dela distanța de 9 kilometri. Inventatorul american păstrează cel mai mare secret asupra aparatului său.

*

Al treilea congres de higienă școlară va avea loc la Paris de la 29 Martie la 2 Aprilie 1910 subt președenția ministrului de instrucțiune publică. Congresul din Paris va continua lucrările congreselor din Nüremberg și Londra, care au fost de mare importanță, cu acea ocaziune va avea loc o expoziție despre tot ce conține higiena școlară.

Informații

❑ D. Alexandru A. Bădăreu s'a reîntors aseară în localitate, venind de la Paris.

❑ Ministerul de interne a revenit asupra punerei în disponibilitate a d-lui Panaite Nica, administratorul plășei Darabani, din județul Dorohoi.

❑ Holera făcînd mari ravagii în Rusia, comandanții de corpuri de armată au dat ordin ofițerilor, ca de trei ori pe săptămînă să ție cursuri soldaților asupra precauțiunilor ce sînt de luat pentru combaterea flagelului.

❑ Azi se începe înaintea Curței cu juați din Călărași procesul avocatului Anghel Rădulescu, dat judecății în urma conflictului civilo militar din Giurgiu, conflict în care după cum se știe, și-a găsit moartea sublocotenentul Foscalina.

❑ Alaltă-eri a încetat din viață la Bîrlad, farmacistul I. Bistrițeanu, deputat al colegiului II de Tutova.

❑ O mare parte din învățătorii congresiști, au părăsit Iașul aseară, iar o parte au plecat azi dimineață.

❑ Agenții serviciului sanitar au făcut eri un control pe la cofetăriile și pe la diferitele localuri publice, pentru a constata dacă se conformează ordonanței primare, prin care li se pune în vedere a pune în consumație numai apă fiartă.

❑ Fericitul întru pomenire Mitropolitul Iosif Naniescu, își sărbătorea în ziua de 6 Iulie aniversarea instalărei sale pe scaunul Archiepiscopal al Moldovei și Sucevei.

Cu această ocazie, s'a oficiat azi dimineață la Mitropolie, de către P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu și mai mulți preoți, un parastas pentru odihna sufletului fericitului întru pomenire Mitropolit Iosif Naniescu.

❑ Toți absolvenții liceului militar din Iași, ce vor să intre în școalele militare de ofițeri, pentru ca să fie admiși la concurs, pe lîngă actele ce au depuse la cancelaria liceului și care vor fi trimise școlilor militare pentru care absolvenții s'au înscris să candideze, vor trebui și ei ca și ceilalți particulari să'și complecteze toate actele prevăzute în decisia ministerială No. 178 din 27 Mai 909, și să le trimită școalei pînă la termemul fixat prin decizie.

❑ Hotelul Trayan a fost închiriat pe timp de 10 ani, d-lui Simu din Podul-Iloaia.

❑ Ministerul cultelor a intervenit pentru a se scoate în licitație pentru arendare pe un nou termen de 5 ani, terenurile bisericești din: Belcești, Cărniceni, Cornești, Rediu-Mitropoliei, Găiceni, Holboca, Gropnița, Copou, Aroneanu, Hermeziu, Voinești, Tomești, Buznea, Stînca, Mogoșești, Bădeni, Coarnele-Caprei, Bosia și Roșcani.

❑ S'a hotărît ca regretatului prof. dr. C. Bottez, senator, să i se facă înmormîntare oficială.

Lampioanele pe tot parcusul, pe unde va trece cortegiul de la locuința defunctului din strada Sf. Neculai și până la Nicolina vor fi îndoliate. Armata va da onorurile.

D. C. Climescu va vorbi din partea senatului, d. C. Stere din partea clubului liberal. Vor mai vorbi: rectorul universității, decanul facultății de medicină, un epitrop al Sf. Spiridon, unul din medicii spitalului și un student al facultății de medicină.

❑ **Din Bucovina.**—Comitetul național al partidului romîn din Bucovina, a fost convocat pentru Lunea viitoare orele 3 p. m., în ședință plenară, cu următoarea ordine de zi.

Chestiunea organizărei partidului în districte și localități rurale; birul național; afacerea Wassilko.

— Un mare ineendiu a distrus o mare parte din orășelul Vijuița.

—Următorii elevi au absolvit școala Normală din Cernăuți: Onofrei Andrievici, Vasile Andrievici, V. Halip, Dim. Hîncul, Artemie Larionescul, Nicu Lenciuc, Teodor Sireten Eudoxie Scalat, Simion Cojocariu, Zaharia Evuleț, Gh. Manilici, d-ra Marta Zoppa, Emilian Iacubovici și Profirie Colomițchi.

Congresul învățătorilor.—In ședința de Sîmbătă a congresului învățătorilor s'a continuat cu discuția statutelor asociației generale a învățătorilor.

S'a hotărît ca congresele să se țină pe viitor în primile zile de la finele anului școlar.

In ședința de eri Duminică d. Brezeanu a cetit răspunsul pe care l'a trimis M. S. Regale, la telegrama congresiștilor și apoi s'a procedat la alegerea comitetului asociației generale a învățătorilor, pe un nou period de 2 ani. Sunt aleși d-nii:

Ionescu Lungu președinte, I. Dumitrescu, vice-președinte, Preotul N. Aramă casier, Toma Spătaru, secretar, D. Buzică, membru.

Directorii revisiei Asociației, d-nii: Păunescu și Pacul, censori C. Brutaru și N. Bratocini, supleanți; P. Marcovescu, Matei Lupescu și Mănoiu.

In urmă s'au votat următoarele deziderate:

a) Ca învățătorii să poată fi avansați prin mijloace legale chiar și în învățămîntul secundar, dacă își vor fi continuat studiile respective.

b) Să să dea învățătorilor și preoților cele 10 hectare de pămînt, pe care le aveau mai înainte.

c) Să se destine în folosul învățătorilor jumătate din amenzile școlare.

d) Copii învățătorilor să fie scutiți de taxe școlare.

e) Să se facă o repartiție mai conștiincioasă a celor reușiți la examenul pentru înaintarea pe loc.

Viitorul congres se va ținea la Bacău.

❑ Părinții, cari voesc să-și pregătească copii absolvenți ai școalei primare pentru concursuri de școli normale, seminarii, liceie, etc... în mod economic și sistematic, să-și procure lucrarea didactică anume alcătuită: *Preparatorul absolvenților* de d-nii Institutori Victor Munteanu și C. Zaharia.

Comandele librăria și la Iliescu.

❑ Prin moartea regretatului prof. dr. Constantin Bottez, devine vacant scaunul de senator al colegiului II de Iași, și prin moartea farmacistului Lazăr Bistriceanu, devine vacant scaunul de deputat al colegiului II de Tutova.

❑ D. Colonel Berlescu, inspectorul jăndărmăriei rurale, a sosit astă-zi dimineață în inspecție.

❑ D.I. Zossin administratorul plasei Bucium, a fost însărcinat să gireze afacerile plășii vacante Copou și d. A. Dimitriu, la plasa vacantă Tomești.

DIVERSE

— Eri dimineață a încetat subit din viață pe strada Sf. Neculai, locuitorul V. Prodaciuc din Uricani.

— Astăsi baia comunală a fost închisă pentru facerea de reparații și curățire.

Mîine la orele 7 dimineață va fi redeschisă.

— Prefectura de județ va distribui 1000 lei, trimeși de societatea pentru ajutorarea incendiaților și inundaților, după cum urmează:

P. Chirchirău din Vlădeni 100 lei, Gh. Lupu din Cucuteni 150, Gh. Ungureanu din Brăești 200 lei, Ilie Dumitrescu din Bucium 160, C. Mereuță din Hermeziu 100, C. Pogor, din Roșcani 200, V. Colmiaș din Roșcani 150 și N. Baban din Lungani 50 lei.

Ultime informaţii

❑ *Cazurile mortale de febră-tifoidă se înmulţesc la noi în Iaşi.*

In ultimile trei zile, epidemia a făcut peogrese foarte mari, aşa că astăzi sunt în oraş mai bine de 100 de cazuri, majoritatea prezentîndu-se cu caracter grav. Cea mai mare parte din bolnavi sunt la centru ; în mahalale sunt mai puţini.

Spitalele sunt pline cu bolnavi de febra-tifoidă. Numărul cel mai mare de cazuri e la spitalul militar.

Eri au fost în oraş 4 cazuri mortale de febră-tifoidă.

Ni se comunică şi suntem rugaţi de mai mulţi părinţi a atrage atenţiunea celor în drept, asupra faptului că de şi febra-tifoidă face aşa de mari ravagii, totuşi sunt şcoli, cum e şcoala de arte şi meserii şi şcoala de croitorie din strada Romînă, care funcţionează încă.

Ar trebui să se ia măsuri pentru a împiedeca un pericol şi mai mare.

❑ **Legea clerului.**—Partidul conservator modificînd legea clerului în 1906 a întrodus ca dispoziţie transitorie, ca pentru vechii absolvenţi de Seminarii cu 4 clase, cari nu s-au hirotinisit, să poată fi numiţi cîntăreţi la parohiile urbane cu salar de 30 lei lunar. Art. 61 din lege spune lămurit acest lucru. Legea votată, partidul conservator n-a avut timpul s-o aplice în litera ei. Liberalii de 2 ani de zile n-au aplicat-o, iar la cererile din partea celor vizaţi de art 61, casa bisericei a răspuns totdeauna: *nu-s fonduri.*

Guvernul liberal a creat slujbe noui de 44 milioane lei, şi n-a gasit cîte-va mii de lei pentru acei blestemaţi de soartă, cari din împrejurări nu s-au putut hirotinisi şi acum ca dascali de biserică iau 11 lei lunar în loc să li se dea 30 lei.

Credem că a venit vremea să li se facă dreptate.

❑ D. *N. N. Tiron* administratorul de plasă din Podoleni, Fălciu, şi-a dat demisia însă din luna lui Iunie ; d-sa cerea a fi trecut definitiv, ca şi ceilalţi 3 colegi întăriţi definitiv. Cum însă N. N. Tiron a fost cel mai deochiat în administraţia sa şi inspectorii administrativi l'au găsit vinovat în ancheta ce au făcut la Bhotin a fost sacrificat.

Simţind acestea d. Tiron a luat înainte cu demisia, care i-a fost primită. Acum d-sa tună şi fulgeră contra liberalilor şi s'a dat cu naţionaliştii, intrînd corespondent la *Neamul Romînesc* al d-lui N. Iorga, punîndu-se supt egida politică a d-lui Iohan Zelinsky faimosul director al gimnaziului din Haşi, căruia i-a făcut o frumoasă primire în Bhotin cu ocazia excursiei gimnaziului, i-a îmbătat elevii şi a făcut'o lată.

Cu totul de altfel stă cazul cu d. Jenică Atanasiu, care a fost sacrificat pentru că nu e din şleahta generoşilor ca prăpăditul de Dinescu et tutti quanti.

❑ **Scolare.**—Iată situaţia esamenului de capacitate al absolventelor de la şcoala normală de fete „Mihail Sturza Vodă". Au reuşit toate 35 de absolvente în următoarea ordine de clasificaţie:

Gheorghiu Olimpia 10, Dimitriu A. 9.80, Nimereanu M. 9.80, Filipescu Ecat 9.70, Mîndru Eug. 9.70, Damian Elena 9.60, Dimitrescu Elena 9.60, Manolescu Const. 9.52, Roşianu Elena 9.52, Botez Z. 9.42, Teodor Elena 9.42, Dănescu Maria 9.40, Vîrgolici Elena 9.32, Mihailescu Alex. 9.20, Cristescu Angela 9.10, Horga Ana 9, Macri Eug. 8.90, Moisiu Ecat 8.90. Simionescu Eugenia 8.80, Balţatu Ana 8.72, Covăsneanu Ecat. 8.70, Lovin Elisabeta 8.64, Popescu Ang. 8.62, Savastru M. 8.62, Gavrilov Luc 8.60, Istrati A. 8.60, Mihailescu El. 8.60, Aramă Ecat. 8.50, Băltecu Adela 8.50, Ionescu Maria 8.40, Climescu Dochia 8.30, Stoianovici Elisa 8.20, Crupenschi Natalia 8, Simescu Pastia 7.90, Brăila Ortansa 7.50.

❑ Comitetul cassei de economie a funcţionarilor roagă pe toţi membrii acestei societăţi să ia parte mîine la înmormîntarea regretatului lor preşedinte dr. C. Bottez.

❑ Aflăm că doui directori de şcoli secundare din localitate şi-au dat demisia. Cauzele nu se cunosc încă.

❑ Plata pensiilor civile şi militare pe luna curentă se va face de la 18 Iulie.

❑ Tribunalul a declarat în stare de faliment pe comerciantul Şmil Pincu Zeida.

❑ Atragem atenţiunea celor în drept asupra faptului că de două zile hăznalele stau închise şi populaţia suferă de apă. Cine a luat această măsură ?

❑ D. locot. Manolescu, din secţia pompierilor, s'a reîntors din concediul de 3 luni ce l'a avut.

De la 10 Iulie, d. căp. D. Sturza, comandantul pompierilor va pleca în concediu şi va fi suplinit de d. locot. Manolescu.

❑ Suntem rugaţi a interveni la direcţiunea tramvaiului pentru a lua măsuri contra conductorului cu No. 64, care are o purtare foarte necuviincioasă cu publicul.

Nădăjduim că se vor lua măsuri.

❑ Pe ziua de 10 Iulie se va face o nouă mişcare între administratorii de plasă.

Cu această ocazie se vor face şi mai multe numiri în locurile vacante.

❑ **Din Huşi.**—Se ştie campania murdară ce s'a dus prin presa politică şi religioaeă contra preotului D. Lascar. Astăzi S. S. a căpătat o deplină satisfacţie aci cu prilejul serbării înfiinţării societăţii *Frăţia*, de 12 ani de la înfiinţare, clerul piteştean în unanimitate a expediat pr. Lascar la Huşi următoarea telegramă:

„Preotimea argeşană în adunarea generala a societăţii Frăţia de azi serbînd al 12-lea an de la înfiinţarea ei, al cărei întemeietor aţi fost şi constatînd situaţiunea înfloritoare la care a ajuns, a ţinut să adasă un prinos de recunoştinţă aceluia care a condus în trecut la vădita prosperitate societatea noastră proclamîndu-vă în unanimitate membru de onoare.

(ss) Preşedinte *Econ. P. Ciosu.*

La această frumoasă manifestare pr. D. Lascar a trimes ca răspuns următoarea telegramă preotului Platon Ciosu, preşedintele sesietăţei *Frăţia:*

„Adînc mişcat de cuvintele mîngîietoare ce-mi adresaţi telegrafic, vă exprim sentimentele mele sincere de iubire şi devotament.

„Mulţumind pentru acordarea cinstei ca membru de onoare vă rog a fi interpretul meu de mulţumire către membrii numitei societăţ.

Econom D. Lascar

Societăţii Frăţia a donat pr. D. Lascar 170 volume cărţi.

Cum se vede calomnia se dă pe faţă şi calomniatorii se demasică !

❑ **Judiciare.** — Comerciantul Leon Starfer din Bucureşti a cerut declararea în stare de faliment a firmei Rabinovici & Mendelsohn din strada Stefan cel Mare N. 56.

Tribunalul a fixat termenul de judecată la 10 Iulie a. c.

— Herman Laufer, comerciant din Brăun a cerut declararea în stare de faliment a firmei Aibrecht Rauschauschget Friedman din Iaşi strada Ştefan cel Mare

Termenul a fost fixat tot pentru 10 Iulie a. c.

— Firma S. Weissemberg et comp. din Galaţi a cerut declararea în stare de faliment a firmei A. Hoimovitz et comp. din Iaşi strada Stefan cel Mare.

Termenul a fost fixat pentru 10 Iulie a. c.

◓ Silvain, cel mai mare artist dramatic de la Comedie Francaise din Paris, apare pentru întâiaşi dată pe pînza cinematografului Pathé Frères din grădina Chateau aux fleurs. Impreună cu alţi artişti de la acelaşi teatru el va interpreta opera lui Lavedan „Fiul perdut", special compusă pentru cinematograf de marele autor de la Academia franceză.

Afară de această apariţie a marilor artişti pariziani, programul nou din astă seară Luni, cuprinde cinematografieri recente din Constantinopole, Cornul de aur, Galata, femeile din Harem la teatru, Palatul Sultanului etc. Scene foarte interesante sunt evoluţiile balonului Zeppelin II. Cu tot accidentul dezastruos de la prima ascensiune, Bătrînul conte nu s'a descurajat; el a construit un al doilea dirigeabil şi acum două septămîni a străbătut văzduhul timp de 36 ore, ajungînd la punctul destinat suferind totuşi multe avarii uriaşul său vehicul aerian.

Programul nou de astă seară Luni conţine apoi multe comedii de actualitate, scene sportive, după natură etc. etc.

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a ţărei şi*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 6 Iulie.

Mişcarea în magistratură

Bucureşti.—Astă-zi a apărut următoarea mişcare în magistratură:

D. Popescu-Cudalbu, prim-preşedinte al trib. Ilfov, transferat în aceiaşi calitate şi cu aceiaşi autoritate la trib. Ilfov secţia comercială; d. Iftimie Antonescu, actual prim-procuror al trib. Ilfov, a fost numit preşedinte al trib. Ilfov, s. I-a; d. Dim. Diaconescu, jude-instructor la trib. Muscel, a fost numit prim-procuror al trib. Ilfov.

Au fost confirmaţi, d-nii: I. Stătescu, procuror la Casaţie, Gh. Clinceni, Dim. A. Drăghici, Al. Oprescu şi Alex. Neculai, actuali procurori de secţie la Curtea de Apel; N. Geblescu procuror la Curtea de Apel din Craiova; Gh. Sărăţeanu şi C. Hamangiu, procurori de Curte la Galaţi; M. Ghinea-Ionescu şi C. Protopopescu, procurori la Curtea de Apel din Iaşi; Al. Mandrea, jud. de şedinţă la trib. Fălciu, Volanschi judec. de şedinţă la trib. Vaslui; V. Tufescu procuror la trib. Botoşani; Grigore Buzatow, procuror la Băcău; Alexandru Brezeanu, jude-instructor la trib. Gorj, transferat în aceiaş calitate la Trib. Covurlui; C. Pitoria, jude instructor la Galaţi, transferat la Muscel; Gh. Tomulescu, judecător de şedinţă în trib. Putna, numit judecător de instrucţie în acelaş tribunal în locul vacant; C. Olănescu, judecător ocolului Pueşti, jud. de instrucţie la trib. Roman; Laurenţiu Pilat, procuror trib. Dorohoi, numit judecător de şedinţă la Botoşani; Alexandru Liciu, jud. de şedinţă la Brăila; D. Tomida stagiar trib. Dorohoi, numit jud. de şedinţă la acelaş tribunal; Gheorghe Palade jud ocolului Craiova, numit judecător de şedinţă al trib. Focşani, C. Macri, jude ocol Bîrlad numit judecător de şedinţă trib. Iatomiţa; Gh. Badareu, judecător de şedinţă trib. Neamţ; N. Papadat judec. de şedinţă la Teleorman transferat şi aceiaşi calitate la Putna; Gheorghe Barosin jud. de şedinţă la Putna; Dim. Constantinescu judecător la ocolul Roman, numit jud. de şedinţă la trib. Roman, Vasile Aramă numit judecător la trib. Suceava; I. Ionescu judecător de şedinţă la trib. Ialomiţa; transferat la Tecuciu; Garabet Cristod, judecător la ocol. Panciu numit judecător de şedinţă la trib. Tecuciu; N. Vernescu procuror trib. Gorj numit judecător de şedinţă la Tutova; Adolphe A. Cantacuzène jud. şedinţă Vîlcea; Ciprian Scripcă stagiar trib. Vaslui, numit judecător de şedinţă la acelaş tribunal; I. Anghelache procuror Brăila; V. Lovinescu procuror trib. Dorohoiu; D. Popp, de la ocolul Dorohoiu membru de şedinţă la trib. Dorohoiu; Gheorghe Iorgala jud. ocol Fălticeni, judecător de şedinţă la trib Fălticeni; Eugène Munteanu stagiar la tribunalul Iaşi.

Panaitescu judecător ocolul Adjud numit judecător de şedinţă Putna. N. Georgescu, jud. ocol. Fălticeni numit judecător de şedinţă la trib. Suceava. I. A. Floresecu, numit stagiar trib. Bacău. M. Dimitrescu numit stagiar la parchetul Tecuci, I Teodorescu stagiar parchetul Roman. Bacu Şucuiescu magistrat ocolul Cîmpul Lung destituit.

Afacerea d-rului Petelenz

Bucureşti.—Azi a venit înaintea tribunalului de vacanţă cererea de confirmarea mandatului de arestare a d-rului Petelentz. Tribunalul era prezidat de d. Iuga, asistat de d. Ioanid.

Procurorul cere confirmarea, adăogînd că doctorul Petelenz se bucură de un renume detestabil.

D-rul Petelenz s'a apărat singur şi neagă cele ce i se impută.

El spune că a fost chemat după provocarea avortului.

Tribunalul a confirmat mandatul.

Procesul dramei din Giurgiu

Calaraşi.—Inaintea Curţei cu juri de aci, s'a început astă-zi procesul dramei din Giurgiu, cunoscută publicului.

Curtea e prezidată de d. Alexiu, consilier al curţei de Apel din Bucureşti. Fotoliul ministerului public e ocupat de d. procuror Oprescu.

Acuzatul d. avocat Anghel Rădulescu e asistat de d-nii avocaţi Dumitrescu, Iliescu-Giurgiu şi Bălănescu. Partea civilă e reprezentată prin soţii Foscalina, părinţii sublocotenentului Foscalina, asistaţi de d-nii avocaţi Take Policrat şi Cimpineanu.

Se dă citire actului de acuzare, după care se face apelul martorilor.

Sala e archiplină. Accesul în sală nu e permis decît cu bilete. Armata e concentrată pentru ori-ce eventualitate.

Se ia interogatorul acuzatului avocatul Anghel Rădulescu, declară că, aflînd că sora sa întreţine relaţiuni de dragoste cu sub-locotenentul Foscalina, a sfătuit pe sora sa şi a intervenit şi la numitul ofiţer să renunţe. Sublocot. Foscalina a promis, dar nu s'a ţinut de cuvînt. In ziua de 14 Mai a. c. ofiţerul trecînd pe lîngă Rădulescu, acesta i-a reproşat şi i-a spus că nu e cavaleresc şi că nu se ţine de cuvînt. A urmat apoi incidentul ştiut. Acuzatul povesteşte apoi scena de la gară.

El declară apoi că şi-a procurat revolverul cu o zi înainte. Că în ziua dramei, a fost atacat şi lovit de un soldat, în dosul căruia se afla subl. Popescu şi în apropiere Foscalina. N'a tras cu revolverul de cît atunci cînd s'a dat ordin soldaţilor de a ataca.

După alte cîte-va întrebări ale procurorului se începe ou ascultarea martorilor.

D-şoara Rădulescu sora acuzatului, declară că în adevăr avea relaţiuni de dragoste, prin scrisori, cu ofiţerul Foscalina şi că fratele ei i-a făcut observaţiuni.

La întrebarea procurorului dacă a continuat a mai scrie ofiţerului, după ce fratele său i-a făcut observaţii, d-ra Rădulescu ezită de a răspunde.

Şedinţa continuă.

Mersul Holerei

Petersburg.—De eri până astăzi, 81 cazuri noui de holeră au fost constatate de asemenea şi 49 decese.

Totalul bolnavilor de holeră este de 866. De la începutul lui Iunie. s'a constatat în guberniile din Petersburg, Arhangelsk şi Podolga un total de 3.409 de cazuri de holeră şi 1253 decese.

Un atentat

Paris.—D. Blot, sub-şef al siguranţei din Capitală, însoţit de inspectorul Rugat au fost omoriţi amîndoi cu un revolver, de către un individ anume Delaunay, care era căutat de poliţie pentru furturi în muzeele din Paris.

Criminalul s'a sinucis.

Călătoria Regelui Petru

Belgrad.—Regele Petru şi Principesa Elena au plecat spre a petrece vara la Ribarskanja. Principele moştenitor Alexandru se va duce la Roniei, spre a face o cură.

Moartea lui Don Carlos

Como.—Don Carlos de Burbon, pretendentul la tronul Spaniei, a murit aseară la Arèse.

Evenimentele din Persia

Teheran. — Agenţia Reuter anunţă acă aseară Sipahdar şi Sardarassad au telegrafiat miniştrilor englez şi rus din Teheran că după hotărîrea consiliului naţional trebue ca o deputaţie a consiliului să notifice fostului Şah schimbarea de guvern. Fiind-că fostul suveran al Persiei, este in momentul de faţă la legaţia rusească şi sub ocrotirea anglo-rusă vă rugăm ca să hotărîţi in ce zi fostul şah va putea primi această deputaţie a consiliului naţional.

Fostul şah a trimes respuns că prin faptul că a fugit la legaţia rusă, a renunţat la tron, el a mai adăugat că nu doreşte să primească deputaţia anunţată şi că va pleca probabil în curînd in Rusia.

*

Berlin. — După o depeşă primită din Teheran, noul şah Ahmed Mirza s'a dus cu o escortă anglo-rusă la Saltanesbad spre a primi delegaţia naţională. Noul Şah va locui în castelul Kameroniye care aparţine principelui Naib Es Saltaneh.

Adunarea naţională este compusă din principii notabili, membrii clerului, foştii deputaţi şi din şefii naţionalişti Infiinţarea definitivă a regenţet nu va avea loc de cît în urma adunării parlamentului. Se asigură că fostul şah Mohamed-Ali va pleca în curînd cu o escortă spre Crimeea.

*

Petersburg.—Agenţia Westnik află că cabinetul din Petersburg a trimes tuturor guvernelor străine o notă spunînd că fostul Şah al Persiei s'a adăpostit la legaţia rusă din Teheran şi că e păzit de trupele anglo-ruse. Faptul că fostul suveran al Persiei s'a adăpostit la legaţia rusă, nu schimbă absolut nimic la principiul adoptat de cabinetele din Londra şi Petersburg şi nu se amestecă de fel în luptele politice din Persia.

*

Teheran.—Proiectul de a reconstitui fostul parlament, a fost găsit nerealizabil.

S'a hotărît ca alegerile noui să aibă loc cât de curând şi după noua lege electorală.

Trupele fostului şah-vor primi solda lor, spre a înlătura jafurile eventuale armeni, care se temeau de a fi măcelăriţi încep să se liniştească.

*

Constantinopole. — Intreaga presă tureă se bucură de evenimentele din Persia şi de victoria revoluţionarilor.

Grave dezordine

Butler Pensilvania —Ieri dimineaţa dezordine grave s'au întâmplat lîngă stabilimentele companiei «Standard Steel.» Mai mulţi grevişti au fost răniţi şi 3.000 de lucrători sunt fără lucru.

De arendat sau de vînzare

Una vie mare total 45—50 hect., cu plantaţie americană, arătură şi fânaţi ca 38 hect., livezi, nuci mulţi, pădure, acarete bune; pivniţi mari, Velniţă etc.

Situată pe platoul Vişan lîngă pepiniera statului cea mai bună şi frumoasă poziţie, ferită de brumă şi renumită pentru producţie de vin bun.

Pentru lămuriri şi condiţii adresa la. *D C. N. Paraschivescu Iaşi.*

Nemîngăiaţii: Profira C. Bottez, Ecatherina Bottez, Maria şi Gheorghe Finţescu cu copii, Elisa şi Alexandru dr. Lambrior şi familiile Bottez, Carp, Vasiliu, Cristescu, Petronie, Dimitriu, Ionescu, au durerea a vă face cuvoscută încetarea din viaţă a prea iubitului lor fiu, frate, cumnat, unchiu şi văr

Dr. CONSTANTIN BOTTEZ

Profesor Universitar şi Senator

şi roagă pe prieteni şi cunoscuţi a asista la ceremonia funebră, care va avea loc Marţi 7 Iulie 1909, oare 3 p. m.

Cortegiul va pleca de la locuinţa defunctului Str. Sf. Neculai No. 24 la biserica Sf. Spiridon şi apoi la cimitirul Sf. Vasile din Galata.

Aceasta drept ori-ce invitaţie.

SOCIETATEA pentru întreţinerea şi clădirea unui local pentru şcoala „Talmud-Tora" aduce mulţumiri persoanelor care au bine-voit a da concurs acestei şcoli:

D-nii: Albert Daniel, 500 lei; S. O. Groswald, 700; Moritz Wachtel, 500; Sal. Wachtel 500; Reisel Golden 1500; I. A. Gelzer 500, E. I. Brumer 500, B. L. Laufer 500, Ch. Grünberg 500, H. Braunştein 300, Henri Diamand 300 Ios. Gezler 300, Eizig Flügelmann 300, Michel Weinstein 300, Ch. I. Pocker 300, Chaim Iancu Segal 300, Mos. Duff 250, Berm. Iuster 200, S. Blechman 200, M. Löbel 200, Fewel Fried 200, Fraţii Spiegel 200, Sal. Stern 200, M. Schnürer 200, Nute Bergher 200, Hirsch Rosenthal 200, I. Pocker 200, R. Pocker 200, M. Ch. Iosepovici 200, A. G. Scharf 200, Mos. Nacht 200, Simon Gross 200, Iancu Lupu 200, Abr. Cernes 150, Pincu Elias 150, Fraţii Hirschensohn 100, N. Forşt 100, Is. Forst 100, K. Lewin 100, Chaie Goldstein 100, Eichenkatz 100, Ancel Spanier 100, M. I. Migden 100, M. A. Steckelman 100, L. M. Bauer 100, M. I. Rosenblum 100, Is. Smielovici 100, I. M. Liebling 100, M. Lazer 100, Is. Broide 100, David Fränkel 100, Ios. Reinherz 100, M. Horn 100, N. E. Eisen 50, Isr. Iacob Taube 50, Mos. Löbel 50, I. Michalovici 40, Ch. Wechsler 40, David Gabriel 40, M. Diamant 500, Fraţii Clepper 200, Fraţii Boghen 200, B. Strauch 200, M. Herşcovici 200

Comitetul: Ch. I. Pocker, Moses I. Migden, Iacob Pocker, Moses I. Duff, I. Mihalovici, Avram Cernes, M. A. Stekelman, L. B Bauer, Isr. Şmilovici, I. M. Liebling, Feibil Fried, Iosef Reinhartz, Chaim Wechsler, M. Lazar, M. I. Roseblum, M. A. Fränkel.

De închiriat de la 26 Octombrie 1909 pităria din **Piaţa Sf. Spiridon**. A se adresa **d-lui Gheorghe Al. Cristea str. Sărărie.**

HIRSCH IAŞI **Lăpuşneanu 38.**

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE

MOBILE

DORMITOARE. SALOANE

SUFRAGERII şi BIROURI

cu preţurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16. Iasi.

Casa de Bancă

MORITZ WACHTEL,—IAŞI

—PIAŢA UNIREI—

Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum:

Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhaill
Wiesbaden, etc.

de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd

SCRISORI DE CREDIT

şi

LIBRETE DE ECONOMIE

Avansează asupra Titlurilor, Mărfuri lor şi altorgaranţii.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANTIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis. LEIPZIG Preţul-curent ilustrat gratis

4420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. 1e mètre 0f30c.

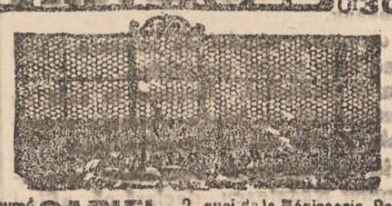

Baym. **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

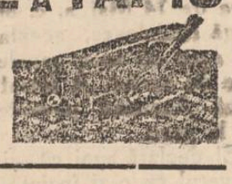

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi doua Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 767.—Mercuri 8 Iulie 1909

IN VACANȚA

Suntem în plină vacanță politică. Nu se mai produc nici întruniri; nu se mai fac consfătuiri; nu se mai vorbește nici de remaniare, nici de proecte de legi, nici de reforme. Presa chiar, se resimte adînc de această nouă fază, în care intră regulat, la aceleași intervale, viața noastră politică. Și nu numai presa serioasă, presa conștientă de menirea ei într'un stat constituțional și parlamentar; dar chiar presa de scandal cum este *Epoca* de pildă.

Cetiți ziarul d-lui N. Filipescu, care excelează în tot cursul anului prin injurii, malițiozități și înscenări de scandaluri publice la adresa adversarilor politici a patronului ei, cetiți ziarul acesta, și veți vedea cît de mult se resimte de amorțeala, care a cuprins întreaga atmosferă, întreaga viață politică. Nu mai are acum verva scandaloasă de mai înainte, nu mai întrebuințează vocabularul atît de bine cunoscut, care o caracterizează și o distinge de celelalte ziare.

Dacă vacanța stinge ori-ce activitate politică și cetățenească, și nu este prin aceasta de dorit; totuși pentru *Epoca* ori-ce om cu simț politic și bine crescut ar dori o lungă, o nesfîrșită, o eternă vacanță. Ar fi singurul mijloc prin care presa romînească politică, și-ar putea sterge pata de noroi ce o murdărește așa de urît.

* * *

In liniștea molcomă ce aduce vacanța, oamenii politici și opinia publică se gîndesc la cele ce sunt de făcut, la nevoile rămase în suferință încă—și cîte sunt!—la o mai sănătoasă îndrumare economică, politică, culturală. Acum se făuresc și se încheagă proecte de reforme, acum se plămădesc mișcările ce vor începe la toamnă, acum spiritul omului politic se îndreaptă mai clar văzător către luptele viitoare.

Și ce dulce este gîndul, că tot ce-ți propui să faci, că tot ce ai de luptat, nu le faci și nu lupți acum. Te legeni așa de plăcut în aromeala mîngîietoarei vorbe: „la toamnă". Și cu atît mai dulce este vorba aceasta, cu cît amînarea, far-niente-le este nu scuzat de lipsa unei îmboldiri proprii; ci justificat de împrejurări, de starea normală a lucrurilor.

Căci cine poate condamna suspendarea aceasta a ori-cării activități politice? Și cine este viteazul, care să continue și în această epocă activitatea din cursul anului?

* * *

Și cu toate astea este o instituție politică, sunt oameni politici, pentru care nu există repaos, în dicționarul cărora nu este scris acest cuvînt duios și mîngîietor: *vacanță*. Este presa politică, sunt gazetarii.

Că sunt sau nu chestiuni în discuție la ordinea zilei; că sunt sau nu mișcări politice cari ar interesa statul și poporul; că sunt sau nu evenimente ce reclamă cunoștința generală, este absolut indiferent. Presa politică este fără întrerupere la postul său, ea trebue să fie la postul său.

Și pe cît este legitimată vacanța tuturora, pe atît este de legitimată și acțiunea fără preget a presei și a gazetarilor. Iată o funcțiune socială mare, nobilă, dar ingrată.

Sub raportul acesta, cîtă asemănare între muncitorul din fabrici și ateliere și între gazetar, muncitorul din presa politică! Munca fără preget pentru a făuri, cel dintăi bogăția socială, cestlalt conștiința publică, virtutea cetățenească.

* * *

Dar, ce va fi „la toamnă"? Iată întrebarea logică, firească ce ne punem la sfîrșitul acestor reflecții.

Inainte de toate, evenimentele își vor relua cursul din punctul în care l-au părăsit, pentru a se desfășura liniștit sau pentru a se precipita zgomotos, după împrejurările și după conjectura ce se va determina în piața noastră politică. Și piața politică este atît de capricioasă! Incît, ce s'ar putea răspunde precis la întrebarea ce ne punem?

Să așteptăm deci desfășurarea evenimentelor, să așteptăm toamna. Asemene chestiuni de viață politică nu se pot rezolva în sezonul mort politicește. Iar pînă atunci să înregistrăm și să comentăm faptele diverse și mărunte, ce se ivesc zilnic în chiar cursul vacanței. Căci și faptele mărunte au importanța lor specială, și ele sunt de un folos real prin învățămintele ce le putem trage, și prin legătura ce o stabilesc în cronologia istorică a evenimentelor ca și masele necunoscute și infame adesea, dar cari împing pe oamenii mari și-i determină la acțiuni mari, faptele mărunte sunt indispensabile în istorie și adesea numai prin analizarea lor riguroasă putem găsi cauzele adînci ale evenimentelor importante.

Idem.

Ce e cu cenzura?

Să știe, că serviciul siguranței publice din Ministerul de Interne, și care se află sub directa conducere și supraveghiere a d-lui Ionel Brătianu încearcă să ființeze cenzura. La protestările unor ziare, presa guvernamentală n'a răspuns nimic din partea guvernului.

Tăcerea aceasta nu se poate interpreta de cît în senzul recunoașterei, că această intenționne o are în adevăr guvernul d-lui Ionel Brătianu Și dacă este așa, apoi chestiunea este foarte gravă, întru cît ar constitui o sfidare și o încălcare a celor mai categorice dispoziționi constituționale, și o atingere necuviincioasă a libertății și prestigiului presei.

Așteptăm, ca presa oficioasă să dezmintă. La caz contrar, și mai ales dacă guvernul își mai menține intenționnea sa, să știm că guvernul liberal vrea să-și încoroneze opera sa de reforme cu cea mai deșănțată și mai inquisitorială dispoziție.

Și atunci vom ști cum să procedăm. Vom ști, că liberalizmul generoșilor este o demagogie scîrboasă; și vom aviza la toate mijloacele de apărare a dreptului nostru cel mai sfînt.

Să ni se răspundă deci precis și hotărîtor.

Chestii școlare

Note și examene

Note și examene; examene și note; iată ceia ce a caracterizat și caracterizează școala românească în prima ei fază. Mai de demult erau 2 examene pe an: examenul de iarnă, între 2—8 Ianuarie, și examenul de vară de la 1—22 Iunie. Iar notele au variat după miniștri. Ne aducem aminte cum d. D. A. Sturza ministru de instrucție prin 1885—1888, reglementase notele pe fiecare lună în niște matricule mari cît masa. Lunar profesorii făceau cu ziua rînd la trecut note în matricule și la studiu și la purtare. Era o algebră a notelor demnă de ministrul miticulos. Dar cu suirea și scoborîrea mediilor de promovare, a fost o adevărata operă de Sisip pentru miniștrii de instrucție, așa că a variat la infinit valoarea notelor.

De cît notele și-au avut rostul lor. In organizarea de azi a școlilor secundare cu aglomerarea de elevi, și în neputința de a-și cunoaște elevii profesorul de la catedră, nota era mijlocul formal de calificare.

Bun rău, era ceva; cînd profesorul *prindea* cu ascultatul pe un elev îl nota și nota reprezenta o *părticică* din valoarea trecătoare a elevilor.

Cu clase în care profesorul nu-și cunoaște elevii și elevii habar n'au de profesor; cu clase numeroase în care nu se cunosc elevii nici la față și nu se pot distinge Popescu de Popescu, Ionescu de Ionescu și Teodorescu de Teodorescu, nota se bucura de valoarea unui echivalent de calificare.

Din această stare de lucruri nu s'a schimbat nimica. Și azi avem clase de 60 elevi, și de 80 elevi la liceele populate și cursuri comune. Cu un asemenea clas nu se poate aduce nici o schimbare în organizarea învățămîntului. Ne așteptăm ca ministerul de instrucție să facă o nouă inovație: să suprime notele și catalogul, după ce a suprimat examenele. Și de ce n'ar face-o? Nu tot d. Haret a luat măsura întâiu suprimînd esamenele la licee și apoi la școlile primare, de și dăscălește vorbind trebuia să se înceapă de la școala primară.

Așa și acum; acelaș mintos ministru va lasa catalogul cu note la școala primară, unde un profesor stă 4 ani cu aceiași serie de elevi și i cunoaște și la limbă și la port, și-l va desființa la licee și gimnazii, unde elevii sînt mulți pe clase, profesorii se perindează cu ceasul și elevii nu se cunosc la față. Așa că reforma va mai mări anarhia în școală și destrăbalarea învățămîntului. Să nu fie nici cataloage, nici note; foarte bine, dar acestea presupun cu totul altă muncă de la profesor în clasă, și alta cunoștința de clasă.

Cînd azi cu regimul notelor lasă un elev repetent ai scăpare nota rea, de bine de rău; în sistemul nou, va fi foarte greu să-ți asumi răspunderea clasificărei de o interogare.

Ar trebui ca mai întâiu să se reducă numărul elevilor pe clasă; apoi să se fixeze cît se poate mai mult profesorul de o materie de o clasă chiar, să se facă o rotație cu clasele, și atunci organizînd învățămîntul astfel vei putea desființa și catalog și note.

Altfel se face o reformă rea. ***

CHESTII LOCALE

Sînt vre-o 10 zile de cînd cu furia unei adevărate epidemii bîntue în întreg orașul, în toate straturile populației grozava boală: febra tifoidă.

Și toate împrejurările de la cele mai mărunte pînă la cele mai importante, de la cele mai neînlăturabile pănă la indolența consiliului sanitar al comunii, toate sînt de natură a contribui în mod efectiv la lățirea, la generalizarea epidemiei.

Căldurile excesive; murdăria colosală în care zace orașul, și care va rămîne tradițională Iașului pentru consacrarea actualei administrațiuni comunale; apa infectă—cauza principală a epidemiei;—săpăturile ce se fac pentru canalizarea și alimentarea cu apă a orașului și cari sporesc murdăria și așa destul de mare a orașului; și—colac peste pupăză—negligența autorităților comunale și sanitare ale orașului; toate constituesc acel mare lanț al cauzelor teribilei epidemii.

De unde acum 10 zile aveam în tot orașul 5—10 cazuri de febră tifoidă, acum numărul cazurilor a trecut de una sută, dintre cari unile au fost și mortale. Nu știm unde vom ajunge, dacă epidemia va spori în aceleași proporții încă o săptămînă sau două.

Și ce s'a făcut pentru prevenirea epidemiei?—Nimic. Căci desigur că sfaturile și măsurile platonice ce s'au luat nu înseamnă alt-ceva decît nimic.

Nu ne aducem aminte, ca Iașul să fi fost vr'odată într'o stare atît de precară sub raportul igienei. Doar acum 30—40 de ani, cînd nici nu se prea obișnuia a se aplica preceptele și măsurile recomandate de igienă.

A trebuit Iașului această administrație comunală în frunte cu d. Gane, „eternul primar" al Iașului, pentru ca în decurs de doi ani să se regăsească cu 30 de ani în urmă.

M.

EXTERNE

Detronarea Șachului Persiei și alegerea succesorului său sunt astăzi fapte împlinite, încă de acum 4 zile. Ast-fel s-a întîmplat ceea ce fatal trebuia să se întîmple, ceea ce reclama cu atîta necesitate vremea și împrejurările politice mondiale: venirea poporului persan la viața politică constituțională.

Dar forma în care s'a consumat faptul acesta este iarăși de remarcat. Paralel cu revoluția populară, paralel cu demonstrațiunile poporului s'a petrecut și revoluția parlamentului, care la urma urmelor a avut cuvîntul hotărîtor. Parlamentul este acela care a decis și detronarea șachului și alegerea lui Ahmed Mirza ca șach, prințul moștenitor.

Este foarte interesant amănuntul acesta, care constitue în formă una din deosebirile dintre revoluțiunea junilor Turci și revoluțiunea persană. Parlamentul persan și-a afirmat existența sa, și-a justificat necesitatea sa politică, socială și juridică tocmai prin acest act grav, solemn și de o capitală importanță pentru istoria Persiei.

*

La 2 Iulie a. c. a murit la Varese Don Carlos, cunoscutul pretendent la tronul Spaniei. Dînsul se stabilise de cîte va luni în Italia, deși nu părăsise de loc gîndul de a lupta pentru tronul ce credea că i se cuvine.

Cu moartea lui Don Carlos Spania va intra într'o perioadă de liniște sub raportul siguranței tronului și dinastiei, care de atîtea ori a fost zguduitde mișcările adesea puternice și primejdioase ale def. Don Carlos, care deși atinsese înaintata vrîstă de 61 de ani, totuși conducea cu o nestrămutată hotărîre acțiunea sa politică.

CATE VA NOTE

D. Ioină de la *Violența* d-lui Spionel face studii psichologice. Pentru astă-zi d-sa ne-a hărăzit cîte-va reflecții asupra „amărîciunei". Deși nu ne unim cu concluziile d-lui Ioină, trebue să recunoaștem că d. Ioină, are multă experiență în această materie, grație variilor sale evoluțiuni politice și intelectuale.

D. Ioină este un „amărît"; este amărîciunea personificată. Decît tocmai din această pricină concluziile sale nu sînt cele științificește adevarate. D. Ioină este prea personalist și pune pe seama altora calitățile sale.

Să și le păstreze; să nu fie atît de risipitor.

*

Epoca se ocupă de *grava* chestiune „cu ce-și tratează cetitorii presa tachistă „pe vară". Evident nu este subiect mai interesant, nu-i așa? Și ceea ce este curios, e că noi nu ne-am putea ocupa cu o altă chestiune analoagă cu aceasta. Noi nu ne-am putea ocupa cu chestiunea: *cu ce-și tratează „Epoca" cetitorii în tot cursul anului.*

Este și aceasta o chestiune desigur, dar noi din condescendență față de cetitori și din respect pentru noi înșine, nu ne-am putea ocupa de această chestiune.

O mică diferență deci.

OAMENI ȘI LUCRURI

ORAȘUL CARE PIERE...

Lumea iașană e alarmată și nu fără cuvînt. O epidemie primejdiossă bîntuie cu o furie de necrezut și multe vieți plătesc pe neașteptate—și atît de mult pe nedrept!—un tribut morții.

Sărac și depopulat, lipsit de viață și de mișcare, Iașul se vede de odată cuprins de o dezolare indescriptibilă, de par'că și fără de aceasta n'ar fi meritat în deajuns numele de „oraș al morții", în așteptarea vre-unui liric de puterea lui Maeterlinck care să-i zugrăvească în culori sumbre și nemuritoare sărăcia, tăcerea și pustiul, demne de penelul celui care a scris „Bruges-la-Morte".

Iașul nu e numai orașul e pidemiilor *sale* proprii,—dar e, pare-se orașul ghinion prin excelență. Iată-l dăruind Bucureștiului cîte-va cazuri de febră typhoidă, poate începutul unei epidemii; iată-l adunînd în congres sute de învățători pentru ca medicul orașului să le spună de pe scena teatrului național:

— Fugiți, care încotro, dacă țineți la sănătatea voastră și a copiilor voștri! Plecați inainte de a fi văzut Iașul, înnainte de a-i fi admirat bisericile monumentele, zidurile, instituțiile, frumusețile și împrejurările, pentru că aici, în glorioasa cetate a Voevozilor moldoveni vă primejduiți și riscați să faceți cunoștiință cu... cimitirul!

E drept; cu inima strînsă suntem nevoiți a face asemenea constatări asupra orașului care ne este drag,—și cui oare nu-i este drag orașul *său*?

Dar adevărul e că ne aflăm într'un moment interesant, cu toată greutatea de a trece peste el. Orașul e în deplină transformare; aspectul lui însu-și o spune tuturor. Surpat pînă în adînc, el va închide în sinul său pentru totdeauna rețelele de fier aducătoare de apă bună și curată, menită a da în viitor o nouă înfățișare și o nouă vigoare orașului. Circulația e anevoioasă; pe alocuri cu neputință; accidentele sunt dese, mișcarea împiedecată, activitatea întreruptă.

Iar mai presus de toate miasmele fecundează ca într'o împărăție ideală alor dînd loc unei epidemii îngrozitoare care cere victime, care cere jertfe.

Da, jertfe pe altarul vechiului oraș în plină transformare, a orașului care așteaptă să fie scăpat de miasme și de mizerie, a orașului de eri care nu va mai semănă cu orașul de mîne. Căci Iașul *acela* moare, Iașul fără apă, Iașul fără curățenie și fără mijloace de luptă, Iașul care face loc *celuilalt* oraș, fără primejdii și fără epidemi...

Rodion

Recunoștința pentru actele meritoase din răsboiu

In principiu, toate răsboaiele terminate cu triumf, au avut de efect, că statele ce au dobîndit isbînda, au progresat uimitor pe teren economic literar și politic, iar organizația armatelor victorioase a fost introdusă și în armata celor învinși.

Națiunile recunoscătoare armatelor victorioase, și-au manifestat recunoștința în diferite moduri, urmărind cu acest prozedeu, nu numai recunoștința, dar mai în special, menținerea și dezvoltarea virtuților ostășești.

Domnii cei mari din epoca gleriei noastre străbune, în urma fiecărui răsboi terminat cu isbîndă, au făcut bisericei pentru imortalizarea isbînzilor și a morților căzuți în răsboi, pentru a se aduce rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu de isbînda dobîndită și odihna veșnică a celor căzuți în răsboi.

In acele vremuri, știm că Domnii întrupau națiunea și armata către armata întoarsă victorioasă din răsboi, Domnii și-au manifestat recunoștința prin împroprietărirea de pămînturi a resboinicilor după destoinicia lor în resboi. Răzeșii din Moldova și moșnenii din Muntenia ca și o parte din proprietarii cei mari de moșii, sunt descendenți ai celor resboinici.

In secolul trecut națiunea recunoscătoare, a rîdicat statue lui Ștefan cel Mare în Iași și lui Mihai Bravu în București.

In resboiul independenții din 1877—1878, gloria străbună, a reînviat, resboiul s'a terminat cu isbîndă și a avut ca efect: Independența și Regatul, progresul pe terenul politic, economic și literar.

Națiunea recunoscătoare memoriei celor căzuți în resboi, și-a manifestat recunoștința în modul următor:

A rîdicat o capelă la Plevna unde s'a depus osemintele morților căzuți în resboi și un monument pentru imortalisarea lor și a luptelor de acolo. S'au rîdicat cîte un monument la Rahova și la Vidin în acelaș scop. Numele morților din acest resboi, s'a înscris cu litere de aur în istoria fie-sărui corp de trupă și sunt afișate în căzărmi spre a servi de pilde veșnice contigentelor anuale, aduse, spre a-i învața pregătirea individuală de apărare națională, iar la bisericile fostului lor domiciliu, se află afișat numele lor și se face pomenire veșnică.

Mai mult, concetățenii atît în comunele urbane cît și rurale, au început a le ridica monumente. Orașul Ploești cel întâiu, a rîdicat un monument măreț, pentru morții batalionului 2 de vînători și imortalizarea sergentului Grigore Ioan și a drapelului luat de la Turci în ziua de 30 August 1877

Exemplul acesta e imitat, și cu cît educația națională se va desvolta mai mult, cu atît se vor înmulți imitatorii, pînă cînd fiecare localitate ce are morți în răsboiul independenții va avea monumentul său. Unele corpuri de trupă ca regimentul Răsboeni No. 15 și Muscel 30, au rîdicat monument în curtea căzărmelor, pe care au așezat busturi maiorului Neculai Ioan la Piatra Neamț și maiorului Giurescu la Cîmpulung; e de dorit ca toate regimentele, ce au avut oficeri și soldați morți în resboi să imite aceste regimente.

Pentru armata întoarsă victorioasă din resboi, recunoștința a fost cam vitregă, dacă nu chiar vitregă și numai constrînsă, a revenit la sentimente mai umane.

Știm cu toții că după resboi, abia s'a scutit de prestații pentru căile județene și comunale numai rezerviștii chemați pentru resboi de la casele lor. Prin legea pensiuni din 1889 la toți funcționarii civili ai statului, s'a cerut numai 30 de ani serviciu ca să iasă la pensie cu pensie egală cu ultimul salariu, pe cînd la ofițerii ce făcuse resboiul s'a cerut 35 ani pentru căpitani și 40 pentru ofițerii generali și superiori ca să poată ieși la pensie în aceleași condiții ca funcționarii civili. Prin legea pensiilor din 1901, prin art. 2, se prescrisese ca ofițerii superiori și generali. care la acea dată aveau 40 ani de serviciu, să aibă dreptul a ieși la pensie cu solda întreagă a gradului avut la acea dată, pe cînd un alt articol de la urmă, prescrie că cuantumul pensiei nu poate intrece salariul plătit la data ieșirei la pensie a ofițerului.

A trebuit ca atît ofițerii veterani cît și gradele inferioare, veterani ai răsboiului independenții, să se constitue în societăți și să lupte în diferite moduri, ca să dobîndească oare care avantaje materiale, fără a se mai gîndi la cele morale

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

D. general Brătianu, distinsul nostru șef și camarad, a arătat în ultima sa broșură părțile morale ce cad în sarcina societății ofițerilor veterani, pentru care 'i aduc prinosul meu de omagiu și recunoștință.

E de neapărată trebuință să se modifice statutele societății în sensul vederilor d-lui general Brătianu, dacă se dorește ca societatea să trăiască cît va trăi și armata. De nu o vom face noi, o vor face urmașii noștri.

Micile avantaje matierale acordate prin legea pensiilor din 1908, vor lua sfîrșit cu încetarea din viață a fiecăreia, și ei fiind bătrîni, acest sfîrșit este foarte apropiat.

Pentru soldații morți în resboi, li s'a făcut și li se vor face monumente, din cari copiii și urmașii lor nu trag nici un beneficiu material, soldații întorși din campanie li s'a acordat pămînturi în Dobrogea, de cari vor beneficia mai mult urmașii lor. Ce nedreptate!

Ridicarea unei statui generalului Cerkez. Generalul Cerkez, ca colonel a comandat Divisia 2-a activă cu care a luat parte la toate operațiunile tactice din jurul Plevnei și Vidinului.

Aceste operațiuni, constînd numai în lupte de localități și premeditare, au fost studiate și executate după un plan stabilit de toate trupele însărcinate cu executarea.

Generalul Cerkez cu divisia sa a făcut o excepție de la procedura generală în dimineața zilei de 28 Noembrie 1877. Armata aliată Ruso-Romînă din jurul Plevnei de sub comanda M. S. Regelui, Carol, avea în Noembrie 1877 efectiv, de aproape 120,000 oameni ocupînd mai multe sectoare.

Incă din Octombrie, armata turcească era tăiată de ori ce comunicație și în Noembrie terminînd proviziunile de hrană și muniții, a făcut mai multe demonstrații de ieșiri spre Sud; știam cu toții și ne așteptam la o eșire reală a armatei turcești pe care a și executat'o fără reușită, în noaptea de 27 spre 28 Noembrie 1877.

Din toți comandanții diferitelor corpuri de armată rusești și diviziile romîne, numai generalul Cerkez, văzînd fortificațiile turcești din fața sa părăsite și auzind tunul spre Vidin a judecat situația momentului, a lăsat inițiativa pușcarii în mișcare a diviziei sale, spre a alerga la sgomotul tunului, a traversat fortificații turcești de la Griviță și Bucova, bombardat fiind de artileria rusească de la muntele Verde până cînd a fost pusă în cunoștință de cauză, a traversat orașul Plevna și a căzut în spatele armatei turcești întregi, cari, tocmai în acest moment, era respinsă de garda imperială Rusească și bateriile de artilerie romînești de la Tuseviț de sub comanda căpitanilor Șomănescu și Grămăticescu. Surprinsă în această situație critică, armata turcească, după o mică resistență, a capitulat fără nici o condiție cu Osman Pașa rănit.

Dacă generalul Cerkez, n'ar fi executat această operațiune din inițiativa sa și ar fi așteptat ordine, armata turcească respinsă, și ar fi putut reocupa pozițiunile părăsite, unde de sigur ar fi fost atacate, și, ar fi dat loc la mortalitatea ce ar fi necesitat resistența apărării și furia atacului până la deplina învingere.

Acțiunea aceasta a generalului Cerkez, constitue cea mai frumoasă și de merit acțiune de resboi, pentru cari armata, și mai în special corpul I-iu de armată a căror trupe compunea atunci divisia II-a precum și întreaga națiune, e absolut necesar să-i fie resunoscătoare și să immortalizeze acțiunea aceasta printr'o statue generalului Cerkez..

Generalul Cerkez, a fost fiu al elitei seciale din Iași și, în timpul resboiului a comandat Divizia II-a activă, compusă din trupe ale actualului corp I-iu de armată.

Gîndesc că orașul Iași și corpul I-iu de armată, au datoria să ia inițiativa ridicării acestei statui. De nu se va lua acum această inițiativă, se va lua de urmașii noștri.

Relevez această acțiune de merit în rezboiu și atrag atențiunea. Mai sunt și alte acțiuni de merit în resboi de mai puțină importanță, ca de pilda a căpitanului Meriișescu și locotenentul Constantinescu Cristache la podul de pe *ogostru* de lîngă Rahova precum și al altor ofițeri în fața Plevnei și au avut nenorocirea să se întoarcă cu viață în țară.

Corpurile de trupe din care au făcut parte sunt datoare să procedeze la fel dacă nu mai mult ca regimentul 15 și 30 infanterie.

Colonel, **V. Dimitriu**

Mișcarea în corpul telegrafo-poștal

Au fost înaintați pe ziua de 1 (14) Iulie curent.

La gradul de elevi gr. I, pe actualii elevii gr. II; Păslaru Vasile, Pârvulescu George, Rădulescu Radu, absolvenți cu diplomă a școalei de telegrafie la poștă.

La gradul II de elev, pe actualii elevi gr. III; Dobrescu Mihail, după vechime; Angelescu Alexandru, după merit, Rădulescu G. Telemac, după vechime; Nicoleanu Mihalacea, după vechime; Ștefănescu Ion VII, după merit; Elenescu George, după vechime: Borșcaru Vasile după merit; Turcu George după vechime; Iacovescu George, după merit; Ioanovici Aureliu după vechime; Cosmoc Iancu, după merit; Purcăreanu Virgil, după vechime; Petrescu Sandu, după merit; Vasile Traian după vechime.

Impiegat auxiliar a 100 lei, pe actualul impiegat auxiliar a 90 lei, Mironescu George.

Impiegați auxiliari a 80 lei, pe actualii aspiranți a 60 lei; Mitran Dumitru, bun cunoscător al tuturor serviciilor; Sasu George, primind să stea la oficiul Sinaia.

Aspiranți de impiegați auxiliari a 60 lei, pe actualii aspiranți a 50 lei Constantinescu Ioan VI, primind să se ducă la oficiul Sulina: Rădulescu Nicolae, primind să stea în Crevedia: Gologan Florica după vechime; Niculdscu Elena VI, primind să se mute la Slănic-Prahova; Georgescu Elena II, după vechime.

Numiți aspiranți de impiegați auxiliuri a 50 lei, pe ziua prezentărei în serviciu Nicolau I. Toma, primind să facă serviciu la Alexandria: Protopopescu Anton de la poșta centrală scrisori București, Bălăcescu Constantin II, de la telegraful central București; Navrea Alexandru, de la telegraf central București, Harlescu Constantin, de la telefonul central București; Rădulescu Ștefan II, de la poșta Craiova; Gavrilescu Constantin II, de la Ghidigeni; Andreescu Ioan II, de la poșta Fetești.

Pe ziua de 1 (14) Iulie 1909; Mincu-lescu Caliopi, primind să fie mutată la oficiul Leordeni; Cotescu Maria, de la telefoanele bursei Galați; Paliță Lunia, după vechime; Petrescu Margareta, bună lucrătoare la aparatul telegrafic; Martinescu Ecaterina, primind să facă serviciu la Cîmpina.

Litere-Științe-Arte

Acut! — Nu mai încape îndoială. Polemica „academică" începută odată cu intrarea în rîndul nemuritorilor, a întrat în ultimul timp într'o fază .. acută, aproape deplorabilă. Atacul în potriva poporanizmului n'a rămas fără ecou. Susținut de cei grupați în jurul „Convorbirilor literare" și de cei de la „Viața Nouă", n'a putut rămînea nerelevat de gruparea strînsă în jurul „Vieței Romînești" și de cei personal atacați, cum este Octavian Goga, secundat de d. Ilariu Chendi și alții de la „Țara Noastră". Polemica a luat forme aproape triviale și trebuie să mărturisim că noul academician care, cu prilejul acestei polemice, și a stabilit în public genealogia, arătîndu-se scoborîtor din neamuri strălucite, dar byzantine, n'a prea ținut recordul delicateței, nici a armoniei. De aceea și *ideea* literară reprezentată de d-sa n'a cîștigat,—din potrivă. Dictonul „noblesse oblige" ar fi trebuit să fie sacru d-lui Duiliu Zamfirescu dacă nu din alt motiv, cel puțin în vederea... strămoșilor.

Dar vom arata în numărul de mîne alte laturi curioase ale polemicei în chestiune, menită să alimenteze gazetele și revistele în vremea secetoasă a vacanței.

*

In sala de mișcare a vechei mănăstiri delle Grazie, din Milano, a cărei parte din fund o împodobește vestita cină de taină a lui Leonardo Da Vinci, a fost zilele trecute o serbare dată în onoarea profesorului Luigi Cavenaghi, restauratorul celebrului tablou deteriorat în cursul vremei. Profesorul Cavenaghi, printr'o metodă inventată de el, cu substanțe anume preparate a asigurat existența tablouului pentru un timp îndelungat.

Ca pictura să n'o atace umezeala atmosferică și curentele de aer, a propus să e acopere cu tablă de sticlă. Ideea însă s'a respins, căci vizitatorii din cauza reflexului nu ar putea distinge bine. Restauratorului distins i-au dat o medalie de aur ca semn de distincțiune.

*

Una din preocupările presei germane cu ocazia schimbării de cancelar este de natură stranie. Noul Cancelar al Germaniei nu se pretează la... caricatură, ne avînd nici unul din acele semne particulare care, exagerat fiind, să formeze caracteristica unei caricaturi. Von Bethman are mai curînd aerul corect al unui profesor modern.

*

Contele di San Martino, președintele Comitetului pentru serbările, cari se vor ținea la Roma în 1911 cu ocazia a 50 ani de la proclamarea regatului Italiei, și-a depus zilele acestea în fața reprezentanților autorităților programul. A spus între altele că comitetul are îndatorirea să invite și să primească pe reprezentanții tuturor statelor, ca serbarea să aibă astfel un caracter universal.

*

In orașul german Cassel a fost deschisă, în prezența autorităților și a numeroșilor artiști de seamă, prima expoziție artistică franceză, pe pămînt german.

Expoziția a foat aranjată din îndemnul Impăratului de sculptorul german Arnold Richberg din Paris, iar societatea pentru arte din Cassel a pus la dispoziție saloanele sale de expoziție. Expoziția conține vre-o 150 de opere de pictură, sculptură, gravură și desemn a celor mai distinși maeștri francezi.

Impăratul a comunicat direcțiunei expoziției, că cu ocaziunea trecerei prin Wilhelmshöhe vor vizita împreună cu Impărăteasa expoziția.

Scopul Educației fizice

Scopul educației fizice este prefecțiunea omenească. Prefecțiunea fiecărui individ trebue în cele de pe urmă să ajungă la o îmbunătățire a rasei.

După cum Educația morală și Educația intelectuală perfecționează funcțiunile crierului și pregătesc omul să trăiască în societate, tot așa Educația fizică contribue la fericirea generală, micșorînd efectele boalelor, desvoltînd puterea de rezistență neaparată în lupta vieței și învățînd pe fie-care să dobîndească cel mai mare folos din puterea sa musculară.

Pentru aceste trei soiuri de activitate trebuesc educatori anumiți căci este foarte de însemnat de a se învăța exercițiile corpului după cum se învața noțiunile literelor și ale științelor.

Trebue mai cu seamă combătută greșita părere care amestecă Educația fizică cu atletismul și acrobația.

Educația fizică se adresează tuturor, și mai ales la cei slabi. Principiile Educației fizice, sînt universale, și numai în aplicație în amănunțimi îmbracă caractere particulare fie-cărei națiuni.

Exercițiile gimnastice, ca și exercițiile de sport și jocurile libere înloc de a fi spre folos pot deveni periculoase dacă nu aunt făcute cu băgare de seamă iar profesorul care le arată nu este luminat asupra regulelor higienice, pe care trebue să le observe în orice moment înainte, în timpul și după lecțiune. Trebue dar să avem în vedere anumite norme și sfaturi practice scoase din experiențe ca să putem dobîndi tot efectul necesar în cel mai scurt timp.

(După G. Demeni).

Calypso Tănăsescu.

Informații

Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a țărei și*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

❑ După știrile sosite la ministerul agriculturei, grîul, meiul, ovăsul, rapița și secara, vor da o recoltă mai bună de cît anul trecut, ținîndu-se seamă de cercetările ministerului și de rezultatul analizei probelor.

Cerealele vor avea anul acesta o calitate superioară. Porumbul este foarte frumos, mai ales, în urma ploilor de la sfîrșitul lunei precedente.

Viile se prezintă foarte bine. Arborii fructiferi vor da un produs slab.

❑ In cursul săptămînei viitoare se va deschide la abator iarmarocul anual, ce se ține cu ocazia sărbătoare Sf-tui Ilie.

❑ Din Bivolari ni se scrie că d. căp. Aritonovici, comandantul cordonului de pază de pe Prut, a inspectat alaltă-eri zona de la Bivolari până la punctul Sculeni, luînd riguroase măsuri pentru a se opri trecerea clandestină la noi în țară.

❑ Marți 14 Iulie a. c., consistoriul spiritual al Mitropoliei se va întruni pentru a judeca procesul preotului Patron, din localitate.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei și Sucevei, va continua inspectarea Mănăstirilor și a parochiilor din Eparchia sa, pe la începutul lunei Septembrie.

❑ Direcțiunea generală a serviciului sanitar a decis înființarea unei infirmerii permamente la Țiganași.

❑ Ni se atrage atențiunea asupra faptului că ograda palatului Roznovanu a ajuns un adevărat depozit de gunoaie și infecții.

Asta în centru;—ce o fi prin mahalale!

❑ Am spus că s'au înapoiat în țară membrii comisiunii trimisă în streinătate spre a studia organizarea abatoriilor, în vederea construirei de abatorii la frontieră, odată cu aplicarea convențiunei comerciale încheiată cu Austro-Ungaria.

Comisiunea a găsit că cele mai bune abatorii se găsesc în Elveția.

Prin unele țări, omorîrea vitelor la abatorii se face cu mult mai rudimentar decît la noi, întrebuințîndu-se lovituri cu ciocane simple în cap.

In urma studiilor făcute, se vor adopta toate perfecțiunile cari erau introduse la abatoriile din străinătate.

❑ Persoanele cari primesc scrisori insultătoare sub iscălitura D-nei P. Neculcea, Paulina Petrea sau N. G. Petrea să nu se afecteze și nici să nu le considere ca atare, căci ele sunt pornite de la o persoană atinsă de alienație mintală, care nu e iuternată la Socola, pentru că n'a avut încă alte manifestări.

❑ D-na Hortansa Stane, institutoare în Huși s'a căsătorit Duminică 5 Iulie a. c. cu d-l Alex. Mînăscurtă, cotrolor financiar.

Felicitările noastre.

❑ In ziua de 25 Septembrie se va ținea la școala de conductori desenatori, de pe lărgă școala de poduri și șosele, concursul de admitere. Numărul total al admiterilor în școală se fixează la maximum 10 b.

Candidații trebuie să aibă certificat de absolvire al gimnaziului, sau a școalei superioare de arte și meserii.

❑ In ziua de 28 Iulie a. c., se va ținea un nou examen de aptitudine și capacitate pentru ocuparea posturilor vacante de administratori de plăși.

Cererile de înscriere se vor primi cel mai tîrziu pînă la 25 Iulie c.

❑ Moșia Răducănenii, din județul Fălciu, proprietatea „Naționalei" a fost vîndută eri cassei rurale, pentru 1,150,000 lei.

Contractele actualilor arendași au fost reziliate, iar de la primă-vara cassa rurală va întra în posesiune.

❑ **Don Carlos.**—Telegraful ne-a adus eri vestea despre moartea lui Don Carlos de Burbon, pretendentul la tronul Spaniei.

Don Carlos a avut o mică aventură și la Iași. In 1897 cu ocazia vizitei M. M. L. L. Regele și Regina la Iași, veniseră în localitate foarte multă lume din Basarabia și mai ales din Kișinău. Intre aceștia se afla și Don Carlos, care se afla în armata rusă, în garnizoană la Kișinău.

El purta uniforma rusească și sabia, fără a fi cerut autorizarea obișnuită.

Pentru aceasta Don Carlos a fost arestat și sus la comenduirea pieței, unde a stat 24 ore.

❑ D. inspector sanitar dr. C. Popescu a plecat la Burdujeni, iar de acolo se va duce la urgheni și Bivolari, pentru a inspecta măsurile de pază contra holerei.

❑ **Din Huși.**—Toată lumea din Huși se întreabă ce rol joacă tînărul C. Lupu, fratele tristului prefect dr. N. Lupu, căci el nu se mișcă din Huși, de și n-are nici o ocupație. In casă cu prefectul trăește; la masă cu prefectul mănîncă; în automobilul județului se primblă tot cu prefectul; în cabinetul prefectului de C. Lupu dai; la gară cînd vine prefectul, C. Lupu îi ese înainte; cînd pleacă prefectul din Huși, C. Lupu îl petrece; ori unde te duci de C. Lupu dai.

Liberalii cred că tînărul C. Lupu trăește pe spetele noului prefect, ca un fel de controlor al fratelui său și protector al generoșilor.

Trist rol pentru noul prefect, dar mai trist și pentrû C. Lupu!

❑ **Convenția.**—Serviciul special pentru studiarea și pregătirea convențiilor comerciale, de pe lîngă ministerul industriei vrînd a studia influența ce a avut fie care din convențiile în vigoare asupra diferitelor ramuri ale producțiilor romînești, a trimes camerilor de Comerț o circulară, prin care le invită a colabora la această și a formula observațiunile precise asupra următoarelor chestiuni:

1) Mărfuri de valoare egală, greutate în raport cu volumul aproape egal, nedifer ențiind prea mult ca trafic una de alta și suportînd totuși tarife diferite.

2) Mărfuri de valori foarte diferite plătind taxe de transport egale, în special materii prime, sau semi-fabricate, plătind taxe egale cu fabricatele respective.

3) Mărfuri de valori diferite, supuse la taxe diferite, însă invers proporționale cu valoarea lor.

4) In sfîrșit ori ce alte cunoștințe asupra condițiunilor și înlesnirilor de transport:

a) Grație cărora produsele streine ajung a înlătura astăzi în parte protecția vamală acordată industriei naționale, reușind astfel să concureze pe piața internă produsele industriei noastre.

b) Ce am putea pune în serviciul produselor naționale pentru ca ele să poată isbuti a pătrunde pe piețele streine unde vor fi în luptă fie cu produsele indigene fie cu cele streine similare ce se importă.

◓ Silvain, cel mai mare artist dramatic de la Comedie Française din Paris, apare pentru întâiași dată pe pînza cinematografului Pathé Frères din grădina Chateau aux fleurs. Impreună cu alți artiști de la același teatru, el va interpreta opera lui Lavedan „Fiul perdut", special compusă pentru cinematograf de marele autor de la Academia franceză.

Afară de această apariție a marilor artiști pariziani, programul nou din astă seară Marți, cuprinde cinematografieri recente din Constantinopole, Cornul de aur, Galata, femeile din Harem la teatru, Palatul Sultanului etc. Scene foarte interesante sunt evoluțiile balonului Zeppelin II. Cu tot accidentul dezastruos de la prima ascensiune, bătrînul conte nu s'a descurajat; el a construit un al doilea dirigeabil și acum două septămîni a străbătut văzduhul timp de 36 ore, și a sosit exact la punctul destinat suferind totuși multe avarii uriașul său vehicul aerian.

Programul nou de astă seară Marți conține apoi multe comedii de actualitate, scene sportive, după natură etc. etc.

DIVERSE

— Femeea Maria G. Babalăv, din str. Bacău No. 1, a reclamat poliției că i-a dispărut de cîtava zile copilul Vasile, în etate de 14 ani.

— In strada Seăricică No. 9 a încetat din viață o copilă a ofițerului de poliție N. Leonte, bolnavă de febră-tifoidă.

Ultime informaţii

❑ *Prefectul judeţului, dl. Gh. Kernbach, a plecat în concediu de 40 de zile, încă de la 1 Iulie, lăsînd ca locţiitor pe d. C. Moţet, directorul prefecturei.*

Ministerul i-a aprobat concediul şi e aproape o săptămînă de cînd prefectul a plecat; cu toate acestea, nici până astăzi d. Moţet n'a primit autorizarea de a gira afacerile prefecturei. aşa că lucrările de o săptămînă, stau neresolvite.

❑ *Oficial se comunică că în oraş sunt mai bine de 100 de cazuri de febră-tifoidă; cu toate acestea, din nefericire, se constată că numărul bolnavilor de febră-tifoidă e cu mult mai mare, e aproape dublu de cum se anunţă oficial.*

Epidemia face mari ravagii în oraş; zilnic sunt cazuri mortale. Pe ziua de eri au fost alte 5 cazuri mortale.

Intre cei atinşi de febra-tifoidă sunt trei tineri avocaţi din localitate precum şi un mare număr de persoane binecunoscute în localitate.

Spitalele sunt pline de bolnavi de febră-tifoidă. Măsurile luate de serviciul nostru sanitar sunt insufi ientе.

Bolnavii nu mai au unde fi izolaţi şi epidemia se întinde din ce în ce, Multă lume a început a părăsi oraşul de teama epidemiei.

De ce serviciul sanitar nu înfiinţează un pavilion de izolare?

❑ **Moda la Paris:** La Paris plouă de 5 săptămîni în fie care zi, vremea e rece, aşa că vara se consideră ca şi trecută pentru sezonul de modă. In acest scop marile magazine au şi schimbat moda pălăriilor. Se poartă pălării pe de-asupra toate de catifea şi înăuntru de pae; ca în mijlocul ernei.

❑ **Internatul medico-militar.**—La 30 Septembrie se va începe la internatul medical militar concursul de admitere. Vor putea fi admişi, prin concurs, ca elevi ai acestui internat: absolvenţii de licee, chiar dacă sunt sub drapel, studenţii facultăţilor de medicină, pentru secţiunna medicală, studenţii şcoalei superioare de medicină veterinară (anii II, III şi IV) pentru secţiunea veterinară; absolvenţii şcoalei superioare de farmacie, pentru secţia farmaceutică.

Vor fi 6 locuri vacante la începutul anului şi 10 în cursul anului şcolar.

❑ **Militare.**—In ziua de 1 Iulie a. c. şcoala tinerilor cu termen redus-Ploeşti, au avansat la gradul de sergenţi pe următorii caporali din Reg-tul 13 Infanterie: Dascalu Emanoil, Poclitaru V., Tuffli Eduard şi Dimitriu Ioan.

La gradul de caporal au fost avansaţi, soldaţii următori tot din Reg-tul 13 Inf.: Gheţu Eugen, Ciocan Const., Stanciu Mina şi Patraşcu V.

— Locot. Gotcu V. din Reg-tul 13 a obţinut un concediu de 30 zile.

❑ La ministerul instrucţiunei se lucrează la întocmirea unui regulament al şcoalelor elementare de comerţ.

Noul regulament va fi pus în aplicare pe ziua de 1 Septembrie a. c.

❑ Ar trebui, ca faţă de marea întindere se zilnic o ia febra-tifoidă în localitate, să se dispuie închiderea azilelor confesionale şi a celor cîte-va şcoli care mai funcţionează.

❑ D. Gh. Bottez, administratorul plăşei Cârligătura, a obţinut un concediu de 20 de zile.

❑ Un incediu a isbucnit în comuna Stînca, distrugînd casele locuite de fierarul Gh. Băzgă.

Focul a luat naştere dela nişte jaratec ce era pe vatră.

Casele erau proprietatea d-lui Dimitrie Greceanu.

❑ D. locotenent Gh. Bancov, din bat. de rezervă a regimentului 13 Ştefan cel Mare, a fost mutat la compania a 11-a, în locul domnului locotenent Adam transferat.

❑ Aromînii din Salonic au ţinut o mare întrunire publică în care au protestat în contra propagandei revoluţionare greceşti.

S'a votat o moţiune prin care guvernul central e rugat să pus capăt acestei agitaţiuni periculoase şi de terorizare a aromînilor, dînd imediat ordin autorităţilor locale să dezarmeze bandele de antarţi.

❑ In ziua de 13 Iulie Curtea de Apel va judeca procesul lui Gorănescu, casierul băncei comerciale din Bacău, acuzat că a delapidat 90,000 lei, pentru care a fost condemnat de tribunal la 4 ani închisoare.

❑ La 15 Iulie a. a., se va începe concursul pentru admiterea în liceul militar din localitate şi în gimnaziul militar din Craiova.

Numărul de vacanţe pentru anul şcolar 1909—1910 sunt:

La gimnaziul militar 18 vacanţe pentru cl. I şi toate de bursieri, fii de militari.

La gimnaziul militar Iaşi 26; pentru cl. V-a 24 vacanţe; pentru cl. VII-a 2 vacanţe.

Din aceste 12 de fii de militari bursieri şi 14 de fii de militari solvenţi (probabil numai pînă la 1 Aprilie 1910).

Actele se vor primi pînă la 8 Iulie a. c.

❑ Ministerul instrucţiunei publice a trimes o circulară directorilor şcoalelor particulare ca dovada de naţionalitatea copiilor care frequentează aceste şcoli va putea fi stabilită fără alte formalităţi, prin diferitele acte care le posedă părinţii.

Directorii acestor şcoli sunt obligaţi, între altele de a înfiinţa de la 1 Septembrie, un registru special, în care vor fi indicate numele, data naşterei şi naţionalitatea elevilor străini, sau romîni, cu indicarea pieselor şi actelor diverse aduse de părinţi.

❑ D. inginer căp. Al. Tăutu a fost numit inginer silvic la epitropia Sfîntul Spridon, în locul d-lui D. Rojniţă demisionat.

❑ Ministerul agriculturei şi domeniilor a cerut prefecturei de judeţ să'i trimeată probe de cereale din anul acesta.

❑ Astăzi au sosit la prefectura de judeţ decretele persoanelor decorate din localitate şi din judeţ.

❑ Din Slănic ni se scrie că alaltă-eri chelnerii de la cazino regal de acolo s'au pus în grevă, din cauză că d. Pekea Alexandrescu îi trata rău.

Chelnerii au părăsit în corpore localul şi s'au retras spre cascadă.

In urma intervenţiei administraţiei, greva a fost aplanată.

❑ La examenul de fine de an al şcoalei cu termen redus de sublocotenent în activitate, au reuşit anul acesta ca sublocotenenţi din Iaşi, d-nii: Al. Hanna, Traian Atanasiade şi D. Gall.

❑ **Timpul în Europa.** — Agenţia Romînă comunică următoarele cu privire la starea timpului în Europa: la Viena e foarte cald; e vreme frumoasă la Buda-Pesta şi Paris. E noros la Berlin, Londra şi Liverpol.

E vreme frumoasă la Brăila, variabilă la Constanţa.

❑ In şedinţa consiliului comunal, de eri, s'a dissutat regimentarea lucrărilor de canal şi apă şi cine anume trebuesc admiş a lua asupra lor asemenea lucrări.

Intre altele s'a fixat ca instalatorii ce vor lua asupra lor lucrări de la particulari să depună o garanţie de 800 lei şi controlul dacă lucrarea e bine executată, să facă dacă rezistă o presiune de 15 atmosfere, iar obişnuit lucrarea să suporte o presiune de 4 atmosfere.

Meseriaşii instalatori a făcut cunoscut Clubului meseriaşilor romîni din localitate, că prin dispoziţia de a pune garanţie 800 lei la o lucrare unde se poate cîştiga 100 sau 150 lei, îi îndepărtează în mod sistematic de aceste lucrări.

Inmormîntarea d-rului prof. C. Bottez

La locuinţa defunctului.—Asisienţa.—Coroanele.—Formarea cortegiului.—La biserica Sf. Spiridon.—Prohodul.—Cuvîntările.—Spre cimitirul Galata.

Astăzi s'a făcut depunerea în locaşul de veci al celui ce a fost dr. prof. Const. Bottez, senator şi medic primar al spitalului Sf. Spiridon.

De pe la orele 2 încă, la locuinţa defunctului din str. Sf. Neculai No. 24, au început să sosească membrii familiei, reprezentanţii autorităţilor, numeroşi prieteni şi cunoscuţi, sute din bolnavii vindecaţi de el, în cursul anilor de practică precum şi un numeros şi un distins public din care remarcăm:

Al. A. Bădăreu, C. Climescu, I. T. Burada, dr. G. Bogdan, N. Canănău, N. Leonescu, C. Stere, dr. prof. G. Sosor, prof. dr. V. Bejan, D. Bottez, epitrop, At. At. Gheorghiu, G. Buisliu, prof. Simionescu, dr. Lambrior, P. Fîntînaru, Al. Gane, N. Pogonat, Ghibănescu, Eraclide, Gh. Săndulescu, dr. Mirzescu, Georgel Mîrzescu, dr. Zosin, medicii spitalului sf. Spiridon etc. etc.

Din numeroasele coroane, de pe catafalul regretatului dr. C. Bottez cităm:

Din partea Epitropiei Sf. Spiridon, Universitatea, clubul liberal, C. B. Penescu, Primăria Iaşi, direcţia generală a serviciului sanitar, soc. jubileul Carol I, dr. Mărzescu, soc. medicilor şi naturaliştilor, spitalul israelit, soc. Fraterna-Păcurari, Senatul, Facultatea de medicină, studenţii în medicină, etc., etc.

Serviciul religios e oficiat de P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei şi egumen al bisericei Sf. Spridon, asistat de un mare număr de preoţi.

După serviciul religios se formează cortegiul în ordinea următoare:

a) Clerul, în frunte cu P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu; 6 perne cu decoraţiile defunctului, purtată de ofiţerii de poliţie.

C) carul cu coroanele; d) Carul funebru; e) familia; f) deputaţii şi senatorii; g) armata care a dat onoruri

Cortegiul ast-fel format, a pornit de la locuinţa defunctului, parcurgînd străzile: Sf. Neculai, Lăpuşneanu, Unirei, pînă la biserica Sf. Spiridon. Pe tot parcursul acestor străzi lampioanele electrice erau indoliate şi aprinse.

Corpul este depus pe un catafalc, aşezat în mijlocul bisericei şi înconjurat de flori şi cunune. P. S. S. Archiereul Nicodem, asistat de cler, oficiază prohodul. Pe faţa tuturora se citeşte adîncul regret în faţa corpului rece şi neînsufleţit al celui ce a fost d-rul Const. Bottez, eminentul chirurg şi atît de mult iubitul concetăţean.

După sevîrşirea prohodului ia cuvîntul d. dr. Gh. Bogdan, rectorul universităţei, care arată pierderea cea mare ce o are universitatea prin moartea lui C. Botez, arătînd că fiind foarte emoţionat nu poate să facă o amănunţită descriere a activităţei lui.

D. dr. G. Socor, decanul facultăţei de medicină, vorbeşte în numele consiliului profesoral al facultăţei şi arată meritele regretatului prof. dr. Bottez, făcîndu-i o largă biografie şi arătînd activitatea lui pe terenul medicinal.

D. Dim. Bottez, epitrop al spitalului Sf Spiridon, aduce omagii defunctului, care a fost 22 ani medic al spitalului şi epitrop.

D. C. Climescu, vice-preşedintele Senatului vorbeşte din partea maturului corp, prezentînd condoleanţe familiei din partea Senatului.

După cuvîntările ţinute, cortegiul, urmat de foarte multă lume, va porni de la biserica Sf. Spiridon, parcurgînd străzile: De Sus, Alexandri. Golia, Primăriei, Ştefan cel Mare, Palat, Nicolina pînă la cimitirul Sf. Vasile (Galata).

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 7 Iulie.

Nouă mişcare în magistratură

Bucureşti. — Azi a apărut următoarea mişcare 'n magistratură: Au fost confirmaţi următorii magistraţi de V. T. Arghir judecător ocolul Broşteni Suceava, V. Bordeianu judecător provizor Războieni-Valea Albă-Neamţ, C. Grumin, judecător ocol Trotuşi-Botoşani. T. Budu ocol. Bacău-Rural, Eugen Costin ocol Rosieşti-Fălciu, T. Bonciu ocolul Răchitoasa-Tecuci, I. Demetrescu-Bogdăneşti-Tutova, I. Ercul Hangu-Neamţ, G. I. Şerbănescu, Rachova-Roman, C. Zaharia Ocolul 2 Vaslui, C. F. Hasmalan-Ţibăneşti Vaslui, I. Hulubei Tg.-Frumos Iaşi, V. Iamandi Piatra Neamţ, Alexandru Spiridon Movileni Iaşi.

G. Ciohodaru, Codăeşti Vaslui, C. Botez a fost numit jud. cu titlu definitiv, la Bîrlad în locul d. C. Macry trecut în alt post., I. Calvocorescu de la ocol. Nicoreşti-Roman; la ocol. Roman-Urban, Vatram Vanigorian de la ocol, Putna la Panciu; N. Stamate de la Prahova la ocol Putna; Eugéne Ştefănescu stagiar, Dolj; I. Dancu stagiar la ocol I Vaslui; Ernest Aslan stagiar Vaslui transferat la Vintileanca-Buzeu; Spiru Hasnaş de la ocol. Bîra la Mirceşti-Roman; Gh. Ştefănescu Portărel la Covurlui a fost numit judecător la Baia-Roman.

Au fost confirmaţi ca stagiari: D. Zamfirescu la Dimitreşti Rîmnic-Sărat; Gh. Laur stag. Suceava transf. la trib. Dorohoi. Octav Vasiliu la ocol. Oprişeni-Suceava Cicerone Răsescu transferat Botoşani. Gh. Hagi Ilie stagiar Fălciu. H. Dinescu stagiar Drăgăşani. Scarlat Nechifor la ocol Vaslui II. D. N. Ionescu stagiar Hîrlău. Gh. Crăescu la Iveşti Tecuci. C. I. Popescu la Vaslui I rural. D. Sbîrnov stagiar la Blăgăneşti Rîmnic-Sarat, Toma Ionescu de la ocol. Vidra Putna.

D. V. Popescu a fost numit chimist legist pe lîngă trib. Iaşi.

Un caz curios

Bucureşti.—La hotelul Viena din Capitală, s'a descoperit o femeie cu numele Lucia Sinescu, în etate de peste 90 ani, care dispune de o avere de 200,000 lei, într'o mizerie de nedescris. Ea stă în pat şi nu se scoală de mai bine de două luni.

Parchetul cercetează cine a secfestrat-o acolo.

Procesul dramei din Giurgiu

Calaraşi.—Curtea cu juri a continuat azi cu judecarea procesului lui Anghel Rădulescu.

Curtea continuă cu ascultarea martorilor.

Mişcare în corpul medical

Bucureşti.—D. dr. M. Ionescu, de la circumscripţia Hăiceşti, jud. Covurlui, a fost transferat la circ. Serbăşcă jud. Tecuci, în locul d-lui dr. Stoica.

D. dr. Stoica, de la circ. Serbăşca, a fost transferat în judeţul Dolj.

HOLERA IN RUSIA

Petersburg.—Agenţia Westnik află că de eri au fost 68 noi cazuri de holeră cu 36 deceso.

Totalul bolnavilor este acum de 854.

In chestia Cretei

Salonic.—Comitetul central al uniunei şi progresului a adresat guvernelor francez italian, englez şi rus, o circulară cerînd recunoaşterea nu numai formală dar expresă a drepturilor de suveranitate ale Turciei asupra Cretei.

Sburătorul Latham

Calais. Aeroplanul Latham a plecat la ora 7 şi 2 minute seara cercînd să treacă în sbor, canalul Manecei.

*

Calais. — La ora 9 şi 8, semaforul a semnalat întoarcerea unui remorcher, venind spre port cu aparatul sburător. Tentativa de trecere în sbor a canalului n'ar fi isbutit.

*

Calais.—Aeroplanul Latham a căzut în mare la 18 km. de coastă din cauza opririi motorului. A fost adus înapoi la Calais de un remorcher. Aeroplanul pare avariat. Aviatorul Latham n'a fost rănit. O mulţime enormă l'a aclamat cu entusiasm.

Situaţia în Persia

Teheran.—In oraş domneşte o mare nelinişte. La Karamdusah, populaţiunea s'a împărţit în două tabere. Se trag multe focuri de puşcă în oraş. Cîte-va gloanţe au căzut până şi în curtea consulatului rus. Guvernatorul nu poate restabili liniştea.

Din Hamadan vine ştirea că oraşul este în mîinele revoluţionarilor.

Numărul trupelor revoluţionarilor sporeşte mereu: deşi s'au ridicat baricade ordinea nu a fost încă turburată.

Oraşul Teheran este liniştit; bazarurile au fost deschise, comerţul reluat.

*

Teheran.— Agenţia Westnik află din Ardebil că se dă actualmente o luptă de artilerie, între trupe şi revoluţionari. Oraşul nu a avut de suferit mult, din această pricină dar, trupele revoluţionarilor precum şi trupele regulate pradă şi dau foc caselor.

Consulul rus a invitat pe coraţionali să înalţe pe casele lor pavilionul rusesc şi să ducă obiectele de valoare ce le-ar avea în localul consulatului.

Condamnări şi execuţii

Constantinopole.— Azi dimineaţă s'au executat în stambul 13 persoane printre cari generalul Cerkes Mehmed, aghiotant şi şef al poliţiei secrete a fostului sultan, generalul Iusuf exsomandant la Erzerum, dervisul Whadeti fundatorul uniunei mahometane, doi coloneli, 2 locotenenţ, 3 soldaţi, şi un funcţionar al Porţei Consiliul de război a achitat pe editorul Ikdamului, condamnat la exil pe viaţă pe şeful redacţiei Ali Kemal.

Baronul Aehrenthal şi Bülow

Colonia.—Gazeta de colonia zice că baronul de Aehrenthal a adresat Principelui de Bülow o lungă scrisoare, extrem de cordială, zicînd că Principele poate privi cu mîndrie la anii jertfiţi Imparatului şi Germaniei, şi să părăsească înaltul post ce a ocupat, avînd simţimîntul că a lucrat pentru propăşirea germaniei şi a fortificat constituirea sa castat în Austro-Ungaria Plecarea lui e regretată în mod sincer, pentru că s'a văzut într'însul reprezentantul convins şi conştient al ideei alianţei între cele două imperii Imparatul Francis Iosef va păstra despre persoana Principelui şi despre sprijinul credincios dat alianţei, o amintire cordială şi recunoscătoare.

Delegaţia parlamentului turc

Londra.—O delegcţiune a parlamentului turcesc, compusă din 19 membri a fost primită azi dimineaţă la ministerul de externe, iar după amiazi de Rege.

Lupta de la Mellila

Madrid.—Oficial. Marea luptă începută eri la Melilla continuă. Perderile Spaniolilor sunt importante.

*

Melilla.—In cursul luptelor de eri, spaniolii au avut 15 ucişi şi 22 răniţi.

Camera Comunelor

Londra.—Interpelat cu privire la proectul unei conferinţe internaţionale, în chestiunile balcanice şi întrebat dacă s'a renunţat la acel proect, reprezentantul guvernului a respuns în sens negativ, declarînd că chestiunile critice puse de problema balcanică au fost tranşate în sens amical. Se mai urmează actualminte negocieri, doar cu privire la cîte-va puncte de mică importanţă, privitoare la art. 29 din tratatul de Berlin.

Asupra morţei lui Don Carlos

Milano.—Corpul lui Don Carlos odihneşte în marea sală a hotelului Excelsior, transformată în capela mortuară, cu altar în aceiaşi cameră. Cu voia Papei s'a oficiat azi dimineaţă un requiem.

*

Varèse.—Familia lui Don Carlos a cerut telegrafic Imparatului Austriei voie să îngroape corpul lui Don Carlos în cavoul burbonilor la Triest.

Dacă respunsul va fi afirmativ, înmormîntarea se va face la Triest. Corpul va primi la Casbeno numai benedicţiunea solemnă. Ziarele spun că Papa a telegrafiat condoleanţe familiei.

Călătoria Imparatului Wilhelm

Bergen.— Yactul Hohenzolern avînd pe bord pe Imparatul Wilhelm a sosit aci la ora 5 jum. seara şi primit cu salve de tunuri trase de fortăreaţa şi de crucişătorul cuirasat „Norge."

Dr. Benno Th. Stenner

fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.

Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.

Iaşi str. Muzelor No. 40

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul.

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colţ cu Rîpa galbănă)

Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux

Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Cureţenia cea mai perfectă.

Müller

4000 Decalitri vin alb şi roş ravac, recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Reprezentant JACQUES L. METHSAFT IAŞI

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) — De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

4420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit o'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

☛ In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30c.

Raymé GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS, *RONCES ARTIFICIELLES*, les 100 mèt. 5 L

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

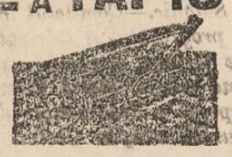

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— *Strada Gelia 77* —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— *Str. Bărbei No. 19* —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 768.—Joi 9 Iulie 1909

Laudele d-lui Brăteanu

D. Ionel Brătianu suferă de mania laudei! Și neputîndu-se lăuda cu faptele sale, se laudă cu faptele altora.

Mai zilele trecute, vorbind la Craiova, tînărul șef al liberalilor a invocat în susținerea necesității guvernărei liberale, rezboiul de la 1877, criza financiară de la 1900 și revoltele agrare de la 1907—și a declarat că partidul seu are dreptul să șadă ori cît de mult la putere, cînd are la activul seu fapte atît de strălucite.

Mai întâi, rezboiul nu e opera unui partid politic, ci a țărei—iar dacă e nevoie de specializat meritele, ele se cuvin pe d'antregul armatei și șefului ei suprem, Regele, care a știut să-și facă din aceasta un titlu de glorie neperitoare.

Criza economică de la 1900 e datorită în bună parte marilor perturbațiuni financiare din întreaga Europă, și soluția împedicărei dezastrului ce amenința statul nostru, a fost dată de d. Take Ionescu, în camera conservatoare din 1900, cînd de și în afară de guvern, dar cu sentimentul răspunderei mai puternic de cît al primului-ministru de atunci, d. Petre Carp, a preferat să'l răstoarne de la putere, de cît să'l lase să ducă la faliment țara noastră.

Ideia economiilor budgetare a fost dată de însuși șeful nostru, cu ocazia marelui discurs financiar rostit în Camera din 1901 în potriva legei de imposite propusă de d. Carp, și care i-a adus cunoscutul vot de blam din Februarie.

Iar dacă liberalii au putut lua apoi succesiunea d-lui Carp, și au urmat statul șefului nostru de a reduce cheltuelile statului la minimum posibil —aceasta nu constitue un titlu exclusiv de glorie cu care să se mîndrească la ori și ce ocazie!

Și dovada, că ideia economiilor nu le aparține, și că au aplicat-o de nevoe și de rușine, e că pe data ce dificultățile au trecut, ei au dat iar asalt budgetului statului, și de la economiile forțate din 1901, au ajuns azi la cele mai destrăbălate cheltueli, urcînd budgetul statului cu peste 60,000,000 lei, anual.

Cît pentru revoltele agrare din 1907, îi e foarte ușor d-lui Brătianu să se laude cu potolirea lor, după ce le-au provocat partizanii partidului seu, și după ce a avut la spatele sale pușca Manlicher și tunurile Krup!

Dar și aci meritul se cuvine în general tutulor partidelor politice cari au mers mînă în mînă pentru pacificarea țărei și șefului nostru d. Take Ionescu, care conducînd majoritatea Camerei conservatoare din 1907 a dat neprețuitul seu concurs guvernului d-lui Dim. Sturdza; iar în special armatei care și-a făcut datoria în modul cel mai strălucit.

Prin urmare laudele d-lui Brătianu, cu rezboiul, criza financiară și revoltele agrare sunt cel mult exagerate, atunci cînd se încearcă să scoată din rezolvarea lor un mare merit pentru partidul seu.

Dar, noi am dori să auzim din gura șefului liberalilor, cuvinte de laudă pentru faptele sale politice, sau cel puțin pentru fapte în cari își are și d-sa o parte de colaborare ori cît de mică.

Neputînd vorbi de opera de reforme agrare și administrative de la 1908 și 1909, care s-a dovedit a fi atît de imperfectă, ba chiar vătămătoare statului, d. Brătianu a început să se laude cu oare-cari legi liberale din ultima guvernare, și în special cu legea electorală a regretatului Vasile Lascăr.

Ei bine, aci tînărul prim-ministru, dă dovadă, nu de o completă lipsă de memorie, ci de o lipsă de bună credință uimitoare.

Legea electorală, operă liberală, și în special a d-lui Brătianu?! Dar cine nu-și aduce aminte că răposatul Vasile Lascăr, n-a avut alt adversar mai teribil în potriva reformelor sale, cum a avut pe d. Ionel Brătianu.

Inconjurat de tinerii generoși, d. Brătianu colinda secție cu secție în Cameră, pentru a răsturna sau cel puțin temporiza votarea acestor reforme, în cît bietul d. Dim. Sturdza, care susținea mult pe Vasile Lascăr, a trebuit să-și pună în mișcare cu ultima forță degetul seu magnetic, pentru a paraliza acțiunea nefastă a d-lui Brătianu. Și n-a fost o ironie mai crudă a soartei, de cît atuncea cînd reformele au găsit în persoana d-lui Brătianu, sub actuala guvernare liberală un susținător convins și hotărît, dovadă legea comunală și administrativă pe care și-a însușit-o și desvoltat-o chiar, și legea electorală, pe care o cînta pe la toate banchetele liberale!

De aceia discursul d-lui Brăteanu de la Craiova, n'a produs nici o impresie în țară, căci primul ministru pe de-o parte n'a făcut de cît să invoce fapte dintr'un trecut îndepărtat și cari făcînd parte din istoria țărei, sunt opera națiunei iar nu a partidului său, iar pe de alta a cîntat efectele salutare și moralizatoare ale unei reforme politice contimporane, care la făurirea și consolidarea ei, l'a numărat ca adversar.

Să ne vorbească d. Brăteanu de operele sale, și anume de cele politice, căci pe celelalte le cunoștea lumea destul de bine și știe cît preț să pună pe ele. Să ne spună la ce bun ne putem aștepta de pe urma schiloadei legi agrare, care a încurcat și zăpăcit toată lumea de la țară—sau cel puțin să ne promită ceva de seamă ca viitoare operă politică, și atunci să stăm bucuroși la vorbă cu d-sa și să-i recunoaștem și ceva din propriile sale merite.

Ar fi mai frumos și util pentru d-sa, de cît recunoașterea exagerată și nedreaptă a meritelor altora și cu cu cari d-sa se îngîmfează și se laudă pe la fiește-ce întrunire liberală.

Vespasian I. Pella

PUTEREA

Ce magică atracțiune are pentru grupșorul d-lui Carp, cuvîntul acesta atît de rău sunător chiar! După cîte va zile de aparentă liniștire, carpiștii și presa lor au adus iarăși în discuțiune chestiunea aceasta, venirea la putere, care nu e pentru dînșii numai o chestiune de dreptate sau de ambiție, ci o chestiune de viață politică.

In adevăr, ce ar fi de micul grupșor al d-lui Carp, dacă la schimbarea regimului, generalismul ar fi nesocotit cum a fost și în 1905? La ce proporții minuscule s'ar reduce „partidul“ său în cazul unei asemene nenorociri?

De aceia în presa carpistă chestiunea venirii la putere își are locul ei permanent, și este întotdeauna însoțită de acele comentarii, cînd absurde și ridicole, cînd jignitoare pentru Suveran, care fac deliciul oamenilor cunoscători ai situațiunii politice de la noi.

Țipete disperate, deducțiuni nelogice, conjecturi și ipoteze disperate, amenințări inutile la nevoe, constituesc expresiunea sentimentelor cari domină grupșorul insignifiant, dar adesea mai mult de cît cutezător al d-lui P. P. Carp.

Și de ce aceste manifestări copilărești unele, bolnave altele, tocmai acum, în sezonul mort politicește, cînd nimic nu se mișcă, cînd nici o înrîurire nu pot avea sus, acolo unde speră carpiștii să aibă răsunet cu acțiunea lor deșănțată? Care este rațiunea—dacă poate fi vorba aici de rațiune—a acestor sporadice strigări de alarmă, a acestor gesturi spasmodice?

A, rațiunea? Rațiunea este profundă, atît de profundă și de justificată, în cît ea pornește din necesitatea fatală a acelor sentimente de disperare, de deznădăjduire a acelora cari formează rîndurile rari ale șubredei baze a grupului d-lui Carp. Rațiunea este în necesitatea unei aparente acțiuni, care să mai întreție „focul sacru“ în sufletele de mult „moarte“ ale partizanilor.

Și trebue să recunoaștem, că din punctul lor de vedere carpiștii au perfectă dreptate. Cine îi poate împiedeca, de a nu-și manifesta—indiferent de formă și de ocazii—instinctul lor de conservare ca organism politic, chiar așa inert cum este?

Să-i lăsăm deci să se zbuciume și dîndu-ne seamă de rostul, de efectele acestei zbuciumări, să ne oprim un moment și să privim cu milă la durerile omenești.

Q.

UN MONOPOL

Este vorba de monopolul cărților didactice, care a dat nu numai rezultate dezastroase, dar a scos la lumină și multe apucături gheșeftărești ale acelora, cari trăesc în atmosfera haretistă și cari determină întreg curentul cu care ministrul instrucției publice se făleşte atît de mult.

Că s'a înființat monopolul cărților didactice, nu am avea nimic împotrivă în principiu, dacă la alegerea și recomandarea lucrărilor s'ar ține seamă numai și numai de meritele și de calitățile lor. Cum însă această condiție esențială față de apucăturile celor din jurul d-lui Haret rămîne pur platonică și este cu totul neobservată, și cum prin faptul acesta rezultatul monopolului este dezastros, ne ridicăm împotriva sistemului.

Mai întâi, că se înlătură adesea lucrări meritorii, cari îndeplinesc toate cerințele științei respective și ale pedagogiei, și se recomandă lucrări mai ales de ale autorilor partizani politici, cari lasă de dorit sub ambele raporturi. Cu sistemul acesta se lovește în interesele școlii și ale învățămîntului, se lovește în interesele morale ale scriitorilor de lucrări didactice și se introduce nepotizmul și politicianizmul acolo unde n'ar trebui să se audă măcar de așa ceva.

In al doilea rînd sistemul acesta al monopolului așa înțăles și așa aplicat, contribue la crearea de coterii, de tagme în sînul învățămîntului, și mai ales la crearea de asociațiuni comerciale de o îndrăzneală în exploatarea banului școlarilor cu totul revoltătoare. Cine nu cunoaște asociațiunea D. A. Teodoru et Candrea, care în virtutea monopolului își desface cărțile pe prețuri absolut exagerate, creindu-și astfel venituri sigure și maloneste?

Nu sînt oare acestea fapte de natură a condamna sistemul și a compromite principiul monopolului? Și totuși d. Haret nici se gîndește să pună capăt destrăbălării. Unde vrea d-sa să ajungă cu tolerarea tuturor intereselor de gașcă și de politicianizm?

V.

Chestii actuale

Calendarul martirologiului

Am primit la redacția Opiniei o broșură cu titlul suggestiv. *„Le Nouveau calendrier Oecumenique“* par Ioani Papaiani thessaliote vlachophone, ancien instituteur. Bucarest 1909.

Să nu credeți că e vorba de un nou calendar lulian sau Gregorian. Discuția superiorității celor 2 calendare nu-l preocupă pe autor, căci el urmărește catologarea tuturor nelegiuirilor și asasinatelor săvîrșite de antarții greci asupra Romînilor din Macedonia.

In stil ortodox și prea pravoslavnic autorul știe să folosească ironia în calificarea faptelor urîte ale antarților greci.

Cartea o dedică Europei civilizate, contrast izbitor că pe cînd Europa ține la mențînerea păcii și a liniștei Universale în fericita Turcie s'au omorît atîția cuțovlahi, de patru ori mai mulți ca Grecii la Domokos.

Chiar grecii declară în zgîrcenia lor că au fost tăiați 146 valahi, pe cînd tot ei arată că după Domokos au ramas numai în Atena 10000 vădane.

Calendarul martirologiului e așezat pe zile și luni. Ce i dreptul zilele nu sînt pline toate, căci nici creștinismul nu și-a putut umplea calendarul în 4 ani, ci în sute de ani. Ei bine martirologiul armînilor numai în 4 ani număra de 4 ori mai multe victime de cît chiar Domokos!

Iată un specimen.

2 Ianuarie. Prea lăudatul atentat contra preutului romîn Costantinescu.

5 Ianuarie. Prea piosul, prea escelentul și prea elenicul incendiu a o sută de case din Gramaticova și de la Hram și Neocastra.

10 Ianuarie. Prea sfîntul, prea ortodoxul și prea elenicul asasinat al fostului institutor romîn Turceanu.

12 Ianuarie. Prea sfîntul, prea oxtodoxul și prea elenicul asasinat al proprietarului școlii românești din Dumaia Baracli.

17 Ianuarie. Prea curatul, prea luminocul și prea plăcutul incendiu al comunei românești Selia. In aceiași zi la eșirea de la o pioasă agapă grecească, procesiunea la ferestrele romînilor din Vlaho-Clisura; împușcături la casa preutului romîn Nicolae Tegu-răniri.

18 Ianuarie. Prea virtuosul, valorosul și lăudabilul atac a 7 copii, elevi ai liceului din Bitolia, de supt conducerea profesorului lor Trandafir Nicolau. Unul din elevi rănit la cap, alții aleși cu loviri de bastoane din partea a 30 valoroși elini.

Tot în această lună s'au expulsat din satul Belkamen toți romînii cu profesorul lor, supt amenințarea bandelor grecești, una din cele mai bune și mai îndrăznețe, condusă de divinul Lambros, ofițer în armata regală elenică.“

In acest ton continuă autorul enumerarea tuturor crimelor săvîrșite de antarții greci, focuri, răniri, bătăi, omoruri și alte fără de legi.

Credem că satisfacem pe cetitorii noștri dacă le vom servi pe viitor lista mai a tuturor crimelor săvîrșite de greci în numele ideei de patrie.

***

CATE VA NOTE

D. Iorga se plînge prin „neamul“ său că de programul cursurilor de la Vălenii de Munte și-au adus aminte mai mult organizatorii—cursurilor—de cît vizitatorii.

Sincer vorbind, faptul acesta ne bucură. Ne bucură, că s'au găsit puțini aceia, cari nu-și dau încă seamă de cîtă otravă este în atmosfera, pe care „apostolul“ o face în juru-i. Trebue odată lumea să înceapă a judeca cum se cuvine pe acest ilustru farsor politic și a l gratifica cu puțina considerație ce merită.

*

„Neamul Românesc“ de la 2 Iulie a. c. conține dările de seamă ale celor mai recente două întruniri naționaliste: cea de la Brăila și cea de la Iași. Cea dintâi o comedie tragică; iar cea de a doua o tragedie comică.

*

Violența prin pana d-lui Nădejde, de sigur, se întreabă: cine samană anarhia? Ce răspuns dă, nu interesează pe nimeni, afară doar de d. Ioină.

Un lucru însă e știut de toată lumea: d. Ioină samănă cele mai anoste articole, ce a văzut vre-odată presa romînească.

*

Epoca, ziarul partidului cartelist prin excelență protestează în contra cartelului hîrtiei.

Mai multă rușine soro, că te vede lumea.

OAMENI ȘI LUCRURI

Printre cei cari plîng

... Vorbea resemnată, pe jumătate hotărîtă, pe jumătate petrificată de nesimțirea ce dase mîhnirile adînci.

Dincolo, în camera de alături bărbatul, speranța ei și a familiei se luptă între viață și moarte,—unul din numeroasa legiune a acelor nevinovați cari se trudesc pe cîmpul de războiu al teribilei epidemii.

De odată, prin geamul mare al ușei, se zări un copilaș, în pragul ușei unui vecin. Pe jumătate gol, de abia învăluit în cămeșuica subțire, lăsă să-i atingă căldura razele solare brațele goale, pieptul gol, picioarele goale și ușurat de jena îmbrăcămintei, sălta și se hîrjona, clătinîndu-se de-abia proptită, cu nesiguranța voinică a celor cinci spre zece luni, aci cîntînd; aci alintîndu-se fără grija celor ce se petrec împrejur, fără conștiința vre-unui suferințe, gustînd fără mustrare primele expanziuni la lumină și primele îndemnuri la viață și la joc.

Cînd o zări, ast feliu copilița albă și golașă ca inocența, lacrimile o podidiră din nou! ca dintr'un izvor abundent; se înfățoșa din nou și mai cu temeiu teribilul contrast între acel care se chinuia cu lipsa de aier în piept și mica ființă—copila lor—care, neștiutoare de nimic, gusta în plin aierul diminieței, sub ocrotirea vecinilor generoși unde-și adăpostise de o camdată copiii.

Ne naștem numai cu înclinări spre voioșie și mulțumire. Numai tîrziu vine intuiția la crimelor, conștiința treptată a răului și a durerei sufletești.

Am văzut, în aceeași zi, în brațele altei femei înlăcrimate un copilaș puțin mai mărișor—aproape de doi ani. Născut într'un oraș depărtat din Apus, mama copilului plăti lașului tributul: una dintre cele dintâiu victime ale typhosului. După cîte-va zile muri și tatăl copilului de o altă boală epidemică.

Și acum copilașul—de vre-o doi ani—îl ținea în brațe o rudă de aproape.

Povestea cele întîmplate și ochii îi se înroșise de un plîns cu neputință de stăpînit. Băiețașul însă îi punea mereu amîndouă mînușițele pe pleoape, ca și cum ar fi vrut să oprească lacrimile.

De unde avea să știe micuțul că ele curgeau pentru dînsul? Ce putea să bănuiască el despre dezastrul în adevăr enorm ce se petrecuse și care-l lasa fără sprijin pe mîni străine, orfan lipsit de alintări și griji părintești?

Copilul avea însă, instinctiv oroare de lacrimi. Era, evident impresionat de aerul posomorit pe care l dădea plînsul, aceleia ce-l mîngăia și prima mișcare a pruncului fu de a reținea lacrimele. Presimția oare, de la doi ani, că plînsul exprimă tortura vieței, că a trăi însamnă a suferi? Că ochii se umeziau de mila lui? Ori era numai primul gest de apărare a ființei omenești în contra lacrimelor cari amenință și fac rău, chiar cînd sunt plînse de milă și spre mîngăiere? Aceasta n'ar putea-o spune cu siguranță nici un cunoscător în ale sufletelor.

Rodion

Intre „Convorbiri“ și d. Maiorescu

Contraziceri și păreri. — Premiarea lui Goga.—Atacul de la Academie.—„Convorbirile“ contra d-lui Maiorescu?—Bursa poetului.—Ce răspunde domnul Goga.

Să fi sjuns oare vremea ca dl. Maiorescu să nu fie pontifice necontrazis de nimeni în carcul „Convorbirilor literare?

Se pare să da, judecînd după graba cu care bătrîna revistă a publicat articolul d-lui Duiliu Zamfirescu „O piatră 'n baltă“, articol reprodus și de junimista „Epoca“ și în care poporanismul în general și poetul Goga în special e foarte maltratat.

Se știe că la Academie, dl. Maiorescu a căutat să pună capăt discuțiunii în jurul poeziilor lui Ostavian Goga printr'un feliu de proclamatie în genul: „L'incident est clos!“. Dar argumentul „lucrului judecat“—între cît Academia premiase poeziile lui Goga pe baza unui raport al d-lui Maiorescu publicat chiar în „Convorbiri“—n'a găsit har si în momentul de față atît d. Duliu Zamfirescu cît și „Convorbirile“ continuă campania.

Din ură în contra „Vieții Romînești“ vechea revistă nu poate cruța pe poetul transilvănean, astăzi exclusiv „proprietatea“ revistei iașane—care ar fi „americanizat“ pe Goga și pe alți scriitori, după convingerea celor dela „Convorbiri“.

Credem destul de interesant răspunsul energic și documentat pe care-l dă Ostavian Goga în „Țara noastră“ d-lui Duliu Zamfirescu și tuturor învinuirilor ce i s'au adus.

Revista transilvăneană fiind necunoscută cetitorilor din Regat, reproducem în întregime articolul semnat de Ostavian Goga:

„In numărul mai resent al revistei „Convorbiri literare“ se amintește în mai multe rînduri și numele meu, într'un răspuns injurios al d-lui D. Zamfirescu și în cîteva note din articolul d-lui Mehedinți „Roadele americanismului literar“. Cred că sunt dator cu cîteva lămuriri de ordin personal.

Cu dl. Zamfirescu n'am multe de lămurit. Acestui doma care mă ia grozav de sus i se dă răspuns cu vîrf în coloanele acestei reviste și nu-mi mai rămîne de cît să resping cîteva insulte din proza bătăiosului academician.

N'am să-mi înșir nici verii, nici unchii, nici alte rubedenii, nici gîndurile mele din „Mozeul lateranens“, nici cărțile ce am cetit la Roma... N'am să-i arăt cît de ridicolă și cît de ordinară e „contraepigrama“ pe care mi-o trimite din bun senin, fără ca eu să-i fi adresat în viața mea două rînduri... Nici n'am să-l trimit la criticile d-lui Maiorescu, unde ar putea găsi termini mai măgulitori pentru educația mea literară și artistică de cît „madonnele de la Caransebeș“...

Cum zic, aici n'am multe de lămurit din motivul foarte simplu, că credințele d-lui Zamfirescu în materie literară nici cînd nu mi-au putut trezi decît interesul trecător ce-l păstrează cineva pentru toți autorii mediocri...

Trebue să spulber însă bănuelile destul de urîte ce se întrevăd din cîteva rînduri ale d-lui Zamfirescu, cari n'au de-a face cu literatura... D. Zamfirescu anume crede că mă desarmează făcînd a. luzii în mai multe rînduri la o „bursă“-Să lămuresc povestea în două vorbe. Iată ce e: Mi s'a oferit de la „Casa școalelor“ o bursă de trei sute lei lunar, pentru străinătate. Mi s'a oferit, fără a spune un cuvînt de rugăminte, de către unii oameni cari credeau, că doi ani ce-aș petrece cu gîndurile mele, ar putea aduce roade de cari s'ar bucura și alții...

La dreptul vorbind și eu nutream această credință și am primit bursa ținînd

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

seamă de datoriile ce am față de mine însumi. Doamne, eu nu sunt vin vechi, dacă între strămoșii mei nu pot număra și pe cutare egumen de la care aș fi moștenit niște „vii cu vin bun"...

Și la urma urmei, dacă d. Zamfirescu a putut apela la bugetul statului ca să poată ceti „pe Fröhner în Roma" și să scrie versuri slabe sub „arcul din Benevent", atîta drept—scot—aveam și eu, deși veneam „de peste munți și de peste văi" unde sunt mai puțini egumeni greci și mai puțină obrăznicie. Iată, în treacăt, cîteva note care justifică pe deplin această... „bursă grasă"... Acum însă, că văd cît de departe merge moștenirea sufletească a Bizanțului, cît de vulgară poate fi interpretarea unor intenții curate, mă stăpînește scîrba și-mi dau seama se greu e să lupți cu bănuiala levantină. Și iată, m'am hotărît: renunț la această bursă, rămîn și pe mai departe încercuit în frumoasa mîndrie a săracîei mele, aruncînd tot disprețul de care e capabilă revolta omului cinstit în fața sufletelor mici.

Și-acum, dacă domnul Zamfirescu „mai dorește vre-o explicare, sunt la ordine", declarîndu-i, înainte de-a încheia, că pentru aluziile repetate cu „cucoanele"—în cazul cînd ar fi la adresa mea,—n'am nici un răspuns, fiind deprins cu obișnuința de-a nu mă apăra cu condeiul în fața observațiilor de prost gust...

De încheiere cîteva lămuriri pentru d. Mehedinți. D-sa îmi vorbește de „iobăgie literară" și-mi pune în joc „sentimentul de proprie demnitate" care mi s'ar jigni prin colaborarea la „Viața Romînească". Nu sunt nici iobag, nici demnitatea mea nu suferă, stimate domnule profesor.

Fiecare din noi se apropie de casa unde-l trage inima. Și, vedeți, eu nu înțeleg unde m'aș simți mai la largul meu de cît în tovărășia acelora cari au o sinceră dragoste curată pentru milioanele de „maimuțe", pentru strămoșii noștri comuni, stimate domnule Mehedinți, cari sunt amarnic batjocoriți de răsboinicul Dv. colaborator și pe cari eu întîmplător nu i-am uitat... Deasemea colaborez la „Viața Romînească". Cît privește... „banul", vă rog să-mi permiteți un zîmbet de ușoară ironie, singurul răspuns potrivit pe care-l pot da la noi ucenicii lui Apollo cînd e vorba de acest „americanism",—cum spuneți Dv. Vă asigur că cîștigăm prea puțin pentru bucătărie și nu e de invidiat soarta noastră.. Cîte s'ar mai putea spune aici... Dar să tăcem.. »

INSTRUCȚIUNI

pentru bolnavii de febra tifoidă și cei ce'i îngrijesc

Față de pericolul ce ne amenință febra-tifoidă, servisiul nostru sanitar a făcut să se distribuie următoarele instrucțiuni:

Bolnavul de febra tifoidă se va pune în o cameră bună și luminoasă în care să nu se lese de cît lucrurile neaparat necesare și în care să nu stee de cît persoana ce îngrijește bolnavul.—Vizitele la bolnav sunt interzise.—Camera bolnavului se va ținea curată, se va aerisi și dușameaua se va spala cu leșie.

În celelalte camere ale locuinței, bolnavul pe cît e posibil nu va intra. Hîrtie pentru exterminarea muștelor se va pune în camera bolnavului.

De carece febra tifoidă se transmite prin excrementele, urina și saliva bolnavilor, ele se vor dezinfecta chiar în camera bolnavilor, ținîndu-se în permanență în vasul pe noapte lapte de var (preparat prin stîngerea de o parte var uscat curat cu 5 părți apă) sau o soluție de sulfat de cupru 5 la sută (50 grame sulfat sau calacau dizolvat în un litru apă) cu care excrementele și urina bolnavului vor sta în contact mai multe ore înainte de a se turna în latrină.

Vasul de noapte se va ține acoperit. Apa cu care se va spala sau scalda bolnavul, se va vărsa în latrină, după ce a stat mai multe ore în contact cu lapte de var.

Pînzeturile, prosoarele, fețele de pernă, albiturile și batistele murdare ale bolnavului se vor pune timp de mai multe ore în o soluție de 5 la sută acid carbolic pur (50 grame acid carbolic pur la un litru de apă), înainte de a se da la spalat; sau ele se pot strînge într'o prostire curată sau o ladă, ladă, pînă la sfîrșitul boalei, cînd se vor desinfecta în etuva de desinfectat a Serviciului Sanitar, înainte de a se da la spălat.

La cerere etuva se trimite și înainte de finitul boalei.

Paharele, farfuriile bolnavului nu se vor întrebuința de altă persoană și se vor desinfecta prin fierbere cu leșie. Persoana care îngrijește bolnavul nu va duce mîna la gură și nu va săruta bolnavul, nici nu va mînca în camera bolnavului; ea își va spala fața și mîinile cu apă și săpun și apoi se va desinfecta cînd părăsește bolnavul.

Aceste spălături (a mîinilor cu peria de unghii) după care se va face o desinfectare cu acid carbolic pur 3 la sută sau sublimat corosiv 1 | 1000 (ce va prescrie de medicul curant), sunt indispensabile înaintea mîncărei.

Persoana ce îngrijește bolnavul va purta un halat lung, care să acopere haina în întregime, pe care îl va scoate cînd părăsește bolnavul deasemenea își va desinfecta tălpile și tocurile ghetelor prin ștergerea cu soluție de acid carbolic 5 la sută.

În casa bolnavului și în general oricine în timp de epidemie de febră-tifoidă va bea numai apă fiartă și va consuma numai alimente foarte sa friptе.

Latrina din casa bolnavului să nu servească și la alți locatari.

În deschiderea latrinei se va turna cît mai des lapte de var, cu care se va stropi scaunul și dușameaua latrinei.

Pereții latrinei la finele boalei se vor vărui.

La finele boalei bolnavul și persoana ce l'a îngrijit vor face o bae generală cu săpun.

Cadavrul decedatului de febră tifoidă se va învoli îndată după moarte în o prostire muiată în o soluție de acid carbolic pur 5 la sută.

DIN SLĂNIC

— V'am scris eri despre greva chelnerilor, provocată din cauza purtărei bruscă a d-lui Pekea Alexandrescu, directorul Cazinului Regal.

Chelnerii, de și s'au liniștit, s'au cartelat între ei, și sunt hotărîți ca a doua oară cînd Pekea-i va mai trata rău, să se pună din nou în grevă.

— Din mulțimea de lume care a sosit în ultimul timp remarc:

Otel Racoviță.—D.D. Fam. Ioan Tetzu București, Duiliu Zamfirescu București, Gh. Demopol Galați, D-na Natalia Giurgea Galați, Maior Jean Botez Bârlad, Elena Dragoș Tg.-Ocna, Maria Constantinescu Tg.-Ocna, General N. Balaban Bucur., Gh. Constantinescu București, Grigore Hertzen Bucur., Floarea Sprinceană T. Măgurele, I. Mihalcescu Bucur., Fam. Spiru Roman Bucur., Fam. Dr. Cozma Ploești, Octav Buzdugan rentier Vaslui, Scarlat Popescu Bucur., Fam. Triandafil Pitești, Fam. Th. Stănescu Bucur.. Vas. I. Protopopescu Bucur., Pierre Kartamyschew consul rus Galați, Paul Corctovescu student Bucur., Fam. D. Dancu Dorohoi, Fam. Ecat. Zamfirescu Botoșani, Dr. C. Sturza Bacău, C. Vărlănescu Bacău, Mih. Bestelei cu fam. Galați, General Teodor Iartrapol, Caracal. Victor Petroff viceconsul Rus Galați, Maria Mavrodin Galați, Fam. I. Munteanu Galați, Elefterie Rădulescu București, General Gh. Florescu București, Vas. Bălănescu magistrat Berlad, Familia Murgeșanu Craiova, Familia Vlădescu București, Beș telei licențiat drept Iași, Fam. Maior Poenaru București, Efrosina Stânculeanu Bucur., Familia Toncescu București, Al. Vasiliu Bacău, Locot. Ciurea Bucur., Maria Zăgănescu Buc., Chiriac Costantinescu Bucur., Maria C. Chiriac București, Paulina Zăhărescu Bucur., I. Procopescu București, Zamfir Filoti Bucur., Economul Petru Savin Iași, Petru Moisescu Brăila, Familia Borș Bucur., Colonel Găiseanu Vaslui.

Otelul Cerbu.—DD. Mihai Vartan Tg.-Ocna, S. Bernstein Focșani, S. Leibovici Moinești, D. N. Vasiliu Bucur., Gr. Gheorghiu Bacău, Fam. D. Erbiceanu Iași, Maria Romanoff Bucur., St. Alecsiu cu fam. Bacău, Fam. Eisenberg Moinești, Ioan Iotu preot Huși, Fam. S. Bermanovici Stefănești, Dimitrie Gallian Codăești, F. Lohse Bucur., Ana Perlmutter cu fam. Bucur., Petre Grigoriu Onești, Fam. I. D Cernățeanu Tecuciu, Dr. Zah. Popescu Ploești, Gr. Negură Bârlad, Fam. St. Călugăreanu Bucur., Vas. Drăghici Iași, Fam. Victor Stăcescu Huși, Drd. Alexandru Țaicu Iași, Elisabeta și Sinefta Dumitrescu Buc. Al. Bălteanu Bucur., Fam. Strămbeanu Craiova, Fam. Frederic Hadraschi Bucur., Fam. Norbert Goldștein Galați L. Matasaru cu d-na Iași, Isac Grünberg cu d-na Moinești, Comandor I. Irimescu cu fam. Galați, E. Grünfeld Focșani, D-na Maria Ciuflea Bucur. Const. C. Mihăilescu elev școala Militară Iași, Vasile C. Mihailescu elev școala Militară Iași, Fam. Porjes Iași, Fam Gheorghe a Cosmovici Tg. Neamț, Sofie Kleiner Galați, D. S. Russu Dărmănești, W. Bock, V. Părvănescu, I. C. Boureanu Dărmănești, A. Glückman Iași.

Ootelul Namira. — DD. Fam. Necul. Unteanu București, Preot S. Burcă T.-Severin, Gh. Matei cu fam. Tecuci, Căpitan Stavrachi Voicescu Ploești, familia N. Munteanu București.

Otelul Zimbru.—DD. N. Gane Iași, D. Romanescu cu fam. Dorohoi, Fam. Ioan Bogdanovici. Gh. Tutoveanu publicist cu fam. Bârlad, D-na Elena capit. Tomescu Focșani, Fam. Al. Antoniu Bucur., Fam. Dr. Luwișch București, Fam. Dr. I. Steinhart, D-șoarele Elena și Maria Pascu, Gh. Pascu profesor și I. Pascu student Iași, Fam. N. Mihail Bacău, Alexandrina Mihăilescu Caracal.

Otelul Puff.—D.D. Const. Heraru R. Sărat, Fam. Dimachi Iași, I. Balaban Bacău, Ioan Petrescu Bacău, Elena Samson Fălticeni, C. V. Calciu Bârlad, Dimitrie Botez epitrop casei Sf. Spiridon Iași, Natalie Botez, Alisse Botez, Cecile Botez Iași, Fam. Panaite Ionescu Galați, Fam. General Rentz Bârlad, Fam. Dr. Pandele Tecuci, Fam. Ioan Constnatinescu Galați, Gh. Iamandi student Iași, Fam. I. Rădulescu Galați, Fam. Crivățeanu Ploești, D-na M. I. Juvara Bârlad, Steriana Cărbunescu Bârlad, Fam. Graur Focșani, Fam. Chaland Iași Fam. Costandachi Bacău, Fam. Grigoriu Pașcani, Fam. Marcus Donenfeld București.

Otelul Dobru.— D.D. Zaharia Weiss cu familia Bucur., Cicherschi student Iași, Octav Botez Iași.

Litere-Științe-Arte

Apararea postumă—Am relevat nu de mult încercarea poetului Macedonschi de a se apara în contra acuzării că ar fi ofensat nenorocirea lui Eminescu prin prea cunoscuta epigramă:

Un X, pretins poet...

La această încercare de apărare tîrzie—unii ar zice «postumă» socotindu-l pe Macedonschi dispărut,—iată ce răspunde o revistă literară punînd astfel capăt discuțiunii:

Se știe în adevăr și se poati citi în „Literatorul" din acelaș an, că Macedonschi n'a scris numai epigrama aceasta în potriva poetului iubit, pe care el îl ura. Cînd presa și publicul se revoltaseră în potriva lui, el răspunde cu acelaș cinism:

«Unui om în toată firea emoral ă-i zici smintit
Dar nebunului pe nume dacă-i zici e necinstit,
Trebuește totdeauna spre a fi moralitate
Să te faci apărătorul caselor de sănătate,
La nebun să-i zici cuminte, pe neghiob să adorezi
Și de s'află la Mărcuța geniu să-l proclamezi.

Campania asta în potriva lui Eminescu continuă și după moartea lui, pentrucă „moartea—scria ceata din jurul lui Macedonschi—sau nenorocirea unui om nu ne face să i cruțăm caracterul, dacă a fost corupt, nici scrierile, dacă i-au fost proaste, căci pentru noi nu este destul ca un om să nebunească, pentru ca să-l proclamăm poet sau om mare".

Astfel dovedit fiind că și înainte și după moartea lui Eminescu, Macedonschi n'a încetat să-l urmărească cu insulte și tot felul de epitete, e într'adevăr o nerușinare să vie acum și să scrie, că totul n'a fost decît „un exercițiu" sau „o întîmplare"...

*

In Londra a fost descoperită, cu ocazia unei licitații, o valoroasă statuetă a lui Shackespeare.

Statueta numai de 35 ctm. înălțime lucrată de un sculptor puțin îndemănatec, ast-fel că valoarea artistică e nulă, are însă multă însemnătate prin faptul că sculptorul a lucrat-o după natură.

Fără această statuetă, trăsăturile marelui Shackespeare ne-ar fi rămas absolut necunoscute. Statueta aparținuse cînd va surorei lui Shackespeare și a servit ca model sculptorului Gherhard Iahnsohn, creatorul monumentului lui Shackespeare. Statueta lăsată de Ioana Shackespeare urmașilor și dispărută de peste 80 ani a fost regăsită acuma grației unei modestei licitații.

*

Un muzeu etnografic se va deschide în curînd în orașul Stuttgard, Inițiatorul colecțiunei etnografice a societății de geografie comercislă, contele Carl von Linden lucra de mult pentru clădirea acestui muzeu și a făcut chiar și mari sacrificii personale pentru a ajunge la țintă, dar abia acum grație donațiunei de o jumătate de milion făcută de un würtembergian din Londra, muzeul va putea fi clădit.

La concursul cu premii pentru alegerea planului de clădire au fost trimise 50 schițe arhitectonice, și comisiunea hotărîndu-se pentru planul arhitectului Georg Eser i-a conferit premiul întăiu, cu 3000 lei.

*

Zilele trecute, a fost întreaga Germanie cît și întreaga lume științifică a sărbătorit jubileurile de 70 ani, a doi dintre cei mai învățați profesori din Germania și care au o reputație științifică mondială, d-nii A. Wagner și Schmoller, primul profesor de finanțe iar al doilea de economie politică.

Cu această ocazie savanții profesori au primit nenumărate manifestațiuni de simpatie din toate părțile lumei civilizate.

Fiind cunoscute sentimentele filoromîne ale celor doi savanți, care au în Romînia mulți discipoli, țara noastră s'a asociat la manifestațiunile de simpatie ce li s'au făcut.

Astfel M. S. Regele a acordat profesorului C. Wagner ordinul „Steaua Romîniei" în gradul de „Mare ofițer", iar profesorului Schmoller ordinul „Coroana Romîniei" în gradul de „Mare Cruce".

***

In Paris a încetat din viață Gaston Mery, consilier municipal, și vechiu redactor la „Libre Parole" din primele timpuri ale fondațiunei ei. In afară de aceasta el s'a consacrat și studiului chestiunilor miraculoase, vizionilor și sugestiunilor și a fondat chiar în 1897 o revistă „Ecoul miracolului".

*

Cunoscutul compositor ieșan, d. C. Bernștein, a tipărit de curînd o frumoasă compositie muzicală „Hora Funcționarilor Comercial." dedicată acestora.

Depusă la toate magazinele de muzică din localitate.

Informații

Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de vilegiatura cu:

2 lei pe lună *în orice parte a țărei și*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

❑ **O tentativă de omor.**—Poliția a descoperit pe un oare-care Gh. Leonte, care în tovărășia altor doui, Ion Grecu și Ion Rusu, se hotărîse să ucidă pe tatul său, în scopul de a'l prada.

Aceștia s'au întrunit alaltă-eri ziua și au pus la cale atentatul, hotărînd să meargă noapte la locuința bătrînului Leonte din mahalaua Broscăriei No. 19 și să 'l omoare.

Zis și făcut, noaptea pe la oarele 10, cei trei se duseră la locuința bătrînului Leonte și prin spargere, se introduseră înăuntru.

Bărtrînul Leonte, din fericire nu se afla acasă și criminalii începură a răscoli prin casă.

Un oare care Gh. Zamfirescu care auzise de cu ziuă cum cei trei puneau planul la cale, comunică faptul lui Aizic Aparul și acesta la rîndul său aviză poliția.

Agenții poliției au reușit să prindă pe criminali în momentul, cînd operau.

Ei au fost arestați

D. comisar Ionică Știubeiu, de la comisia IV-a cercetează.

❑ Din Tg. Frumoa ni se scrie că Sîmbătă pe la orele 6 seara, locuitorul Teodor Onofrei, din comuna Stroești, (jud Suceava), fiind surprins pășunînd niște vite ale sale în pădurea Laiu Stroești, proprietatea școalelor din comuna Tg. Frumos și fiind somat de șeful respectiv al pădurei d. Ioan Ergiu, pentru a merge cu vitele la obor, după ce mai întăiu se opuse, scoase apoi un revolver de la brîu, și trase două focuri asupra șefului mai sus arătat, dar nu-l nemeri pe dînsul, ci pe pădurarul Cercel care era în apropiere de șeful său.

D. Ioan Ergiu, reclamă imediat d-lui Gavril Preda, șeful plutonului de jandarmi, din acea comună, care imediat s'a transportat la fața locului unde a luat interogatorul agresorului, dresînd cuvenitul proces-verbal și înaintîndu-l parchetului de Suceava odată cu revolverul.

❑ Eri s'a deschis la Tg.-Frumos obicinuitul iarmaroc anual, care va ținea pînă în ziua de 20 Iulie.

S'a vîndut azi perechea de boi cu 6.50 lei.

❑ Comisiunea de anchetă va reîncepe Luni ancheta și cercetarea în afacerea învățătorului C. Pogor, din Prigoreni.

❑ **Birou de copiat acte cu „Mașina de scris".**—O trebuință de mult simțită în orașul nostru era înființarea unui *birou special* pentru copiarea actelor cu „Mașina de scris".

„Agenția Teatrală Thalia", Th. P. Maximovici, Iași str. Lăpușneanu No. 35, (lîngă Berăria Bragadiru), invită pe toți domnii Avocați, Ingineri, Arhitecți, Autori, să bine voiască a'i încredința orice acte pentru copiat cu „Mașina de scris", ca: petiții, contracte, sentințe, hotărîri, devize, manuscrise, asigurîndu-i că vor fi pe deplin mulțumiți de scrierea frumoasă și repede ce se obține cu cea mai perfecționată „Mașină de scris" „Ideal".

Față de neînsemnata taxă ce se ia (0—50 bani de pagină, formatul unei coale de hîrtie timbru), agenția are speranța că fie care va profita de această lesnicioasă și folositoare ocaziune, mai cu seamă că biroul agenției este la îndemîna fie căruia în ori-ce timp și oră.

❑ Eri pe la orele 5 și jumatate un incediu s'a declarat la fabrica de frîngherie a d lui M. Wachtel, de la Copou.

In sala de cătrănit s'a aprins mașina. Flacările s'au propagat la motorul electric din aceiași sală, care a făcut explozie.

Sărind lucrătorii, focul a fost stins la timp. Pagubele sunt de 5-6000 lei.

❑ In jud. Iași au fost găsiți strîngînd ofrande un preot haldeian și un seminarist. Ei au venit în țară la noi din Austria și au prezentat autorităților un pașaport dela consulatul otoman din Tagaurog (Rusia) precum și o scrisoare investită cu sigiliul episcopal.

❑ Inscriirile la școalele normale de băeți și fete, pentru ocuparea locurilor de bursieri și solvenți, se vor face între 15 Iulie și 20 August.

❑ Ministerul de domenii a scos în vînzare grîul și orzul recoltat la fermele Statului Laza și Studina.

In total sunt cam 180 vagoane grîu și vr'o 30 orz.

❑ Copiii romînilor supuși străini, cari urmează școlile primare, vor fi scutiți de taxele școlare, în urma modificărilor introduse în regulamentul legei învățămîntului primar.

❑ La București a încetat din viață alaltă-eri, tînărul Mihail P. Manu, absolvent al școalei militare din Iași.

❑ Autoritățile rusești au cerut autorităților noastre urmărirea și prindirea indivizilor: Moise Aron Unger, David Spiroc și Naftuli Rainski; care prin diferite mijloace făceau schilodirea tinerilor care urmau să facă serviciul militar și ast-fel erau scutiți de acest serviciu,—indivizi care au dispărut și probabil s'au refugiat în România.

❑ Comunicatul apărut în oficiosul ungar cu privire la insultele presei maghiare în contra Romîniei cu ocazia vizitei Archiducelui Franț Ferdinand, se crede a fi rezultatul unei intervenții diplomatice a d-lui I. I. C. Brătianu, președintele consiliului de miniștri.

Prin acel comunicat ziarele maghiare sunt blamate pentru injuriile ce le au adus Romîniei pe baza unor știri false.

❑ D. Gheorghe Leonte a fost numit copist la primăria comunei Belcești.

❑ Incă una din victimile febrei-tifoide e cunoscutul meseriaș cizmar Briese, care a încetat eri din viață.

❑ Autoritățile comunale au trimes prefecturei de județ niște liste de subscripții și un fel de bilete, care circulă prin sate, pentru strîngerea de sume de bani pentru construiri și reparări de biserici.

Se va orîndui o anchetă.

❑ Ministerul industriei și comerțului a adresat Camerei de comerț, o adresă, cerîndu-i să'i comunice, care sunt uniunile, cercurile sau societățile comercianților create în scopul apărărei intereselor lor, pentru că atunci cînd se va prezenta ocazia să le consulte asupra nevoilor de care sufere comerțul nostru în genere.

DIVERSE

— Epitropia generală a spitalelor și ospicilor Sfîntului Spridon din Iași, a fost autorizată de a primi donațiunea de 37 mii lei în scrisuri de ale Creditului Urban din Iași, făcută de d-na Elena Ilie Carp și d. Dimitrie Ilie Carp.

Fabrica de SOBE DE TERACOTĂ

Frații MACUROFF

IAȘI.—72 SOSEAUA PACURARI 72 - IASI

Execută Sobe de teracotă jmalțuite în toate colorile

OLANE de ori ce dimensiuni pentru coșuri și drenagiu.

Pentru informațiuni și probe a se adresa la d. Grigore Ichim Frizer str. Lăpușneanu 28 sau direct la fabrică.

Ultime informaţii

❑ M. S. Regele a primit o lungă telegramă de mulţumire din partea împăratului Frantz Iosef pentru primirea călduroasă ce s'a făcut arhiducelui moştenitor şi soţiei sale.

❑ **Lipsă de Zahar în Iaşi.**—Ministerul comerţului şi industriei, prin o adresă, cere Camerei de Comerţ din Iaşi să cerceteze şi să comunice, dacă este vre-un comerciant detailist care să se fi plîns că vre-o fabrică de zahar n'a voit să-i vîndă, fie pe bani gata, fie pe credit, şi din ce motive, precum şi dacă se simte lipsa acestui produs pe piaţă, şi în acelaş timp dacă din această lipsă rezultă vre-o urcare de preţ.

D. Gh. I. Mirăuţă secretarul Camerei, fiind delegat de cameră, a constatat cele ce urmează:

In Iaşi sunt 5 angrosişti, care comandă zahar, direct de la fabrici; parte din aceşti engrosişti vînd şi în detail cu preţ de angros, din care cauză detaliştii nu cîştigă nimic la zahar.

Angroşiştii urcă preţurile cînd cererea zaharului e mare şi aceasta se face mai cu seamă înaintea serbătorilor şi în timpul fabricărei dulceţilor.

In present lipseşte cu totul zaharul cubic, tăiat mare, şi aceasta din cauză că fabrica din Ripiceni, anul trecut, ne avînd sfecle suficiente n'a fabricat, iar fabrica de Roman, în special pentru Iaşi, ia cu 2 bani mai mult la kgr. de zahar, de cît pentru alte oraşe.

Fabricele nu vînd cantităţi mai mici de 5000 kgr. zahar, aşa că comercianţilor detalişti nu le dă mîna să bage un capital aşa de mare în un articol, care aduce un beneficiu aşa de mic.

Pentru primele 5000 kgr. se plăteşte la fabrică un preţ mai mare, iar dacă se mai comandă e un preţ mai mic.

Fabricile nu acordă vînzarea pe termin, ci cu bani gata (se zice că fabrica Chitila acordă pentru Oltenia şi pe credit).

Fabricile acordă angrosiştilor o primă de 25—50 lei la vagon.

Se constată că mai în toate lăzile se găseste lipsă cîteva sute de grame de zahar, obicinuit între 400—800 grame.

❑ Din cauză că s'a luat dispoziţiunea de a se spăla conductele care aduc apa în oraş, cişmelele din localitate nu vor curge pînă mîne la orele 2 d. a.

❑ Instrucţia în cunoscuta afacere a colonelului Marian, s'a terminat. Inaintîndu-se dosarul ministrului de răsboiu, s'a găsit că este caz de urmărire contra numitului colonel şi ministerul de resboiu a dispus ca el să fie dat judecăţei.

Procesul se va judeca la 15 Septemb.

Consiliul de resboiu va fi compus ast-fel:

D. general Coandă preşedinte, şi d-nii general Boerescu şi Lăzărescu şi colonelii Simionescu Staur şi Mirică, membri.

Fotoliul ministerului public va fi ocupat de d. colonel Saegiu.

❑ Aseară un număr de 45 de elevi ai gimnaziului din Huşi au sosit, în escursiune în localitate.

Azi dimineaţă ei au vizitat diferitele instituţiuni.

❑ Consiliile generale ale judeţelor Argeş, Botoşani, Covurlui, Dimboviţa, Dolj, Dorohoi, Muscel, Olt, Prahova, Putna, R.-Sărat, Roman, Romanaţi, Teleorman, Vaslui, Vîlcea şi Vlaşca, sunt convocate în sesiune extra-ordinară, pe ziua de 1 Septembrie, spre a proceda la alegerea delegaţiunilor judeţene respective.

❑ La înmormîntarea regretatului prof. dr. C. Botez, care a avut los eri după amiază, după d. C. Cimescu, care a vorbit în numele senatului şi în numele clubului liberal, au mai vorbit d-nii: dr. Stefănescu-Galaţi, din partea medicilor spitalului Sfîntului Spiridon, Ionescu tipograf, din partea societăţei de economie a funcţionarilor, d-rul Marinescu, din partea studenţilor facultăţei de medicină, X. Erachide ajutor de primar, din partea consiliului comunal, iar în mersul cortegiului, în dreptul străzei Universităţei, —în faţa facultăţei de medicină,— a vorbit distinsul d-rul Ţaicu, care în cuvinte mişcătoare, a arătat activitatea regretatului defunct a cărui bunătate la patul bolnavilor era cunoscută de toţi. In numărul de mîne vom publica cuvîntarea d-lui d-rd Ţaicu.

De asemeni a rostit cu ochii în lacrămi cîteva cuvinte bătrînul preot C. Şiubei, care a găzduit pe regretatul decedat în vremea cînd era elev şi student.

❑ Ni se aduce la cunoştinţă şi suntem rugaţi să atragem atenţiunea autorităţilor militare superioare asupra faptului că batalionul al III-lea, care nu este în concediu şi care ţine gardă pe timpul vacanţei, face şi instrucţia militară obşnuită în timpul anului, pe cîmpul de instrucţie.

Cum pe căldurile aceste instrucţia provoacă sete soldaţilor, aceştia sunt siliţi să consume apa, oricum ar fi ea, în mare cantitate, soldaţii sunt expuşi a se alege cu febra-tifoidă, care oricum bîntue la noi cu mare putere.

❑ D. locotenent Borcescu de la reg XIII a pus sub tipar un studiu asupra „Bicicletei în armată".

❑ **De la Mănăstiri.** — Alaltă-eri s'au cetit la biserică ordinile date de I. P. S. S. Mitropolitul cu privire la primirea vizitatorilor în Mănăstiri.

Pristre vizitatorii aflători aci, cităm: R. Ionaşcu profesor Iaşi, dr. Braunştein, Ionescu D.; iar la M-rea Agapia au mai sosit: d-na şi d. Mezetti, Niculescu-prof. general Galaţi, Th. Grigoriu (Botoşani), Filip prof. Botoşani, Orest Panu cu fam Iaşi, etc.

❑ **Sinuciderea unei maice**—Din Mănăstirea Agapia ni se scrie că maica Olimpia Julia, s'a strangulat alaltă eri în pădurea M-rei.

Aceasta, cu ocazia vizitei I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei fusese isgonită din M-re. Maica Julia venise la economia M-rei, căreia îi ceru îngăduirea de a'şi lua lucrurile, ceia-ce aceasta nu i-a îngăduit.

Ea a ameninţat că va da foc celor, din care cauză s'au luat măsuri, punîndu-se jandarmi de pază. Maica Julia se duse atunci în pădure şi se strangulă.

Se afirmă că ea ar fi fost îngropată imediat, înainte de a se face cercetările necesare.

Publicul aflător acolo, a cerut să se facă o anchetă.

❑ Febra-tifoidă care bîntuie în comuna Voineşti, s'a stins.

❑ **DIN HUŞI.** — *Hal de poliţie!* La Huşi administraţia dr. N. Lupu tot continuă supt ochii imberbului don prefect

Pisgava lăsată de Lupu e atît de adîncă, oamenii puşi în serviciul public atît de interesaţi şi pătimaşi că va trebui adus fierul roş de ars rana ca să se vindece. Lupul a plecat, dar sistema a rămas prin oamenii ce stau încă în slujbă. Adăpostiţi şi încurajaţi la toate abuzurile de abazivul prefect Lupu ei îşi continuă operaţiunile şi astăzi cînd prefectul de pae al dr. Lupu gircază interimatul prefecturii de Fălciu.

In special *poliţia* mîna dreapta a prefectului s'a molipsit de molima lupistă şi azi cînd poliţaiul a ramas el de capul lui îşi continuă operaţiile de spoliare şi nesocotire a legilor ca în codrul vlăsiei.

A fost în anchetă d. Brăescu. Raportul de anchetă nu numai că e defavorabil poliţaiului, dar înfierează sistemul lupist.

Se vede însă că protectorul reclamagiu a fost avizat la vreme şi a contracarat lovitura raportului inspesterului administrativ.

Raportul a fost pus la dosar; inspectorul administrativ nesocotit şi poliţaiul de Huşi nici măcar avertisat.

Urmarea? Poliţaiul de Huşi îşi continuă în tihnă operaţiile. Iată 2 fapte noua în sarcina poliţaiului, pe care de astă dată le recomandăm onor. prefect de Fălciu să aibă urechi de auzit şi ochi de văzut şi să se lese de C. Lupu, care-l secundează à la Lupul.

Moşul poliţaiului V. Hergheleg'u, bulgar din moşi strămoşi din *şopii* de la Sofia şi Rasarik are o grădinăriie de zarzavaturi lîngă abatorul comunei. Ionomul de V. Hergheleg'u foloseşte la udatul grădinei apa cu care se spală şi se curăţă abatorul. Toate infecţiile din apă se trec la zarzavaturi şi se otrăveşte lumea.

Alarmată lumea de aceasta şi stiind că la spatele grădinarului abaziv stă don poliţaiu, nepotul său, s'a tînguit administraţiei comunale.

Primăria a orînduit o anchetă. In anchetă au fost trimeşi dr. primar Romanescu şi dr. veterinar Ionescu. După ancheta făcută s'a dispus suprimarea grădinăriei. Primăria a făcut adresă poliţiei să execute ordinul.

Poliţaiul în loc să execute ordonanţa primăriei, ştiţi-mpină că cercetarea făcută nu e dreaptă şi declară că nu o va executa.

O nou cercetare s'a făcut şi s'a dovedit faptele aidoma aşa cum le-au constatat medicii oraşului.

Lumea e indignată de atitudinea plată a poliţaiului, care cînd e vorba de a-şi apăra o rudă chiar abuzivă, nesocoteşte legile şi sănătatea publică.

Alt fapt abuziv al poliţaiului. Doi fugari ruşi au fost prinşi trecînd Pratul. Jandarmăria i-a adus la poliţia de Huşi să li se facă cuvenitele hîrtii de extradare. Fugarii au fost puşi în paza a unui domn subsomisar. In acest timp poliţaiul dispune ca fugarii să fie duşi la via sa şi să-i lucreze.

Fugarii văzîndu-se puşi la tresbă pe veresie au fugit. Intrebat poliţaiul de fenul cum au evadat fugarii din arestul poliţiei, a îngăimat'o nedindu-i mîna să spună că au fugit de la via sa, unde în mod abaziv au fost trimişi să i lucreze fără parale.

Aducînd aceste fapte la cunoştinţa celor în drept întrebăm ce s'a făcut la cererea sau raportul d-lui Brăescu; iar despre cestelalte două abuzuri ce măsuri se iau contra acestui poliţaiu abaziv, icoana cea mai pildaită a abuzivei administraţii a dr. N. Lupu.

❑ Părinţii, cari voesc să-şi pregătească copii absolvenţi ai şcoalei primare pentru concursuri de şcoli normale, seminarii, liceie, etc... în mod economic şi sistematic, să-şi procure lucrarea didactică anume alcătuită: *Preparatorul absolvenţilor* de d-nii Institutori Victor Munteanu şi C. Zaharia.

Comandele la librăria Iliescu şi Grosu.

◓ Cel mai mare artist dramatic Silvain, de la Comedie Française din Paris, apare pentru întîiaşi dată pe pînza cinematografului Pathé Frères din grădina Chateau aux fleurs. Impreună cu alţi artişti de la acelaşi teatru, el va interpreta opera lui Lavedan „Fiul perdut", special compusă pentru cinematograf de marele autor de la Academia franceză.

Afară de această apariţie a marilor artişti pariziani, programul nou din astă seară Mercuri, cuprinde cinematografieri recente din Constantinopole, Cornul de aur, Galata, femeile din Harem la teatru, Palatul Sultanului etc. Scene foarte interesante sunt evoluţiile balonului Zeppelin II. Cu tot accidentul dezastruos de la prima ascensiune, bătrînul conte nu s'a descurajat; el a construit un al doilea dirigeabil şi acum două septămîni a străbătut văzduhul timp de 36 ore, şi a sosit exact la punctul destinat suferind totuşi multe avarii uriaşul său vehicul aerian.

Programul nou de astă seară Mercuri conţine apoi multe comedii de actualitate, scene sportive, după natură etc. etc.

Mîne Joi se schimbă programul şi săptămîna viitoare: Detronarea sultanului Abdul Hamid.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 8 Iulie.

Un fapt grav

Bucureşti.—In cercurile politice se comentează mult faptul că cu ocazia escursiunei celor 400 de romîni, la Belgrad între care se afla şi d. Titu Frumuşeanu deputat şi membru al majorităţei, acesta, într'o cuvîntare a declarat că la politica regelui Carol cu Austria nu se asociază oamenii politici etc.

Toţi se întreabă dacă deputatul membru al majorităţei, a făcut aceste declaraţii cu autorizarea şefului, sau a partizanilor săi.

Demisia guvernului francez

Paris. — In urma unui vot de blam dat eri la Cameră, cu ocazia discuţiei asupra fraudelor de la marină, d. Clemenceau preşedintele consiliului de miniştri, a prezentat demisia cabinetului.

*

Paris.—In continuarea desbaterilor în chestia fraudelor de la marină, d. Piquard ministrul marinei, a spus că de şi s'a constatat că s'au comis oare-cari erori, totuşi ele au fost de bună credinţă.

Pe viitor, a declarat ministrul marinei, se vor lua măsuri ca ele să nu se mai repete.

Primul ministru d. Clemenceau, a cerut atunci Camerei un vot de încredere.

Fostul ministru d. Dellcassé a atacat cu violenţă actualul guvern şi pe primul ministru, cerînd să se dea un vot de blam guvernului.

Camera a respins votul de încredere cu 212 voturi contra 172.

D. Clemenceau a părăsit imediat Camera împreună cu ceilalţi miniştri după care a urmat o consfătuire, care a avut de urmare demisia cabinetului.

*

Paris.—Preşedintele republicei d. Falliéres, a primit demisia d-lui Clemenceau.

Nu se ştie cine va fi succesorul d-lui Clemenceau. E vorba de d. Briand sau de d. Stephen Pichon.

Iarăşi Cartel

Caracal.—In vederea alegerilor comunale, junimiştii s'au cartelat cu liberalii, pentru a pune piedici candidaţilor conservatori-democraţi.

Noul guvern persan

Petersburg.—Guvernul rus a recunoscut în mod oficial noul guvern persan, intrînd chiar în tratative amicale cu dînsul.

Măsuri contra Grecilor

Salonic.—Autorităţile continuă cu percheziţiile la domiciliile grecilor.

In împrejurimele Karaferiei au fost confiscate multe arme şi s'au făcut numeroase arestări.

Cutremure

Atena.—Azi dimineaţă s'au simţit noui cutremure de pămînt la Amaliada.

Au fost cîteva strîcăciuni.

Procesul dramei din Giurgiu

Calaraşi.—Azi s'a început continuarea procesului dramei din Giurgiu.

D. Tache Policrat, din partea părţei civile spune că are o misiune foarte grea, din cauză că are de vorbit contra unui coleg. Spune că 'l priveşte cu pietate, cu atît mai mult cu cît e vinovat.

Face istoricul afacerei, susţinînd căofiţerul Foscalina făcea curte d-rei Rădulescu şi că n'a făcut nici o necuviinţă.

D-sa susţine că Foscalina a fost cel provocat şi că Rădulescu nu era în legitimă apărare. Se suspendă şedinţa pentru 20 minute.

La redeschidere d. Policrat continuă, amintind scandalul de la gară şi face teoria pasiunilor şi patimelor orbitoare. Cerînd ertare d-nei Foscalina pentru a face un exemplu cu persoana d-sale: Dacă d-na Foscalina, spune d-sa, s'ar scula de pe scaun şi ar omorî pe Rădulescu, asta ar însemna dovada unei patimi orbitoare. Nu tot aşa a fost şi cu Rădulescu. Conchide cerînd condamnarea.

Prosurorul în rechizitoriul său susţine vinovăţia lui Rădulescu care, spune d-sa, a lucrat cu premeditare. Cere condamnarea.

D. V. Bălănescu, din partea apărărei susţine nevinovăţia acuzatului. Arată că s'ar fi putut evita atacul contra lui Rădulescu fără a se aduce vre-o pată armatei. Zise că fostul mitropolit al Moldovei a fost îndepărtat fără ca biserica să sufere. A'elaşi lucru se putea face şi cu armata.

Rădulescu însă a fost atacat pe la spate, trîntit la pămînt, bătut cu cravaşa şi cu sabia.

Demonstrează că Anghel Rădulescu a fost în aparare.

Desbaterile continuă.

Noua linie telefonică

Cernăuţi.—De eri s'a deschis noua linie telefonică, care uneşte Viena cu Cernăuţul.

Convorbirile se efectuiază cu foarte multă uşurinţă.

HOLERA IN RUSIA

Petersburg —Pe ziua de eri s'au constatat în oraş alte 68 cazuri noui de holeră, din care 43 mortale.

Flagelul creşte mereu.

Casa de Bancă
MORITZ WACHTEL,—IAŞI
—PIAŢA UNIREI—

Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum:
Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhall
Wiesbaden, etc.
de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd
SCRISORI DE CREDIT
şi
LIBRETE DE ECONOMIE
Avansează asupra Titlurilor, Mărfurilor şi altor garanţii

HIRSCH IAŞI Lăpuşneanu 38.
CEL MAI MARE ASORTIMENT DE
MOBILE
DORMITOARE. SALOANE
SUFRAGERII şi BIROURI
cu preţurile cele mai ieftine
Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.
GALERII
pentru Perdele de bronze groase în loc de 35 lei numai 15 lei fereastra complectă.
PATURI DE BRONZ
Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete
tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*
MARE DEPOZIT DE
LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE
Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.
Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

D-r Max Schwamm
Viena IX Elisabethpromenade 35
TELEPHON 12304
Consult. în limba romînă şi franceză

Dr. H. Solomovici
Specializat în clinicele din Berlin — şi Paris —
Pentru boale de:
Nas, gât şi urechi
Consultaţiunile de la 9—11 şi 3—6
Str. Golia 67 (casele camerei de comerţ)
Instalaţiune pentru massaj vibrator electric

EUG. HEROVANU
AVOCAT
Strada Golia No. 19

MODE
NINETA GEORGESCU
1, STRADA SAULESCU, 1

Noutăţi pentru sezonul de vară

Teodor Stoienescu
Fost procuror de Curte
AVOCAT
Iaşi 17, str. Vechie
(poarta bisericei Bărboi).

Clinica boalelor de ochi
Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 312

4000 Decalitri vin alb şi roş ravac, recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

De închiriat de la 26 Octombrie 1909 pităria din Piaţa Sf. Spiridon. A se adresa d-lui Gheorghe Al. Cristea str. Sărărie.

De arendat sau de vînzare
Una vie mare total 45—50 hect., cu plantaţie americană, arătură şi fânaţi ca 38 hect., livezi, nuci mulţi, pădure, acarete bune; pivniţi mari, Velniţă etc.
Situată pe platoul Vişan lîngă pepiniera statului cea mai bună şi frumoasă poziţie, ferită de brumă şi renumită pentru producţie de vin bun.
Pentru lămuriri şi condiţii adresa la *D C. N. Paraschivescu Iaşi.*

Profesor special franceză, germană, matematici, curs primar, secundar. Adresaţi-vă: Mihăilă Sf. Athanasie 4

CELE MAI COMPLECTE
Analize Chimice şi Microscopice
DE
Urină, Spute, Lapte,
Vinuri, Stofe de lână,
Bumbac şi Matasă etc.
execută
Doctor A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva.—Fost Chimist-Şef al Comunei Iaşi
— Laborator Special Str. Golia 46 —
Laboratorul va fi închis dela 15 Iulie până la 15 Septembre

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELI

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei - IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduc fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea
la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Princip: la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa la mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacist'i.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1m de haut. LE MÈTRE Of 30c.

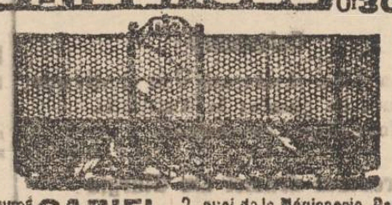

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL
2e, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 769.—Vineri 10 Iulie 1909

Din dezideratele Congresului de invățători

Dacă va fi să recapitulăm aici toate desideratele congreselor de învățători și institutori, am vedea că unele privesc starea materială (250 lei pentru institutori, 100 lei pentru învățători), altele acordarea de mici privilegii în creșterea copiilor (scutiri de taxe școlare, preferința la burse, orfelinate) altele la activitatea extrașcolară (bănci, obștii, cooperative) în fine unele privesc situația corpului didactic în fața altor categorii de slujbași.

Învățătorii—nu institutorii—au cerut ca pe viitor să se înlesnească celor meritoși pășirea pragului și putința frequentării cursurilor Universitare.

De și în sine această chestie este pentru noi de un îndepărtat viitor, ne place a o releva, pentru că dovedește multe lucruri:

1) Actualul corp de învățători în plenitudinea lui cuprinde foarte multe forțe, cari nu se găsesc mulțumite cu rolul modest. Ar voi să zboare mai departe și n'au cum, căci învățămîntul pedagogic e prea circumscris în felul alcătuirei sale.

2) Școlile normale fiind din cele mai ușor accesibile fiilor de săteni, aici s-au recrutat elementele cele mai alese de la țară, ca putere de muncă și pricepere; încă n'au început să vină de la țară elementele obosite, ci cele mai înzestrate în energie, nu cum avem la orașe, unde școlile secundare numără mulți degenerați, cu care nu se poate face nimic,

Toate aceste elemente bune și destoinice n'au supapă de înălțare, ci stau apăsate, și se moleșesc.

3) Nivelul de studii din școlile normale nu mai corespunde scopului ce urmărește școala primară de azi. Nu e învățător azi, care să se mărginească la paradoxul lui Jacotôt că poți învăța pe altul, ceea ce tu nu știi; ci se țin de principiul că pentru a învăța pe cine-va puțin trebue să știi tu mult. Nimic mai de temut de cît *omul unei singure cărți* (*timeo hominem unius libri*).

Școlile Normale de azi cultivă *semidoctismul*, dînd o cultură inferioară seminariilor și liceelor, de și învățătorului i se dă un rol așa de mare și complex social.

Pe popa sătesc îl prepari cu o cultură umanitară mai largă, fie că se face în vederea facultății de teologie, fie că se mărginește la rolul de popă sătesc, dar are o cultură mai aleasă. Un seminarist poate zice, că știe adînc *din cărți*, pe cînd învățătorul știe adînc *din carte*, căci nu învață de cît carte romînească.

Asta nu e de ajuns și o spun învățătorii toți în gura mare. Și să i credem că au dreptate. Pentru îndeplinirea țelului din dezideratul învățătoresc de la Iași trebue o largă reorganizare a școlilor normale. Să nu ne înșălăm că actuala formă de organizare a școlilor normale e ultimul cuvînt. Nu; Experiența cu școlile normale nu s'a făcut deplină. In loc de unitate în organizare avem suprapuneri de tendințe, de programe, că a venit vremea de a le armoniza în scop și programe. Credem că a venit vremea ca să punem la basa culturii învățătorului ceva mai mult de cît la a notarului: *școala primară.*

Nu putem hultui o cultură solidă pedagogică pe școala primară. Rădicînd nivelul studiilor armonizăm și încadrăm școlile normale în planul general al învățămîntului secundar.

După cum Seminarul e de fapt un *liceu teologic*, așa și școlile normale să fie un *liceu pedagogic*, amîndouă cu regim de internat pentru rațiuni specifice țării noastre.

Rațiunea de a fi cu regim internat atîrnă de stat să-l permanentizeze și să-l surpe; încadrarea însă a învățămîntului normal în rînd cu liceele se impune și pentru alt considerent:

De le 1900 avem un singur fel de școală Normală: *de învățători.* Pe viitor institutorii fiind aleși din învățătorii înaintați pe loc, vom avea la orașe institutori cu atîta cultură, cît o dă în 1909 școlile normale. Dar în 1909 școala normală de învățători dă mai puțină cultură de cît școala normală de institutori din 1886. Deci, după 23 de ani statul scoboară nivelul corpului didactic primar urban, de și nivelul culturii orașelor s'a rîdicat de atunci foarte mult.

Nouă ne trebuesc în 1910 institutori mai culți ca cei din 1886 și statul ni-i dă și mai inculți, și mai obosiți. E bine aceasta? E folositor aceasta?

Pentru ca nu cum-va Universitatea să fie pentru rarii încercători de azi un mormînt din pricina istovirei nervoase, statul cred că trebue să proceadă la imediata organizare a învățămîntului normal, ca așa rădicîndu-i nivelul să înlesnească pe viitor ascesul sus în stat și celor mai bine înzestrați dintre fii de săteni.

Cel puțin faceți-ne și ne dați pe învățătorul rural tot așa de cult, ca și pe popa sătesc, căci pe cînd unuia îi dai să pună lumina supt *obroc*, altuia cu bruma de cultură ce-i dai, îl faci să slujească la îndeplinirea atîtor țeluri, pentru care n-are toată destoinicia hultuită pe o solidă educație.

Pentru un administrator de plasă, pentru un judecător ambulant, cari au o acțiune hotărîtă în stat le dai toată cultura juridică, *minus cunoașterea săteanului nostru*; pentru cultura învățătorului, care e chemat a forma oameni, nu-i dai toată cultura umanitară, dar îl îndopi cu formalismul cunoașterii vieții sătenești.

Gh Ghibănescu

Iarăși chestia indigenatelor

Ziarele carpiste, au crezut că au găsit un subiect de vacanță pentru a duce campanie în potriva partidului nostru, și s'au păcălit.

Profitînd de oare-care declarațiuni calomnioase făcute de senilul G. Cantacuzino, la o întrunire a clubului junimist din Ploești, în chestia indigenatelor trecute prin parlamentul conservator de la 1905, presa carpistă s'a năpustit asupra fruntașilor noștri, însinuînd în mod mizerabil că ar fi tras profituri bănești din votarea acestor indigenate.

Presa colectivistă, căci nu degeaba trăesc în concubinagiu politic—s'a asociat la campania infamă a junimiștilor—și de trei săptămîni nu se ocupă de cît de această chestiune.

Strînși însă cu ușa și unii și alții, junimiștii au trebuit se dea înapoi neputînd articula sau preciza vre un fapt concret de împămînteniri plătite—iar liberalii și-au pus lacăt la gură, ca unii ce au pe suflet atîtea pacate de afaceri necorecte și împămînteniri gras retribuite.

Și acum ne declară că închid discuțiunea și își abandonează subiectul de vacanță d'abea la începutul ei.

Dar noi nu voim să-i lăsăm în pace—și îi somăm și pe unii și pe alții să vorbească tot ce știu despre împămîntenirile necorecte trecute prin camerile conservatoare din 1905, și îi mai somăm să ne spună tot ce știu de împămîntenirile pentru care o Cameră liberală întreagă a fost acuzată că trafichează, de către primul ministru din 1904, Dl. D. Sturdza și de împămîntenirile de pe urma cărora d. Cantacuzino spera să capete împrumuturi bănești pentru neamurile sale.

De aceia noi declarăm că nu închidem discuția și fiind-că s'au jucat cu focul, și văd că se pot frige, noi vrem încaltele să se frigă de a binele.

Cel puțin le va fi aceasta o bună lecție pentru viitor.

Cui revine puterea

Astfel se întreabă Conservatorul, pe ziua de ieri. Respunsul ni'l promite pe ziua de mîine. Negreșit, chestia e prea importantă pentru ca organul cantacuzinist să se pronunțe de îndată.

Și pentru că răspunsul *Conservatorului* să fie convingător—confratele nostru analizează problema aceasta și față de liberali și față de noi.

Pentru ziua de ieri, Conservatorul se ocupă de liberali, și susține că opoziția partidului carpist este foarte tare față de liberali.

Foarte tare, nu; dar tot așa de slabă, da. In alegerile parțiale liberalii și junimiștii au obținut voturi pe aceeași măsură, cînd unii cu puțin mai sus, cînd alții cu puțin mai jos, dar deasupra lor fiind totdeauna partidul conservator democrat.

Dar ceia ce e mai ciudat, e calculul aritmetic pe care acest ziar 'l face pentru a demonstra superioritatea partidului junimist față de liberali.

In acest scop întreprinde o veritabilă cursă equestră punînd doi alegători, să alerge unul la distanța de 1000 metri și altul la 800 de metri. după ce cel dintăi a parcurs deja 200 de metri — și ajungînd amîndoi în aceleși timp. In cazul acesta — se întreabă organul conservator — egalitatea de rezultate a acestor doi alegători, nu înseamna o egalitate de valoare, alegătorul cu 1000 de metri, representînd partidul conservator, iar cel de 800 metri partidul liberal, diferența de 200 metri parcuși mai înainte, reprezentînd avantagiile guvernamentale de care s'a folosit liberalii fiind la putere.

Și pe această temă, *Conservatorul* rătăcește o coloană și jumatate de text, spunînd lucruri cari de cari mai ciudate cari se potrivesc cu socotelile pe cari și le fac sărmanii bolnavi din institutul d-rului Sutzu!

Cu asemenea teorie *Conservatorul*, conchide că a dat gata pe liberali și că avînd putere după liberali conservatorii vor fi cu mult superiori acestora și îi vor bate în alegerile generale.

Pentru mîine, ziarul în chestiune ne promite a examina această problemă și față de partidul nostru.

I-am putea spune că e inutil să se mai ostenească, căci știm la ce concluzii vrea să ajungă.

Nu mai să-și aducă aminte de zicătoarea că, socoteala de acasă nu se potrivește nici o dată cu cea din tîrg și că pe lîngă socotelele ziarului, sunt și socotelele alegătorilor care au dat destule dovezi că știu să distingă un partid politic de altul și nu greșesc cînd își plasează încrederea și simpatia lor, în oamenii politici serioși și care reprezenta ceva în această țară.

CATE VA NOTE

Guvernul e în vacanță zice *Epoca*. Foarte adevărat. Dar ar putea să ne spue de cînd e în vacanță partidul d-lui Carp? Aceasta ar fi interesant, mai ales pentru a se ști cît de mare e puterea de rezistență a carpizmului față de venirea la putere.

*

D. Ioină ne vorbește în „Violența" d-sale despre „nemoralitatea tachizmului". Ar putea oare d. Ioină să ne povestească ceva despre *moralitatea* d-lor Emil Costinescu, Ionel Brătianu etc?

Pariem, că asupra acestor subiecte d. Ioină va rămîne cu „haripa" căscată.

*

Viitorul își începe revista sa de astăzi, în chestia Teatrelor naționale, spunînd:

„D. Caragiale, a fost pe vremuri autor dramatic și *chiar* director al Teatrului National, a publicat..."

Nu găsește scribul de la *Viitorul*, că tonul acesta, cînd vorbește de Caragiale este necuviincios?

*

Guvernul Clémenceau, „guvernul tare" al Franței a căzut. A căzut fiind „tare", deși s'a menținut trei ani tocmai prin *slăbiciunea* lui, slăbiciune dovedită de atîtea ori prin neîntreruptele concesii ale primului ministru, revoluționar altă dată, reacționar și autoritar exagerat la guvern.

Și dacă totuși nu s'a menținut cu toată slăbicinnea lui, cu cît mai puțin timp ar fi stat la putere, dacă d. Clémenceau ar fi fost „tare" ca și mai înainte?

Calendarul martirologiului romîn

Slujim pe cetitorul nostru dîndu-i azi în aceiași notă ironică pomelnicul asasinatelor și fără de legilor săvîrșite de antarții greci contra fraților noștri macedoneni.

In *Ianuarie* martirologiul național cuprinde 4 omoruri (preuții Costantinescu și Tegu, institutorii Iv. Neculau și Furceanu) și 4 focuri.

In Februarie avem această listă:

3 Februarie. Incendiu și asasinate prea excelente, prea Elenice și prea pravoslavnice. Asasinatul lui Gh de Zihna, a cărui cadavru a fost fript în frigare; incendiul lui Toli Hagi-Gogu, 2895 vite arse; 5 ciobani omoriți.

7 Februarie. Prea piosul, prea sfîntul și prea elenicul asasinat a fraților Coste Sarate și Dimitrie din Gramaticova. Cadavrele au fost sluțite.

8 Februarie, prea sfînt cap de haiduci Kokinos omoară pe jandarmul romîn Gh. Cicma la Monahit.

9 Februarie. Asasinarea celor 2 nepoți ai prezidentului comunității valahe din afurisitul sat Cupa, unul de 20 de ani, altul de 15 ani prin banda prea pioșilor greci din Ghergheli.

10 Februarie. Asasinatul lui Take Papaiani, la Dranea, și incendiul morilor lui Tanasă Iancu și Trayan Tole la Cerna Reca.

12 Februarie. Prea piosul, prea ortodoxul și prea grecescul și prea mărețul asasinat al lui G. Toma de Șomu Nacu și popilor Teodor și Hriste din Negovan. Faptă demnă de apostoli supt conducerea lui Ianl din Creta. Corpurile sluțite.

14 Februarie. Prea piosul, prea ortodoxul și prea grecescul asasinat a lui Sotir din Furca (Grebena). Pe corpul celui omorît antarții pun un bilet că soarta asta îi așteaptă pe toți romînii.

15 Februarie. Asasinarea a 3 romîni din Cernareca. Traian Palan, Vani Popa Dimitre și Moti Todi, cum și a popei Economu Em.

18 Februarie. Atentatul contra lui N. Petrașinco din Crușova.

27 Februarie. Atentatul a 5 bravi antarți contra elevei din școala profesională Olga Nanu.

21 Februarie. Lovirea cu pietre din partea antarților a 30 elevi din școala de la Salonic; directorul școalei ales cu capul spart, trăsura stricată. Asasinarea lui Gusu Rica, și a lui Gh. Pavli Gota de Doliani.

In total în cursul lunei lui Februarie martirologiul cuprinde 27 omoruri, 3 atentate și 3 focuri, în care ard 2895 vite.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

GHIAȚĂ...

Trecem, în timpul iernei, de nenumărate ori pe lîngă dînsa, calcăm de asupra ei și ne este urît de dînsa.

Cui să-i pese de.. omătul de antărț?

Cine să dăruiască o clipă de atențiune unui atare produs banal al gerului care strînge apele murdare ale pîraielor și ale iazurilor în bulgări urîcioși și informi. Doară ștrengarii de școlari dacă-și fac cheful și se dau „pe ghiață" în expanziunea unei vrîste ce nu-și prea alege plăcerile.

Și iată! Sosește vara cu căldurile ei nesuferite, cu tortura razelor solare nemiloase.

Organismul, într'o continuă și abundentă transpirare, cere să fie ocrotit și.. răcorit,

La ce ne-ar folosi toate băuturile din lume fără acest banal dar necesar element,—ghiața? Și cît de delicioase sunt. în schimb, băuturile felurite; de îndată ce au fost ținute de asupra gheței minunate, cît de mult le schimbă tuturora gustul și ce prodigioase însușiri capătă vinul și berea și apa și mineralele și acel modern nectar care se chiamă șampanie!

Ce ar fi toate chefurile, toate veseliile, toate petrecerile, tot entuziasmul—fără acest „murdar" element, nebăgat în seamă iarna,—ce gust și ce preț ar avea „răcoritorile" toate fără un pumn de ghiață?

Iată apoi vremea nenorocirilor, a epidemiilor, strîns legate de căldurile excesive ale verei. Nu numai bucuriile și petrecerile,—dar și suferințele fizice au nevoie de același element iernatic și mii de suferinzi îi datoresc scăparea vieței lor.

Priviți în camera bolnavului pe care l ținuiesc durerile fizice Corpul lui arde ca jăratecul, buzele-i sunt uscate, gura seacă, pielea uscată; e pururi nesăturat și lacom de băuturi. Ce chin ar fi pentru dînsul lipsa bucățelei de ghiață la timp!

Cu ce grabă și ușurință duce bătrîna gîrbovită de ani,—un bulgăre enorm ca să salveze pe vre-un fiu unic,—părintele ca să-și liniștească copilul în arșiță și cu ce nesațiu și deliciu duce bolnavul la gură hapul mărunt de ghiață ori băutura răcorită în apropierea ei.

... Și toate aceste ni le dă apa hîdoasă a vre-unui rîu sau a vre-unei băltoage nebăgată în seamă în timpul verei, disprețuită în timpul iernei, toate aceste le datorim gheței care nu valorează nimic în sine însăși!.

Rodion

Momente de Revoluțiune

In Persia cea nonă.—După detronare.—Cine a cauzat revoluția.—„Bactiarii". Garda Asad.—Siluete persane.—Suveran aparent.

Mai mult de cît Revoluția din Turcia făcută de tinerii turci a surprins și a interesat lumea civilizată recenta revoluțiune din Persia,—din acea țară unde, după un scurt triumf, se credea că Constituționalizmul este definitiv înmormîntat prin voința unui despot.

Dar pe neașteptate „Revoluția" a izbucnit și pare că de astă dată triumful va fi de lungă durată. Cui însă se datorește acest enorm triumf?

In actuala revoluție din Persia, *Bactiarii* formează majoritatea armatei, care a cuprins zilele aceste Teheranul silind pe Șach să abdice și al lor însamnă succesul politico-social.

In istoria războaielor bactiarii au avut un rol nefasemnat până acum, de aceia au și fost foarte puțin cunoscuți în Europa.

Bactiarii locuesc în părțile Sudvestice ale Persiei într'un ținut muntos, neroditor și foarte greu de cutreerat pentru streini. Foarte înapoiați în cultură, între ei domnesc cele mai primitive moravuri. Nu este multă deosebire între ei și popoarele nomade din Asia centrală. Idealul lor este forța brutală, apoteozarea pornirilor sălbatice.

Deși luptă pentru constituție, ei n'au nici cea mai elementară idee de parlamentarism.

*

In această privință persanii, cari sunt animați de idei cu totul liberale, le sunt cu mult superiori. Ideile moderne au pătruns de mult la ei. Influența europeană se observă la ori se pas.

Bactiarii trăesc de sute de ani în aceste ținuturi, fără a'și fi schimbat felul lor primitiv de viață. Europianul care călătorește printre ei, își poate face foarte ușor idee de ce trebue să fi fost în alte vremuri.

Bactiarii susțin despre dînș i că sunt cei mai nobili dintre toți locuitorii. Ei se feresc a lega căsătorii cu femeile de la șes, ast-fel că și-au păstrat neatins caracterul lor etnic. Sunt înalți, bine făcuți, cu privirea ageră și foarte mîndri și înșăpățînați ca toți locuitorii de la munte. De locuitorii orașelor au o adevărată ereare.

Adese ori se întîmplă între ei și locuitorii de la șes încăerări cari iau proporți amenințătoare. Disprețuesc pe adevărații persani, numindu-i laș și fricoși. In conversațiunile lor despre asceția, nu au de cît cuvinte de dispreț.

Persanii la rîndul lor afirmă despre Bactiari că sunt niște hiene fără milă, niște animale setoase de sînge. Au și un proverb despre visuri. Visul este ca traiul în țara Bactiarilor, adecă nu are nici un preț.

*

Bactiarii sunt de legea mahomedană Poligamia este la ei în floare. Femeile lor sunt frumoase. Pe față nu poartă văl ca celelalte femei mahomedane, ci umblă cu fața desvălită.

Partea cea mai mare, dintre ei sunt nomazi. Se ocupă cu creșterea vitelor, cu vînatul și cu pescuitul. Mulți trăesc din haiducie. Și haiducii sunt în același timp temuți și stimați de conaționalii lor.

Fiind oameni porniți, adeseori au loc între ei lupte, adese ori fără de nici o cauză serioasă. Adesese ori se bat, se omoară pentru un petic de pășune sau pentru un lucru de nici o valoare.

Iarna Bactiarii coboară de la munte în văi, unde locuesc în colibe sub conducerea șefului familiei.

Vara se sue iar la munte, unde locuesc în corturi. Hrana lor este foarte simplă. Băuturile alcoolice deși oprite de Coran, adeseori îi ispitesc.

Cu creștinarea copiilor își bat foarte puțin capul. Foarte rari sunt aceia, cari știu scri și ceti.

Conducătorul lor, acela care i-a condus la triumf în Teheran, *Gardar Asad* este un om cult, a studiat la Paris, unde a stat mai mulți ani de zile. A lucrat mult în interesul răspîndirei culturei între conationalii săi.

A înființat mai multe școale. El se trage dintr'o veche familie de curzi, cari odinioară au pronit din Siria și Arabia ca să cucerească Persia.

Tatăl său a fost ucis în anul 1882. Tot atunci a fost și el aruncat în pușcărie, de unde scăpînd în 1888, a plecat în Europa.

Este stăpînul absolut al tribului său,

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

El dă sentințele de moarte. E stăpîn pe viața supușilor săi. Dar foarte arare ori face uz de puterea sa.

Pe vinovați îi aruncă în pușcărie, îi bate sau, cînd vina le este mai mare, le tae cîte un deget sau două de la mînă.

*

După vechiurile obiceiuri ale Bactiarilor, ucigașul e condamnat a deveni sclavul familiei celui ucis, iar familia aceasta putea face cu el ce voia.

Până la 1850 Bactiarii au fost independenți. Nu aveau însă nici șef recunoscut.

Tatăl lui Asad a fost primul șef recunoscut al lor.

In principiu Șahul este suveran și la ei. Dar de fapt cuvîntul lui n'ar nici o trecere.

După toate probabilitățile, Asad n'a luptat pentru triumful ideilor liberale, ci cu gîndul ascuns de-a ajunge el Șah. Dar barbații de stat persani cred că realizarea acestui gînd al său ar fi o nenorocire pentru Persia.

CUVÎNTARE

Rostită de d. dr. Ștefănescu,—Galați la înmormîntarea prof. dr. Bottez

Intristată adunare,

Trista ceremonie care ne adună astă-zi aci, a căzut asupra noastră ca un fulger, cu atît mai tristă, cu cît este mai neașteptată.

Un oraș întreg s'a mișcat ca un val uriaș în spre locuința defunctului, în momentul cînd vestea tristului lui sfîrșit a răscolit de odată atîtea suflete deprinse să 'l știe la munca lui fără preget.

Nu s'a putut ușor crede că poate cădea așa de fără sens, stejarul uriaș care a întins rămurile lui peste o țară întreagă și a însămnat un sfert de secol de muncă închinată tuturor.

Rămînem muți, ca în fața acelui cataclism care, cu un capriciu, a distrus într'o noapte din temelii un oraș plin de viață și înflorire; un oraș întreg plînge astă-zi pe un mare fiu al său și are dreptul—ca și poetul—să se întrebe „cum pier mișeii dacă pier cei buni așa“?

Nu decretarea îmormîntărei oficiale, nici dorința de a vedea aparatul unei asemenea îmormîntări, nu numai o ramură de activitate și nici numai aceia care se mișcă în cerul acelei activități, ci împins de o sfîntă legătură sufletească, un oraș întreg vine să plîngă pe un mare cetățean al său, pe acel care a fost un medic fără seamăn, un profesor eminent un cetățean distins și mai pre sus de toate un suflet mare.

In aceste zile de tulburare produsă de moartea lui neașteptată, nu întîlnești pe unul din generația lui, să nu spună cu lacrimi în ochi, că a trăit ca un frate cu scumpul dispărut, precum nu vezi nici unul din cei mai tineri, pe care norocul i-a pus în calea lui, să nu plîngă cu lacrimi pe acel care pe toți i-a ajutat.

Pentru aceia plîngem astă-zi din inimă, pe acel care a trăit numai cu inima și care cade astă-zi răpus tocmai de acea inimă, care parcă ar fi vrut totdeauna să facă mai mult de cît putea.

Biografia profesorului Bottez nu se face, ea este scrisă de dînsul singur în atîtea mii de suflete și represintă tot atîtea momente de muncă onestă și rînduită, pentru binele altuia.

Cu o profesiune și o situație la care alții se îngroapă în aur, profesorul Botez dispare ca sufletele cele mari, îngropat sub jalea unui tîrg și a unei țări întregi.

Corpul medical al spitalelor Sf. Spiridon, perde în profesorul Bottez mintea cea mai înțeleaptă și o activitate de un sfert de secol închinată pentru binele bolnavilor și prosperitatea așezămintelor.

Chirurg eminent, profesorul Bottez a însămnat în Iași, chirurgia cuminte și a fost legătura iatre chirurgie și progres. A mers totdeauna alături cu progresul, dar n'a luat din progres de cît aceea ce folosea imediat bolnavului, căci a pus totdeauna interesul bolnavului mai pre sus de cît gloria trecătoare a cutărei sau cutărei frumoase operațiuni.

Dușman al reclamei zgomotoase a preferat reclama trăită a miilor de bolnavi vindecați cari duceau în toată țara faima neamului lui.

A pus sufletul lui pentru bolnavi, cum l'a pus și pentru acei din apropierea lui și poate de aceia s'a consumat întocmai ca acei aștri cari se consumă singuri de o flacără prea vie.

Sutele de colegi și elevi, ca și miile de bolnavi cărora le a dat cu dărnicie tot sufletul lui, știe cît lovește soarta, acest tîrg atît de lovit, răpindu 'i atît de fără de vreme pe profesorul Bottez.

Jalea este mai nemăsurată pentru o familie atît de curînd și nedrept lovită și a cărei singură mîngăere trebue să fie în amintirea neștearsă ce o lasă în atîtea suflete.

In numele corpului medical al Spitalelor Sf. Spiridon, depune o lacrimă plină de devotament și de pioasă venerațiune pe mormîntul acelui care a fost de sigur cel mai de seamă dintre medicii acestei instituții.

CUVÎNTARE

Rostită de d-nul doctorand Țalcu, la înmormîntarea prof. dr. C. Bottez

Suflete îndurerate,

Iată omul falnic ca stejarul și verde ca bradul muntelui, în culmea aspirațiunilor sale de creare de elevi și în plină muncă pentru alinarea suferinților omenești, doborît de moartea crudă și nesățioasă.

Fatalitatea a vroit ca sea mai frumoasă sărbătoare pe care fiii sufletești o fac unui tată neprihănit, să fie întovărășită de doliu și suspinele cele mai adînci: așa e dat oamenilor mari să nu-și poată vedea apoteozarea meritelor în viață.

Studenții Facultății de medicină din Iași, își fac o sfîntă și sacră datorie, a conduce și a depune în sălașul de veciu rămășițele pămînteme ale unuia dintre cei mai meritoși și iubiți magistri.

Și a roga pe a tot puternicul să așeze întru drepți pe omul care toată viața lui cu sfințenie a întrupat cinstea și dreptatea.

Dacă mobilul tuturor acțiunelor omenești este interesul și fiesare om în viață își are idealurile sale, aceste idealuri sînt cu atît mai frumoase, mai lăudabile și demne de neuitare cu cît ele nu privesc persoana însăși.

Idealurile de căpetenie ale maestrului a cărui dispariție o plîngem astăzi erau: a) ca profesor să-și formeze elevi demni și conștiincioși, 2) iar ca medic chirurg să vindece cu cît mai puțină durere trupească și sufletească suferințele bolnavilor care cereau ajutorul său: acesta era interesul care îndemna la muncă pe regretatul nostru maistru.

Ceea ce-l caracteriza ca îngrijitor de suferinzi era *bunătatea la patul bolnavului* și mult se revolta cînd vre un elev nu se purta cu blîndeță și ar fi aruncat un cuvînt aspru vre unui bolnav: era atunei de neîmpăcat.

Și dacă aprecia în elevii săi vre-o calitate aceea a bunătății față de bolnavi era cea dintîi.

Nu era teză de doctorand în medicină susținută de elevii săi meritoși, ca să nu le pue în evidență acest merit, zicînd candidatului: „ceea ce am văzut la d-ta este bunătatea la patul bolnavului și te rog să n'o uiți că mare lucru este aceasta“.

Dezinteresarea în căutarea bolnavilor, era încă una din multiplele sale calități: cu aceiași dragoste îngrijea de țăranul ce-l venea zdrobit sub povoara muncei cîmpului; ca și de nobilul ce-i venea din saloanele orașelor: și unul și celălalt erau pentru dînsul oameni, amîndoi de opotrivă găseau la căldura sufletului său același adăpost.

Din mijlocul nostru, dispare tocmai atunci cînd îi era mai drag să fie între noi și cînd aveam mai multă nevoie spre a ne conduce la izbîndă.

Respectul ce totdeauna i-au păstrat studenții, era respectul pe care un fiu datorește părintelui său.

Educator model în timpul studiilor, își încuraja elevii cînd erau la sfîrșitul facultății și le arata drumul ce trebue să urmeze în calea largă a vieței.

Odată eșiți din facultate nu-i uita, se interesa de ei și le dădea tot sprijinul.

Externi, interni, medici secundari, nu erau pentru acest sfînt maistru instrumente ce-l ajutau să ajungă la anumite interese personale, ci toți aceștia îi erau adevărați prieteni și colaboratori pentru scopul suprem, vindecarea suferinzilor.

Odată cu închiderea acestui sicriu, sub țărîna neagră ce-l va acoperi și piatra grea ce-l va apăsa, ilustrul nostru maestru nu dispare, căci el se oglindește și trăește în sufletul fiecăruia dintre noi.

Nu vom uita nici odată prelegerile magistrale de patologie externă ce le ținea ca profesor și lecțiunele înțelepte și bogate de clinică chirurgicală pe care le preda benevol pentru instrucțiunea noastră.

Nu se va uita iarăși că dînsul a făurit o întreagă pleiadă de elevi: medici de plasă, medici de spitale rurale și la orașe care contribue la îmbunătățirea stării sanitare a neamului.

Iar ca încoronare a activității sale, a dat epitropici sf. Spiridon doi medici primari la spitalele din Roman și Focșani, chirurgi care fac cinste facultății de medicină din Iași și sunt în special elevi ai săi.

Am putea oare uita vre-o dată, statura aceea dreaptă și maestoasă, fruntea aceea senină și totdeauna rîdicată, ochii aceia scînteetori și drept privitori; vorba aceea așezată, cumpănită și nici odată șovăitoare și barba aceea albă semeață și triumfătoare?

Figura măreață a marelui și bunului profesor, va fi pururea vie inimelor noastre; ea ne va servi drept călăuză și pildă în menirea ce vom avea de elemente sociale sacrificate pentru binele semenilor noștri.

Venerat și iubit maestre, acolo unde orice suflare e menită să se ducă, mergi mulțumit și satisfăcut că toată viața ți-ai făcut cu prisosință datoria; că ai căzut ca un brav în munca pentru apărarea sănătății naționale; că operile tale sunt nemuritoare.

Numele ți va fi scris cu litere de aur în analele Eforiei Sf. Spiridon și a facultății de medicină din Iași.

Noi, elevii tăi, îți vom păstra veșnică amintire și recunoștință. Iar mîna ta bună și glasul tău blajin, care au înghețat încălzind și dînd viață atîtor suferinzi vor fi pururea neuitate în sufletele acelora pe care i-ai tămăduit.

Să-ți fie țărîna ușoară și memoria eternă.

Litere-Științe-Arte

Strămoșii.—O taină cu totul nouă în polemica literară romînă de astăzi este chestiunea... strămoșilor. Revista poetului Goga—Țeara Noastră—a poreclit pe Duiliu Zamfirescu, în decursul unei polemici, drept „fiul negustorului din Focșani“, epitet care nu constitue întru nimic o ofensă ori o insultă. Dar autorul „Lyddei“ s'a formalizat și în răspunsul său a arătat că descinde din strămoși iluștri, cari au jucat un rol însemnat în istoria... Byzanțului, într'o epocă foarte depărtată pe cînd strămoșii *celorlalți*—de specia poporaniștilor, negreșit—încă „nu se scoborîse din momiță“. La această... proză, Octavian Goga a răspuns printr'o poezie intitulată „Strămoșii“, de o fericită inspirație și pe alocuri foarte spirituală, unde poetul evocă figurile modeștilor săi strămoși, pe care-i găsește însă infinit superiori „bieților greci“:

De luptă-s gata eu... Prin mine
Un iad întreg cere răsplată.
Mi-e sete-acum... Te-aștept vecine
Și ochii mei păgîni te cată!
Eu vreau sclipirea de oțele.
Eu vreau oștirea ta măiastră,
Intregul cer cu ochi de stele
Să lumineze lupta noastră.
Te-aștept... te-aștept... Dar n'aud bucium
Nici zumzet ascuțit de zale,
Mă 'ndoaie patima—mă sbucium:
—„Arată-mi rîndurile tale!...“
Și cum te chem, ș'un colț de țară
Mi te-au cătat zadarnic solii,
Te-apropii tu de subsuoară
C'un slab egumen ros de molii..
Te văd... Mi-e milă peste fire
De bietul grec cu haina ruptă:
Ai spart o criptă 'n mănăstire
Ca să-ți cîștigi un soț de luptă...
Te văd și oastea mea pe-acasă
Mi-o 'ndemn încet să se strecoare:
Vai—toată ura mea mă lasă,
Căci sărăcia ta mă doare...

*

Invățatul Mattenci, directorul observatorului Vezuviului a murit.

*

Profesorul universitar dr. med. August Lucae, consilier medical și distins savant serbează la 21 Iulie jubileul seu medical de 50 ani.

*

Profesorul berlinez Fraenkel, celebrul laringolog și-a serbat a 50-a aniversare a promoțiunii sale de doctor.

El a fost obiectul multor mari manifestații de simpatie.

*

Expediționea nord polară care a plecat din Copenhaga, nu de mult pe vasul Albania, sub conducerea lui Mikelsen a avut pînă acum o nesansă continuă, care face problematică continuarea expediției. Cauza este că din cîinii de călătorie pe care cu greu îi adunase îi muri pe drum lui Mikelson 20. In Thorshaven el aștepta un transport de cîni cu vaporul Hans Egede din Groenlanda de vest. Acum expediționea a pornit spre Islanda unde se va și ancora.

Dar se pare că nesansa l-a urmărit înainte; după cum comunică Milkelsen pe drum au mai murit 20 din cei 50 cîni aduși de „Hans Egede.

Isbucnise o molimă mortală printre cîini, așa în cît după sfatul medicului cei 30 de cîni rămași, atinși și ei de aceiași boală au fost împușcați pe vaporul de inspecție din Islanda.

Acum a hotărît Mikelsen a se opri în Angmassaltz unde locuesc; vre-o șase dansezi, cari speră el că îi vor procura măcar 30 cîni, minimul necesar expediției, în caz de nu reușește nici acum el va fi nevoit a se întoarce în Copenhaga, ceea ce pare probabil că se va întîmpla.

*

In curînd se îmbarcheazā profesorul Fridhoff Nansen pe iachtul seu „Veslemay“ spre a face un voiagiu de studii oceanografice. Nansen voește să continue cercetările oceanografice începute în tovărășia lui Helland Hansen. El se va îndrepta mai întîi spre Islanda, studiind și făcînd cercetări în marea dintre Islanda și Groenland și apoi va continua voiagul înspre sud cercetînd și mările calde de la tropii.

*

Profesorul Frederic Gernsheim din Berlin a serbat a 70 aniversare. Jubilarului i s'au făcut cu această ocaziune manifestațiuni grandioase.

In Sanderhausen, actuala lui ședință s'a dat în onoarea sa o serbare muzicală de două zile.

Informații

❑ Pentru examenul particularilor din seziunea din Septembrie, ministerul nu va mai primi nici o cere de înscriere.

Vor fi admiși la aceste examene numai acei cari nu s'au prezentat în lunie din cauză de boală, sau din alte împrejurări, cu toate că se înscriseseră la examen.

❑ Tînărul Gh. Stoica, din anul al II-lea de aplicație, de la școala superioară de Arte și Meserii, suindu-se pe o scară, a căzut din nebăgare de samă jos, cauzîndu-și mai multe leziuni la față.

❑ Inscrierile la școalele secundare, conform noului regulament, se vor face anul acesta între 15—31 August.

Toate cererile și declarațiunile pentru înscrierea elevilor se vor adresa numai direcțiunei școalelor.

Elevii fii de veterani vor fi scutiți de ori-ce taxe școlare de frecquentare.

❑ Cei trei indivizi: Gh. Grecu I. Leonte și Ioan Rusu, care plănuiseră să omoare pe bătrînul Leonte din mahalaua Broscărei, despre care am vorbit eri și cari au fost arestați, au mărturisit faptul.

Ei au fost înaintați parchetului.

❑ La 15 Octombrie c. se va ținea la spitalul Sf. Spiridon concursul pentru externi.

❑ Amicul nostru d. N. Pogonat a plecat astă-zi cu familia la băile Oglinzi, pentru a 'și petrece vara.

❑ Elevii gimnaziului din Huși, care au venit în excursiune, în localitate, au vizitat eri Mitropolia, monumentele, biserica Trei Erarhi și Sf. Neculai, Universitatea și alte instituțiuni.

❑ Incă un fapt de negligență revoltătoare a administrației noastre comunale:

In ograda hotelului Buch este o ladă mare pentru gunoiu, de care se servesc toți locatarii și prăvăliile din partea locului. Lada stă de mai bine de o lună de zile încărcată cu gunoiu, și de și ad-ția comunală încasează taxele, gunoiul n'a fost nici până astă-zi ridicat. S'a reclamat în cîte-va rînduri la serviciul curățirei străzilor, dar nu s'a luat nicio măsură. Serviciul acesta există numai cu numele, după cum numai cu numele există o ad-ție comunală.

Ce e mai nostim e că d. ajutor de primar P. Fîntînaru, care ia masa la Buch, trece zilnic pe lîngă acel focar de infecție!

❑ In editura ziarului „Ecoul Romanului“ a apărut o interesantă și frumoasă broșură, intitulată „Un an de activitate al partidului conservator democrat din Roman“.

Broșura conține activitatea amicilor noștri din Roman, de la constituirea partidului conservator democrat și pînă în prezent și mai multe ilustrațiuni bine reușite. Prețul 3 lei.

❑ In procesul dramei de la Giurgiu, jurații aducînd un verdict negativ, curtea a achitat pe avocatul Anghel Rădulescu.

❑ Ministerul instrucțiunei, conform noului regulament al școalelor de meserii, a aprobat ca elevii sc. superioare de meserii să poată face pe timpul vacanței practică în atelierele particulare.

❑ D. C. Condopol a fost numit subcomisar cl. II-a, la poliția din punctul Burdujeni, în locul d-lui Deleanu, demisionat.

❑ Conform dispozițiunilor luate de ministerul instrucțiunei, inspectorii învățămîntului primar vor putea acorda concedii pînă la 30 zile membrilor corpului didactic primar.

❑ Suntem informați că mai multe celebrități medicale din Paris și Londra au înconștiințat pe d. Dr. Toma Ionescu, că în urma memoriului medicilor romîni, nu vor mai merge la Budapesta spre a participa la congresul medical internațional.

❑ In cursul lunei lunie s'a exportat și importat prin punctul de observație veterinară Ungheni următoarele: 70 boi pentru Rusia cît și 27911 kgr. piei de miei sărate și nelucrate.

S'a importat din Rusia: 14 cai și 210 kgr. piei de miei sărate și nelucrate.

❑ Numirile în posturile vacante de învățători, pe care le-am publicat, se vor face pe ziua de 1 August a. c.

❑ In urma ploaiei insoțită de grindină ce a căzut zilele trecute, recoltele din: Cucuteni, Sinești, Miroslava, Galata, Uricani, Domnești și Lungani, au suferit mari stricăciuni.

Pe moșia Bivolari s'au ivit niște insecte, care au distrus 168 hectare de mazere.

❑ Consiliu de disciplină al regimentului 13 Stefan cel Mare s'a întrunit astăzi, sub prezidența d-lui colonel Stoianovici.

Cosiliul a judecat, între altele pe tînărul M. Andriaș, acuzat de dezertare.

El a fost aparat de d. locotenent Cantuniari și d. avocat I. Finichi, care a arătat că conform cu prevederile c. p. m., nu există caz de dezertare, întru cît în afară de afacerea de fapt, lipsește intenția.

Consiliul l'a achitat.

DIVERSE

— Au fost autorisați a vinde produsele monopolizate de stat: Ioan Cășlaru din comuna Plugari, Gh. Iftimie din Vlădeni, Ilie C. Grossu din Roșcani și Gh. a Babei din Ungheni.

„VULCAN“

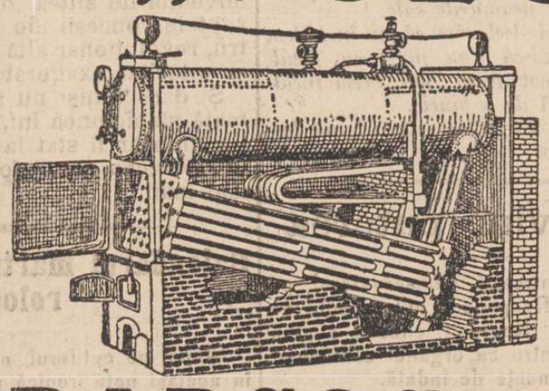

FABRICĂ DE MAȘINI
SOCIETATE ANONIMĂ
BUCUREȘTI
EXECUTA CA SPECIALITATE:
CAZANE
multitubulare cu circulațiune de apă și supraîncălzitoare
SISTEM ȘI BREVET
BABCOCK-WILCOX
LONDON
Curățitoare de apă brevet HALVOR BREDA, Transmisiuni de forță Economisoare
OFERTE ȘI PROSPECTE după cerere GRATUIT

Ultime informaţii

❑ Febra tifoidă continuă să facă ravagii în localitate.

Zilnic se semnalează noui cazuri de această epidemie, aşa că astă-zi numărul bolnavilor de febră-tifoidă este foarte mare.

Eri au fost trei cazuri mortale.

❑ Poliţia de siguranţă a descoperit un furt la fabrica de tricotaje „Moldova", din localitate.

Autorul e un fost lucrător al fabricei Ioan Teodorescu, care de astă-iarnă, de cînd a eşit de la fabrică, opera fără a fi surprins.

Făcîndu-se percheziţie la locuinţa lui, care e în apropiere de fabrică, s'a descoperit un mare număr de flanele şi alte obiecte furate din fabrică.

Teodorescu a fost arestat. Lucrurile furate au fost transportate de la locuinţa hoţului, în două cotiugare.

❑ Autoritătile din Copou cercetează următorul caz, întîmplat în acea comună:

Femeea Casandra Suliman purta de mai mult timp ură contra femeei Domnica Popovici, din cauză că avea bănuiala că soţul ei, care e vier la Popovici, avea relaţiuni cu Domnica.

In timpul din urmă ea se hotărî să'şi răsbune pe Domnica. Pîndi alaltăeri cînd aceasta era la crîşmă şi îi puse într'un pahar de rashiu nişte mercur. Domnica înghiţi otrava şi fu apucată de dureri.

Ea a fost transportată la spital, iar Casandra Suliman a fost arestată.

❑ Administratorul plăşei Bivolari a fost însărcinat să cerceteze ce pagube au avut comercianţii Riven Solomon şi H. Moise din Bivolari, în timpul răscoalelor, de oare-ce aceştia au cerut să li se acorde dispăgubiri.

❑ **Incendii.**—Un incendiu a isbucnit eri în Cotnari, la locuinţa lui Gr. Tescu.

Focul, care a luat naştere din neglijenţă, a distrus casa şi o şură a numitului locuitor.

Un alt incendiu a isbucnit în satul Păusesti, comuna Dumeşti, distrugînd casele şi întreg avutul locuitorului Gh. Agapi; iar astă-noapte un incendiu a isbucnit în satul Belceşti, la casele locuitorului Gh. Viorică.

Un băiat al numitului locuitor, urcîndu-se în podul casei pentru a scoborî nişte lucruri, a uitat în pod o lumînare aprinsă, de la care a luat naştere focul.

Bietul locuitor a rămas pe drumuri cu familia.

❑ De oare-ce dezideratele congresului general al învăţătorilor s'au publicat greşit, publicăm dezideratele votate în ziua a III-a a congresului, aşa cum ni le trimite un congresist:

Să se dee posibilitate învăţătorilor studioşi a urma cursurile facultăţii de litere şi filosofie.

Să se dee învăţătorilor şi preoţilor dreptul de a cumpara, până la 10 hectare pămînt după legea rurală.

Amenzile şcolare pe jumătate Casa şcoalelor să le dee copiilor saraci pentru cărţi şi haine.

Copiii învăţătorilor şi preoţilor să fie scutiţi de taxele şcolare.

Să se înainteze cu 103 lei învăţătorii reuşiţi la examenul de înnaintare, ţinut în 1908 şi să se modifice Art. 57 din Legea învăţămîntului, ca toţi cei reuşiţi la examenul de înnaintare, *să fie trecuţi într'un tablou de capacitate*, ce se va pastra la Minister şi să se înainteze toţi învăţătorii pe măsură, ce se vor prevedea locuri în budget.

❑ **Tarifele de transport** —Ministerul Industriei şi Comerţului, apreciind marea însămnatate ce au de jucat tarifele de transport şi tarifele vamale în economia unei ţări, a adresat o circulară tuturor Camerilor de comerţ din ţară, prin care le cere ca să adune din cercurile interesate date cît se poate de precise, atît sub raportul dificultăţilor ce intimpină desvoltarea producţiei naţionale din cauza tarifelor vamale, cît şi a ameliorărei ce s'ar putea aduce acestei stări de lucruri, prin facilitarea mijloacelor de transport; precum şi de a cita cazuri concrete cum de ex.:

1). Mărfuri de valoare egală, greutate şi raport cu volumul aproape egală, nediferenţiind prea mult ca trafic una de alta şi suportînd totuşi tarife diferite.

2). Mărfuri de valori foarte diferite, plătind taxe de transport egale, în special materii prime, sau semifabricate, plătind taxe egale cu fabricatele respective.

3). Mărfuri de valori diferite supuse la taxe diferite, însă invers proporţional cu valoarea lor.

4). Insfărşit ori-ce alte cunoştinţe asupra condiţiunilor şi înlesnirilor de trasport.

a). Graţie cărora produsele streine ajung a înlătura astăzi în parte protecţia vamală acordată industriei naţionale, reuşind astfel se concureze pe piaţa internă produsele industriei noastre.

b). Ce am putea pune în serviciul produselor naţionale pentru ca ele se poată isbuti a pătrunde pe pieţele streine unde vor fi în luptă fie cu produsele indigene fie cu cele streine similare ce se importă.

❑ Conform noii legi a învăţămîntului normal, ministerul instrucţiunei a cerut tuturor direcţiunilor şcoalelor normale din ţară, de a comunica numărul locurilor de bursieri şi solvenţi ce vor fi vacante în anul viitor şcolar.

❑ De pe teritoriul comunei Rediul-Tatar a fost furaţi mai mulţi cai ai locuitorilor.

❑ Consiliul de resboiu al corpului 4 de armată nu va fi convocat de cît în cursul lunei August, cînd va judeca mai multe procese.

❑ Autoritătile de la granita Prutului au prins pe desertorul rus Mihai Iofdachim, care a trecut Prutul în mod clandestin, prin dreptul pichetului 19.

El a fost arestat.

❑ As'ăzi a sosit la prefectură autorizarea d-lui C. Moţoi, directorul prefecturei de judeţ, de a gira afacerile prefecturei, pe timp de o luă de zile, cît d. prefect Kernbach va fi în concediu.

❑ Azi a avut loc înmormîntarea regretatului meseriaş Briese, care se ştie că fiind atins de febră-tifoidă, a încetat din viaţă alaltă eri.

❑ La 19 Iulie se va ţinea licitaţia publică pentru darea în antrepriză a lucrărilor pentru repararea cantoanelor de pe şoseaua naţională a jud. Iaşi.

❑ In ziua de 1 Septembrie se va ţine concurs la şcoala de brigadieri silvici de pe lîngă şcoala de silvicultură de la Brăneşti pentru admiterea candidaţilor.

Sunt vacante 20 locuri dintre cari 15 de solvenţi şi 5 locuri de bursieri.

Inscrierile însoţite de actele cerute, se primesc la şcoala de la Brăneşti.

❑ **Congresul esperantist**.— După cum am anunţat, în zilele de 19, 20, şi 21 Iulie c., se va ţinea în sala „Lidertafel" din Bucureşti, primul congres esperantist în România.

Inscrierile pentru participare la congres din ori ce parte a ţărei se primesc la sediul societăţei, de unde în schimbul taxei de cel puţin 2 lei se liberează „Kongresa Karto" care dă drept la simpla prezentare în gări, la o reducere de 50 la sută pe toate liniile ferate romîne la Bucureşti şi înapoi în intervalul de la 17 la 23 Iulie c.

Societatea Esperantistă Romînă în vederea Congresului esperantist a litografiat după un desemn original al d-lui Stănescu absolvent al şcoalei de belearte, un frumos afiş alegoric în trei culori reprezentînd pe o ţarancă într'un caracteristic costum naţional ţinînd o cunună de lauri în mîini, iar la orizont se vede o stea verde în cinci colţuri (simbolul esperantismului) răspîndind o lumină vie spre un glob pămîntesc. Afişul poartă în litere un stil romînesc antic „Unua Kongreso Esperantista en rumanujo" 1-3 August s. n. 1909 Bukuresto. Acest afiş se poate căpăta de la sediul societăţei 5 Str. I. C. Brătianu.

Costul 1 leu în folosul casei congresului.

❑ Cu expresul de 1., a plecat astăzi din localitate la Dresda, d. prof. dr. George Bogdan rectorul Universităţei.

De la Dresda d-sa se va duce la Leipzig pentru a reprezinta universitatea iaşană la serbările jubileului de 50 ani de acolo.

❑ Arhiepiscopul catolic Netzhammer a început să inspecteze parochiile catolice din Moldova.

❑ La Salinele de la Slănic se vor face în vara aceasta mai multe lucrări. Localul cancelariei care devenise insuficient, va fi mărit. Pentru această lucrare s'a hotărît o sumă de 20 mii lei.

❑ Sherlok Holmes îşi face astă-seară apariţia pe pînza cinematografului Pathé Frerès din grădina Chateau aux fleurs. Celebrul detectiv urmăreşte pe d-ra Bertha, bine înţeles cu toate fineţele unui asemenea ingenios poliţist.

Piesa „Pe urmele Berthei" este scrisă de parizianul Leo Marchès şi interpretată de artiştii teatrului Gymnase, Cigale, Bouffes Parisiens etc.

Programul nou de astă seară Joi 9 Iulie conţine apoi o revistă militară germană înaintea marelui duce de Baden. Regimente întregi, difilează cu muzicile în frunte înaintea perechei ducale şi apare înaintea noastră o mare parte a armatei germane, fiind luată exact după natură.

Odihnă imposibilă, o parodie la Faust şi Margareta. Copilul magnetizor etc. sunt scene şi comedii comice, care vor aduce cîte va ore de distracţie numeroşilor vizitatori ai Cinematografului Pathé Fréres.

❑ **Birou de copiat acte cu „Maşina de scris"**.—O trebuinţă de mult simţită în oraşul nostru era înfiinţarea unui *birou special* pentru copiarea actelor cu „Maşina de scris".

„Agenţia Teatrală Thalia", Th. P. Maximovici, Iaşi str. Lăpuşneanu No. 35, (lîngă Berăria Bragadiru), invită pe toţi domnii Avocaţi, Ingineri, Arhitecţi, Autori, să bine voiască a 'i încredinţa orice acte pentru copiat cu „Maşina de scris", ca: petiţii, contracte, sentinţe, hotărîri, devize, manuscrise, asigurîndu-i că vor fi pe deplin mulţumiţi de scrierea frumoasă şi repede ce se obţine cu cea mai perfecţionată „Maşină de scris" „Ideal".

Faţă de neînsemnata taxă ce se ia (0—50 bani de pagină, formatul unei coale de hîrtie timbru), agenţia are speranţa că fie-care va profita de această lesnicioasă şi folositoare ocaziune, mai cu seamă că biroul agenţiei este la îndemăna fie căruia în ori-ce timp şi oră.

❑ *Firul special Iaşi-Bucureşti fiind deranjat, n'am putut convorbi azi cu corespondentul nostru din Capitală.*

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a ţărei şi*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

Telegrame

Căderea guvernului Clemenceau

Paris. — Intreaga presă pariziană îşi exprimă mirare de căderea ministerului Clemenceau a cărui situaţie părea întărită, după discuţia despre politica generală. In genere se crede că d. Clemenceau însuşi şi-a pricinuit căderea cînd a vorbit de umilirea de la Algesiras.

Aceste cuvinte au jignit patriotismul Camerei. In şedinţa de eri a Camerei cînd s'a dat ministerului un vot de blam, 175 deputaţi erau în concediu, printre care mulţi partizani ai lui Clemenceau şi mai cu seamă delegaţia parlamentară care a plecat spre Suedia şi Danemarca sub preşedinţia d-lui d. Etournelles de constant. Aproape toate ziarele critică în mod sever pe fostul prim-ministru. Azi după amiază preşedintele Fallières a primit pe d. Delcasée. După ziarul Libertè, d. Delcasée ar avea de gînd să spue preşedintelui Fallières că d. Millerand este barbatul politic cel mai în stare de a constitui noul cabinet.

Cu prilejul răsturnărei ministerului Clemenceau, bursa muncei a fost pavoazată de către şefii sindicalişti. Impiegaţii postali şi telegrafişti au primit ştirea despre demisia sub-secretarului de Stat Simian, prin fel de fel de manifestaţiuni de bucurie.

Ciclon

New-York.—Un ciclon puternic a bîntuit la Galveston (Texas). Partea de vest a oraşului a fost inundată. Erau pînă la şeapte picioare de apă pe stradă.

Măsuri contra grecilor

Salonic.—Grecii din acest oraş sunt supraveghiaţi foarte de apraape; mulţi dintre ei sunt şi arestaţi. — In perchéziţiile făcute s'au descoperit nişte depozite de arme şi mari cantităţi de muniţiuni: bombe şi puşti au fost confiscate la Gida Yenidse:

Nota Patriarhului armean

Constantinopol.—Patriarhul armean a adresat Porţei o notă de protestare, în care îşi anunţă demisia, dacă guvernul turcesc nu va dezminţi afirmarea consiliului de război care a spus că armenii din Adana au fost cauza măcelului.

Consiliul de miniştri a hotărît ca marele vizir să negocieze în această privinţă cu patriarhul armenilor.

Bandele greceşti

Constantinopol.—După informaţiunile cele mai recente, documentele găsite asupra secretarului arestat la consulatul grec din Monastir, ar conţine nişte dovezi foarte compromiţătoare asupra organizaţiunei bandelor greceşti.

Noul Şah

Teheran.—Noul Şah Ahmed Mirza a sosit eri după amiază la Teheran. Mulţimea era înşirată dealungul drumului; 2000 de cavalerişti naţionalişti erau în capul cortegiului; apoi veneau 2000 de tiraleri bachtiari care urmau trăsura de gală; cazacii lipseau.

Buenos Ayres.—Guvernul republicei din Argentina a rupt relaţiile diplomatice cu republica Boliviei.

Legaţiile din ambele ţări au primit ordinul să se înapoieze imediat.

Aviaţie

Washinghton. — D. Orwile Wright a încercat, lîngă Fort-Maxer, un zbor care a ţinut 80 minute.

El a zburat de 83 ori, împrejurul pieţei armelor şi s'a coborît fără nici un accident.

*

Chalons sur Marne. — D. Farman cu aeroplanul său a zburat de mai multe ori în mod admirabil.

La prima încercare el s'a rîdicat cu aeroplanul şi o greutate de 202 kgr.

Noul guvern grec şi Turcia

Atena.—După informaţiunile primite, noul minister Rhallys doreşte în mod foarte viu o apropiere cu Turcia.

Intr'adevăr d. Rhallys a fost în totdeauna un partizan al înţelegerei cu imperiul otoman, pe baza intereselor comune a ambelor ţări. In orice caz, guvernul grec pare a fi hotărît să înlăture orice cauză de neînţelegere cu Poarta, şi să ia imediat toate măsurile în stare de a arăta dorinţa sinceră a guvernului grec de a întreţine relaţii cordiale cu Turcia.

HOLERA

Petersburg.—Eri au fost constatate 69 cazuri noui de holeră, dintre care 35 mortale. Numărul total al bolnavilor este acum de 841 în capitala Rusiei.

Accident

Bruxelles.—La velodrom biciclistul Verbist, a fost trântit jos şi omorît de motocicleta antrenorului său.

Lupta dela Mellila

Madrid.—Monitorul Oficial publică ştirea, că în lupta de eri de la Mellila, pierderea spaniolilor e foarte numeroase.

In chestia Cretei

Constantinopol.—Consiliul de miniştri s'a ocupat cu redactarea definitivă a răspunsului la nota cretană. Se asigură că Poarta a declarat că termenele drepturilor supreme trebue să fie înţelese ca drepturile de poartă şi cere negocieri cu puterile protectoare ale Cretei în privinţa autonomiei acestei insule, menţionîndu-se drepturile de suveranitate, status quo actual nefiind de cît anarhia.

Mobilizare

Serilla.—Brigada de infanterie din acest oraş a primit ordinul de mobilizare.

Imprumutul Sîrb

Paris.—După cele ce spune ziarul „le Temps", negocierile delegatului sîrb Patsu, cu sindicatul de bancheri francezi şi germani, în privinţa împrumutului sîrb, au izbutit în principiu; totuşi momentul de faţă nu e prielnic din cauza vacanţelor de vară. Spre a arata bunele lor dispoziţii, bancherii francezi s'au declarat gata să dea guvernului sîrb un avans considerabil.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 22 Iulie a. c., ora 11 a. m., se va ţine în camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparaţiuni de la Hală, care după deviz se rîdică la suma de lei 2212 bani 20.

Garanţia provizorie de 150 lei.

Dispoziţiunele Art. 72—84 din legea comptabilităţei publice se vor aplica acestei licitaţiuni.

Devizul se poate vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 14385 din 9 Iulie 1909.

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colţ cu Rîpa galbănă)

Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux

Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Curăţenia cea mai perfectă.

Müller

Dr. Benno Th. Stenner

fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.

Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.

Iaşi str. Muzelor No. 40

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul.

Zugrav de casă

Execut ori ce fel de zugrăveală modernă.

Rog a se adresa doritori în str. Tataraşi No. 271

David Zwibel

Teodor Stoienescu

Fost procuror de Curte

AVOCAT

Iaşi 17, str. Vechie (poarta bisericei Bărboi).

Clinica boalelor de ochi

Doctor C. MICLESCU.

oculist operator.

CASELE FARMACIA CONYA

Str. de Sus No. 312

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac**, recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Profesor special franceză, germană, matematici, curs primar, secundar. Adresaţi-vă: Mihăilă Sf. Athanasie 4

Casa de Bancă

MORITZ WACHTEL,—IAŞI

—PIAŢA UNIREI—

Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum:

Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhaill
Wiesbaden, etc.

de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd

SCRISORI DE CREDIT

şi

LIBRETE DE ECONOMIE

Avansează asupra Titlurilor, Mărfurior şi altor garanţii

HIRSCH IAŞI Lăpuşneanu 38.

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE

MOBILE

DORMITOARE. SALOANE

SUFRAGERII şi BIROURI

cu preţurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

Reprezentant JACQUES L. METHSAFT IAŞI

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preturile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate, precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m de haut. LA MÈTRE 0f30c.

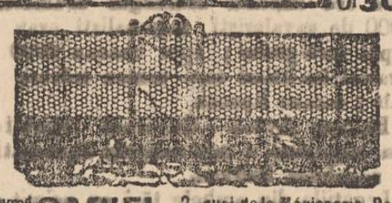

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POCLAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2e, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

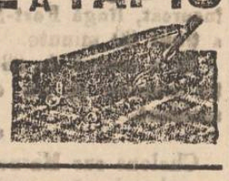

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Golia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romana

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. R. Diamant Comp.—Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 770 —Sîmbătă 11 Iulie 1909

INTRE NOI ȘI EI

Pe timpul vacanței presa liberală și carpistă în lipsă de alt subiect politic mai serios, se ocupă cu o sîrguință demnă de o cauză mai puțin imaginară de pretinse intrigi și dezbinări din partidul nostru. Și *Voința* și *Epoca* se întrec par'că în a născoci intrigi și dezbinări în partidul conservator-democrat, doar vor putea, mai întâi să-și împle coloanele atît de mari și nesfîrșite pe acest timp de secetă politică, și al doilea, de a atrage, dacă se poate oare-cari mici profite prin inducerea în eroare a celor puțin inițiați în chestiunile politice.

Este inutil să mai spunem, că această tactică nu a dat și nu poate da nici un rezultat altul, de cît producerea de maculatură—căci pe lîngă controlul, pe care presa adversă îl întîlnește în presa noastră, mai este și faptul că cele debitate de presa liberală și carpistă sunt prea cu ață albă cusute, pentru a nu se vedea, că așa zisele intrigi și dezbinări sunt invențiuni, și că așa fiind ele nu pot avea nici interesul nici importanța, pe care născocitorii lor vor să le dea.

Iată o mostră. De cîte-va zile *Voința* și *Epoca* pare că nu au alt subiect de discuție, de cît relațiunile, pretinse încordate, dintre șeful nostru d. Take Ionescu și fruntașul nostru d. A. A. Badareu. Ceea ce este curios, e că acum, de cîte-va zile, pare a se fi produs această neînțelegere între cei doi barbați politici, acum pe timpul vacanței, căci pînă acum nici *Voința* nici *Epoca* n-au scos un cuvînt în chestiunea aceasta.

Apoi, chiar dacă afirmațiunea acestor două ziare ar părea verosimilă în fond; este absolut cu neputință de admis, se respinge *a priori* numai după forma, în care adversarii noștri o enunță, și după timpul în care, pretind dînșii, s-ar fi produs faptul.

Cu ce ocazie, în ce împrejurări, și mai ales grație cărei divergințe principiale sau tactice s-a putut produce această dezbinare între d. Take Ionescu și d. Al. A. Badareu? Discutatu-s'a în timpul din urmă, în cursul acestui început de vacanță, vr'o chestiune politică mare sau mică, importantă sau nu? Intrunitu-s'au vr'o dată, în acest timp, fruntașii noștri spre a se decide asupra vreunei chestiuni de asemenea natură, pe care necesitățile politice sau atitudinea guvernului s'o fi pus la ordinea zilei?

Nu. Lucrul acesta este cunoscut de toată lumea. Atunci în ce împrejurări s-a putut produce această dezbinare?

Dar ce să mai discutăm în lung și în larg o chestiune, care nu numai că nici nu există, dar nici nu se putea produce? Este ridicolă invențiunea aceasta, și nu are nici măcar avantajul de a fi dibace, de a avea vr'un efect oare-care, ori-cît de mic.

Dacă totuși am relevat-o, este pentru a arăta de cîtă rea credință sunt capabili adversarii noștri, și la ce fel de mijloace recurg, atunci cînd e vorba să inducă în eroare pe naivii, cari formează masa, clientela politică ce o exploatează.

Și am mai relevat-o, pentru ca să mai avem ocazia de a face o paralelă de mare importanță între partidul nostru și partidele adverse.

In desfășurarea evenimentelor politice din cursul anului politic expirat, s-a putut observa acest fenomen simptomatic, că în totdeauna, în toate luptele ce a dat, partidul conservator-democrat s-a prezintat ca un organizm viu, puternic, armonic. Tot în cursul acestui an, și tot cu ocazia aceloraș lupte s-a putut observa, că atît partidul de la putere, cît și partidul conservator s-au prezentat în chipul cel mai rușinos, și ca virtute politică și ca moralitate. Și ca unii ce aveau acest punct de contact, în totdeauna s'au înțeles și cartelat în contra partidului nostru, ceea ce însă n-a însemnat, bine înțeles, triumful lor.

Și dacă este așa, atunci este explicabilă, foarte explicabilă, tendința aceasta de a țese intrigi, de a născoci dezbinări în sinul partidului conservator-democrat, de a încerca să-l discrediteze în fața opiniei publice, ca doar-doar vor cîștiga ei ceva, sau măcar vor putea spune: așa e la toți, deca să fie la noi alt-fel?

De cît. tactica aceasta prea e nedibace și prea lesne poate fi dejucată pentru a putea da vre-un rezultat pozitiv acelora, cari o întrebuințează. De aceia *Voința* și *Epoca*, cu toată lipsa de subiecte în acest sezon mort politicește, ar putea să se ocupe de alte chestiuni, dacă nu grave, solemne, în tot cazul interesante. *Voinții* i-am putea indica spre pildă: unitateea perfectă a partidului liberal—minus cele 32 de dizidențe din județele țării; iar *Epocei* i-am recomanda să se ocupe despre: forța morală a minorității. Un subiect de politică și unul de sociologie, acesta din urmă negreșit pentru *Epoca*, căci numai ziarul d-lui Filipescu are vocabularul, terminologia proprie științii sociologice.

Manoliu

Grandomania lui Ionel

Sentimentetele de regrete, manifestate in Germania cu ocazia retragerei Prințului de Bülow, n'ar fi fost complecte, dacă nu s'ar fi adăugat la ele și cele ale d-lui Brătianu.

Alături de capetele încoronate cari și-au exprimat față de fostul cancelar al Germaniei părerile de reu, pentru părăsirea celui mai înalt post din Statul German, ca Wilhelm II, Frantz Iozef și Regele Carol al Romîniei—a ținut să figureze și d. Ionel Brătianu.

Nu degeaba spera d-sa să ajungă într'o bună zi Prețedinte al Republicei Romîne!

De cînd a luat conducerea partidului liberal, și a guvernului, grație norocului și numelui pe care'l poartă, d. Brătianu a dat deseori dovezi de lipsă de modestie.

De data asta fapta sa. constitue o desgustătoare grandomanie, de care nu sunt atinși de cît oamenii mediocri.

Căci ne întrebăm cine este d. Brătianu, care să-și exprime sentimentele sale față de fostul Cancelar, după ce Regele nostru îl felicitase deja pentru chipul strălucit, cum și-a încheiat cariera politică și diplomatică.—și pentru prietenia ce a arătat'o totd'auna Romîniei și Regelui ei, fapt pentru care Suveranul nostru l'a onorat cu Inaltul ordin al decorației Carol I.

D. Brătianu, n'are nici macar scuza, că ar fi fost contimporan cu prințul de Bülow, așa cum era bătrînul Dim. Sturza pentru a se spune că a ținut pentru diferitele acte politice ce i-au legat în cursul unei vieți trăite, să-și arăte satisfacțiunea ce are pentru un bun amic și sprijinitor al intereselor noastre.

D. Brătianu pe timpul cînd Prințul de Bülow reprezenta Imperiul German la București, era un simplu ingineraș, abea venit în țară și care se ocupa cu înlocuirea traverselor pe la C. F. R.

Nici un fapt important, nici o acțiune politică nu s'a exercitat de acest tînăr prim ministru, pe timpul cît prințul de Bülow era ministrul Germaniei în București, și nici chiar mai pe urmă cînd a început să însemne ceva în politica țărei, să aibă un portofotoliu ministerial și să spere la șefia partidului.

Dar ni se va spune că actul de politeță al D-lui Brătianu, a fost făcut în calitate de prim-ministru al țărei și în semn de recunoștință pentru frumoasele și sincerile sentimente de amiciție ce prințul de Bülow a nutrit tot deauna pentru țara noastră.

Apoi tocmai de aceia am calificat de grandomanie actul primului ministru.

Cînd politeța și înalta atențiune a venit din partea Regelui nostru care se adresa fostului Cancelar, ca Suveranul Romîniei și pentru Romînia, la ce bun și util, telegrama d-lui Ionel?

Degeaba—ori cît se va încerca să se pună și în compania capetelor încoronate, tot Ionel rămîne, cu capul îngust, cu sufletul strîmt și cu instrucția foarte mărginită!

In alte țări un asemenea om, ajunge cel mult șef de birou în vr'o administrație publică oare-care—iar nici odată prim-ministru și șef de partid?

UN VERDICT

Este vorba de verdictul juraților din Călărași, cari s'au pronunțat în afacerea avocatului Rădulescu din Giurgiu; verdict, care a avut darul de a da soluția unei afaceri, ce a produs o adîncă perturbare în spirite, mai ales în localitatea în care s'a produs regretabilul incident.

După atîta timp de așteptare emoționantă s'a pronunțat justiția; și ea s'a pronunțat așa cum trebuea, așa cum reclama dreptatea umană, dacă nu și cea legală. Căci ori-cît se putea imputa într'o măsură oare-care și avocatului Rădulescu, nu e mai puțin adevărat, că provocatorul acestei drame dureroase nu este el și că prins în mreaja unor împrejurări deficile el n'a putut lucra cu deplină conștiență și libertate de spirit.

Așa fiind, vina sa este atît de mică, încît verdictul achitător al juraților a fost bine venit, nu numai în interesul unei pacificări sociale, dar chiar din punctul de vedere al dreptății.

Departe de a avea aerul că se ocupă de un conflict de instituții, sau de a vesteji purtarea provocatorilor acelui scandal, verdictul juraților ialomițeni nu se ocupă decît de situațiunea și rolul ce a avut în această afacere avocatul Rădulescu.

Și-l găsește nevinovat.

Să nu se creadă deci și mai ales să nu se bănuească buna credință a comisiunii juraților, care a adus verdictul cunoscut. Acest verdict este pornit din conștiința limpede a unei justiții sociale, care reclama achitarea unui acuzat, omenește judecînd-nevinovat.

De aceia, regretînd din suflet întîmplarea nenorocită de la Giurgiu-; deplîngînd pe nenorocitul ofițer care și-a găsit moartea în chipul știut;—nu însă pe cîmpul de luptă, cum s'a zis, cu atîta inconștiență sau rea credință; noi salutăm verdictul juraților, cari nu au voit să facă încă o victimă, pe lîngă aceia pe care au făcut-o cunoscutele împrejurări atît de fatale.

Em.

Chestii didactice

Fără note și catalog

Se zice că d. Haret între alte reforme.. *radicale*, ce voește să mai aducă în școlile secundare e și desființarea catalogului și a notelor.

Departe de a inova în aceasta, dînsul vrea să imite Austria. Acolo s'a desființat catalogul, s'au desființat notele, și trebile merg.

Am arătat greutățile de fapt, ce se vor întîmpina în școlile noastre secundare cu această reformă, care va mai mări anarhia în dauna bunului mers al școalei.

De altceva însă vreu să vorbesc acum, cînd e vorba de a se cunoaște temeinic clasa prin profesorul ei, fără să se recurgă la coeficientul notelor din catalog.

Intre apreciarea oficială de la catedră și între apreciarea obștească a clasei este totdeauna o mare deosebire.

De la catedră profesorul știe și apreciază pe elev după *ceia ce se arată* în anumit moment în fața catedrei.

Obștia clasei însă apreciază pe elev *după ceia ce este*, căci cunoscîndu-se ei în de ei; elevii se știe aprecia după adevărata lor valoare.

Ce are în plus clasa și n'are catedra?

La catedră luăm cunoștință de răspunsul gata, motivat și ajutat de o întrebare bine pusă, de o șopotă a colegilor, de un moment fericit. După aceste clipe profesorul califică elevul. Profesorul în starea actuală nu știe ce muncă a depus elevul în capatarea și darea acelui răspuns, ba nici nu-l interesază:

Profesorul n'are putința controlului căpătării cunoștinței, ci el o ia de-a gata.

Ori tocmai aici e marele cusur al învățămîntului nostru public. Calificările oficiale neavînd în vedere pregătirea științei ci *prezentarea ei*, nu-și dă samă bine de valoarea intelectuală a fiecărui elev.

Știința nu se capătă prin șoptă, prin furate și prin inspirații, ci prin muncă. Școala neîncurajînd și necontrolînd munca depusă nici nu o desvoltă; de aceia se văd efectele slăbite ale educației intelectuale azi de la noi.

Elevii nu numai că ies slab pregătiți, dar nu ies pregătiți cu dorul și dragostea de a munci. Toți se silesc a *împrumuta* știința, nu a o făuri ei; și în acest învălmășag de muncă și de împrumut ies copii noștri cari cum se întîmplă.

Cu ce s'a organizat învățămîntul public la noi ca să se asigure și imboldul pregătirei, deci al muncii depuse în căpătarea și prinderea adevărului? Nimic. Toate taxele școlare pentru asta s'au impus ca să se asigure școlilor secundare o mai bună pregătire.

De la rezolvirea acestei chestiuni atîrnă cea de a doua. Astăzi cu catalogul și cu nota ai presumpția unei calificări oficiale; ai prins elevul l'ai interogat, l'ai notat, a rămas infierat. *Trei*, de pildă, a rămas trei, trei luni; de rest n'am habar. Cînd insă nu mai sunt silit să pun *trei*, ci să mă conving dacă elevul prinde ceva, e o datorie neaparată ca eu să știu ce muncă depune elevul în căpatarea adevărului, căci de la aceasta va atîrna să știu că dacă elevul e sprinten la minte, dar leneș, va fi un mare cusur în viitor, progresul datorîndu-se pe trei sferturi muncii nu numai deșteptăciunei; iar dacă elevul e încetinel la minte, să fie ajutat ca unind munca cu hărnicia să înceapă a prinde dragostea științei, imboldul spre progres.

In definitiv să se organizeze învățămîntul așa ca profesorul să poată cu noaște mai bine toate fețele talentului elevilor săi, să-și cunoască clasa cît de bine, căci odată acest lucru capatat, forma notării sau a nenotării, cu catalog sau fără catalog nu face două parale. Astăzi cu clasele noastre, clasificarea oficială e departe de a reprezenta adevărata calificare a elevilor noștri, și prin desființarea catalogului nu ni se dă putința de a o avea mai complectă.

***

CATE VA NOTE

— Pentru ce *Voința* vorbește mereu cetitorilor săi (?) despre „solidarizm"?

— Pentru a le arăta, că tăria unui partid e în solidaritatea elementelor lui, și că numai un partid tare poate sta la putere.

Adecă?

Adecă, dacă vreți să gustați mai mult din budget solidarizați-vă în... numele d-lui Spionel Brătianu.

*

D. Spionel Brătianu pretinde că sub ministeriatul său s'a început o politică sanitară.

Ceea ce însă, este sigur, e că venind la ministerul de Interne, d. Brătianu și-a inaugurat activitatea cu o drastică intervenție „chirurgicală". Pumnul, pușca și tunul fură instrumentele cele mai des uzitate.

*

O palmă bine meritată și probabil bine simțită au încasat Ungurii de la d. Louis Olivier, cunoscutul savant francez.

Intr'un articol publicat în *Révue générale des sciences*, savantul francez vestejește purtarea statului Ungar față de romînii de peste Carpați; califică de scandaloasă condemnarea doamnei Vlad, și aplaudă hotărîrea medicilor romîni de a se abține de la congresul din Buda-Pesta.

Tot odată mai adăogă, că abținerea medicilor romîni va influența pe mulți confrați streini, ceea ce va determina o mare scădere morală a acestui congres.

Și așa ar trebui să fie.

OAMENI ȘI LUCRURI

„MOARTEA ALBĂ"

Anotimpul verei, cu călătoriile și excursiunile în stil mare, cu îndrăznelile și expansiunile sale aduce cu sine acea stranie năzuință către înălțimi, legată—în viața călătorilor—de cele mai adînci senzații de frumos și de cele mai mari primejdii în același timp.

Elveția este țeara ideală a unor atari excursiuni. Acolo, de la fereastra hotelului în care te-ai oprit și chiar de la ferestuica vagonului de tren, cu care ai sosit zărești culorile albe de zăpadă tronînd în văzduhuri, îmbrățișînd cerul albastru chemînd aspirațiile sufletești acolo, unde nu ajunge nimic din proza traiului zilnic și unde simțirea se poate purifica într'o atmosferă de uitare, de singuritate și o senzație de atot puternicie. Acolo—zice Heine—uiți micile ecouri ale meschinelor dureri, căci stai să asculți „vulturii țipînd".

Tot acolo, însă călătorul cutezător își găsește adese-ori sfîrșitul într'un chip dureros de straniu,—acea „moarte albă" pe care o cunosc de aproape locuitorii acelor regiuni pline de peisagii pitorești, dar și pline de primejdii.

Tocmai ceteam mai eri o relațiune sviteriană despre o tragică întîmplare de natura aceasta. Trei călători engleji, între care doi frați, pornise într'o excursiune pe vîrful unui munte, unde izbutise să ajungă, ca să poată admira de acolo toată vasta întindere, toată nemărginirea spațiului dimprejur, să se știe stăpîni pe toată acea miraculoasă seninătate, să domine cu privirea acea imensă împărăție a idealei tăceri și a eternelor zăpezi.

Dar unul din ei se simți atras de cîmpușorul alb al unei zăpezi proaspete. Se îndreptă într'acolo, dar căzu rostogolindu-se printre niște stînci și abisuri acoperite de omăt. După dînsul veniră repede ceilalți, pierind și dînșii în ascunzișurile muntelui Elsighorn unde au fost descoperiți într'un tîrziu.

Cu ani în urmă am privit într'o mută contemplare de la fereastra hotelului „Iung" fraublick, în Interlaken, culmile albe, proaspăt înzăpădite ale „Fecioarei" una din gloriile Alpilor elvețiani. Cine privește de jos vîrful depărtat care scînteie cu reflexe de raze pe cristalele de zăpadă nu aude nici gemetele de acolo, nu vede nici umbrele acelor cari nu se mai reîntorc.

Cu toate aceste albeața curată și eternă a culmilor este un giulgiu care acopere multe trupuri neînsuflețite stinse în momente cînd alergau însetate de frumuseți, stinse în cimitirul tăcut de care au parte—în timpul verei—acei cari au pierit de „moartea albă" și au drept pietre funerare stîncile înzăpădite.

Rodion

Poezia pessimismului

Am anunțat la timp moartea—trecută aproape nebăgată în seamă—a unuia din cei mai mari poeți ai Franței contemporane, Jean Lahor. El s'a stins în liniștea unui oraș elvețian, ca în mijlocul unui templu de pace universală.

Lahor a fost în ultimul deceniu al secolului trecut cel mai fervent cîntăreț al pesimismului și cel mai constant adept al budhismului, a cărei doctrină a rezumat'o în „Catechismul budhist", apărut acum trei ani.

Iată ce scriam acum trei ani, cu ocazia apariționii acestei cărți originale și foarte interesante.

„...In Franța entuziasmului și a revoluțiilor, filosofia pesimismului se întrezează de un timp,—un pesimism care nu pornește de la Pascal, ci direct din filosofia lui Budha. Iar o curiositate... literară e faptul că oameni de știință stau adeseori în fruntea acestui doctrine.

Clémenceau, doctor în medicină, și-a rezumat pesimismul în opera „Le grand Pan"—apărută acum cîțiva ani și mai temeinic în faimoasa alegorie teatrală a mandarinului orb, care-și recapătă vederea. Apoi s'a declarat budhist.

D-rul Nordau, autorul romanului „Le mal du Siècle" ori cît ar căuta să-și ascundă filosofia distrugătoare în simpatii politice, rămîne un apostol al pesimismului... științific, dușman neîmpăcat al „Minciunilor convenționale" din care se alcătuește viața socială contemporană.

Și iată acum pe Jean Lahor, marele Preot al doctrinei, pe cel de al treilea doctor. Strălucitul poet al „Iluziunei" a scris adevăratul catechism al pesimismului și în lipsă de spațiu, dăm numai cîteva mici fragmente caracteristice ale operei în chestiune.

Noua doctrină, se numește a pesimismului sau a „nihilismului eroic" pentru că ajunge la eroismul sufletului, care fără a spera ceva și fără să aștepte vr'o răsplată sau vr'un triumf final, trăește în ideal și pentru ideal.

„...Cum poate un pesimist să simtă bucurie, să-și desvolte energia, să creadă și să dorească binele?

Și tot Jean Lahor răspunde: „Ori cît ne pare viața de rea și întunecată, nu-i mai puțin drept că are la suprafață străluciri care ne atrag, ne îmbată și ne vor farmeca tot-deauna, iluziuni din care vom sorbi mereu, senzații de frumusețe.

E o contrazicere analoagă cu cea pe care o găsim la amanți, care pot adora fără a crede, avînd îndoeli despre obiectul adorărei, ba chiar disprețuindu-l uneori. Creațiunea cu zîmbetele sale, cu podoabele sale, cu mantia de aur, cu hainele împurpurate aruncate peste urîțenii va continua mereu să farmece, să tulbure și să pasioneze sufletele...

„...Departe de a descuraja totdeauna și pentru totdeauna, pesimismul îmboldește uneori pe acei se iubesc să iubească mai mult, pe acei se luptă ca să lupte mai mult, acei ce se bucură de erierul sau de sufletul lor, să-i mărească și să-i exalteze energia, căci e bine ca în minute de viață ce ne este dată, să cuprindem o nesfîrșită cîtime de iubiri, de vise, de gîndiri, precum într'un diamant se condensează lumina, într'o picătură de apă strălucirea cerului.

Pesimismul în adevăr nu tăgăduește frumusețea lucrurilor în această lume unde se întîlnește totul, până și fericirea și frumusețea, dar le crede create mai ales prin iluziuni și prin visul oamenilor.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

Aceasta e teoria pesimismului eroic, dar filosoful nu se deosebește mult de ceilalți.

Cînd se va apropia moartea gîndește-te la oceanul fără fund al prostiei, și al infamiei omenești; cugetă la tot haosul lucrurilor, cugetă la toată rușinea, la toate mișelile pe cari le-ai văzut sau întrevăzut, din care cea mai mare parte nepedepsite sau chiar răsplătite; amintește-ți onorurile, gloria, popularitatea, bogățiile date celor mai puțin vrednici—și virtuțile, mîndria, gingășia, demnitatea socotită ca fără folos sau chiar vătămătoare, amintește-ți simbetul, obrăsnicia celor ghiftuiți, importanța oficialilor și față de dînșii tabloul spinărilor îndoite, plocoanite; gîndește-te la brutalitatea omului către barbat și femee, către bietele animale, către servitori,—frați cu dînșii; la barbaria în care plutim încă—și te vei simți îngîmfat, aproape mulțumit de a muri.

„...Ce neant, această masă de materii, și de forță, pururi în mișcare, în frămîntare, pentru a face să nască și să moară nenumărate forme, minerale, vegetale, animale—milioane și miliarde de ființe în nemișcare sau în eternă mișcare cari se ag tă, se luptă, sufăr, avînd doară clipe de bucurie într'o existeață fără farmec...

„...Fără îndoială, omul trebuie desprețuit, întâi să-l desprețuim; apoi trebuie să ne mirăm de măreția amestecată în el cu atîta nimicnicie, de aceea ce au cucerit și va mai cuceri încă așa că după ce l'am desprețuit și urît adînc trebuie să-l admirăm și să-l iubim..."

Pesimismul eroic însă spre deosebire de cel Schopenhauerian comportă un ideal și nu disprețuește năzuințele spre mai bine.

„...Din gunoiul uman pot răsări flori rare și înșelătoare și această specie umană se poate înălța uneori până la sublim.

Este dar îngăduit să visăm o omenire superioară celei de astăzi..."

„...Aibi cegetări înalte mai mult decît mari speranțe; și luptă—chiar fără sigaranța de a birui! Da, lucrează și luptă mereu, măcar ca un desperat eroic, pentru ace a ce, singur, poate da preț vieței —pentru ideal, pentru frumusețe, pentru sublim, pentru dreptate, pentru toate iluziile luminoase ale iubirei și visului omenesc".

Se vede dar că noua doctrină a pesimismului sau nihilismului eroic, pune cîte ceva în locul pustiului ce seamănă în ceruri și în suflete.

E generositatea lui Budh. *As.*

Efectele exercițiilor gimnastice [2)]

Exercițiile gimnastice trebuesc a fi totdeauna privite din patru puncte de vedere: *Higienic, Estetic, Moral și Economic,* adică după influențele ce fac asupra sănătății, asupra corpului asupra sufletului și asupra puterii musculare.

1) Efectul *higienic* al exercițiilor gimnastice atîrnă de cantitatea de muncă cheltuită, cum și dela timpul și de la condițiile în care această muncă se face, adică de *cătimea și puterea.*

Efectul higienic depinde asemenea de puterea, de veselia, de energia pe care profesorul știe să le comunice elevilor săi; efectul higienic este cel mai însemnat de căpătat, de și n'are a face nici cu puterea nici cu grosimea mușchilor, căci din echilibrul funcțiunilor se capătă puterea de rezistență.

2) Efectul *estetic* atîrnă de natura exercițiilor cum și de distribuirea sforțărilor asupra diferitelor părți ale corpului, care se modifică și se desvoltă după gradul și modul lor de activitate.

Ast-fel prin repetarea mișcărilor rău alese sau rău executate se pot aduce schilodiri în trup în timp ce prin o lungă gimnastica se păstrează omului forma sa normală și contribue la frumuseția corporală.

Nu ajunge numai că mușchii să fie desvoltați ci trebue ca părțile scheletului să fie menținute în raporturile lor normale; coloana vertebrală să n'aibă îndoituri exagerate, capul să fie așezat deasupra bazei de hrănirei, proporția membrilor să fie perfectă, umărul fixat la torace, nici prea înalt, nici prea jos! peptul deschis eșit afară abdomenul intrat.

Frumuseția consistă încă în ținerea generală a corpului în ușurința și grația mișcărilor.

3). Efectul *moral* al exercițiilor gimnastice atîrnă de calitățile virile, ce se pun în joc, căci voința statornică, curajul și îndrăzneala prin exercițiu, se dezvoltă sau se micșurează, ca și puterea musculară.

4) Efectul *economic* al exercițiilor gimnastice atîrnă de calitatea executării lor, și anume din coordonarea perfectă a mișcărilor; prin aceasta se capătă o mare putere de muncă folositoare prin cea mai mică cheltuială, se ajunge să fie o condiție de îndemânare în aplicarea puterei cîștigate.

(După Demeny)

Calipso Tănăsescu

Litere-Științe-Arte

Tantieme! — Administrația teatrului nostru național a avut, în toiul verei, o surpriză puțin plăcută. Un reprezentant al societăței autorilor dramatici din Paris a vizitat Iașul, s'a prezentat comitetului teatral înarmat cu foarte puternice recomendațiuni—diplomatice și ministeriale—pentru a încasa tantiemele cuvenite diverșilor autori dramatici franceji ale căror opere s'au jucat în traducere pe scena teatrului nostru.

Surpriza a fost cu atît mai neplăcută cu cît în bilanțul teatrului nostru, de sigur nu se prevăzuse nici-o sumă în acest scop, chestiunea tantiemelor fiind considerată ca de mult rezolvată în senzul că traducătorii noștri nu datoresc nimic autorilor străini, ne existînd nici o convențiune literară între statul nostru și celelalte. în această privință. Dar autorii franceji au procedat prin.... tangentă, profitînd de un avantagiu de care se bucură, prin convenție, statul italian, iar comitetele, tuturor teatrelor noastre subvenționate au fost silite să se execute. In Iași reprezentantul Franței a încasat vre-o 7—8 sute de lei, dar principiul a fost salvat și pe viitor se va ști că traducerile lucrărilor franceze se joacă cu tantieme pentru autori, afară dacă d. Lecca nu va ști să găsească vre un truc!

*

In Paris ploaia nu mai încetează.

Abia se înseninează cerul pentru un ceas, și norii vin iarăși, așa că totdeauna trebue să ieși cu umbrela.

Umbrela însă e un lucru pe care cei distrași îl uită cam des. Printre aceștia, unul e Anatole France, marele scriitor francez.

El a pierdut anul trecut patru umbrele una după alta. Fiindcă afacerea nu-i convenea s'a dus la umbrelarul său, a mai cumparat una și l-a pus să-i lipească de fundul umbrelei o panglică pe care sta scris:

„Umbrelă furată lui Anatole France".

*

Conan Doyle, vestitul scriitor englez, autorul lui Sherlok Holmes e foarte căutat acum, dar la începutul carierei sale, nu prea găsea editori.

Pentru primul volum din Sherlok Holmes, el a luat numai 400 coroane. Suma aceasta e foarte mică pentru englezi. Incetul cu încetul însă, el a ajuns celebru și acum se răsbună grozav. Nu mai scrie „cu volumul". Și nici măcar cu pagina nu mai scria. Nici cu rîndul. Contractul său cu editorul obligă pe acesta să-i plătiască 15 coroane fiecare cuvînt al lui Conan Doyle.

*

Teatrul Artelor din Paris a representat de curînd în folosul victimelor Italiei, piesa „Mare le Mormînt de Gino Gori". Autorul a pus sub ochii auditorului scene zguditoare din dezastrul Messinei, la care se zice că a și asistat.

Așa bună oară vedem un om înebunind fiind-că nu și-a putut salva copii, o femee implorînd ajutor și oferind ori-care preț pentru salvarea ei, iar prin prejur răsunau vaetele răniților, strigătele disperaților schilozi și cîntecele funebre ale călugărilor, cari oficiază înmormîntări.

Inaintea noastră se desfășoară epizoade și mai teribile, pare-se autentice; un nebun care își scoate un nerv din brațul său pentru a înlocui una din coardele vioarei sale, o femee omorînd pe iubitul ei pentru o bucată de pîne, călugărul isbindu-se în fuga lor de gratiile unei ferestre și sfărmîndu-și capul de aceste gratii...

Piesa este mai mult o serie de tablouri patetice, cari ne îngrozesc, ne inspiră mila și ne arată slăbiciunea oamenilor în fața deslănțuirei forțelor naturei.

*

Comitetul subscripției internaționale, pentru monumentul lui Marcelin Berthelot, marele chimist și fizician, adevărat apostol al științei care și-a consacrat viața progresului omenirei, primește numeroase legate ast-fel că ajungerea scopului pare a fi asigurată.

A două zecea listă de subscripție ultima de la care se știe rezultatul, a produs 18.000 totalul listelor precedente atingînd suma de 108 totalul general se ridică pînă acuma la 127.000 lei.

Informații

❑ *Profesorul universitar Dr. Hugo Preis de la facultatea de medicină din Budapesta adresează prin* Pester Loyd *o scrisoare deschisă medicilor romîni, în cestiunea abținerei acestora de la congresul medical internațional.*

Scrisoarea este de un cinism extraordinar și se încheie cu fraza:

„Sfidarea medicilor romîni nu împiedică Ungaria să-și asigure și mai mult egemonia și să impună și mai puternic limba țării".

Iată cum orbește șovinismul pînă și pe un profesor universitar.

❑ Febra-tifoidă și-a făcut apariția și la Tecuci și Brăila, unde s'au constatat mai multe cazuri.

❑ In ziua de 2 August a. c. va avea loc în comuna Miroslava, alegerea noului consiliu comunal.

❑ Direcțiunile școalelor secondare din localitate vor înainta zilele acestea ministerului cultelor, tablourile cu membrii corpului didactiv, care împlinesc nuoi termene de gradație la 1 Aprilie 1910.

❑ D. S. Victor, actual verificator-ajutor provizoriu de măsuri și greutăți, este confirmat definitiv pe ziua de 16 cr. rămînînd însărcinat cu îndeplinirea serviciului la Botoșani.

❑ **Condițiile de admitere în șc. normale.**—Cererile de înscriere la concurs ale aspirantelor la locurile vacante din școala normală de învățătoare „Elena Doamna" și a școalei normale de învățătoare din Iași, se vor adresa la minister, cel mai tîrziu până la 10 August.

Aceste cereri vor fi însoțite de următoarele acte:

A. Pentru școalele normale de învățători:

Extractul de naștere, din care să se constate că aspirantul are vîrsta între 14—17 ani împliniți;

Actul de vaccină sau dovadă că a zăcut de vărsat;

Un certificat al primăriei locale, prin care să se dovedească calitatea de fiu de romîn;

Certificatul de absolvire a unei școli primare urbane sau al unei școli complecte;

Certificatul că a avut o purtare exemplară liberat pe hîrtie netimbrată de direcțiunea școalei unde a absolvit cursul primar.

Seminariștii cu trei clase sau absolvenții de gimnaziu, sau a primelor patru clase de liceu, cari conform art. 45, alin. I și II din lege, sunt admiși a concura deadreptul, cei dintăi pentru clasa III normală, iar cei de al doilea pentru clasa IV normală, vor anexa pe lîngă cerere următoarele acte:

Pentru școala normală de învățătoare „Elena Doamna" se admit la concurs numai:

Elevele absolvente ale secțiunii primare a Azilului „Elena Doamna";

Orfanele rămase pe urma institutorilor sau învățătorilor;

Fiice ale învățătorilor și institutorilor cari servesc de cel puțin 10 ani în învățămînt;

Fiice de săteni.

Concurentele vor însoți cererile lor de următoarele acte:

Extractul de naștere, din care să se constate, pentru cele de sub literile b, c și d, că au vrîsta între 13 și 17 ani împliniți. Concurentele de sub litera a vor fi primite să concureze cu orice vîrstă vor avea la terminarea școlei primare, necerîndu-li-se nici extractul de naștere, dacă sunt orfane provenind din asistența publică;

Actul de vaccină sau dovadă că au zăcut de vărsat;

Certificatul de absolvire al unei școale primare urbane sau rurale, pentru concurentele de sub literile b, c și d; certificatul de absolvire al școalei primare din Azil, pentru concurentele de sub litera a;

Certificatul de purtare exemplară, liberat pe hîrtie netimbrată de direcțiunea școalei ce a absolvit;

Fiicele de învățători sau institutori vor prezenta și un certificat liberat de direcțiunea învățămîntului primar și normal primar, doveditor ca tatăl copilei a servit 10 ani ca învățător sau institutor titular sau că este decedat;

Fiicele de săteni vor prezenta și un certificat al primăriei locale, prin care să se constate această calitate, cum și că sunt fiice de romîni.

Pentru școala normală „Elena Doamna" și pentru șc. normală de învățătoare din Iași concursul se va ținea la Iași, București, Galați și Craiova.

Numărul locurilor vacante se vor publica mai tîrziu în „Monitorul Oficial".

❑ **Cuvîntarea păr. Știubeiu.**—Cu ocasiunea înmormîntarei mult regretatului doctor Const. Botez, s'au mai rostit chiar în fața mormîntului cîteva cuvinte de către părintele C. Știubeiu și de către cîteva delegații a cîtorva societăți, precum „Jubileul Carol I", etc Iată ce a zis părintele Știubeiu:

Prea sfințite Părinte! Intristată adunare!

Vă rog să-mi dați voe și mie ca aici, în fața acestui mormînt deschis prea de vreme, să spun și eu cîteva cuvinte prin cari, alături de zdrobita și nemîngîiata mamă, alături de nemîngîiatele surori, rude și amici, să aduc și eu tributul familiei mele și al meu de părintească iubire și neuitată amintire, celui ce a fost d-rul Const. Botez și care acum stă cu totul în nesimțire în fața noastră a tuturor. L'am cunoscut de cînd era copil; 'am avut în casa și familia mea din cei întăi ani cînd a intrat ca elev în Liceul Național din Iași.

Cînd am venit și eu ca profesor la acest Liceu—în 25 Februarie 1869,—l'am găsit în clasa 4-a împreună cu colegii săi: Bogdan Gh. actualul Rector al Universității din Iași, Cernătescu Emanoil actual membru la Curtea de Apel din Iași, și alții.

Era harnic și de aceea nu astepta îndemnul altora la învățătură. Observație nu i-am făcut nici odată, pentru că fiind bun din firea lui de asasă, era destul să te vadă că-l privești, pentru ca să știe ce să facă și cum să se poarte.

Aceste distinse și prețioase calități, i-au deschis calea frumosului viitor și a ajuns acolo unde cu toții l'am văzut.

Cum deci să nu-l plîng și eu, alături cu nemîngîiata și de dureros sdrobita sa mamă? alături cu nemîngîietele sale surori, rude și amici?

Dumnezeu să te binecuvinteze, iubite Costică, și să-ți deschidă sinurile sale părintești pentru vesnica ta fericire și pomenire.

❑ Alaltăeri pe cînd bătrîna Profira Ioachim din Sculeni venea împreună cu o fetiță înspre sat, a fost întîmpinată de băetanul Gheorghe Mardari.

Acesta se repezi la ea, o trînti la pămînt și voi să atenteze la pudoarea bătrînei femei.

Copila speriindu-se o rupse de fugă, iar biata femeie împotrivindu-se a fost bătută cu un ciomag de băetan, în cît a rămas în nesimțire.

Băetanul a fost arestat.

❑ Ministerul de interne va numi zilele acestea administratorii de plăși, în locurile celor 70 puși în disponibilitate.

❑ Consiliul de higienă al orașului se va întruni din nou zilele acestea, pentru a discuta asupra mersului febrei-tifoide în localitate și asupra măsurilor ce s'ar mai putea lua pentru combaterea epidemiei.

❑ Rezultatul examenului sublocotenenților în rezervă chemați în activitate și a plutonierilor cu termen redus cari au urmat școlile speciale pentru trecerea definitivă în activitate se cunoaște.

Decretele au fost trimise eri la Sinaia spre a fi semnate de Rege; iar Sîmbătă vor apare în „Monitorul oficial".

Iată acum numărul celor reușiți:

Infanterie.—Din 47 sublocotenenți au fost admiși 25; iar din 50 plutonieri cu termen redus au reușit 45.

Cavalerie. Au reușit din 6 sublocotenenți cari au urmat școala 2; iar din 6 plutonieri 3.

Artilerie.—Au reușit 9 candidați dintre care 3 plutonieri.

Administrație.—Au întrunit media de admitere 4 sublocotenenți combatanți și 8 subofițeri trupieri.

❑ La pepiniera Paraclis-Cetățeni sunt 4 locuri vacante de elevi lucrători agricoli, iar la pepiniera de la Vișan 9 locuri.

❑ D-nii: N. Gh. Petrea, căp. R. Dimitriu și N. Simionescu, administratori de plasă din județul nostru au fost numiți cu titlu definitiv, pe ziua de 10 Iulie a. c.

❑ Ministerul instrucțiunei a intervenit pe lîngă Camerile de comerț din întreaga țară, cerîndu-le să se îngrijească de plasarea absolvenților școalelor comerciale pe la diferitele bănci și stabilimente comerciale.

● Sumarul numărului de mîine din *Noua Revistă Romînă* de sub direcțiunea d-lui C. Rădulescu Motru, este:

Noutăți: Revista revistelor.—Noile publicațiuni ale Romînilor la Paris.

Politica: C. Rădulescu-Motru, Poporanismul politic și democrația conservatoare II.

Știință: Victor Anestin, Simon Newcomb.

Note de călătorie: Vasile V. Haneș, Pe Dunăre.

Literatură: Th. Carlyle, Eroul sa rege. Charles Baudelaire, La una dinspre zînă. Anatole France, Din „grădina lui Epicur".

Note și discuțiuni: Alexandrescu-Dorna Un „moment" în ziaristica romînă.

❑ Eri a încetat din viață la Negrești, județul Vaslui, avocatul Constantin Handoca, fratele d-lor Al. Handoca avocat și Z. Handoca, din localitate.

Defunctul era în etate de 60 ani.

Inmormîntarea va avea loc mîine la Vaslui.

Condoleanțele noastre.

❑ D. V. Pepescu, care a fost numit expert chimist, pe lîngă tribunalul Iași, în locul d-lui Gh. Urzicoanu, și-a luat eri postul în primire.

❑ După cum am anunțat, alaltăeri s'a deschis noua linie telefonică care leagă Cernăuții cu Viena.

Aflăm că direcțiunea noastră generală a poștelor, telegrafelor și telefoanelor ar fi început tratative pentru a uni linia telefonică a Cernăuților cu București, prin rețeaua firului Iași—Roman.

❑ Zilele acestea se vor face cîte-va numiri de notari, în comunele rurale.

❑ Aflăm, că față cu marea întindere a febrei tifoide în localitate, s'a decis a se închide școala superioară de arte și meserii, precum și cele cîteva azile confesionale care funcționau.

❑ La 20 Iulie, a. s., sărbătoarea Sf. Ilie, fiind hramul bisericei de la băile Slănic, se va oficia un serviciu divin, cu o deosebită solemnitate, de către egumenul bis. Sf. Spiridon.

Tot în acea zi se va sărbători patroanul băilor Slănic.

❑ In cursul săptămînei viitoare se va deschide la Fălticeni marele iarmaroc, ce se ține în fie care an, cu ocazia sărbătoarei Sf. Ilie.

DIVERSE

— Copilul Ion al locuitorului Gh. Nacaru, din satul Stănilești, voind să se scalde în Prut, s'a înecat.

— D. Gh. Vlas a fost numit laborant la institutul de chimie Iași, în locul d-lui Gh. Grecu, care a părăsit serviciul.

— Eri a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea d-nei Ecaterina Macri.

— Azi a fost înmormîntată Elena Păun în etate de 22 ani, fica d-lui sub-comisar Păun, care a fost bolnavă de febră-tifoidă.

Ultime informaţii

❑ *Prefectura de judeţ, în urma cererei parchetului, a întocmit un tablou de arendaşii din judeţul nostru, cu întinderile de pămînt ce le ţin în arendă, tablou care l-a înaintat parchetului.*

Acest tablou a fost cerut de parchet, în scopul de a vedea care sunt arendaşii cari au o durată mai lungă de 23 Aprilie 1912, pentru moşiile, ale căror întindere trece de 4000 de hect. şi de a constata care contravin la legea asupra trusturilor.

Din tabloul trimes parchetului, se constată că în judeţul Iaşi sunt 13 arendaşi, din care cea mai mare parte din ei contravin la legea trustuvilor, adică ţin în arendă întinderi de pămînt, mai mari de cât 4000 hectare.

Samoil şi Leon Costiner, moşiile: Burueneşti 129 h. Bivolari 3009 h. Coada Stîncei 1042 h., (mai ţin în arendă şi alte moşii din jud. Botoşani şi Suceava); Saul Fischer: Dumeşti 1859 h. Meleşti 2000 h., (mai ţine în arendă moşii în alte judeţe); Berman Guttman; Cositeni 306 h. Sprinceană 386 h. 50 şi Gropniţa 858 hect., Marcus Iuster: Tabăra 1175 h. (ţine în arendă şi în jud. Botoşşni); I. Rosenthal: Erbiceni, Bărleşti şi Totoeşti 7150 h. B. Goldemberg: Prigoreni 1200 h. (ţine în arendă şi în jud. Suceava); Froim Fischer: Ţiganaşi 3432 h. (ţine în arendă moşii şi în alte judeţe), Isidor Guttman: Jora 572 h, Dădeşti 1002 h. 50 (ţine în arendă şi două moşii din jud. Roman), B. Iuster: Cilibiu 1334 h. (are şi alte moşii) Mihai Negruzzi şi Adolf Blumenfeld: Cristeşti 385 h., Ţuţora 2452 h. Holboca 1144 hect., Jean Verona: Hodura 2860 h. (ţine moşii în arendă şi în jud. Suceava şi Covurlui) Ignatz Rappaport: Borşa 28024 h. 50 (ţine moşii şi în jud. Botoşani în tovărăşie cu Fischer), Is. Löbel: Spinenir 1002 h. (ţine şi în jud. Botoşani).

Primul procuror va deschide acţiune, pentru a da judecăţei pe contravenienţii la legea trusturilor.

❑ *Cazurile mortale de febră-tifoidă se înregistrează în fie-care zi.*

De la sfîrşitul lunei Iunie, de cînd a început să bîntue febra-tifoidă, şi pînă astăzi se zice că au fost în localitate mai bine de 25 de cazuri mortale.

Măsurile luate de serviciul nostru sanitar pentru combaterea epidemiei sunt absolut insuficiente şi epidemia se întinde din ce în ce.

† **Gh. Livaditi** sau Lilică Livaditi, cum îi ziceau cei care'l cunoşteau şi'l iubeau,—victimă a febrei-tifoide,—s'a stins din viaţă, în floarea vrîstei, azi dimineaţă, la moşia Blînzii a d-lui Vidraşcu, din jud, Tecuci.

Licenţiat în drept din Iaşi, s'a născut la 1872 Iulie 4.

La 1 Decembrie 1903 supleant la trib. Suceava; la 11 Octombrie 1905 substitut trib. Patna; la 7 Iunie 1906 a fost numit procuror la trib. Suceava, în care calitate a fost permutat la 14 Decemb. 1906 la tribunalul Iaşi. unde a funcţionat până în ultimul moment.

Acum vre-o două săptămîni, Livaditi fu atins de febra-tifoidă şi se retrase la moşia Blînzii din judeţul Tecuci.

In urma unei complicaţii a febrei-tifoide cu meningita, distinsul magistrat încetă azi dimineaţă din viaţă.

Moartea procurorului Livaditi a produs o vie impresie şi un adînc regret, şi cu drept cuvînt, căci el era iubit de toţi.

Condoleanţele noastre îndureratei familii.

❑ D. Colonel Berlescu inspectorul jandarmariilor rurale, a plecat în inspecţie în judeţul Suceava.

❑ Cu începere dela 15 Iulie va apare în Cleveland (Ohio) un ziar independent sub direcţiunea domnilor G. Barba, V. E. Moldovan, la care vor colabora dr. Vasile Lucaciu, dr. V. Moldovan, A. Ardeleanu, C. R. Pascu şi dr. Voicu Niţescu.

Ziarul se va numi „Lumea Nouă" şi dispune de un frumos capital.

❑ D. Vlatu, defensor eclesiastic şi păr. Gh. Carp, revizor eclesiastic, au plecat la M-rea Neamţ, pentru a face o anchetă asupra unui fărt ce s'ar fi comis în biserica Mănăstirei.

Cu aceeaşi ocazie vor ancheta şi asupra sinuciderei călugărului I. Cosmovici.

❑ Am primit la redacţie, o carte de participare la primul Congres Esperantist din Romînia. Este o mică lucrare de artă în 2 culori, datorită d-lui Stănescu, absolvent al şcoalei de bele-arte, reprezentînd o vedere a Bucureştiului în spre Domniţa Balaşa. La fund apare steaua verde, simbolul esperantismului, împrăştiind razele sale. Ca inscripţie poartă în litere de stil antic romînesc „Kongresa Karto" Bukaresto 1909 I-an—3-an de Augusto. Unua Kongreso Esperantista en Romanujo, mai jos numele purtătorului, iscălitura preşedintelui societăţei esperantiste romine şi casierul congresului Dr. G. Robin, Alex. Pr. Teodorescu casierul congresului precum şi stampila Societăţei Esperantiste Romîne fondată în 1907. Pe dos se vede tipărit: Această carte, purtînd iscălitura Preşedintelui Societăţei Esperantiste Romîne şi ştampila societăţei, dă drept la o reducere de 50 % pe toate liniile Căilor Ferate Romîne din ori ce parte a ţărei la Bucureşti şi înapoi, în intervalul de la 17—23 Iulie 1909 Purtătorii acestor săvţi sînt ţinuţi a le vizà la Secretariatul Congresului în prima zi de congres.

❑ Corporatia Constructorilor din localitate, a intervenit la prefectura de judeţ ca să ia măsuri să nu se mai înporte zidari din alte ţări, fiind suficienţi lucrătorii zidari de la noi.

❑ Din comuna Gropniţa se telefonează că în satul Mălăeşti s'a întîmplat azi dimineaţă următoarea nenorocire:

Băetanul Vasile Rusu, în etate de 18 ani, angajat la caratul snopilor de grîu de pe moşia lui Saul Fischer, a căzut dintr'un car cu snopi, cu pieptul intr'o furcă de fier, care i-a eşit prin spate. Un alt lucrător observînd faptul, a alergat să-i dea ajutoare, scoţîndu-i cu mare greutate furca din piept. Nenorocitul băetan a încetat însă din viaţă.

❑ Imediat ce se vor face reparaţiile necesare bisericelor Trei-Erarchi şi Sf. Neculai, pentru care a intervenit I. P. S. Sa Mitropolitul, ambele biserici vor fi redeschise şi se va oficia slujba religioasă în fiecare Duminică.

❑ Elevii gimnaziului „Anastase Panu" din Iaşi, care au fost în escursie, în localitate, au părăsit eri oraşul.

❑ Concursul de admitere la şcoalele normale de băieţi şi de fete se va începe în ziua de 1 Septembrie.

❑ Prefectura judeţului a primit din partea ministerului de interne o adresă, prin care i se cere situaţia populaţiei judeţului; împărţită pe categorii de contribuabili.

❑ Ofiţerii regimentului 13 Stefan cel Mare şi anume căpitanii, maiorii şi colonelul, vor face o excursiune de instrucţie şi rezistenţă în zilele de Sîmbătă, Duminică, Luni şi Marţi sub comanda colonelului Vrabie.

Excursia se va face în direcţiunea Iaşi-Bivolari-Iaşi-Codăeşti.

❑ La Galaţi a sosit eri 150 de ofiţeri ruş, membri ai societăţii istorice militare, pentru a vizita localităţile istorice, în legătură cu izbînzile poporului romîn şi celui rus în resboiul de la 1877.

Ofiţerii ruşi vor sosi şi în Iaşi, peste cîteva zile.

❑ **Vremea**: In străinătate: vreme frumoasă la Buda-Pesta, frumos şi cald la Viena, ploaie la Berlin.

Timpul ameninţă a ploaie la Paris,—o noroos la Londra şi ploă la Liverpol.

In ţară: vreme frumoasă la Brăila, la Constanţa de asemeni.

❑ Din cele 3 cereri de declarare în stare de faliment a angrosiştilor de manufactură din localitate, tribunalul secţia 3-a a declarat azi în stare de falimeat, firma Rabinoviei şi Mendelsohn.

In contra acestei declarări în stare de faliment, creditorul I. Goldemberg a făcut contestaţie.

Celelalte cereri de faliment au fost amînate.

❑ Platonierii V. Ionescu şi Brighiu Eugen, din regimentul 13 Stefan cel Mare, care au absolvit şcoala tinerilor cu termen redus, au fost înaintaţi sub-locotenenţi.

❑ *Incă o victimă a febrei-tifoide e comerciantul Bienştock, proprietarul magasinului de pielării din strada de Sus, a încetat din viaţă azi după ameiază.*

❑ Poliţia din Viena a cerut autorităţilor locale urmărirea şi prinderea lui Carol Sehner, care a defraudat 152 mii de coroane, de la o societate particulară şi apoi a dispărut, luînd drumul spre România.

❑ La 1 Septembrie se va începe facerea recensemîntului animalelor şi a vehiculelor.

❑ Ministerul instrucţiunei publise a trimes şi anul acesta, pe următorii învăţători, în excursiuni la ţinuturile vecine locuite de romîni, în scop cultural:

G. Barber, com. Lehliu (Ialomiţa), Fl. Eftimescu, Vidra (Putna), I. Georgescu, Tătărani (Dîmboviţa), C. Rădulescu, Priboreni (Muscel), Coman Costantin, Plopana (Tutova), I. Pîrvulescu, Grădinele (Romanaţi), M. Chiricescu, Topeşti (Gorj), P. R. Dumitrescu, Călineşti (Prahova), V. Păunescu, Militari (Ilfov), Petre Popescu, Călugăreni (Vlaşca), Ioan Stoleriu Mîndreşti (Botoşani), Rapa Spiridon, Corlăţeni-Carasa, T. Voicu, Chilia-Veche (Tulcea), V. Helgiu, Mîrleanu şi A. D. Holban Iaşi.

La întoarcere învăţătorii vor prezenta memorii asupra excursiunilor făcute.

Invăţătorii vor pleca zilele acestea şi se vor reîntoarce în Septembrie.

❑ D. comisar Ştiubei de la comisia IV-a a obţinut un concediu de 20 zile, şi va fi suplinit de d. Cociorbă comisarul de la secţia V-a.

❑ D. căpitan Drăgulănescu din reg. 13 Ştefan cel Mare a fost numit şef al biuroului de recrutare şi mobilizare, în locul d-lui căpitan Arabu mutat în corpul grănicerilor.

❑ Astă-zi a fost înaintată parchetului femeia Casandra Suliman din comuna Copou, care a încercat să otrăviască pe femeia Domnica Popovici.

Victima interogată a declarat că se afla de mai mult timp împreună cu Casandra în serviciu la Lazer Panaitescu din Copou şi că aceasta o duşmănea şi chiar o maltrata adese ori.

Duminecă seara Casandra a intrat în casă la ea şi i-a dat să bea o cafea. Domnica care bănuia că cafeaua conţinea otravă, se împotrivi să o bea. Casanda însă i-o dădu cu sila.

Casandra a fost arestată.

❑ *D. dr. Buşilă, inspector sanitar care a sosit azi dimineaţă în localitate, a procedat, împreună cu medicul primar al oraşului, la analiza apei din care după cum se ştie e prima cauză a febrei-tifoide, ale căreí ravagii a îngrozit populaţia.*

D. dr. Buşilă a inspectat apoi pe medicii comunali.

❑ Sherlok Holmes îşi face astă seară apariţia pe pînza cinematografului Pathé Frerès din grădina Chateau aux fleurs. Celebrul detectiv urmăreşte pe d-ra Bertha, bine înţeles cu toate fineţele unui asemenea ingenios poliţist.

Piesa „Pe urmele Berthei" este scrisă de parizianul Leo Marchès şi interpretată de artiştii teatrului Gymnase, Cigale, Bouffes Parisiens etc.

Programul nou de astă seară Vineri 10 Iulie conţine apoi o revistă militară germană înaintea marelui duce de Baden. Regimente întregi, difilează cu muzicele în frunte înaintea perechei ducale şi apare înaintea noastră o mare parte a armatei germane, fiind luată exact după natură.

Odihnă imposibilă, o parodie la Faust şi Margareta. Copilul magneţizor etc. sunt scene şi comedii comice, care vor aduce cîte va ore de distracţie numeroşilor vizitatori ai Cinematografului Pathé Fréres.

❑ **Birou de copiat acte cu „Maşina de scris".**—O trebuinţă de mult simţită în oraşul nostru era înfiinţarea unui *birou special* pentru copiarea actelor cu „Maşina de scris".

„Agenţia Teatrală Thalia", Th. P. Maximovici, Iaşi str. Lăpuşneanu No. 35, (lîngă Berăria Bragadiru), invită pe toţi domnii Avocaţi, Ingineri, Arhitecţi, Autori, să bine voiască a 'i încredinţa orice acte pentru copiat cu „Maşina de scris", ca: petiţii, contracte, sentinţe, hotărîri, devize, manuscrise, asigurîndu-i că vor fi pe deplin mulţumiţi de scrierea frumoasă şi repede ce se obţine cu cea mai perfecţionată „Maşină de scris" „Ideal".

Faţă de neînsemnata taxă ce se ia (0—50 bani de pagină, formatul unei coale de hîrtie timbru), agenţia are speranţa că fie care va profita de această lesnicioasă şi folositoare ocaziune, mai cu seamă că biroul agenţiei este la îndemâna fie căruia în ori-ce timp şi oră.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 10 Iulie.

D. Brătianu şi nemul amiţii

Bucureşti.—Inainte de a pleca, d. Ionel Brătianu, a telegrafiat d-lui Al. Iliescu să'i iasă înainte în gara Slatina, împreună cu d. Take Protopopescu, iar la Craiova a telegrafiat d-lui Romanescu şi la T. Severin d-lui Ilariu Isvoranu acelaş lucru, pentru a se consfătui cu ei, în scopul de a aplana nemulţumirile.

† Grigore Ventura

Bucureşti.—Grigore Ventura, decanul ziariştilor, s'a stins din viaţă aseară la orele 8 şi un sfert, la locuinţa sa din strada Academiei. El era în vrîstă de 70 ani.

Acum trei săptămîni făcu o rană la un picior şi căzu la pat. Boala a mers progresînd şi în ultimile zile slăbise cu totul.

*

Ziarist de samă, autor dramatic, Gr. Ventura s'a născut la 1840. Şi-a făcut toate studiile la Berlin, unde a dobîndit titlul de licenţiat în drept.

S'a ocupat la început cu agricultura şi a reprezentat în camerile conservatoare din 1871 pe alegătorii din Galaţi. Pierzînd apoi toată averea, Ventura s'a ocupat de ziaristică, debutînd în Galaţi cu un ziar francez. Apoi a venit în Bucureşti, a colaborat la gazeta franceză „l'Orient" cu Galli şi mai tîrziu la „Indépendance Roumaine". A mai scris la „Epoca", „Adevărul", iar în urmă la „Timpul".

Ca autor dramatic a scris: „Cămătarul", comedie în 2 acte, „Copila din flori", comedie în 4 acte, „Curcanii" piesă militară, „Marcela" tragedie, „Traian şi Andrada" tragedie. Pianist şi compozitor muzical cu mult talent Gr. Ventura a compus romanţa „Doui ochi", „Hora de la Griviţa", „Cîntecul gintei latine" etc. etc. etc.

Archiepiscop condamnat

Bordeux.—Cardinalul Andrieu, noul arhiepiscop al Bordoului, stăţuind într'o predică nesupunerea legei şcoalelor, a fost condemnat la 600 franci amendă.

Graţieri în Turcia

Constantinopole.—Cu ocaziunea sărbătorei naţionale de mâine sultanul a a amnistiat toate persoanele implicate în evenimentele din 13 April şi neurmărite până acum; a graţiat 5 kondamnaţi la moarte, dintre cari un armean. Tribunalele de răsboi vor fi menţinute încă.

Deputaţia parlamentară turcă în Anglia

Londra.—Guvernul a dat un prînz în onoarea deputaţiunei parlamentului turcă. D. Grev a toastat în sănătatea Sultanului, acestuind via dorinţă ce o are guvernul de a se menţine raporturile actuale foarte amicale, dintre Anglia şi Turcia.

Ministrul a reamintit unanimile simpatii cari au întîmpinat aci ştirea noului regim din Turcia punînd în relief bunavoinţă arătată de Sultan faţă de poporul său.

Dl. Grev a recomandat toleranţa singură în stare de a împiedeca ca egalităţile de clasă, rasă şi religii să nu degenereze în violenţe.

Ministrul a terminat zicînd că are speranţa că deputaţiunea va pleca cu convingerea că naţiunea britanică fără deosebire de partide, se bucura de perspectivele ce le are Turcia în [illegible].

Proces

Bucureşti.—D. N. Gr. Lahovary, fost deputat, a intentat acţiune la contenciosul administrativ pentru că a fost scos din postul de comisar al guvernului pe lîngă loteria statului.

Incăerări

Madrid.—In timpul plecărei unui tren, conducînd trupe la Malaga, familiile soldaţilor au încercat să se opună la plecarea soldaţilor. S'au iscat ciocniri. Au fost vre-o zece răniţi. S'au făcut 18 arestări.

Groaznic incendiu

Petersburg.—Un incendiu a izbucnit astă-noapte în fabrica de produse chimice Fentelew, pricinuind explozia unei căldări de benzol.

O clădire de 4 etage a fost distrusă. Explozia a fost atît de violentă, că spărturile au fost svîrlite pînă la distanţa de 150 toase; 31 pompieri, lucrători şi trecători au fost răniţi un pompier a fost ucis.

Incediul nu a putut fi localizat de cît azi după amieazăă.

Ascenziune

Berlin.—Ziarele spun că balonul francez „Emulation du nord", cu doi călători făcînd o ascensiune eri seara la Bruxelles s'a dat jos înaintea prînzului la Grunevald.

Criza în Franţa

Paris.—D. Bourgeois a refuzat să primească formarea unui guvern.

Preşedintele Fallières a conferit azi dim. cu d. Briand până la orele 10.

Nu se cunoaşte încă rezultatul.

Funeraliile lui Don Carlos

Varese. — Azi a avut loc în biserica din Kasbeno, funerariile lui Don Carlos, în presenţa ducesei de Madrid, a lui Don Jaime, donei Elvira, a intimilor, notabilităţilor franceze şi spaniole, reprezentanţii notabilităţilor locale şi un numeros public.

Mgr. Nasoni, reprezentantul Arhiepiscopului din Milan, a celebrat oficiul, asistat de 24 preoţi. Corpul fu dus la ora 5 după ameazi la Triest.

Camera Comunelor

Londra.—In Camera comunelor, deputatul Henderson din partidul lucrătorilor, a protestat contra vizitei Ţarului, zicînd că guvernul englez ar trebui să amîne ospitalitatea ce se pregăteşte până ce ordinea se va fi restabilit la interiorul Rusiei. Partidul lucrătorilor va insista pentru ca adunarea să voteze contra acestei protestări.

Boala Regelui Petru

Belgrad.—Ştiri din sorginte particulară spun că Regele a leşinat de două ori în timpul unei călătorii cu trăsura, dela Krusevatz la Ribarska Banja.

Din loc competinte se declară că nici o ştire neliniştitoare despre călătoria Regelui nu a fost primită. Regele sufere de o boală a vinelor şi are uneori leşinuri uşoare, cari nu au însă vre-o gravitate.

Luptele de la Mellila

Madrid.—Oficial. Perderile în lupta de la 20 | 21 curent au fost: ucişi 33, răniţi 59 oameni.

Intre Grecia şi Turcia

Constantinopol. — Ministrul Greciei, convorbind cu marele vizir, i-a declarat ca politica noului cabinet grec va aspira la menţinerea de legături amicale cu Poarta, evitînd ori-ce neînţelegeri. Marele vizir şi-a exprimat satisfacţiunea pentru aceste declaraţiuni şi a exprimat speranţa că această politică va fi observată în mod constant.

De arendat sau de vînzare

Una vie mare total 45—50 hect., cu plantaţie americană, arătură şi fânaţi ca 38 hect., livezi, nuci mulţi, pădure, acarete bune; pivniţi mari, Velniţă etc.

Situată pe platoul Vişan lîngă pepiniera statului cea mai bună şi frumoasă poziţie, ferită de brumă şi renumită pentru producţie de vin bun.

Pentru lămuriri şi condiţii adresa la. *D C. N. Paraschivescu Iaşi.*

MODE
NINETA GEORGESCU

1, STRADA SAULESCU, 1

Noutăţi pentru sezonul de vară

EUG. HEROVANU
AVOCAT
Strada Golia No. 19

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac**, recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Profesor special franceză, germană, matematici, curs primar, secundar. Adresaţi-vă: Mihăilă Sf. Athanasie 4

Casa de Bancă
MORITZ WACHTEL,—IAŞI
—PIAŢA UNIREI—

Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum:

Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhall
Wiesbaden, etc.

de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd

SCRISORI DE CREDIT
şi
LIBRETE DE ECONOMIE

Avansează asupra Titlurilor, Mărfurior şi altor garanţii

D-r Max Schwamm
Viena Ix Elisabethpromenade 35
TELEPHON 12304
Consult. în limba romînă şi franceză

Toate Doamnele şi Domnişoarele care au plecat din oraş fără să fi cumparat cîte-ceva din frumoasele mărfuri ale Magazinului

LA „VULTUR"

pot comanda imediat ce vor dori, căci preţurile vor fi tot atît de ieftine ca şi în Iaşi.— Ca beneficiu pentru tot timpul vacanţei, trimiterea comandelor vor fi gratuite.

Bluzele de linon, torschon, şi ghiupiură se vînd cu preţuri fórte reduse.

Zugrav de casă

Execut ori ce fel de **zugrăveală modernă.**

Rog a se adresa doritori în str. Tataraşi No. 27

David Zwibel

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contraste pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30c.

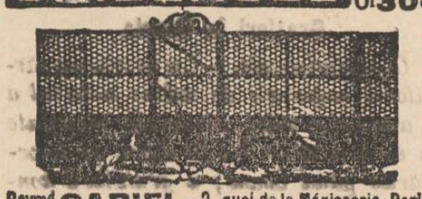

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2es, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi doua Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştîncios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. S. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 771 — Duminică 12 Iulie 1909

Unde domnește anarhiea

E greu să discuți cu *Voința Națională*, cînd o prinzi cu mîța în sac.

Ea falsifică faptele și principiile și tot ea ne acuză pe noi de o asemenea falsificare.

Nu de mult, într'un articol intitulat „*Lupta împotriva anarhiei*", organul liberal se rîdica în potriva unor constatări foarte adevărate făcute de d. P. Popescu-Muscel, asupra stărei de dezordine morală ce există la țară, și pentru că d. Popescu, este conservator-democrat, întreg partidul conservator a fost acuzat de confratele nostru că propagă anarhia la sate.

Dar nu numai atît;—ziarul în chestiune a mers și mai departe cu învinuirile sale, și a atribuit partidului conservator toate relele de care suferă țărănimea noastră, pînă și revoltele agrare din 1907!

Și în susținerea acestor acuzațiuni absolut lipsite de adevăr, *Voința Națională*, se pronunță în potriva a două clase de oameni, de o indespensabilă necesitate pentru viața noastră agricolă și economică: *marii proprietari și arendașii.*

Ne-am ocupat de marii proprietari —și i-am răspuns *Vointei Naționale*, că e o nebunie să susții că instituțiunea Casei Rurale a fost creată de liberali în scopul numai de a desființa marea proprietate rurală, prin trecerea, prin cumpărare a tutulor moșiilor, către țărani.

Voința Națională s-a supărat, și de și i-am reprodus textual cuvintele prin care susținea această anarhică și periculoasă teorie, ne-a răspuns, că noi i-am falsificat ideile.

Ne vom ocupa azi și de arendașii pe cari *Voința Națională*, îi găsește ca fiind primejdioși la țară, și a căror suprimare, crede ziarul, că o va aduce cu timpul legea asociațiilor sătești.

„*Tot noi,—spune organul liberal—am înființat obștiile sătești, și le-am ușurat îndeplinirea dorinței de a lua ele în arendă din moșiile, astă-zi date la arendași.* **Ne-am dat seama de primejdia arendășiei,** *cum se face mai de obiceiu la noi. Și faptele ne-au dat dreptate*".

Prin urmare, *Voința Națională*. explică rațiunea legei obștei sătești, nu pentru a veni numai în sprijinul țărănimei harnice, care fiind doritoare de a cultiva întinderi mari de pămînt, să o poată face constituindu-se în obște prin ajutorul legei în chestiune, ci și pentru a suprima clasa actuală a arendașilor, care este primejdioasă pentru țara noastră.

Ei bine, după cum am protestat în potriva teoriei că rațiunea Casei Rurale, trebue să fie pentru a încuraja și forța trecerea tutulor moșiilor la țarani, de asemenea protestăm și în potriva teoriei care se invoacă în sprijinirea legei asociațiilor sătești, pentru luarea în arendă și numai de către țarani a moșiilor ținute azi de arendași.

Nu trebue să se uite, că fără inițiativa puternică a arendașilor noștri și fără spiritul lor extra-ordinar de muncă și avînt în exploatarea fondurilor noastre rurale, țara noastră n'ar fi putut ajunge la desvoltarea colosală pe care a luat-o azi pe tărîmul economic și comercial.

Datorită arendașilor, valoarea proprietății rurale s-a dublat și triplat în cursul numai a cîtor-va ani de zile; datorită capitalului lor, renta rurală a crescut considerabil și prețul arenzilor s-a ridicat la sumi neînchipuite; datorită sistemului lor de cultură perfecționată, producțiunea s-a mărit și comerciul de ceriale pe piețele noastre rivalizează azi cu țările agricole cele mai mari și fac concurență serioasă piețelor Europene și Americane; și în fine datorită avîntului și curagiului lor de întreprindere, exportul nostru de ceriale se face pe o scară întinsă și prețul lor ține piept prețului cerealelor din întreaga lume.

Și cînd faptele sunt ast-fel, și nu se pot cu nimic contesta sau răsturna, cum trebue calificată această teorie a organului liberal guvernamental, cînd susține nimicirea unei întregi clase de oameni, care a contribuit și contribue atît de mult la progresul economic și comercial al Statului nostru.

N-am avut deci dreptate, cînd am spus, că oficiosul liberal, erijîndu-se în adversar al anarhiei de la țară, se face din potrivă susținătorul cel mai periculos al unei asemenea anarhii și al celor mai absurde și periculoase teorii?

In alte țări, cînd clasa marilor proprietari, și a marilor cultivatori de fonduri rurale, se simte atinsă cît de puțin de fluctuațiunile prea mari și de multe-ori inevitabile pe care le încearcă mișcarea economică a lumei, se fac legi urgente de proteguire, și întărire și exemplul cel mai bun ni-l dă Germania și Austria, pe cari ne place să le imităm și cu a căror prietenie ne mîndrim la ori-ce ocazie.

Se știe ce forță în stat sunt agrarieni și din Austria și din Germania și cît de mult fac guvernele pentru vecinica consolidare a intereselor lor, strîns legate de interesele propriilor lor state.

La noi din contra în demagogia deșartă și periculoasă în care se învîrtește și vetuește guvernul și partidul liberal, se învoacă în apărarea țărănimei, suprimarea tomai a doua din cele mai puternice pîrghii pe care ea se reazamă astă zi și fără de care n'ar putea trăi, nici odată!

Aceasta nu este operă de guvern înțelept și conștient de rolul pe care-l are mai ales acum în statul nostru, după înspăimîntătoarele mișcări din 1907.

Toate legile și reformele trebuesc să pornească la noi dintr'o îndoită concepție, și interes și anume: Și pentru protiguirea brațelor muncitoare și a micei proprietăți rurale, cum și pentru proteguirea propietății mari și a cultivatorilor mari de pămînt.

Altfel, ele sunt nu numai imperfecte dar cu experiența tristă de acum 2 ani ele ne pot duce la rezultate din ce în ce mai grave, cari dacă mai eri erau să pericliteze statul nostru a doua oară cu siguranță 'l vor nimici!

De lucrul acesta să ia bine aminte *Voința Națională* cînd vorbește de lupta în contra anarchiei și să vadă că spiritul de anarhie dacă domnește cumva la țară apoi domnește și in guvern precum și în mințele celor ce-l susțin și cari dirjează ziarul liberal.

Vespasian I. Pella

Lupta de la Caracal

Amicul nostru Gh. Ghibănescu, va examina pe larg în articolul de fond al „Opiniei" de Luni, rezultatul și consecințele politice ale luptei electorale comunale de la Caracal.

Se știe că ieri au avut loc alegeri pentru colegiul I comunal, în acel oraș și că lista pa tidului conservator-democrat a intrunit 118 voturi.

Liberalii au mers mînă în mînă cu junimiștii, au înjghebat o singură listă și au dat lupta în comun în potriva noastră, ajutați de cele mai mari presiuni și ingerințe și au obținut 146 de voturi, deci cu 28 de voturi mai mult decît conservatorii democrați.

De sigur că succesul întreg al acestei alegeri ne aparține nouă și că atît guvernul cît și pretinsul partid de opoziție condus de d Petre Carp, nu se poate felicita cu un asemenea rezultat.

Dar nu din acest punct de vedere, discutăm în aceste cîte va rînduri acest rezultat electoral.

Voim să facem o constatare, ca și la Romanați, ca si in atîtea alte județe ale țărei, partidul junimist nu există.

Căci nu se poate vorbi de existența unei organizațiuni politice, dacă într'o luptă atît de crîncenă ca cea de ieri și care interesa nu numai orașul Caracal dar întreaga țară, partidul d-lui Carp, nu îndrăznește să pună listă aparte și să dee luptă piept la piept cu guvernul și cu partidul nostru.

Și mai cu seamă cînd pentru aceasta alegere, s'a deplasat de la București, cunoscutul membru al Curței de Compturi, d. Brabețeanu, cantacuzinist infocat. Toată lumea se aștepta să vadă pe acest conservator, de și funcționar, îndemnându-și amicii la luptă, organizîndu-și gruparea în acest scop, și înjghebînd o listă proprie în jurul căreia să adune cît mai multe glasuri.

Cînd colo, lucrurile au eșit cu totul altfel, adecă așa cum nici nu puteau să iasă: o nouă monstruozitate politică, o nouă tovărășie imorală, o nouă coniucrare necinstită și hidoasă, care va umple de scîrbă și desgust toată suflarea politică a țărei.

In tot cazul noi prin această alegere, căpătăm încă un drept mai mult să susținem că junimiștii nu pot pretinde puterea, cînd n'au organizații în toate orașele țărei, cînd fug de luptă cu guvernul, și cînd nu fac altă opoziție de cît adevărata oposiție și în coniucrare ocultă cu oculta de la guvern.

Grigore Ventura

A murit Gr. Ventura, papa Ventura, cum îi ziceau aceia ce erau în intimitate și se bucurau de prietenia lui.

Vestea aceasta, venită pe neașteptate, căci boala lui a fost de scurtă durată, a întristat multe suflete, a îndurerat pe mulți oameni.

Unul din cei mai vechi ziariști în viață, fost coleg de redacție cu cei mai mulți din marii ziariști ai timpurilor trecute și de grele împrejurări, Gr. Ventura lasă în urma lui o operă vastă, o muncă uriașă cristalizată în o sumă de lucrări în diverse ramuri de activitate literară și artistică.

Autor al mai multor lucrări dramatice, dintre care se disting „Curcanii" și „Copila din Flori"— cea dintăi reluată acum cîți-va ani, și făcînd o interminabilă serie, Gr. Ventura a devenit un om cunoscut tuturor straturilor sociale din întreaga țară.

La vrîsta înaintată de 69 de ani, Ventura încă era în plinătatea facultăților sale intelectuale și sufletești. și ca părinte iubitor și ca artist povățuitor urmărea pas cu pas evoluțiunea și înflorirea talentului uimitor al fiicei sale Mărioara, care a trăit și s'a condus în educațiunea sa artistică sub directa priveghiere a tatălui său.

Cu drept cuvînt, el putea spune, că cea mai de seamă operă, ce o lasă poporului romîn, este talentul desăvîrșit al Mărioarei Ventura, artista atît de mult aplaudată la Paris, pe scena Teatrului Sarah Bernhard.

Presa romînească pierde prin moartea lui Gr. Ventura un membru de mare valoare; iar lumea politică și artistică în general, pierde un vechiu luptător, care în carièra sa îndelungată, a acumulat o mare experiență, multă pricepere.

Deplîngem pierderea ireparabilă a acestui barbat și literat, care a știut să insufle conteporanilor săi atîta dragoste și atîta respect.

Chestii naționale

Calendarul martirologiului romîn

Am văzut că în lunile Ianuarie și Februarie, calendarul ecumenic al bisericei Cuțovlahe cuprinde 31 martiri, din care 5 preuți și 2 institutori, 7 dări de foc, 3 atentate dar neizbutite și arderi de averi întregi, 2895 capete de vite.

Continuăm a da lista martirilor pe luna Martie și Aprilie.

1 Martie. Prea piosul, prea ortodoxul și prea elenicul asasinat a lui Gh. Șuguița negustor romîn, la Rapeș.

4 Martie. Asasinatul lui Șumba fost institutor la Băeasa. Antarții au intrat în casă ziua, nameaza mare și l'au înjunghiat.

8 Martie. Prea piosul, prea ortodoxul și prea elenicul asasinat a 2 romîni lîngă Licurista și Caraferia. Pe cadavru s'au pus bilet de amerințare către întreg satul aio-marino.

10 Martie. Atentatul prea glorioasei bande a veneratului Tegu Bubola de Selia contra a 3 romîni.

12 Martie. Incendiul morilor lui Tanasă Jața și Trayan Pili, blăstamați susținători ai romînilor în Cerna Reca.

18 Martie. Asasinatul ortodox, virtuos și elenic al ciobanilor Duma și Tonce, de Lumnița, la Sekia. In această zi s'a asvîrlit cu bomba în casa lui Iani Papahagi la Grebena de către Cristo Spiraiani și vicarul Mitropolitului.

19 Martie. Bataea până la moarte a lui Vangheli și Toma Anastasie din Salonic cum și asasinatul lui Anastasă Prapa pe lacul Ionidi.

20 Martie. Asasinatul lui Toli Ghița Carafali la Lutro, a lui D. Hagiicu la Grizali, și dispariția miraculoasă prin antarți a lui C. Bucina la Turin.

30 Martie. Prea piosul, prea ortodoxul și prea elenicul asasinat a ciobanilor Panaite Mangali de Paroi și Tecu Guxandra de Lapoș. — Devastarea stabilimentulni de sericicultură a lui Traian Reica din Cerna Reca.

Luna Martie e lună de post și încă de postul cel mare, după vorba: Marte din post nu lipsește și cu toate acestea Grecii și-au mînjit mîinele cu sînge romănesc săvîrșind 11 omoruri, 3 atentate și 1 incendiu.

Pe luna lui April martirologiul cuprinde:

6 April, incendiul casei popei Papa Rizu din Avdela, a lui Toli Ciapara și jefuirea bisericei din Lumnița în zi de Paști.

9 April. Asasinatul lui Nacu Zalpana, la Samarina.

10 April. Asasinatul lui Vangheli Nicoleanu la Belcamen

14 April. Incendiul comunei Gramaticova; 110 case arse, școala și biserica distruse. 80 de antarți jefuesc stîna lui Gh. Bucovala. 600 oi înjunghiate.

15 April Asasinatul lui Zisu Buzica din Turia, a lui Gh. Mostanca din Lescovăț și a muctarului romîn din Lipoș prăvălindu-i o stîncă și strivindu-l.

17 April. Asasinatul lui N. Zarcada din Caraferia; incendiul casei lui Galbagiari, prezidentul eforiei din Vlaho-Clisura, cum și a morii lui Ghiușă Ciuli.

18 April. Prădăciunea lui Toli Guli, romîn din Ledes, căruia i se i au 150 capre.

19 April. Atentatul lui V. Dinu din Hrupište.

20 April. Atentatul la viața celor 2 copii ai preutului Papa Gheorghe din Caraferia; asasinatul lui Iuni Nilo și Enachi Apostol, la Vreiot.

23 April. Rănirea preutului Gh. Ripidon din Caraferia.

26 April. Atentatul contra directorului școalei romîne din Tîrnova, Piala.

27 Aprilie. 45 antarți greci omoară pe Nicolae valahul și pe muctarul din Micros.

29 April. Zi sublimă. Pe cînd 60 infami valabierau excortați de 42 soldați turci de la Grebena la Madela pentru pășunarea vitelor, 300 antarți se abat asupra lor și după o luptă de 3 ceasuri, 5 romîni sînt omoriți, 5 răniți, 2 copii morți; o femee îngreunată, spintecată, 17 soldați turci omoriți.

In luna cînd cad Paștele, și cînd fie care creștin se înalță cu ruga către D-zeu grecii și-au făcut de cap, săvîrșind 37 asasinate, 6 atentate, 7 dări de foc, în cari ard 110 case și prădăciuni a 600 oi și 150 capre.

Dar pomelnicul contină căci e mare.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

GOLURI...

E vremea plecării. Oamenii, cînd se întîlnesc în de ei nu-și pun de cît această unică și esențială întrebare:

— Cînd pleci?

Răspunsul, cînd nu poate fi precis, e cel puțin echivoc. Omul care nu e decis ori nu e în stare să plece, să-și permită plăcerea sau luxul de a pleca, se simte jenat și caută un răspuns cu două înțelesuri, ca și cum s'ar scuza, ca și cum nu i-ar fi cugetul împăcat și ar săvîrși o abatere de la o datorie socială.

Adevărul e că pe această vreme de călduri și de monotonie un însemnat număr de călători părăsește orașul și fiecăruia îi lipsesc mulți cunoscuți, în interesele și în relațiunile fie-căruia intervin stagnațiuni și întîrzieri; domnește preste tot o încetineală, o lene și o tărăgănare, iar lumea devine, în genere, mai indulgentă pentru toate acestea, mai obișnuită cu golul în activitate, cu lipsa multor oameni și lucruri, iar din toate aceste se sintetizează o definițiune a unei singure noțiuni:—vacanța!

Nou în anul acesta este numai elementul de groază ce provoacă epidemia. Ea întregește ravagiile vacanței, mărește enorm numărul acelora care vor părăsi orașul de teama bolilor primejdioase pentru a se pune la adăpost, unind ast feliu trebuința de repaos cu instinctul unei mai mari siguranțe. Mai mult ca ori cînd se adevereşte în acest caz dictonul: Fuga e rușinoasă, dar... sănătoasă.

Rușinoasă de ce? Să fie oare un eroism de a rămînea locului și a înfrunta pericolul unei epidemii care te pîndește sub forma unei înghițituri de apă ori a vre-unei.. înghețate delicioase și răcoritoare? Să fie vre-o vitejie de a lupta pe un cîmp de războiu unde dușmanul cel mai laș—microbul—nu se arată de cît după ce te-a lovit pe ascuns?

Iată-ne la a treia categorie și cea mai teribilă a golurilor, mărite în zilele aceste prin morți năprasnice și săcerătoare. In orașul sărac și pustiit prin atîtea pricini mortalitatea a crescut pe neașteptate și în rîndurile locuitorilor s'au produs goluri numeroase și simțite, adînc simțite în diferite straturi ale populațiuni.

Golurile aceste rămîn neumplute; căci de acolo unde se duc cei de-apururi duși nimeni nu se mai reîntoarce. Și pentru ca golurile *aceste* să nu fie abundente,—bine fac acei care părăsesc orașul pentru cît va timp și se duc să profite de o atmosferă mai sănătoasă și mai prielnică.

Rodion

FEMEELE PERSANE

Succesul revoluției.—Participarea femeei Moravuri curioase.—Din viața intimă Căsătoria.—Divorsul.—Polygamia.

Persia este acum la ordinea zilei, isbînda neașteptată a revoluției, atunci cînd se credea că reacțiunea s'a înfipt ghiarele cu putere asupra acestei țări, țintuește privirile lumei întregi asupra persanilor care ne apar de odată atît de inimoși.

Din poveștile a una și o mie de nopți întrezărim și drăgălășenia persanelor.

In adevăr persanele trebue să fie cele mai frumoase mahomedane, căci în regiunea Caucasului, au trăit în totdeauna cele mai frumoase exemplare ale speciei omenești.

Dar Europenii nu știu aproape nimic asupra femeilor persane de oarece aceste mahemedane sînt înfășurate mai cu strictețe de veștminte inpermeabile iar existența și-o petrec închis în apartamentele lor.

Suflul de libertate și progres care străbate acuma Persia va aduce oare și femeilor oare care libertăți, se va căuta oare a ridica întru cîtva nivelul lor cultural?

Aceasta se impune căci starea lor culturală este netăgăduit de gradul cel mai inferior, Reverendul american Adams, care a scris o lucrare foarte intensivă asupra Persiei ne spune că este politica mahomedanilor de a nu deschide prea mult ochii femeilor, ast-fel că școli de fete nu există în Persia.

Chiar și în clasele cele mai înalte puține fete știu ceti și scri, așa că toată viața lor nu iau o carte în mînă și nu poartă corespondență nici măcar cu amicele lor.

*

Dacă bărbatul unei persane este în călătorie și ea dorește să-i serie trebuie să se ducă la un preot ca să-i serie scrisoarea, dacă primește o scrisoare trebuie tot la preot să recurgă, ca să îi o citească; seea ce de altfel e și costisitor... nu este deci de mirat dacă femeile ținute într'un astfel de grad de ignoranță sunt superstițioase.

Cînd es în oraș, ele se înfășoară în mantale albastre iar fața și o acoperă cu voaluri de pînză în cari lasă doară două găuri pentru ochi.

Mantalele lor sunt în general din aceiași stofă și de aceiași culoare ast-fel că nici rudele cele mai apropiate nu se pot recunoaște pe stradă.

Bogate sau sarace ele presintă acelaș aspect, iar dacă se duc în societate își boesc obrajii cu o substanță roșie și își inegresc genele și sprincenele cu antimon.

Unele își fardează degetele și unghiele, ba chiar și picioarele cu roșu henné, părul și-l vopsesc deasemenea și-l împletesc în multe coade lungi.

Ele poartă cu plăcere juvaeruri de tot felul și la nevoe perlele de sticlă nu sînt disprețuite.

Multe persane fumează marghileana, iar timpul și-l omoară cu teaietele, fumatul, bavardajul și băutul ceaiului.

*

Damele din înalta societate întrețin relațiuni strînse între ele și adese ori se zăresc spre stradă, cîte 10—15 dame ducîndu-se la jour-uri regulate; dar unde sunt femei nu se zărește nici un bărbat și unde se adună bărbați nici unei femei nu-i este permis să se arăte.

Dacă două femei vor să-și spună ceva pe stradă trebue să treacă într'o parte unde nu sunt zărite de către trecători căci vocea femeei persane nu trebue să fie auzită afară din casă.

Femeile din clasele de jos muncesc din greu, nevestele țăranilor se scoală în zori de zi și îngrijesc de gospodărie, apoi își iau coasa și pornesc la cîmp; iar cînd se reîntorc seara au grumajii încărcați cu saci uriași în cari aduc iarbă proaspătă vitelor.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și pănă acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

Văduvele îngrijesc atît munca cîmpului cît și torsul și țesutul.

Spălatul vaselor în schimb nu dă mult de lucru persanelor sărace căci farfuriele sunt puțin întrebuințate și după unele prînzuri nu sunt chiar de loi vase de spălat. Spălatul rufelor este de asemenea o raritate și cînd spală ele întrebuințează o anumită plantă și coaja arborului de săpun.

Femeile clasei mijlocii și de jos sunt acelea cari au făcut vestită țara prin covoarele și șalurile țesute de ele cu atîta măestrie.

Ele tors lîna și o vopsesc în casă cu acele culori extra-ordinare care rămîn intacte cîtă vreme mai există un petic al țesăturei.

Dar cîtă muncă dau aceste țesătari femeilor cu greu și-ar putea închipui cineva.

*

Poligamia, este răspîndită în Persia numai printre bogătași, persanii mai puțin avuți au de obiceiu cîte o singură femee legitimă dar mai țin și sclave în casă după cît le permit mijloacele.

Căsătoriile se conchid din cea mai fragedă vrîstă, prin înțelegerea ambilor părinți pe cînd perechea nici nu se cunoaște. Că multe căsătorii sunt nefericite este foarte ușor de închipuit în ast-fel de condițiuni. In schimb divorțul este foarte comod pentru bărbat. El chiamă femeea în fața a doui martori și îi spune „ești divorsată“ după aceia femeia mai rămîne o lună în casa bărbatului pentru a fi sigură dacă nu este însărcinată și apoi se reîntoarce la părinții ei, cărora bărbatul trebue să le restitue dota.

Sunt multe cazuri cînd femeea cere divorsul—bărbații persani cam abuzînd în pedepse corporale față de femeile lor—în acest caz ele trebue să se adreseze preotului.

Pe cît de rău sunt tratate de bărbați cînd n'au copii pe atît de mult crește în stima bărbatului femeia cînd devine mamă.

De aceia cea mai arzătoare dorință a femeilor persane este de a avea copii, singura lor speranță în'tr'o existență suportabilă prin conservarea iubirei bărbatului și cu aceasta se mulțumește femeea persană chiar cînd bărbatul duce socialmente o existență cu totul separată de a ei.

Moartea avocatului Gh. Nicoleanu

Aseară, cu iuțeala fulgerului, s'a răspîndit în oraș vestea morței neașteptate, a unuia din cei mai reputați jurisconsulți din localitate, avocatul Gh. Nicoleanu.

Faptul a produs o adîncă impresie, dat fiind că distinsul avocat, era una din figurile cele mai cunoscute în localitate, atît în lumea juridică, cît și în cea comercială.

Iată amănuntele exacte asupra acestei neașteptate morți.

*

Avocatul Nicoleanu care se afla la moșia d-sale din județul Bacău, a venit în Iași, Joui seara, avînd a pleda ieri o afacere de contestație la Tribunalul Comercial secția a III.

Avocatul Nicoleanu a venit la această secție a tribunalului la ora 12 dimineață și cum ședința nu putea să înceapă de cît la ora 2 p. m., din cauză că presidentul tribunalului de vacanță expediază pînă la această oră afacerile de la cele lalte două secțiuni ale tribunalului,—avocatul Nicoleanu a stat la tribunal pînă la ora 4 p. m., după care s'a dus acasă la domiciliul d-sale din strada Anastase Panu.

La orele 6 jum p. m. bancherul lurist venind la avocatul Nicoleanu — după cum acesta îi indicase la tribunal—, și întrând în cancelarie nu găsi pe nimeni. Trecu în odaia a doua, care iarăși era deșartă, și în odaia a treia bancherul lurist auzi o respirație greoaie.

Bancherul chemă imediat pe servitorul din ogradă, cu care întrând în odaia, găsi pe avocatul Nicoleanu întins jos într'o complectă nesimțire.

Bancherul lurist alergă imediat la dr. Ochs, care dădu avocatului Nicoleanu primele ajutoare. Curînd veniră și doctorii Negel și Capitan Popescu—Veisa, cari constatară că avocatul Nicoleanu a fost lovit de o hemoragie cerebrală.

Cu toate ajutoarele date, avocatul Nicoleanu a rămas într'o complectă nesimțire care a durat patru ore. La ora 10½ seara cînd doctorul Ochs venise să'l schimbe pe dr. Capitan Veisa, avocatul Nicoleanu nu mai era în viață.

* * *

In jurul avocatului Nicoleanu, pe care cruda moarte l'a rîpit la vrăsta de 57 ani nu se afla de cît dl. N. Petrescu administratorul financiar al Jud. Iași, și ginerele avocatului Nicoleanu.

Toată familia defunctului jurisconsult care se află la moșia din jud. Bacău, a fost inștiințată telegrafic.

* * *

Imediat cum s'a răspîndit svonul prin oraș, au sosit la domiciliul avocatului Nicoleanu, d-nii Al. Gane președintele tribunalului de vacanță, d-nii V. Bușilă și V. Vrânceanu magistrați, Dim. Botez epitrop, și foarte mulți cunoscuți de-ai defunctului avocat, veniți să se intereseze de adevărul faptului.

Din nefericire faptul era adevărat: Avocatul Gh Nicoleanu, unul din cei mai buni jurisconsulți din localitate, murise în urma unei hemoragii cerebrale.

Transmitem indureratei familii expresia sincerilor noastre condoleanțe.

Litere-Științe-Arte

Raze!—Ideia de a transforma căldura neobosită a soarelui în forță motrice datează încă din antichitate. Archimedes încă se ocupase cu această problemă iar în timpurile mai noi francezul Mauchot construi o mașină care prin intermediul a nenumărate oglinzi așezate pe o suprafață 30 metri pătrați atrageau razele soarelui pe un punct comun care punea în mișcare un motor de un cal putere. De atunci știința a făcut progrese.

*

Coala a 4-a din admirabila lucrare, Figuri contimporane din Romînia, a apărut cu un material tot așa de bogat ca și cele precedente și se prezintă mai frumos mai atrăgător chiar ca execuție tehnică.

In această coală se află reproducerea „Declarațiunei“ echipagiului revoluționar rusesc de pe vasul Potemkin, către Puterile europene. Acest act al revoluționarilor, autentic, scris în rusește, purtînd pecetea vasului de război, este dat în fecsimile, și el prezintă un mare interes pentru istoria revoluțiunei din Rusia. El aparține unei personalități a cărei biografie figurează în această coală.

Cităm, printre biografiile date acum și care aparțin tot literei A, pe următoarele: Dr. locot.-colonel Andriescu, Georghe Andricu, director general al Contab. Statului, Vasile Andriescu, inspector de poliție, Const. Andrieș mare proprietar, Dr. Const. I. Andronescu, I. D. Andronescu, director la Minist. de Interne, Xenofon Andronescu, magistrat, Ioan Anestin, artist dramatic, Victor Anestin, redactor la ziarul Minerva, general Alex. Angelescu, Dr. Const. Angelescu, deputat, d. și d-na Dimitrie Angelescu, loc.-colonel în retragere, Dim. T. Angelescu, advocat, Dr. G. Angelescu. (Buzău), George Angelescu, avocat, generalul George Angelescu, G. G. Angelescu, magistrat, Ion Angelescu, aovocat, Nicolae I. Angelescu, pictor, Dr. N. I. Angelescu, chimist, deputat; etc.

De oarece opera nu se vinde'n librării, orice cerere de abonament sau comunicare de note să se adreseze d-luî Th. Cornel, directorul dicționarului, str. Cometa No. 61, București.

*

Sven Hedin, vorbind despre călătoria ce Zeppelin plănuește a face la polul Nord cu balonul s'a arătat foarte optimist.

„Nu văz“, zice el, de ce un balon ca al lui Zeppelin n'ar putea sbura de la Spitzberg la Pol și îndărat. Primejdie este în îngreuiarea balonului cu zapadă sau chidie și în negură.

Dar nu mă îndoesc că planul acesta măreț al unui German va fi încoronat de izbîndă.

*

S'a cetit la Academia de științe din Paris o scrisoare a vicontelui de Boismenu, care cere deschiderea a două plicuri, unde arată cum a fabricat diamante, alăturînd și cîte-va pietricele.

Lacroix și Maquenne vor cerceta lucrul. Comisia va cerceta și brevetul lui Boismenu, luat acum un an. Deci nu e secret. Diamantele alăturate din cari unele mai mari de 2 mm. le-ar fi căpătat electrorizînd carbură de calciu printr'un curent neîntrerupt.

*

Museul berlinez „Kaiser Friederich“ ș'a apropiat două tablouri florentine de mare valoare.

Plîngerea sfîntului Francisc de Fra Giovanni Agelico da Fiesole și Minunea lui Zenobie“ de Benezza di Sese.

*

Societatea kiniană Goethe din Dusseldorf s serbat anul acesta un jubileu al zecelea an al existenței sale.

Cu aceasta ocaziune societatea a aranjat mărețul spectacol al representărei complectului „Faust“ în două seri consecutive. Publicul a fost entusiasmat de frumusețile acestei geniale opere cari au eșit cu desăvîrșire în evidență prin înlăturirea ambelor părți, și prin interpretarea impecabilă a personagiilor de cele mai mari forțe dramatice ale Germanei. A fost un adevărat festival artistic, care a produs anul acesta cel mai mare succes al societății.

Informații

❑ *Foarte multă lume a părăsit, în ultimile zile orașul, din cauza marei întinderi ce o ia febra-tifoidă în localitate. Zilnic se înregistrează cazuri noui și zilnic se semnalează 4—5 cazuri mortale.*

Acum trei seri în urmă, un sergent de oraș, aflindu-se în pontul seu, a căzut jos și a fost transportat la spital. S-a constatat că era atins de febră; alaltă-eri seara, a fost un caz la fel, iar aseară, sergentul din punctul cișmeaua Păcurari, care de două zile se simțea reu, a avut aceliași simptome ca și colegii săi. El a fost dus și internat la spital.

Sunt multe persoane, bine cunoscute în localitate, cari sunt atinse de flagel și a cărora scapare este foarte puțin probabilă

❑ *Mîine se vor face în toate bisericele rugăciuni, pentru contenirea boalei, ce a căzut asupra populațiunei noastre.*

❑ Ni se comunică un caz destul de grav:

Acum cîte-va zile a încetat din viață un biet cerșetor și cadavrul seu a fost transportat la cimitirul Galata.

Cu ocazia înmormîntărei regretatului dr. C. Bottez lumea a fost alarmată de o mare infecție produsă într'un anumit loc, cadavrul cerșetorului stătea de 4 zile într'o groapă neacoperit cu țărină.

Cercetîndu-se s'a constatat că s'a refuzat înmormîntarea cadavrului, de oare-ce n'avea bilet de înmormîntare și probabil că cadavrul stă și astă-zi neînmormîntat ca și acum 4 zile, producînd acea infecție de nedescris.

Avis celor în drept.

❑ In urma examenului de capacitate din lunie a. c. au obținut titlul de învățătoare următoarele absolvente ale secției normale din azilul „Elena Doamna“. Maria Bacovian, Leria Ciurileanu, Zoe Dobrescu, Paraschiva Demetrian, Smaranda Dima, Maria Goleș, Eufrosina Georgescu, Elena Gologan, Maria Hristodulo, Florea Elena, D. Ionescu, Maria T. Ionescu, Florea Ionescu, Eugenia Lupu, Maria Mareș, Maria Mateescu, Aristia Modâlcă, Aurelia Negrețescu, A. Pârvulescu, Maria D. Popescu, Eliza G. Popescu, Elena Purcaru, Maria Rădulescu, Manda Stănescu, Minodora Scriban Ecaterina Seicariu, Floria Ștefănescu, Maria Ștefăniu, Elena Tîmpeanu Ioana Trandafir, Eugenia Untareanu, Ana Vasilescu și Victoria Bertini.

❑ A. S. R. Principele Carol va sosi Luni, cu automobilul, în escursiune la Vatra Dornei (Bucovina).

❑ Următorii absolvenți ai școalei tinerilor cu termen redus au fost avansați la gradul de sublocotenent:

Mihăilescu N., din regim. Ștefan-cel Mare 13, Gall Dim. din 8 vînători, Ionescu V. și Brighiu V., din regim. Ștefan-cel-Mare No. 13, Aronovici M. din bat. 4 vînători, Atanasiade Traian din reg. 7 roșiori, în 8 roșiori.

❑ Comisiunea mixtă ruso-romînă pentru delimitarea frontierei Prutului sub conducerea d-lor coloneli Rîmniceanu și Cortazzi și compusă din patru operatori geodezi ruși și anume: Colonel Theophile Florionovitsch Tzincovitsch, colonel Sipco, căpitan Nichiforrov și căpitan Celaninev, patru apărători geodezi romîni sub conducerea d-lui maior Verbiceanu și anume: Căpitan Boboc G., locotenent Procopiescu și elevul Frunză; topografi romîni sub conducerea d-lor maiori Ioneli și Niculescu și 10 operatori topografi ruși au început lucrările de delimitare dela 6 lunie și le continuă cu activitate trecînd de Rădăuți-Lipcani.

❑ In intervalul de la 15 lunie și pînă astă-zi, 60 de copii din localitate au murit de gastro-enterită.

❑ Ziarul englez de obicei bine informat în chestiunile de politică internațională, «Daily Graphic», publică știrea că anexarea Bosniei și Herțegovinei nu a fost încă definitiv ratificată de marile puteri, semnatare ale tratatului de Berlin.

Cancelariile europene nu s'aa pronunțat încă asupra propunerei austroungare, care face și astăzi obiectul unui viu schimb de note între ele.

Anglia propune ca regularea chestiunei să se supuie unei conferințe europene, în care să figureze delegați speciali desemnați de fie-care Putere interesată în modificarea ce urmează să se facă articolului 29 al convențiunei de la Berlin.

❑ Aflăm cu plăcere că mîine Duminică va avea loc căsătoria mult drăgălașei d-șoare Zizica V. Kostaki, cu d. P. Gusi, mare propietar.

❑ Ministerul de interne a cerut eri telegrafic prefecturei de județ, să-i recomande, din candidații reușiți anul trecut la examenul de ad-tori de plasă, pentru locurile vacante de administratori, din acest județ.

❑ **Din Mînăstirea Neamț.** — Pănă la 8 Iulie au sosit în această stațiune climaterică frumoasă, cu brazi mulți pe munți înalți, cu apă rece și bună, care nu aduse febră-tifoidă, următoarele familii.

Din București: I. Huber, C. St. Bilciurescu, Gr. Stasie, M. Pavelescu, Rădulescu-Niger, Isabela Sadoveanu, dr. T. Ionescu, D. D. Patrașcanu, maior I anovici, maior Haret, Costescu.

Din Iași: D-nii Teodoru, Trancu, G. Stanglau, Ath. Gheorghiu, G. Ibrăileanu, Cristea Nesulau, D Botez, familia Carp, M. Jacotă, Ioan Popescu, lt. Demir Sion, C. B. Penel, căp. Flor, Vasilescu, Gh. Botez-Gordon și V. Popovici.

Din Botoșani: I. Iordăchescu, Gr. Filipescu, Olga Leontescu, P. Irimescu, Gh Dimitriu, pr. C. Sbîrnea, N. Popovici.

Din Galați: Econ. N. Gidei.

Din Bîrlad: Z. Popovici, I. Tuchilă, dr. Antoniu, I. Boteanu, E. Dimitriu, S. Dimitriu.

Din Brăila: M. Mușat, Rișcanu, Ursulescu, M. Gheorghiu, N. Ivanov.

Din Piatra N.: Gh. Ștefănescu, căp. V. Ștefănescu, căp. Neamța.

Din Roman: Murguleț, Buzoianu, căp. Badeschi, Franză.

Din Tecuciu: Emil Dragoș, Doniei.

Din Focșani: C. Antonescu, I. Tasim.

Din Călărași: Dr. I. Buda.

Din Tg. Neamț: M. Vidrigin.

Din Constanța: D-na general Ipătescu.

Din Hîrlău: Crupenschi. Din Zeleni: Ionescu Vasile.

In fiecare zi se mărește numărul vizitatorilor; în mînăstire este o farmacie, un restaurant bun, o băcănie, brutărie, etc. P.

❑ Azi dimineață la orele 10 s'a făcut la moșia Blînzii din jud. Tecuciu, înmormîntarea mult regretatului Lilică Livaditi, procuror.

După cum am anunțat eri, regretatul Livaditi fusese atins de febra-tifoidă și fusese în primul moment în îngrijirea d-lui dr. Sculy, iar în ultimul timp a d-lui dr. Mirzescu.

Din Iași s'au trimes numeroase coroane, din partea familiei, a colegilor, cunoscuților și prietinilor.

Din partea clubului Jokey, al cărui membru era regretatul Livaditi, a plecat d-nii: dr. Bacoviță și Dimitrie Zarifopol.

❑ Un tînăr avocat din localitate, simțindu-se rău, s'a dus în Capitală, pentru a consulta pe d. prof. dr. Marinescu.

In urma acestei consultații, i s'a recomandat de a sta sub observație și a fost internat în sanatoriul „of. Elisabeta“.

După cîteva zile, tînărul avocat a dat semne de alienație mintală.

❑ **Concentrările.**—După cum am anunțat, anul acesta nu vor mai fi manevre de toamnă.

Trupele vor face numai exercițiu regionale pe regimente și brigăzi. Numai cavaleria corpului 2 de armată va face manevre pe divizii.

Aceste manevre vor avea loc în primile zile ale lunei Septembrie și vor fi dirijate de A. S. R. Principele Ferdinand comandantul corpului II de armată și inspector general al cavaleriei.

Manevrele regionale vor începe în primile zile al lunei August.

❑ Cetim în „Dimineața“:

Corespondentul nostru din Belgrad ne telegrafiază că studenții universitari de acolo au luat hotărîrea de a trimite delegați la congresul studențesc din Iași.

❑ Dare de seamă de predusul festivalului organizat la 16 Iunie 1909 în Galați pentru comemorarea lui Mihail Eminescu.

La 16 Iunie 1909 dîndu-se în Galați în sala teatrului Papadopol un festival pentru comemorarea lui Mihail Eminescu cu prilejul a 20 ani de la moartea poetului, s'a realizat următorul beneficiu:

Lei 1823 bani 70 încasări din bilete de intrare și programe.

Lei 809 bani 65 cheltueli ocazionate de requiem și festival, în conformitate cu compturile ce sunt în păstrarea subsemnatului.

Beneficiu net 1014,05.

Cu această sumă s'a cumparat un efect al Creditului Urban București a 100 lei și două titluri rentă romînă convertită 4 la sută a 500 lei fiecare, ca adaus la fondul pentru ridicarea unei statui poetului Mihail Eminescu.

Delegatul Comitetului

(ss) **Constantin Calmuschi**

❑ **Birou de copiat acte cu „Mașina de scris“.**—O trebuință de mult simțită în orașul nostru era înființarea unui *birou special* pentru copiarea actelor cu „Mașina de scris“.

„*Agenția Teatrală Thalia*“, Th. P. Maximovici, Iași str. Lăpușneanu No. 35, (lîngă Berăria Bragadiru), invită pe toți domnii Avocați, Ingineri, Arhitecți, Autori, să bine voiască a'i încredința orice acte pentru copiat cu „Mașina de scris“, ca: petiții, contracte, sentințe, hotărîri, devize, manuscrise, asigurîndu-i că vor fi pe deplin mulțumiți de scrierea frumoasă și repede ce se obține cu cea mai perfecționată „Mașină de scris“ „Ideal“.

Față de neînsemnata taxă ce se ia (0—50 bani de pagină, formatul unei coale de hîrtie timbru), agenția are speranța că fie care va profita de această lesnicioasă și folositoare ocaziune, mai cu seamă că biroul agenției este la îndemîna fie căruia în ori-ce timp și oră.

DIVERSE

— La cimitirul de la Galata au fost aduse mai multe oseminte, găsite în șanțurile de canalizare.

— Au fost arestați: Th Enea, M. Dumitrachi și V. Cojău, care au jefuit la drumul mare pe cărăușul Gh. Neculau, care venea din spre Țuțora.

— Piutonierul Moșneagu Ioan din Reg. 13 Infanterie a fost mutat în Regimentul 36 Vasile Lupu.

„VULCAN“

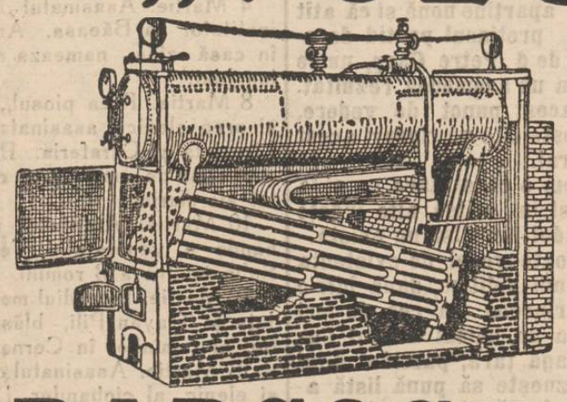

FABRICĂ DE MAȘINI

SOCIETATE ANONIMĂ

BUCUREȘTI

EXECUTA CA SPECIALITATE:

CAZANE

multitubulare cu circulațiune de apă și supraîncălzitoare

SISTEM ȘI BREVET

BABCOCK-WILCOX

LONDON

Curățitoare de apă brevet HALVOR BREDA, Transmisiuni de forță Economisoare

OFERTE ȘI PROSPECTE după cerere GRATUIT

Ultime informaţii

❑ *Că epidemia de febră tifoidă se întinde atît de mult şi face aşa de mari ravagii, în cît a îngrozit populaţia,—o ştim cu toţii că aceasta se datoreşte neglijenţei şi nepriceperei celor din fruntea administraţiei comunale şi a celor de la serviciul sanitar.*

Prin neglijenţa şi nepăsarea acestora, oraşul a ajuns într'un aşa hal de murdărie, infecţie şi neglijenţă, că epidemia din prima zi a apariţiei ei, e-a întins cu o furie uimitoare, decimînd populaţiunea acestui oropsit oraş.

In faţa marei proporţii ce a luat-o epidemia, serviciul nostru sanitar se simte slab şi incapabil. Cazurile mortale se înmulţesc pe zi ce merge şi acei cari, dragă doamne, îngrijesc de higiena oraşului s'au mulţumit numai de a da o ordonanţă şi „instrucţiuni" pentru a se păzi de febră. Nu se interesează însă nimeni dacă acea ordonanţă macar e respectată, sau nu; nu se găseşte nimeni care să ia măsuri riguroase contra murdăriilor ce domnesc în localurile publice şi nimeni nu controlează apa şi băuturile ce se pun în consumaţie în acele localuri.

Publicul, cu drept cuvînt, e aşa de revoltat, că să nu fie de mirare, dacă cei din fruntea administraţiei comunale şi acei cè sunt puşi ca să îngrijească de starea sanitară a oraşului, vor trece printr'o grea încercare.

Şi, li se cuvine!

❑ *Contiliul de disciplină al corpului de avocaţi din Iaşi, roagă pe toţi membrii corpului, să conducă la locuinţa de veci pe regretatul lor coleg* **Gh. Nicoleanu**, *şi să ieie parte la ceremonia funebră a înmormîntărei sale, care va avea loc mîine Duminecă, ora 4 p. m.*

p. Decan, **Efr. Mazlîm**

❑ **Febra tifoidă s'a ivit şi la Brăila. Epidemia bîntue cu furie, mai ales printre soldaţi din regimentul 3 artilerie. Regimentul e consemnat în cazarmă.**

In oraş sunt de asemenea numeroase cazuri.

❑ **Direcţiunea căilor ferate romîne, pentru a înlesni transportul cerealelor a luat dispoziţiunea ca vagoanele cu tonagiu de 15.000 kgr. să fie exclusiv întrebuinţate în perioada de activitate a acestor transporturi iar vagoanele cu tonagiu de 10.000 kgr. numai întru cît vor fi disponibile.**

❑ **Din Mirea Neamţ ni se scrie că o d-şoară binecunoscută, dintr'un oraş din apropiere de Iaşi, care venise acum cîteva zile acolo, a dispărut.**

Se comentează mult această dispariţie, care dă mult de vorbă vizitatorilor de aci.

❑ **Pentru viitorul an şcolar 1909—1910 vor fi vacante, la şcoala normală de fete „Mihail Sturdza" din Iaşi, un număr de 39 locuri de bursiere şi 14 de solvente.**

Cele 14 locuri de solvente vor fi 10 pentru clasa I-a şi patru pentru clasa IV-a.

❑ **Ministerul de finanţe fiind sesizat de către mai mulţi comercianţi că la vămi s'ar comite abuzuri de către taxatori, impiegaţi şi magazioneri prin sustrageri de mărfuri de prin coletele sosite şi diferite busăţi sub pretextul că ar fi prelevări de mostre, însă cantitatea în care se fac aceste prelevări nu reprezintă mostre, ci adevărate jafuri din averea comercianţilor.**

A făcut direct răspunzători pe şefii de vămi de toate aceste abuzuri.

Mostre nu trebuesc luate din mărfurile sosite de cît atunci cînd există vreo contestaţie sau vre-o nedumerire în ceea ce priveşte taxarea.

Cînd e vorba de stofe se va lua o faşie lată de 12 c. m., şi lungă de 22 c. m., din produsele cari se vînd cu pereche, trebue să se ia o singură bucată. Se va proceda astfel încît bucata ce se reţine să nu poată fi întrebuinţată de cît ca mostră.

Ridicările de mostre nu trebue să se facă de cît în caz de contestaţiuni sau în cazul cînd biroul ce face vămuirea are trebuinţă să ceară şi avisul direcţiunei vămilor.

❑ **Faţă cu marea întindere ce o ia holera în Rusia, Serviciul sanitar a depeşat tuturor medicilor comunali şi medicilor pe judeţe din nordul Moldoveidîndu-le noui instrucţiuni pentru izolatu, rarea primejdiei.**

Tot în acest sens s'a telegrafiat autorităţilor din judeţele riverane Prutului ca să exercite cea mai riguroasă supraveghere asupra căăterilor cari ar veni din Rusia.

❑ D. Profesor Paul Bujor s'a reîntors din excursiunea făcută în Dobrogia.

❑ **Consiliul fasultăţei de drept a delegat pe d-nii profesori V. Dimitriu ca să predee cursul de drept maritim comparat la cursurile de doctorat, C. Stere cu legislaţia industrială, I. Burada dreptul Roman, Dim. Alexandresecu dreptul civil.**

Pentru restul catedrelor vacante, consiliul facultăţei a intervenit la minister pentru numire de titulari.

❑ Cetim în „Gazeta Transilvaniei":

Din Buda-Pesta se anunţă că ministrul cultelor Apponyi a trimes episcopilor din Oradea-mare şi Gherla un ordin, prin cari îi invită să dispună „ca în şcolile de stat instrucţia religioasă să se predea de către preoţii romîni în limba maghiară.

Dacă aceasta nu s'ar face, ministrul va opri congrua preoţilor din întreaga diecesă în care nesupunerea se va constata."

Episcopii au cerut avizul Mitropolitului din Blaj cu care împreună vor hotărî ce să răspundă guvernului.

Suntem sonvinşi, că episcopatul romîn gr. cat. va şti să dea răspunsul demn şi cuvenit la această îndrăzneaţă cerere şi ameninţare a ministrului Apponyi.

❑ **După toate probabilităţile atelierul de pictură bisericească, care s'a propus a se înfiinţa la Cetăţuia, va începe să funcţioneze, de la începutul lunei Septembrie.**

Acest atelier va fi pus sub controlul I. P. S. Sale Mitropolitului Pimen al Moldovei.

❑ **Căpitanul Opreşan din comandamentul corpului IV de armata a fost mutat pe ziua de 1 Iulie în Regimentul 13 Infanterie.**

❑ Revizoratul şcolar al judeţului a întocmit tabloul învăţătorilor cari implinesc la 1 Aprilie viitor un nou termen de gradaţie.

Iată numele lor:

Bart Octavian din Băiceni, Vasile Negoiţă din Ciurea, Gh. Moruzan din Lungani, Vasile Sevastian din Roşcani Vasile Dorin din Romaneşti, P. Florescu din Andrieşeni, D. Munteanu din Andrieşeni, D. Munteanu din Hermeziu, Ecatherina Potta din Ciurea, Elvira Florian din Ciurea, Vasile Buingiu din Băiceni, C. Nanu din Gropniţa, Ana Pomărleanu din Popeşti şi Alex. Bărzu din Popeşti.

❑ **Suntem rugaţi să atragem atenţiunea celor în drept asupra faptului că sunt mici factori poştali, care primesc scrisori spre disiribuire, pe stradă, de la diferite persoane.**

❑ **Baroul ieşean a depus astăzi o coroană pe catafalcul mult regretatului Gh. Nicoleanu şi a delegat pe d. Ef. Mazîm prodecan al baroului care va lua cuvîntul mîine la înmormîntare.**

De asemeni s'a depus o prea frumoasă coroană din partea creditului urban, unde Nicoleanu făcea parte din consiliul de administraţie.

❑ **Azi dimineaţă un soldat din reg. 13 Ştefan cel mare trecînd pe strada Veche, a fost lovit de insolaţie şi a încetat din viaţă.**

Cadavrul a fost transportat la spitalul militar.

❑ **Contigentul 1903 din trupa cu schimbul a fost chemat în gardă.**

❑ **Astă noapte un incendiu a isbucnit în satul Fîntînele, distrugînd casele şi întreaga avere a locuitorului Vasile Diou.**

Probabil că focul a fost pus.

❑ **De cîte-va zile o excelentă trupă, sub conducerea cunoscutului artist Al. B. Leonescu, distrează minunat publicul în grădina berăriei Bragadiru.**

Aseară s'a jucat cu mult succes „Ginerile d-lui prefect". In astă seară se va juca, pentru a doua oară, hazlia comedie „Grigoraş şi Mustochide".

❑ **Următorii ofiţeri din regimentul 13 Infanterie au obţinut concedii: căp. Oprescu Mincu 20 de zile; locotenenţii Lăzărescu Bogdan şi Negrei cîte 30 de zile.**

❑ **Ministerul instrucţiunei, a cerut revizoratului şcolar, un raport asupra culturilor sistematice făcute la şcoalele rurale în anul acesta.**

❑ **Sherlok Holmes îşi face astă seară apariţia pe pînza cinematografului Pathé Frerès din grădina Chateau aux fleurs. Celebrul detectiv urmăreşte pe d-ra Bertha, bine înţeles cu toate fineţele unui asemenea ingenios poliţist.**

Piesa „Pe urmele Berthei" este scrisă de parizianul Leo Marchès şi interpretată de artiştii teatrului Gymnase, Cigale, Bouffes Parisiens etc.

Programul nou de astă seară Duminică 12 Iulie conţine apoi orevistă militară germană înaintea marelui duce de Baden. Regimente întregi, difilează cu muzicele în frunte înaintea perechei ducale şi apare înaintea noastră o mare parte a armatei germane, fiind luată exact după natură.

Odihnă imposibilă, o parodie la Faust şi Margareta. Copilul magnetizor etc. sunt scene şi comedii comice, care vor aduce cîte va ore de distracţie numeroşilor vizitatori ai Cinematografului Pathé Fréres.

Mîne Duminică Matineu la Circul Sidoli—5 ore p. m.—cu preţurile pe jumătate la toate locurile şi seara reprezentaţie obişnuită la Chateau aux fleurs.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 11 Iulie.

Inmormîntarea lui Gr. Ventura

Bucureşti.—Azi dimineaţă la orele 10 a avut loc înmormîntare regretatului Grigore Ventura.

Erau de faţă mai mulţi membri ai sindicatului ziariştilor, care au depus pe cosciug o frumoasă coroană. Numeroase coroane s-au depus de asemeni, din partea direcţiunilor diferitelor ziare.

Prohodul a fost oficiat de P. S. S. Archiereul Sofronie Vulpescu, asistat de un numeros cler.

Au vorbit d-nii I. Popescu, vice preşedintele sindicatului ziariştilor, d. C. C. Bacalbaşa şi Nottara din partea teatrului.

O NENOROCIRE

Caracal.—O mare nenorocire s'a întîmplat astăzi aci.

Localul primăriei, care se reconstrueşte s'a dărmat, 3 oameni au fost omoriţi şi 8 sunt în agonie.

Lumea este foarte revoltată, din cauză că se intervenise la administraţie contra materialului rău ce se întrebuinţa la construcţie.

Noul guvern francez

Paris.—D Briand s'a prezentat astăzi dimineaţă la orele 10 preşedintelui Fallièr s, căruia l'a înmînat lista noului cabinet francez.

Iată cum se compune noul guvern francez:

D. Briand—preşedinţia, internele şi cultele. d. Barthou—justiţia, Pichon—externele Caucherie finanţele, Dumek—instrucţia publică, Millerand—lucrări publice, poştă şi telegraf, Jean Dupui—comerţul, Ruau—agricultura, Troullot—colniile, Viviani—munca.

La rezboi va fi numit un general, iar la marină un amiral.

Un nou incident cu militarii

Calaraşi.—Un conflict regretabil s'a întîmplat aseară în localitate.

Capitanul Angheleanu din reg. 5 calaraşi, într'o discuţie violentă avută cu inginerul Niculce fost prim jurat în procesul de la Giurgiu, l'a insultat şi calomniat pe aceasta.

Nu mult după aceasta, capitanul Anghelescu însoţit de capitanii. Codreanu şi Măruteanu au ataşat pe avocatul Elisei Iliescu.

Acesta a trimis azi marturi numitului capitan.

O eşire pe teren e inevitabilă.

In chestia Cretei

Constantinopol.—Răspunsul Porţei la nota privitoare la insula Creta a fost remisă azi ambasadelor puterilor protectoare. Poarta declară că va lua act de asigurările puterilor asupra menţinerei drepturilor suveranităţei Sultanului, precum şi a menţinerii drepturilor mahometanilor exprimă convingerea că prin aceasta se sub înţelege, şi a drepturilor civile, ale mahometanilor. Poarta vede unica soluţiune a dificultăţilor actuale în ficsarea formei de autonomie a insulei, însă declară că statul quo actual, vătămarea drepturilor suveranităţii Sultanului dreptul internaţional, amestecarea unui al treilea stat în administraţiune nu mai pot fi tolerate. Numai cînd acest amestec va înceta.

Poarta poate intra în negocieri asupra regimului automan al insulei pe baza drepturilor de suveranitate.

Declaraţia unui ministru turc

Salonic.—Cu ocazia serbării constituţiunii, ministrul de finanţe Djavid, a pronunţat un discurs care a produs o vie impresiune. Djavid a transmis locuitorilor din Salonic salutările Sultanului şi a declarat cu privire la Creta, că Turcia nu va perde nici cea mai mică părticică din pămîntul ţărei

NUMIRE

Berlin.—Consilierul de legaţiune Krackert von Schwartzenfeld, ataşat la ministerul de externe, a primit postul de secretar de legaţiune la Bucureşti, în locul d-lui Buchcare a fost numit ministru la Guatemala.

Noui dezordine în Persia

Petersburg.— „Novoje Wremja" află din Teheran că noui desordine sunt de temut. Emirul Mofacham a răpit din Sultanabad 3000 puşti şi cîteva tunuri şi a ocupat munţii din apropiere de Tekeran. Rakhimkan înaintează cu bandele sale din Taebris, în contra naţionaliştilor.

Naţionaliştii au fost atacaţi de către reacţionari lîngă Schochbad. De ambele părţi sunt morţi şi răniţi.

Pedepse

Londra.—Studentul indian Dhingra, asasinul colonelului Curzon, a fost osîndit la moarte. După cetirea sentinţei Dhingra a declarat: „Sunt fericit că am onoarea de a muri pentru patria mea".

* * *

Londra.—Arthur Horsley, editorul ziarului indian sociologist, care a apărut la Londra până mai acum în urmă, a fost osîndit la patru luni închisoare pentru publicare de scrieri defaimătoare.

Inmormîntarea lui Don Carlos

Triest.—Rămăşiţele lui Don Carlos au fost aduse aci şi transportate în basilica San Ginsto. Mîne va avea loc înmormîntarea.

A hiducesa Bianca a sosit pentru a lua parte la funerarii.

Nenorocire

Petersburg.—Astăzi o casă cu 5 etaje, în construcţie, s'a prăbuşit; 40 de lucrători au dispărut. S'au găsit doi dintre dinşii ucişi sub dărămături.

Lucrările de salvare urmează.

HOLERA

Petersburg.—De eri s'au produs aci 71 cazuri noui de holeră şi 25 de decese.

Numărul total al bolnavilor este de 797.

*

Koenigsberg.—U tînăr american, care a sosit zilele trecute din Japonia cu soţia sa, care călătoria prin Rusia, a fost recunoscut de către un medic ca fiind bolnav de holeră precum şi soţia sa. Americanul a murit şi a fost deja înmormîntat.

S'au luat serioase măsuri de precauţiune. Extensiunea boalei poate fi privită ca exclusă.

Nevasta americanului a murit şi dînsa. Infirmierii săi au fost izolaţi. Starea lor până în prezent, este bună.

Din Turcia

Constantinopol.—Cu ocaziunea aniversării proclamărei constituţiunii, toată presa publică articole entusiaste Comitetul junetuc publică o proclamaţiune, prin care invită toată populaţiunea a uita trecutul, a lucra pentru unitate şi concordie, pentru salvarea patriei.

*

Cu ocaziunea aniversărei restabilirii constituţiunii, oraşul a fost pavozat. La orele 9 dimineaţa Sultanul s'a dus pe colina libertăţei, unde zac soldaţii ucişi la intrarea armatei liberatoare în Constantinopol. Sultanul a asistat la punerea primei pietre a monumentului libertăţii; asistau de asemenea principii imperiali, corpul diplomatic, miniştrii, senatorii, deputaţii şi alţi demnitari. A urmat apoi revista trupelor. Pe tot drumul, Sultanul a fost viu ovaţionat de mulţime. Seara oraşul a fost iluminat.

Vizita amînată

Londra — După o comunicaţiune oficială vizita Regelui Spaniei în Anglia a fost amînată.

Călătoria d-lui Brătianu.

Viena.—Noua Presă Liberă anunţă că dl. I. I. Brătianu, preşedintul consiliului de miniştri român, a sosit azi în călătoria sa de congediu la Viena, unde va sta puţin timp şi va remite cu aceasta ocasiune d-lui Aehrenthal, marele cordon al ordinului Carol pe care i l'a conferit Regele Romaniei.

Prima Societate Fraterna „Ajutorul"
Fondată de membri Soc. Fraterna Păcurari
Secţia A.

Inştiinţare

Adînc îndurerat, Comitetul aduce la cunoştinţă încetarea din viaţă a prea iubitului membru al Societăţii

Solomon Bienstock

în etate de 33 ani

decedat în ziua de 10 Iulie ora 2 p. m

şi roagă membrii cu insistenţă să binevoiască a lua parte la înmormîntarea care va avea loc Duminică 12 Iulie ora 1 p.m.

E de dator a noastră ca cu toţii să conducem la ultimul locaş cu toată demnitatea cuvenită pe acela care a fost dintre cei mai buni fraţi ai societăţii noastre.

Cortegiul va pleca de la locuinţa decedatului str. Golia No 15.

Membrii cari din lipsă de timp n'au primit invitaţiuni vor considera aceasta drept invitaţiune personală.

COMITETUL

Berăria „Azuga"
IN FIE-CARE SEARĂ
Orchestra de Salon
ODION
Cu repertor nou şi ales
ADMINISTRAŢIA

Prima Societate Fraterna Israelită
Fondată în Iaşi suburbia Păcurari la 15 April 1875

Cu inimele îndurerate aducem la cunoştiinţa membriilor din societate încetarea din viaţă a lui

SOLOMON BIENSTOCK

în etate de 33 ani

şi rugăm pe toţi fraţii societari de a asista la ceremonia funebră ce va avea loc Duminecă 12 Iulie a. c., ora 1 p. m.

Cortegiul va porni de la locuinţa defunctului Str. Golia 15.

Iaşi, Iulie 1909

Comisiunea interimară

HIRSCH IAŞI Lăpuşneanu 38.
CEL MAI MARE ASORTIMENT DE
MOBILE
DORMITOARE. SALOANE
SUFRAGERII şi BIROURI
cu preţurile cele mai ieftine
Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.
GALERII
pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.
PATURI DE BRONZ
Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete
tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*
MARE DEPOZIT DE
LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE
Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.
Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colţ cu Rîpa galbănă)
Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux
Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Curăţenia cea mai perfectă.
Müller

Teodor Stoienescu
Fost procuror de Curte
AVOCAT
Iaşi 17, str. Vechie
(poarta bisericei Bărboi).

Clinica boalelor de ochi
Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 312

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul.

Dr. Benno Th. Stenner
fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.
Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.
Iaşi str. Muzelor No. 40

Casa de Bancă
MORITZ WACHTEL,—IAŞI
—PIAŢA UNIREI—
Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum:
Carlsbad
Marienbad
Franzensbad
Reichenhaill
Wiesbaden, etc.
de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd
SCRISORI DE CREDIT
şi
LIBRETE DE ECONOMIE
Avansează asupra Titlurilor, Mărfuri-or şi altor garanţii

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei - IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No...., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămădult, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1889.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Directiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

☛ In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30c.

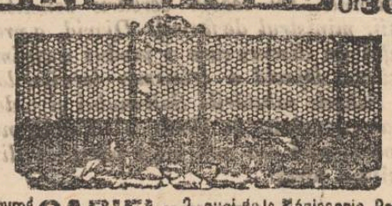

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2^et, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— *Strada Gelia 77* —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— *Str. Bărbei No. 19* —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţ vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Princip la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez servicin cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 772.—Marți 14 Iulie 1909

Unde sînt junimiștii?

Ne punem întrebarea aceasta, căci avem tot dreptul de a-o face, mai ales după alegerile comunale de la Caracal.

Presa junimistă discută cu mult brio chestia: cui revine puterea, și cu un lux de argumente și păreri întoarce și tălmăcește toate părerile, schimbînd încheerile pentru dînșii.

După ce constată că noi democrații am fost și suntem mai tari de cît amîndouă partidele, și că față de țară noi avem cea mai mare trecere, scoate încheerea că tot lor li se cuvine puterea, pentru că, cu cît Take Ionescu va fi mai tare cu atît va fi mai departe de putere, și liberalii pot să piardă toate alegerile parțiale nu însamnă că n-au încredere în țară și că dar nu trebue să părăsească terea.

In sfîrșit, vroiți să vedeți întortochere de logică, răstălmăciri de fapte și altele, cetiți presa zilnică junimistă și veți găsi pe d. Maiorescu torturat cu logica d-sale.

In dosul acestei răstălmăciri de gîndire se ascunde ceva.

E straniu lucru, ca un partid mare ca partidul *pur* conservator să-și recunoască pe de-o parte slăbiciunea și să pretindă cu toate acestea puterea.

Scriitorașul de la gazetă știe ceva, dar nu-i dă mîna să o spună, de aceia își bate joc de logică. In loc să spună că slăbiciunea lor nu-i impedică de a veni la putere, căci vor avea sprijinul moral și material al liberalilor, pentru a zdrobi hidra takistă, și că ori-care va fi rezultatul alegerilor parțiale, pentru junimiști e cert că vin ei la putere, prin liberali, presa lor se dedă la tot felul de contraziceri politice.

Intr'un regim constituțional puterea se cuvine celui mai tare. Cînd un partid se uzează, — cum e partidul liberal—chiar să vrea să stea la putere, nu poate; a pretinde să ia puterea cel slab ar însemna a împedeca mersul bun al lucrurilor. Căci nu va avea forța morală și materială de a putea guverna.

Tăria unui partid o dă țara. In fața colegiilor electorale se face botezul politic al partidelor politice, și pentru noi dovada s-a făcut.

Șeful nostru a spus-o totdeauna, la toate întrunirile, că datoria noastră e să fim tari, numeroși, uniți, căci atunci el știe cine vine la putere.

Un nou prilej s-a arătat partidelor politice a-și arăta tăria față cu țara. Erau alegerile comunale din Caracal.

Junimiștii au acolo pe d. Brabețeanu, un vechiu conservator, cari și-a pus înalta situație de membru la Curtea de Conturi în slujba electorală a d-lui Carp. Mai dăunăzi d. Brabețeanu publica prin ziarele de partid, că a izbutit să facă o puternică organizare Carpistă la Caracal. In loc ca să lupte pe față la comună și să-și arăte tăria, d. Brabețanu s-a pus în slujba liberalilor, ca și șeful său pretutindenea.

Liberalii Caracaleni sunt în luptă internă. O familie, a d-lui Demetrian, a acaparat toate onorurile. Alți liberali s-au rupt din triunchiul local și au căutat să facă o dizidență. Nu au putut însă merge pînă la capăt și au preferat să se abțină, de cît să lupte pe față contra. Atîta efect a avut banchetul de la Craiova, că a stămpărat dorul de a lupta fățiș al dizidenților Caracaleni. Deputatul Șuculescu cu ai lui a stat în corturi, n-a eșit la luptă.

Atunci partizanii d-lui Brabețanu au mers pe față și au dat sprijinul listei liberale, primind pe unul din ai săi între candidați.

Pe noi nu ne interesează situația locală. E treaba Caracalenilor să se descurce de încurcătura lor. Pe noi ne interesează situația generală ce se desprinde din atitudinea de la Caracal.

Junimiștii nu se desmint. Ținuta lor generală e de a da sprijin liberalilor și a fi ajutați reciproc în îndoitul scop de a ne zdrobi pe noi și a fi ajutați ei la dică să ia puterea.

Cu o zvărlită vreau să facă două pălite.

De cît; prea deasa alianță cu liberalii îi va face să dispară de pe cîmpul de luptă ca partid politic. Țara se va deprinde să nu aibă în față un partid demn de a guverna, ci o grupare chemată a încurca trebile.

Iar la lozinca politică, că prin coaliție permanentă cu liberalii ne va îndepărta pe noi de putere, căci va intimida palatul și va sili mîna Regelui să le dea lor puterea, corpul electoral va fi acela care va dezlega chestia.

La Caracal, guvernul a izbutit cu o majoritate de 15 alegători. 15 alegători să se fi deplasat cu votul lor, să nu fi fost lumea intimidată în ajunul zilei de alegere, și prietenii noștri ar fi izbutit.

Liberalii dizidenți stînd de-o parte; junimiștii sprijinind pe față lista guvernului; familia Demetriad jucîndu-și ultima carte politică; tiranizări fără seamăn, intimidări, dări afară din slujbă, amenințări cu demisiile; și cu toate aceste din 300 de alegători numai 15 să se fi deplasat, să fi dat dovadă de tărie civică și izbînda de fapt ar fi fost a noastră întreagă, căci de drept noi am repurtat succesul.

Și atunci, ne întrebăm: unde sunt junimiștii? Cu ce drept pretind ei puterea? Sufer ei botezul constituțional al alegerilor? Iar dacă, cred că prin coaliții veșnice cu liberalii fac operă de partid de guvern se înșală.

Romînul are o vorbă: „spune cu cine te însoțești, ca să-ți spun cine ești“.

Gh Ghibănescu

O palmă bine meritată

Iată, că pe lîngă medicii Cehi, cari au aderat în totul la protestul asociațiunii medicilor romîni, de a nu lua parte la congresul internațional medical din Buda-Pesta, se mai asociază și medicii Sîrbi, cari au hotărît să aibă față de acest congres, aceiași atitudine de abținere. O nouă palmă, bine meritată și aceasta, șovinizmului maghiar, care negreșit va avea efectul dorit în lumea medicală internațională.

De astă-dată, lovitura dată de corpul medical sîrb este de o gravitate morală excepțională, întru cît, dacă medicii romîni ar mai putea fi bănuiți de oare-cari interese de ordin național, corpul medical sîrb însă este departe de a putea suporta această bănuială.

Cînd medicii sîrbi au luat frumoasa și nobila decizie de abținere de la congresul medical din Buda-Pesta, ei au făcut un act de înalt umanitarism ca oameni de știință, ei au pălmuit șovinizmul maghiar, ca fiind în contra tuturor învățămintelor sociale ce decurg din premisele puse de știință.

De aceia, abținerile acestea în masă ale medicilor romîni, cehi și sîrbi, precum și acelea izolate, personale, dar îndestul de numeroase ale medicilor de alte naționalități de la congresul din B.-Pesta, trebuesc privite ca o înaltă protestare a științii, a celei mai umanitare științe, în contra celui mai scîrbos șovinism, în contra șovinizmului barbar al poporului maghiar.

Și ori-cît s-ar făli Ungurii, că atitudinea acestor corpuri medicale nu-i impresionează, ori-cît ar manifesta ei o nepăsare aparentă și artificială, noi știm, că lovitura ce au primit-o este grea, îi doare și îi pune într'o încurcătură mare. E bine să afle și ei, că solidaritatea umană, care există și trebue să existe pe deasupra tuturor granițelor de ori-ce natură, nu poate suferi batjocura ce o aduc ei, prin poporul romîn din Ardeal, neamului omenesc în general.

Și desigur, că aceasta nu va fi ultima lovitură ce se aduce șovinizmului maghiar.

Em.

EXTERNE

Franța are un guvern nou. Cînd zicem aceasta, nu trebue însă să credem, că se va inaugura și un nou regim. De și într'un stat democratic cum este republica franceză, schimbarea guvernului ar trebui să însemne și schimbarea regimul lui, și inaugurarea unei noui politice sub toate raporturile, totuși lucrul nu este așa acum, după cum nu este așa de vre-o 7—8 ani.

Fenomenul acesta deși pare straniu are însă o explicație firească și logică. Ce a determinat căderea guvernului Clémenceau și formațiunea cabinetului Briand? Oare cari chestiuni de politică generală internă sau externă? Nu. Dovadă este venirea la ministerul de interne a d-lui Briand, fost ministru în cabinetul precedent, și rămînerea la ministerul de externe a d-lui Pichon. Chestiuni de o importanță și gravitate cu totul specială și restrînsă au determinat schimbarea cabinetului, și actualul guvern nu avea altceva de făcut, de cît să continue opera începută de guvernul Clémenceau, și în ultimă instanță opera începută de guvernul Waldeck-Rousseau acum 9 ani.—Ceia ce este și trebue să fie nou în politica actualului guvern, e nota democratică și anticlericală mai accentuată, care va caracteriza acțiunea lui.

Mai e de remarcat încă un fapt în formațiunea cabinetului Briand. Este reprezentanța în cabinet a foștilor socialiști.—Trei foști socialiști, d-nii Briand, Viviani și Millerand au portofolii în cabinetul actual, și mai ales unul din ei, d. Briand este primul ministru.

Și curioși suntem să vedem ce politică va inaugura d. Briand, noul ministru de interne, față de acțiunea confederației generale a muncii, care a dat atîta de lucru d-lui Clémenceau, silindu-l să-și renege principiile de odinioară. Curiozitatea aceasta este cu atît mai justificată, cu cît d. Briand, este acela, care au mult timp în urmă era unul dintre cei mai activi partizani ai grevei generale. Asupra acestei chestiuni actualul prim ministru al Franței are și o foarte interesantă lucrare.

CATE-VA NOTE

Viitorul relevă succesul liberal de la Caracal în alegerile comunale.

Au început și liberalii să trimbițeze succese carpiste, căci se știe în ce condițiuni s'a produs acest „succes“.

Cartelul, și iarăși cartelul.

*

După *Conservatorul*, organul grupării Nababiste, partidul d-lui Carp este un partid „ideal“.

Credem și noi. Intr'un partid, în care generalisimul stă butonat la Țibănești; iar șefii și sub șefii își fac de cap fără control și fără răspundere de sigur, că este bine pentru aceia, cari urmăresc satisfacții și afaceri.

Evident, că partidul conservator este un partid „ideal“. Nu știm însă dacă și generalisimul de la Țibănești are această părere despre partidul său.

*

După Buelow a venit la rînd Clémenceau. Cîtă afinitate între aceste două state!

Chestii naționale

Calendarul martirologiului romîn

Cetitorul a observat interesul mare ce poartă cunoaștezea mai de aproape a purtării antarților greci în lupta lor de exterminare contra elementului romînesc din Macedonia.

In 4 luni (Ianuarie-April), calendarul martirologiului înregistrează 79 omoruri, crime și asasinate și 15 incendii, din care numai în unul s'au dat foc la 110 case; 12 atentate neizbutite; iar averi distruse 600 oi, 150 capre și 2895 capete de vite mari.

Continuăm a da lista martiologiului pe Maiu și Iunie, lista de actualitate, întru cît chiar acuma atentatele se contină cu aceiași furie la Salonic.

2 Mai asasinarea cu pumnalul în stradă a bătrînei Maria Globar, din Magarova, de 60 ani.

3 Maiu asasinarea lui Pisa Bongia și a fiei sale din Magarova. Femeile îmbracînd pe bărbații lor în timpul lipsei lor, duși după afaceri, sînt element de răzbunare, întru cît sînt dușmănoase intereselor grecești. Și apoi ele sînt crescătoarele tălharilor de Cațovlahi!

6 Maiu asasinarea lui Foti Basa în pădurea de la Nevesca, pentru că a voit să strîngă fonduri pentru zidirea unei biserici.

10 Maiu. Asasinarea lui Prajita, care de și grecoman, dar nu se lepădase de rudele lui.

13 Maiu. Atentatul cu revolver contra lui N. Petrasinco prezidentul eferiei românești din Crușovia, asasinarea lui Gh. Caragiani printr'un cersitor deghisat în Caraferea. Spintecarea fetiței de 10 ani a lui Spiru Pleașă la Costineț.

14 Maiu. Atentatul contra lui D. Policaria de Caraferia. Mitropolitul grec blăstama pe toți grecii cari își aveau a face cu romînii din Caraferia.

16 Maiu. Tălhășugul a 150 oi a lui Jonca din Clasona.

18 Maiu. Asasinarea a 2 romîni Anastase Bakl și Nicolae Prapă la Xerolivad.

20 Maiu. Asasinarea lui Gh. Iaca la Prodrom.

22 Maiu. Asasinarea unui cioban lîngă mănăstirea Sfiltri la Caraferia.

30 Maiu. Atentatul contra lui Dinu Badralexi, la Doliani.

In total dar avem 11 asasinate, 3 atentate și 150 oi furate.

Iar în luna Iunie lista cuprinde:

4 Iunie atentatul contra lui Traian Golan la Cupa; asasinarea lui N. Donca la Grebena.

6 Iunie. Arderea satului Lipopalti.

8 Iunie. Asasinarea lui Gh. Ivassi din Doliani. Rănirea femeii lui; asasinarea lui Sava din Cerna Reca.

Crima acestui romîn a fost că-și avea copilul la școala românească; a fost ademenit de un prieten greceman și i s'a sfărmat capul cu piatra.

12 Iunie. Prădăciunea stînei lui Fote Steri la Livezi.

13 Iunie. Asasinarea lui Gh. Calea și Gr. Calea. Gh. Calea e înjunghiat cu 16 loviri de iataganе. Arderea școlii din Corița. Mitropolitul grec conduce bandele spre devastare.

15 Iunie. Asasinarea lui M. Did din Tîrnova, și a lui N. Popa Sterie din Caraferea.

16 Iunie. Atentatul al doilea contra lui Petrașinco, cînd stătea la masă cu fiica sa.

19 Iunie. Asasinarea lui Naska C. Topuz din Crușova.

20 Iunie. Arderea casei lui Nanu din Nevesca. Nanu și cu femeia lui sunt arși de vii.

21 Iunie. Asasinarea a 6 romîni din Hama și a 6 femei din Altciak. Rănirea lui Tanașă Tanașok din Veria și omorîrea lui Nicu Iorga din Vlaho-Clisura cu 7 focuri de revolver.

22 Iunie. Asasinarea lui P. Muzichiaro.

25 Iunie. Asasinarea lui Gh. Nazari de 83 ani, a lui Gaki Gassu din Moloviște. Răpirea lui c. Barjo din Caraferia.

27 Iunie. Tăerea a 10 funcționari de la firma lui Gagi Gogu din Caraferia.

29 Iunie. Prădarea stînei lui Bucovala.

30 Iunie. Asasinarea lui V. Iacaki din Caraferia, împușcat ziua pe ulițele Salonicului, cum și a lui Bazleianu din Catarina.

Luna lui Iunie foarte bogată în assasinate cu zecile. 37 de omoruri, 5 atentate, 3 dări de foc, 2 prădăciuni în mare.

In 6 luni calendarul cuprinde 126 omoruri, 18 dări de foc, 20 atentate și prădăciuni de vite.

Vitejii de la Domokos pot fi mîndri de opera lor de distrugere!

* *

OAMENI ȘI LUCRURI

SCURT!

Ziaristul parizian de eri și ziaristul de mîne, Georges Clémenceau, a părăsit puterea.

In momentul cînd fu chemat—acum trei ani—să preiee frînele guvernului, se părea că numai anevoie părăsește ziarul și se desparte de pana de ziarist cu care atîtea decenii trăise în cea mai strînsă tovărășie și din care își făcuse nu numai o profesiune, dar un apostolat.

Clémenceau a fost omul scrisului, omul acțiunii, omul faptelor,—cîte odată omul cuvîntărilor largi și cuprinzătoare, dar în nici un caz omul vorbelor deșarte. Din potrivă, el căuta și găsea, în toiul activității și în mijlocul preocupărilor, cuvîntul, ace lunic și plastic cuvînt care să rezume și să redee gîndirea toată, producînd în același timp maximul de „efect“.

Așa mai dăunăzi, fu cazul cu răspunsul dat interpelării marelui orator socialist Jaurès. Era chestiunea arzătoare a poliției de spionagiu întreținută de Rusia în interiorul Franței,—chestiune provocată de cunoscutele destăinuiri ale scriitorului Burzew,

Jaurès a rostit o lungă și documentată cuvîntare; a arătat calamitatea morală ce decurge din „instituțiile“ de spionagiu ale guvernului rus și ale diplomației ruse, comploturile imaginare organizate de detectivii ruși pe pămîntul ospitalier al Franței și a încheiat cerînd guvernului desființarea polițiilor străine.

Drept răspuns, Clémenceau, rosti numai două silabe:

— C'est fait...

Formală scurtă, laconică, în care se cuprindea o importantă deciziune și o inițiativă nu numai eroică, dar și primejdioasă față de legăturile diplomatice dintre țările aliate, Franța și Rusia.

Numai după un scurt interval veni în parlament discuțiunea cea mare în chestiunea marinei. Clèmenceau, victimă a propriului seu temperament impulsiv și a resentimentelor sale față de fostul ministru de Externe, Delcassé a comis știuta „gafă de a aminti Camerei că acest fost ministru a dus Franța la o umilința națională, în chestia „Marocul“. Parlamentul nu iertă lui Clémenceau această expresiune și-i dete un vot de blam.. Ministrul filosof luînd act de rezultatul votului avu și de astă dată o replică de... trei silabe:

— Je m'en vais!

Și s'a dus într'adevăr—ca să reiee de sigur—pana de gazetar, primejdios pentru adversarii săi, afară dacă nu va prefera să reiee vechiul rol de „răsturnător de guverne“ prin eloquența parlamentară.

Rodion

Bernard Shaw

Ibsenism și anti ibsenism.—Femei nefemei și femei femenine.—„Amantul“.—Paradoxe ibseniane. Ironizarea pseudoculturei orientale.—„Eroii“.

I

Cel mai autorizat representant al literaturei engleze moderne e cunoscut cetitorilor „Opiniei“ prin polemica cu Max Nordau pe care am publicat în coloanele ziarului nostru.

Bernard Shaw este un artist mare. Opera sa, foarte discutată în literatura universală, e ca și acele capodopere ale maeștrilor clasici, despre care pictura modernă a descoperit că colorile tablourilor clasice sunt prea.. frumoase pentru a corespunde cu coloritul ființelor sau obiectelor cari au fost eternizate pe pînză!

Shaw este un clasic—și dacă se poate anexa calificativul—, un clasic modern. Ibsenian prin excelență,—dar de un ibsenism în care se resimte cu prisosință personalitatea-i caracteristică și temperamentul seu sanguinic—, în opera sa adie ură și iubire, cutezanță și ironie, gingășie și frivolitate, și în toate problemele mari ce le atacă se resimte persiflagiul.

Shaw are până acuma o activitate foarte variată: de tînăr a fost rînd pe rînd agitator politician, ziarist, critic teatral, poet și dramaturg. Să nu pară cetitorului să afirmăm o exagerare contradictivă: dar criticele sale au fost mai tot deauna... dramatice, piesele sale sunt adevărate studii critice și marea sa agitațiune sunt... cărțile sale! In complexul acestei activități s'ar párea că lipsește armonia! Și această lipsă, nemotivată, ne demonstrează exotismul!

Cu încetul însă ne deprindem și cu literatura exotică—numai cînd e adevărată literatură, cum e aceia a lui Shaw: în fie-care din scrierile sale, chiar și acele scrise pentru scenă se resimte o polomică îndîrjită, justă, de actualitate și de interes superior,—fie sosial, isteric, economic sau... psicho-fisiologic!

Shaw în toate operele sale, se rîdică în contra prejudiciilor, de aceia operele sale cum am spus au un caracter polemic: polemica este nuanța bine exprimată a ideilor sale moderne și lupta grea a modernismului constă tocmai în faptul că e îndreptată în contra tradițiilor și a prejudiciilor...

In contra unor prejudicii englezești se agită Shaw prin comedia sa „Amantul“ care ține afișul marelor teatre din străinătate: el scrie o pagină admirabilă în care pledează pentru opera lui Ibsen care a fost foarte criticată și chiar neînțeleasă în Anglia.

De altfel Shaw a mai apărat ibsenismul într'o serie de studii cari întrunite în volum poartă titlul de „Ibsen-Brevier“.

Unul din aceste studii e intitulat „Femeia femenină“ și în care autorul își îndreaptă inima-i fină contra vechei școli englezești, care susține că eroinele lui Ibsen sunt „femei nefemei“ sau mai bine „femeie-bărbat“, cum ar fi „Nora“, „Hedda Gabler și celelalte tipuri ale lui Ibsen cari au apărut apoi în toată literatura modernă.

Două din paradoxele lui Shaw din studiul amintit mai sus:

— „Tărîmul casnic pentru majoritatea femeilor e tot atît de puțin natural, după cum tărîmul militărese e natural pentru mai toți bărbații.

Și altul, nu mai puțin interesant:

— „Dacă am ajuns la convingerea că odaia copiilor și bucătăria sunt sferele

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

naturale ale femeiei, aceasta e întotdeauna și copiii englezi cari au ajuns la convingerea că cușca de fier este sfera naturală a papagalului—, pentru că n'au văzut papagali aiurea".

Pe atuncea Shaw care nu pătrunsese încă toată opera celebrului filosof norvegian nu discutăm încă cu atîta convingere pasionată importanța eroinelor „femei nefemei"; ceva mai tîrziu Shaw convins de filosofia înalt-morală a operei lui Ibsen, persiflează cu e ironie biciuitoare întreaga campanie anti-ibseniană se se ducea în Anglia.

Și cu acest persiflaj avem admirabila-i tragi-comedie „The Philanderer",—Amantul;—e un râs motivat căci e provocat de o disperare și prin urmare e foarte apropiat de umor!

In această operă Shaw ridiculizează zăpăceala ce a produs'o în Anglia marele poet norvegian, unde doctrina sa n'a fost înțeleasă și unde mulți se pretindeau a fi ibseniști.

Pe lîngă aceasta Shaw a eternizat în personagiul recensentului Cuthbertson din „Amantul" pe marele distrugător al lui Ibsen în Anglia, pe Clement Scott, criticul ziarului „Daily Telegraph".

Tema „Amantului" e următoarea:

Două femei, Grace și Julia, prima văduvă, a doua fiica lui Craven, iubesc pe Charteris, un holtei cam tomnatic; acesta care le iubește pe amîndouă, pare să închină mai mult pentru domnișoara Julia însă care este destul de isteață pricepe lesne că prin căsătoria ei cu Charteris ea va face o căsătorie urîtă căci,—după convingerile ei ibseniane,—ea își va vinde frumusețe pentru a trăi în veci pe seama și în proprietatea soțului. E și acesta un mod de a pricepe căsnicia! Și poate să-i și așa!...

Afacerea se trăgănează deci până ce Charteris, un tip de bohem, se îndrăgostește de cealaltă membră a „clubului ibsenian" văduvița Grace. Atuncea Julia uitînd principiile ibseniane se revoltă în contra lui Charteris și-i pretinde să-i redeie.. drepturile cîștigate mai înainte!

Principiul de care ea a fost călăuzită ca „femeie-nefemeie" a fi rațional, a fi logic, dar „femeia-femenină" nu judecă logic: Julia nu-l mai lasă pe Charteris de care se cramponează și cum acesta, ca ori-care englez, e responsabil de iubirea ce o manifestă față de o femeie, el nu se mai poate înșura cu Grace...

Charteris, pehlivan din fire, speculează „femenismul" Juliei pe care o face să se logodească cu doctorul Paramore. Julia n'are nici o simpatie pentru acest d-tor, dar văzînd că Grace, după îndemnul lui Charteris, flirtează cu Paramore, ea îl smulge rivalei sale... Căci așa sunt femeile, chiar dacă aparțin clubului lui Ibsen!

Piesa ia acuma o altă întorsătură: Grace e o femeie rafinată care a făcut școala iubirei și constată ușor că Charteris e un curtezan de profesie, sau mai bine, cum l'a numit Dumas, „un prieten al femeilor!"—și ast-fel îi dă pașaport de drum lui Charteris, care la toată urma remîne părăsit de amîndouă femeile pentru care nu e decît... Amantul!

— „Să nu faci nici odată dintr'un amant un erou" zice Grace către Julia la finele actului!

(Va urma)

Congresul asociației pentru răspîndirea științelor

Am anunțat acum cît-va timp, că la 20 Septembrie a. c. se va ținea la Focșani, un congres al asociației romîne pentru înaintarea și răspîndirea științelor.

In ziua deschiderei congresului se va face și solemnitatea deschiderei expoziției locale ce s'a organizat cu această ocaziune în cuprinsul școalei de surdemuți.

La orele 9 seara d. profesor Ouziu va ține o conferință asupra desvoltărei noastre culturale între 1859—1909. In zilele următoare congresul va lucra pe secțiuni, conform programului stipulat, iar serile vor fi consacrate conferințelor generale și speciale.

Luni seara d. profesor Al. Xenopol va vorbi asupra desvoltărei noastre economice de la 1859 până la 1909.

In afară de lucrările pe secții și de conferințele publice cu caracter general, asociațiunea romînă a găsit de cuviință să dispue facerea unor anumite conferințe cu caracter practic și cu anumite subiecte, indicate de împrejurări.

Iată și programul acestor conferințe:

Luni 21 Septembrie ora 9 dimineață, va vorbi d. Nicoleanu George, directorul agriculturei din ministerul domeniilor, despre: Importanța varietăților de vite streine, introduse în reconstituire și perfecțiunile introduse în vitisultura noastră ca o consecință a ivirei filoxerei în țară.

La 10 jum., d. Gorciu Constantin, șeful pepinierei Pietrești, Focșani, despre: Mersul Reconstituirei viilor în regiunea Odobeștilor și starea actuală din punctul de vedere al culturii.

La ora 3 p. m., d. Brezeanu V., directorul agriculturei din ministerul domeniilor, despre Perfecțiunile în fabricarea vinurilor.

Marți, 22 Septembrie ora 9 dimineață, d. Dediu Alexandru, horticultor, despre: Un mijloc de nobilizare și regenerare repede a arborilor noștri roditori, sălbateci sau inferiori.

La ora 10 jum. d. Vioreseu Mihai, șeful pepinierei de la Vișan, Iași asupra: Celor mai bune varietăți de fructe de răspîndit în regiunea pometurilor.

Miercuri 28 Septembrie, ora 9 dimineață, d. Căruntu, inspector agricol, despra resultate comparative între grînele romînești și străine, studiate timp de 6 ani la fermele statului

La ora 10 jum. d. Sandu Aldea, directorului școalei de agricultură de la Herestrău, despre: Agronomia în viața practică.

Joi 24 Septembrie, ora 9 dimineața, d. Nițescu Al., dirigintele stațiunei sericicole de la Cotroceni, despre: Să cultivăm viermii de mătase?

La ora 10 jum. d. Voinescu I., cap de birou, despre: Stupii și albinele noastre în regiunea de munte.

*

Se vor face, cu ocazia acestui congres, și cîteva escursiuni.

Litere-Științe-Arte

Revista celor... nemulțumiți? Ziarul nostru a fost cel dintăi informat despre intenția poeților D. Anghel și St. O. Iosif de a încerca să scoată o revistă proprie în asociație cu prozatorul M. Sadoveanu. Cei doi dintăi fiind de la sine asociați—și se pare pentru multă vreme, dacă nu chiar pentru totdeauna—zicem că-și vor asocia pe cel de altreilea.

Anunțîndu-și retragerea de la un ziar cotidian la care colabora, A. Mirea—pseudonimul celor doi tovarăși literari — își exprima nu numai nemulțumirea pentru condițiile de colaborare, dar și speranța că va putea avea un organ propriu ca să scape de.... nemulțumiri. Acum alăturîndu-se și un al treilea scriitor nemulțumit de „curentul nou" al „Vieței Romînești"—d. Sadoveanu, inițiativa pare într'adevăr ușor realizabilă, cei trei scriitori fiind cu toții foști proprietari și colaboratori ai „Sămănătorului" revistă care de fapt, a fost premergătoare „poporanismului", pe cînd A. Mirea nu există încă sub această formă și traducea pe Ibseu și pe alți exotici interesanți.

Intr'un timp relativ scurt avurăm cearta de la „Curentul nou", disensiunea de la „Sămănătorul" și acum avem în fața noastră ultimul număr al „Vieței Romînești" fără colaborarea celor trei nemulțumiți,—ceea ce pare în adevăr simptomatic.

Vom avea oare, la toamnă, pe piața literară a Capitalei o nouă revistă, revista celor nemulțumiți, care va deveni, poate, a tuturor nemulțumiților?

Numai de n'ar fi și publicul în rîndurile acestora.

*

Gustav Carpeles criticul și biograful bine cunoscut al lui Heine a încetat subit din viață în Nauheim.

El s'a născut la 1848 în Euvanowitz și a studiat mai întăi teologia apoi istoria literaturei, a fost timp de 6 ani redactorul foiletonului la „Bresslauer Zeitung" iar mai tîrziu luă direcțiunea de la „Algemeine Zeitung des Iudentums" pe care o dirija pînă acuma, continuînd pe lîngă aceasta cercetările sale literare, și dăruind literaturei numeroase studii asupra lui Heine specialitatea lui biografică, și studii asupra lui Lenau, Goethe Spiehagen; o interesantă biografie a lui Borne și ca lucrare capitală „Istoria generală a literaturei" în două volume, și Istoria generală a literaturei evreești, tot în două volume, iar pe lîngă toate a colaborat pînă în ultimul moment „Berliner Tageblat", fiind foarte apreciat de cetitori.

Cu Gustav Carpeles s'a stins un om foarte sîrguitor, de o cultură foarte vastă, cu excelente calități intelectuale și în acelaș timp un om de inimă de o bunătate îngerească.

*

Poetul Detlew fon Liben Kron, scriitor mult iubit de germani a încetat din viață în Alt-Bahlstadt.

Nota predominanta a acestui poet era vivacitatea, iubirea de viață.

A scris poezii nuvele și schițe numeroase și în toate acestea predomină voeșia neștirbită a veșnic tînărului poet.

*

Unele ziare străine cred că Clémenceau va renunța la politică și ziaristică pentru a-și scrie „Memoriile".

*

La Paris s'a inaugurat un monument în amintirea doctorului Brouardel, fostul profesor de medicină legală și decan al facultății de medicină.

*

Invățații își bat capul de a afla un mijloc pentru a pune în serviciul omenirei cantitatea nemărginit de mare de căldură, care pleacă de la soare.

Ideea nu e nouă, căci o găsim și în antichitate. Deja Archimedes s'a gîndit la rezolvirea acestei probleme. In timpurile mai noi a făcut încercări francezul Mouchet, cu o mașină mică, pe care o punea în mișcare cu ajutorul acțiunei razelor solare. A potrivit în formă eliptică un șir de oglinzi, cari prind lumina soarelui și o aruncă asupra aparatului motor al mașinei pus ast fel în mișcare.

Cea mai mare mașină solară este în Soutl Pesadena în California și servește pentru irigarea unei moșii întinse. Are forma unui butoi mare (cu un diametru de 11 metri) care are în loc de fund 1788 oglinzi mici, ast-fel așezate, în cît proectează lumina aruncată de razele solare în focarul elipsei unde se află un cazan cu 800 litri apă.

O țavă mobilă conduce vaporul cazanului la un motor de 10 cai putere, care scoate 11.000 litri apă pe minut dintr'o cișmea învecinată. Mai e de amintit, că mașina e așezată ca și un telescop, în cît își poate schimba poziția conform mișcărei soarelui.

Informații

❑ *Alaltăeri, Sîmbătă seara, alți doui sergenți da oraș, unul din punctul Scăricică și altul din punctul Lozonschi, au căzut jos pe stradă, fiind bolnavi de febră tifoidă,*

Ei au fost transportați și internați în spital.

❑ Concursul de admitere la Seminarul „Veniamin Costaki," se va ducepe la 20 August.

Inscrierile se vor începe în ziua de 1 August.

❑ Conferințile pastorale ale preoților se vor ținea de la 15 August și până la sfîrșitul acelei luni.

Chestiile pe care le vor desvolta preoții în conferențe, după cum am anunțat sunt:

1). Cum trebue să se poarte preotul pentru a-și păstra autoritatea pastorală și demnitarea lui preoțască, de care are absolută nevoe spre a fi vrednic de chiemarea sa în Societate; 2). Relațiunile între preotul și între învățătorul sătesc și rolul ce au fie-care din ei în popor, spre a putea aduce foloase țărei și neamului; 3). Cari sunt mijloacele prin care preotul ar putea îndruma pe țaranul nostru către o muncă mai spornică și îmbunătățirea condițiunilor de trai; 4). Cari sunt patimile de care sufere poporul nostru și cari ar fi mijloacele prin care preotul poate să le combată,

❑ In urma creșterei epidemiei de holeră în Rusia, autoritățile noastre sanitare de la graniță au primit ordinul să îndoiască măsurile de pază.

❑ După cum am anunțat 150 de ofițeri ruși, din societatea istorico—militară din Odessa, proectează o excursiune militară pentru a cercetarea tuturora locurilor istorice, în care au fost oștile rusești.

Itinerarul excursiunii va fi următorul. Odesa, Ismail, Galați, Brăila, Rămnicu Sărat, Iași, Ungheni.

Inscrierile au și început la statul major al cercului militar din Odesa.

Se crede că vor lua parte la excursiune și mulți veterani ai rezboiului din 1877, care n'au mai văzut Romînia de la răsboiu încoace.

Toate schițele, planurile și rezultatele cercetărilor excursiei, se vor publica pe socoteala societății istorico-militare rusești

Excursia va avea loc pe la începutul lui Septembrie.

❑ Numirile de noi administratori de plasă se vor face probabil pe ziua de 15 Iulie a. c.

❑ Sămbătă seara au plecat spre America încă 6 familii evreești din localitate.

❑ Consiliul de higienă al orașului se va întruni poimîne seara, în ședința ordinară.

❑ După cum am anunțat, anul acesta nu vor fi manevre de toamnă, ci trupele vor face manevre regionale.

Trupele din localitate vor face aceste manevre, probabil în județul Vaslui.

Ele vor începe în primile zile ale lunei August.

❑ D. Vespasian Pella, directorul ziarului nostru pleacă în astă-seară cu familia la Govora unde și va petrece vacanța.

❑ Inscrierile la conservatorul de muzică și declamație din localitate se vor începe la 15 August.

Concursul de admitere va începe la 1 Septembrie.

❑ Aflăm cu plăcere că celebrul practican technic francez pentru fabricațiunea și îmbunătățirea vinurilor naturale d-nul F. Creps, a sosit în Iași unde ține la dispoziționea proprietarilor și negustorilor sfaturile sale privitoare la fabricațiunea, îmbunătățirea, filtrarea și mai ales «vindecarea tuturor boalelor» ale vinurilor, precum: acrime, gust rău, tulburare și altele. D-nul Creps, care a lucrat cu mult succes în podgoriile romînești, nu întrebuințează nici un product mineral sau vătămător, ceia ce s'a constatat de d-nul dr. Antonini, președintele clinicei sanitare din Craiova. D-nul Creps mai poate furniza toate rețetele și formulele liquerurilor franțuzești: coniac, rom, piperment, mastică, etc. etc., așa că luqueurile fabricate după formulele technice ale d-lui Creps, nu prezintă nici o diferență cu adevăratele liqueruri franțuzești.

❑ Ministerul de interne a respins recursul făcut contra alegerei consiliului comunal din comuna Cotnari, și a validat această alegere.

❑ Școala superioară de arte și meserii din locaiitate, s'a închis cu începere de alaltă-eri, din cauza epidemiei de febră-tifoidă.

❑ D. dr. Buișilă, inspector sanitar, care fusese în inspecție în localitate, a plecat eri în Capitală.

❑ Consistoriul Mitropoliei se va întruni mîine Marți 14 Iulie.

❑ D. maior Zadic, din statul major al diviziei, a inspectat eri depozitul de recrutare din localitate.

❑ Simpaticul artist Al. B. Leonescu, își anunță beneficiul său, la grădina Bragadiru, pentru Luni 20 Iulie.

Publicul va găsi „Camere mobilate de închiriat", nu însă pentru dormit, ci pentru rîs.

❑ Aseară la orele 6, calul de la căruța unui țăran ce venea de la Copou, a căzut mort în strada Carol, colț cu strada Lăteșcu.

Pînă azi la orele 2, leșul calului nu fusese încă ridicat de acolo.

?!..

❑ In noaptea de 10 spre 11 Iulie, niște hoți introducîndu-se în ocolul arendașului Zamfirescu, de pe moșia Petrești au furat mai mulți cai, pe care apoi i-a trecut în Basarabia.

❑ Se comunică din Podul-Iloaie, că pe ziua de astăzi s'a constatat un nou cas de febră-tifoidă, la fata Sali Elias Solomon.

S'au luat riguroase măsuri de combatere pentru ca epidemia să nu se întindă și în acel orășel.

❑ Parchetul a fost înștiințat că alaltă eri noaptea, pe cînd evreul Marcu Spiegter, lucrător la fabrica de apă gazoasă din Țiganași, se reîntorcea din Comuna Rediu Mitropoliei, unde distribuise niște apă, a fost întîmpinat în drum de individul Manole Vezeteu tot din Țigănași, care după ce l'a maltratat în mod barbar l'a desbrăcat de haine, luîndu-i și o sumă de bani.

❑ In vederea încurajării culturii prunelor și a industrializării lor, ministerul Industriei și Comerțului a adresat prefecturilor din regiunile bogate în livezi de prune, o circulară, în care după ce arată dorința ministerului de a veni în ajutorul proprietarilor de livezi de prune, pentru a'i face să'și industrializeze fructele, uscîndu-le în cuptoare sistem bosniac, sau prefăcîndu-le în magiun (povidlă), spune că a hotărît să ia măsuri de însurajare numai în acele părți în care recolta anului acesta ar motiva în deajuns intervențiunea ministerului; recolta de prune a anului de față fiind în multe părți compromisă.

❑ Din Ungheni se comunică că femeea Elena Țopîrdei care suferea de mai mult timp de epilepsie, ducîndu-se la băltoaga de lîngă calea ferată Cristești, ca să prindă pește. a fost apucată de accesul boalei și căzînd în baltă, s'a înecat.

DIVERSE

— Tînărul Victor Gh. P. Ianculescu, absolvent al liceului și fiul d-lui inginer P. Ianculescu, care fusese atins de febră tifoidă, a intrat în convalescență.

— In ziua de 1 August se va ține o licitație publică în cancelaria corpului IV de armată pentru darea în antrepriză a aprovizionării zahărului necesar acestui corp pe timpul de la 1 August a. c. pînă la 1 August 1910.

— D-na și d. E. I. Brumer, proprietarul primului depozit de ziare, pleacă mîine la Karlsbad.

— D. dr. Tudor a confiscat de la Comerciantul A. Rosen din strada Academiei No. 3 cinci chilograme de mezeluri fuind și mai multe probe pentru analiză.

— Aflăm cu plăcere că a avut loc logodna d-nei Ecaterina Ghiorghiu, institutoare în Trg. Frumos, cu d. dr. Ciocan.

— In strada Moțoc No. 8, a încetat din viață copilul Leib Brinz, care zăcuse de febră tifoidă.

— Poliția din Trg.-Frumos, a înaintat prefecturei poliției pe pungașii Vasile Calpan din Iași și Leib Iosif zis și Moise Herșcu de fel din Austria, găsiți în iarmarocul ce a'a deschis în ziua de 6 Iulie în acel oraș. Numiții au fost înaintați parchetului.

— Prefectura județului a intervenit la Societatea pentru ajutorul inundaților și incendiaților pentru a despăgubi pe locuitorul Ianca Mahu din comuna Fîntînele, căruia în ziua de 14 Iunie trăsnetul i-a nimicit casa, cauzîndu-i o pagubă de 1415 lei.

— Serviciul sanitar al județului, a fost înștiințat că în comuna Movila ruptă din județul Botoșani s'a declarat printre cai, epizootia de cărbune (dalac).

— Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei jadețului că a încuviințat expulzarea supușilor ruși V. I. Fendic și Ana Petrovna, găsiți prin județ în stare de vagabondaj.

„VULCAN"

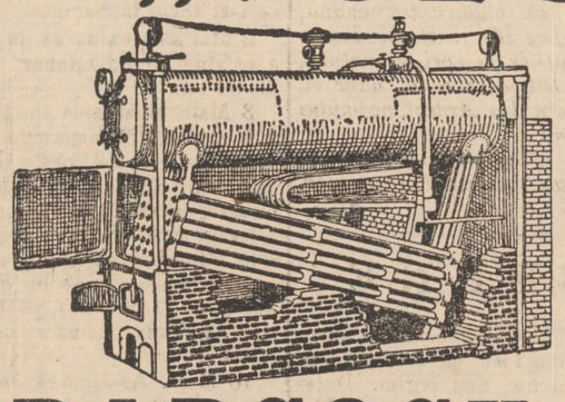

FABRICĂ DE MAȘINI

SOCIETATE ANONIMĂ

BUCUREȘTI

EXECUTA CA SPECIALITATE:

CAZANE

multitubulare cu circulațiune de apă și supraîncălzitoare SISTEM ȘI BREVET

BABCOCK-WILCOX

LONDON

Curățitoare de apă brevet HALVOR BREDA, Transmisiuni de forță Economisoare

OFERTE ȘI PROSPECTE după cerere GRATUIT

Ultime informaţii

❑ *D. Balş, inginerul şef al direcţiunei generale a serviciului sanitar, a sosit azi dimineaţă în localitate.*

După amiază, d. Balş însoţit de d-nii Radu arhitect al zonei a 6-a, Cristodulo inginer şef al judeţului şi medicul primar al judeţului, au plecat cu automobilul în judeţ spre a'alege un loc, unde urmează a se construi un azil *pentru tuberculoşi.*

Punctele vizate, în afară de Bîrnova, care a fost ales de d. dr. Cantacuzino, directorul general al seviciului sanitar, sunt: pădurea Musteaţă (între Poeni şi Tomeşti) şi Hadâmbu (între Voineşti şi Mironeasa).

❑ *D. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, soseşte în localitate cu trenul de Paşcani de 6 şi 10, venind de la Piatra.*

D-sa va rămînea în Iaşi cîte va zile, şi va face probabil inspecţii.

❑ *Se svonise alaltă-eri în oraş, că un caz cu totul suspect s'a constatat la Podul-Iloae, fiind vorba despre moartea grabnică a unei femei.*

Adevărul e următorul: Femeia Maria Ditner din P.-Iloae, venisè Vineri în Iaşi şi vizită o familie din Păcurari, unde este un caz grav de febră tifoidă. Ea probabil s'a contagionat, şi întorcîndu-se acasă a incetat din viaţă imediat.

❑ *Aseară a fost un nou caz mortal de febră tifoidă. Epidemia, de două zile pare a fi staţionară.*

In schimb insă, gastro enterita face mari ravaqii printre copii. Mortalitatea e aproape 80 la sută.

Trei sergenţi-majori din poliţiie şi un agent special de la siguranţă, sunt bolnavi de febră tifoidă.

Zilele acestea se va face analiza apei şi probabil, că cîte-va iszoare de la Aroneanu vor fi părăsite.

❑ Ca şi noi, şi alte ziare au relevat de mai multe ori faptul că direcţiunea generală a serviciului sanitar, n'a plătit lefurile personalului, însărcinat cu combaterea epidemiilor, precum şi a agenţilor sanitari, pe două luni din anul trecut şi şase din anul acesta.

Astăzi în fine, după o aşteptare de opt luni de zile s'au plătit şi aceste salarii.

❑ Administraţia Comunală în urma raportului d-lui dr. Tudor a închis Cafeneaua Trayan, dîndu-se termin pînă astăzi de a se face reparaţii radicale şi a se cumpara Mobilier nou.

❑ Lipsa de ploaie se simte foarte mult la ţară.

In comunele rurale din judeţul nostru, s'au făcut eri rugăciuni şi procesiuni religioase pentru ploaie.

❑ In toamna anului curent se va sărbători împlinirea a 25 ani de la înfiinţarea Facultăţei de Teologie din Bucureşti.

La acea sărbare vor fi invitaţi şi licenţiaţii în teologie al numitei facultăţi, pentru care decanul le face rugare ca să bine-voiască a-i înainta, cît mai urgent postbil, adresele lor exacte.

Cu ocaziunea serbărei se va tipări o scriere festivă care va cuprinde darea de seamă asupra Facultăţei de Teologie şi scurte articole din partea profesorilor şi licenţiaţilor facultăţei.

Acei dintre licenţiaţii în teologie, cari vor bine voi a scrie, sunt rugaţi a înnainta decanului articolele lor, cari pot fi de preferinţă numai scurte cugetări, cel mai tîrziu pînă la 1 Septembrie 1909, pentru ca publicaţiunea să poată apărea la vreme.

❑ Eri după amiazi, la orele 4 a avut loc înmormîntarea regretatului Gh. Nicoleanu avocat.

Familia sa, care se află în viligiatură, s'a reîntors şi a luat parte la înmormîntare.

De asemeni a luat parte un mare număr de avocaţi.

D. Efrem Mazlîm, prodecan a baroului local, a ţinut o cuvîntare, relevînd meritele defunctului şi pierderea cea mare ce o are baroul ieşan prim moartea lui Gh. Nicoleanu.

❑ Cercurile de înscriere în şcoala superioară de arte şi meserii din localitate, se va primi de la 16 August, pînă la 1 Septembrie.

Pentru bursele statului şi locurile de externi, cererile se vor adresa direcţiei şcoalei, iar pentru bursele judeţelor, prefecturilor respective.

Sunt vacante următoarele locuri la: secţia ajustajului 6 locuri de solveţi şi 15 externi; lăcătuşeria 6 solvenţi, 15 externi; cazangeria 5 solvenţi, 15 externi, tinichigeria 5 burse ale statului, 1 a judeţelor, 4 solvenţi şi 16 externi: forja 5 solvenţi şi 15 externi; turnătoria 8 burse ale statului, 4 a judeţelor, 4 solvenţi şi 16 externi; tîmplăria 8 burse ale statului, 6 a judeţelor, 4 solvenţi şi 16 externi; rotăria 4 burse ale statului 2 ale judeţului 4 solvenţi şi 15 externi.

Dau burse următoare judeţe: Bacău, Botoşani, Iaşi, Neamţ, Roman, R.-Sărat, Buzeu, Prahova, Covurlui şi Putna.

❑ Ni se semnalează un fapt, contra căruia cerem să se ia măsuri, faţă de grozava epidemie de febră-tifoidă.

Aparii din oraş încarcă apa în sacale, de la Ciric, fără nici un control. Cofele de care se servesc sunt murdare şi apa luată de ei în asemenea condiţiuni, este distribuită în oraş.

S'a intervenit de multe ori să se instaleze acolo o pompă cu ţevii, pentru ca aparii să nu mai facă uz de cofele lor, care D zeu ştie prin ce locuri mai umblă. Nu s'a făcut însă nimic. Ar fi bine ca aceste pompe să fie numai de cît instalate, mai ales acum cînd pericolul e aşa de mare.

❑ Cu ocazia aplicărei legei monopolului vînzărei băuturilor spirtoase, s'a constatat că unii din cărciumari comunali nu îndeplinesc condiţiile cerute de lege. Aşa unii au obţinut autorizaţia să deschidă cîrciumi avînd pămînturi ţărăneşti în arendă, ceea ce legea opreşte.

Ministerul de finanţe a luat dispoziţia ca să retragă brevetele unor asemenea cîrciumari şi să nu permită să aibă astfel de pămînturi de cît acelora cari erau arendaşi înaintea autorizărei deschiderei cîrciumei, pentru ca să-şi poată ridica recoltele semănate anul acesta şi în urmă să renunţe.

Ministerul de interne, în urma intervenţiei celui de finanţe, a trimis prefecturilor o circulară în acest sens.

❑ D. I. Chicoş, inspector al meserii lor a sosit la Vaslui.

D sa împreună cu d. I. Meraută, secretarul camerei de comerţ din Iaşi va alege locul pentru construirea oborului comunal.

❑ Pe ziua de eri numărul morţilor în oraş a fost de 15, din care 3 de febră tifoidă şi cea mai mare parte de gastro-enterită.

❑ Ministerul de finanţe şi industrie a pus în vedere fabricanţilor şi altor patroni de stabilimente industriale că, pe viitor, nu se vor mai acorda scutiri şi prelungiri de avantagii de cît cu condiţiunea ca cei interesaţi să dea o declaraţie că nu vor avea nici o pretenţie, în caz cînd legea pentru încurajarea industriei naţionale s'ar modifica sau s'ar schimba actualul regim vamal, prin modificarea tarifului sau convenţiunilor comerciale.

❑ Din Viena vine vestea că d-na Michelsohn, de los din Iaşi, care a sosit acum cîte-va zile acolo, a încetat subit din viaţă.

❑ Societatea de gimnastică, Sport şi Muzică din localitate, care a făcut atît de îmbucurătoare progrese pentru justificarea primei părţi a denumirei ei aşteaptă de mult organizarea unei secţiuni muzicale active, care să'i completeze misiunea.

La adunarea generală din 19 Aprilie 1909 a. c., Societatea a delegat pe dl. inginer Th. C. Letca să se ocupe cu organizarea acestei secţiuni.

Păşind la îndeplinirea acestei însărcinări, d. Letca a redactat o circulară-memoriu solicitînd concursul şi colaborarea membrilor.

❑ Holera începînd din nou a se întinde în guvernămintele din Rusia, şi pentru ca să nu să poată introduce cu uşurinţă în ţară, ministerul de interne a trimes astăzi o circulară telegrafică serviciului sanitar, prin care cere ca să pună în vedere medicilor respectivi de a îndoi supravegherea la punctele de intrare în ţară atît pe apă cît şi pe uscat, menţinînd aceleaşi măsuri de mai 'nainte în ceia-ce priveşte pe călătorii ce vor veni din Guvernămintele: Petersburg, Riga, Finlanda, Arkanghel, Jaroslau etc.

❑ D. căp. Duca din compania a V-a a regimentului 13 Ştefan-cel-Mare, a fost numit şef al depozitului de recrutare, în locul d-lui căp. A. Arabu, care a trecut în graniceri.

❑ E vorba ca la toamnă să se ţie în Capitală un congres al tuturor maiştri lor de muzică din întreaga ţară.

❑ O scrisoare ne aduce la cunoştinţă că la atelierele c. f. r. de la Frumoasa ar fi cîte-va cazuri de febră-tifoidă.

Atragem atenţiunea celor în drept să cerceteze.

❑ Simbătă se vor plăti la administraţia financiară pensiile civile şi militare pe luna Iulie.

❑ De cîte-va seri laşul a căpătat o nouă distracţie, de care uzează în mod destul de inteligent. Grădina Bragadiru, de cînd a sosit trupa domnului Al. B. Leonescu a ajuns localul de întîlnire a tot ce laşul are mai iubitor de artă, de teatru.

In adevăr, trupa d-lui Leonescu, stă să se achite în mod foarte conştiincios faţă de ieşeni şi prin repertoriul ce şi-a format şi prin modul cum artiştii se produc în rolele lor. In special d. Leonescu directorul trupei, a intrat în graţiile publicului printr'un admirabil joc de scenă, care denotă puternicul său talent.

Aseară s'a reprezentat *Secretarul general*, piesă de un humor irezistabil, în care d. Leonescu, prin modul de interpretare a rolului său a cules aplause entuziaste. De asemeni întreaga trupă a fost bine.

Cea ce ne-a surprins însă, este variaţiunea multiplă de tipuri pe cari d. Leonescu le reproduce cu aceiaşi vervă, cu aceiaşi stăpînire de sine.

Indemnăm din suflet publicul ieşan să profite de reprezentaţiile atît de distractive ale trupei Leonescu

Astă-seară se va reprezenta cunoscuta comedie *Vasilache Astronomu.*

❑ La 1 August se va ţinea la prefectura de judeţ, licitaţie publică pentru vînzarea, spre exploatare, a mai multor păduri ale statului.

❑ D. Gr. Buicliu, directorul creditului urban, a obţinut un concediu de o lună de zile.

D-sa va fi suplinit de d. Gh. Botez, subdirector.

❑ Poimîne comisiunea de repartizarea contingentului 1910 va începe operaţiunile pentru repartizarea noilor recruţi pe la trupe.

❑ D. dr. C. Tudor, medicul disp. I-a, împreună cu d. sub-comisar I. Ghiulea, a inspectat azi hotelurile, birturile, cafenelele şi toate localurile publice din Bulevardul Ferdinand şi str. Arcu, dînd mai multe instrucţiuni, între care: 1) să nu întrebuinţeze de cît apă fiartă; 2) să nu permită vizitatorilor de a umbla cu mîna pe toate pîinile, chifele etc, până ce cumpără una; 3) să se ţie acoperite toate obiectele alimentare, vasele să fie curate şi spalate sub robinet.

De asemeni a pus în vedere ca vasele şi paharele să fie spalate tot cu apă fiartă, iar cea întrebuinţată edată, să fie arunsată.

Pe mulţi i-a găsit că nu se conformează ordonanţei comunale şi le-a dat termen până astăzi la orele 6, iar în caz contra vor fi pedepsiţi.

Unul din cei mai contravenienţi, d. dr. Tudor a constatat că e lăptarul I. Dimitriu, care are cofitărie şi lăptărie în piaţa Unirea. Acestuia i-a dat termin până la ora 2 astăzi să se conformeze ordonanţei comunale.

❑ **Huşul petrece.**—La 20 Iulie se va da în sala Teatrului naţional din Huşi o serată dansantă din partea societăţei comercianţilor „Meseriaşilor Romîni", de supt preşidenţia d-lui Aleca Idriceanu, fruntaşul comerţului romîn din Huşi.

Din comitetul societăţii fac parte d-nii: C. Pivniceru preşedinte, St. N. Teodor şi P. Harnagea vicepreşedinţi, P. I. Dăscălescu casier, Gh. Ivanovici contabil, M. Dimitriu secretar.

Balul promite a avea tot succesul aşteptat.

❑ **Moşnenii şi răzeşii**, origina şi caracterele juridice ale proprietăţii lor; studiu din vechiul drept romînesc, de Sebastian Radovici, avocat. Bucureşti 1909. Broşură de 336 pagini.

Vom stirui într'un apropiat număr asupra acestui studiu.

❑ Din Paşcani ni se scrie că la lucrările de repararea digurilor la podul Timişeşti, de peste apa rîului Moldova, în dreptul com. Cristeşti, săteanul lucrător Ion V. Nechita Nichifor din satul Cristeşti (Suceava), a fost victima unui grav accident din cauza nefixării sonetei pe care se ridică pilotul cum şi din cauza relei construcţiuni a schelei pe care lucrau oamenii.

La momentul prăbuşirei 11 lucrători au scăpat sărind în apă, iar sus arătatul sătean, în vrîstă de 26 ani, a alunecat cu piciorul drept între scândurile schelei cari erau rare şi izbindu-şi macaraua, i-a produs fractura gambei. Rănitul, prin îngrijirea d-lui administrator D. Secară, a fost transportat în stare gravă la spitalul din Trg.-Neamţ, unde a fost internat.

Ceilalţi 11 lucrători s'au ales unii cu spaima alţii cu uşoare leziuni pe faţă şi corp.

◔ **Judiciare.**—Astă-zi curtea de Apel urma să judece procesul d lui Gorănescu, acuzat că a delapidat sumu de 90 mii de lei de la banca comercială din Bacău, pentru care a fost condemnat de trib. Bacău la 4 ani închisoare.

In urma cererei apărărei, curtea a amînat procesul, pentru a se aduce copii de pe conturile băncei, registrele pe 1907, 1908 şi 1909 ale băncei, precum şi altele de care s'au servit experţii şi tot odată proba cu martorii,— pentru a se descarca suma de 50.000 lei, din suma de care este acuzat Gorănescu că a delapidat-o.

— Tot astă-zi urma să se judece la curtea de Apel. procesul lui D. Negrutz, fostul diriginte al oficiului din Burdujeni, care a fost condemnat de trib. Botoşani la 2 ani închisoare şi despăgubiri, pentru delapidare de bani publice.

Procesul s'a amînat, din nou, pentru ziua de 12 Septembrie.

— Princu Zeilig, care a fost declarat în stare de faliment, a făcut apel contra declărărei, pe motivul că nu mai e comerciant.

❑ Ultimele evenimente din Constantinopole, Detronarea Sultanului Abdul Hamid, se desfăşoară astă seară Luni 13 Iulie pe pînza cinematografului Pathé Frères din grădina Chateau aux fleurs.

Iată cîte-va scene principale ale acestei artistice reconstituiri:

Plecarea la Selamlîc. Patriarchul armean comunică partidului liberal că fraţii săi sunt masacraţi şi-i aţiţă la revoltă. Sultanul se reîntoarce la Palat. Junii turci se revoltă contra sultanului. Patrioţii macedoneni se revoltă şi ei şi al 3-lea corp de armată se uneşte cu junii turci. Sultanul ordonă masacrarea armenilor. Năvălirea la Palatul Ildis Kiosk. Viziunea şi crimele sultanului. Sultanul cade în mînile junilor turci. O decizie ministerială declară că sultanul numai are dreptul de a domni. Plecarea lui Abdul Hamid.

Un sujet care brilează în noul program de astă seară Luni, este şi Colombo, capitala fermecătoarei insule Ceylan. Se atrage atenţia că acestea sunt vederi nouă, nearatate absolut nici odată pe pînza cinematografului.

Programul nou de astă seară mai cuprinde, în celelalte părţi, scene teatrale comice şi sportive.

❑ **Birou de copiat acte cu „Maşina de scris".**—O trebuinţă de mult simţită în oraşul nostru era înfiinţarea unui *birou special* pentru copiarea actelor cu „Maşina de scris".

„Agenţia Teatrală Thalia", Th. P. Maximovici, Iaşi str. Lăpuşneanu No. 35, (lîngă Berăria Bragadiru), invită pe toţi domnii Avocaţi, Ingineri, Arhitecţi, Autori, să bine voiască a'i încredinţa orice acte pentru copiat cu „Maşina de scris", ca: petiţii, contracte, sentinţe, hotărîri, devize, manuscrise, asigurîndu-i că vor fi pe deplin mulţumiţi de scrierea frumoasă şi repede ce se obţine cu cea mai perfecţionată „Maşină de scris" „Ideal".

Faţă de neînsemnata taxă ce se ia (0—50 bani de pagină), formatul unei coale de hîrtie timbru), agenţia are speranţa că fie care va profita de această lesnicioasă şi folositoare ocaziune, mai cu seamă că biroul agenţiei este la îndemâna fie căruia în ori-ce timp şi oră.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 13 Iulie.

Plecarea d-lui Clemenceau

Paris.—Fostul prim-ministru Clemenceau a plecat azi dimineaţă la Karlabad, spre a'şi urma cura.

Anchetă

Caracal.—D-nii inspectori Bulgaru şi Perleţeanu, au făcut astă-zi ancheta la poşta din localitate, în chestia funcţionarilor acuzaţi că ar fi sustras pachete poştale de valoare.

Manifestaţie

Londra.—Eri a avut loc o manifestaţie grandioasă în favoarea budgetului; 90,000 manifestanţi s'au dus în procesiune la Hydelpark, unde s'au rostit discursuri politice. Un ordin de zi a fost adoptat cerînd reforme şi somînd guvernul să se opună mutilărei proiectelor budgetare.

Accidentul unui crucişător

Londra.—Crucişătorul Blenheim, care s'a cufundat eri la intrarea portului Harwich, nu a putut încă fi pus în stare să plutească.

HOLERA

Petersburg.—De eri au fost 69 cazuri de holeră, cu 29 decese. Totalul bolnavilor săptămîna trecută a fost de 755; Săptămîna anterioară au fost 838 cazuri, cu 384 decese, iar acum trei săptămini, au fost 1270 cazuri, cu 530 decese.

Guvernămintele Wilna şi Minsk au fost declarate ameninţate de holeră.

Călătoria d lui Brătianu

Viena.—Primul-ministru romîn d. Ionel Brătianu, s'a întâlnit aci cu baronul d'Aehrenthal, căruia i-a predat marele cordon al „Coroanei României".

D. Brătianu a avut o întrevedere de o oră cu baronul d'Aehrenthal

Fostul Şah

Teheran.—Agenţia Reuter află că fostul Şah se află încă în localul legaţiunei ruse. Forţe considerabile sub Sauleddauleh înaintează spre Chiras.

Trecerea canalului Mânecei în zbor

Calais.—Aviatorul Bleriot, azi dimineaţă la ora 4 35 a făcut o ascensiune cu aeroplanul seu, pentru a trece canalul Mînecei.

Bleriot a izbutit să treacă canalul Mînecei cu aeroplanul, coborîndu-se la Douvres-Castl. La ora 4.35, a plecat din Calais. A trecut deci din Franţa în Anglia în 23 minute.

*

Contratorpilorul francez, Escopette, pe bordul căruia se afla soţia aviatorului francez, a sosit la Douvres la ora 6.50.

*

Douvres.—Puţin după coborîrea sa, pe teritoriul englez, aviatorul Bleriot, a dat următoarele lămuriri unui reporter englez:

„Cu tot vîntul puternic, timpul mi s'a părut favorabil pentru încercarea mea. Dupa ce vasele, cari trebuiau să mă însoţească au plecat, îmi luai sborul, după 15 minute nu mai vedeam nici coasta Franţei, nici coasta Angliei.

Peste puţine minute însă regăsii direcţiunea mea spre Douvres. Am sburat de-asupra vaselor ancorate la Douvres. Vîntul sufla dinspre sudvest. Am trecut de asupra forturilor, în direcţiunea estului. După ce am dat două mari ocoale m-am coborît cam cu putere pe pămîntul englez. Aviatorul s'a dus apoi la hotel şi de aci va pleca la Londra".

Paris.—Inălţimea la care s'a ţinut Bleriot, în timpul sborului seu, era de 50 metri. Stabilitatea aeroplanului era absolută. Bleriot a hotărît să concure şi la preţul de 25,000 franci acordaţi ca premiu pentru cursa Londra—Manchester.

Aeroclubul englez va rîdica un monument pe locul unde Bleriot s'a coborît. Ziarele celebrează succesul aviatorului francez în articole entuziaste.

Familiile: I. A. Bergenştein şi Marcus Iuster, au durerea a anunţa moartea prea iubitei lor:

Nachama Bergenştein

Incetată din viaţă astă noapte şi roagă pe cunoscuţi şi prietini de a asista la înmormîntare, care va avea loc Marţi 14 Iulie orele 2 p. m.

Cortegiul va porni de la locuinţa d-lui Marcus Iuster, str. Carol 34.

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac**, recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Profesor special franceză, germană, matematici, curs primar, secundar. Adresaţi-vă: Mihăilă Sf. Athanasie 4

De arendat sau de vînzare

Una vie mare total 45—50 hect., cu plantaţie americană, arătură şi fânaţi ca 38 hect., livezi, nuci mulţi, pădure, acarete bune; pivniţi mari, Velniţă etc.

Situată pe platoul Vişan lîngă pepiniera statului cea mai bună şi frumoasă poziţie, ferită de brumă şi renumită pentru producţie de vin bun.

Pentru lămuriri şi condiţii adresa la *D C. N. Paraschivescu Iaşi.*

Berăria „Azuga"
IN FIE-CARE SEARĂ
Orchestra de Salon
ODION
Cu repertor nou şi ales
ADMINISTRAŢIA

D-r Max Schwamm
Viena IX Elisabethpromenade 35
TELEPHON 12304
Consult. în limba romînă şi franceză

Fabrica de SOBE DE TERACOTĂ
Fraţii MACUROFF
IAŞI.—72 SOSEAUA PACURARI 72—IASI
Execută Sobe de teracotă jmalţuite în toate colorile
OLANE de ori ce dimensiuni pentru coşuri şi drenagiu.
Pentru informaţiuni şi probe a se adresa la d. Grigore Ichim Frizer str. Lăpuşneanu 28 sau direct la fabrică.

BYRRH

CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat postal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

☛ In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL
2e, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Gelia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.— Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 773 —Mercuri 15 Iulie 1909

Ipoteze constituționale

Dăinuirea liberalilor la putere se datorește nu puterii lor de coheziune politică, ci și faptului că opoziția e divizată adînc prin ruperea în două a partidului conservator și înființarea partidului democrat de supt șefia d-lui Take Ionescu.

In jurul acestui fapt s-au făcut toate ipotezele, s-au adus în sprijin toate precedentele și fie-care și-a tras încheerile, ce-i conveneau.

S-au pus fața în față *șefii* și fără a ne trage cenușă pă turtă, șeful nostru este cel mai șef. Rari oameni politici au întrunit calitățile de om de stat ca Take Ionescu. De cît, tocmai asupra persoanei șefului nostru s'au coalizat șefii celorlalte 2 partide, cu toate invectivele. Dar nu-l ating și steaua lui merge crescînd. Escesul de ocară l-au înălțat și mai tare. De un ciot nu se împedică nimene; și Take Ionescu este cel mai de samă om de stat al actualității.

S-au pus față în față *principiile*; și ponegrirea și denegarea a ori-cărui principiu a fost tactica adversarilor. Partidul nostru și-a dat un program, adică a anunțat niște principii, iar șeful, în prodigioasa lui activitate intra și extraparlamentară a sămănat atîtea idei, a diferențiat atîtea principii, a enunțat atîtea doctrine, că din spicuirea lor reiese nu numai esența pură a ideilor democrat-conservatoare, ci și procedura lor constituțională.

Și liberalii au cetit un program la 1892; dar a rămas ridicul. După 17 ani liberalii s-au îndepărtat așa de mult de programul lor, că azi par a fi Hotentoți față de înaintașii lor de la 1892. De ce? au nesocotit procedura întrupării acelor idei în viața constituțională.

S-au pus fața în față *utilitatea* constituțională a noului partid. Aici era cel mai tare argument *ad rem*. De 40 ani Regele a lucrat cu 2 partide. Tema constituțională a celor 2 partide, e un mecanism de palat simplist, dar nu folositor țării. Cu 2 partide țara tot slabă este politicește și alegătorul tot se lasă influențat de cele 2 partide.

Partidul democrat era o derogare de la practica constituțională a celor 40 de ani. Argumentul acesta n-are o valoare în sine, ci prin împrejurările noastre proprii.

Cu cît chemi la viața politică masele, cu atît mai greu e de vîrît toate nevoile țării în cuprinsul teoretic a 2 partide; căci atunci se întîmplă fenomenul anormal: supt rigiditatea nevoii partidele fac legi în desacord cu doctrinele sale: partidul conservator votînd taxe pe moșteniri; și partidul liberal votînd legi prin care se creiază privilegii unor anumite clase de cetățeni.

Dar șeful nostru a răspuns cu succes la această greutate de fapt: noi suntem cel de al 2-lea partid, căci noi ne-am botezat prin focul luptei și avem menirea de a fi noi expresiunea adevărată a partidului conservator.

Cu cît junimiștii ies din circulație și se ascund supt tulpina liberală, cu atîta ființa lor politică devine o problemă, pe care țara are a o rezolva cît de curînd și spre veșnica lor pomenire.

Dacă față de țară procesul e ca și cîștigat; căci jurații, cari judecă fără carte, ci după bătăile inimei au răspuns *da*, partidul conservator-democrat de supt șefia d-lui Take Ionescu, el este expresiunea ideei conservatoare în țară, iar partidul rămas supt tutela d-lui Carp, e o picingină a colegiilor I de Cameră și Senat.

Dacă jurații, zic, și-au dat verdictul afirmativ *cu mare majoritate*, a rămas președintele Curții, care e M. S. Regele, care încă își are scrupulele sale, căci el judecă după cod și protocol.

Și zic carpiștii: nu se poate ca M. S. Regele să cheme pe altul la putere după liberali de cît pe d. Carp, căci d-sa reprezintă *boerii* și Regele nu poate trece peste boeri.

Curios argument politic în 1909!

M. S. Regele a lucrat și lucrează numai cu boerii, căci nu se poate, că cine ajunge să fie sfetnic al M. S. să nu fie boer boerit. Cei 80 și ceva de sfetnici ce i-a avut M. S la guvern în 43 de ani, n-au fos de cît boeri boeriți. Țărani *avto catavto* în zeghe și poturi n-au rîdicat treptele palatului ca stălpi ai țării. Chiar cînd boeri ca Tăutu îmblau cu *meșini* și încă nu erau în țurcă și sucman.

Dar dacă, e vorba de preferat boerii de rasă, cari pretind puterea în virtutea acestui drept *ab intestat*, apoi istoria arată că M. S. Regele a folosit mai puțin pe boerii conservatori, de cît pe boeriții liberali.

Iar în special d. P. P. Carp a avut marele nenoroc de a fi cel mai puțin sfetnicul M. S. Regelui, pentru că tocmai e d. Carp!

Și atunci, rămîne Regele pur constituțional, care trecînd peste boeri și boeriți, se va întreba: Cui să dau puterea?

D-lui P. P. Carp nu se poate. D-sa n-are putință de a guverna, căci n-are partid, ci are clanuri politice. Și apoi, d-sa a mai fost șef de guvern și a mers rău. Neputînd da un guvern tare și *omogen*, va stărni așa de crîncene lupte în sinul partidului chiar, cum și între noi și ei, că Regele le evită. Și le va evita.

D. P. P. Carp nu va putea fi chemat la putere, o știe și el; dar trebue să o știe și țara, ca să nu mai fie îmbatată cu preferința boerilor bătrîni *evghenicoși*. Ce va face Regele? Va face apel la d. Iorgu Cantacuzino? D-sa s-a exoflisit singur, și *de mortuis nisi bene!*

Să cheme pe Take Ionescu? Țara a dat indicația. Noi am bătut cu mii de voturi și pe liberali și pe Carpiști. Au fost colegii unde Carpiștii nici n'au suflat; și noi am cules sufragii și la col. III ca și la I, căci suntem partid al țării, nu al unui colegiu dat. Dar față cu această indicațiune vădită, clară, puternică, șefii celor două partide vor teroriza palatul prin spectrul unei coaliții mai dehai decît cea de la Mazar-Pașa și ca răspuns la această spaimă, șeful nostru a zis la Alexandria, că numai el, Take Ionescu, poate face alegeri și contra liberalilor și contra carpiștilor, căci dacă acum în anul I de formațiune și în opoziție i-am zdrobit pe toți, dar avînd la spete și marele *àtout* al puterii!

Regele va regurge atunci la o formulă de concentrare. Cum și cu cine? Iată ce vom discuta în articolul următor.

Gh Ghibănescu

Cei doi foști șefi

D. Ioină a rămas ca vițelul la poartă nouă, văzînd și auzind, că „tachiștii" în loc să se ascundă de spaimă la vorba cunoscută a Nababului din liturghia sa de la Ploești, îl somează cu insistență fostul ex-venerat să-și descarce sufletul și să spue tot ce are de spus. Tocmai cînd credea d. Ioină că o să se infunde odată și tachiștilor iată că se întîmplă contrarul. Strașnic simț politic mai are primul redactor al „Voinței"!

Ne vine să rîdem de satisfacția vulgară cu care-și freca mîinile de veselie și aplauda frenetic nerozia, pe care un om cu pretenție de bărbat de stat a scăpat-o fără să-și dea seama. Bietul domnul Nădejde, a trebuit să încerce încă o decepție, pe lîngă multele pe cari le-a încercat în spinoasa i carieră.

De unde credea, că va isbuti să infunde „tachismul", se pomenește că Nababul tace, tace chitic și nu vrea să scoată o vorbă. Iar acum se întreabă și dînsul: ce-i cu „împămîntenirile grase".

Ce să fie; o legendă mai mult, pe care partidul conservator a pus-o în circulație, crezînd că-i va fi de vr'un folos. Dar legendele, dacă încep prin a face oarecare senzație și a ademeni pe cîți va naivi, printre cari se află și fostul șef al „partidei social-democratice a muncitorilor din Romînia", nu întîrzie a fi recunoscute ca atare, și a nu mai inspira nici o crezare.

D. Cantacuzino a scos o legendă, dar ce i-a folosit? Cînd i s'a cerut să se lămurească, să spue tot ce știe—a tăcut.

Și a tăcut pentru că nu are de spus nimic, pentru că nu știe nimic, pe seamă noastră, a acelora despre cari tare mult ar vrea să știe și să vorbească.

Și ast-fel d. Ioină inghiți hapul. Să-i fie de bine!

Iar d. Cantacuzino, care a fost șef de guvern, și care— nu e imposibil—nădăjduește să fie senator cînd-va, să se gîndească bine, că datoria unui om politic este de a vorbi atunci cînd i se cere în interesul luminării opiniei publice; și că dacă nu e în stare să-și ție angajamentul, să nu-și ia obligațiuni atît de echivoce. Căci este posibil, ca d. Cantacuzino să știe ceva despre acele „împămînteniri grase", și despre alte „înmormîntări" grase; dar nu vrea, nu-i dă mîna să divulge secrete, cari aparțin familiei și partizanilor săi.

A îmbătrînit nababul și tot... tînăr a rămas. Ce să-i faci?—natura... Vania

Congresul studențesc

Intre 17—20 August a. c. va avea loc la Iași congresul studenților romîni de pretutindeni, în vederea închegării unei solidarități mai strînse și unei organizațiuni serioase a tuturor studenților romîni. Se știe că și anul trecut s'a încercat organizarea unui asemenea congres, dar din diverse dificultăți ce s'au întîmpinat congresul nu s'a putut ține.

Idea aceasta a unui congres studențesc nu poate decît să surîdă ori-cărui romîn. Ea este bine venită și Iașul va fi bucuros de a adăposti în el cîteva zile tinerimea intelectuală romînească de pretutindeni.

Decît și acum, ca în anul trecut ne punem aceiași întrebare, foarte importantă, și a cărei dezlegare este de natură a indica principiul bun sau principiul rău al acestui congres; a caracteriza moralitatea, sufletul său.

Această întrebare este următoarea: înțeleg organizatorii congresului de a lupta cu ori-ce preț spre a ține departe dezbaterile lui de ori-ce preocupare politică? Înțelege studențimea romînească, că reușita acestui congres este strîns legată tocmai de caracterul său pur național și antipolitic?

Ne punem această întrebare cu atît mai mult, cu cît cunoscînd intențiunile politicianiste ale companiei Iorga-Cuza, sîntem siguri, că congresul studențesc va avea să discute chestiunea primirii sau respingerii de la discuțiile sale ale acestei companii de exploatare a sentimentului public și național.

Dar dualista companie a corifeilor pseudo-naționalizmului este o companie politică; ea nu poate, nu trebue a fi admisă să ia parte activă la lucrările congresului studențesc. Altfel, congresul acesta nu va putea avea nici unul din rezultatele dorite; ba mai mult el va fi un motiv mai puternic pentru zădărnicirea ori cării organizațiuni studențesti serioase.

Noi urăm deci succes desăvîrșit acestui congres în speranța, că politica va fi esclusă sub ori-ce formă, și ori de unde va veni.

Em.

Chestii artistice

O eșire ne la locul ei

Cu prilejul congresului de învățători ce a avut loc nu cu puțin sgomot în Iași d. D. Dimitriu, dirigintele corului Metropolitan, a crezut de bună datorie să întîmpine pe congresiști cu un concert coral, care l'a și dat în sala teatrului național, zi de Sîmbătă 4 Iulie. Învățătorii sînt și ei propoveduitori ai muzicei, căci primesc în școala normală o solidă pregătire muzicală și corală și instrumentală. Toți învață vioara, cîntă în fanfară, fac coruri, dau concerte.

In multele țeluri ce urmărește școala primară e și desvoltarea sentimentului național și bisericesc prin cînt și coruri; și învățătorii noștri se achită foarte mulți în mod conștiincios de această frumoasă sarcină.

S'a mai cîntat atunci de tînărul virtuos în ale vioarei, M. Barbu, cîteva bucăți proprii ale sale, și executate cu acel sentiment, care îi propriu lui Barbu, fiu de Barbu, nepot de Barbu și întrupător a tuturor însușirilor de Barbu.

M. Barbu e un produs specific al Iașilor. De la bunic la nepot în Barbu nu se găsește de cît leșenism, deci în această calitate ni e mai scump nouă; și nu se putea ca la un congres de învățători, cei mai mulți fii sufletești ai școalei normale din Iași, ținut la Iași, să nu audă pe Barbu de la Iași în virtuositățile sale de violonist.

M. Barbu a întregit cu vioara lui concertul coral spre adînca și deplina mulțumire a congresiștilor.

Ei bine, ziarul care și-a făcut o specialitate în a înjura pe Dimitriu, dirijorul corului metropolitun, denegîndu-i ori-ce merit, încărcîndu-l cu toate grațiositățile, n'a scutit nici pe Barbu de proza avertizătoare că se prea uzează eșind des pe scenă cu *variațiunile* sale pe tema *Steluței*.

Și de ce această eșire contra lui M. Barbu? Cu ce le-a greșit acest M. Barbu? El care cu vioara lui a atras înalta protecțiune a M. Sale Regina, protectoara Artelor; el care a știut în foarte scurt timp să se producă ca cel mai talentat absolvent laureat al conservatorului nostru de muzică; el care pe lîngă cultura umanistică are și acel temperament artistic prin excelență, care la el e voacea sîngelui, în loc de a-l încuraja ca să meargă sporind în cariera sa artistică, să se producă pe scene mai mari, spre fala orașului nostru, al înaintașilor săi, al marelui nostru Alexandri, care a întrupat în persoana bunicu-său o pagină vie din viața veche artistică și boerească, să vină scribul anonim și să-l terfelească așa din senin; în ce scop? pentru a da curs răutății.

Nu apărăm pe Barbu ca simplu M. Barbu, dar pe M. Barbu artistul, produsul specific al Iașilor, căci Barbu face cinste nu numai orașului său, ci și țării sale prin virtuositatea arcușului său.

***

CATE-VA NOTE

Intr'o insignifiantă pagină a „Neamului" său, apostolul de la Vălenii de Munte se ocupă despre: „Politică, mercantilizm, invidie personală și literatură romînească". Cu ajutorul aforismelor și a paradoxelor „naționale" dînsul discută, analizează, critică, distruge și cîrpește „politica, mercantilizmul, invidia personală și literatura romînească etc. etc"...

Nu știți, că d. Iorga are în desfacere totală o enormă cantitate de zarzavat politic, personal, literar etc?

*

D. C. Stere are un motiv mai mult să pretindă un portofoliu, căci tradiția de a imita pe Franța nu s'a dezmințit încă. Pînă acum, cînd guvernul francez avea doi foști socialiști în sinul său, guvernul romîn avea unul singur.

Acum cînd cabinetul francez are trei miniștri foști socialiști se cuvine ca în cabinetul d lui Ionel Brătianu să mai intre un fost socialist.

Și în afară de d. Ioină, care însă nu va primi desigur această onoare, d. C. Stere este singurul indicat; afară doar dacă d. Georgică Diamandy nu va ridica pretențiuni.

OAMENI ȘI LUCRURI

GARDIȘTII

Printre victimele numeroase ale bolilor, ale căldurilor și ale tuturor neajunsurilor de cari sufere orașul nostru, o categorie de oameni a fost cu prisosință bine reprezentată în aceste din urmă zile: gardiștii.

Aproape nu este zi ca gazeta să nu aducă vestea despre unul ori mai mulți sergenți loviți în punctul respectiv unde-și fac greaua lor datorie. Insolația, febra typhoidă ori oboseala excesivă pe căldurile tropicale fac mereu victime în rîndurile lor și ei îngroașă într'o proporție însemnată numărul clienților de spital, atît de.. abundenți în timpul de față, după cum—iarna—ei formează contigentul cel mai însemnat al victimelor gerului sau a crivățului furios.

Dacă privim în juru-ne acum în toiul marei vacanțe găsim lucruri stranii și manifestări ciudate. Toți se plîng de munca excesivă din timp anului, toți se plîng de osteneală și de istovire; toți ar vroi să fugă din oraș și să guste la cîmp dacă nu chiar la băi, plăcerea unei bine meritate odihne și a unei leneviri reparatorii.

Să fie oare drept că lucrul cheltuit în cursul lunilor de activitate, de diferitele noastre clase sociale reprezintă un atare exces? Oare funcționarul și profesorul superior, oare avocatul, bancherul și arendașul politicianul și rentierul depun atîta muncă, în cît e o absolută necesitate de luni întregi de repaos?

Fără îndoială că în toate aceste e multă exagerare, afară de cazurile cînd vre o afecțiune organică, vr'o slăbiciune fizică impune un repaos și o căutare.

In genere vorbind munca propriu zisă o depun ceilalți, acei care aproape nici odată nu-și îngăduie o lipsă mai îndelungată dintr'un oraș—afară doară de cîte o unică zi de sărbătoare; o depune meseriașul, micul comerciant, micul funcționar, și numai cîți-va rari reprezentanți ai ocupațiilor intelectuale; o depun acei foarte modești și nebăgați în seamă, acei cari s'ar mulțumi numai să nu fie mereu vlăguiți din cale afară, ci supuși unei munci raționale și omenești. Cine a socotit metoda ce însemnează o zi întreagă de vară tropicală ori o noapte întreagă de răceală polară în serviciul acelor nenorociți gardiști, plătiți cu leu și jumătate pe zi, fără putință de a se hrăni cum se cuvine și a se apăra contra exceselor vremei?

Ei, cărora le e încredințată o importantă misiune socială, sunt dintre adevarații *paria* ai societăți și nu e de mirat că furia epidemiilor alege în rîndurile lor un atît de numeros contnigent de victime. Mai curînd se va mira lumea că s'a putut găsi cine-va care să le adrese un gînd sau un cuvînt de simpatie și de compătimire.

Rodion

Bernard Shaw

Ibsenism și anti ibsenism.—Femei nefemei și femei femenine.—„Amantul".—Paradoxe ibseniane. Ironizarea pseudo culturei orientale.—„Eroii".

II

Partea polemică din «Amantul» o redă Shaw prin figura doctorului Paramore—bărbatul căutat a fi prefăcut în...ginere!

Doctorul acesta nu-i nici trubadur, nici amorez viitor, cum e Charteris care se îndrăgostește de toate femeile. Paramore e un om serios, bărbat în toată puterea cuvîntului și specialist în... diagnoze false! Colonelului Craven, tatăl Juliei, el îi inspiră că-i bolnav, foarte bolnav de ficat, o boală descoperită de el, și Paramore e nenorocit cînd constată că această boală nu există! El nu poate prisepe cum falimentul științei sale poate lăsa rece pe Craven pe care la toată urma îl consideră sănătos numai fiindcă boala inventată de el nu există încă!..

Disperarea lui Charteris față de cele două iubite ale sale e comică și nu mai puțin comice sunt figurile lui Craven ipohondru din fire și a doctorului Paramore.

Valoarea înalt literară a acestei piese nu constă numai în glumele aceste ci mai mult în dialogurile acțiunei; aceste dialoguri nu sunt poate atît de frapante ca ale lui Oskar Wilde, care e francez în eleganța expresiilor... Shaw e englez și rămîne englez! In arta lui e mai puțină „artă" ca la Wilde, dar mai mult caracter și mai mult spirit de observație!

*

O altă lucrare dramatică a lui Shaw, mai acceptabilă pentru scena noastră, e admirabila și plina de vervă comedie intitulată „Arms and the Man"—sau în traducere mai scurtă „Eroii".

E o comedie-pers fl j scrisă cu mult bun simț, o adevărată satră îndreptată contra pseudo-culturei din Orient.

Acțiunea din „Eroii" se desfășoară în Bulgaria, în casa maiorului Pavel Petkoff, în timpul campaniei sîrbo-bulgare. Bulgarii sunt triumfători!

Cînd pentru prima oară se rîdică cortina Shaw cum e ciudat, ne anunță spirituala comedie printr'o farsă: E noapte, Caterina femeia maiorului Petkoff discută cu fiică-sa Raina despre vitejiile repurtate de armata bulgară, iar Raina în culmea admirației își sărută portretul logodnicului, a maiorului Sergiu Saravoff, eroul ofițerilor bulgari de pe cîmpul de luptă!

Scena e de o nespusă gîngășie, iar Raina, după ce Caterina iesă, remîne singură în camera-i de culcare pentru a se da somnului și a visa despre eroismul logodnicului ei!

Un moment de tăcere. Apoi salve de puști și deodată, în întunericul nopței, un om răsare în casă! De sigur vre-un hoț!...

Curînd scena se luminează și Raina care tremură de spaimă are în fața ei pe un... dezertor! Farsa merge crescînd!

Dezertorul e Bluntșli, căpitan în armata sîrbă, elvețian de origiuă, venit ca voluntar în armată și atașat la sîrbi în contra bulgarilor. Rătăcit prin oraș și urmărit de cavaleria bulgară, el a căutat un subterfugiu—și l'a găsit în... dormitorul Rainei care e logodită!..

Bulgarii natural că sunt pe urmele elvețianului și Raina îl salvează îmbrăcîndu-l într'o haină de a tatălui ei...

Bluntșli înoptează deci în dormitorul Rainei. Obosit cum e de atîta trudă el adoarme—, după un dialog foarte spiritual—ceia ce află cu groază atît Caterina cît și Lonka cameristă.

In actele următoare se desvoltă intriga. Bluntșlă e primit bine atît de tatăl Rainei cît și de logodnicul ei, cari îl tratează ca pe un prizonier. Șviterianul prin temperamentul seu caracteristic captivă pe

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

toți din casă astfel că Shaw, prin jocul acestuia, ironizează toată cultura orientală.

Pentru bulgari Bucureștiul—despre care e vorba în *Eroii*—e un fel de Paris, de unde se importă toată cultura în orient! Așa bună oară Raina nu mai poate de atîta admirație cînd povestește voiajul se l-a făcut la București, unde a fost la operă și de unde a adus o unică sonerie Scena cum povestește avantegiile sonerie care o scutește de a chema servitoarea la fie-ce dată, grație unui buton pe care'l apasă, e mai mult de cît drăgălașă!

Nu mai puțin plăcută, e toată atitudinea prizonierului Bluntili. Acesta poartă la cartușieră bomboane de șocolată în loc de cartușe! El devine din ce în ce... mai erou, cînd mărturisește cu multă vervă, și cu mai mult persiflaj, că are mii de cuțite și farfurii, lingari și table, o mulțime de servitori, nenumărate fețe de mese, scaune, oale etc. etc,—căci e fiu de hotelier! Această povestire a lui Bluntili din actul al III-lea e o adevărată satirizare a pseudo-culturei orientale!

Pe nesimțite crește și simpatia Rainei pentru acest erou elvețian și cum dînsa află curînd că logodnicul ei, maiorul Saramoff curtează în taină pe camerista Lonka, ea îl preferă pe noul erou al inimei sale, pe căpitanul Bluntili!

Toată piesa e plină de cele mai vioaie și ilariante dialogari. Shaw a făcut în „Eroii" un tablou ridicol, dar interesant, al pseudo-culturei orientale și a zugrăvit tipuri vii, foarte caracteristice.

Această comedie a inspirat compozitorului vienez Oscar Straus un libret de operetă „Soldatul viteaz" care actualmente repurteaza mari succese.

Ca altă ocaziune ne vom ocupă de alte două lucrări importante ale lui Shaw și anume „om și supra-om" în care adevăratul tip de Don Juan e întrupat într'o femeie și de „Maior Barbara" în care Shaw ironizează societățile de salvare.

Narcis

Intre două Babe

DE

GR. POPESCU

Invățător în Perieni-Tutova

ACTUL I

Scena reprezintă un drum prin sat, la cotitura drumului se întîlnesc două babe; Angheluța vine din dreapta cu o pereche desagi plini în spate, cu niște burueme în mînă; Neaga vine din stînga cu o oală în mînă; în cealaltă mînă ține niște trestii, mături, ață de cînepă, un cranin de cîne Imbrăcămintea băbească, puțin neglijată.

Angheluța, Neaga

Angheluța:—Bun întîlnit, babă Neagă!

Neaga:—Bună să'ți fie inima, lelică Angheluță!

Angheluța:—Dar încotro și unde așa grăbită, pare'că te ia lupul de goană? ori dau turcii...

Neaga:—Mueta cu întrebatul și eu cu leacul; cum t'a fost întrebatul răstit așa cel cu leacul folosit!...

Angheluța:—Mnezău să te audă și Maica Precista!

Neaga: Mă duc la Simina lui Mafteiu, că a venit într'un suflet sărmana!... I s'au îmbolnăvit copiii; Ionel s'a deochiat. S'a uitat cineva cu ochi răi la el, că tare-i drăgălaș și frumușel.

Angheluța:—Ș'apoi lumea e bălțată. Nu-și aduc aminte de deochiu să-i pici cu lumînarea.

Neaga:—Marioara a căzut în boala cîmoască și pînă nu-i voiu face de boală, nimic nu poate să-i folosească.

Angheluța:—Așa-i Neago așa-i, măcar să li se tot cîntă de doftori și doftorii; pînă nu ajunge la noi nu se poate!.. Știi vorba cîntecului: „Cîtu-i lumea și pămîntul pe captori nu bate vîntul.

Neaga:—Dar mueata, lelică Angheluță, de unde așa de încărcată, că ești mai dihai de cît vîndașul ce duce doftoriile de la spițărie la spital?

Angheluța:—Apoi dă, băbuco... pînă nu te trudești nu te pricopsești!—Știi că Mercuri sunt „Oarbele șchioapele" cînd pleacă nebunele de Rusălii. Ai auzit că ele n'au altă grijă de cît să orbească, să șchiopească, să ciuntească, să cotonogească, să strîmbe gara, ochii, la oricine, care din lene nu se îngrijește de strîns burueme.

Neaga.—Araca! lelicuță dragă! Eu am și uitat! Dacă nu-ți mai dau răgaz cu boalele! Pe Irina o doare capul, pe Dahina o bate bărbatul; Dorofteiu sufere de dat, Tănasă s'a îmbătat.. și cîte, cîte... că trebue să umbli ca popa cu ziuntăiu; de unde și blăstămul rău voitorilor contra noastră: „Să ni se roadă degetele de rătezurile ușilor și buzele de bogdaprostile darurilor". Dar tot o să plec Dumnică pe rouă, să adun și eu cîtuși de puțin de ale meșteșugului.

Angheluța.—Geaba, Neago! Geaba! Că după ce pleacă necuratele scuipă pe toate burueniile de leac; călcîndu-le în picioare nu mai sunt bune de nimic; poți să afumi toată ziua și toată noaptea, nimic nu folosesc doar numai o hii înroșesc.

Neaga:—Naț'o bună c'am pățit'o, lelicuțo, căci mare e puterea Dinselor!

Angheluța:—Mare, dar și a burueneelor nu-i mai mică, cînd sunt strînse cu șic mai tae zinelor din unghișoare, căci iată ce sîntă ele, cînd cutreeră cîmpiile, văile, pîrăile: „De n'ar fi avrămească, cristenească, păzitoare în ori ce casă și tălhar de odolean; odolean cu frunza lată ar fi lumea a noastră toată".

Neaga:—Auzi mămucuța să sluțească toată lumea!

Angheluța:—Negreșit! că Rusaliile sau Elele au fost fete de împărat; au căzut în păcat; împăratul le-a alungat; de cîndă ele au înebunit; umblă prin lume, fac hori pe la răspîntii, pe la hotare și vai de cine le eșă 'n cale sau dorm pe afară; că om întreg nu mai este ori îl înebunesc ori îl sluțesc!

Neaga:—Alei! de aceia Iftene Drîmbă are gura strîmbă, spunea că a dormit pe prispă în ziua Bulciului; Ion Cristeiu n'a pas sara spre Rusalii pelin la căpătăi și i-a luat o mînă și un picior; Vasile Năgară a luat somnul meilor de astă vară fiindcă a dormit în prourul lui sf. Gheorghe. Ce să mai zici de Mărgărinta lui Săcară, toată ziua bolborosește din gură ca o moară; se acață de toată lumea, apoi nu-i luată de Rusalii? Ferească D-zeu și pe dușmani! (Își face cruce).

Angheluța:—Și ce leacuri mai ai acolo babă Neago?

Neaga:—In oala asta am apă neîncepută, am descîntat-o și am stins cărbuni pentru Ionel: am luat și niște trestii să-l măsor; apoi să-l scald cu mutătoare că are friguri. Din capul acesta de cîne am să-l ard să fac de boală Márioarei; cu țărna de la mormînt să-i fac un baer; asta e mătură de la biserică să-i descînt că are lichitură!..

Angheluța:—Văd că ai de toate; leac să fie!

Neaga.—Dar mneata ce mai ai în tagîrțele este de ți s'a îndoit spinarea mai tare ca a colivarului cînd aduce colacii de la sf. Toader?!

Angheluța:—Nu mă întreba ce am; întreabă-mă ce n'am? Ute aci am năvalnic să năvălească pețitorii la fetele urîte și bătrîne mai abitir ca la cele tinere și frumoase; cele cinci dește bune de apucătură se plămădesc într'o oca de rachiu se iau deodată bîndu-se ocana toată și să fie datul cît de dat, de ori ce rău ai scăpat; iarba lui tatin, iarba beerului, spînț sunt bune de vătămătură, dar toate se iau cu băutură; dincoace am sburător, avrămască, cristenească, iarbă mare bune de afumat pentru speriat; astea-s ruptorele pentru durere de măsele; iar în legătura asta curată am burueană mare, floricică împărătească bună, sau mai pe scurt mătrăgună. Mult ajută astă buruiană numai să o cinstești cu pîne și cu sare, să o ții la icoană. La crișmari aduce mușterii, se pune în poloboc sau se sădește în colțul pivniții, cine va gusta nu pleacă îndată pînă ce nu-și deșartă punga toată, Pe om din rău îl face bun și din bun nebun. Mai mare leac se poate de a închide gura bărbaților, desmeticiților și rău-voitorilor?!

Neaga:—Da multe mai ai! La nevoe poți și mie să-mi dai. Ce o fi făcînd Ionel și Marioara? Așteaptă!? Las să aștepte că de multe ori am așteptat și eu. Numai bine îi potrivesc la mîncare. Cred că a trecut cioara peste casă. Să ne vedem sănătoase!

(Neaga apucă spre dreapta si Angheluța spre stînga). (Va urma)

Muzeul și biblioteca pedagogică a Casei școalelor

La Septembrie viitor, urmînd a se inaugura noul local propriu al administrației casei școlelor, se va pune cu această ocazie bazele muzeului și bibliotecii pedagogice care vor avea de scop după cum arată apelul trimes revizoratului școlar în primul rînd, desvoltarea învățămîntului primar și normal, iar de învățămîntul secundar se va ocupa numai pe cît va fi cu putință și pe cît vor permite mijloacele.

Atît muzeul cît și biblioteca sunt o necesitate față cu desvoltarea cea mare ce a luat la noi instrucțiunea și față cu legile care au stabilit pe teren solid învățămîntul.

Ținta urmărită e de a se da o instrucțiune cît mai largă și mai completă păturii de jos a poporului, prin cursuri de adulți, conferențe, șezători, cercuri culturale, bibliotesi populare, etc., și va găsi un sprijin și mai puternic în acest muzeu, în bibliotesa ce se va înființa și în membri inimoși și destoinici ce vor colabora la aceastăinstituție.

Scopul atît al muzeului cît și al bibliotecei ar fi:

a) Să ne dea o cunoștință limpede a progresului ce l'a făcut învățămîntul și școala romînească de la începuturile ei pînă astăzi și să dea putința celor ce ar studia istoria culturală a neamului să aibă la îndămînă materialul trebuincios studiilor lor în partea ce privește școala.

b) Să fie un centru de instrucțiune pentru corpul didactic primar unde să'și poată întregi cunoștințele pedagogice, găsind cărți pe care și le-ar putea procura.

c) In fine ele ar împlini un deziderat al pietății și datoriei noastre naționale de a nu lasa uitării și pierzării cele ce au un interes istoric pentru noi.

Pentru ajungerea acestai scop, muzeul va fi deschis pentru membrii corpului didactic în anumite zile și ore.

Biblioteca va funcționa pentru membrii corpului didactic, ca orice bibliotecă publică. Ei vor putea împrumuta cărțile acasă (afară de cele din secția retrospectivă). Felul cum se vor putea împrumuta cărți le se va arăta printr'un regulament.

Membrii corpului didactic se vor putea adresa în scris ori verbal conducătorului muzeului și bibliotecei, cerînd informațiuni asupra ori căror chestiuni de domeniu pedagogic de care ar avea nevoe.

Pe lîngă aceasta bibliotecă se va înființa o sală de lectură în localul Casei școalelor, unde membrii corpului didactic vor putea în anumite ore să citească revistele romîne și streine, să ceară cărți pentru studiile lor.

Casa școalelor va îngriji ca în sala cea mare a localului seu să se ție conferențe instructive cu subiecte literare, științifice, etc., de către membrii corpului didactic. Conferențiarii vor fi plătiți, intrarea însă va fi liberă.

Pentru aduce rea la îndeplinire a tuturor acestor cerințe se va alcătui o comisiune consultativă, care să lucreze la aranjarea muzeului și a bibliotecei prrjectate.

Comisiunea se va compune dintr'un inspector general al învățămîntului primar, un inspector de circumscripție primar, un conferențiar a Casei școalelor, un director de școală normală și care vor lucra sub conducerea administratorului casei școalelor.

Comisiunea se va îngriji de organizarea muzeului, va căuta să ție la curent biblioteca cu toate revistele și cărțile noi, va respunde la întrebările membrilor corpului didactic, va fixa zilele cînd va urma să se ție conferențele publice și în fine se va îngriji de tot ceia ce privește bunul mers al acestei noui instituții.

Litere-Științe-Arte

Oameni... sprinteni.—Cei mai iuți oameni ai lumei sunt Serii, indianii din California, trib care locuește în golful acestei țări și au ca particularitate un instinct și o putere de alergare neobicinuită.

Femeile și copiii consideră ca o distracție a alerga după epuri și a-i prinde din fugă, iar răsboinicii sunt mai iuți decît cel mai iute cerb, cea mai sprintenă antilopă, ba întrece chiar în iuțeală pe cel mai iute cal.

Iată ce ne spune asupra acestui interesant trib Walter von Wolke în cartea sa „Peste mări și țări", după comunicările profesorului american W. J. Mac Gee, care a făcut cercetări la fața locului în cursul a două expedițiuni științifice: Țara în care trăesc acești grozavi uriași sălbatici, este îngrozitoare și neospitalieră ca și aceștia. In țara aceasta cu totul săracă, procurînd însă hrana abondentă, locuesc numai Serii: răsboinici cu pieptul lat și tare, cu fața arsă aproape neagră.

Ei au cu toții ceva din structura și ținuta calului musculatura de oțel a lupului. Datorită solului fierbinte și pietros pielea picioarele lor a devenit tare ca și cornul așa că ei aleargă fără grijă chiar și prin desișurile spinoase de cactus ocolite pînă și de animale. Nevestele serii-lor aduc apa în vase de cîte 33 pfunzi, de la o distanță de 50 kilometri pe 40 grade căldură, ținînd în acelaș timp pruncul în spate împreună cu celelalte nimicuri ce mai au. Chiar copii mici prind din fugă lupii cu cari sunt crescuți împreună, și aleargă pînă și în urma păsărilor cari pornesc în sbor și Max Gee a văzut singur cum un băetan a adus triumfător o mînă de pene smulse din coada unei pasări din sbor. Max Gec a aranjat la un moment dat o cursă de alergare între un cal și un seri, hotărînd ca premiu calul.

Armasariu o rupse la fugă nebun dar numai la 100 metri alergare seriul îl ajunse, și se aruncă din fugă în spate îi înfipse o mînă în coamă și cealaltă în coadă, și peste o minută calul zăcea în nisip cu șalele frînte. Ceilalți serii cari asistau se aruncară urlînd asupra cadavrului înghițiră măruntaele fierbinți pe loc, iar restul cadavrului fu tîrît în lagăr unde pînă în cîteva ceasuri fu mîncat în intregime. Serii stau pe o treaptă de cultură atît de joase încît nici măcar cuțite n'au.

Mîncarea lor o fierb numai arareori pentru a o conserva timp de mai multe zile, dar de cele mai multe ori ei rup cu dinții și carnea crudă infectă și cel mult «moaie» puțin carnea la căldura soarelui.

*

Fiul scriitorului și ziaristului Al. Swietochowski, a inventat o mină care explodează de la sine, la timp hotărît. Ii zice «Detonator». S'au făcut experiențe cu succes la Varșovia. Exploadarea se face prin ajutorul undelor electrice. E de crezut că mina va aduce o revoluție în chipul de-a face războiu.

*

Fostul prim-ministru Georges Clémenceau și-a reluat fără întîrziere „profesiunea" de publicist.

In suplimentul de astă-zi, al ziarului „Berliner Tageblatt" el publică un articol de impresii: „Karlsbad".

Se știe că Clémenceau este un oaspete nelipsit al celebrei stațiuni.

*

Maxim Gorki a publicat zilele aceste un articol istorico-social-politic în care exprimă părerea să individualizmul, principiul predominant în societatea noastră modernă, este absolut vătămător, întrucît el scoboară nivelul moral general și amenință omenirea cu o scădere fatală a inteligenței.

După Gorki salvarea noastră stă în reîntoarcerea la generalitate, la colectivism, la creeștinea obștească, din care sistem au izvorît toate operile mari ale trecutului și din care vor izvorî și ale viitorului.

*

La Londra s'a ținut un congres de orbi Președintele acestui congres d. Harry întrebat asupra modului cum se orientează orbii s'a rostit ast-fel față de un ziarist englez.

Timpul îl recunoaște orbul după mirosul ce exală stradele și drumurile, nervii feței sale arată orbului dacă luceește soarele sau dacă cerul e acoperit cu nouri.

Deosebirea dintre zi și noapte o face după sgomotul stradelor și curățenia aerului, care e mai curat noaptea de cât ziua.

Mărimea omului cu care orbul vorbește el o recunoaște după greutatea mersului și mărimea pasului lui. Vrîsta și genul o recunoaște după glas. O încrucișare de stradă sau o întorsătură a ei orbul o recunoaște după slăbirea sgomotului din stradă, iar apropierea unui pom, a unei grădini sau rîu o află prin miros.

*

Care e autorul cel mai jucat, în cursul veacurilor? La Francezi e Molière. După el, vine Racine cu 6219 de reprezentații: „Les Plaideurs s'a dat de 1219 ori. „Phedra" de 984 ori, „Ifigenia" de 773 ori.

Piesele cele mai puțin jucate au fost „Alexandru cel Mare" și „Thebaida".

Al treilea loc îl ocupă Cornelille, cu 4717 reprezentații. Singur „Le Cid" s'a dat de 919 ori. „Mincinosul" a avut 650 reprezentații, ia „Cinna" 619.

Cele mai puțin jucate piese ale sale, fură „Sophonîsbe" și „Agesilas", cari n'au văzut de cît de două sau de trei ori focul rampei.

Ca urmași ai marilor clasici din veacul al 17-lea, se pot cita următorii autori cari au avut mai multe succese cu operile lor dramatice:

Regnard cu „Nebunii amoroase".

Voltaire cu „Zaira".

Emile Augier cu „Les Legs".

Musset cu „Jl ne faut jurer de rien".

Beaumarchais cu „Bărbierul de la Sevila" și în sfîrșit Dumas fiul cu „Supliciul unei femei" și Victor Hugo cu „Ernani".

Printre moderni e destul să pomenim „Cyrano de Bergerac" al lui Edmond Rostand și dramele lui Victorien Sardou.

Informații

❑ *S'au constatat în județ cazuri de febră tifoidă, cazuri care au fost aduse din oraș.*

❑ Fruntașul nostru, d. C. Disescu, senator, fost ministru, se află de eri în localitate.

❑ Ofițerii de rezervă și elevii plutonieri cari au fost avansați la gradul de sub-locotenent în activitate, urmează să se prezinte la corpurile respective pe ziua de 1 August.

❑ Ministerul cultelor face cunoscut preoților cari nu s'au înscris în listele electorale întocmite la minister în vederea alegerei reprezentanților clerului în consistoriul bisericesc, că contestațiile trebuasc înaintate ministerului, cel mai tîrziu pînă în seara de 21 Iulie.

❑ In ziua de 5 Septembrie c. c., se va ținea în localitate, examenul pentru căpătarea dreptului de a exercita profesiune de cotar public autorizat.

❑ Invățătorul Al. Crețu din comuna Păpăuți (Botoșani) a fost pus în concediu din oficiu, pe ziua de 1 Septembre, pentru incapacitate.

❑ Compania din Regimentul 25 Vaslui, care fusese la Ungheni pentru paza frontierii, s'a reîntors aseară în localitate. Cu acceleratul de seară, compania a plecat la Vaslui.

❑ D. maior Zadic, șeful statului major din divizia 7-a care a fost în localitate în inspecții, cu trenul de aseară s'a reîntors la Roman.

❑ Antreprenorul coloseului Bragadiru, Const. Păunescu, care plecase Sîmbătă în București, aflîndu se eri dimineață la hotelul „English", a încetat subit din viață.

❑ Se spune că la congresul general al studenților care se va ținea la 17 August la Iași, va lua parte și o delegație a studenților turci, din Constantinopol.

❑ D. Mihai Voluță copist la prefectura județului, a fost din nou recomandat pentru postul de șef de birou la acea prefectură, în locul vacant.

❑ Locuitorul Vasile Luca din Sîrca, a reclamat parchetului că întorcîndu-se de la iarmarocul din Tg. Frumos, unde vînduse o pereche de boi cu 400 lei, ajungînd acasă a constatat lipsa din chimir a banilor.

Bănuiala căzînd asupra lui Gheorghe Cucu, care venise cu el în aceiași trăsură, cu numitul, acesta a fost arestat.

❑ In astă seară Marți, trupa de comedie, de sub conducerea excelentului artist d. Al. B. Leonescu, va juca în grădina Bragadiru, frumoasa comedie „Deputatul tatei".

❑ D. sub-comisar Țibichi, care era astă-noapte de rond în oraș, trecînd pe la orele 2 prin piața Unirea, la colțul străzei Golia, din nebăgare de samă, a căzut în șanțul canalizărei, adînc, după cît se știe, de 4 metri.

Numitul subcomisar s'a ales cu cîte-va leziuni, nu tocmai ușoare.

❑ Serviciul sanitar al județului, a fost înștiințat că în comuna Uricani s'a îmbolnăvit de febră tifoidă d. N. Lupașcu arendașul moșiei împreună cu doi copii ai sei.

S'au luat serioase măsuri de combatere pentru ca boala să nu se propage și la alți locuitori.

❑ La 1 Agust se va ținea la prefectura de județ licitație pentru vînzarea spre exploatare, a 6 păduri ale statului: Suhărău afecția I-a, Adîncata-Mitoc, Feredeeni, Măcărești, Cioara și Poenari, cantonul Poenari.

❑ D. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, a sosit azi dimineață în localitate.

❑ Din cauză abondenței recoltei din acest an, magaziile gărilor C. F. R. sunt de pe acum pline de saci cu cereale, cari așteaptă a fi încarcați în vagoane, spre a fi transportați la porturi.

In multe gări sacii stau grămădiți sub cerul liber, nemai fiind loc nici sub acoperișurile provizorii construite prin gări.

❑ La jubileul de 25 ani a facultățede teologie, se va avea loc în cursul lui nei Octombrie, vor participa MM. LL. Regele și Regina, AA. R. Principele Ferdinand și Principesa Maria, II. PP. SS. LL. mitropolitul primat și acela al Moldovei, Episcopii, Arhiereii, consistoriul superior bisericesc donatorii facultății, președintele Academiei; rectorii universităților din Iași și București, o delegație din partea Academiei romîne; profesorii universității din Capitală și ai celei din Iași; foștii miniștri de culte de la înființarea facultății; directorii tuturor seminariilor romîne ortodoxe precum și acei ai institutelor teologice ortodoxe romînești din străinătate; licențiații facultății de teologie și întreg clerul din București.

❑ D. dr. Anghel a cerut să i se încredințeze catedra de patologie externă, remasă vacantă la facultatea de medicină, prin moartea regretatului dr. C. Bottez.

❑ D. inginer ordinar cl. III-a Dimitrie A. Pastia este trecut în cadrul de disponibilitate al corpului technic pe ziua cînd a demisionat din funcția de șef al atelierelor școalei de meserii din Iași.

DIVERSE

— Femeia Mariță Matei din Tg. Jiu a dispărut de la domiciliul conjugal încă din anul 1906, în Vinerea paștelor, fără a i se putea da de urmă. Parchetul primind un denunț cum că numita ar fi fost omorîtă de soțul ei, acesta a fost arestat. Dînsul arată cum că femeia s'ar afla în județul Iași ca servă la un moșier. Parchetul cere prefecturei aflarea ei.

— S'a dispus darea în judecată a cofetarului Dumitriu din piața Unirea, care ține și lăptărie, pentru că a contravenit la ordonanța dată de ad-ția comunală cu privire la măsurile contra febrei tifoide.

— Grănicerul D. Diaconescu, de la pichetul Colțu-Corni, s'a înecat, pe cînd se scalda în Prut.

Ultime informaţii

❑ **Cauzele febrei-tifoide.**—*Provenienţa, sub o formă atît de gravă, a febrei tifoide în localitate, n'a putut fi încă bine stabilită,—atribuindu-se origina epidemiei—apei care alimentează oraşul.*

Cu toate acestea, alta ar fi cauza apariţiei brusce a acestei epidemii, care a îngrozit populaţiunea ieşană.

Un prieten al nostru din Iaşi, aflător în viligiatură la Sibiu, luînd cunoştinţă de apariţia epidemiei, ne face o comunicare foarte importantă:

Anul trecut, în Noembrie, la Sibiu se făcea canalizarea oraşului; în acest scop, s'au desfundat, ca la Iaşi, toate străzile. Din acel moment, epidemia s'a declarat şi tot aşa, ca şi la noi, se atribuia originea ei, apei. Prin Decembrie, cînd a căzut zapada, pămîntul scos prin săpăturile de şanţuri ce se făcuseră, a fost acoperit de zăpadă şi, ca prin farmec, epidemia a încetat. *Prin Martie, zapada topindu-se, pămîntul a rămas descoperit şi epidemia a reînceput din nou şi cu mai multă furie. Serviciul din Pesta à trimes în Sibiu pe cei mai eminenţi medici care luînd pămîntul scos din şanţuri şi analizîndu-l, au constatat că conţine microbul tifosului şi că din această cauză a luat naştere epidemia. Imediat serviciul sanitar, a luat măsuri ca comuna să pue la dispoziţia antreprizei cantităţi enorme de var, care a fost aruncat pe toate întinderile straturilor de pămînt, scoase din săpături. Epidemia a fost combătută cu succes. Acelaş lucru s'a întîmplat anul trecut şi la Craiova, cu ocazia canalizărilor.*

Şi, ca o dovadă că aceasta ar fi cauza, e că şi la Iaşi, ca şi la Sibiu, epidemia, bîntue mai mult în centru, unde s'au făcut săpături, de cît pe la periferii.

Asupra acestei importante chestiuni vom reveni.

❑ **După cum am anunţat eri, inginerul şef al direcţiunei generale a serviciului sanitar, medicul primar al judeţului şi architectul zonei a IV-a, au fost eri în judeţ pentru a alege locul, unde urmează a se construi un azil pentru tuberculoşi.**

Locul ales a fost tot cel de la Birnova aşezat la un klm. jum. de gară, pe o colină, împrejmuită cu brazi.

Azilul va avea 100 de paturi şi va fi destinat pentru tuberculoşii în ultimul grad.

Lucrările de construcţie vor costa 100 de mii de lei; chiar la sfîrşitul acestei luni se va ţinea licitaţie pentru darea în antrepriză a acestei lucrări.

In afară de aceasta, fiindcă între gara Birnova şi locul destinat pentru construirea azilului, comunicaţia se face cu aneveinţă, direcţia generală a serviciului sanitar va construi o şosea pe această distanţă, care va costa 7—8000 lei.

❑ *D. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, s'a dus azi dimineaţă la serviciul sanitar al oraşului.*

Aci d-sa s'a interesat de mersul febrei tifoide, cerînd a i se arăta numărul epidemiei în legătură cu locurile pe unde trec conductele de apă. După ce s'a mai întreţinut cu medicii comunali, directorul general al serviciului sanitar, s'a dus in inspecţie la spitalul sf. Spiridon unde a luat cunoştinţă de numărul bolnavilor de febră tifoidă internaţi in spital.

După amiază d. Cantacuzino s'a dus la Copou la via d-lui Chilimoglu, un vechiu prieten al seu, care se ştie că este bolnav de febră tifoidă. Mîine la ora 11 d sa va avea o nouă consfătuire cu medicii comunali, iar la ora 4 jumătate va prezida consiliul de higienă al oraşului când se vor discuta măsurile ce sunt de luat contra epidemiilor din Iaşi.

*

Medicii comunali au făcut cunoscut directorului general al serviciului sanitar că în afară de grozava epidemie de febră tifoidă, oraşul mai e bântuit de gastro enterită, care de asemenea face mari ravagii, precum şi de cazurile de dureri de stomac cu morţi grabnice care prevestesc holerina sau aşa zisa —„holera noastra".

❑ **La şcoala Normală „Vasile Lupu", vor fi pentru anul viitor şcolar 123 de burse, din care 85 burse pentru cl. I-a, 15 locuri de solvenţi tot pentru cl. I-a; alte 15 burse pentru solvenţii actuali ai şcoalei, care vor reuşi să-şi capete bursa fie de ori ce clasă ar fi solventul, 8 burse pentru cl. 4-a.**

Vor fi pentru anul viitor 2 clasa I-a. Simţindu-se nevoie de a se spori numărul învăţătorilor.

Examenul se va începe la 25 August.

❑ Consiliul permanent administrativ, a hotărît ca lucrătorii străini cari vin în ţară pentru cultura zarzavaturilor, să fie îndatoraţi ca mai întâi să opţie autorizaţia consiliului comunei respective, de a se stabili în comună pe timp limitat şi apoi să fie impuşi a plăti taxa de strejuire.

Servitorii cu simbrie ai acestor lucrători, care au angajamente în regulă, vor fi scutiţi de a cere autorizaţia consiliului comunal de a se stabili în comună, vor fi impuşi însă şi ei la plata dărei de straje.

❑ **Astă-zi şi eri căldurile în oraş au fost groaznice. La umbră 42° Celsius.**

Esperanto.—La congresul esperantist, ce va avea loc în zilele de 19, 20 şi 21 Iulie în Capitală şi-au anunţat participarea numeroşi esperantişti din Serbia, prin cari se găsesc profesori universitari, ingineri, avocaţi, chimişti, ziarişti, pictori, studenţi etc.

Din diferitele părţi ale Bulgariei s'au înscris până acum aproape 100 de esperantişti, între care se află: ofiţeri, profesori, preoţi, industriaşi, comercianţi, studenţi, etc.

Din ţară vor veni esperantişti din: Iaşi, Ploeşti, Craiova, Brăila, Huşi, Călăraşi, Mărăşeşti, etc.

De asemenea sosesc alte numeroase înscrieri atît din ţară cît şi din străinătate.

❑ Pentru locurile vacante de bursieri a Statului şi judeţelor, la şcoala superioară de Arte şi Meserii din localitate. caniddaţii vor fi admişi la concurs în ordinea următoare:

a) Absolvenţii unei şcoale de meserii inferioară, de aceiaşi meserie.

b) Absolvenţii a 4 clase secundare.

c) Absolvenţi a 3 clase secondare şi d) absolvenţii a 2 clase secondare.

Locurile de externi şi solvenţi se vor ocupa fără concurs, în limita locurilor disponibile.

Concursul se va începe la 1 Septembrie, înaintea unei comisiuni compusă din: directorul sau sub-directorul şcoalei, un profesor al şcoalei şi un profesor numit de minister.

❑ **Şcolare.**—Pe ziua de 1 August a. c. ministerul instrucţiunei publice va numi învăţători în următoarele posturi vacante din judeţul nostru.

Căneşti Roşcani postul I, Stînca-Cîrpiţi p. I, Tabăra p. II, Sbiereni-Cotnari p. I, Mogoşeşti-Minzeşti p. II, Rediul-Mitropoliei Ţipiteşti p. I, Copou Dorobanţu, Lupăria Bădeni, Ruseni-Holboca, Horodiştea şi Miroslava p. I, Bădeni, Gropniţa-Bulbucani, Cepleniţa-Buhalniţa, Epureni Spineni, Măcăreşti, Costuleni şi Focurile, posturile II; Osoiu şi Prisacani p. III, Tomeşti I, Cîrjoaia II, Cucuteni, Slobozia, Sineşti p. II, Buznea-Găneşti, Valea Oilor, Frumuşele, Stoineşti, Sîrca, Lungani, Golăeşti-Chişărei, Bucium Păun, Hermeziu Bălteni, Hadîmbu, Brăeşti-Sculeni-Sîrca posturile I.

Tot pe ziua de 1 August se va face numirea unui institutor în localitate, în locul vacant.

❑ **Militare.**—Azi dimineaţă ofiţerii regimentului Ştefan cel Mare s'au întors din călătoria de instrucţie.

— Soldaţii de la munca cîmpului, întorcîndu-se, au fost trimeşi în concediu pe ziua de 13 Iulie.

— Sergentul concediat Gheorghiu I. Pahomi, din regimentul 8 Dragoş No. 29 a fost mutat în regimentul 13 Ştefan cel Mare, pentru a 'şi face stagiul de 8 luni de plutonier.

❑ Medicii comunali au hotărît să ceară ad-ţiei comunale procese verbale în alb şi semnate, spre ale întrebuinţa pentru darea în judecată a comercianţilor cari contravin la ordonanţele comunale, cu privire la combaterea epidemiilor.

❑ De cîte-va zile un farsor, de prost gust,—poliţia ar face bine să'l afle,—se îndeletniceşte cu invenţii cari i-ar putea aduce consecinţi grele. Acel farsor inventează zilnic moartea persoanelor cunoscute în oraş, sau alte nenorociri pe socoteala acestora.

❑ Din cauza epidemiilor ce bîntuie în oraş, e probabil că termenul de şedere a coloniei elevelor de şcoalele primare la M-rea Neamtz, va fi prelungit.

❑ Joui se va deschide la Fălticeni, marele iarmaroc anual, ce se ţine cu ocazia sărbătoarei Sf-tului Ilie.

❑ **Judiciare.**—Astăzi a venit înaintea curţei de apel procesul dintre d. C. Vernescu şi Froim Fischer, pentru daune şi reziliere de contract.

Din partea d-lui Vernescu pledează d-nii Al. A. Bădăreu şi Capşa, iar din partea d-lui Froim Fischer d-nii: C. Disescu, Ernest Cananău şi Osv. Teodoreanu.

— Tot astăzi curtea se va ocupa cu apelul făcut de Strul Zaida, contra declarărei lui în stare de faliment.

❑ Anul acesta sunt 15 locuri vacante de bursieri la şcoala de silvicultură de la Brăneşti, iar la secţia brigadierilor silvici sunt vacante 15 locuri de bursieri şi 5 locuri de solvenţi.

❑ **Birou de copiat acte cu „Maşina de scris".**—O trebuinţă de mult simţită în oraşul nostru era înfiinţarea unui *birou special* pentru copiarea actelor cu „Maşina de scris".

„Agenţia Teatrală Thalia", Th. P. Maximovici, Iaşi str. Lăpuşneanu No. 35, (lîngă Berăria Bragadiru), invită pe toţi domnii Avocaţi, Ingineri, Arhitecţi, Autori, să bine voiască a 'i încredinţa orice acte pentru copiat cu „Maşina de scris", ca: petiţii, contracte, sentinţe, hotărîri, devize, manuscrise, asigurîndu-i că vor fi pe deplin mulţumiţi de scrierea frumoasă şi repede ce se obţine cu cea mai perfecţionată „Maşină de scris" „Ideal".

Faţă de neînsemnata taxă ce se ia (0—50 bani de pagină, formatul unei coale de hîrtie timbru), agenţia are speranţa că fie-care va profita de această lesnicioasă şi folositoare ocaziune, mai cu seamă că biroul agenţiei este la îndemâna fie căruia în ori-ce timp şi oră.

❑ Au fost înscrişi printre pensionarii cassei Sf. Spiridon, Petru Busuioc, fost cîntăreţ, cu 42 lei lunar, dr. I. Macridescu fost medic primar, cu 354 lei, Vasile Luca fost cîntăreţ, cu 12 lei lunar şi Maria Al. Bottez, soţia defunctului Bottez, fost ajutor contabil cu 73 lei lunar.

❑ In localitate, funcţionează, după cum se ştie, o şcoală de croitorie, înfiinţată de ministerul cultelor.

Lumea e foarte indignată, şi cu drept cuvînt, asupra faptului, că cu toată grozava epidemie de febră tifoidă se bîtuie în oraş, şcoala continuă a funcţiona.

Culmea e că elevii stau degeaba, căci actualminte n'au absolut nici-o comandă.

De ce nu se închide şi această şcoală, cum s'a închis şcoala de Arte şi Meseri?

❑ Consistoriul spiritual a Mitropoliei a judecat astă-zi procesul preotului Patron, de la biserica sf. Neculai din Ciurchi, acuzat de mai multe fapte.

Consistoriul i-a aplicat pedeapsa transferărei, oprirei de slujbă şi pierderea salarului pe o lună de zile.

❑ Ultimele evenimente din Constantinopole, Detronarea Sultanului Abdul Hamid, se desfăşoară astă seară Marţi 14 Iulie pe pînza cinematografului Pathé Frères din grădina Chateau aux fleurs.

Iată cîte-va scene principale ale acestei artistice reconstituiri:

Plecarea la Selamlîc. Patriarchul armean comunică partidului liberal că fraţii săi sunt masacraţi şi-i aţiţă la revoltă. Sultanul se reîntoarce la Palat. Junii turci se revoltă contra sultanului. Patrioţii macedoneni se revoltă şi ei şi al 3-lea corp de armată se uneşte cu junii turci. Sultanul ordonă masacrarea armenilor. Năvălirea la Palatul Ildis Kiosk. Viziunea şi crimele sultanului. Sultanul cade în mînile junilor turci. O decizie ministerială declară că sultanul numai are dreptul de a domni. Plecarea lui Abdul Hamid.

Un sujet care brilează în noul program de astă seară Marţi este şi Colombo, capitala fermecătoarei insule Ceylan. Se atrage atenţia că acestea sunt vederi nouă, nearatate absolut nici odată pe pînza cinematografului.

Programul nou de astă seară mai cuprinde, în celelalte părţi, scene teatrale comice şi sportive.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 14 Iulie.

Starea sănătăţii Suveranului

Sinaia.—Starea sănătăţii M. S. Regelui este satisfăcătoare.

Cu toate acestea din sorginte sigură se spune că Suveranul va pleca peste 15 zile la Carlsbad spre a urma o cură.

CĂLDURI EXCESIVE

Bucureşti.—De două zile avem călduri excesive. Eri au fost 45 grade la umbră. Azi sunt 50 grade.

Lumea nu mai iese pe strade de cît dimineaţa şi seara.

Mişcarea în corpul medical

Bucureşti.—Următoarea mişcarea s'a făcut în corpul medical:

D. dr. Tirs Bulău a fost numit medic provizor pînă la concurs la spitalul „Mavromati" din Botoşani, pendinte de epitropia Sf-lui Spiridon; d. dr. Adrian Romanescu, medic primar la Huşi a fost transferat la Baia de Aramă, în locul d-lui dr. Petrovanu; transferat d. dr. D. Popescu, medic al oraşului şi Spitalului Calafat a fost transferat la Huşi.

Aviator romîn

Bucureşti.—D. locotenent Golescu, care a făcut experienţe cu o maşină de sburat, a fost primit azi în audienţă la Sinaia de M. S. Regele şi reţinut la dejun, dînd explicaţiuni Suveranului asupra aparatului seu.

Chestia anexărei

Londra.—Morning-Post spune că apărarea lui Sir E Grey în contra atacurilor aduse de către Sir Dilke, în ce priveşte atitudinea Angliei, a fost corectă, în ce priveşte forma însă. In ce priveşte fondul nu a fost cu totul faţă de Austro-Ungaria, care a fost autorizată să facă ocupaţiunea, de către puteri, printr'un tratat.

Administraţiunea ei a fost excelentă în cît nu s'a văzut nici o dată protestare în contra ordonanţelor ei.

Ocupaţiunea Bosniei şi Herzegovinei a fost de la început privită de către toate puterile semnatare ale tratatului de la Berlin ca identică cu anexiunea.

Declaraţiile d-lui Rhalys

Constantinopol.—Ministrul Turciei la Atena a telegrafiat Porţii că d. Rhalys i-a dectarat eri că a luat măsuri severe pentru a se evita ori ce neînţelegere cu Poarta; că va opri exportaţiunea de arme şi că la caz de trebuinţă va împedica cu forţa trecerea bandelor. Va invita pe ofiţerii aflători în concediu, în număr de vre-o 200, a se înapoia numai de cît, că din contra vor fi daţi în judecată tribunalului de războiu.

D. Rhalys a blamat agitaţiunile grecilor şi a asigurat că singura sa dorinţă este de a întreţine cu ţările vecine raporturi sincere. A regretat forma gravă pe care a luat-o chestiunea Cretei.

A declarat că va observa o atitudine sinceră şi se va supune decisiunilor puterilor. Grecia nu face şi nu va face pregătiri militare.

In chestia Cretei

Viena.—Trupele franceze şi engleze au părăsit azi dimineaţă Creta.

*

Paris.—Svonul că drapelul grecesc ar fi fost înalţat la Creta nu este exact.

Camera comunelor

Londra.—D. Hac Kenna a anunţat că Camera comunelor şi guvernul a decis ca toate măsurile necesare pentru a fi sigur că cele patru noui, dread noughts să fie gata în Martie.

Nenorocire

Alexandria.—In cartierul numit, „Valea sf. Bartolomeu", pe cînd preotul Talbasini, franciscan, făcea o conferinţă cu proiecţiuni, asupra expediţiunii italiene în China, în localul societăţei etnologice, salonul se prăbuşi, trăgînd cu sine toată asistenţa, în număr ca de 200. Pînă acum s'au scos vre-o 30 de răniţi de sub dărâmături. Numărul celor răniţi este foarte mare.

Beriot la Londra

Londra.—Bleriot a sosit azi dimineaţa la Londra unde a fost aclamat. Din partea ziarului „Daily Mayl" i s'a oferit ca premiu 1500 lire sterlinge.

Ministrul de resboiu d. Haldam l'a felicitat foarte călduros. Din partea municipalităţii i s'a oferit un grandios banchet.

Discursuri comentate

Viena.—Comentînd discursurile d lor Dilke şi Gree, în camera comunelor, ziarul Fremdenblatt apreciază sentimentele amicale ale discursului lui sir E Grey, care este un simpton lămurit de reacţiune în contra curentelor austrofobe cari s'au manifestat în iarna trecută, însă declară că scrisoarea fostului ambasador la Londra, Karolvi, adresată lui Gladstone, a fost tălmăcită în mod greşit de către Sir Grey.

Camera turcă

Constantinopol.— Camera. Ministrul de lucrări publice a respuns la interpelarea privitoare la ne esecutarea lucrărilor publice, care a fost depusă în cameră şi a votat cu mare majoritate o resoluţiune prin care se consideră ca indestulatoare declaraţiunile ministrului.

Ciocnire de trupe

Roma.—Guvernatorul din Benadir, prin depeşile de la 14 şi 17 Iulie informează că o companie de asari eritreeni a avut o ciocnire cu tribul Mohalim Ismail, care voiea să incendieze Marscecka, de oarece preşedintele italian Marscek, prinse pe un primejdios şef rebel Scikusen.

Rebelii au avut 45 morţi şi 20 răniţi şi 3 prisonieri, dintre cari unul fiul şefului tribului Mohalim Ismail. Italienii au avut 5 morţi. Căpitanul Ginocchio, comandantul companiei, a fost rănit de o săgeată, dar a continuat a ţine comanda până să se vindece în vre-o zece zile.

Sinucidere

Bucureşti.—Casierul gărei de Nord I. Dumitrescu, s'a sinucis aseară împuşcîndu-se.

Excursia principelui Carol

Fălticeni.—A. S. R. Principele Carol a sosit azi dimineaţă la Dorna însoţit de dr. Romano, Nenişescu şi Chirileanu.

A. S. R. a făcut o vizită la monastirea Rarău; Va face apoi o excursie pe Bistriţa cu pluta de unde îşi va continua excursia cu automobilul.

Situaţia primejdioasă

Paris.—Telegramă din Madrid: Legaţiunea marocană a plecat, de oare ce remînerea în Madrid i s'a părut primejdioasă. Cu toate precauţiunile, populaţiunea priveşte remînerea ei la Madrid ca o provocare.

Ascenziunea lui Bleriot

Paris.—Toată presa se ocupa de aproape, esclusiv de sborul lui Bleriot.

Comandantul păzitorului de coastă englez, descrie sosirea lui Bleriot în modul următor: La oarele 5 dimineaţa am fost înştiinţat de santinelă că un contratorpilor vine cu toată repeziciunea din spre coasta franceză şi că probabil urmăreste pe un aviator. De o dată se arata un punct, care crescu repede, repede îşi luă direcţiunea spre golful St. Margareta.

Iuţeala sa era fabuloasă. Şi s'ar fi putut paria că este o mare pasere. In vederea golfului întoarce de o dată cîrma cu aceeaşi iuţeală de necrezut, ca şi mai înainte cu toată distanţa cea mare am auzit un zgomot asemănător unui automobil nu am văzut nici odată o asemenea viteză.

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Zugrav de casă

Execut ori ce fel de **zugrăveală modernă.**

Rog a se adresa doritori în str. Tataraşi No. 27

David Zwibel

HIRSCH **IAŞI** **Lăpuşneanu 38.**

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE

MOBILE

DORMITOARE. SALOANE

SUFRAGERII şi BIROURI

cu preţurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou,** *frumos şi eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No...., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de hauteur LE MÈTRE 0f30c.

Baym GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Gelia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 774.—Joi 16 Iulie 1909

Cui revine puterea?

In ipoteză constituțională puterea revine celui mai tare; cel slab neputînd deține puterea o lasă în sama celui mai tare. Cel mai tare este și mai mare. Iar Regele n-a ținut sama totdeauna de acest adevăr constituțional, căci pentru a preveni patimi, pentru a opri agitări, pentru a liniști spiritele și țara, Regele a inventat ca un *Deus ex machina* un al treilea, care la nevoe a fost primit de țară și a înfăptuit veriga politică a istoriei.

O singură dată Regele a uzat de acest drept al său exclusiv, la 1888. Atunci Regele a inventat pe junimiști și le-a dat chiagul puterii. Care a fost urmarea acestui fapt personal al Regelui, fapt socotit ca înaltă tactică politică a timpului? Junimiștii au încălcit politica partidului conservator în acești 20 de ani, și continuă de a o încălci și azi în folosul politicei de gașcă a liberalilor.

Cît a trăit Lascar Catargi, bătrînul a știut drena politica partidului conservator ca d. Carp să fie folositor partidului. Lascar Catargi l-a răpus, cu toate că îl amerința cu înmormîntări de clasa întâia. Murind Lascar Catargi d. Carp a fost pururi piedică, mai ales cînd partidul a avut nenorocul unei sefii de paradă ca acea a d-lui Gh. Gr. Cantacuzino.

Astă-zi d. Carp se crede șeful partidului conservator, de și partidul s-a dus de la d-sa și și-a dat șeful care îi cucerise inima și sufletul prin inaltele sale calități politice, am zis pe Take Ionescu.

Cînd a crezut să zică *amin*, atunci a venit buclucul mai mare, căci astăzi ne aflăm în fața a două partide conservatoare, din care al nostru are pe cel mai ilustru șef, și cea mai temeinică organizare politică. Toate proorociile șefilor și mareșalilor au căzut în baltă, și astă-zi noi pretindem puterea, țara ne dă asentimentul pentru binele ei.

Multora din oamenii noștri politici li se pare că pentru Rege situația se prezintă cam ca și la 1888, cu deosebire că acum nu mai e nevoe de inventat un șef, de cît *in extremis*.

Partidul conservator numără astăzi 5 personalități politice de mîna întâia, cari se pot impune palatului în caz de va avea nevoe să ceară avizul lor. Din cercul acestor 5 înalte personalități politice Regele constituțional nu poate eși, fie ori-ce ar fi.

Care sunt acele 5 personalități politice *de primo cartello*? Le-ați ghicit. Sunt d-nii T. Roseti, fost prim-ministru la 1888; Gh. Manu general, fost prim-ministru la 1890; Iorgu Cantacuzino fost prim-ministru la 1899 și 1904; d. P. P. Carp actualul șef al partidului conservator *aînè*, fost prim-ministru la 1900; și în fine d. Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat și ministru cu cel mai lung minister în numele partidului conservator.

Regele va trebui să ceară avizul acestor 5 personalități politice. De fie-care persoană se leagă anumite combinațiuni și toate șmicherile politice în jurul lor se pot învîrti. Cine cunoaște culisele vieții politice de partid le poate lesne gîci rostul.

Să ne punem în ipoteza că mîine liberalii cad de la putere—fără pușchea pe limbă!

Regele va primi demisia cabinetului și va trebui să cheme pe unul din cei 5 inși să le ia avizul. Toți 5 reprezintă în fond ideia conservatoare.

Să mai presupunem, că Regele ține samă și de indicația țării, și de starea spiritelor din partid și dintre partide, și de regulele codului și ale protocolului Curții. Regele se va afla în fața luptei aprige dintre cele 2 partide conservatoare, cu tendință de eliminare: Carpiștii cerînd puterea pentru ei, în numele tradiției și al steagului, noi cerînd-o pentru noi în numele țării *ca mai tari*.

Să mai presupunem, că din înalte considerente de moment Regele nu se va ținea de zicala: *vox populi, vox Dei*, ci ar aplica pe autoritarul *sic volo*, și ar dori să încerce o concentrare conservatoare în afară de persoanele celor 2 șefi în luptă.

Poate s-o facă Regele aceasta? Da; și e dator s-o facă, să încerce cel puțin Carp supt Take Ionescu nu va lucra nici-odată; e un adevăr evident; dar nici Take Ionescu nu va lucra supt Carp, e alt adevăr evident. Prea-prea au ajuns lucrurile aici, ca să se mai poată înturna din drumul lor.

Rațiunea noastră politică e de a merge singuri spre izbîndă; rațiunea carpismului este de a se anihila ei prin ei *prin persuasiune*.

Pentru Rege, dar, e normal lucru să se gîndească la un al treilea. Pentru acest al treilea Regele are *trei* inși înainte-i, pe d. T. Rosetti, pe d. general Gh. Manu, și chiar pe conu Iorgu Caotacuzino.

Cel mai ușor de eliminat din ipoteza Regală e d. Gh. Gr. Cantacuzino. De ce mă rog? pentru că singur s-a decapitat și Regele n are apa vieții să înoade viața în scăfârlii descăpăținate. Cu toate acestea în jurul nababului există o clică, care ține să repună în valoare persoana *babacăi*, fie ori cum ar fi. Din demnitățile trecute cu greu se desvață cei deprinși cu măririle.

Rămîn în picioare două personalități de mîna întâia, la care Regele ar putea face apel de o concentrare conservatoare; acestea sunt d-nii T. Roseti și Gh. Manu. Cum s-ar putea realiza această dorință Regală, prin cele două personalități puse înainte? Care li e situația lor în partid? Care li e trecutul lor politic? Care ar fi țesăturile de mici intrigi de culise, ce s-ar putea țese cu revenirea la suprafață a unuia din cei doi foști fruntași?

Vedeți suntem în toiul ipotezei constituționale a Regelui, pentru realizarea ideii unei concentrări conservatoare.

Pentru noi este un adevăr evident că cine are încrederea țării are și încrederea Coroanei, căci ce e Coroana de cît expresiunea voinței țării și Coroana nu se poate desminți în acest mare adevăr politic!

De cît ce nu știe bărbatul știe satul și Regele își are și el cuvîntul său hotărîtor în mersul trebilor politice.

Pentru prevenirea acestei ipoteze regale se desemnează la orizon urziri politice, care s'au semnalat la vreme, dar nu li s'a dat toată atenția cuvenită.

Ne vom sili în cele ce urmează să ne punem în toate ipotezele unui Rege constituțional pentru a ne descoase desbătuta chestie: *cui revine puterea?*

Gh Ghibănescu

Indolență criminală

D. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar se află de ieri în Iași și a făcut inspecțiunile necesare. D-sa a constatat — și aceasta noi de mult am arătat-o—desăvîrșita și culpabila negligență a serviciului sanitar comunal și a administrației comunale; și acestei negligențe culpabile d-sa a tribue lățirea într'o măsură atît de mare a epidemiei.

Atunci, cînd noi alarmați de starea sanitară a orașului ne-am spus cuvîntul, autoritatea comunală n'a crezut de cuviință să cerceteze lucrul mai de aproape și să ia măsuri urgente. As tăzi, cînd chestiunea s'a complicat atît de mult, și a devenit de o gravitate excepțională edilii noștri și sfetnicii lor sanitari și au pierdut capul.

A trebuit să vie directorul general al serviciului sanitar, pentru a protesta în contra murdăriei scandaloase în care zace orașul; a trebuit să vie d. dr. Cantacuzino, spre a se stabili, că orașul Iași, deși bântuit de groaznica epidemie a febrei tiphoide, nu are un singur laborator, în care să se analizeze apa, și să se cerceteze cauzele nimicitoarei boli.

Este revoltător aceasta, și cu drept cuvînt dr. Cantacuzino s'a indignat de purtarea autorităților noastre comunale și sanitare.

Avea-va oare vr'un efect inspecția directorului serviciului sanitar? Făcut-a ea atente pe autoritățile noastre de marea răspundere ce și-au asumat-o printr'o indolența inexplicabilă și criminală?

PROFEȚII

Din contactul intim, pe care îl au liberalii cu carpiștii s'au ales și ei cu o însușire politică de mare valoare, cari pînă mai eri aparținea numai lui cc. Petrache și partizanilor săi. Liberalii au început și ei să profetizeze.

Așa, primul pas ce au făcut în această direcție este scontarea prematură a lui 1911. Ce va fi la 1911? Viitorul ne spune; actualul guvern, prezidat de d. Ionel Brăteanu va conduce alegerile generale. Iată o profeție.

Cum rămîne atunci cu profețiile d-lui Carp, cari spun cu totul contrarul? Căci cine nu știe că d. Carp va forma la toamnă guvernul? Singur d. Carp poate nu crede în inspirațiunile sale profetice, încolo toți partizanii săi se închină înaintea darului său dumnezeesc.

Iată deci, două profeții, venite din tabere....cartelate, și cari se bat cap în cap. Să le credem pe amândouă? Nu se poate. Să credem numai pe una? Pentru ce să preferăm fără temei pe unii în contra al tora? Imparțiali cum sîntem și față de unii și față de ceilalți, noi le zicem amînduror: profeți au fost cîndva, și nici despre aceia nu se știe dacă au fost veritabili; este sigur însă, că profeții de astăzi nu sunt veritabili, și că profețiile sînt în vremea noastră monedă falsă.

Lăsați deci domnilor apucăturile antice și conformați-vă cerințelor și spiritului vremii.

Vania.

Chestii financiare

Pe pragul dificitelor budgetare

Avem în mîni „Situația tezaurului public“ la 30 April 1909. Cuperta roșie în loc de galbănă arată că avem la cîrmă regimul roș al lui Ionel Brăteanu, care a ținut să înlocuiască clasica și tradiționala hîrtie galbănă a fiscului.

Ei bine șefia la guvern dl. Ionel Brăteanu și-o inaugurează prost de tot. E prognosticul prăbușirei sale, căci dacă luptele intestine din partid îl mai grapănă la putere, deficitele budgetare vor sili prăbușirea regimului nefast.

Budgetul pe anul 1908—909 a fost fixat la venituri cu suma de 411011035 lei; în cele 13 luni ale exercițiului (de la 1 April 1908—30 April 1909) s'au încasat 413347844 lei, deci a dat un plus de 2336809 lei până azi. Toate încasările pe restul de 5 luni, până la la 30 Sept. vor fi escedente, care vor trece de 30 milioane.

Pe baza acestor escedente ale exercițiului închis, guvernul d-lui Ionel Brăteanu a întocmit bugetul în curs pe suma de 435685322 lei, adică cu un spor la cheltueli de 24674286 lei. In acest spor de 24½ milioane întră toate lefurile din nou create de guvernul lihnit al roșilor. Dacă încasările bugetului în curs ar merge în proporția încasărilor de anul trecut am avea presumpția că se va eși la capăt.

Cînd colo ce ne dă situația bugetului pe luna întâia?

In April 1908 s'au fost încasat 23038067 lei, la un buget de 411 milioane, adică 5.6% pe prima lună.

In April 1909 s'au încasat numai 20872396 lei, la un buget de 435685322 lei, adică 4 8% pe prima lună.

Cu 0.8% încasările stau mai jos, încasările pe prima lună a exercițiului în curs. Iar numericește stă că pe luna April 1909 s'au încasat cu 2 165.670 lei mai puțin ca în anul trecut, de și budgetul era cu 24½ milioane mai redus la cheltueli.

Pe cînd cheltuelile au sporit cu 2 milioane lei pe lună, încasările merg mai rău cu 2 milioane lei pe lună. Deci diferența de fapt în minus e de 4 milioane la prima lună.

Intorcînd foaea la pagina 87 a broșurei vedem că pe cînd s'au făcut încasări de 20 milioane lei, plățile efectuate în cursul primei luni au fost numai de 11 milioane lei, așa că excedentul de încasări ar fi deja de 9½ milioane lei.

Dar pe noi nu ne mulțumește acest escedent de încasări, căci e pe hârtie. Dacă în fie-care lună plățile ar fi numai de cîte 11 milioane, ar urma ca în 18 luni cît cuprinde exercițiul unui an budgetar să avem 198 milioane la plăți, ceia ce este departe de adevăr, căci sînt plăți de făcut în sumă de 435 milioane.

Lipsurile cele mari ale bugetului vor fi de la impositele indirecte. Ele au fost urcate cu 9 milioane lei; din care numai vămile cu 8 milioane. Ei bine, pe cînd budgetul e încarcat la acest capitol cu 9 milioane lei, din luna întâiu ele dau deficit de 1¼ milion lei.

Ionel Brăteanu și-a inaugurat o politică financiară cu deficite. El a mîncat bugetul economiilor, a creat atîtea slujbe, a urcat lefurile în așa măsură că în acești 2 ani avem 44 milioane spor la lefuri în buget.

Ca dovadă că singur și-a văzut golul politicei sale este faptul că de la 1 Iulie a tăiat 100 de administratori de plasă, care ar fi încărcat și mai mult bugetul.

Dar bugetul ne pregătește și alte surprize.

***

CATE VA NOTE

Evenimentul roagă pe abonații și pe amicii săi politici, cari pleacă sau au plecat în vilegiatură, să-i dea adresa exactă și „citeață“ spre a li se trimete ziarul.

Noi îi facem un serviciu și-i anunțăm, că între alții decanul facultății de medicină s'a stabilit pe tot timpul verii la moșia sa Grajduri, din jud. Vaslui

Sperăm, că administrația ziarului carpist va lua notă de adresa ce i-am indicat.

*

Ziarul carpist local a început să fie refuzat de chiar partizanii lui Cc. Petrache. Pentru un motiv sau altul, carpiștii locali, mari și mici, vanitoși și modești—de aceștia sunt puțini ce i drept—găsesc că ziarul „partidului“ nu merită osteneala de a fi cetit.

E nostim nu-i așa? Dar este și mai nostim, atunci cînd pentru asemenea hotărîre partizanii lui Cc. Petrache invoacă pretexte... naive.

Totul, toate în partidul carpist denotă o seriozitate... senilă.

*

D. N. Iorga, șeful partidului de la Văleni, adresează d-lui dr. I. Cantacuzino, cuvenita somațiune pentru a se retrage din direcția „Vieții Romînești“.

D. Iorga crede, că are de a face cu Kinderii de la Universitate sau cu liceenii, cari îi fac reclama atît de bine cunoscută

Se vede însă, că adevărurile ce i le aruncă în față d. Ibrăileanu sunt dureroase, de a ajuns apostolul să pornească razna pe o cale atît de primejdioasă.

OAMENI ȘI LUCRURI

NABABISM

Domnul dr. Cantacuzino, directorul serviciului sanitar se află în mijlocul nostru. A părăsit Capitala sau—sacrificiu mai mare încă!—a părăsit frumusețile Sinaei pentru a veni într'un oraș unde bîntuie epidemiile, unde omul e expus la tot pasul și unde nimic nu poate consolă pe cine-va de cele ce a lăsat în urmă, nici nu-l poate bucură.

Cui oare i-ar face plăcere vederea unui tîrg unde domnește boala și panica în mijlocul unei temperaturi tropicale?

Cu toate aceste directorul serviciului sanitar a venit, alarmat—de sigur—de cele ce aflase din ziare și din rapoarte oficiale despre starea sanitară a Iașului, despre numărul crescînd al bolnavilor de febră typhoidă și despre îngrijitoarea mortalitate; a venit să-și pună știința în serviciul unui oraș de care l leagă o iubire veche, amintirile anilor de avînt, de luptă și de ideal; a venit, în sfîrșit să-și facă datoria pe cîmpul de războiu unde se cuvine să lupte nu numai soldații, ci și comandanții.

Se vor face, cu ocazia prezenței d-saie un număr de analize de ape și de terenuri, se vor face inspecțiuni și procese verbale; se vor face constatări și circulări,—iar înainte de toate se va constata cu cîte victime a plătit orașul furia unor epidemii nenorocite, în ce proporții s'a despopulat tîrgul în raport cu anotimpul corespunzător în alți ani și după oare cari excursiuni cu automobilul județului, directorul va părăsi Iașul și Iașul va rămînea... părăsit; va rămînea cu aceeași lipsă de interes pentru ce privește sănătatea locuitorilor, va rămînea cu serviciul sanitar împărțit între vacanță și concediu, cu un medic primar numit dar servind pe unde-va, în Muntenia cu unii din medicii comunali în excursiuni cu o unică și insuficientă etuvă de desinfectare cu un șef de laborator chimic comunal făcînd cursuri la... Văleni de Munte, cu un spital de izolare în... perspectivă cu secțiile Spiridoniei închise și așa mai departe...

Vede oare d. dr. Cantacuzino în toate aceste simptomele unor serioase preocupări de starea sanitară a Iașului; crede d-sa că o atare preocupare ar fi „torturat“ cînd-va pe cei ce au în mînă destinele locuitorilor și au răspunderea în același timp?

Ce ar zice d-sa dacă primarul Iașului ar funcționa cu salariu în vre-un oraș din Oltenia și în locu-i ar face alt cine-va serviciul onorific, indiferent de capacitate? In materie de administrație lucrul ar fi absurd, dar în ale serviciului sanitar lucrul pare firesc, pentru că corespunde unor combinațiuni, fără îndoială—și corespunde.. orientului nostru.

D-rul Cantacuzino are legături intelectuale cu Iașul. Vrea oare ca să se spună cînd-va aci, că a stat în capul serviciului sanitar nu un Cantacuzino om de știință, ci un... Nabab oare-care?

Rodion

TEATRUL IN ITALIA

O nouă piesă a lui d'Annunzio.—Fedra. Succesul piesei.—„Figlia di Jorio“ și „La Nave“.—Influența lui Euripide și a lui Racine. — Subiectul tragediei „Fedra“.

Se pare că noua piesă a lui Gabriele d'Annunzio, „Fedra“, n'a obținut unul din acele succese necontestate, cum a fost acel al dramei „Figlia di Jorio“, nici măcar ca acela al mult trîmbițatei „Nave“ și se pare că aceste două drame sunt una cea mai perfectă, alta cea mai sublimă dintre operile poetului italian.

Cu toate acestea, întreaga presă italiană e unanimă în a arăta meritele noului drame a lui d'Annunzio, iar cauza o găsim poate în subiect, destul de interesant și în același timp destul de bine tratat de poetul italian.

*

Subiectul, pe care artistul îl caută în epoca eroică, la una din cele mai aprinse femei care iubește, a fost în multe rînduri studiat de autori moderni, dar nimeni poate ca d'Annunzio, n'a știut să pătrundă atît de adînc în inima femeei distrusă de iubire

Căci întocmai ca Euripide și ca Racine, dar mai ales după modelul lui Euripide, poetul italian, caută să stabilească că femeia cu adevărat îndrăgostită, e atît de stăpînită de această patimă, în cît neglijează cu desăvîrșire legile și convențiile sociale, interesul seu propriu, demnitatea sau ferirea ei.

Din ființa superioară, nu se alege de cît o sclavă, care o stăpînă pe ea și pe simțimintele sale numai în raport cu restul lumei, odată în fața „stăpînului“ nu mai raționează de cît prin mintea lui, nu mai voește de cît prin voința lui și nu mai înțelege a trăi de cît din și prin sufletul lui.

Tragedia lui Gabriele d'Annunzio nu e numai un studiu din cele mai emoționante ale naturei omenești ci mai curînde și o tentativă de evocare somptuoasă a vrîstei prehomerice.

Profitînd de resultatele actuale ale archeologiei, d'Annunzio a căutat să aștze pe Fedra în mediul probabil în care au trăit eroii înaintea luptelor Troei.

*

La ridicarea cortinei, asistăm la scena epică a celor șapte mame ce se lamentează înaintea orizontului mut. Ele știu că Teseu e nefiinș.

La apropierea lor, stă Etra, mama lui Teseu, văduva lui Egeu, care încrezătoare în eroismul lui Teseu, face promisiuni de reușită celor 7 mame.

Apare Fedra, splendidă, în costumu-i parfumat, cu părul încins de o bandă de aur, care înaintează spre cele 7 mame, zicînd:

„Cum vă puteți îndoi de Teseu, soțul meu, cel mai mare, cel mai îndrăsneț dintre toți eroi?..“

Voit'a poetul prin această apologie făcută de însă-și Fedra, să mărească valoarea urmei de trădare făptuită de această femee iubitoare?

Din acest moment, dinaintea privirilor publicului, numai Fedra se preumblă sub diferite stări sufletești. Toate gesturile ei ne interesează, ne atrag și ne fascinează.

Dar sosește trimisul care anunță victoria lui Teseu și sosirea lui apropiată.

La această veste aceiași Fedră, care pînă azum nu verbise de cît de soțul ei, își perde seninătatea și mîndria ei dispare.

Dar trimisul mai are o misiune pe lîngă Hipolit, nepotul reginei. La auzul acestui nume, Fedra se turbură, și mai, mai să leșine, luînd cunoștință de darurile trimise de regele tînărului Hipolit, printre care găsim și o frumoasă sclavă din Theba.

După mai multe acte de nebunie amoroasă, Fedra se deside să omoare pe frumoasa princesă—sclavă din Theba, a.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

nunțind art-fel celor 7 mame, care se reîntorc din port purtînd cenușa fiilor lor: „Am răzbunat moartea celor 7 fii ai voș„tri, uciși de frații ei"... și nimeni nu bănue adevărul.

In al doilea act, Fedra întiințește pe Hipolit. Fedra culcată, avînd la picioarele ei pe trimisul regelui, care se transformă în poet, așteaptă sosirea eroului. Hipolit, pe jumătate gol, după obiceiul eroilor din acea epocă, intră cu mare fast, dar foarte simplu povestind întîmplările războiului.

In timpul acesta, terminînd povestirea, el reproșează Fedrei uciderea sclavei din Theba, anunțînd, că în schimbul sclavei care i-a fost ucisă, se va căsători cu o fată frumoasă din Lademonia, numită Elena.

*

Obosit de fastul zilei Hipolit se culcă spre a se odihni pe cînd scena se golește; rămînînd eroul dormind și Fedra pasionată care-i păzește somnul.

Plină de gelozie și mîcată de pasiune, Fedra depune un sărut lung pe ceafa eroului, care se trezește, sare din culcuș și în fața mărturisirilor Fedrei, care nu mai poate pune frîu pasiuni ei, ei devine blînd, serios, crezînd'o nebună și sfătuind'o să caute a se lecui de boala de care sufere.

Dar Fedra nu cedează. Ea conjură, roagă, amenință, înjură furioasă și Hipolit, temîndu-se să nu comită într'un moment de slăbiciune o crimă față de mama lui vitregă, ese, grăbit și palpitînd din camera Fedrei.

Intră Tesev, care văzuse figura zăpăcită a tînărului erou și Fedra i debitează o serie de minciuni, zicînd că Hipolit ar fi atentat la virtutea ei. Teseu roagă pe zei să-l răzbune de acest fiu ingrat, și Hipolit își găsește moartea, lovit de o stîncă pe cînd călăria calul trimis ca dar de rege.

Cadavrul lui Hipolit e adus pe scenă și Fedra—spre deosebire de opera lui Racine—mărturisește crima ei și moare de durere, contemplînd capului frumosului iubit.

*

Aceasta e Fedra lui d'Annunzio, care după cum am spus mai sus, nu a avut succesul dramatic al celor-lalte drame ale autorului.

Adevărul e că opera, deși cuprinde multe scene de adevărate studii omenești, are unele părți prea riscate, prea declamatorii, de care publicul, dacă nu-și poate da seama în timpul spectacolului, unde acțiunea e vie și interesantă; în urma reflexiunii însă, nu poate aproba aceste momente supra omenești.

Intre două Babe

DE

GR. POPESCU

Invățător în Perieni-Tutova

ACTUL II

Scena reprezintă o casă de țară; o masă, un pat. In pat Ionel și Mărioara. Simina stă lîngă pat supărată. Baba Neaga vine din dreapta.

Neaga, Simina, Ionel. Mărioara

Neaga:—Sănătoși, voinici, băeții babii ?!

Simina:—Nu prea mamă Neago: tare m'a *încrămăluit* boala copiilor; atîta am; mă uit la ei ca la sfîntul soare!

Neaga:—Să n'ai nici o grijă, au intrat pe mîna mea sunt ca și îndreptați. Vin la băbuca Ionel!

(Il măsoară cu trestii crucis, le rupe în capul lui și le pune în oală) „Nu măsor trupul ci măsor răul lui Ionel; cum se rupe trestia în patru așa să crape răul în patruzeci și patru".

(Il unge cu apă din ulcică pe la ochi, sprîncene, tîmple, apoi descîntă) Fugi deochiu dintre ochi, cine a deochiat a fost bat, cine va mai deochia se va îmbăta; deochind văile sece-i pîrăele, deochind vîntul moară-i calul, deochind Dumnezeu descîntecul de la mine și leacul de la dracul ptiu, ptiu. Să se facă Ionel gras și frumos ca argintul strecurat, ca aurul curat. Să iasă răul din sfîrcul nasului, din umerii obrazului, să nu rămînă de leac cît un grăunte de mac! Leac și babii colac!

Acum a venitul rîndul Mărincăi!

(Cu mătura și cu un cuțit îi descîntă). Draga babii Măriucă! Babii îi trebue tulpan, babii să-i dai și'un bostan; babii îi trebee polcă, babii îi trebue pesteleă, babii îi trebue făină, babii îi trebue slănină, babii îi trebue de toate, fără astea baba să descînte nu poate!.. Purcesă Măriucă pe cale pe cărare; cînd a fost la mijlos de cale, a întîlnit o petcă cu potcilă călare pe chiuă cu chiluga în pohod; cum a întîlnit-o în sus a suit-o, în pămînt. Ea a început a se văita și a se văicăra, nimenea n'a auzit'o, nimenea n'a văzut'o, numai Maica Domnului din poarta cerului. Ce te văicărezi Măriucă dragă? Du-te la baba Neaga că ea cu gura-ți cîntă, cu limba ți-e descîntă, să nu rămînă picătură prin încheetură de leac nici cît un grăunte de mac, ptiu, ptiu.

(Dă capul de cîne Siminei să-l ardă, apoi pune pe Mărioara pe un sac, e tîrîie pe ușă afară apoi înăuntru descîntînd) Eși afară cățea arcă, intră-n casă purcea grasă. Măriuca să se facă voinică și frumoasă! Să-i pun și baerul. (Intr'o petică pune niște lut de la mormînt apoi leagă cu o sfoară și i-l pune în gît crucis). Să-l poarte nouă zile și boala fuge. Ducăs'ar pe pustie, unde cocoș nu sîată, unde popă nu toacă, unde fata mare cosită nu împletește.

Simina: — Foarte mulțemesc mamă Neagă! Iaca un tulpanaș, iaca colul de rochii, ia un căuș de făină și o bucățică de slănină. Ține și un franc și zi și bodaproste!

Neaga: Apoi... draga băbucăi alte pomeni oiu face n'oiu face, da de asta fas. Nu fie *imputat* și pomenit!

Mai lucrați sănătoși!

Simina:—Mergi sănătoșică babă Neago! (Ese baba prin stînga cu toate ce i-a dat Simina).

ACTUL AL III.

Scena reprezintă o casă de țară. Pe două scăunele la gura sobei stau două fete: Chița și Marița. Chița toarce iar Marița impletește.

Chița, Marița, Angheluța.

Chița:—Rău de tot, fa Mariță, fa! La Sf. Vasile am fost la porci și tocmai după cinci strigăte puternice și cinci bătăi cu piciorul în pămînt abia au grohăit încet. Mînca-i-ar lupul să-i mînînce! Cinci ani de acu înainte! Astăzi la 18 ani unei fete îi zic bătrînă dar la 25 e babă în formă, bună de das la călugărie!

Marița:—D'apoi eu ce am pățit. Am fost la porci, surioară dragă! Și am nemerit la al 13 lea, gol, goluț, o aș chie nu era pe el, o coj ță cît de mică. Tocmai 13, număr anapoda, apoi gol! Ia mai știi! oiu lua unul sărac lipit pămîntului, voiu păți ca cea care a fugit de rișniță s'a dat tot la rișniță. De necaz a început a plînge. Cînd a văzut-o bărbatu-său plîngînd, a început a plînge și el zicînd, „Tu plîngi că rișnești și eu plîng că n'am ce rișni"!

Chița:—Dacă ar fi numai atîta, dar m'am uitat în oglindă, în fîntînă și nu mi s'a arătat nimic. la rău și pace bună. D'apoi baba Neaga, mi-a făcut pe ursita sutărnia cu frigarea cea mare; trei zile a frigărit și nimic nu i s-a arătat!

Marița:—D'apoi eu, drăguță, am pus și o stiblă de busioc la obion, a doua zi toate erau încarcate de promoroacă numai busiocul meu era curat ca la casă. Se vede că n'am noroc!...

SCENA II

Angheluța:—(Vine din dreapta) Gîndul cel bun dragele babii! dragi!

Fetele:—Să te audă cel de sus, bunică Angheluță!

Angheluța:—Da ce stați așa încremăluite? Pare că v'a plouat la nuntă. Să nu mîncați din oală! Tare că vi s'a tăiat apa de la moară!

Chița: Apoi, dragă bunicuță! abia poate peste cinci ani . . . e un amar de vreme! Așa au răspuns porcii, așa baba Neaga spus'a.

Marița: D'apoi părul al 13 gol, goluț; busuiocul neîncărcat nu-ți dau de gîndit! Ba, zău, nici a mînca nu-ți vine!...

Angheluța:—N'aveți teamă fetelor, că mai suntem și noi! Vraci or fi porcii, parii, frigarea cea mare; dar și descîntecile și buruenele au mare putere, alungă toate relele! Să luați cîte o bucățică din buruiana asta să o purtați în sîn ori la cingătoare pînă la Duminica Mare.

E năvălnic menit. Să vă mai fac ou ce știu! Aduceți un cofoiu cu apă neîncepută; o bucată de busioc de la ziua Crucii. De odată nu pot descînta de cît la una, căci la două fete nu-i leac.

(Fetele aduc una cofoiul cu apă, alta o legătură cu busioc.) Se însep cu Chița (Descîntă) Duminică dimineață, Chița s'a sculat, pe cal galbăn a încălecat, bucium în mînă a luat, la lume s'a arătat, cu glas de cuc a cîntat. Toată lumea s'a uitat și se întreba: Cine e asta, crăiasă, împărătească. Ba nu; e Chița cea frumoasă. Acasă a venit pe față s'a spălat, de urit a scăpat și baba un dar a luat! (Să te speli cu această apă la 3 dimineți de-a rîndul!

(Va urma)

Insușirile unei lecții de gimnastică (3)

O mișcare nu poate fi un exercițiu gimnastic de cît atunci cînd produce unul din cele 4 efecte, estetic, moral, fizic și economic.

Lecția de gimnastică școlară se compune din reunirea mișcărilor voluntare, variate și dreptate în așa chip ca sub direcțiunea unui singur profesor, să se poată folosi un mare număr de elevi de cele patru efecte ale exercițiilor.

Calitatea lecței de gimnastică atîrnă dar de proporția dreaptă stabilită între aceste patru mijloace de perfacționare și de ușurință cu care ea se adresează la o adunare mai mare.

In general, lecția trebue să cuprindă mișcări menite să grăbească circulația sîngelui și respirația, să dezvolte într'un mod armonic sistemul muscular, să îndrepte poziționile rele ale umărului, să mărească cavitatea toracică, să îndrepte îndoiturile prea mari ale coloanei vertebrale și să dezvolte cu deosebire mușchii părților abdominali.

Lecția mai trebue să cuprindă exerciții cari distrează elevul, îl fac îndemînatec și mlădios, îl întăresc contra amețelei, desăvîrșesc ținuta normală găsindu și în același timp o întrebuințare imediată în viața socială.

Lecția prin urmare va fi: 1) complectă și folositoare: 2) treptată, 3) plăcută, condusă cu ordine și energie.

Măsuri higienice.—Exercițiile nu trebuiesc făcute îndată după masă, sau cu puțin înainte de masă; e bine să se lese un interval de cel puțin o oră.

Locurile priincioase exercițiilor.—Locurile închise—adică acele unde își petrec elevii recreația în timp de ploae—și sălile de clas nu sunt de loc potrivite exercițiilor gimnastice, și nu vor fi întrebuințate de cît în cazul de absolută nevoe atunci va trebui să se reînoiască aerul înainte de lecțiune.

In locurile închise, nu se va acoperi pămîntul cu rumegătură de lemn. coajă de stejar, năsip, nici cu alte corpuri fărimicioase, aceste avînd neajunsul de a se împrăștia în aer sub formă de praf. Pămîntul va rămînea absolut gol; e de ajuns numai să se stropească puțin înainte de exercițiu.

Pentru a înlătura loviturile ce ar putea fi pricinuite de căderi se pot întrebuința saltele sau rogojini speciale.

Lecțiunea trebue să se facă pe cît e posibil în ogradă la aer liber, afară de cazurile cînd e prea frig.

Sgura sfărîmată sau pietrișul bătut sunt de recomandat pentru a forma pămîntul ogrăzei.

Trebuie să se lese în ogradă un loc mic acoperit cu nisip mărunt destinat pentru sărituri.

E de dorit ca ogrăzile să fie lipsite de trotuare cu unghiuri ascuțite, care pot fi periculoase căderilor.

(După Demeny)

Calypso Tănăsescu.

Litere-Științe-Arte

Copiii morți.—Sunt la ordinea zilei la noi ca și în alte părți. De aceea credem interesant a reproduce următoarele.

Doctorul Robert Simon a comunicat Academiei de medicină rezultatele anchetei sale de 4 luni în New-york asupra mortalității copiilor, și aceste rezultate au fost cît se poate de satisfăcătoare de la 1898 la 1908 mortalitatea infantilă a New-york ului a scăzut și aceasta se datorește în primul rînd unei instituțiuni particulare de protejare a mamelor și pruncilor din clasele sermane.

Cităm aici cîte-va din măsurile luate de această asociațiunea în lupta contra mortalității copiilor:

Stabilimente de vară în plin aer, spitale pe țărmurile mărei și spitale flotante pentru a sustrage copii căldurilor apăsătoare din locuințele strîmte.

„Creațiunea de laboratorii municipale acordînd *certificate de lapte*".

Pentru laptele pur lipsit de ori-ce microbi turnat în flacoane și sigilat la fermă, nu în New-york. Se pune ast-fel la dispoziția publicului un fapt garantat.

Infirmiere special educate și angajate pentru a vizita la domicil adesea femeile gravide și nouii născuți.

Și s'a constat că atunci cînd se dau îngrijire noilor născuți imediat după naștere mortalitatea rămîne de 17.1 la sută ea scade la 4.7 la sută la copii a căror mame au fost cu 6 luni înainte subt îngrijirea infirmierelor. Deci sunt salvati pe an 12 la sută din copii prin îngrijirile date mamei în timpul gravidităței.

*

Cinematograful pe care și în orașul nostru l'a popularizat atît de mult grădina de la „Château"—capătă din ce în ce mai mult rost științific în lumea mare. Studenții în medicină pot vedea de cîte ori poftesc o operație făcută de vre-un chirurg vestit. Profesorul Chase din Edinburg a luat cu cinematograful unele boale în toate fazele lor; de pildă pentru un caz de epidemie are un film lung de 500 de m. cu 22.500 de fotografii.

*

Din Sahara au sosit acum în Europa primele vești despre expediționea saharineană a căpitanului Cortier, Expediționea se află după cum reese din comunicările primite în regiunele de est și sud de Ahaggar.

Ei au explorat până acum împrejurimele fîntînei Perisin, și muntele Foat, care a fost ascensionat și măsurat; el este compus din o masă uriașă de granit și măsoară peste 2000 metri.

In Aharbar și Harir ne comunică exploratorii trăesc numai cîți-va indigeni săraci cari se hrănesc cu rădăcinele unei plante speciale acestor regiuni.

Uscăciunea solului este extraordinară; întreaga regiune este un pustiu pietros și nisipos întretăiat de stînci.

*

Fridjof Nansen, cunoscut prin încercarea de a pătrunde la Pol, s'a pregătit să facă o călătorie de cercetări în marea de la Apusul Norvegiei și în cea dintre Norvegia și Islanda.

La anul va urma cu cercetările între Groenlanda și Islanda. Vasul și la pregătit cu toate cele trebuitoare.

*

Universitatea din Buda-Pesta, trimițînd celei din Gieszen (Germania) niște tipărituri oficiale, a alăturat pe lîngă ele un formular în limba latină, engleză, maghiară și franceză, dar nu și în cea germană.

Universitatea din Gieszen a trimis înapoi formularele arătînd că n'a găsit nici unul german, pe care să poată da lămuririle trebuitoare.

„Pester Lloyd" zice că rău a făcut Universitatea că tocmai unei Universități germane să nu-i trimiță formular german.

*

Monumentul ridicat în Bruxelles marelui sculptor belgian Julie Dillens a fost desvălit zilele acestea.

Julien Dillens originar din Antwerpen și mort în floarea vîrstei în 1904 a fost alăturea de Meunier și Jef Lambeaux dintre cei mai de frunte reprezentanți ai artei belgiene moderne.

Il s'a decernat la expoziționea din Paris din 1900, marele premiu pentru măestra sa figura „Liniștea mormîntului, iar grupul său „Justiția" care ornează acum palatul Justiției din Bruxeles face admirația lumei întregi.

*

In Paris cunoscutul scriitor dramatic Henri Bataille a terminat o nouă piesă „Manon, fille galante", care va vedea lumina rampei pe scena teatrului Athénée. D-na Mendès a dramatisat romanul soțului ei „la grande Moguet", iar Xavier Seraex a scris musica pentru aceasta. Alexandru Bisson pășește pe curioase cărări literare, se zice că noua sa lucrare „Nic Carter" va apărea pe scena teatrului „Ambigu" unui institut pentru piese scandaloase.

Informații

❑ *D. dr. Bușilă, inspector sanitar, a fost chemat de d. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, să vină la Iași, ca împreună să facă analiza apei.*

D. dr. Bușilă a sosit eri la amiază în localitate.

❑ *Pentru a se evita ori-ce confuzie, ținem să spunem că informația publicată de noi acum cîte-va zile despre un tînăr avocat care și-a pierdut mințile,—era relativă la avocatul Boroșnei, știre care de alt-minteri a fost publicată și de alte ziare.*

❑ Aflăm că prefectura de județ a recomandat pentru cele două posturi vacante de administratori de plăși, pe d-nii: Constantinescu, fost pănă în ultimul timp administrator și Andrievici, reușit la concursul de ad-tori de plasă.

❑ Consistoriul spiritual al Mitropoliei nu va mai ținea ședință pînă la începutul lunei Septembrie a. a.

❑ Fruntașul nostru d. Const. Disescu, a plecat aseară în Capitală.

❑ Aseară, o binefăcătoare ploaie a căzut asupra orașului nostru.

Totuși se simte încă multă nevoie de ploaie.

❑ Ministerul instrucțiunei publice a cerut revizoratului școlar să-i trimeată un tablou de învățătorii care au înființat grădini de cultură școlară pentru elevi, acesta pentru a li se acorda premii.

❑ Pănă în prezent la Comandamentul Corpului IV de armată nu s'a primit nici un ordin relativ la manevrele regionale ce urmează a avea loc la primele zile ale lunei August.

❑ D. I. Stamatin a fost ales ajutor de primar al com. Fălticeni, în locul d-lui N. Drăgușeanu, demisionat.

❑ Ministerul instrucțiunei întocmind tabloul de locurile ce sunt vacante în învățămîntul primar rural, a convocat pentru ziua de 27 c., orele 10 dim. la minister, pe absolvenții și absolventele școalelor normale din țară, cari au reușit la examenul de capacitate spre a'și alege locurile.

❑ Inspectorul școlar din Arad a remis ministerului cultelor o petiție, prin care cere să se înființeze o școală pentru copiii a 50 de familii de țigani din două localități ale Ungariei. Ministerul cultelor a dat autorizația necesară ca să se înființeze o școală elementară la marginea comunei Pancota, unde se va cultiva mai ales talentul muzical al copiilor de țigani. Afară de aceasta se va învăța și lucrul manual.

❑ Procesul dintre C. Vernescu și Froim Fischer, pentru daune și reziliare de contract, care venise eri înaintea curței de Apel, s'a amînat pentru ziua de 4 August a. c.

❑ D. Sol. Haliță, inspector al învățămîntului primar, a obținut un concediu de 45 de zile, iar d. Dim. Sachelarescu inspector al aceluiaș învățămînt, a obținut un concediu de 30 de zile.

❑ După-cum am anunțat, antrepenorul berăriei „Bragadiru" C. Păunescu, a încetat subit din viață alaltă-eri, la București.

Păunescu era perfect sănătos și cu trei zile înainte de a pleca la București se asigurase pentru suma de 10.000 lei. Cei trei medici care l'au constatat înainte de a i se primi asigurarea, l'au găsit perfect sănătos.

❑ D. general Crăiniceanu, șeful marelui stat major al armatei, a primit o invitare specială din partea marelui stat major al armatei austriace, să asiste la marile manevre imperiale ce se vor ține la Mezerici (Moravia) la finele lunei August.

La aceste manevre a fost invitat și generalul contele Molke, șeful marelui stat major al armatei germane.

Invitarea d-lui general Crăinicennu a produs o prea plăcută impresie în cercurile noastre ofițerești.

❑ Au fost numiți notari în județul Iași, în urma examenului depus, următorii tineri: Gheorghe Obreja actual notar cl. I la Gropnița se transferă la Țigănași; Dumitru Merariu la Gropnița; Ion Bangău la Plugari și M. Mercu la Fîntînele.

❑ D. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, a declarat că zilele acestea va face o mare mișcare în corpul medical, care va cuprinde și Iașul.

❑ Se anunță că grîul s'a mai eftinit cu 40 lei la kilă.

Angrosiștii și fabricanții de făină mențin însă prețurile urcate.

❑ D-na Maria Corodeanu, moașă în Mădîrjac, a fost transferată la comuna Brăești, în locul d-nei Domnica Lunescu, care a fost revocată.

D-na Sevastița Țîrdea, a fost numită moașă cl. I la comuna Mădîrjac.

❑ **Mișcarea în corpul telegrafo-poștal.**—D. Apostolu Horațiu, oficiant gr. II, de la Dorohoiu, a fost transferat la gara Burdujeni, d. Popescu C., oficiant gr. III de la Fălticeni la Botoșani, Ionescu Ion elev gr. I de la Vaslui la Bîrlad, Roată Andrei, elev gr, II de la Botoșani la Lespezi, Iliescu Vasile elev gr. III de la gara Burdujeni la P.-Neamț, auxiliarul Ionescu N. de la Bîrlad la Vaslui, auxiliarul Ignătescu C. de la Botoșani la Burdujeni.

DIVERSE

— Cunoscutul procupeț I. Zaman, a încetat din viață astă-noapte, la locuința sa, din strada Frescău.

— Ministerul de interne a cerut prefecturei județului să-i înainteze o statistică de evreii din Comuna Cepou, ce se îndeletnicesc cu traficul de cereale și alte operații comerciale.

— Comandamentul Corpului IV de armată, avînd nevoie de o mare cantitate de fîn, face cunoscut locuitorilor și țeranilor din județ care doresc a preda orice cantitate, să se prezinte fie la comandament la serviciul intendenței, fie direct la depozitul de furaj pînă la 21 a. c. Plata se face imediat la predare. Prețul va fi între 4—5 bani kgr.

— Ministerul de interne a cerut prefecturei județului, se-i trimiată o situație a fiecărui strein stabilit în județ.

— Ioan Zavalide a făcut recurs la ministerul de interne, contra votului consiliului comunei Voinești, care i-a respins cererea de a se stabili în acea comună.

— In primele zile ale lunei August va fi concentrată la tabăra Șipote, a patra repriză de trupe compusă din regimentele din Vaslui și Bîrlad. Concentrarea va dura 20 de zile.

— Aprovizionarea ovăsului necesar corpului IV de armată pe exercițiul viitor se va face în primele zile ale lunei viitoare.

— Azi au sosit la universitate diplomele d-lor dr. Thirs Balău și Aurel Teodoru.

— Eri a vizitat universitatea și biblioteca ei ofițerul bulgar Radislav Atanasieff.

— Ministerul a acordat rectorului universității, profesor dr. G. Bogdan, concediu pînă la 10 Septembrie, în care timp va fi suplinit de d. A. D. Xenopol, decanul facultății de litere și filosofie.

D. dr. Cantacuzino și salubritatea Iașului

Directorul general al serviciului sanitar foarte revoltat de halul în care se găsește Iașul.—D. dr. Cantacuzino și administrația comunală.—Analizarea apei.—Situația gravă.—Ce spune d. dr. Cantacuzino.—Un raport în perspectivă.—Măsuri urgente.

Alarmat de marea întindere ce o ia febra tifoidă în Iași, precum și de forma gravă, sub care se prezintă epidemia, d. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, a venit eri, după cum am anunțat, în localitate, spre a se interesa în deaproape și de a lua măsuri pentru combaterea grozavei epidemii, care a îngrozit atît de mult populațiunea ieșană.

Eri după amiazi, d. dr. Cantacuzino a fost și a inspectat spitalul Sf. Spiridon, rămînînd foarte surprins, că cu toată gravitatea epidemiilor în oraș, secțiile spitalului Sf. Spiridon au fost închise, rămînînd una singură și sub conducerea unui singur medic.

D-sa s-a interesat aci, de numărul cazurilor de febră tifoidă, de numărul cazurilor mortale, etc.

*

D. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, a rămas însă și mai mult revoltat de halul de murdărie și neglijență, în care se găsește Iașul. D-sa nu s'a sfiit să dea brevet de incapacitate și complectă negligență celor din fruntea comunei,—cărora se datorește, a spus d-sa, apariția atîtor boale și sub o formă atît de gravă.

Directorul general al serviciului sanitar a spus, că în nici un oraș n-a văzut o mai mare murdărie, ca în Iași.

D. dr. Cantacuzino a rămas surprins, văzînd numai centrul orașului,—nu știm însă ce ar spune dacă ar vizita cîte-va străzi mai lăturalnice.

Nu mai puțin revoltat a rămas d. dr. Cantacuzino și în ceea-ce privește serviciul nostru sanitar.

In primul rînd, d-sa a rămas nemulțumit de faptul, că nu s'a căutat să se studieze în mai de aproape, cauzele provenienței grozavei epidemii, și nu s'a facut, așa cum trebuia, analiza apei.

— Dacă e febră tifoidă, sau cazurile existente azi în Iași ne prevestesc o epidemie și mai groaznică — holera — spunea d-sa aseară într'un cerc de medici, nu se poate ști.

*

Directorul general al serviciului sanitar a căutat apoi să facă o analiză a apei ce alimentează orașul.

Revolta i-a fost și mai mare cînd a văzut că Iașul,—a doua Capitală a țării, cu un spital ca acel al Sfi. Spiridon și cu facultate de medicină, să nu posede un laboratoriu.

Ducîndu-se la spitalul Sf. Spiridon însoțit de d. dr. Bușilă inspector sanitar, cu gîndul că macar aci va putea găsi un laboratoriu pentru a face analiza apei, d. dr. Cantacuzino a rămas cu drept cuvînt foarte surprins, văzînd că nu i se poate pune la dispoziție aci nici macar o pipetă.

La facultatea de medicină directorul general a pățit acelaș lucru, și foarte furios d-sa s'a reîntors la otelul Traian, unde față de d-nii d-ri P. Anghel Imervol și alții a deplîns starea orașului care este atît de amenințat.

In sele din urmă d. dr. Cantacuzine, a fost nevoit să ia probele de apă și să se ducă la d. dr. Nimereanu, care posedă un laboratoriu și împreună cu d. dr. Bușilă a procedat la analiza apei.

*

Ținem să relevăm că directorul general al serviciului sanitar, față de halul de nedescris în care se află orașul, ar fi declarat că va împărechea raportul de odinioară a d-lui dr. Manolescu asupra salubrității Iașului, făcut pe timpul primariatului d-lui Pennescu, și că va face un identic raport ministerului de interne pentru a arăta cum știu cei din fruntea comunei să îngrijească de soarta acestui oraș și tot odată să se ia măsuri.

*

Azi dimineață d. dr. Cantacuzino s'a dus din nou la serviciul sanitar al comunei, studiind mersul epidemiei după tabloul reprezentînd mersul conductelor care aduc apă în oraș.

După amiază la ora 4 și jum. va prezida consiliul de igienă al orașului în care se vor discuta:

1) Închiderea cîtor-va cișmele și desființarea fîntînelor pentru apă de băut.

2) Chestia analizei apei care alimentează orașul.

3) Să se ia măsuri ca vidanjele să fie varsate la cel puțin 1 kilometru departe de oraș pe locurile destinate.

4) Medicii comunali să aibă puterea de a închide de urgență localurile publice găsite în neregulă și să dea în judecată pe contravenienți.

Directorul general al serviciului sanitar a promis că va lua imediat măsuri de a dubla numărul de agenți sanitari din Iași și că va stărui pentru înființarea unui laboratoriu bacteorologic.

Mîne dimineață d-sa va face mai multe inspecții în oraș.

Ultime informații

❑ *Se părea în ultimul timp că febra tifoidă e staționară.*

De eri după amiază epidemia a început din nou să progreseze, înregistrîndu-se cîteva cazuri noi.

La spitalul israelit s'au adus eri 5 noi bolnavi de febră-tifoidă.

❑ Sub titlul „o explicație", ziarul local al carpiștilor lămurește încă odată perfecta armonie ce există în gruparea carpistă locală.

Ziarul publică o corespondență între el și un fruntaș junimist, d. prof. dr. Socor, din care reiesă că s'a refuzat acestuia publicarea discursului funebru, ce l-a ținut, în numele facultății de medicină din Iași, la înmormîntarea regretatului dr. prof. Botez.

Curios este că ziarul carpist a publicat alte discursuri, ținute cu acea tristă împrejurare, dar că a refuzat publicarea discursului unui fruntaș al partidului.

D. prof. dr. Socor, în scrisoarea sa insistă să nu i se mai trimeată gazeta, publicînd în această privință următoarele:

„Domnule Director,

Prin o cartă postală anterioară adresată către administratorul jurnalului de sub direcția D-voastră, am rugat ca să nu mi se mai trimeată jurnalul, și, totuși văd că nu sunt ascultat.

De astă dată mă adresez către dv. cu aceiași rugăminte, sperînd că „ORDINUL" d-voastră va fi executat.

Cu stimă

Socor."

Vă înapoez numerile trimise.

Direcția ziarului la rîndul ei, trimite pe d. Socor în judecata și a partizanilor și a comitetului clubului, publicînd următoarele:

Acest procedeu din partea unui partizan, îl las la apreciarea celor lalți partizani și al Comitetului clubului".

Și noi lăsăm ambele părți la aprecierea publicului.

❑ D. Alex. A. Badareu, a plecat azi dimineață la Paris.

D-sa se va reîntoarce în țară în primile zile ale lunei August.

❑ Un incident, care putea să aibă urmări grave, s'a întîmplat azi dimineață la biroul d-lui avocat C. Stoica, din str. Golia.

D-na Șubă care fugise de la soțul ei, s'a refugiat la via unui tînăr, de la Bucium. Tînărul, care a găzduit'o, a acționat'o în judecată pentru a'i plăti întreținerea. In ultimul timp, ambii conveniseră la o împăcare. Azi dimineață d-na Șubă veni la avocatul Stoica, spre a face împacarea cu tînărul Zota.

La un moment dat însă, d-na Șubă scoase un revolver și vroi să-l descarce în Zota. D. avocat Stoica a intervenit la timp și a dezarmat pe agresoară.

Afacerea se cercetează la secția III-a.

D-na Șubă a fost arestată.

❑ In urma zvonului alarmant, dar ne controlat, că la atelierile C. F. R. ar fi isbucnit epidemia de febră tifoidă, d. dr. C. Tudor, împreună cu inginerul E. Botez, a procedat eri la o anchetă foarte riguroasă a cărei rezultat este următorul:

Atelierile se alimentează cu apă de băut dintr'o fîntînă din marginea orașului, de lîngă linia Iași-Ungheni (Socola) și nu din conductele orașului.

Apa se aduce cu sacaua proprie a atelierilor și se păstrează în vase de lemn curate, prevăzute cu capac și robinet care se spală la fie-care 2 zile, 3 se opărește cu apă de var. In ateliere nu a isbucnit nici un caz de boală.

E adevărat că doi ucenici sunt bolnavi de febră tifoidă, însă cum ei locuiesc în oraș în cartierele infectate, au capatat boala de acasă și nu din ateliere.

In Socola și Nicolina regiuni ocupate de majoritatea lucrătorilor nu bîntuie epidemia, totuși s'a intervenit la Direcția C. F. R. pentru ferberea apei, sau introducerea de filtre.

De două săptămîni s'au retras vasele de tinechea cu care au băut apă oamenii pînă acuma, obligîndu-i pe fie care să și aducă un vas de băut de sticlă sau de porțelan.

❑ Caporalul Areșteanu, din regim. 14 infanterie, a fost numit la comandamentul corpului IV de armată, în locul subofițerului Galin Romulus decedat.

❑ Agenția Romînă comunică că starea timpului e următoarea:

In țară: La Brăila cerul e senin; la Constanța timpul e foarte cald. In străinătate: la Viena e cald, la Buda-Pesta e frumos, la Londra, Liverpol, Paris și Berlin, cerul e nouros.

❑ Ministerul instrucțiunei publice a comunicat revizoratului școlar că odată cu recensămîntul copiilor de școală, se se facă și recensămîntul știutorilor de carte.

❑ *D. P. Argintoianu, comisarul disp. III-a a obținut un concediu de 20 de zile, cu începere de astă-zi.*

D-sa va fi suplinit de d. C. Costescu, comisarul siguranței.

◔ D. dr. Tirs Bulău, care a fost numit medic secondar la spitalul din Bălășeni, pendinte de casa Sf. Spiridon, a depus astă-zi jurămîntul la epitropie.

❑ Directorul general al serviciului sanitar se va duce mîine în inspecție la Ungheni.

◒ Ședința de azi a consiliului de higienă va fi foarte interesantă și se va discuta asupra urgentelor măsuri ce urmează a se lua în fața pericolului ce amenință orașul.

La această ședință va lua parte și primarul orașului.

❑ Eri a intrat prin Ungheni și a trecut prin localitate, ducîndu se în Capitală, comandorul Naol Soburo Iacutaki, atașat la legațiunea japoneză din Viena.

❑ Monitorul Oficial, care a apărut astă-zi în Capitală cuprinde tabloul profesorilor reușiți la examenul de capacitate.

❑ Numirile noilor administratori de plasă vor apărea probabil mîine.

❑ Poliția a arestat azi pe doui indivizi, care au trecut Prutul, în mod clandestin, venind în Iași.

Intrebați pe unde au trecut, ei au declarat că prin Ungheni.

Indivizii au fost supuși unei observații medicale.

De ce nu se iau oare măsuri mai energice la graniță, mai ales acum cînd holera bîntuie cu furie în Rusia?

❑ In sarcina notarului Comunei Țiganași, Lisievici, s'au descoperit neregularități în privința vînzării timbrelor poștale.

S'a deschis o anchetă.

❑ După ultimile rapoarte sosite la ministerul domeniilor, viile sunt bune în județele: Dîmbovița, R.-Sarat, Mehedinți, Muscel, Olt, Putna și Vlașca; sunt mediocre în județele: Fălciu, Iași, Roman, Tutova și proaste în județul Vaslui.

Recolta pruneler se anunță rea în toată țara.

❑ Comitetul general organizator al congresului studențesc, ce se va ține la Iași, face cunoscut că congresul acesta va avea un caracter exclusiv național și că nu vor participa de cît studenții romîni.

Cît privește ideea ținerei unui congres studențesc balcanic rămîne a se discuta cu acest prilej, cum și a se fixa și data cînd se va putea ține, rămînînd ca în urmă să se aducă la cunoștința studențimei tuturor statelor balcanice.

❑ D. colonel Al. Musteață, a fost alaltaeri la Botoșani, unde a inspectat regimentul 8 de roșiori, luînd parte la instrucțiile militare ale regimentului.

❑ D. Gh. Dimitriu-Păușești avocat și secretar inspector al Camerei de meserii, s'a reîntors în localitate.

❑ D. inspector comercial I. Ghica, a fost eri la Vaslui și împreună cu d-nii: Motăș, primar al orașului, I. Mirăuță, secretarul camerei de comerț din Iași și un delegat al secției camerei de comerț din Vaslui, au procedat la alegerea unui loc care să fie destinat pentru oborul comunal.

S'a ales pentru aceasta o piață în str. Olari

Oborul va începe să funcționeze de la 15 August a. c.

❑ Ministerul instrucțiunii face cunoscut, că în azilul „Elena Doamna", atît în secția primară cît și în secția profesională, nu se vor primi de cît copile orfane de ambii părinți sau cel puțin de tată.

Cererile făcute pentru copile care au tată, nu se vor trece pe tabloul concurentelor,

❑ Ministerul instrucțiunei a aprobat ca elevii și elevele solvente de la școalele normale din țară, dacă vor să devie bursiere, să se poată presenta la examen odată cu cei ce concură pentru bursă.

❑ La Burdujeni s'a ivit epidemia de tusă-convulsivă.

Serviciul sanitar a luat măsuri pentru combaterea epidemiei.

❑ Negligența culpabilă a celor din fruntea comunei a fost recunoscută asum și de directorul general al serviciului sanitar.

Se zice că în curînd se va organiza o întrunire de protestări contra nepăsătorilor și indolenților noștri edili, care stau în fruntea gospodăriei comunale.

❑ Prefectura de județ a fost înștiințată că în comuna Bucium s'a ivit febra tifoidă.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturei județului ca să-i trimeată tablourile ce au fost înaintate băncilor populare, de finul ce s'a distribuit locuitorilor.

❑ Notarul comunei Fîntînele, Vasile Cucu, a fost revocat din această funcțiune.

❑ D. general Lambrino locțiitorul comandantului corpului IV de armată, a aprobat concedii la diferiți ofițeri din diferite garnizoane pendinte de acest comandament.

❑ Du ă cum am anunțat, directiunea generală a serviciului sanitar va ținea chiar la sfîrșitul lunei acestia, licitația licitația pentru darea în antrepriză a lucrărilor pentru construirea azilului de tuberculoși, în locul ales, din pădurea de la Bîrnova.

Lucrările vor începe probabil în cursul lunei August.

D. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, a intervenit la Epitropia Sf. Spiridon de a ceda gratuit terenul, ce a fost ales pentru construirea azilului, teren care aparține epitropiei Sf. Spiridon.

❑ Ultimele evenimente din Constantinopole, Detronarea Sultanului Abdul Hamid, se desfășoară astăseară Mercuri 15 lulie pe pînza cinematografului Pathé Frères din grădina Chateau aux fleurs.

Iată cîte-va scene principale ale acestei artistice reconstituiri:

Plecarea la Selamlîc. Patriarchul armean comunică partidului liberal că frații săi sunt masacrați și-i atîță la revoltă. Sultanul se reîntoarce la Palat. Junii turci se revoltă contra sultanului. Patrioții macedoneni se revoltă și ei și al 3-lea corp de armată se unește cu junii turci. Sultanul ordonă masacrarea armenilor. Năvălirea la Palatul Ildis Kiosk. Viziunea și crimele sultanului. Sultanul cade în mînile junilor turci. O decizie ministerială declară că sultanul numai are dreptul de a domni. Plecarea lui Abdul Hamid.

Un sujet care brilează în noul program de astă seară Mercuri este și Colombo, capitala fermecătoarei insule Ceylan. Se atrage atenția că acestea sunt vederi nouă, nearatate absolut nici odată pe pînza cinematografului.

Programul nou de astă seară mai cuprinde, în celelalte părți, scene teatrale comice și sportive.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

București 15 Iulie.

Mișcarea în armată

București.—Următoarea mișcare s'a făcut în armată pe ziua de astăzi:

D. colonel Cerchez Alex. din ministerul de resboiu a fost numit comandant al brigăzei a III-a de cavalerie; d. lt.-col. Baranga comandantul regimentului 2 roșiori a fost transferat la ministerul de resboiu; d. lt.-colonel Opresca directorul școalei de cavalerie transferat ca comandant al regimentului 2 roșiori, d. căpitan Cristodulo din regimentul 2 în 4 roșiori; locot. Negulescu Gh. din 4 în 10 roșiori; d. locot. Rombelo din 3 calarași în 4 roșiori, d. sub-locot. Modreanu R. din 10 în 9 roșiori, d. căpitan Ghelmegeanu M. din 8 în 9 roșiori, d. locot. Romano Traian din 10 în 3 calarași, d. sub-locotenent Lambrinescu din 8 în 1 roșiori, d. sub-locotenent Teodoru Alex. din regimentul 7 roșiori în regim. 11 calarași.

D. maior Portocală N. a fost avansat lt.-colonel și numit director al școalei de cavalerie; d. căpitan Crupenschi din 4 roșiori a fost avansat maior și transferat la școala de cavalerie; d. locotenent Dobrescu Alexandru din Corpul IV de armată a fost avansat căpitan și transferat în reg. 8 roșiori.

Noul guvern francez

Paris.—La Cameră președintele consiliului Briand, răspunzînd unei interpelări, a cerut adunărei încredere fără margine, pentru o politică fără violență, dar fără slăbiciune.

Apoi Camera a adoptat o ordine de zi prin 306 voturi contra 46, prin care acordă încrederea sa guvernului.

Incăierări la Barcelona

Perpignan. — Din Barcelona sosește știrea după care de alaltăieri s'au produs mai multe ciocniri. Tramvaiele au fost răsturnate; calea ferată a fost distrusă în mai multe locuri și numeroși soldați dezertează.

*

Barcelona. — S'au produs aci turburări în urma grevei generale. Un căpitan de jandermerie, trei jandarmi și opt manifestanți au fost omorîți.

Sunt și 20 răniți.

Explozie

La Bourboule.—In urma exploziei la minele de cărbuni din Singles, cinci lucrători au fost găsiți axfixiați. Toți ceilalți au fost scoși vii.

Vizita Sultanului în Rusia

Petersburg.—Mai multe ziare află că pe la jumatatea lui Septembrie, Sultanul mahmed va veni la Livadia să facă o vizită țarului Nicolae. Țarul Rusiei va merge la Constantinopol pe la Octombrie.

Indemnizație pentru fostul șah

Teheran.—Agenția Reuter află că guvernul persan e gata să dea fostului Șah al Persiei 5000 lire pe an, cu condiție ca el să părăsească imediat Persia.

Holera

Petersburg. — Eri au fost constatate 59 cazuri de holeră și 19 decese. Numărul total al bolnavilor este de 733.

Programul noului guvern francez

Paris.—La cameră președintele consiliului d. Briand a citit o declarație ministerială, prin care spune că noul guvern vrea să pregătească o politică de pace, de reformă și de progres.

Noul cabinet vrea să mențină demnitatea și drepturile Franței, să garanteze pacea și să urmeze politica ministerului presedent înaintea sfîrșitului seziunei noul guvern va cere realizarea pensiunilor pentru muncitori. Cabinetul se va ocupa de asemenea de reorganizarea marinei și va căuta să realizeze impozitul pe venit și statul funcționarilor.

Respunzînd unei interpelări a deputatului radical Leffotte, care a întrebat pe d. Briand dacă el va guverna cu radicalii și radicali socialiști, președintele consiliului a spus că el se prezintă în fața Camerei cum a fost în totdeauna, după 7 ani de colaborare cu partidul radical.

Tulburări țărănești

Buda-Pesta.—Din Tg. Mureșului se comunică că la Niarad, Duminecă în timpul serviciului divin s'au născut niște încăerări între țerani.

Jandarmii intervenind au împușcat un țeran. Populația îndîrjită s'a dus de a atacat cazarma. Jandarmii au împușcat alți doi țerani.

Pelerinaj

Sofia.—In zilele de 19 și 20 ale lunei curente, va avea loc un pelerinaj la Griviță și Plevna, a unui grup de romîni din Caracal, pentru a depune coroane pe mormintele eroilor romîni căzuți în rezboiul pentru independență.

Din Creta

Londra.—Agenția Reuter află că în capitala insulei Creta, drapelul grec a fost înalțat pe un fort precum și pe căzărmile din oraș unde a și rămas pînă la noapte.

Călătoria Principelui Ferdinand

Buda-Pesta.—A. S. R. Principele moștenitor al României, ducîndu-se la Lipsca. spre a lua parte la serbările jubilare de cinci sute de ani ale Universității, unde A. S. R. a fost student, a sosit aci și a fost primit de însărcinatul de afaceri al consulatului general romîn. Principele Ferdinand a sosit la amiazi, la Viena.

Noua încercare de a trece în sbor Canalul Mănecei

Dover.—Aviatorul francez Hubert Latham a făcut o ascensiune, la cinci după amiază, pe țărmul francez, lîngă Sangatte luînd direcția din Dover, de asupra canalalului Mănecei; la 5 și 1/4 aviatorul francez fu zărit de pe tărmul englez, dar căzu în mare la două mile de țărm, lîngă Dover. Mulțimea aclama și aviatorul a fost salvat de un torpilor care 'l urmărea. Cînd Latham sosi la Dover, mulțimea îi făcu călduroaze ovațiuni. Aviatorul e ușor rănit la cap și aparatul său e puțin avariat.

Intrevederea d-lui Brătianu cu baronul d'Aehrenthal

Viena.—„Corespondența Politică" publică informația următoare: Remiterea ordinului „Carol I", făsută de primul ministru romîn d. Ioan I. Brătianu baronului d'Aerenthal, a dat prilejul unei lungi convorbiri.

Acest schimb de vederi a avut ca bază mai cu seamă domeniul afacerilor balcanice și înainte de toate, punctele în care Austro-Ungaria și Romînia sunt legate prin interese comune.

„Corespondența Politică" știe că între cei doi bărbați de stat a fost o perfectă înțelegere asupra tuturor punctelor discutate și în ceea ce privește direcțiunea de urmat în viitor.

Declarațiunile făcute de primul ministru romîn, au fost conforme cu politica tradițională a Romîniei față de monarhie.

D. Brătianu s'a arătat convins de necesitatea relațiunilor de prietenie cu Austro-Ungaria, punct de vedere la care cabinetul de la Viena răspunde cu dorința sinceră de a urma aceste relațiuni de bună prietenie.

De vînzare O VIE situată la Vișan lîngă pepiniera statului.

A se adresa la Biroul „Agentura" din strada Primăriei No. 28 Iași.

4000 **Decalitri vin alb și roș ravac**, recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iași.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală **7 Milioane** BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei No. 28—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia sa se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

☞ In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30 c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2^et, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Gelia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 775 -Vineri 17 Iulie 1909

In calea noastră

Se cuvine, ca acum la finele unui întreg an politic, și mai ales la finele unui an bogat în evenimente politice însemnate, să aruncăm o ochire retrospectivă, pentru a face bilanțul activității și situațiunii partidelor noastre. Este chiar necesar aceasta, spre a ne putea da seama de evoluțiunea, care s-a înfăptuit în cursul acestui an, și de stadiul, în care anul acesta lasă partidele politice romînești.

A face însă un bilanț complect, sub raportul întregii activități a celor trei partide, este desigur o operă prea grea și prea mare pentru cadrul unui articol de ziar. Ne vom mărgini deci, a arunca această ochire îndărăt numai sub raportul relațiunilor dintre cele trei partide. Aceasta este foarte interesant, pentru că, prin mijlocul acesta, se poate stabili și situațiunea partidelor în viața politică generală a țării.

De la început, trebue să relevăm un fapt, care constitue un simptom pentru starea îngrijitoare a unuia dintre cele trei partide. Este dependența aproape necondiționată a partidului conservator față de partidul liberal. Lucrul este evident, și dovada s-a produs de atîtea-ori, pentru a mai fi nevoe de argumentări și explicații. Cine nu știe, că una din cele mai principale surse de viață—dacă viața se poate numi existența aceasta — ale partidului d-lui Carp este sprijinul, pe care îl are în toate împrejurările mari și mici, grele și ușoare de la partidul liberal. Este vorba de alegeri—cartel; este vorba de întruniri—cartel; este vorba de plasat partizani—cartel; este vorba de înscenat o mică mascaradă, sau de realizat un mare ghešeft—cartel.

In cuprinsul acestui cuvînt modern pare că se sintetizează întreaga acțiune a vechiului partid conservator; în cadrul acestei noțiuni și numai în cadrul acestei noțiuni conservatizmul d-lui Carp și al partizanilor săi își face zilnica sa promenadă politică. Rar, rar de tot, cînd d. Nicu Filipescu eșind la iveală, mai face puțină primblare prin cele mahalale spre a cerca spiritul public, sau mai pe romînește — marea cu degetul. Dar și atunci, fiasco.

Cartelul acesta însă nu este, bine înțeles, gratuit. Cartelul acesta costă și costă mult. Costă în primul rînd și mai presus de cît ori-ce libertatea și conștiința partidului conservator, care grație tocmai sistemului acesta de „acțiune“ a devenit prizonierul partidului liberal. Și dacă cel puțin scopul urmărit de partidul d-lui Carp ar fi mare, ar fi nobil, încă am mai putea spune: scopul scuză mijloacele. Dar nu, aceasta nu o putem spune, pentru că vînzarea conștiinței și libertății sale, partidul conservator o face în scopul pierzării noastre.

Ce ironie! D. Carp și ai săi vor să ne piardă pe noi, și nu vede că întrebuințează mijloace, cari duc în mod sigur și inevitabil la pierzarea propriului său partid. Căci ce înseamnă, ce poate însemna la noi un partid, care este supus bunului plac altui partid? Ce rol poate juca în viața politică a unui popor? Și astfel se îndeplinește vorba cunoscută: cine sapă groapa altuia...

Dar partidul liberal? Partidul, care întinde cu atîta generozitate mîna salvatoare partidului conservator. Situațiunea lui nu e mai bună. Dacă în aparență, își poate satisface orgoliul de a fi salvatorul (?) unui partid, apoi în realitate acest orgoliu este o tristă necesitate, pe care fatalitatea împrejurărilor i-o impune. Căci în fapt nu orgoliul de a fi salvatorul altuia, și nici sentimentul generos de a-și ajuta aproapele îl determină la acel cartel monstruos ce-l face cu partidul conservator îl determină la acest mod de a fi. Nu; este tocmai slăbiciunea lui cauzată de profundele neînțelegeri ce-l dezbină; este mai ales teama de tăria ce se înalță în fața lui. Și aceasta iarăși s-a văzut în atîtea rînduri în cursul acestui an politic.

Puterea cu care se rîdică partidul conservator-democrat; avîntul cu care și-a întins brațele sale peste toate suprafața țării; simpatia generală cu care a fost primit de toată suflarea conștientă a poporului i-a inspirat partidului de la putere, dar fără putere, sentimentul temerii. Și atunci a găsit, a fost silit să găsească prilejul de a fi generos față de partidul conservator, care avea nevoe de generozitatea lui. Dacă din aceste necesități reciproce partidul liberal a fost acela, care a cîștigat; cauza este, că el avînd o situațiune dobîndită și un trecut a putut profita de împrejurări, și a putut pune condițiuni.

Și cum stăm noi? Lumea toată știe aceasta. Fără proptele și fără sprijinul nimănui, noi trăim și ducem lupta cu tărie și mai în totdeauna cu succes. Noi trăim prin noi; putem determina în jurul nostru mișcări și curente; și izbutim adesea să ne impunem fără a face cartele și compromisuri, fără a vinde altora nimic din conștiința, din personalitatea noastră politică.

In aceste puține cuvinte s'ar putea rezuma lămurit situațiunea și mai ales relațiunile dintre cele trei partide politice de la noi. In acest stadiu de evoluțiune ne-a lăsat anul politic exprimat, care prin cursul evenimentelor ce a produs ne-a îndrumat către acest finit. De la acest finit se va începe în anul ce urmează viața și acțiunea politică a partidelor. Și de Și de sigur, că întrebîndu-ne ce va fi in viitor, va trebui să luăm informațiuni și învățăminte din trecut.

Idem.

O NERUȘINARE

Junimiștii au aerul de a ținea deschisă discuțiunea asupra alegerei de la Caracal. Succesul nostru, fără îndoială, îi doare.

Dar ceea-ce ie mai nostim, e că presa junimistă, de unde pînă eri țipa că partizanii noștri din Caracal, au suferit „o rușinoasă înfrîngere“, acum acea presă, în frunte cu „Epoca“ a ajuns la sfidarea evidenței, afirmînd, cu o nerușinare caracteristică, că conservatorii-democrați din Caracal, au luptat, în cartel cu liberalii!

Și, cine ne acuză de cartel? Ei, care nu se sfiau a declara că la Ploeștiau dat concursul lor candidatului liberal, numai pentru ca să cadă candidatul nostru, d. Christu Negoescu? Ei care la alegarea colegiului I de Senat de Ilfov au luptat mînă în mînă cu liberalii, cînd, pe lîngă repetatele mărturisiri ale ziarelor liberale, a fost și declarația d lui Ionel Brătianu, că liberalii au dat la acea alegere 200 voturi junimiștilor?

Dar la alegerea de la Caracal, n-au dat junimiștii, pe față, concursul lor liberalilor? N-au figurat chiar pe lista liberală?

Trebue să ai într'adevăr mare îndrăsneală, ca atunci cînd știi că nu trăești, de cît grație cartelurilor, să acuzi pe alții că fac cartel.

E mare nerușinare deci, să fim acuzați de cartel.

Țara întreagă știe, că partidul conservator-democrat a luptat totdeauna singur și a învins totdeauna și pretutindeni cartelul adversarilor săi, arătînd care este voința națiunei

Chestii sanitare

MARELE VINOVAT

Dr. I. Cantacuzino s'a deranjat să vină la Iași. Acest deranj nu i face cinste, căci și fără d-sa ori cu d-sa tot aceiași treabă se făcea, adică nu se făcea nici o treabă. Dr. Cantacuzino se zice că e director general al serviciului sanitar. Se mai zice că burghezitul dr. Cantacuzino e un mare *dolce far niente;* îmbătat de nimbul savantlîcului d sale, dînsul abea *denează* de a se scoborî la nevoile vulgului. Anul trecut cînd era foc și pară la Ungheni, cu holera, el se primbla la Nisa, lăsînd pe smintitul de Sion să ocărască consiliul sanitar superior.

Tip de indolent dl. dr. Cantacuzino este director al unui serviciu, care nu-l interesază, cum e și director unei reviste, pe care n'o citește. D-sa face arheologie, numismatică; face pe buchinistul, dar de sănătate habar n'are. Ba are o calitate; d-sa e un fin politician; și în această calitate a dispus să se dea zbranca în fondul serviciului sanitar. D-sa a risipit 2 milioane, fondul farmaciilor, și de 6 luni de zile nu și-a plătit felcerii săi, afară doar de sminitul Sion. De 6 luni de zile agenții sanitari trăesc cu dinții la stele, prin creditul directorilor de plasă și de spitale.

In acest timp dl. dr. Cantacuzino și-a întrebuințat doctorii săi ca agenți politici să împartă tutun la țară, să facă pe încasatorii și distribuitorii de ziare și reviste politice și să asmuță lumea prin activitatea lor extra medicală.

De 6 luni de zile spitalele rurale ca și comunele urbane și rurale n'au un praf de chinină și țărănimea se istovește din lipsă de medicamente. Conturile pe la farmacii stau neplătite cu lunile și zeci de mii de lei, sute de mii de lei stau angajate și nu se pot achita din cauza incuriei acestui burtă verde de doctor. Ba e mare boer, din cele mai ilustre familii ale țării, dar călare pe familie își bate joc de țară, de norod, de cel nevoeș. Anarhist prin gîndire a întrodus și cultivat anarhia în serviciul sanitar al țării, și de cînd e țara românească rușine mai mare ca acum la serviciul sanitar nu s'a văzut. Administrația acestui îmbuibat doctor e o spelincă de persecuție și de asmuțiri a tot ce bunul simț repugnă.

Și a venit acest doctor să constate că la Iași e tifos. Și ce a constatat? Că Primăria de Iași e așa de indolentă, că n'are o para chioară pentru sanatatea publică, căci le-a papat dl. dr. I. Cantacuzino.

A constatat că străzile stau desfundate cu lunile. E o rușine ceia ce se petrece cu desfundarea străzii de sus. Nu e cătun cît de păcătos care să prezinte priveliștea străzii de sus de azi. Ar trebui cu parul dat în capul celor de la comună, pentru că lasă să bată colbul pestilențios pe cea mai industrială stradă și pe cea mai circulată. O mînă de pietrari bocănesc petre de o săptămînă pentru a urni mormanele de țărînă dintr'un loc în altul. Colbul pe această stradă a devenit de nesuferit; cred că nu e trecător care să treacă pe această stradă și să nu înjure de 10 ori pe cei de la comună.

A mai constatat că Epitropia și-a închis primirea. Foarte bine a făcut. Tu stat n'ai un ban pentru chină; tu primărie ți-ai hirosit fondul sanitar; și să sară cu toții ca lăcustele pe banii Epitropiei. Marele mîncător de bani publici e tocmai acest dr. I. Cantacuzino, care și-a bătut joc de țară, și de Iași. Cu serviciul d-sale public poate să între și holera în țară, căci ori va cere un concediu pentru Nisa, ori va petrece la Sinaia, lăsînd pe Sion să svînte țară în sănătate.

Iar marele vinovat vine să scoată ochii la alți vinovați mai mici că la Iași e tifos. Cu indolenții noștri ne răfuim noi aici, dar cu un Cantacuzino are de răfuit o țară întreagă.

Esculap.

EXTERNE

Demisia cabinetului grec Theotokis era așteptată, ea a fost numai grăbită de nota înmînată Puterilor, în chestia cretană. Deși conținutul acestei note era cunoscut de mult, totuși publicarea ei a ridicat enorm nemulțumiri în popor.

Principalul punct de acuzare împotriva fostului guvern a fost că amînă prea mult mobilizările și deci împiedică o rezolvare grabnică a chestiunei cretane. Plîngerea aceasta nu e lipsită cu totul de temei. Căci dacă Grecia ar fi azi un factor militar important, noul regim turcesc, pentru care Creta e o mare sarcină,—ar fi consimțit la o regulare a chestiunei. Pe de altă parte, puterilor protectoare ar fi renunțat cu plăcere la împovorătoarea sarcină impusă lor de 12 ani, în Creta. Prea adevărat, insula n'ar prospera așa de bine sub Grecia ca acum cînd are autonomia asigurată.

Plîngerea poporului nu privește numai pe Theotokis dar și pe ceil'alți bărbați de stat printre cari se află și Rallys, acum pentru a patra oară prim-ministru. Rallys a luat tot-deauna puterea în împrejurări grele, de data aceasta însă nu se știe dacă va fi tot atît de fericit ca în trecut.

Principalii miniștri din noul cabinet sunt: dr. Stratos la interne; Gographos la externe; Georocostopulos la culte și instrucție; colonelul Manusoglanakis la război; Niaulis la marină.

Dar aceasta nu e destul. Ori cît de fericită ar fi alegerea miniștrilor, partea rea a guvernului e că șeful său, Rallys, e un politician de școală veche: e absolut față de partizani și grosolan față de adversari.

După moartea lui Delyannis, Rallys a fost numit, la 1905, pentru prima oară ministru președinte, și de atunci a mai deținut acea demnitate de două ori, iar acum e pentru a patra oară prim-ministru. Mari speranțe nu se pun nici în el.

CATE VA NOTE

D. Ioină încearcă prin *Voința* să dea lecții sindicaliștilor francezi. Intențiunile d-lui Ioină nu sunt rele desigur, dar faptul în sine este ridicol. Dacă d. Ioină nu-și poate stăpîni vechile sale apucături de dascăl, instaleze-se pe o catedră, pue-l pe d. Ionel pe bancă și ție-i cîte-va prelegeri asupra bunei cuviințe, economiei politice și mai ales politicei.... economice etc.

D. Ionel ar putea profita ceva, iar d. Ioină ar aduce țării un serviciu.

*

Județul Iași va avea — după cum s'a decis de serviciul sanitar superior—un sanatoriu în pădurea Bîrnovei. E de notat, că acest sanatoriu pentru 100 de ftisici, este numai pentru bolnavii în ultimul grad.

Crede oare serviciul sanitar superior, că în județul Iași nu sunt suficiente cimitire?

*

D. Iorga, eroicul domn Iorga scrie o lamentabilă scrisoare adresată d-lui dr. Ion Cantacuzino, unul din directorii *Vieței Românești*, prin care îl implură să-i i-a apărarea împotriva „calomniilor“ d-lui G. Ibrăileanu.

Apostolul de la Vălenii-de-Munte, un fel de Făurei naționalist, s'a obicinuit să atace pe toată lumea, s'o atace cu vorba, cu scrisul și la nevoe și cu fapta. Atunci însă cînd se vede tras la răspundere sau fuge ca contrabandistul evreu pe malul Prutului, sau cade în genunchi și implură grație și protecție.

Nostim e că d. Iorga se adresează d-lui dr. Cantacuzino cu titulatura: „Domnule Coleg“. Suntem foarte curioși să vedem cum își va intitula d. Iorga pe „domnul coleg“, atunci cînd d-rul Cantacuzino îi va pune suplica la dosar, așa cum merită plîngerea apostolului.

De călimari și de bastoane a uzat d. Iorga față de alți „domni colegi“ ai d-sale; în scris i-a terfelit pe mai toți,—pentru „domnul coleg“ Cantacuzino, d. Iorga sigur ne rezervă o surpriză.

...Sau poate să tacă, căci de, d. Cantacuzino e medic, și ce aduce ceasul nu aduce anul...

*

Din „Evenimentul“:

„Serviciul technic al comunei (secția inginerului Savul) *a întocmit un tablou detailat de mersul epidemiei de febră tifoidă*, care a fost înaintat azi dimineață d-lui dr. Cantacuzino directorul general al serviciului sanitar“.

Nici nu-i rău!

OAMENI ȘI LUCRURI

VIAȚA IN AIER

Acum îndoială nu mai poate fi: Canalul La Manche, primejdiosul gît de apă care desparte—unindu-le în același timp —Atlanticul și Marea Nordului, a fost trecut în zbor de către aviatorul Bleriot care a întunecat întru cît-va gloria aeronanților, grăbind soluția mult așteptată a stăpînirii spațiului.

E visul unticului Icar realizat în toată puterea cuvîntului, căci Blériot a trecut strîmtoarea de mare cu o repeciziune matematică, executîndu-și itinerariul întocmai cum și-l fixase dinainte și uimind lumea prin siguranța „zborului“ său atît de cutezător și atît de promițător în același timp.

E începutul sfîrșitului, negreșit.

După atari izbînzi problema de mult urmărită se apropie de soluțiunea ei finală și nu va trece mult pînă cînd omenirea, deplin stăpînă pe arta de a conduce aparatele de locomoțiune aeriană, va putea privi cu mîndrie dreaptă la timpul îndelungat, la secolele cele multe de cînd primul om îndrăzneț a încercat cu prețul vieței, să se înalțe la.. cer.

Nu cerul îl caută și-l sfidează cercetătorii și luptătorii moderni pentru cucerirea spațiului, o nu! Dar vor să lărgească orizontul vieței pămîntești și e imperios necesar să se ajungă la această țintă.

Privită de sua viața omenească va apărea cu totul alta, va părea mai puțin urîcioasă, mai puțină fecundă în rele și în dușmănii; iar de jos oamenii vor privi în sus tot mai plini de speranțe, tot mai siguri că cerul se apropie de dînșii cu misterele lui, cu tăcerea și seninătatea lui; o parte din traiul omenesc se va petrece în spațiu, după cum se petrece acum pe mare și pe ocean; cu deosebire că nu ne vom depărta în larg, ci ne vom rîdica numai de asupra țărîmei; de asupra noastră înși ne cari am ajuns să suferim de ori-ce atingere cu pămîntul fertil în lupte și în amărăciuni.

E de prevăzut o purificare și o romantizare a vieței în genere, căci multe visuri vor fi îndeplinite, multe idealuri—accesibile, dumnezeirea—mai puțin temută și mai lesne concepută.

Iar cînd vom fi obosiți, dezgustați, setoși de orizonturi noui, vom întreprinde un „zbor“ în aer spre grabnică însănătoșire. Visul tinerei fecioare:

Zburător cu negre plete,
Vin' la noapte de mă fură

Va deveni de asemenea aevea, căci gîndurile se vor întrupa în spațiu și acolo mulți își vor căuta și găsi fericirile sufletești pe care nu le-au putut găsi pe pămînt.

Rodion

Congresul... păcii literare

Scriitorii noștri. — Incercări nereușite.— Casa artelor și a armoniei.—De ce se ceartă?—Apelul celor doi.—Meseria de literă.—Un congres original.

Poeții noștrii Dim. Anghel și St. O. Iosif, suferind în vremea din urmă oare cari neplăceri publicistice au simțit și simt încă trebuința de a „răsufla“ în public.

Ne-am ocupat dăunăzi de o „scrisoare“ a lor prin care-și vesteau nemulțumirile publicistice și în același timp anuntau intenția de a-și alege un domiciliu propriu, —o revistă a lor.

Nu știm dacă în legătură cu proectul acesta din urmă trebuie pus „apelul“ pe care-l adresează, acum în toiul vacanței, scriitorilor romîni, chemîndu-i la înțelegere, la pace și la concordie pentru reabilitarea întregei clase a literaților romîni.

Reproducem în întregime eloquenta pagină scrisă de cei doui harnici poeți chemînd luarea aminte asupra cuprinsului ei“.

*

„...De un timp, de cînd institutele de editură și-au clădit palate splendide, instalate cu tot confortul mașinismului modern, cu vitrine largi și luminoase, în care cărțile nouă se impun ochilor trecătorilor, de cînd jurnalele cu tiraj fac jertfe colosale pentru a-și asigura tot mai mulți cititori,—s'ar părea că o eră nouă s'a deschis și pentru cei cari s'au devotat literaturei.

Revuete ca „Viața Romînească“ sunt învinuite că îmbuibă pe insațiabili literați cu toate onorurile și le căptușeste buzunarele cu infolii de bacnote pe care ei să poată să-și însemne impresiile zilnice: bibliotecei de popularizare se întrec între ele să pue la îndămînă publicului mic și mare, în traduceri scumpe, capod'opereile literaturilor străine și cele indigene, adică produsele scriitorilor celor mai mari reduse la prețurile cele mai mici; teatrul și-a deschis larg porțile dînd sume fabuloase fericiților traducători ai unor piese ca „Heidelbergul de altădată“, „Don Carlos“, „Falimentul“, „Amorul veghează“ etc.

In sfîrșit, un scriitor de astăzi în imaginația senină a burtăverzilor trebuie să ia proporții uriașe.

Un scriitor romîn din zilele noastre ar trebui să aibă cel puțin un palat la șosea, o vilă la Sinaia, un „jacht“ sub presiune în portul Constanței și un automobil la scară, deocamdată aeroplanele neprezentînd destulă siguranță pentru prețioasa persoană a maestrului respectiv. Vor mai opina unii c acest om tras de mînecă din toate părțile, trebue să se bucure într'adevăr de o constituție extraordinar de robustă, ca să nu rămînă cinog ca Venera de Milo în mijlocul atîtor solicitudini.

*

❑ După cum am anunțat, societatea de gimnastică, sport și muzică, din localitate, a hotărît să organizeze o secțiune muzicală activă, delegînd cu această organizare pe d. inginer T. C. Lecca.

In memoriul pe care d. Lecca l'a alcătuit, arată că colaboraterii secției muzicale vor fi de două feluri:

Executanți și audienți; Celor dintîiu, pe lîngă sarcina de a progresa cu statornicie în execuție, le incumbă și aceia de a atrage și reține pe cei din urmă și nu-și vor considera această din urmă datorie îndeplinită, pînă cînd a doua categorie nu va cuprinde pe toți membrii societăței.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16 - Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

Celor de al doilea le revine, în afară de îndatorirea de a-și afina treptat simțul acustic și sarcina de a însuraja, cu indulgență, prin prezența lor la audiții, pe membrii executanți, știut fiind, că cel mai puternic stimulent pentru executanți este prezența unui auditor cît de numeroz și cît de atent.

Cu toate astea scriitorul romîn este o ființă ingrată prin excelență, insațiabilă, irascibilă, grandomană, care nu se mai mulțămește cu nimic și să tîngue pretutindeni că moare literalmente de foame!

Firește, că rar de tot, întîlnești printre ei și excepții fericite. De o pildă, noi cunoaștem unul, care o viață întreagă s'a strădănuit ca să ridice prestigiul scriitorilor noștri, nu numai în țara noastră, dar și în ochii Europei: a alergat bietul om de la București la Paris și de la Paris la București, a adus oameni de legi și reprezentanți ai pîrliților scriitori de pe aiurea ca să pună odată frîu nesățioasei lăcomii a îmbubuților noștri confrați, a provocat un congres la Ateneu, sub a cărui cupolă solemnă s'a discutat cu gravitate drepturile nesocotite a sus numiților pîrliți și intrarea Romîniei în hora convențiilor literare: apoi, plin de bună-voință, și animat de cele mai bune intenții pentru propășirea literaturei, s'a gîndit să clădească și o casă comună, un palat al literaților; a alergat pe la primărie, a obținut teren—iată cum literatura cîștigă teren!—și apo cu ajutorul celor mai mari architecți a pus piatră peste piatră și a izbutit să facă această a zecea minune: casa literaților. Invidia și răutatea, însușiri în deobște cunoscute ale literaților noștri, fiind așa de mari, încît nu pot sta doi la un loc, nu într'o casă, ci nici la o revistă sau gazetă, au hotărît pe Solness constructorul să locuiască singur în Thebaida lui, precum singur locuiește la propria-i revistă.

Iată ce poate realisa un scriitor cu bună voință în țara romînească!

In fond însă, viața noastră este mult mai tristă. Lăsînd glu na la o parte, e timpul ca să distragem legenda aceasta aurită, la adăpostul căreia tocmai cei nechemați, oamenii cari n'au aproape nimica de comun cu literatura, își asigură o existență comodă și un cașcaval inexpugnabil.

Soarta literatului modern este cea mai de plîns poate din cîte există în țara noastră. Tipul acesta de proletar intelectual este răspus de trist și problema existenței lui cu atît mai dureroasă, cu cît el ține mai mult la ideile lui sau are veleități de independență. In zilele noastre de specializare, trebue să te devotezi unui lucru căruia să-i dai toată energia ta, toată inima ta și tot sufletul tău. Greșesc amar acei—și sunt cei mai mulți—cari socotesc literatura ca un lux și ca o ocupație de diletant. In realitate, nici o carieră nu cere o mai îndelungă pregătire și o mai intensă stăruință și continuitate, devotament mai mult și mai mari sacrificii, pentru a crea ceva durabil.

De aceea, poate, scriitorii—mai cu seamă la noi—fac impresia unor oameni desorbitați. Va trece multă vreme, probabil, pînă cînd organismul nostru social îl va recunoaște ca pe niște elemente utile și hotărîtoare pentru propășirea adevărată a unui neam.

Pînă atunci însă, o tovărăși cari suferim de aceliași dureri sîngerăm de aceleași răni inveterate, cum nu mai avem nimic de așteptat de nicăirea și cum ar fi chiar înjositor să așteptăm, nu credeți că ar fi timpul să uităm tot ce ne desbină, toate nemulțămirile trecătoare și pornirile vrăjmașe dintre noi, și sa ne apropiem și să ne sfătuim într'un congres doar am realiza odată adevărata societate a oamenilor de litere din țara romînească?...

Dacă literații romîni sunt așa cum îi zugrăvesc d-nii Anghel și Iosif, șansele de reușită ale „congresului" ni se par foarte slabe. Dar, măcar de curiozitate am vrea să-i vedem reuniți la olaltă pe toți scriitorii noștri.

Macar o singură zi—fără „invidie și răutate". E oare cu neputință?...

CURS DE GIMNASTICĂ (4)

Iubrăcămintea.—Pentru ca exercițiile giminastice să se poată executa bine, trebue ca mișcările să fie cu totul libere.

Prin urmare, elevii, vor trebui să se desbrace de haine precum: capușoane, pardesiuri pe care le pun la eșirea din școală.

Profesorul va veghea ca: gîtul, abdomenul și pieptul să nu fie strînse.

Va opri orice cingătoare largă și neelastică a cărei întrebuințare nu numai că e nefolositoare, dar poate fi chiar periculoasă.

Respirația.—Să se recomande elevilor inspirațiile ădînci, prelungite, care să umple cît mai mult pieptul în locul inspirațiilor grăbite și fără nici o ordine care aduc gîfîiala și turburări în circulatia sîngelui.

In timpul exercițiilor cadentate și prelungi cum e alergarea se vor sfătui elevii să respire în mod ritmic.

Respirația—inspirația și expirația se va face de preferință pe nas cu gura închisă.

Cu toate aceste trebue observat ca elevii să nu închidă gura în timpul sforțărilor musculare. Acestea nu trebue nici odată prelungite nici însoțite de oprirea respirației. Ca siguranță se vor pune elevii să numere tare din cînd în cînd în timpul executărei unei mișcări.

In timpul alergărei, pieptul e plin de aer și de sînge, datorită sforțărilor de inspirație ce se fac într'un mod inconștient. Greutatea stă în a da afară aerul necurat care caută să se îngrămădească în plămîni și numai ritmind respirația cu pasul se pot înlătura neajunsurile primejdioase ale asfixiei cum și reaua funcțiune a plămînilor și a inimei.

(După Demeny).

Calypso Tănăsescu.

Intre două Babe

DE

GR. POPESCU

Invățător în Perieni-Tutova

(urmare)

Mariță:—Banică Angheluță, trage-mi și mie cu boghi; știu că bine mai ghicești!..

Angheluța:—Beghii mei nici odată nu mă dau de smintească. Adă o mină de grăunțe și o sită. (Fata aduce). Baba alege 41 grăunțe, apoi le așează pe sită, le face în trei grămezi și ia cîte patru și se rămîne la urmă o bob, îi învîrtește pe sită și descîntă: 41 de boghi, ghine ești, ghine să-mi spuneți. Da ce ești așa de supărată? Apoi nu spuneam eu că boghii îs gîndul omului! Zău! îi azvîrl, că rău arată! Bucuria călcată în picioare, supărarea în față; bob sositor nu-i de loc. Dacoți-vă naibii (îi azvîrle).

Mariță:—Nu spuneam eu că-i săras!

Angheluța:—Să mă pun eu cu ciocanele! dar dă; cu darea treci marea; ori un șervețel, un vălișor de pînză să aibă baba la moarte ce pune la prapure, la preoți, pe obraz..

Mariță:—De asta să n'ai grijă de loc; numai să fie într'an ceas bun și cu noroc! Mama nu e acasă... (pleacă spre dreapta).

Angheluța:—Tare-i necăjită Mariță, dar dă.. și noi babele nu suntem sacagiui nimănui... Și la tine fata babii era să fie rău; dar de cum ai scăpat.

Chița:—Caută-mi și mie în cărți bunică Angheluță, căci în boghi nu se poate la două.

Angheluța:—Apoi dă ț'oiu căta dasă nu mi-i uita!.. (Baba scoate cărțile le preface și descîntă) Treizeci și șase de cărți ghine ești, ghine sa'mi spuneți, cele bune să s'adune, cele rele să se spele. Da bine mai cad: Bucuria în față, vorbe bune de la cel cu ochii negri, scîrbă în spate. Face drum în casă la unul cu ochii albaștri. Gătește-te de musafiri!

Mariță:—(Vine din dreapta) Iaca vălișorul de pînză. Am găsit cheia. Ț'oiu mai da numai să-mi faci să fie ursitorul grăbit, avut, să nu mă ocărască, ce oiu zice eu, să fană el!

Angheluța:—Pricep... adică să cînte găina cucoșește, tulpanul să fie în locul căciulei... Să-i las numai mîni să se apere de cîini și o hi să nu dea-n grochi!

Chița:—Ia și de la mine prosopul ista; cu mult drag am mai lucrat la el; ți-l dau că toată inima numai să nu ne uiți...

Angheluța:—Nu vă uit uitav'ar orice rău! Rămîneți sănătoșele!

Fetele:—Mergi sănătoșică dragă bunicuță... (Baba pleacă cu prosopul pe mînă, cu valul în brațe).

ACTUL IV

Scena reprezintă o casă de țară, o masă; pe ea mai multe stiele; lîngă masă, pe un scaun stă Nicu crîșmarul.

Nicu, Neaga, Angheluța

Neaga:—(Vine din dreapta) Bună ziua d-nul Nicu!

Nicu:—Bună, bună...

Neaga:—Dă-mi un rachiuș de care ai mai bun!

Nicu: — La mii toi îi bun, mătușă Neagă. Chiar acum mi-a sosit spirtul. L'am prefăcut cu apă de la Gătîlică! Eu am pus tocmai pe tocmai; nu ca la alții trei ape și un rachiu!

(Pe cînd Nicu toarnă în pahar, Angheluța intră pe ușă venind din stînga).

Angheluța:—Norocul cel bun! Iar bun întîlnișă babă Neago!

Neaga:—Noroc la cîștig, leliță Angheluță! Mai pune un rachiu d-nule Nicu!

Angheluța:—Sănătate și treabă în plin babă Neago! (Dau trenchiu și beau). Se așează cîte pe un scaun față în față

Neaga:—Cum ai mai regulat burueniile că erau cam verzi și pline de rouă?

Angheluța:—Le-am așezat cu toate la treaba lor. Am făcut legături după fel și la trebuință le iau. Și acum am fost cu niște năvalnic și minoc și alte burueni de noroc la Chița lui *Sfîrlefus*. Acolo era și Marița lui *Perindeurs*. Le-am dat burueni, le-am descîntat, le-am căutat în cărți, în boghi; dă, nădăjduesc să aibă și ele parte ca mița cu lapte. Incă două rachiuri d-nul Nicu!

Nicu:—Iadată!... peftiți!..

(Neaga și Angheluța iau păhărelele în mînă).

Neaga: Sănătate.

Angheluța: — Amin! (Dau rachiurile peste cap).

Angheluța: — Să mai stăm să parcă merge la inimă prefăcănia lui d-nu Nicu. (Se așează iarăși pe scaun).

Angheluța:—Cum ai eșit cu Simina lui Maftei?

Neaga:—Bine, cît Ionel s'a și sculat, Mărioara ași-derea. Nu degeaba i-am făcut de boală cîncească! Da ce să facem păcatele noastre! S'a schimbat timpul; dă măcar ceva, ceva, dacă nu curge, chicușă!

Angheluța:—Ducă-se naibii de picătură; de cînd a eșit cîte o moșă *ftîtrată* nu a rămas moară nefrecată; ne-a luat făina și ne-a lăsat tărîțele!

Neaga:—Așa-i lelică, așa-i; dar tot noi rîdicăm greul, că dă. Coana moașă, e cucuoană, nu pleacă pain glod, frig, colb, ninsoare, ca noi; ei îi trebue *faiton*, sanie cu zurgălăi; cînd ajunge la casa omului, toți intră în spărieți apoi îi trebue slugă și slugă cuatem tot noi. Coana moașă pe lîngă leafă nu se mulțămește ca noi cu o pereche de mîneci și un căuș de făină; ei îi trebue bani și de unde bani la bieții țărani!

(Va urma)

O nouă lovitură Iașului

— Inspecțiile d rului I. Cantacuzino —

Epidemiile cari bîntuie în orașul nostru a dat prilej d-lui dr. I. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, să vie în anchetă ca să cerceteze mai de aproape cauzele cari au provocat aceste epidemii.

Cum una din cauzele febrei-tifoide este proasta calitate de apă ce se distribue ieșenilor spre consumație, directorul general al serviciului sanitar a ținut să facă personal o analiză bacteorologică a acestei ape.

Cu această ocasiune s'a dat lașului o nouă lovitură—pe care ținem s'o relevăm:

Pentru facerea acestei analize de apă dl. dr. Cantacuzino,—trecînd peste „*Institutul Antirabic*" local de sub dirigența d-lui dr. Emil Pușcariu—a găsit de cuviință ss se adreseze unui laborator particular al unui medic ieșan, care nu mai bactereolog nu e.

Cu gestul acesta dl. dr. Cantacuzino a ținut să treacă peste o instituție ieșană a cărei reputație e de mult stabilită—și în ședința de asară a consiliului de higienă directorul general al serviciului sanitar,—avînd aerul de a fi uimit că n'a găsit în Iași un laborator de bactereologic și un bactereolog special — a declarat că va aduce, pentru timpul epidemiilor, un bactereolog din București, cu... aparate bucureștene!

Ori avem în Iași „Institutul Antirabic" de sub conducerea distinsului bactereolog, profesorul dr. Emil Pușcariu, care în activitatea-i de pînă acuma a făcut o serie numeroasă de analize bactereologice.

Analizele bactereologice pentru alimentarea cu apă a orașului Iași, Galați și Constanța,—precum și diferitele analize a apelor din Prut, Siret și Timișești sunt făcute în diferite rînduri în laboratoriile Institutului Antirabic.

Ce va mai mult: institutul antirabic din Iași este subvenționat de Ministerul de Interne—în comptul serviciului sanitar, într'a cărei arhivă se află mai multe rapoarte ale d-lui dr. Emil Pușcariu, directorul institutului antirabic din Iași.

Faptul că d. dr, Cantacuzino n'a dat cuvenita importanță acestui institut, mai cu seamă faptul că în ședința consiliului de higienă nici unul dintre medicii presenți și dintre ajutorii de primari, n'au *amintit* d-lui dr. Cantacuzino de... existența institutului antirabic, faptele aceste ne dovedesc două lucruri și anume:

Prima, că d. director general,—prin promisiunea ce a făcut de a trimite la Iași un bactereolog din București—prepară o nouă diurnă pentru vre-un tînăr generos, și secundo—că trecîndu-se peste „Institutul Antirabic" din Iași, condus de un bacteriolog eminent ca profesorul universitar dr. Emil Pușcariu—s'a adus lașului o nouă gravă jignire.

Asupra acestor două fapte atragem atențiunea cetitorilor noștri.

Litere-Științe-Arte

Unire și dezbinare.—Intr'un articol din pagina I a se atinge, între altele chestiunea eternelor neînțelegeri ce există între scriitorii romîni, constatare formulată în articolul-apel semnat de d-nii Anghel și Iosif.

«Invidia și răutatea, însușiri îndeobște cunoscute ale literaților noștri sunt așa de mari încît nu pot sta doi la un loc, nu într'o casă, ci nici la o revistă sau gazetă...»

S'ar putea adăoga că singurii doi cari stau alături într'adevăr sunt scriitorii sus pomeniți, uniți ca într'un singur corp și un singur... pseudonim.

Scriitorii avînd imaginația fecundă, au început, în vremea din urmă, să găsească forme noi de neînțelegeri și de certe bunuoară—scriitorii se ceartă în chestia originei, a strămoșilor.

Cu moștenirea noastră întreagă.
Venim pe cîmpul de bataie.

Cum scrie Goga în ultima-i poezie... polemică. Dintre toate, mărturisim, *această* formă sau notă ni s'a părut mai ciudată. Ce însemnătate are pentru noi dacă originea scriitorului e din... Bizantz ori din talpa țării? Nici una! De alt feliu aiurea s'a scris de mult:

Qui sert bien son pays
N'a pas besoin d'aïeux...

Să lăsăm dar să doarmă strămoșii, în colbul *cronicilor* uitate!

*

Din eroare am scris în una din notițele recente că „Viața Romînească" a apărut fără colaborarea d-lor Iosif și Anghel.

Numărul revistei conține o mică dar foarte spirituală cronică de d. A. Mirea. Să fie oare cea de pe urmă? Vom vedea.

*

In cercurile teatrale din Italia se face acum mult haz de următoarea întîmplare:

Un scriitor trimese directorului de teatru. Feravilla, un voluminos caet, pe coperta căruia scrise un titlu de piesă, sub care adoase:

„Comedie în mai multe acte".

După o lună scriitorul primi caetul înapoi, împreună cu următoarele rînduri: „Piesa dumitale nu poate fi jucată. Ertați-mă că v'o spuns de a dreptul. Dar actual al treilea e ceva oribil.

Cum credeți că așa ceva poate fi pus pe scenă? Mai revedeți piesa și apoi trimeteți-o. Al dv. Feravilla.

In adevăr în voluminosul caet nu erau scrise de cît cîte-va file. El îi răspunse deci următoarele:

„Critica d voastră este foarte îndreptățită. Dar eu v'am trimis caetul cu file albe și curate. Nici o piesă n'am scris în el. Vă felicit de modul cum vă faceți datoria"!

Feravilla răspunse din nou istețului scriitor: „Dacă piesa d-voastră este atît de proastă încă înainte de a fi scrisă închipuiți-vă ce va eși din ea cînd o veți scrie"!...

In Italia a produs mult haz această corespondență.

*

Un admirabil fenomen luminos nordic a fost zărit zilele acestea în Boston din vestitul observator al colinei albastre.

Fenomenul presintă mai multe părți surprinzătoare. In primul rîn este faptul că Boston se află pe aceiași ca Roma, și cu toate acestea în Europa nu-și a făcut nici odată apariția un ast-fel de fenomen nord-polar, la ast-fel de distanță de la pol. In al doilea rînd apariția a fost fenomenal de strălucitoare. După cum comunica revista „Science" apăru întăi pe la 9 ore seara, trei petre luminoase care se uniră într'o singură masă albăstrue pentru a se despărți imediat apoi și luă o formă asemănătoere cometei. Aceasta dură pînă pe la 10 jum. cînd reîncepu parcelarea massei și se formă pe cer un uriaș cerc de stele care ținu pînă pe la 11 jum cînd dispăru ori ce urmă a miraculoasei apariațiuni cerești.

Informații

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei și Sucevei nu se va reîntoarce în localitate, decît pe la vre-o 10 August.

❑ Azi și mîine se va face tragerea clasei a II-a a loteriei regatului romîn.

❑ Prefectura de județ a raportat ministerului de interne că Viile și livezile de pruni, din județul nostru, sunt mediocre. Pășunele și fînețele în stare supra mijlocie.

In comuna Băra se mențin insectele pe o întindere de 108 hectare.

❑ Invățătoarea ajutoare Safta C. Croitoru, de la Ciorăști—Lieşti (Tutova) a fost transferată pe ziua de 1 Septembrie la Tomești—Osoi (Iași).

❑ D. P. I. Nedelschi a fost numit administrator al plășei Hîrlău, județul Botoșani.

❑ D. Colonel Berlescu, inspectorul jandărmăriei rurale, a plecat în inspecție în județul Dorohoi.

❑ Consulul rus din Cernăuți a comunicat guvernatorului Basarabiei, că autoritățile austriace au orînduit o carantină de 5 zile pentru toți supușii ruși, cari ar intra în Bucovina.

❑ Pensiile civile și militare pe luna lulie c., se vor achita Sîmbătă la administrația financiară.

❑ Consiliul de răsboi al corpului IV de armată va fi convocat în a doua jumătate a lunei August.

Transferări de invățători

Au fost transferați următorii invățători și invățătoare: Maria Constantinescu de la Cavlojani (Vlașca), la Pelea (Teleorman), I. Danielescu, de la Sasca (Suceava), la Rădoșeni acelaș jueț, V. C. Ionescu de la Negrești (Vasluiu) la Bredec (Vasluiu), Eftimescu de la Slobozia-Ciorăști (R.-Sărat) la Seveja (Putna), Jon Enescu de la Arțar (Ialomița) la Cocora acelaș județ, Preotul C. Georgescu de la Pusheni la Plopeni (Prahova). D. Constantinescu dela Udeni (Vlașca) la Pele (Teleorman), Al. P. Grigorescu, de la Plopeni la Pasheni (Prahova), N. Popescu dela Jugalia (Ialomița), la Ciulnița (Brăila) G. Ghighinăș de la Caula (Tulcea) la Casachei (Constanța), I. I. Popescu, de la Ulmei (Ialomița) la Prunaru (Vlașca), Sevasta Grecescu de la Dragomirești (Ilfov) la Crîmposia (Olt), Rațiu Eugenia, de la Faleciu (Romanați) la Sîngeru Prahova), Simion Pașcariu, de la Frecăței, (Tulcea) la Brebu (Prahova) N. Drăghescu dela Negoești (Prahova) la Godinești (Gorj), N. Șersea, de la Ogretinel (Prahova) la Poșești (Prahova), Filoteia Canciu, de la Ciora Doicești (Brăil) la Malu (Ialomița); I. Bratu de la Hăbud (Prahova), la Cetățenii din Vale (Muscel); Virginia Domide, de la Ciocănești (Ilfov) la Țigănești-Calomfirești (Teleorman); D-ra Valeria Banu, de la Sagna la Săbăoani, (Roman) G. Andrei de la Suhăra (Dorohoia) la Săbăoani (Roman); Safta C. Croitoru de la Ciorănești (Tutova) la Tomești (Iași) Sultana Mocanenu dela Mamut Cuius (Constanța) la Cîmpeeri (Putna) N. Ostanie de la Mălăești (Prahova) la Budești (Neamț), V. Ganea, de la Rași (Bacău) la Ciamurile de sus (Tulcea), Ion Ciochina, de la Topolog Dueran (Talcea) la Poiana Ursului (Bacău).

❑ **Birou de copiat acte cu „Mașina de scris".**—O trebuință de mult simțită în orașul nostru era înființarea unui *birou special* pentru copiarea actelor cu „Mașina de scris".

„*Agenția Teatrală Thalia*", Th. P. Maximovici, Iași str. Lăpușneanu No. 35, (lîngă Berăria Bragadiru), invită pe toți domnii Avocați, Ingineri, Arhitecți, Autori, să bine voiască a'i încredința orice acte pentru copiat cu „Mașina de scris", ca: petiții, contracte, sentințe, hotărîri, devize, manuscrise, asigurîndu-i că vor fi pe deplin mulțumiți de scrierea frumoasă și repede ce se obține cu cea mai perfecționată „Mașină de scris" „Ideal".

Față de neînsemnata taxă ce se ia (0—50 bani de pagină, formatul unei coale de hîrtie timbru), agenția are speranța că fie-care va profita de această lesnicioasă și folositoare ocaziune, mai cu seamă că biroul agenției este la îndemîna fie căruia în ori-ce timp și oră.

❑ D. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, a renunțat de a pleca azi în inspecție la Ungheni.

D-sa va pleca deseară cu trenul 9 și 5 în Capitală.

❑ Mai mulți cetățeni din localitate au hotărît să ceară I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, redeschiderea bisericei sf. Ilie și restaurarea ei.

❑ Preoții din comunele rurale au fost invitați de a face rugăciuni și procesiun pentru ploaie.

❑ Magasinul de muzică Michelsohn, din strada Lăpușneanu, va fi închis până la întoarcerea proprietarilor de la Viena

❑ Preotul Patron, de la biserica sf. Neculai din Ciurchi, care a fost judecat de consistoriul spiritual, a fost suspendat pe timp de 6 luni.

DIVERSE

— La spitalul militar a fost internat un soldat bolnav de desinterie, adus de pe moșia Stînca unde se afla la munca cîmpului.

— Societatea cooperativă romînă, de economie, ajutor și bine-facere „Sf. Treime", din suburbia Tătarași, fondată la 9 Martie c. și-a căreia comitet se compune din d-nii: St. Negruzzi, președ. de onoare; Lazăr Stati președinte, D. Baciu și Iordachi Popovici, vice-președinti, Iosub Stupariu casier, Ilie Stanciu ajutor de casier, și membri în consiliu de Administrație: N. N. Stati, St. Gheorghiu, C. Grigore State, Gh. Cristea, C. Popovici, P. Stati, I, Neculau, V. Gheorghiu, Gh. Luca, T. Iosub, secretari: P. Munteanu și C. Nicolau, consiliu de disciplină: I. Bottez, Mandrea Luca, D. Pascariu și I. Dimitriu,—își va serba Luni 20 Iulie, cu ocazia sărbătoarei Sf. Ilie, patronul, și va sfinți drapelul la bis. Sf. Voevozi din Tătarași.

Societatea roagă pe toate societățile să ia parte.

Măsuri contra febrei tifoide

Ședința de eri a consiliului de higiena.—Discuțiunile.—Ce spune d. dr. Cantacuzino—Cauzele epidemiei.—Măsurile ce trebuie de luat.—In ajutorul serviciului sanitar.—Un succes al nostru—Alte amănunte.

Eri la orele 4 și jumătate a avut loc o importantă ședință a consiliului de higienă al orașului, prezidată de d. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar. Au asistat la această ședință și d-nii P. Fîntănaru și X. Eraclide, ajutori de primari.

D. dr. Cantacuzino se ocupă de apariția brusce a febrei tifoide și insistă asupra *izolărei* riguroase, unul din mijloacele cele mai principale, pentru a se putea împiedeca contractul și propagarea boalei.

D-sa spune, că în urma intervenției ce a făcut'o la epitropia Sf. Spiridon întreaga secție a d-lui dr. Negel va fi pusă la dispoziție, pentru aceasta.

D-sa s'a ocupat apoi de insuficiența serviciului de vidange și zice că a constatat că vidanjele sunt aruncate pe pămînt locuit și cere autorității comunale să ia măsuri ca vidanjele să fie turnate la o departare foarte mare de oraș, și ca latrinele să fie riguros desinfectate.

*

Ocupîndu-se de cauzele cari ar fi provocat această bruscă apariția a epidemiei, directorul general al serviciului sanitar face o constatare,—la fel cu acea făcută de noi.—și anume aceia că epidemia bîntue mai mult la centru, de cît la pereferii, de unde se denotă că săpăturile ce s'au făcut sunt o primă cauză a apariției epidemiei, recunoscînd observațiile făcute de un amic al nostru aflător la Sibiu și pe care le-am publicat alaltă eri.

D. dr. Cantacuzino, a declarat apoi că făcînd analiza apei din fântînele de la Ciric, a constatat că apa conține colibacil, *ceea-ce probează că apele sunt infectate, prin infiltrațiuni cu materii fecale, iar pricina e că pe dealul Ciric, deasupra fântînelor, se depozitează gunoiu.*

Au urmat apoi discuțiuni asupra apei gazoase ce se consumă în oraș, precum și asupra fabricațiunea pînei, precum și a măsurilor ce urmează a se lua de urgență.

*

In urma acestor discuțiunii, consiliul a luat următoarele dispoziațiuni:

1) Fîntînele de la Ciric să fie curățite, și desinfectate și să se instaleze acolo pompe, de care să se servească aparii pentru a-și umplea sacalele și pentru a nu se mai servi de cofe.

Gunoiul să nu se mai depoziteze în vecinătatea acestor fîntîni.

2) In ceea-ce privește apele gazoase, consiliul a luat dispoziția, ca să se dea fabricelor de ape gazoase din hidrantul comunei și ca ele să nu se servească de altă apă. Medicii comunali să facă un control special și zilnic la toate fabricele de ape gazoase.

3) Brutarilor, pentru fabricarea pînei, să li se dea apa tot din hidrantul comunei.

Să se aibă o deosebită atențiune asupra mijloacelor de transport a apei. de la isvor, în oraș.

4) Să se stropească cu var pămîntul scos din saparea șanțurilor de canalizare.

5) Pe timpul epidemiei, să se dea medicilor comunali blanchete, iscălite de autoritate comunală, în alb, pentru ca ei să poată avea puterea executivă în inspectarea și măsurile sanitare.

D. dr. Cantacuzino a cerut ad-ției comunale, să dea tot concursul pentru aducerea la îndeplinire a acestor măsuri.

D. Fîntănaru a promis că va da tot concursul.

*

In ce privește ajutarea serviciului sanitar al comunei, în măsurile de combaterea epidemiei, directorul general al serviciului sanitar, a anunțat că va trimete:

Un bacteorvlog, care să se ocupe cu continua analiza a apei; va trimete 6 agenți sanitari, din școala de agenți sanitari din Craiova, speciali pentru epidemie; va trimete o a doua etuvă de desinfectare, care va rămînea pentru totdeauna serviciului sanitar din Iași, și pentru a se educa oamenii însărcinați cu desinfectarea, va trimete un dr.-nd special.

Ședința s-a ridicat la orele 5 și jumătate.

Ultime informații

❑ *De eri și pînă astă-zi s'au constatat alte cîte-va cazuri noui de febra-tifoidă, în oraș.*

Numărul cazurilor de gastro-enterită de asemeni se înmulțesc din ce în ce.

S'au constatat și cîte-va cazuri de desinterie, în oraș.

❑ **D. dr. Cantacuzino contra d-lui Haret.**—Cu ocazia inspecțiunei ce a făcut'o la spitalul sf. Spiridon, directorul general al serviciului sanitar, nemulțumit de halul în care a găsit spitalul, a zis:

— Ce să fac, eu am vrut să trimet un băiat bun aci, pe d-rul Slătineanu!

Se știe că fiind vacantă catedra de higienă la facultatea de medicină, unul din candidați era d. dr. Slătineanu. Consiliul profesoral de Iași a cerut însă ca să ție concurs pentru acea catedră, cu toate că consiliul profesoral din București era de părerea să nu se ție concurs. D. Haret, ca să'și plătească poliță către d. dr. Cantacuzino, care demisionase în mod ostentativ din comisiunea de judecată a învățămîntului superior,—a admis hotărîrea consiliului de Iași, numai pentru a pune piedici protejatului d-lui dr. Cantacuzino.

Directorul general al serviciului sanitar și-a dat alaltă-eri ura pe față, contra d-lui Haret!

● *Din Ungheni se telefonează că tînărul Paul din Iași, care venise acolo azi dimineață, scăldîndu-se la cotul de lîngă podul de fier, s'a înecat.*

Tînărul Paul e fiul d-lui profesor Ioan Paul și era student în anul al II-lea la facultatea de medicină.

Niște lucrători și santinela observară că un tînăr s'a aruncat în apă și la un moment dat a fost luat de valuri și apoi a dispărut. Cercetîndu-se în haine, s'a găsit carta lui de student, precum și alte hartii, din care s'a văzut că era tînărul Paul.

Parchetul a fost înștiințat că până acum cadavrul n'a fost găsit.

❑ **Razie sanitară.**—D. dr. Tudor însoțit de sub-comisarul Ghiulea, a făcut azi dimineață o nouă razie sanitară, dispunînd închiderea cafenele otelului Balevard din strada Gărei unde s'a găsit murdărie și consumații proaste.

Inspectînd apoi fabrica de bere „Zimbru" a găsit aproape 50 de sticle conținînd murdării, musculițe și fărmături de dopuri; pereții foarte murdari, iar în camera de usat orzul mai multe obiecte murdare, dispunînd închiderea fabricei și darea în judecată a contravenienților.

Inspectînd buletul din grădină, d. dr. Tudor a dat termin de 48 de ore pentru a se instala: putină cu robinet pentru spalat paharele, să schimbe toate vasele întrebuințate actualmente pentru băut, să repare și să văruească pereții din interior, iar latrinele să le readucă într'o stare ca să se poată intra în ele.

D. dr. Tudor a confiscat pe strada Păcurari o saca care n'avea autorizație și funcționa în mod clandestin.

Sacaua era condusă de un băetan atins de o boală desgustătoare. De asemenea a mai confiscat alte trei sacale care aveau apa luată dintr'o fîntînă din Valea Rediului de lîngă moara Beldiman.

❑ Azi după amiază pe la orele 2 și jumătate o mare furtună s'a deslănțuit asupra orașului, după care a început a cădea o torențială ploaie.

❑ Au fost numiți impiegați auxiliari clasa II-a în serviaiul exterior general al finanțelor, domnii: Hristache Gr. Nec., Constantinescu Aurel, Peiovici P. și Panaitescu Victor.

❑ D-nele Maria Constantinescu, Victoria Arghirescu, Florica Dumitriu, Efrosina Moldoveanu, Emilia Bărbulescu, Hanrieta Crudu, Ecaterina Spiridonovici, Demetra Igescu, Ana Alexandrescu, Elena Popovici, Elena Sturza, Elena Teodorescu, Efrosina Zerafu, Aglaia Dimitriu, Smaranda Boiangiu, Jana Filipescu, Sofia Scriban, Maria Cristea, Ecaterina Dimitriu, Polixenia Pantazi, Maria Maxim, Natalia Neculau, Hanrieta Tuduriu și Maria Corodianu, eleve ale școalei de moașe gradul I dela institutul Gregore Ghica-Vodă din Iași, depunînd la finele anului școlar 1908, examenul de terminarea studiilor, a obținut diplome de moașe.

Ministerul, în baza avizului dat de consiliul sanitar superior prin jurnalul cu No. 1277 din ședința dela 24 Octomvrie 1908, a acordat d nelor moașe, dreptul de a libera practică a moșitului în țară.

❑ Consiliul de higienă al orașului a hotărît aseară, după cum anunțăm în altă parte, ca fabricele de ape gazoase și brutarii să se servească numai de apa din hidrantul comunei, căci cu aceasta ar putea fi mai sigari la control.

E de relevat faptul că d. dr. Imerval a cerut aceasta administrației comunale, încă de mult timp, dar cererea nu i-a fost luată în samă. D. dr. Imervol a relevat cazul directorului general al serviciului sanitar, arătînd cum administrația comunală nu dă nici un concurs serviciului sanitar.

❑ După cît știm d. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, va trimete la Iași ca „medic bactiorlogic" pentru analiza apei, pe protejatul său d. dr. Slătineanu.

❑ Intinderea circuitului special telefonic București-Roman, se continuă cu activitate. Pînă în acest moment s'a terminat porțiunea Ploești-Focșani.

De la Ploești la București, întinderea acestui circuit se va face în această vară.

❑ In zilele de 12, 13 și 14 Octombrie a. c., se va ținea la București, un congres al diplomaților școalelor de agricultură.

❑ S'a mai constatat un nou caz de febră tifoidă, în satul Jora, comuna Buznea. Aceasta până acum e a șaptea comună din județ unde s'a declarat tifosul.

❑ Parchetul a fost înștiințat, că eri dimineață fata Elena Murgu din comuna Trifești, care era atinsă de alienație mintală, a fugit de acasă fără știrea părinților ei, și ducîndu-se în pădure, s'a înecat într'o baltă.

Cadavrul a fost scos, și nefiind bănueli s'a autorizat înmormîntarea.

❑ Administrația comunală, în vederea epidemiei de tifos, a dat o ordonanță prin care pune în vedere sacagiilor ca să-și acopsească din nou sacalele, și se pună o firmă, cu inscripția: apă bună de băut, după ce se va fierbe. De asemenea și proprietarilor cari au fîntîni în ogrăzi li s'au pus în vedere să le desinfecteze.

❑ **De la M-rea Agapia.**—Au mai sosit aci: Elena Bonachi Galați, Al. Zaharia prof. Galați, Ecaterina Botez Galați, C. Arghir prof. Birlad, D. Niculescu Constanța, Iacob Aprilion Iași, At. Stoenescu prefect Calarași, Sima Niculescu avocat, Alex Buzdugan, locont. Calarași, Rudolf I. Barada student Iași, Orest D. Panu, contrulor fiscal Iași, Folo Eraclide student Iași, Iordan C. Manolescu, București, Titu Dimu student Brăila, Virgiliu Nicolau Brăila, Mărndica Dimitriu Brăila, Elena T. Nicolau Fălticeni, d-ra M. Călinescu profesoară Piatra Neamț, N. R. Petrescu institutor Focșani, N Gheorghiu profesor Botoșani, Paul Bujor profesor universitar Iași, El. Stavrică instit. Brăila, Maria Mavrodi Tg. Măgurele, Efr. Dimitrescu Birlad, d-ra Margareta Stroja Birlad, Gh. Petrescu institutor Botoșani, Eugeniu Gr. Frunzetti Botoșani, Eugenia Bulbuc prof. Birlad, Elise Mllo Fălticeni, N. Istrate institutor Birlad, C. Niculescu procuror Galați, C. Ușurelu proprietar Calarași, Al. Constantinescu, inginer Galați, Sofia Frank Iași, Zoia Hanganu București, d-rele Cornelia Ionescu București, Eleonora Ionescu București, Leonide Dumitrescu prof. Tg. Măgurele Luca Misir avocat P. Neamț, Gheorghiu Leonti inginer Galați, d-ra Marcela Madgearu, Pavel Macri avocat București, Esmeralda V. Chodacu Iași, Maria Al Virnav Iași, L. G. Dahon propr. Iași, d-na Mavrogheni Iași, Atanasie Atanasiu căpitan Galați, Th. Grigoriu judecător Vaslui, d-na Galino Iași, Eugenia Costachi Iași, d-rele Negrini Iași, Maria Hristide Galați, Elena Menelles Galați, Didina și și Mihnea.

— Prin mai multe ziere s'a anunțat că în Mănăstirea Agapia s'ar fi strangalat o maică. Spre luminarea opiniei publice se arată că nu la Agapia s'ar fi întîmplat cazul acesta, ci la Monastirea Varatic.

❑ Una din cele mai sguduitoare drame cuprinde noul program de astă seară Joi al tearului Cinematografic Pathé Fréres din grădina Chateau aux fleurs. „Floare de stradă este titlul acestei drame datorită penei celebrului scriitor Cary și interpretată de artiștii teatrului Rejane din Paris.

Urmează apoi scene și sujete inedite, comedii sporturi etc. și din ultimul program s'a pastrat numai:

Plecarea la Selamlîc. Patriarchul armean comunică partidului liberal că frații săi sunt masacrați și-i atîță la revoltă. Sultanul se reîntoarce la Palat. Junii turci se revoltă contra sultanului. Patrioții macedoneni se revoltă și ei și al 3-lea corp de armată se unește cu junii turci. Sultanul ordonă masacrarea armenilor. Năvălirea la Palatul Ildis Kiosk. Viziunea și crimele sultanului. Sultanul cade în mînile junilor turci. O decizie ministetială declară că sultanul numai are dreptul de a domni. Plecarea lui Abdul Hamid etc. etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

București 16 Iulie.

LOTERIA

Bucureşti.—Azi s'a început tragerea clasei a II-a a loteriei regatului romîn.

Azi au câștigat:

20.000 lei No. 17.020

1.000 lei No. 57.611.

500 lei No. 47, 46,806, 22,981.

300 lei No. 39,457

200 lei No. 52,584 256, 47,433

150 4,082, 6,614, 14,232, 2,208, 4,051, 4,022, 8,859, 32,159, 36,481, 23,709, 27,268, 31,753, 50,513, 55,758, 56,060, 57,171.

Febra-tifoidă

București,—Direcțiunea generală a serviciului sanitar a fost înștiințată că epidemia de febră-tifoidă a început să bîntue cu furie și la R.-Sărat și Bacău.

In chestia Cretei

Constantinopole.—După o știre a biroului de informațiuni nou creat asi, Poarta a făcut un demers pe lîngă puterile protectoare ale Cretei în chestiunea înălțărei unui drapel grecesc la Canea.

Puterile au dat asigurări că drepturile Turciei și menținerea statului quo vor fi garantate.

Canea.—Agenția Reuter află că pavilionul grecesc care fîlfîie eri deasupra fortăreței a fost înlocuit azi printr'un nou drapel, avînd o cruce albă pe fond albastru.

Pavilionul de răsboiu grecesc are acelaș desemn, numai că mai are în mijlocul crucei și o coroană.

Situația gravă în Barcelona

Madrid.—Situația în Barcelona e gravă. Regele a semnat decretul suspendat garanțiile constituționale în întreaga Spanie.

*

Oficial.—Ultima luptă pare a se fi mîntuit cu învingerea spaniolilor cari au ocupat noi poziațiuni.

Situația la Mellila

Viena.—Alegemiene Zeitung află din Paris că știrile sosite din Melilla sînt foarte grave pentru Spania. Populațiunea nu îndrăznește a părăsi orașul de teama atacurilor maurilor. Se afirmă că la 24 Iulie, 800 spanioli au fost scoși din lupta, Generalul de marină dispune de 14.000 oameni și totuși stă numai în defensivă. Un spaniol, domiciliind aci, dar care cunoaște pe cabili, este de părere că ar fi necesari 100.000 oameni pentru a stăpîni insurecțiunea.

O companie a refuzat să între în foc de oare-ce acest războiu este impopular.

Ziarul „Zeit" află din Berlin că corespondentul „gazetei lui Voos" la Tanger anunță ca sultanul Mulay Hafid a trimis notabilităților de pe teritorul Riff veste pentru a hotărî triburile să înceteze ostilitățile.

„Vossische Zeitung" află din Madrid că presa spaniolă este foarte indignată contra guvernului. Chiar ziarele moderate întreabă dacă guvernul nu-și dă seamă că țara dîndu-și sîngele și banii are dreptul a cunoaște motivele acțiunei și rezultatele campaniei.

Șapte ziare din Madrid au fost confiscate. Nu se admite nici o știre de censură cu privire la conflictile sîngeroase. La Barcelona domnește o mare efervescență tot astfel la Valența, Saragoza și Tarragona. Față de censura la care e supusă presa Spaniolă, toate ziarele au intențiunea să în eteze de a vorbi despre răsboiu.

Răsvrătirea în armata Spaniolă

Viena.—Neueswiener Abendblat zice că după „Daily Mail" din Londra, s'ar fi produs mai multe cazuri de răsvrătire în armata spaniolă, 9 soldați și 1 subofițer al unui batalion îmbarcat la Barcelona cari au asvîrlit armele sau au c mis alte delicte de insubordonare au fost împușcați la sosirea lor la Melilla. La Malaga un soldat a fost condamnat la moarte pentru asasinarea unui ofițer.

Tribunalul de rezboiu, a deschis o anchetă contra mai multor ofițeri pentru că a criticat pe Rege. Acelaș ziar află din Berlin ca știri din Madrid spun că lucrătorii revoluționari din Barcelona au atacat detașamentul de poliție asigurînd liniștea în oraș, au distrus toate comunicațiunele de cale ferată, tramvaie, telegraf, telefon spre a împiedeca orice comunicație cu centru. Lucrătorii au dat foc vagoanelor căilor ferate și au distrus prin foc un pod de lemn lîngă Harasa. Cu dinamita au distrus alt pod.

„Neue Freie Presse" află din Londra că „Daile Express" zice că numeroși rezervîști spanioli au fugit în Franța.

Conflictele sîngeroase în Barcelona au început Luni dimineață. Lupta principală s'a dat în jurul gărei, a cărei posesiune în mîna autorităților a fost asigurată de jandarmerie.

Intrevederea Țarului cu Sultanul

Petesburg.— După informațiunile cercurilor oficiale, o întrevedere între Țar și Sultan, e proestată pentru luna Septembrie. Alte amănunte lipsesc în această privință. Nu se știe încă dacă Sultanul va vizita pe Țar la Valta, sau dacă se va duce pe bordul unui yacht imperial rus, cînd Țarul se va întoarce din Italia via Constantinopole.

Ascensiune

Washington.—Orville Wright a creat un nou record, stînd în aer, cu un ofițer ca pasager, 72 minunte, 40 secunde și făcînd 50 mile.

Condemnări

Lipsa. — Tribunalul militar din Kursk, în procesul contra organizațiunei revoluționare, a condamnat pe Kvanici, membru al acelei de a doua dume, la pedeapsa cu moarte; 25 acuzați la munca silnică; printre aceștia sînt d. Markulow, membru al celei dintai dume și un preot; 34 acuzați au fost condamnați la o deportațiune, 20 au fost achitați.

4000 **Decalitri vin alb și roș ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iași.

Intristata familie Michelsohn are nețărmurita durere de a aduce la cunoștința cunoscuților și prietenilor încetarea din viață a d-nei

Matilda Michelsohn

în etate de 59 ani

Decedată după o scurtă suferință la Viena

HIRSCH IAȘI Lăpușneanu 38.

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE

MOBILE

DORMITOARE. SALOANE

SUFRAGERII și BIROURI

cu prețurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuțe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou**, *frumos și eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutățile sunt expuse în Magazinul nostru.

No. 4711.

Eau de Cologne

Cel mai bun remediu contra durerei de cap și incordarea nervilor.

La dureri de cap sau la slăbirea totală a nervilor e suficient o fricțiune cu Eau de Cologne No. 4711.

Insuflețește și răcorește în mod extraordinar de agreabil.

Veritabilă numai cu marca inregistrată

No. 4711

pe etichetă albastră-aurie

Reprezentant JACQUES L. METHSAFT IAȘI

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei No. 28—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREL DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Gelia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 776—Sîmbătă 18 Iulie 1909

„Operă de ocnași!...“

„Tăcerea e de aur“ spune o veche zicătoare romînească, și d. G. Cantacuzino, trebue să gîndească cu mult regret la marea înțelepciune a acestui proverb.

Cît de scumpă ar fi fost pentru d-sa tăcerea,—pentru d-sa, care ține atît de mult la lucrurile scumpe — dacă n-ar fi aruncat de pe tribuna clubului junimist de la Ploești, mizerabila însinuare în chestia împămîntenirilor din Camera conservatoare de la 1905.

De și cuvintele rostite de d. Cantacuzino, purtau pecetea iresponsabilității, de oare-ce emanau de la un bărbat politic atins de senilitate, totuși, întru cît prin ele se atingea un trecut politic, care ne aparține și partidului democrat, d. Cantacuzino a fost somat să spună tot ce știe în asemenea chestiune, pentru ca afirmațiunile sale să nu fie calificate de calomnii infame.

Și d. Cantacuzino, strîns cu ușa de somațiunile făcute, a văzut cît de mult a păcătuit, cînd a rostit necugetatele cuvinte de la Ploești, și printr'un mutism, care are întru cîtva un caracter de lașitate, stă ca un bloc de gheață la toate insistențele ce-i se fac de a vorbi.

Presa junimistă, care la început făcea mare tămbălău din neroziile fostului șef de tristă memorie de la 1905—s-a grăbit după cîte-va zile, să declare că închide discuțiunea asupra acestei chestiuni; dar noi i-am respuns că nu voim s-o închidem, și că din potrivă, vom vorbi noi și vom spune lucruri, cari au să usture grozav întreaga familie politică Cantacuzinistă. Și valorosul nostru confrate „*Ordinea*“ s-a ținut de cuvînt și a concretizat fapte săvîrșite pe timpul ministeriatului d-lui Cantacuzino, care pun în cea mai urîtă lumină pe toți fiii și amicii săi politici apropiați și cari sunt de natură a-i îndepărta pentru totdeauna din viața politică.

Ast-fel, excelentul nostru confrate a dovedit cu fapte precise, că pentru d. Cantacuzino și fiii săi politica era o chestie de tarabă; că guvernul era considerat ca o tarapana, de unde cu toții trăgeau cele mai grase profituri; că nici sentimentul rușinei, nici cel al răspunderei, nu împedicau pe nababiști de a stoarce toate avantagiile posibile și imposibile de pe urma a tot puterniciei guvernamentale a șefului lor, și că exemplul cel mai îndrăzneț de traficare îl dădea însuși bătrînul nabab.

Ast-fel, s-a precizat cum în timpul recesămîntului general fiscal, d. Cantacuzino, care este considerat ca cel mai mare latifundiar în țara aceasta, în calitatea sa de prim-ministru a intervenit pentru fixarea unui impozit mai mic de cît la alții, pentru toate moșiile sale; că tot d. Cantacuzino intervenea pe la diferitele ministere, pentru închirierea cu prețuri iabuloase, la autoritățile publice a mai multor clădiri, propietatea membrilor familiei Cantacuzino; și că tot d. Cantacuzino e acela care, tocmai cu chestia împămîntenirilor, a intervenit personal și a obținut recunoașterea calității de cetățean romîn la cîți-va străini legați în afaceri negustorești cu familia sa, osebit altele promise, dar nerealizate, din pricina neașteptatei căderi a guvernului seu.

Cît pentru fiii d-lui Cantacuzino, confratele nostru, înșiră un întreg pomelnic, din care e suficient să reamintim numai, vînzarea imobilului de pe bulevard, dintre tată și fiul seu Grigușă, și prin care s-a sustras Statului o însemnată sumă de bani, ce urma a se plăti ca taxă de înregistrare; faimoasa operație a finului dintre cei doi frați de la Primăria Capitalei, din care unul în calitate de conducător al Comunei făcea pe cumpărătorul față de fratele seu vînzător, precum și colosala afacere de la Ministerul școalelor, săvîrșită în profitul tînărului Grigușă Cantacuzino, care fiind direct interesat în societatea atelierului tipografic al „Minervei“, a reușit a plasa cărți și diferită altă maculatură acestui minister, pentru un milion de lei!

Și toate aceste fapte concrete, nu sunt de cît prima serie a turpitudinilor săvîrșite de Nabab și fiii săi în scurtul timp al guvernărei de la 1905. Cea de a doua serie va urma în curînd,—chestiunea e că se așteaptă deocamdată răspunsul pe care d Cantacuzino este dator să-l dee pentru clarificarea lor.

Este aci o chestiune de onoare pe care d. Cantacuzino nu o poate primi cu aceeași indiferență sau tăcere, cum a primit la început simplele noastre somațiuni. D. Cantacuzino este obligat să vorbească și să se disculpe de toate aceste grave învinuiri cari îl fac incapabil împreună cu fiii săi de a mai ocupa vre-o dată vre-o demnitate politică în această țară. Noi declărăm că-i dăm timp suficient pentru a aduna tot materialul necesar spre răsturnarea inculpărilor atît de întemeiate ce i s-au adus — inculpări cari explică între altele în deajuns, pentru ce la ruperea partidului conservator din 1909, imensa majoritate a acestui partid nu l-au putut urma în politică.

Toți acei harnici și devotați soldați și fruntași conservatori și-au adus aminte de faimoasele cuvinte „operă de ocnași“ cu care d. Carp a calificat cu cîte-va luni înainte politica de afaceri a d-lui Cantacuzino, și au părăsit pe Nabab, lăsînd pe d. Carp să facă în viitor o asemenea „operă de ocnași“ cu oamenii în potriva cărora nu găsea cuvinte de înfierare și de desconsiderare.

Vespasian I. Pella

UN BUN INCEPUT

După atîtea luni de îndărătnică tăgadă; presa liberală începe a recunoaște—revenind la sentimente mai bune, mai adevărate—slăbiciunea guvernului și posibilitatea retragerii sale. De cît și de astădată ca și pînă acum, este de la sine înțeles, că liberalii nu pot spune pe față lucrul acesta, și că potrivit tradiției atît de bine stabilite în partidul liberal, ei trebuie să găsească mijlocul de a înconjura chestiunea și de o a pune așa fel în cît să salveze onorabil aparențele.

Cu această jonglerie politică s'a însărcinat deocamdată Viitorul, *care este și singurul indicat să se ocupe de viitorul partidului de la putere Aducînd vorba despre formațiunea cabinetului francez în frunte cu d. A. Briand,* Viitorul *în revista sa de eri, ne ține cam acest limbaj: cînd un guvern cade, aceasta nu implică în mod inevitabil formațiunea celui ce vine din elemente absolut opuse elementelor guvernului trecut. Iată de pildă Franța. D Briand, actualul prezident de consiliu, a fost membru în guvernul Clémenceau.*

Și de aici vrea Viitorul *să inducă la păstrarea regimului în cazul căderei guvernului d-lui Ionel Brătianu.*

A vrut Viitorul *să fie fin,—negreșit; decît nu tuturora li-e dat să fie fini. Și fiind că natura n'a fost tocmai darnică sub raportul acestei însușiri cu redactorul anonim în chestiune, se vede de o poștă ața cu care e cusută țesetura sa politică Căci de ce este vorba în definitiv, dacă nu despre viitorul guvern, care va succeda celui actual? Cum se va compune și din ce elemente noul guvern, este o chestiune, care nu interesează pentru moment. Din cele susținute de* Viitorul *reținem însă un fapt: probabilitatea schimbării guvernului și aceasta este esențial. Dacă însuși ziarul generos pune în discuție chestiunea, avem toate motivele să credem, ea se impune și merită toată atențiunea.*

Va să zică, peste puțin vom avea o schimbare de guvern, indiferent, dacă guvernului Brătianu îi va urma un guvern Morțun, sau un guvern Anton Carp, după pilda Franței. De altfel credem, că în această chestie—prin excepții—nu vom imita pe sora noastră mai mare, și ne vom conforma vechilor și bunelor noastre tradiții.

Ne place mult, că presa guvernului a început să se mai dea nițel la brazdă, și că deschide gura asupra chestiunilor în cari de mult are cuvîntul, dar nu voia să l rostească.—E un bun inceput.

Vania

EXTERNE

Marocul a mai predus zile grele Europei. Algeciras, Casablanca cari însemnează pentru noi tot atîtea prilejuri de îngrijorare.

Cele ce se petrec însă acum în Spania, întrec orice prevedere: un războiu civil în toată regula s'a deslănțuit în regatul spaniol.

La Barcelona s'au dat lupte de stradă, iar guvernul s'a văzut nevoit să declare stare de asediu. S'a vorbit chiar de demisia guvernului și înlocuirea lui cu un cabinet pur militar.

Dar ce e mai grav, neorînduelile au cuprins și armata. Soldații încorporați și destinați pentru a plesa în Maroc refuză supunere, ba alocurea și au ucis superiorii. Execuțiuni au avut locul, dar se pare că lucrurile nu s'au liniștit încă.

Cu asemenea disciplină și în asemenea stare de suflet a început spaima războiului anevoios în Maroc.

Tot din pricina moralului spaima a avut de înfruntat o rușinoasă înfrîngere din partea Statelor-Unite. Războiul din 1898 a costat pe Spania întreaga flotă și insula Cuba.

Trebue să notăm asemenea că în primăvara aceasta, Spania a fost însîngerată de niște grave răscoale țărănești, pentru potolirea cărora a fost nevoie de concursul armatei.

Nenorocirile au venit una după alta, iar șirul acestor nenorocirie departe de a fi isprăvit.

CATE VA NOTE

D. Ioină a reînceput să asomeze pe numeroșii (?) săi cetitori cu învățămintele ce le pot trage din dezvoltarea germaniei. Cazul nu e nou; d. Ioină e în recidivă și deci prezintă oare-care gravitate.

Se înțălege, că în studiarea acestei înalte chestiuni, d. Ioină trebuie să amestece și pe conservatori.

Cum s'ar putea alt-fel, doar trebue să tragă concluzii în folosul moral al... haripei stîngi?

De cît ce zice Kautschi?

*

D. Iorga este disperat. Somațiunea adresată zilele trecute d lui dr. I. Cantacuzino a rămas fără efect de oare ce directorul general al serviciului sanitar a rămas la *Vieața Romînească*.

Auzi, să nu-i facă domnului Iorga atîta hatîr! Se vede, că nu prea e hatîrgiu dr. Cantacuzino, și nu prea caută reclama Kinderimei.

*

După *Voința* tachiștii sunt aceia, cari au suferit înfrîngere la Caracal. Carpiștii nu, fiind-că n'au pus liste; iar liberlii tot nu, pentru că cerșind voturile celor dintăi au obținut asupra noastră o majoritate caraghioasă.

Mă rog tot d. Ioină este deșteptul, care apreciază atît de solid fenomenele politice? Altul mai prostuț nu are *Voința*.

Calendarul martirologiului aromîn

Legăm cele zise până acum. In 6 luni calendarul ecumenic al suferințelor fraților aromîni din Macedonia ne dă 126 asasinate, 20 de atentate neizbutite, 18 focuri și prădăciuni de 3795 capete de vite.

Continuăm a da lista nelegiuirilor grecești pe restul de luni.

1 Iulie. Atentatul contra lui Tascu P. din Mangarom, care ca pitar vindea pîne la romîni.

5 Iulie. Atentatul contra lui dr. Pucerea, director liceului din Bitolia. S'au tras 5 focuri de revolver.

6 Iulie. Asasinarea lui D. Paciovara la Topleani.

7 Iulie. Omorîrea lui Hr. Toli la Gramaticova.

9 Iulie. Arderea coșarelor lui Caragea din Tîrnova.

13 Iulie. Atentatul contra lui Hagi Gogu din Caraferia, e lovit cu 2 glonțe și spintecat.

14 Iulie. Asasinarea lui N. V. Iorganda din Paticira și a lui Dima Colie din Gramaticova de către antarți deghizați ca Turci.

15 Iulie. Asasinarea lui Stere D. la Cărișași, cum și atentatul contra lui Gh. T. Șomu de Negovan.

17 Iulie. Asasinarea fraților Tașu și Gușu Ioga din Libanova, cum și a lui Stere Manu, pe cînd secera grîul.

18 Iulie. Arderea casei lui D. Tomu din Pisuderi.

20 Iulie. Arderea satului Solia prin ceata lui T. Perdicas.

21 Iulie. Asasinarea lui Vanalic și N. T. Tasi la Crușova, arderea satului Pleașa prin ceata lui Gudas.

22 Iulie. Asasinarea a 11 romîni: Toli Papa, Stere Papa, C. Peride din Avdela Mihail, Gheorghe, Takon, Manciu, Dicea Gușu din Hrupište de 72 ani, fiul său Stati, și 2 oameni de serviciu.

23 Iulie. Asasinarea unui cioban fîrșerot la Breasteni; bătaea până la moarte a unui romîn din Avdela.

24 Iunie. Torturarea a 6 romîni din Avdela. Sînt siliți a jura că se vor face greci să se răscumpere cu 7000 lei. Asasinarea a 2 ciobani la Zeligati.

26 Iunie. Asasinarea lui N. Mihale din Livezi.

27 Iunie. Arderea satului Patacina de 80 antarți îmbrăcați turcește. 7 romîni sînt omorîți între care și o fetiță de 7 ani.

28 Iunie. Asasinarea a 4 muncitori aromîni N. Demta, Stoian Ciuciu, Petre Niță și Micro Gugi.

30 Iulie. Asasinarea lui Gh. Leolea din Gramaticova, atentatul contra lui Pasi Șașamuti din Avdela, cum și a lui Caracostea din Monastir, și Teșăreanu învățător.

Iată dar o lună destul de plină în olocauste pe altarul patriei. Bandele de antarți au lucrat mai în voe în toiul verii, arzînd sate întregi, case particulare, rănind, împușcînd, înjunghind bătrîni, tineri și chiar fetițe mici pentru a fi mai bine primite de D-zeul lui Avraam, D-zeul lui Isac și D-zeul lui Iacov, tatăl Ceresc a lui Is. Hristos, în numele căruia se închină acești antarți, 37 noi omoruri se fac numai în luna lui Iulie; 13 atentate și 5 dări de foc.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

Azilul celor o sută

Nu departe de Iași, în vecinătatea pădurei de la Bîrnova se va construi în scurtă vreme noua instituțiune de care au vorbit ziarele: un azil pentru o sută de ftizici,—o sută de tuberculoși în ultimul grad, aleși dintre bolnavii județului nostru.

Un azil și nu un sanatoriu. Sub această din urmă denumire s'ar înțelege un spital, un loc în care medicii, ar ținea bolnavii sub tratament, ar face încercări de a-i tămădui și a i reda societății și familiilor lor. Azilul proiectat nu are însă acest scop, ci e făcut pentru folosul celor sănătoși, care trebuiesc apărați de pericolul contagiunii, care trebuiesc feriți de un contact primejdios și neplăcut,—mai cu seamă neplăcut!

Nu există ființă mai egoistă de cît omul. Să ne dăm bine seamă și să recunoaștem acest adevăr elementar. Cel dintăiu gînd la vederea unui bolnav de natura celor pomeniți mai sus nu este un gînd de milă, de compătimire și de ușurare, ci un instinct a repulsiune, de frică și de apărare.

Acestui instinct egoist, mai mult de cît sentimentului de altruizm îi se datoresc inițiativele de a se construi aziluri pentru boli contagioase în deobște și cu deosebire pentru tuberculoși.

Fi-va oare județul Iași destul de ocrotit în potriva flagelului cu azilul celor sută? Statisticile ne arată că numărul tuberculoșilor e în creștere la noi ca și aiurea aceasta e în directă legătură cu progresul și noi nu putem rămînea în urma altora... Cu o sută de ftizici ținuți în permanență, se poate socoti că se va adăposti de fapt un număr mult mai mare, de oare ce clienții unui asemenea azil, nu abuzează de ospitalitate, ci fără întîrziere cedează locul lor altora cari își așteaptă rîndul... Nicăiri nu se fac mai cu ușurință goluri de cît în rîndurile acestor clienți ai morții sigure ale căror zile sunt fatalmente numărate.

Va fi un locaș trist, nespus de trist azilul acesta, de o funestă necesitate pe lîngă fie-ce oraș civilizat; un azil din care nici unul nu se poate întoarce; un azil unde suferindu-l osîndit la o moarte sigură, va merge să respire doară cîtva timp aierul curat al pădurii, și în tovărășia altor nenorociți, să-și numere oarele de traiu pe care-i le mai lasă plămînul năruit și ros de groaznicul baccil.

In mijlocul pădurii, în umbra copacilor dimprejur, va trebui așezat cimitirul strîns legat de un asemenea azil, iar drept muzică funebră nenorociții să aibă cîntecul păserilor răsunînd de-asupra mormintelor tăcute și îmbinîndu-se cu freamătul înfiorător al copacilor seculari.

Azilul e gata, ca mîne. Cine formează primul convoiu al celor o sută de condamnați?

Rodion

Serbările din Geneva

Splendoarea actualelor serbări ale Universității din Lipsea a stins ultimele ecouri ale recentelor serbări universitare și culturale din Geneva, despre a căror osebită importanță se vorbește în articolul de față.

Comemorînd în acelaș timp nașterea lui Calvin și fundarea Universității din Geneva și punînd în vechile ziduri ale orașului prima piatră, a unui monument al Reformei, poporul genevez a celebrat momentul cel mai considerabil din istoria sa; Geneva republică, Geneva citadelă a unei idei.

Și acest eveniment nu este exclusiv genevez. Proclamînd libertatea individului, autonomia sa morală, egalitatea tuturor oamenilor în fața unei legi morale, care este mai presus de toate legile omenești, școala din Geneva exprimă și răspîndește ideile care sunt la baza tuturor libertăților moderne. In ceasul acesta, aceste idei se impun în toate țările civilizate. Ele au răzvrătit state mari.

Desvoltîndu-se progresiv ele au ajuns la principiul suveranității populare. Această suveranitate populară, micile cantoane primitive ale Elveției le-au proclamat două secole la urmă. Dar actul nostru eroic nu se inspira de la nici un principiu superior. O dorință puternică de libertate a format moravurile acestor oameni simpli și puternici și le-au dictat legile lor.

Acest drept pe care trebuiau să-l apere, cu sabia în mînă contra Imperiului, ei nu-l recunoșteau, de cît lor însă-și. Ei nu-l vor întinde nici chiar popoarelor pe care le-au cucerit.

Și de aceea lumina acestei lămpi pe care Elveția a aprins-o în noaptea veacului de mijloc va rămînea tremurătoare și voalată în umbra munților ei.

*

In secolul al 16-lea isbucnește din Geneva o flacără arbitoare pe care nimic nu o poate stinge. In acest eveniment prodigios nu trebuie văzută numai doctrina Calviniană. In religie reforma Geneveză, trebuia în urmă să se reformeze ea însăși și să părăsească pe Calvin. In politică chiar Calvin a fost un creștin împăciuitor căci recomanda ca să se supue toți cetățenii voinței prințului străin. Calvin n'a fost un revoluționar. N'a avut genialul lui Lutter. Opera lui Calvin e opera unui educator. El a căutat a creea un popor ca să păstreze intactă legea lui Dumnezeu ca s'o poată apoi răspîndi în lume. El însăși a ignorat însemnătatea operei sale.

Dar punînd principiul liberului său examen obligînd pe om de a căuta adevărul și de a se supune acestui adevăr, punîndu-l în fața conștiinței sale luminată de învățămîntul religios, făcînd personal responsabil de actele sale, școala lui Calvin a format oameni, a format cetățeni, capabili de a se guverna și de a guverna opinia publică.

Și omul liber nu a întîrziat de a întrece limitele care i-au fost a răutate. Deja succesorii lui Calvin, Theodore de Béze, seria că statele (adică reprezentanții națiunii) sunt mai presus de regi. Knox discipolul său a spus Mariei Stuart că supușii ei au dreptul de a resista prințului, cînd prințul depășește legile sale; iar Buchanan, un alt asoțian, serie o carte, în același secol pentru a proclama că regii sunt creați de popor și pentru popor.

Libertatea și suveranitatea individului afirmîndu-se, față de stat a putut conduce societatea la cele mai rele dezordine și ruine. Căci individul poate să se afirme în egoismul său și să pue binele său plac mai pre sus de ori ce altă lege, ari a fost marele, neuitatul merit al școalei lui Calvin, de a fi apelat la tot ceea ce are omul mai nobil și desinteresat în el și de a-l învăța pe individ printr'o strictă disciplină morală să se afirme nu în egoismul său dar în solidaritatea și în datoriile sale.

Preocupat de datoria mai mult de cît de dreptul său, cetățeanul nu face altceva de cît să se servească de suveranitatea sa în binele general.

După cuvîntul unui alt mare protestant Vinet, el nu voește să fie de cît „stăpînul său mai bine de cît să fie servitorul altuia“.

*

Dar pentru a desvolta o doctrină și a fonda o școală, o cetate trebue să trăiască și să se menție dreaptă și liberă. Această necesitate trebue să decidă de destinul politic al Genevei. Fără teritoriu fără armată, îi trebuia numai concursul cetățenilor săi și forța lor fi-va într'adevăr de mulți respectată. Numai Elvețienii au

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

știut să dea concursul lor, respectînd totuși autonomia și individualitatea lor Și cînd Domnii de la Berne, în calculul lor politic uitau făgăduințele lor, celalte orașe bernoase și acele a cantonului de Vand, le aduceau aminte. Și Bazelul și Zurichul intervin la sîndul lor. Elveții au înțeles că Geneva era de aci înainte un element necesar în familia Elvețiană.

Geneva s'a impus aliaților săi prin puterea sa morală. De aci înainte în cetatea prizonieră, în jurul căreia cetățenii se perindeau la gardă, mii de refugiați vin să caute azil. Geneva, cu puterile sale noi, cu biserica sa națională, cu legile sale civile, cu Universitatea sa, devine un centru întens de cultură, un seminar de patriotizm și energie. Și discipolii săi parcurg lumea. Geneva trimite pe Pillet martir în Anglia, pe Knox în Scoția, pe Marnix în țările de jos. Ei vorbesc și revoluțiile necesare se produc; Cromvel în Anglia, Puritanii în America, Guillaume le Taciturne în țările de jos n'au făcut altceva decît să întindă guvernului și societății civile principiile pe care le-au învățat de la reforma religioasă mulțumită lor, libertatea există din nou. Marea sa lumină izbucnește peste tot pămîntul. La sfîrșitul secolului al XVIII principiile pe care le pune Franța la baza revoluției sale și pe care ea le răspîndește în toate țările, cu forța ei specială de expansiune sunt proclamate fără excepție mai bine de 200 ani și nu sînt de cît principii puritanilor instruiți la școala Calviniană. Aceste principii sunt deja practicate în țările Americei de Nord, ele au inspirat constituția și legile lor.

In această lume îngîngerată de mai bine de 4000 de ani de intoleranța religioasă ca un drept politic. Se înțelege că atîți oameni aparținînd tuturor țărilor și tuturor confesiunilor să asociază astăzi la serbările Genevei. Și nu numai pentru acest mare eveniment, dar pentru marea promisiune pe care ea o conține.

*

Umanitatea chemată a se dezvolta în libertate, toleranță, solidaritate. Problemele grele ale orei prezente nici o legă Statului, nici o forță armată, nici o putere a banului nu vor putea s'o rezolve Numai individul rămîne, cum a spus-o Froumel; „isvorul pururea deschis societății". Dar ca să putem crede în dezvoltarea individului și în suveranitatea cetățeanului, trebue să credem în esența sa superioară și în misiunea sa. Trebue să avem ceea ce avea Calvin în privirea sa pasionată; acea convingere care nu ține nici o socoteală de viață și acea ardoare care nu cunoaște nici o piedică. Pentru noi Romînii, Elveția a fost iar un isvor de cultură, pînă în moment, numai intelectuală, dar cu prenoirele sociale credem că ea va fi și un isvor de înaltă moralitate civică s'o icoană de imitat în prefacerele politice atît de necesare.

Intre două Babe

DE

GR. POPESCU

Invățător în Perieni-Tutova

(urmare)

Angheluța: — Drept vorbești Neago! Cucoanele astea, se uită la țărani pe deasupra ochilor celor de sticlă, dar *avîntul* cel mare ni l'au luat doftorii cu *șapcile roșii*. Ei umblă din casă în casă, ba cu hultuitul, ba cu vederea bolnavilor să-i dacă la *fermelie* ori la spital și asmuță lumea în contra noastră.

Neaga:—Nici ăștia nu ne fac mare pagubă; el șade la primărie ori la fermelie și tu poți să mori cu zile, dacă n'am alerga noi, înaintea lui!.. Nici el nu se trudește pe jos, îi trebue dacă nu faiton, apoi un cal înșăuț mai dihai ca un Ducipal; și la țăran abia găsești o smîrțoagă. Să lauda cu doftoriile lor, dar cînd întreabă țaranul, doftorii nu mai găsește și tot de buruenele noastre se folosește. Să nu ne întristăm, să ne veselim; halal de noi; măcar până mai deapoi!... Mai dă două rachiuri, d-nule Nicu!

(Beau și se oțerese).

Angheluța: —Halal zău, Neago și în ciuda lor am să cînt!

Eu sunt baba Angheluța
Care fac cu uleeluța,
Dus călare și pe băț,)
Iar pe proști îi trag de hăț) bis.

Neaga:—

Eu sunt Neaga cea vestită
In mehlimuri renumită
De ursit, de boală fac)
Pe cei proști zău îi dezbrac) bis.

Angheluța, Neaga:

Babele azi toate
Nu muncim din greu,
Strîngem buruene)
Descîntăm mereu!) bis.

ACTUL V

Scena reprezintă camera primăriei, doctorul de plasă stă pe un scaun și primește consultații. Pe din dreapta vine Simina cu Ionel de mînă și cu Mărioara în brațe.

Doctorul, Simina, copiii, Chița, Marița, Dinu

Doctorul:—Ce are fetița de-i așa buhabă și gălbăgioasă? Dar băețelul de ce-i așa slab? (Il ciocănește în spate, ascultă cu urechea).

Simina:—Apoi dă d-le doftor, nu-i destul că am perdut pe tatăl, acum s'au bolnăvit și copiii, se vede că dușmanca de Aftinia lui Hurlup a suflat asupra casei mele cu gît de lup. Cam nu era să vină potcitura și boala cineasca.

Doctorul:—Cine ți'a vîrît în cap asemenea parascovenii; ce are a face suflatul pe gîtlejul lupului sau pe țăvie; poate să bată vîntul să scoată copacii din rădăcină; dar oameni morți sau bolnavi nu s'au văzut din astă pricină. Fetița are friguri, băețelul are junghiu. De ce nu i-ai arătat la agentul sanitar; cum de te-ai lăsat pe o ureche? Acum e greu, e boala veche.

Simina:—Na m'am lăsat d-le doftor, cum să n'am eu milă de copiii mei? Am chemat pe baba Neaga; i-a frecat, i-a descîntat; a făcut de boală. Am cheltuit o mulțime de bani. Ce crezi?

Doctorul:—Te cred, dar asta nu-i boală de babe; babele nu știu nimic, știu numai să amăgească lumea, să aibă cu ce să trăiască, fiindu-le lene să muncească. Ce e legătura asta?

(Va urma)

„Opinia" la HUȘI

(Coresp. particulară a ziarului Opinia)".

Cetind azi în ziarele din București că între medicii mutați e și d-tor Andrian Romanescu, medicul primar al orașului Hași tocmai la Baia de Aramă, am ținut să-l văd, să-l întreb asupra faptului.

Am întîlnit pe d. dr. și la întrebarea pusă d-sa a rămas mirat ca și mine și de și nu a primit nimica hîrtie oficială, nu se îndoește nici o clipă de răutatea celor de la direcția sanitară că nu va fi lucrul așa.

Și deci așteaptă ordinul de mutare cu cea dintăi poștă.

Departe de a fi cerut o asemeneă mutare, d. dr. Romanescu a arătat că aici nu vede de cît un act de răzbunare a d-lui dr. N. Lupu. Iată cum își explica dr. Romanescu faptele.

Dr. N. Lupu, cît a fost prefect la Fălciu s'a simțit insurcat în activitatea d-sale politică prin prezența mea la Hași. Fără a fi înscris în vre un partid, dar nu făceam politică lupistă ca colegii mei dr. Lupteș, Hobincu, Teodoru și alții. Nici nu se pot înch pui în Fălciu doctori sari să nu fie lupiști. De aici o goană teribilă contra mea. Mi-au urzit anch te, aste false, m'au dat de 2 ori în judecata consiliului sanitar superior. Prefectul singur a condus anchete, mai ales că și-a găsit tovarășul în potlogarul de polițaiu al Hușilor. Cât pe ce să mă mînînce, mai ales că al 2-lea consiliu sanitar era ales de liberali și 4 făcuse părere pentru pedeapsă.

Dar consiliul m'a achitat și ministrul s'a raliat la părerea majorității. Așa că sînt achitat. Prin mine însă poliția și administrația d-rului Lupu erau demascate la fie care pas; și eram ajutat în aceasta de primarele d. Dobrea Dobreanu, om foarte corect, care s'a pus de-a carmezișul tuturor potlogăriilor clicei lui Lupu și a lui Cișman. Și iată azi ei merg împreună și cărdășia lor e bazată pe speculă și jaf.

Șederea mea la Hași era un spin în ochii lui Lupu, și noul prefect cu mentalitatea lui înlesnea toate matrapazîcurile lui Lupu.

Dr. Lupu căuta să mă lovească. Aviad prilej de a înlocui pe sub-directorul Sion la direcție văd că cea inițiaiu hîrtie de zăzbunare e că mi se refuză concediul cerut.

Fără motivare și contrar art. 41 din lege dr. Lupu îmi face cunoscut la 10 Iulie că concediul cerut pe baza certificatului medical a doctorului Ștefănescu-Galați, se refuză nemotivat. Hîrtia e iscălită de dr. Nec. Lupu. Furtuna dar începuse.

Am protestat telegrafic contra acestui refuz de congediu; sînt bolnav, extenuat am și eu dreptul ca oricine la o lună recreție, după ce m'au pisat un an de zile întreg.

Acelaș dr. Lupu a iscălit hîrtia de transferare. Peste 1000 de kilometri de la Hași la Baia de Aramă, tîrgușor departe de Cale ferată, 70 de kilometri, în crierii munților, însamnă mai mult de cît lovire. Sînt definitiv la locul meu și voiu considera totdeauna această mutare ca o lovire pătimașă.

Dacă legea sanitară nu spune nimic de permutare, nu înseamnă ca să se lase oameni cu concurs la bunul plac al celor ce nu urmăresc de cît răzbunări.

M'am despărțit de d. dr. Romanescu amărît și eu de mărșăvia comisă. La noi la Hași e un focar de intrigi ca nicăiri aiurea. Dr. N. Lupu a împrăștiat în jurul o atmosferă de ură și prigonire ce n'a fost prin Hași din vremea lui Mîrza, și nu-i face cinste întru cît vine din partea unui tînăr. Dar cine știe ce e tirania socialistă își dă sama de temperamentul anarhistului.

La Hași e o mare ferbere de astă dată, întru cît cu puține zile mai înainte se făcuse o anchetă de d. inspector administrativ Brăescu și se descoperise mai multe potlogării din partea poliției.

Protestăm și noi contra rurismului de la serviciul sanitar, și cred că corpul medical va protesta contra lovirei ce se aduce unui coleg garantat prin lege.

Corespondent

Litere-Științe-Arte

Femenism precoce.—Tinerele fete ale Franței și-au fondat acum un organ special de publicistică. Ziarul „Gaulois" comunică că primul număr al acestei reviste lunare a apărut și este redactat numai de fete de 13—14 ani așa zisele „bachfish" ca să ne servim de intraductibila expresiune germană.

Titlul simbolic al acestei reviste, așezat într'o ghirlandă este „Corona". Și de sigur că e interesant a urmări spiritul acestei redacții tinerești și a-i observa creațiunile, cari au un interes istoricocultural ca produs al timpului lor. Azi nu mai avem copii!

Fetițele cari în secolul trecut se jucau cu păpușa compun poesia în cari se remarcă o impulsiune filosofică neclară încă și unită cu admirațiunea lirică a universului: privim cu uimire noțiunea eternității împingînd fetițele la reflexiuni asupra timpului și spațiului.

Grija, de a face revista cît mai variată, se remarcă din silința ce au depus'o pentru o rubrică de humor și spirit, dar încercările copilărești n'au putut isbuti aici.

In schimb fantasia tinerelor poete își dă frîu liber în beletristică, și fantome nenumărate defilează într'un curios amestec în fantesiile lor desinate.

Una din colaboratoare dă traducerea unui roman german de Eufemia de Adlersfeld—Baltestrem.

Pe lîngă acestea nici critica nu este neglijată.

Un „Bachfish" publică..... un studiu asupra „preciosului" în piesele de teatru ale lui Rostand. Știri, glosse, caricaturi și o cronică ilustrată încheie primul număr al acestei originale reviste.

*

In numărul de eri al ziarului printr'o eroare de paginație s'a aranjat o informație în mijlocul articolului din prima pagină: „Congresul păsii literare". Informația fiind de natură artistică, eroarea e mai scuzabilă...

*

In Varșovia a murit în vîrsta de 63 ani cunoscutul muzician și compunist, Sigismund Noskowky.

El a fost elevul lui Kiel în Berlin și atrăsese atenția cercurilor muzicale berlineze. El este inventatorul sistemului de note scrise pentru orbi.

*

Muzeul din Berlin, a căpătat acum pentru departamentul ost-asiatic nou fondat, a scrie de portrete japoneze foarte interesante.

In Ost Asia nefiind permis a se zugrăvi oameni, mai toate portretele sunt de dupo moarte, ceea ce le dă un aier deosebit de liniște și distincțiune.

*

Cercetările făcute în „Torre de las damas" (Turnul căprioarelor) din palatul Alhambra (Grenade, Spania), s'au mai descoperit supt tencuelele de ipsos, zugrăvituri.

Sunt o mulțime de scene casnice și de societate cu Arabi. Ne putem face idee despre viața Maurilor. Sînt din jumătatea întăia a veacului al XIV-lea, de pe timpul domniei lui Iuzuf I-iu zis Abdul Hadgiagi. Pictorii trebuie să fi fost și ei Mauri.

Comez Moreno, care le-a cercetat, scóte încheerea că e greșită ideea că Maurii se țineau aspru de porunca să nu zugrăvească oameni.

Se vede că înrîurirea Spanioliler i-au făcut să-și împodobească pereți cu portrete și alte tablouri.

De altfel acest învățat arată că și aiurea, în Răsărit chiar, s'au aflat scene din viața arabă zugrăvite de Arabi. Ba ne spune, că pe vremea de cînd sînt picturile din Alhambra, era modă la Mauri să poarte mătăli lucrate la Malaga, pe cari erau cusute chipurile Califilor și ale alter fruntași de ai lor.

*

A sosit la München un tablou mic de Rembrandt, înfățoșînd David care aduce regelui Saul capul lui Goliat, față cu războinicii.

Pe tablou, lîngă rege stă un om bărbos. David e în genunche. Doi copii țin coada mantiei regești. Mai întăiu s'a crezut că lucrarea e de Eeckhart. In urmă s'a aflat literele R. L. și anul 1627. E o lucrare din tinerețe și'n ea se cunoaște influența lui Pieter Lastman, la care Rembrandt a învățat.

Informații

❑ *Preoții din județul Iași au hotărît să ceară I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, ca să contramandeze conferențele pastorale, ce urmează a se ținea în cursul lunei August, ținîndu-se samă de grozava epidemie de febră-tifoidă, ce bîntuie în oraș.*

Preoții vor cere ca conferențele să se țină în cursul lunei Octombrie.

E probabil deci că aceste conferențe vor fi amînate.

❑ La ministerul comerțului s'a alcătuit un tablou de toți negustorii cari au dat faliment, ast-fel cum se poa'e avea la îndemînă ori cînd lista acelor negustori.

❑ Anul acesta au absolvit școala de menaj «Principesa Maria» din Iași un număr de 12 eleve. Aceste absolvente au fost plasate ca menajere pe la diferite familii mari, între care una a fost luată de A. S. R. Principesa Maria.

La această școală vor fi vacante, pentru anul viitor școlar un număr de opt burse.

Cererile de înscriere se vor adresa direcțiunei școalei.

Candidatele vor trebui să posede certificatul de absolvire a patru clase primare, și să aibă etatea de 14—18 ani.

❑ La Pașcani s'au constatat cîte-va cazuri de febră-tifoidă, din care unul a fost mortal.

❑ Sf. Sa. păr. Const. Dinescu a fost numit paroh al bisericei Nicorița.

Părintele Brănișteanu, de la Nicorița a fost transferat la biserica Trei-Erachi.

Trenul de București a sosit azi dimineață cu o întîrziere de 10 Minunte.

❑ Ministerul instrucțiunei a dispus modificarea condițiunilor de admitere în școalele normale de învățători, în ceea ce privește etatea.

S'a hotărît a nu se mai cere etatea de la 14—17 ani, ci de la 13—17 ani.

❑ P. S. S. Archereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, a plecat la M-rea Neamț, pînă Marțea viitoare.

❑ Ministerul de justiție a intervenit pe lîngă direcțiunea generală a poștelor și telegrafelor, și aceasta a încuviințat ca d-nii N. Săulescu, I. Coandă, Matei A. Balș, inspectori ai judecătoriilor de ocoale și tribunale și d. Al. Panaitescu inspector judecătoresc, să corespundă prin telegraf și telefon în mod oficial, iar telegramele prezentate și convorbirile telefonice efectuate să fie taxate ca oficiale în comptul ministerului de justiție.

❑ O telegramă din Sofia anunță că recolta porumbului și a viilor în regatul de peste Dunăre este cu totul compromisă din cauza secetei care pare a fi generală, în tot orientul Europei.

❑ Recolta fînului este excepțional de abondentă în nordul Moldovei și mai ales, în județele Suceava și Neamțu, Ea se prezintă în acelaș timp și în condițiuni excelente ca materii hrănitoare pentru animale, de oare ce fînul este foarte bogat în trifoiu roșu și de Panonia.

❑ D. Titu Maiorescu a fost numit membru în comisiunea de judecată a membrilor corpului didactic secondar și superior, în locul d lui dr. I. Cantacuzino, demisionat.

❑ D. Oscar Kiriacescu, directorul general al regiei monopolurilor Statului s'a întors de la Belgrad unde a stat două zile, în vederea reluărei negocierilor cu Serbia pentru exportul de sare din Romînia.

Se știe că din cauza negocierilor cari urmau între Serbia și Austro-Ungaria pentru începerea unei convențiuni comerciale, Serbia n'a mai reînoit contractul ce-l avea cu regia noastră pentru importul sărei.

Directorul general al R. M. S. a avut Luni la Belgrad o intrevedere cu d. Ristici, ministrul plenipotențiar al Serbiei la București și cu ministrul de finanțe al Serbiei. Nu se cunoaște rezultatul negocierilor.

❑ **Congresul armînilor.** — In congresul din Bitolia ținut în cele patru ședinți din 10 și 11 l. c. s'au luat în general următoarele deciziuni:

1). Să se trimită o depeșă de protestare guvernului, parlamentului și sultanului, contra legei bisericilor prin care se nedreptățesc comitetele aromîne.

2). Să se redacteze un program după care să se reorganizeze toate școlile din Turcia.

3). S'a ales o comisie compusă din d-nii Magiar (Perlepe), Hagi Gogu (Veria) și D-tru Papateodori (Scopia) care să se ducă la patriarch să-i ceară să recunoască nația aromînă și să-i dea un mitropolit, iar în caz cînd patriarchatul nu primește, să lucreze împreună cu d-nii senatori și deputați pentru un cap bisericesc.

S'a mai emis părerea ca să se constitue la Bitolia o eforie centrală care să administreze fondul școlilor și bisericilor, dar n'a fost admisă de tot congresul.

❑ Relevasem în numărul de alaltă-eri că d. dr. I. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, a rămas foarte nemulțumit de neglijența, fără de margini, a administrației noastre comunale, în ceea-ce privește salubritatea orașului.

Cu ocaza inspecțiilor sale, directorul general al serviciului sanitar, a putut vedea cum stă depozitat gunoiul și murdăriile prin toate părțile și cum vidanjele sunt turnate pe șanțurile din marginea orașului, pe la Copou lîngă cazarme, sau chiar în oraș, prin străzile mai dosălnice. D-sa a relevat că nu se face nici un control asupra serviciului barometric.

Dar, dacă ar fi numai atîta!

DIVERSE

— Furtuna de eri a făcut stricăciuni și în oraș. La casa din strada Socola No. 128, acoperemîntul a fost distrus; în str. Trei-Erarchi un foișor de pe acoperemîntul casei d-nului E. Antoniade a fost luat de furtună și trăntit în ograda bisericei Trei-Erarchi.

— Eri după amiază a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea lui Gh. Bottez, din strada Muzelor.

— In seara de 15 Iulie a avut loc în Grădina Publică din Podul-Iloaia o mare representație atletică dată de atletul F. Molner. La fine au urmat 2 mari lupte. Prima între F. Molner și o persoana mascată și a durat 15 minunte,—învingător F. Molner, iar a doua luptă între F. Molner și Cojocaru D-trie, a durat 25 minunte,—învingător D-trie Cojocaru.

Reforme Sociale

Briand, noul preşedinte al consiliului de Miniştri francez, în expunerea programului de activitate a cabinetului său, a anunţat, între altele, şi o reformă—socială de o deosebită importanţă.

E vorba de înfiinţarea unei *case de pensii pentru muncitori.*

Dacă în Franţa această făgăduinţă a stîrnit o bucurie generală, faptul e explicabil prin aceia că acolo marile public înţelege care sunt acele reforme sociale, ce au menirea de a asigura viaţa Statului pe un temeiu puternic şi se mai explică şi prin siguranţa că oamenii lor de Stat ştiu a se ţinea de cuvînt şi au capabilitatea de a realiza lucrări serioase.

Entusiazm a fost şi la noi, dar un entuziasm naiv, cînd guvernul actuul a vestit ca simple palavre electorale—reformarea legei meseriilor.

Dacă marea majoritate a luat în serios promisiunea liberalilor, şi a urmărit cu luare aminte toate acele misterioase pregătiri de anchete şi studii prealabile, cu care s'au risipit mii şi mii de lei. Dacă cuvintele lor au aprins speranţa că se va da ţărei noastre o reformă atît de trebuitoare pentru vremurile de astăzi.

Apoi, cei cari cunosc structura partidului liberal şi izvoarele lui de inspiraţie în matarie de reforme sociale, au surîs din instinctul că aveau de a face cu laude copilăreşti, atunci cînd promiteau modificarea legei meseriilor.

In adevăr, cu toată parada de vorbe şi mişcările de paradă făcute de ministerul respectiv, pînă astă-zi nu s'a adus cea mai mică modificare acelei legi şi bine s'a făcut, păcat numai de banii cheltuiţi, cu pretinsele studii,

Căci cine ştie dacă într'un moment de bună dspoziţie sau reverii fantastice nu ni-s'ar fi dat ceva de valoarea legei tocmelilor agricole, şi de cît aşa ceva mai bine lipsă.

O reformă de ordinea aceleia ca legea meseriilor nu se poate face de cît de un partid care are în sîne conştiinţa unui democratizm sincer şi ,real, nu provenit din inspiraţii poetice sau adus de peste mări şi ţări.

Ast-fel reformarea legei meseriilor rămîne o problemă serioasă pentru vremile noastre şi ea nu va putea fi realizată cît timp va fi la putere partidul liberal.

I. P.

Ultime informaţii

❑ *Cazuri mortale de febră-tifoidă, n'au mai fost de înregistrat, de două zile. Epidemia deocamdată e staţionară.*

Oraşul, după credinţa medicilor, va mai fi bîntuit de febră, încă aproape o lună de zile.

❑ *D. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, a găsit întemeiate observaţiunile pe care un amic al nostru, aflător la Sibiu, le-a făcut cu privire la febra tifoidă,—observaţiuni pe care le-am publicat în „Opinia", şi prin care amicul nostru arăta că una din primele cauze ale apariţiei brusce a febrei tifoide sunt săpăturile făcute pentru canalizare.*

— Directorul general al serviciului sanitar într'o convorbire aseară cu un ziarist din localitate, a declarat că febră tifoidă e endemică la Iaşi, dar că acum a luat un caracter mai drastic probabil din cauza pămîntului scos din săpăturile pentru canalizare şi numai aşa trebuie să fie, a declarat d. dr. Cantacuzino căci întocmai aşa s'a întîmplat la Sibiu, anul trecut, cu ocazia canalizării acelui oraş.

Cititorii vor aprecia şi de data aceasta că *Opinia* a adus un real serviciu.

❑ Furtuna care s'a deslănţuit eri după amiazi, a cauzat multe stricăciuni prin diferite comune, din judeţul nostru.

❑ Din Slănic, am primit eri după apariţia ziarului, din partea epitropilor Sf. Spiridon, o telegramă, prin care ne roagă să arătăm că: „epitropia, care dispusese reparaţia şi închiderea secţiei d-rului Negel, văzînd întinderea epidemiei, n'a mai închis acea secţie, şi a dispus primirea tificilor şi în pavilioanele de izolare din curtea spitalului, punînd ast-fel la dispoziţia bolnavilor 124 paturi, sub îngrijirea d lor medici Negel, Lambrino, Guţă şi 4 interni. Pentru două secţii avem internaţi 39 tifici,—deci, zic epitropii,—ne-am făcut mai mult de cît datoria noastră.

Telegrama adaogă că spitalul sf. Spiridon, sub nici o epitropie, nu a avut laborator, totuşi s'a luat dispoziţia şi în această privinţă odată cu deschiderea nouei farmacii, unde se poate instala un laborator.

Epitropii găsesc greşite cele spuse de noi despre spital, cu ocazia inspecţiei d-lui dr. Cantacuzino.

N'ar fi rău dacă epitropii ar cunoaşte părarea d-rului Cantacuzino despre spital, chiar de la acesta personal!

❑ Administraţia comunală a mai dat următoarea ordonanţă:

«Avînd în vedere desele cazuri de febră tifoidă din oraş şi cum printre cauzele care înlesnesc propagarea boalelor poate fi şi un lapte recoltat şi conservat în condiţii nehigienice; cum bună oară este spalarea bidoanelor în care se mulg vacile şi se conservă laptele, cu apă infectată de microbii febrei tifoide şi care de pe pereţii vaselor, ast-fel spălaţi se introduc în lapte, îmulţindu-se în cîte-va ore (în lapte) atît de mult, că numărul ajunge la sute de mii, putînd astfel să propage febra tifoidă la consumatori, dispunem:

Toţi laptarii vor spala vasele de muls vacile şi conserva laptele cu apă fiartă şi le vor ţinea bine acoperite, în remize speciale, fiind cu totul interzis pastrarea vaselor în camera de locuit. Laptarii care au membri din familie bolnavi de febră tifoidă nu mai pot vinde lapte înştiinţînd Serviciul Sanitar şi Veterinar al Comunei.

Contravenienţii vor fi supuşi judecăţii.

❑ Atragem atenţiunea dirigientelui oficiului telegrafic asupra modului de distribuire a telegramelor.

Aşa eri, o telegramă „urgentă" expediată din Slănic la orele 2 şi 30, ne-a parvenit abia la orele 6 şi un sfert!

◓ Astă-zi s'a prezentat la redacţia noastră, procuratorul fabricei de bere „Zimbru" rugîndu ne să arătăm următoarele:

D. dr. Tudor a fost eri în adevăr în inspecţie la numita fabrică şi asupra calităţei berei, a găsit'o foarte bună. O mică negligenţă s'a constatat, — găsindu-se cîte-va sticle necurate, iar în ceia ce priveşte interiorul fabricei, dacă el nu se găseşte tocmai în bună stare, e că acum în timpul sezonului, nu se pot face reparaţiile ce s'ar simţi nevoie.

Administraţia berăriei însă a luat toate măsurile pentru ca cea mai mică negligenţă să fie evitată pe viitor şi de a face ca şi de acum înainte excelenta bere „Zimbru" să'şi păstreze renumele ei.

❑ Următorii tineri din Iaşi au fost admişi de a concura la examenul pentru gimnaziul militar din Craiova:

Popescu, Tocineanu, Tomşa, Sigmireanu, Protopopescu şi Holban.

A fost respins Negreanu fiind prea mare de vrîstă.

❑ Ministerul de instrucţiune publică, vrînd să facă un recensămînt al tuturor ştiutorilor de carte la sate, a intervenit pe lîngă autorităţile în drept ca să-i dea tot concursul în această chestiune, cu atît mai mult că se spune că avem un număr de analfabeţi mai mare de cît cel real.

In acest scop reprezentanţii autorităţilor se vor strînge cu învăţătorii şi vor explica sătenilor ceea ce vrea ministerul de instrucţie.

Se ştie că foarte mulţi ţărani, cînd văd reprezentanţii autorităţilor nu spun ceea ce trebue să spue, de teama ca să nu fie, zic ei supuşi la biruri.

Cu această ocaziune, sătenii vor fi sfătuiţi să-şi dea copiii la şcoală, arătîndu-le foloasele ce pot avea copiii şi părinţii lor chiar cînd aceştia vor şti carte.

❑ Un negustor din Focşani, Mărgărit Georgescu, de 75 ani s'a plîns autorităţilor poliţieneşti, că femeea cu care e căsătorit de 50 de ani, a dispărut de la domiciliul conjugal, luînd cu ea bijuterii şi suma de 5000 lei, în timpul cînd el nu se afla acasă.

Autorităţile cercetează.

❑ Astă seară se întrunesc în adunare generală lucrătorii tipografi, membri ai societăţei „*Unirea*".

La ordinea zilei: Darea de seamă anuală şi alte chestiuni, cari privesc organizaţia lucrătorilor tipografi.

❑ D-na Şubă, care după cum am anunţat, alaltă-eri aflîndu-se la d. avocat C. Stoica, unde venise să tranşeze o împacare cu tînărul Zotta, a vrut să descarce un foc de revolver asupra acestuia; la cercetările prime ea a declarat că cei doui ar fi scos revolverul.

Ea a fost pusă în libertate şi afacerea se va cerceta mîine la parchet.

❑ **Nenorocirea din Ungheni.**—Ni se telefonase eri din Ungheni, că tînărul Paul, student din Iaşi, fiul d-lui profesor Ioan Paul, pe cînd s'a scaldat în Prut s'a înecat.

Iată amănunte asupra acestei nenorociri:

D. profesor Ioan Paul împreună cu familia se afla în Ungheni. Eri dimineaţă s'au dus cu toţi să se scalde în Prut la locul numit cotul livaziei, nu departe de pod.

La orele 11, pe cînd d. şi d-na Paul s'au dus în pădurice ca să ia dejunul, cei doui copii ai săi Enea şi Gheerghe s'au dus să mai facă o baie.

O femee, care întîmplător trecea pe acolo, le-a atras atenţia că în acea parte adîncimea apei e foarte mare şi că ar fi mai bine să se scalde mai la vale. Ei însă n'au ascultat de sfaturile femeei şi s'au aruncat în apă.

Abia intraţi în apă însă ei au fost luaţi de curentul apei, unul tîrît într'o bulboană şi celălalt în alta.

La momentul cînd ei se luptau cu valurile, d. profesor Paul a fost înştiinţat şi alergă numai de cît la faţa locului. D. Paul se aruncă în apă şi reuşi să salveze pe copilul seu cel mai mic; celălalt, Enea Paul, a fost înghiţit de valuri şi n'a mai fost găsit.

Nenorocitul tînăr era în etate de 22 ani şi era student al facultăţii de drept anul al II-lea.

Familia dezolată s'a reîntors aseară în Iaşi.

Astăzi s'a făcut din nou cercetări de la Prisacani pînă la Bosia şi cadavrul n'a fost încă găsit.

Ştirea a produs o adîncă impresie în Iaşi.

Transmitem îndureratei familii cele mai sincere condoleanţe.

❑ D. inginer Antipa, directorul general al pescăriilor Statului, se află de eri în localitate.

❑ D. D. I. Antonescu, secretarul facultăţei de drept şi Romeo Obreja, secretarul de la ştiinţi au obţinut câte un congediu de 30 zile.

In timpul absenţei lor, lucrările facultăţei juridice şi de ştiinţi vor fi îndeplinite la secretariatul general.

❑ D. locotenent Lăzărescu din regimentul 13 Ştefan cel Mare a fost însărcinat cu aprovizionarea.

❑ Parchetul a fost avizat că azi dimineţă a fost găsit strangulat în pădurea satului Rediul-Focuri, sătenanul Mihai Lucasiu.

Din cercetările făcute s'a stabilitcă numitul era pelagros la ultimul grad.

❑ Autorităţile noastre au fost înştiinţate că s'a pescuit în Dunărea, prin dreptul comunei Flămînda, cadavrul unui individ în vrîstă de 25—30 ani. Pînă în present nu i s'a putut cunoaşte identitatea.

❑ Parchetul a fost înştiinţat că azi a fost găsit spînzurat în comuna Gropniţa, la locul numit Rediul Fosurilor, locuitorul Mihai Lucasiu.

Neexistînd bănueli, parchetul a autorizat înmormîntarea cadavrului.

❑ D. Georgescu a fost numit ajutor al poliţiei gărei Burdujeni, în locul d-lui Condopol, avansat sub-comisar.

❑ Mai mulţi negustori din Basarabia au sosit azi în Iaşi, ducîndu-se la marele iarmaroc ce s'a deschis la Fălticeni

❑ **Crima din Costuleni.**—O crimă s'a săvîrşit eri dimineaţă în comuna Costuleni.

Locuitorul Ştefan Gh. Brănduşă, luîndu-se la ceartă cu consăteanul său Vasile Rustei, la un moment dat a pus mîna pe un ciomag şi a aplicat acestuia o sdravănă lovitură, lăsîndu-l în nesimţire.

Criminalul a fost arestat, iar victima a fost internată la spital.

❑ Inscrierile la conservatorul de muzică şi declamaţie din localitate se vor începe la 25 August şi vor dura pînă la 5 Septembrie.

Concursul de admitere se va începe probabil la 8 Septembrie.

❑ Directorul general al serviciului sanitar, care a plecat aseară în Capitală va înainta ministerului de interne un raport al inspecţiilor făcute în Iaşi şi asupra mersului epidemiei de febră-tifoidă.

❑ Cei 6 notari numiţi de curînd în judeţul nostru, au depus astă-zi jurămîntul, în faţa directorului prefecturei.

❑ D. P. Zahariade directorul general al poştelor şi telegrafelor, a luat măsură de a acorda medicamente personalului inferior şi lipsit de mijloace.

Sumele necesare se vor servi de către casa de credit a corpului telegrafo-poştal.

❑ Astă-zi medicii comunali au făcut o nouă razzie sanitară pe la localurile publice, luînd măsuri pentru conformarea ordonanţei comunale.

❑ Una din cele mai sguduitoare drame cuprinde noul program de astă seară Vineri al teatrului Cinematografic Pathé Fréres din grădina Chateau aux fleurs. „Floare de stradă este titlul acestei drame datorită penei celebrului scriitor Cary şi interpretată de artiştii teatrului Rejane din Paris.

Urmează apoi scene şi sujete inedite, comedii sporturi etc. şi din ultimul program s'a pastrat numai:

Plecarea la Selamlîc. Patriarchul armean comunică partidului liberal că fraţii săi sunt masacraţi şi-i aţiţă la revoltă. Sultanul se reîntoarce la Palat. Junii turci se revoltă contra sultanului. Patrioţii macedoneni se revoltă şi ei şi al 3-lea corp de armată se uneşte cu junii turci. Sultanul ordonă masacrarea armenilor. Năvălirea la Palatul Ildis Kiosk. Viziunea şi crimele sultanului. Sultanul cade în mînile junilor turci. O decizie ministerială declară că sultanul numai are dreptul de a domni. Plecarea lui Abdul Hamid etc. etc.

❑ **Birou de copiat acte cu „Maşina de scris".**—O trebuinţă de mult simţită în oraşul nostru era înfiinţarea unui *birou special* pentru copiarea actelor cu „Maşina de scris".

„*Agenţia Teatrală Thalia*", Th. P. Maximovici, Iaşi str. Lăpuşneanu No. 35, (lîngă Berăria Bragadiru), invită pe toţi domnii Avocaţi, Ingineri, Arhitecţi, Autori, să bine voiască a'i încredinţa orice acte pentru copiat cu „Maşina de scris", ca: petiţii, contracte, sentinţe, hotărîri, devize, manuscrise, asigurîndu-i că vor fi pe deplin mulţumiţi de scrierea frumoasă şi repede ce se obţine cu cea mai perfecţionată „Maşină de scris" „Ideal".

Faţă de neînsemnata taxă ce se ia (0—50 bani de pagină, formatul unei coale de hîrtie timbru), agenţia are speranţa că fie-care va profita de această lesnicioasă şi folositoare ocaziune, mai cu seamă că biroul agenţiei este la îndemîna fie căruia în ori-ce timp şi oră.

❑ Ziarul „Tribuna" din Arad afirmă că ministerul de interne al Ungariei a înfiinţat o poliţie de frontieră care este obligată a urmări toate persoanele vinovate de delictul aţiţării la emigrare, pe proxeneţi şi pe toţi cei vinovaţi de „delicte contra Statului". In punctul acesta se cuprinde serviciul de supraveghere al persoanelor cari intră şi ies din ţară, urmărindu-le intenţiile politice existente şi mai ales imaginare, într'un cuvînt spionajul politic.

CEREŢI PRETUTINDENI

Şi consumaţi numai

APELE MINERALE

Numite **DOCHIA, REPEDEA, BAIA** şi **STÎNCA** analoage, dar *superioare celor de* **VICHY, BORVIZ, GIESSHÜBLER** şi **VITTEL** preparate cu *apă de isvor sterilizată,* lipsită de microbi şi de materii organice, sub controlul permanent al d-lui prof. *D. Cădere* chimist sanitar (expert),

Aceste ape răcoritoare şi plăcute la gust se pot consumna simple, cu lapte saŭ cu vin şi sunt *cele mai igienice şi cele mai eftine.*

Pentru informaţiuni şi comenzi a se adresa la:

„Prima Fabrică de Ape Minerale din Iaşi"

No. 79, Strada Arapu No. 79.

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a ţărei şi*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 17 Iulie.

LOTERIA

Bucureşti.—Astă-zi au cîştigat:

1000 lei şi un premiu de **50.000** lei No. **41142.**

5000 lei No. **43647.**

2000 lei No. 10459.

1500 lei No. 44283.

500 lei No. 42101.

300 lei No. 51610, 52199, 4450, 19293, 27340.

200 lei No. 34451, 44993, 32621, 58440, 2207, 2815, 20967, 31767, 38293, 35684.

150 lei No. 30124, 38255, 39112, 33, 173, 30931, 53463, 59641, 44685, 52092, 53123, 53099, 56900, 56831, 3556, 1435, 4257, 9253, 18751, 22791, 23237, 27479, 534, 667. 5084, 15793, 15094, 41856, 41405, 30591, 13102, 16155.

HOLERA

Petersburg.—De eri s-au constatat 41 cazuri noui de holeră şi 17 decese. Totalul bolnavilor este de 862.

Trupe spre Melilla

Gibraltar.—„Agenţia Reuter" comunică că şase batalioane de vînători spanioli din Algesiras şi din oraşle învecinate, au fost îmbarcate pentru Mellila pe patru vapoare.

Manifestaţie patriotică

Constantinopol.—Azi a avut loc o manifestaţie patriotică pentru Creta. Şedinţa s'a deschis prin citirea a numeroase depeşi sosite din toate părţile Turciei şi anunţînd ţinerea de meetinguri.

Noui cutremure

Messina.—Eri noapte şi azi s'au simţit zece cutremure de pămînt, dintre care trei mai tari. Populaţia este spăimîntată.

Ţarul nu mai merge la Constantinopol

Berlin.—După o ultimă ştire din Petersburg, Ţarul Rusiei a renunţat de a mai face o visită la Constantinopol.

SITUAŢIA IN SPANIA

Madrid.—Turburările continuă aci. Rezerviştii contingentelor 906 907 şi 908 au fost chemaţi sub drapel, însă nici unul nu s'a prosentat.

*

Madrid.—La Barcelona situaţia s'a mai ameliorat. Cavaleria cu artileria a respins pe revoluţionari, urmărind o parte din ei.

O comunicare a Porţei

Constantinopol.—Poarta a dat ordin ambasadorilor sei, se comunece cabinetelor puterilor protectoare, că în cazul cînd pavilionul grec va fi înalţat în Creta, Turcia îl va scoborî ea însăşi cu energie.

Declaraţiile d-lui Szteeremy

Braşov.—Secretarul de Stat la ministerul comerţului ungar d. Szteereny, vorbind alegătorilor sei din Braşov, după se a tratat raporturile economice ale Ungariei cu Austria, a trecut la activitatea guvernului în chestia convenţiunilor comerciale cu statele streine, zicînd că din acest punct de vedere, guvernul se află în faţa a două probleme. Intăi să restabilească ordinea constituţională în raporturile comerciale cu statele streine şi al doilea se tranşeze raporturile comerciale cu statele balcanice.

Un atentat

Salonic.—Iată amănunte asupra atacului îndreptat împotriva vice-consulului austriac din Prizrend:

Vice-consulul se afla într'o excursiune împreună cu geologii austriaci şi era însoţit de mai mulţi jandarmi. La întoarcere aşezîndu-se spre a se odihni lîngă podul Tapajaj, cîteva focuri au fost trase asupra sa din pădure. Jandarmii respunseră cu focuri.

Nimeni n'a fost rănit. S'a deschis o anchetă.

Jubileul Universităţii din Lipsca

Lipsca.—Regele Frideric August, principele moştenitor George şi principele Frideric Cristian au sosit aci pentru a lua parte la serbările jubileului Universităţii.

Seara a avut loc un banchet.

O măsură

Paris.—La consiliul de miniştri ţinut la Elisou, d. Pichon a aratat că a dat ordine ca Marocanii, cari se află în Algeria, pentru seceriş, să fie împedecaţi de a trece în bande armate pe teritoriul vecin cu Melilla.

Ascenziunea lui Zeppellin

Friedrichshofen.—Balonul Zeppellin a făcut după amiazi o ascenziune, pentru o nouă călatorie de încercare şi s'a scoborît după trei sferturi de ceas. Toate condiţiunile sunt acum împlinite. Zeppellin trece în proprietatea statului.

LAURA LEIZEROVICI

LEON MOTELSOHN

logodiţi

LOCO

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Dr. Suzana Wechsler

Boli de Femei.—Faceri.

Consultaţiuni 2—4 p. m.—

Str. Anastasie Panu No. 43

Profesor special franceză, germană, matematici, curs primar, secundar. Adresaţi-vă: Mihăilă St. Athanasie 4

Zugrav de casă

Execut ori ce fel de zugrăveală modernă.

Rog a se adresa doritori în str. Tataraşi No. 27

David Zwibel

De vînzare O VIE situată la Vişan lîngă pepiniera statului.

A se adresa la Biroul „Agentura" din strada Primăriei No. 28 Iaşi.

Clinica boalelor de ochi

Doctor C. MICLESCU.

oculist operator.

CASELE FARMACIA CONYA

Str. de Sus No. 312

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei No. 28 - IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli

GRILLAGES 1 m. de haut. LE METRE courant 30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2es, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Gelia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac pintr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI. — No. 777 — Duminecă 19 Iulie 1909

Concentrare conservatoare

Să nu vă sperie titlul. Sunt unii cari încă o doresc; unii o văd ca o necesitate; iar cei mai mulți văd că nu se poate face. Nu exprim aceasta pentru mine. Lucrurile nu se pot întoarce din drumul lor; și drumul apucat e departe de a merge spre această țintă.

Partidul conservator era ros de 10 ani în urmă de boala șefiei. Ba ce e mai mult; în sinul acestui partid boala era mai veche. Unul din pretendenții la șefia partidului încă cu 20 de ani în urmă a fost d. P. P. Carp. D-sa nici-odată nu s-a contopit cu partidul conservator, nici chiar atunci cînd a dat zapis la mînă scris și subscris de d-sa d-lui Iorgu Cantacuzino.

Boala aceasta veche în partidul conservator rodea însăși firea partidului și toate belelele în partid de la aceasta au venit. Acum însă lucrurile s-au dres. Marea majoritate a partidului a încredințat cîrma partidului în mînele d-lui Take Ionescu. Odată el ales șef, aclamat șef, partidul nu-și mai poate strica opera. Iar noi alergătorii și caprarii, cari facem operă de partid ne-am scoborît la alegători, la cetățeni și am căpătat asentimentul scris și subscris a peste 8000 dintre dînșii.

Țara a ratificat opera partidului nostru, așa că pe lîngă succesele cele multe, alipirea sufletească a țării, de partidul nostru dovedește că cu noi e partidul, căci avem toate elementele de partid, șef, stat major, adesiuni, forță morală. Tari pe această încredere a țării privim crîmpeiul de partid rămas cu baccelele, ca ceva care e osîndit să moară prin persuasiune.

Mai curînd sau mai tîrziu tot ce e suflare conservatoare se va ralia la persoana șefului nostru, căci nu e nimene în țara romînească care să se zică conservator și să nu aibă în scumpă valoare persoana lui Take Ionescu. Iar dacă pentru moment unii s-au amăgit să rămîe cu așa zisă matcă, chiar mălită fiind, e că organizarea i-a silit să facă aceasta.

Deci, din punct de vedere al țării concentrarea conservatoare nu se mai impune ca o necesitate, căci țara s-a pronunțat *numai* pentru noi, dîndu-ne nouă creditul său politic, ca adevărații reprezentanți ai ideei conservatoare.

Dar, parcă văd punîndu-mi-se întrebarea: bine, dacă crezi, că pentru țară concentrarea conservatoare nu mai e necesară, de ce-ți mai bați capul cu ea. Da; căci este încă în mintea multora sîmburile de îndoială: ce va face Regele? Trece-va sau nu el peste oameni de greutatea d-lor Carp, Cantacuzino, Filipescu, Marghiloman?

Am avea dar la mijloc o *rezervă Regală* și cum în mecanizmul trecerii puterii, Regele este cuiul din dricul căruței, negreșit că numai din acest punct de vedere îmi place a pune chestiunea și a o privi supt toate fețele ei.

Concentrarea conservatoare nu e un postulat al țării, ci e un postulat al Regelui. Și la dreptul vorbind, Carpiștii pe ce se bizue ei de cît pe acest postulat Regal, că *trebue* să-i cheme pe dînșii la putere Regele, iar nu pe democrați Increzători pe acest postulat ei au ajuns să formuleze paradoxa: cu cît Take Ionescu va fi mai tare se va îndepărta de putere, căci pentru Rege postulatul politic n-ar fi ca cel mai puternic să aibă guvernul, ci cel care convine mai bine Regelui.

Țara dar cere un guvern Take Ionescu; Palatul însă și-ar face rezervele sale pentru rațiunea de oportunitate. Și atunci se pune problema: Cum putea-va Regele realiza concentrarea conservatoare? Este ea o necesitate politică în aceste momente?

Să fim drepți și să spunem: *da*; e o necesitate; dacă astă-zi partidul conservator ar fi fost unit, de mult d. Ionel Brătianu nu mai era șef de guvern. Dar așa se folosește de stada dintre doi ca să cîștige cel de al treilea.

Mai afirmăm că Regele poate să o facă; căci ce nu poate face Regele?

Regele ar putea realiza concentrarea conservatoare prin utilizarea a 3 persoane: *Th. Rosetti, Gh. Manu* și *Iancu Calinderu.*

De cît fie-care din aceste 3 persoane își are cîntecul său.

In persoana d-lui T. Rosetti și-ar pune speranța *unii*; în persoana d-lui Gh. Manu și-ar pune speranța *alții*; iar în persoana d-lui Calinderu și-ar pune speranța Regele.

D. T. Rosetti a mai făcut guvern la 1888, dar l-a făcut junimist. Deci, T. Rosetti ar reînvia la cîrmă și la guvern junimismul; și asta nu convine Cantacuziniștilor. Pare că-i văd pe toți membrii dinastiei sfătuind și complotînd pentru a face greutăți unui cabinet Th. Rosetti. Iar noi democrații nici pomină de lucrat cu un aseminea cabinet.

D. T. Rosetti a rămas un nume și nu învie morții, e în zadar copile!

In jurul persoanei d-lui Gh. Manu pun mari speranțe Cantacuziniștii. Observați cu ce atenție curtenitoare înconjură persoana d-lui general Manu dinastia! Ce eșire grosolană a avut *Epoca* și *Conservatorul*, cînd cu organizarea democrată din Teleorman. Dinastia pretindea că trebue să se respecte starea espectativă a conservatorilor Teleormăneni, cari își au de șef pe d. Gh. Manu. Ocolirea ce Carpiști, o fac Teleormanului ei o fac nu de dragul generalului, ci de teama de a nu burzului dinastia nababului. Prin generalul Manu crede dinastia că își va putea reface virginitatea politică.

Dar generalul Manu va fi combătut de junimiști, căci el a mai făcut o concentrare la 1890 cu decalogul lui și cu tragerea sforilor la căderea legei d-lui Titu Maiorescu. Deci n'are credit la junimiști și visul dinastiei va rămânea vis. Prin aceste două personagii politice Regele va încerca o concentrare conservatoare, dar fără isbîndă. Nici un democrat conservator nu va da sprijin la formațiuni hibride cu viață de un an pentru a face indirect jocul liberalilor.

Democrația Conservatoare luptă întreagă, așa cum este, învinge întreagă așa cum este, cere puterea întreagă, așa cum este și o va lua întreagă așa cum este. Ea nu trăește din compromisuri, ci tare pe șef și pe steag merge singură la izbînde, chiar avînd de trecut poduri inguste ca la Arcoli sau chiar Berezina.

A treia persoană e o ipoteză de așa natură că nu comportă încă discuție pentru moment.

Pînă atunci însă avem a face cu gărgăunii liberalilor că vor prezida alegeri generale în 1911!

Risum teneatis!

Gh Ghibănescu

O INFAMIE

S'a publicat zilele trecute mișcarea în corpul medical. Nu știm motivul fie-cărei din aceste mutări, câți au cerut să fie mutați, câți au fost mutați în interes de serviciu, câți au fost loviți prin aceste mutări.

E de ajuns a cunoaște un caz pentru a ști natura deplasărilor. La direcția sanitară se căsăpește lumea, nu alta. Domină corpul medical un spirit de anarhie și de clică socialistă că trebue curățit cu ferul roș cangrena politicianismului roș.

Iată cazul: Intre mutările făcute așa din senin e și acea a d-lui dr. Adrian Romanescu, mutat de la Huși la Baia de aramă. Singură văzută pe de-asupra această mutare miroasă a praf de pușcă.

De la Huși la Baia de aramă. 1000 de kilometri distanță! De la un capăt la altul al țării! Și d. dr. Romanescu era medic primar al orașului Huși, post căpătat cu concurs în regulă și a eșit la concurs printre cei dintîiu.

Cu ce a greșit acest dr. Romanescu să fie svîrlit de la Huși la Baia de Aramă?

Povestea e lungă și e tipică. Ea colorează de minune regimul.

Dr. Romanescu nu era liberal roș din clica dr. N. Lupu, fostul prefect al județului Fălciu, nici scandalagiu și politician ca dr. Lapteș tot de la Huși. Ii s'a pus în cap toată poliția și l'a adulmecat ca copoii, că doar l'ar prinde cu ceva. Și cît de ușor nu e de prins un medic! Ici o consultație, colo o diagnoză, dincolo bacșișul, colo trăsura, colo mita, toate demersurile sale se pot cîntări ca mită, și un șir de procese-verbale și jalbe la minister.

In 10 luni de zile dr. Romanescu a avut 2 procese la consiliul sanitar superior și de 2 ori a fost achitat. Cu toate acestea dr. N. Lupu îi purta sîmbetele.

Folosindu-se de faptul că acum e medic primar de județ la Ilfov și delegat în administrația centrală a serviciului sanitar, d-sa refuză aprobarea unui concediu cerut de dr. A. Romanescu să se ducă să-și caute de sănătate.

Cu tot certificatul medical eliberat de un confrate, dr. N. Lupu nu i-a aprobat concediul și ca măsură de răzbunare îl și mută în interes de serviciu la Baia de Aramă.

Refuzându-i-se concediul direcția generală a călcat în mod vădit art. 41 din legea sanitară, iar prin mutarea la Baia de Aramă s'a adus o eludare art. 42 din lege, și s'a pricinuit o grea lovire medicului, care avea locul căpătat prin concurs și dovedisc multă pricepere în funcția sa.

Deplîngem soarta corpului medical, lăsată pe mîna unor nebuni ca dr. Sion și Lupu și a unui indolent ca dr. Cantacuzino.

Haram de lege că mai cere concurs la bază cînd lasă soarta oamenilor în mîna celor întîiu chemați.

Direcția sănitară e bolnavă. Trebue adusă o etuvă specială cu decrete regale pentru a curăți microbiii pestilențioși ce plutesc în atmosfera roșie liberală, căci așa cum este azi sufer cu toții și medici și țara.

Chestii naționale

Calendarul martirologiului aromîn

Continuăm a da pe luna August și Septembre lista omorurilor și a fără delegilor antarților greci pentru a împlea cu vîrf paharul năcazului și al martirologiului național.

4 August. 17 valahi sînt prinși și bătuți să se lepede de romînism. Ei dau o declarație înscris mitropolitului de Vodena.

7 August. Injungherea a 400 oi ale lui Stere Duma.

8 August. O bandă de 30 de antarți supt conducerea lui Leondra arde satul Birislav. Se rănește un cioban.

14 August. Atentatul contra a 2 romîni Tase și Vasile Iacaki.

19 Iulie. O bandă de 35 antarți atacă 8 romîni escortați de Turci. Grecii fug ca la Domokos, cînd au văzut Turcii.

20 August. Asasinarea lui M. D. Baideki, institutor la Vodena.

22 August. Tăerea a 2 romîni. Nașu C. Zora, și Zicu C. Țetu.

27 August. Asasinarea lui M. Ghițaro de Livezi cu 20 loviri de pumnal.

28 August. Asasinarea lui Crante Micea din Lugonț, cum și a lui Gh. Nanu din Livezi.

31 August. Asasinarea a 5 valahi la Lumnița și Cerna-Reca; între antarți a fost și un institutor grec la Coian.

In Septembre lista continuă.

14 Septembrie. Antartul Stefanos de Vodena pradă biserica din Cerna Reca furînd 300 lei.

21 Septembrie. Asasinarea lui Gh. Gussi din Perivoli.

22 Septembrie. Asasinarea lui Toli Pascata și T. Turia de Livezi.

23 Septembrie. Torturarea a 10 valahi din Caraferia, cari nu sînt scăpați decît după ce jură că vor rămînea grecotei. Prădarea satului Perivoli și turmele lui Tezo Iani și Leon Costantinescu.

26 Septembre. Atentatul contra lui Pucerea dr. directorul liceului din Bitolia.

27 Septembrie. Asasinarea lui N Iociu din Gramaticova.

28 Septembrie. Asasinarea a 3 romîni la Lugonți.

Recapitulînd datele iese că se număra în calendarul martirologiului pentru 9 luni de zile 181 asasinate; 72 atentate; 24 arderi; și prădări de vite (4195) capete și biserici.

***

ȘCOALA ANARHIEI...

La Vălenii de Munte, dl. N. Iorga a înființat niște cursuri de vară. Ce tratează d. Iorga și amicii săi, la acele cursuri ne interesează, întru atît, întru cît nu mare număr de învățători, cu permisiunea Ministrului școalelor asistă la aceste cursuri.

Învățătorii au în mîinele lor, creșterea și instruirea viitoarelor generațiuni ale neamului, și de la ideile și principiile de învățămînt propagate de dînșii, depinde aproape în totul progresul și forța morală a neamului nostru.

Or ca să ne putem face o idee de ce fel de învățături înțelege dl. Iorga să propovăduiască dăscălimei și la țară n'avem de cît să cetim Neamul Romînesc de la 15 Iulie.

Invățătorii din întreaga țară întruniți la Iași în congres, au fost învitați de d A. Cuza, la casa de citire pentru popor din Tatarași, unde, sub forma unei conferințe istorice și literare, ce se oferise d. Cuza să rostească s'a ținut o adevărată întrunire publică și politică. Aci s'au criticat cu cea mai mare asprime toate partidele politice ale țărei, „*partidele politice — a spus d. Cuza, nu și-au aderenți de cît în cei cari caută căpătuiala proprie pe cale permisă și nepermisă*“; — aci s'au comemorat sîngeroasele revolte din 1907 și s'a îndemnat la noi revolte și mai grozave învățătorimea, „**să rupem odată lanțurile,**“ *să ridicăm deasupra sărmanilor noștri părinți — a zis un alt vorbitor — furtuna și urgia din 1907, „străbateți țara, de la Dorohoiu pănă la Severin și veți plînge cînd veți vedea de-a lungul drumurilor de umbra copacilor cruci ce amintesc prin slove de sînge numele atîtor frați de ai noștri cari dorm sub brazda pămîntului cel veșnic, uciși de frații lor după* **poruncă neleguită, sîngele lor cere răsbunarea lui Avel**“. *„Plecați-vă urechea la suspinul și blestemul atîtor văduve și orfani, cărora nu li s'a aruncat macar de milă banul alinător pentru o clipă a durerilor zilnice. „Aceasta nu-i dreptate, ci batjocură strigătoare la cer și nedemnă de veacul în care trăim.“* **„Toate ne vin de la samovolnicia conducătoare!!“** etc. etc.

Aci a vorbit și faimosul Șumuleanu, pentru care d. Iorga *a jurat* la Vaslui că nu face *politică naționalistă* — precum și alți învățători, rostind cuvîntările cele mai anarhice.

Iată pentru ce învățătorii din întreaga țară au fost adunați de d. Haret în congres anual la Iași, iată pentru ce autoritatea supremă școlară îngădue ca la cursurile de la Vălenii de Munte unde nu se frămîntă și se propagă de cît ideile cele mai revoluționare, permite zic ca această învățătorime să formeze cea mai numeroasă asistență.

Este ceva extraordinar ce se petrece aci. Se critică toate partidele politice, se acuză de necinste și tiranie aceste partide, deasupra cărora stă partidul liberal și totuși, această școală primejdioasă a anarhiei este lăsată să prindă rădăcini pentru a putea la un moment dat să dee foc țărei și s'o nimicească. Și liberalii în frunte cu d. Haret nu văd și nu aud nimic!

Grea muncă va avea de făcut partidul conservator democrat, cînd într'un foarte apropiat timp va fi chemat la cîrma statului, pentru a stîrpi acest primejdios cuib al anarhiei patronat de partidul liberal.

Dar își va face datoria, spre binele țărei și al neamului, la care se vede că liberalii numai gîndesc de loc fiind preocupați nu mai de binele lor personal prin acumulare de averi...

OAMENI ȘI LUCRURI

DUȘMĂNIA PRUTULUI

Iașul a fost sortit suferinței prin chiar începuturile sale. Intemeiat pe malurile unui rîuleț păcătos—Bahluiul—locuitorii au fost pururea nevoiți să inspire miasmele lui insalubre și de multe ori să plătească scump, cu sacrificii de vieți omenești, prezența acestei ape despre care vechii scriitori și călători ne-au lăsat multe pagini scrise cu dezgust. Cine zicea ori scria pe hîrtie numele orașului amintea altora și își amintea sie-și numele rău-suggestiv al Bahluiului și această întovărășire a fost fatală reputațiunii orașului, după cum fatală a fost existența acestei ape semi-curgătoare—pentru viața întreagă a tîrgului.

De aceea locuitorii Iașului sunt mai mult ca ori-cari alții „însetați“ de vederea unei ape; de aci entuziasmul și graba cu care, în lunile de călduri, se duc să vadă o apă mai mare și să simtă răcoarea ei.

Cu deosebire localitatea „Unghenii“ adăpostește în lunile de vară un număr imens de familii ieșane. Din nefericire localitatea este mică, puțin încăpătoare și mai cu seamă lipsită de inițiativă. Prutul atrage mult mai multă lume de cît poate găsi aci locuință și subsistență; iar trenurile duminecale transportă mii de vizitatori veniți numai pentru cîte-va oare ca să se delecteze, lipsind din orașul secetei prin excelență și să guste măcar din treacat plăcerea unei ape impozante și sănătoase, cum este Prutul.

Din nefericire rîul acesta, numai pe jumătatea romînesc, a făcut și face, în toți anii, cu o regularitate matematică, victime omenești.

El cere neaparat oare-cari victime în schimbul bucuriei și a folosului ce dă De această dată a făcut începutul cu nespus de tragica, întîmplare, pe larg relată în ziar,—înnecarea studentului P. și acea luptă disperată a părintelui care de abia izbuti să scape de valuri pe un al doilea fiu, amenințat de aceeași moarte.

Firește; de atari nenorociri se pot învinui oamenii neprevăzători și nu elementele neînsuflețite ale naturii. Dar nu vi se pare că rîul acesta, rînd pe rînd adorat cu duioșie în poezia noastră populară sau zugrăvit ca un „rîu blestemat“, Prutul larg, mîlos, liniștit în aparență, blînd la suprafață, dar bogat în bulboane lacome și morminte adînci,—ne-a cerut în totdeauna sacrificii prea mari? In primă vară și în toamnă ne răpește din teritoriu în folosul autocrației vecine. Cine dăruește oare viețile celor înnecați în bulboanele lui pe care ni le răpește în toți anii, sămănînd groază și jale în anotimpul odihnei și voioșiei?

Rodion

Pe urma lui Clémenceau

Urmașul la cîrmă.—Surpriza retragerei.—Personalitatea lui Clémenceau.—In publicistică și în politică.—Omul bravadei. Dibăcie și diplomație.—Noul ziarist.

Briand, urmașul firesc al lui Clémenceau, a repurtat primul succes în Parlament în urma unei cuvîntări cam echivoce, dar extrem de fine, menită să împace aproape „toată lumea“.

El s'a arătat nu numai un succesor vrednic de marele său predecesor, dar întrucîtva mai dibace și mai maleabil, un om de „asomodare“ cum s'a denumit el singur.

Cu toate aceste luarea aminte a lumei politice este atîtatită încă asupra interesantei personalități a lui Clémenceau care nu scapă nici acum observațiunii și atențiunii tuturor.

Cînd se credea mai puțin în pericol președintele consiliului de miniștri din Franța se retrage, după o lovitură primită din partea nemulțumiților din propria-i majoritate.

Căci avusese alte ocasiuni ca să se retragă fusese alte momente mai grele și în care guvernul său era aci, aci să fie răsturnat.

O fatalitate a lucrurilor face însă ca oamenii cei mai de seamă ca și organizările cele mai sănătoase să piară de un nimic. De alt-fel faptul e și explicabil. Oamenii mari, și de valoare văd numai obstacolele cele mari, cele mici ei le beau cum spunea tot Clémenceau repetînd cuvintele unei reclame de pneumatise Michelin.

Obstacolul pe care d. Delcassé i l-a întins n'a putut însă să-l scară și căderea domnului Clémenceau a fost una din cele mai curioase.

Bine înțeles că venirea d-lui Picard ca ministru al marinei a produs mari nemulțumiri în sînul propriului partid al premierului, dacă d. Clémenceau se putea reclama a fi al vr'unui partid. Venirea d-lui Picard la departamentul marinei revoltase pe toți și brava o mulțime de precedente trecînd peste atîția deputați, senatori, și amirali, cari așteptau acest post de atîta vreme.

D. Picard era un bun inginer, un bun administrator dar nu fusese un om politic. Numirea d-sale produse un zgomot mare, mai ales în rindurile radical socialiștilor, căci era un afront la reprezentarea națională.

D. Clémenceau numise un ministru ca și cum n'ar fi fost atîți deputați și senatori demni de a dirija marina. Ofensase de asemeni și foarte grav statul major al marinei dîndu-i de șef pe un om care nu era din cadrele sale. D-lui Clémenceau i-au plăcut totdeauna bravadelor acestea.

*

Discuția din anul acesta al budgetului, în urma descoperirilor fraudeior de la ministerul de marină, a trebuit să fie fatală.

Era un om care a făcut mult rău Franței și care pîndea ocazia de-a și pune iarăși în valoare seviciile lui proaste, d. Delcassé. După ce a făcut ca Franța să sufere și umilirea de la Algesiras și să fie forțată de a face scuze Germaniei pentru unele planuri răsboinice ale d-nului Delcassé, tot acesta trebuia să provoace o discuție patriotică în jurul apărărei naționale.

Legitima indignare a d-lui Clémenceau exprimată prin ripostă la discursul d-lui Delcassé în loc de a plase Camerei franceze a făcut-o să dea un vot de neîncredere omului care a pus Franța iar printre Statele paternice și temute.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 2 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 16 și 17 Iulie 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 32, - jumatate loz Lei 16- Un sfert de loz Lei 8. Una optime lei 4

D. Delcassé a avut un succes la care nu se aștepta, și Camera rușinată de gestul pe care l'a făcut probabil că se va căi de o eșire intempestivă împotriva d-lui Clemenceau, și asta pentru cel mai criticat politician francez d. Delcassé

Dar am spus, soarta celor mari e uneori ridiculă și căderea d-lui Clémenceau e o cădere ridiculă prin neprevăzutul ei.

Inainte de a ști cine va lua frînele guvernului francez, să ne oprim o clipă a privi figura omului care pleacă din fruntea guvernului.

Republica a treia a avut o pleadă de oameni mari.

De la Gambetta și trecînd prin P. Bert, Waldek-Rousseau, Combes, Bourgeois și alții, Franța n'a avut un om de seamă ca Clèmenceau.

Scriitor de talent, cîte-va din scrierile sale sunt din cele mai bune lucrări în proză, ziarist și dramaturg de talent, Clemenceau este și un filosof.

Superior în concepțiile sale, om de Stat și de tribună mai presus de toate, fostul premier a fost mintea cea mai limpede, mai neșovăitoare din cîte a avut Franța contimporană. Cu o cultură vastă, cu un temperament combativ și puțin închisat sentimentalității, Clemenceau a fost un om de acțiune în genul oamenilor politici englezi pentru care de altfel are o deosebită înclinare și simpatie. Neșovăitor dar drept, punînd interesele de ordine mai presus de orice. Franța l'a văzut în momente grele.

*

El a pus capăt chestiei confiscărei bunurilor bisericești și separației bisericei de Stat. Cu multă pricepere a terminat lichidarea acestei afaceri, meritînd pînă și simpatiile celor expropriați. Respectuos față de drepturile altora n'a trecut în nici o iotă din drepturile sale însă.

In chestia grevelor a fost de asemeni drept.

Sunt în memoria tuturor vizitele pe cari le făcea în localitățile în grevă, discursurile pe cari le ținea greviștilor ca „cetățean ministru" îndemnînd pe lucrători la grevă dar atrăgîndu-le atenția să nu cumva să violenteze fabricele și uzinele patronilor lor, cari „erau de fapt fabricile muncitorilor". Dar toți n'au uitat că atunci cînd greviștii au devenit agresivi, el singur a dat ordine să se tragă în mulțime ca să o reducă la pricepere, In chestia grevei postașilor, cîtă dibăcie, cît sînge rece și ce admirabilă tactică de a împăca pe toți și a rămîne stăpîn pe situație și pe credințele sale.

Bine înțeles că în toate aceste conflicte a avut de luptat și cu bravura unora leală și sinceră și cu violenia altora. Afară de luptele din Cameră în care era atacat fără milă și unde răspundea cu aceeași răutate și sarcasm, Clemenceau a avut de dus lupte și în afară. Era ruinat de toți acei cari îl vedeau stînd prea mult la putere și de sigur că ultima lovitură primită nu este de cît ecoul unei atari mașinațiuni. *

Ceeace însă face din Clèmenceau un mare om de Stat e priceperea cu care a știut, pururea respectînd drepturile țării sale, să nu o umilească față de străinătate.

Ce admirabil discurs fu acela pe care l'a ținut la monumentul lui *Scheurer-Kestner* și în care tot vorbind de drepturile Franței asupra Alsaciei și Lorenei, a căutat ca să nu supere cu nimic susceptibilitatea Germană. Sau ce dibăsie a fost alianță cordială dintre Anglia și Franța, fără ca Germania să suspecte în această apropiere vre-o pregătire în potriva ei.

Cu tot spiritul lui aprins, incisiv el era un mare diplomat. Născut în *Vendeea* catolică și bigotă, cu toată cultura sa științifică—Clemenceau a fost doctor în medicină,—el a rămas un dialectician iezuit și nu odată dialectica aceasta i-a servit a-și plasa cuvintele și credințele sale în așa chip spre a satisface pe toți.

După ani de zile de opoziție, fidel misiunei și puterii sale el a venit în fruntea guvernului francez atunci cînd se simțise nevoia de un om de talia lui. Dar ceea ce este mai de necrezut e că astăzi cînd Franța are mai mult de cît ori cînd nevoe de ajutorul său, el e nevoit dintr'un joc mișelesc al cîtor-va să se retragă. Din clipa în care s'a retras, acei cari chiar l'au părăsit au simțit neghiobia făcută pentru că—o repetăm—ca nici odată Franța are nevoie de concursul său.

De altfel greutatea de a se forma în momentele de față un guvern cu un om care să fie de bronz în fața năzuințelor unora, și scandalului altora, se și observă din imposibilitatea formărei unui guvern.

Franța pierde în plecarea lui Clèmenceau un mare om, Europa un om de pace și progres.

Numai presa va cîștiga din nou pe un ziarist fruntaș, pe cel mai bun scriitor cotidian din cîți cunoaște Europa de astăzi.

DIN SLĂNIC

— Slănicul își sărbătorește Luni 20 Iulie, cu ocazia sărbătoarei Sf. Ilie, patronul. Cu această ocazie, după serviciul divin ce se va oficia în bisericuța din vale, va urma o recepție la ad-ția băilor.

Tot cu această ocazie, în satul nou, s'a deschis iarmarocul anual.

— De eri se vorbește aci despre dispariția unei cunoscute d-ne. Precis, nu se știe nimic. La timp amănunte.

— Printre vizitatorii sosiți pînă la 15 Iulie, remarc:

Alex. Anastasiu Roman, Clemence Balo Bârlad, Fam. Orezianu Brăila, Fam. Georgescu Craiova, Fam. Stavăr Bucur., Fam. Ionescu București, Cecile Racoviță Iași, Dr. N. Sivescu Galați, C. Gheorghiu Iași, Eliza Hălăcianu Iași, Dimitrie Papinian București, C. Popov Huși, C. C. Stoianovici Huși, G. C. Robescu magistrat București, Fam. Anastasiu Târgoviștea, Fam. Anastasiu București, A. D. Ionescu prof. Iași, Dr. C. I. Popovici Turnu-Măgurele, Fam., Rădoi București, D. Boteanu Pitești, Loc Col. V. Antonescu Roman, Fam. Iosef Fulon Buc., Fam. Nic. S. Rainu Focșani, D-na Thereza de Ghyka Chișinău.

D. D. Bibi Vlădescu Moinești, Sofia Topolski Moinești, Fam. D. Denk Moinești, Frații Bahrim Iași, Th. Murathskeff Chișinău, Iosef Lelcofor Galați, Filip M. Rosemberg Iași, Fam. Băncioiu Craiova, C. Dediu P. Neamț, Moriț Buchman Galatz, B. Frieländer Galați, Fam. Spirianu București, Gh. Bălăceanu Buzău, Fam. N. Abramescu Galați, C. Babeș Iași, E. Georgescu București, M. Rotman Galați, Fam. Teodorescu Galați, Ioan Gheorghiu București, Loc. Col. D. Mincu Galați, Fam. Căpitan Vlădescu Bicaz, Fam. Braunștain Iași, D. Porfiriu Iași, Sali Horovitz Iași, Iean Mànzescu București, Zoe Dimitrescu București, Fam. Zaharia Galați, Al. Iacobescu București, Ecaterina Iacobescu București, Fam. Velciu Iași, Căpitan Stratilescu, Fam. Popovici Nicorești, Fam. Sand Bârlad, Fam. Gheorghiu Craiova, Fam. Ciupagea București, Fam. Mateescu Iași, Berta Haberman R.-Sarat, D-na Aspazia Vasiliu Iași, D-șoara Elena Vasiliu Iași, Petre Mihailescu Calarași, Fam. Vasile Nichita Tîrgoviștea, Maior Bălăceanu Tecuciu, Gh. Ionescu Iași. Fam. Fior București, M. Makedon, E. Pop Slatina Felicia Movilă Slatina, Fam. Petrovici București Emil Ținc București, Fam. Ionescu Galați, N. Ionescu București, Fam. Fălticeanu comisar Bacău, Fam. Iurașcu, București, Emil Bobescu Iași, Clemansa Lupu Costaki Bârlad, S. Marinescu București, Gh. Ganovici București, Aneta Tataru Iași. I. Drăgănescu București, Fam. Bogonos Iași, D-șoara Vera Bancoff Iași, Fam. Ioan Al. Ionescu Ploești.

Fam. Lisu Bacău, Fam. Mănescu Moinești, Fam. N. Gane Iași, Fam. Nanulescu Focșani, V. Tomescu avocat București, C. Stavila Bacău, Fam. Poenaru Giurgiu, N. Dobrescu București, Fam. Gheorgiu Chișinău, Fam. Rusu Iași, Ilie Dumitrescu Buzeu, Fam. C. Tutoveanu Berlad.

Intre două Babe

DE

GR. POPESCU

Invățător în Perieni-Tutova

(urmare)

Simina:—Un haer d-le doftor, cu țărnă de la mormînt, e bun de friguri.

Doctorul:—Cum vă potriviți la astfel de nimicuri; ce poate să-i folosească țărna de la mormînt, ba încă și la gît; ba poate să-i facă și rău tot gîndind la moarte și la morminte.

Astea sunt credințe deșarte; aceste credințe și cu babele au să vă scurteze zilele, că fugiți de doctor și de spital ca de ucidă-l toasa. Cu banii cheltuiți mai bine lua-i chinină care-i moartea frigurilor!

Simina:—D-le doftor pe Ionel l'a măsurat cu o terstie; l'a scăldat cu mutătoare; ia turnat apă rece din esp.

Doctorul:—Auzi? Copilul are junghiu și ea să-l scalde cu mutătoare. Adică să-l răciască mai tare, pe cînd el trebue ferit de răceală. Mătătoarea nu poate fi bună de cît să-l mute de la viață la moarte. Vedeți unde vă duce neștiința, la babe și mai degrabă la mormînt. Să aduci copilul la agentul sanitar să-i aplice niște pahare săci, să-l păzești de răsială; să-i dai ceaiu cald și mai ales lapte. Să intre altul.

Doctorul:—Cum te cheamă?

Chița:—Chița lui Sfîrlefus.

Doctorul:—Te văd tare perită, de abia te ții pe picioare. De cînd ai boala asta?

Chița:—Cu vre-o trei luni în urmă trăiam rău cu o fată; mi-a dat; mi-a aruncat-o în cale, am călcat-o, pisioarele mă dor; m'-a dat baba Angheluța niște buruene; pe lîngă asta mă arde, mă roade în pept.

Doctorul:—Ai avut o mică răceală; iar buruenea cea afurisită ți-a atacat organismul; să iei o curățenie, o lingură de sare amară, să stai în pat; să bei lapte cald. Ei bine babele au ajuns mai răle de cît ciuma, holera cu vrăjile și cu buruenele lor, cari ucid, nu vindecă!

Să intre altul!

Doctorul:—Cum te cheamă?

Mariță:—Mariță lui Prindeurs.

Doctorul:—Ce ai? Te văd cu totul s'abită. Mîinile și picioarele umflate; abia te miști din loc!

Mariță:—Mi-a spus baba Angheluța că sunt de Dînsele am călcat se vede pe unde au umblat blăstămatele de Rusalii. Mi-a dat biata babă buruene de Dînsele plămădite în vin, ferte în oală nouă, cu turtă de grîu deasupra; dar văd că m'am pricepsit rău de nu mai am leac.

Doctorul:—(Gînditor) Ai pe lîngă casă vre-o mlaștină? pareții nu sunt mucezi?

Mariță:—Este o băltoagă; pe parete e un fel de mucegaiu albastru.

Doctorul:—Aceia e cauza boalei. Ai reumatizm și tu șăzi. Mi te gîndești la moarte, deși ai încă de acum de viață! Oare babele astea așa zise, caii dracului, n'au să mai sfîrșească. Auzi Dînsele; ce sunt acelea? Niște închipuiri năsocite de cei fără știință; niște credințe deșarte stîrnite de babe și de alții care n'au de lucru spre a amăg lumea. Auzi șchiopează, elogess? Cum are să vină ceva nevăzut, neauzit să te cotonogească? Răul vine din nepotriveala la mîncare, băutură, muncă fără repaos, răcială, căldură și altele. Să pleci la spital; ai văzut că leacul babii nu ți-a folosit nimic. Altul!

Doctorul:—Cum te cheamă?

Dinu:—Dinu Soarbezamă! Străiți d-le doftor!

Doctorul:— Cum ții boala?

Dinu:—A început a mi se înroși pielea, a să jupui; a-mi țiui urechile: mi să arătau năluci, îmi vinea să iau cîmpii.

Doctorul:—D n ce ți-a venit această boală și de cînd?

Dinu:—Astă iarnă la sf. Andreiu, am avut un termen la tribunal; am întîrziat și pe cînd treceam pe lîngă zidul și beciul cel părăsit, deodată mi-a venit o vîjîetură sdravnă pe la urechi, eu am iuțit și mai tare pasul; cînd m'am uitat înapoi venia după mine o matahală cît turnul bisericii de la Trei Sfetitele; încă trăaită și cu niște ochi roșii ca două focuri și după mine. Ea făceam cruce mereu și fugeam. Mătăhala se tot micșora că ajunsese cît o casă.

Apoi mai aproape a rămas o femee mare, înaltă, subțirică cu părul pănă în călcîe și avea niște țîțoaice de că ajungeau de pămînt. Ea le azvîrlea pe umere cînd pe alta; s'a apropiat tare de mine și m'-a dat cu țîța în cap de era să cad, noroc că au cîntat cucoșii și eu eram în ogradă. De mult șăde stafia acolo în beciul cel părăsit. De atunci n'am mai văzut zi bună în ochi.

(Va urma)

Litere-Științe-Arte

Gorkiane.—Asupra lui Gorki care locuește de cîtva timp în insula Capri, circulau oare cari svonuri de expulzare, ele sînt însă cu totul inexacte. Agitațiuni și conspirațiuni nu intră de loc actualmente în cercul de acțiune al lui Gorki.

El a făcut acum un turneu de la Neapole la Genua, unde se opri cîte-va zile, apoi la Olassio unde remase la fiica sa, și apoi se întoarse prin Florența și Roma la iubitul seu „Tusculum". In Florența Gorki studia Uficiile și în Roma strașnicul Vino Asciuto în „Cisterne" din Trastevere, care are aspectul unei peșteri de tălhari bandiți, și va fi produs un viu interes, celui ce descrie cu realism întotdeauna.

Poetul de altminteri vizitează în Neapole pe lîngă musee și galerii cele mai renumite pivniți de vin, iar acum reîntors la Capri în prima seară s'a și dus să se întărească la „Kater Hidigeigei", cu bere Pilsner, cu care ocaziune feciorașul lui a reușit să-i șteargă trei halbe, cea cel făcu, să se bucure cu un mic țar. După traiul pe care-l duce acuma Gorki se vede că autoritățile italiene n'au nici un motiv de a-l expulsa.

*

Pentru stagiunea de iarnă Comedia Franceză prepară o nouă dramă în 4 acte „Faust" de Paul Ferier.

*

Zilele acestea fusese scoasă în vînzare una din vechile mînăstiri ale Franței, mînăstirea Solesmes, locuită și înfrumusețată de frații benedictini.

Știrea acestei vînzări pusese lumea în mișcare și multor negustori de lucruri de artă le lăsa gura apă după tesaurile acestui vechiu monument de artă al veacului al 15 lea.

In Franța însă Statul își face datoria: Secretarul departamentului de Belle-Arte și a făcut datoria luînd măsuri ca datoriile să se plătească fără ca nimic să nu se schimbe în vechea mînăstire.

Ast-fel a rămas neatins de mîinele pîngăritoare vechiul monument în care sculpturile sunt adevărate capo-d'opere de cizelare și broderie.

Și întreg mărețul monument religios cu enormele nefe stăpînitoare asupra unei cîmpii imense rămîne liniștit, netulburat, ferindu-i pacea de hrăpareții negustori de artă.

Partea frumoasă a acestei putințe de vînzare a unui monument de artă a fost neliniștea cea pricinuit la Paris acea veste și nenumăratele vizite făcute în ziua acea la departamentul de Belle-Arte de către tot ce are intelectualizmul mai fin și mai iubitor de artă.

Și triumful a fost al artei și al iubitorilor ei.

*

Zidul cel mare al Chinei, lung de 2450 de klm., menit a o apăra de năvălirile bărbarilor își datorește înființarda proorociei unui mag indian. Pe la 237—221 înn. de Hr. domnea în China Și-hwang-ti la a cărui curte pompa orientală și luxul nu lipseau.

Avea în jurul palatului un parc ca un raiu.

Acolo petrecea în desfrînări. Magul i-a proorocit că au a năvălii barbarii.

Și-twang-ti a rîdicat oaste de 300.000 de lei și i-a pus să clădească zidul. Două zeci de ani i-a trebuit. Acuma, zice Geil, zidul e un fosil uriaș, arătînd granița între două civilizații. Geil a mai descoperit urmele altor zece ziduri din cari unele mai vechi.

Și twang-ti n'a făcut zidul din nou cu totul, ci numai a împreunat cele trei ziduri, cu cari în veacul al III-lea înn. de Hr. Tsin, Cian și Ien își apăraseră țerile lor spre miază noapte.

Zidul e nalt de 16.5 m., e gros la temelie, de 8 m., iar sus de 5.

Turnurile sînt cu cîte 2 rînduri; iar la porți sînt cetăți de apărar.

Informații

❑ *Flagelul febrei tifoide se întinde în țară, luînd proporțiuni îngrijitoare.*

Ast fel ni se comunică că eri a încetat din viață, la R.-Sarat fiind bolnav de febră tifoidă, elevul Octaviu Constantinescu, de la liceul din Iași.

De asemenea aflăm că febra tifoidă s'a ivit în județul și orașul Bacău, făcînd teribile ravagii.

Intinderea groaznicului flagel se datorește incuriei celor din capul serviciului sanitar, cari n'au avut cunoștință la timp despre apariția acestei boli și cari acum își pierd timpul cu măsuri platonice fără să avizeze la mijloace pentru stîrpirea molimei.

Este cazul să întrebăm în ce situație se află acum celebrul dr. Sion, sub-directorul serviciului sanitar, care odinioară se îndeletnicea cu o reclamă ridicolă prin presa oficioasă?

❑ La 1 August se vor da concedii de 30 de zile la a doua serie de soldați din Regimentul 13 Ștefan-cel-Mare.

❑ In primele zile ale lunei August regimentul 7 roșiori va pleca la Siret pentru a face exercițiu de înnotare.

❑ La 1 August se va primi la revizoratul școlar, tabloul de noile numir făcute în învățămînt, pe ziua de 1 Septembrie.

❑ Primim mai multe plîngeri contra conductorului cu No. 78 de la tramvaiul electric, care bruschează publicul și e necuviincios.

Il recomăndăm direcțiunei tramvaiului ca să se ia măsuri contra lui.

❑ *Din cauza sărbătoarei de Luni 20 Iulie, Sf. Ilie,—viitorul număr al „Opiniei", nu va apărea de cît Marți 21 Iulie la oarele obișnuite.*

❑ D. dr. Tudor a fost eri la Podul Iloaie, unde a inspectat stabilimentele și localurile publice, confiscînd la unii alimente stricate și alterate.

❑ La 21 Iulie a. c. se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei Sf. Pantelimon, din localitate.

Serviciul divin va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu.

❑ D. X. Eraclide, ajutor de primar, a obținut un concediu de o lună de zile, cu începere de la 20 Iulie a. c.

❑ P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, a plecat în satul său natal Pipirig, din județul Neamț, pentru a oficia hramul bisericei Sf. Ilie, din acel sat.

❑ Consiliul comunal nu va mai fi convocat, de cît în primele zile ale lunei Septembrie.

❑ Trei călugări de la Sf-tul Munte Athos au sosit aseară în localitate.

Azi au plecat în Rusia.

❑ Din Kișinău ni se scrie că acolo se fac pregătiri pentru serbarea jubileului de 100 de ani de la anexarea Basarabiei, către Rusia, jubileul se va sărbători la 22 Mai 1912.

❑ Din Huși ni se scrie că eri a încetat din viață acolo preotul Irimia din Pogănești, în etate de 100 ani.

❑ O telegramă care ne-a sosit aseară după apariția ziarului, ne anunța încetarea din viață a lui Gh. Assan, deputat și președinte al Camerei de comerț din București.

Gh. Assan a murit la Pontrezina (Elveția), în urma unei operațiuni de apendicită.

El moare în floarea vîrstei și moartea lui e mult regretată, căci Assan era o figură cunoscută, mai ales în lumea comercială și financiară.

Prin moartea lui, devine vacant un scaun de deputat al col. II de Ilfov.

❑ Din M-rea Agapia ni se scrie că azi a trecut pe acolo, în excursie, în automobil, A. S. R. Principele Carol, însoțit de cîți-va elevi ai școalei militare din Iași.

❑ Incă o victimă a febrei tifoide: tînărul Titi D. Eliad, elev în cl. VII a școalei militare din Iași, îmbolnăvindu-se de febră tifoidă, a fost adus în București la părintele său D. Eliad, pensionar poștal. A doua zi a fost internat în spitalul militar.

Cu toate îngrijirile ce i s'au dat tînărul elev a murit eri.

Titi Eliad era în vîrstă de 19 ani.

❑ A apărut No. 6 anul XX al „Archivei", organ al soc. științifice și literare din Iași, cu următorul sumar:

N. Zaharia.—Sinuciderea socială, Ilie Ghibănescu.—Sociologia și psihologia, V. Mironescu.—Note de călătorii și Dicționarul Bucovinei, Eugeniu Revent.—Cîntec, Th. T. Burada.—Privelești și datini populare în Moldova, N. Rădulescu Niger.—Glumeața, Arhimandritul Narcis Crețulescu.—Inscripțiile Sfintei Mănăstiri Neamțu.

❑ Revista franceză, Archives d'anthropologie criminelle et de medicine legale, în numărul pe Iulie publică un interesant raport medico-legal, asupra „asasinatului prin spînzurare, pentru a simula sinuciderea", datorită rectorului universității noastre și medicul legist al parchetului Iași prof. dr. G. Bogdan.

❑ După cum am anunțat, în vara anului acestuia, linia telefonică, cu fir special, între Roman și București, va fi terminată.

De la Roman, linia telefonică va fi unită, tot prin fir special, cu Cernăuții.

DIVERSE

— Simbătă 8 August va avea loc la grădina „Zimbru" o mare și frumoasă serbare venețiană, cînd se pregătește publicului un mare număr de surprize plăcute.

— Ministerul lucrărilor publice a scos la licitație aprovizionarea a 2000 m. c., pietriș de Prut necesar întreținerei șoselei Seuleni-Ungheni, în sumă de 22,269 lei 50 bani.

— Medicul ajutor Grossu Sol., din regimentul 13 Ștefan cel Mare, a fost trecut în concediu pe ziua de 1 August c.

— Joui 23 Iulie, orele 3 p. m., va avea loc la biserica Banu, căsătoria religioasă a drăgălașei d-re Valentina Motăș fiica d-nei și d-lui Ioan Motăș, directorul casei de economie „Păcurari", cu d. dr. Ioan Bordea din Vaslui.

— D-ra Elena Stroescu, fica d-nei Natalia Stroescu directoarea Institutului Gregorian a cîștigat cu No 10.459, suma de 2000 lei la loteria statului clasa II-a.

Fabrica de SOBE DE TERACOTĂ

Frații MACUROFF

IAȘI.—72 SOSEAUA PACURARI 72—IASI

Execută Sobe de teracotă jmalțuite în toate colorile

OLANE de ori ce dimensiuni pentru coșuri și drenagiu.

Pentru informațiuni și probe a se adresa la d. Grigore Ichim Frizer str. Lăpușneanu 28 sau direct la fabrică.

Ultime informaţii

❑ *De eri şi pînă astă zi, s'au constatat în oraş 4 cazuri noui de febră tifoidă: două pe ziua de eri şi alte două, astă-zi.*

❑ *De oare-ce primim numeroase cereri din partea învăţătorilor şi preoţilor de la sate, pentru ieftenirea abonamentului la ziar, pentru ei, — facem cunoscut că am stabilit:*

Pentru învăţători şi preoţi de la ţară abonamentul pe an 12 lei; pe jumătate de an 6 lei.

❑ O mustră de armonie liberală ne-a adus'o directorul general al serviciului sanitar, direct din Bucureşti:

In urma anchetei sanitare ce a făcut-o laşului, doctorul Cantacuzino a decis a ducerea unui... bacteriolog importat din Cercul... generoşilor!

La Iaşi avem doi bactereologi speciali, cu reputaţie în lumea ştiinţifică: pe d rul Emil Puşcariu, profesor de bacteriologie la facultatea de medicină locală şi directorul institutului antirabic, şi pe d rul I. Lebell, sub directorul acestui institut.

Ambii sunt membrii ai partidului liberal-naţional dar nu şi ai grupului anarchisto-generos. De aicea ignorarea „Institutului Antirabic" şi... importarea în Iaşi a unui obscur bacteriolog!

Această frumoasă armonie liberală mai cuprinde în sine—de astă-dată o gravă jignire aduse ştiinţei ieşane.

❑ Ministerul domeniilor a autorizat pe silvicultorii, şefi de ocoale, a semna în numele ministrului, contractele de vindere-cumpărare pentru izlazurile comunale din ţară.

Ministerul a trimis formulare din aceste contracte, după un model tipărit. Acele se vor autentifica la tribunal.

Un exemplar din aceste contracte va trebui înaintat ministerului.

❑ Ministerul de externe a fost sesizat de următorul fapt grav petrecut acum cîte-va zile în codrii Sinaei. la frontieră:

Trei sute de oi de la stîna „Dorul Pietrei, care se află la cîţi-va metri numai de frontiera ungară, trecînd din nebăgare de seamă peste hotar, au fost confiscate de jandarmii maghiari, cari apoi s'au grăbit să le vînză.

Cazul acesta va forma obiectul unei intervenţii diplomatice pe lîngă guvernul ungar.

❑ O mare neglijenţă domneşte la Casa şcoalelor da cînd în fruntea ei se află d. Mihail Popescu. Pentru a invedera aceasta vom cita următorul caz: un domn Gheorghiu, voind să ia în arendă un pămînt bisericesc din judeţul Iaşi, depune un bon de 100 lei la prefectura judeţului, care la rîndul ei îl înaintează casei şcoalelor.

Nefiind admis la licitaţie, d. Gheorghiu cere prefecturei restituirea bonului. Aceasta intervenind la casa şcoalelor i se trimite bonul vizat însă fără iscălitura d-lui Popescu. Prefectura trimite bonul îndărăt, şi nici până astăzi n'a sosit deşi au trecut mai bine de două luni.

Făcînd o nouă repetare, casa şcoalelor a respuns că nu a primit nici un bon îndărăt.

Halal administraţie.

❑ In fiecare an, se ştie, că la Ungheni Prutul înghite, dacă nu mai multe, dar cel puţin o viaţă omenească Aceasta din cauză că nefiind cabine lumea e nevoită să se scalde în largul apei.

Pentru a se evita pe viitor asemenea nenorociri, ar trebui ca prefectura de judeţ să mijlocească către administraţia comunală din Ungheni, ca să înfiinţeze pe malul Prutului cîte-va cabine, punînd o mică taxă pe care desigur o va plăti ori cine şi din care comuna îşi va scoate cheltuiala făcută cu cabinele, plus că în fiecare an apoi comuna va avea un venit cît de mic.

❑ D. avocat Teodor Ionescu a fost numit avocat al casei de economie din Păsurari în locul d-lui V. Pădure, care a fost numit stagiar.

❑ Ziarele vieneze anunţă că comisiunea, aleasă de dieta Bucovinei pentru a delibera asupra reformei electorale, a căzut de acord asupra caracterului reformei.

Numărul mandatelor va fi sporit de la 30 la 59. Romînii, care avoau până acum 13 mandate, vor avea 21, ruteni 16 în loc de 6, polonejii 5 în loc de 5, germanii 13 în loc de 7, marii proprietari vor avea 2 reprezentanţi. Mitropolitul şi rectorul vor figura de drept.

Alegerea se va face pe baza cadastrului naţional, ca în Moravia.

❑ Comisiunea de judecată a avăţătorilor se va întruni în primele zile ale lunei Septembrie, cînd va judeca cîte-va procese.

❑ Condiţiunile de admitere în şcoala de agricultură din Herestrău s'au modificat. Iată schimbările cari s'au făcut.

Candidaţii vor trebui să aibă împlinită vrîsta de 18 ani în loc de 16 cum se cerea pînă acum.

Vor trebui să fie absolvenţi ai liceului, iar nu numai a patru clase gimnaziale.

Concursul va începe în ziua de 6 Septembrie, candidaţii trebuind să prepare: ştiinţele naturale, fizico-chimice şi matematicele după programa statului.

❑ D. Gh. Lisievici, notarul comunei Aroneanu, ne roagă să arătăm că în sarcina sa nu s'a constatat nici neregulă, ci că înainte de numirea sa, notarul de atunci D. Dimitrescu, care fusese revocat, a furat nişte timbre poştale, pe care la venirea d-lui Lisievici niputîndu-le complecta, a fost dat judecăţei.

❑ La Galaţi, din cauza epidemiilor, s'a oprit vînzarea fructelor.

De ce nu se ia această măsură şi la noi cînd avem epidemii atît de grave?

❑ Ni se telefonează din Ungheni, că nişte locuitori, făcînd cercetări, au pescuit lîngă podul de fier, cadavrul tînărului Enea Paul, care după cum se ştie, s'a înecat alaltăeri la Ungheni.

Inmormîntarea s'a făcut astă-zi la Ungheni.

❑ Invăţătorii din judeţul nostru se vor întruni mîine în localitate, într'o conferenţă, în vederea întreprinderei unei excursiuni.

❑ Cea mai mare parte din preoţii din localitate, au hotărît a se alia la hotărîrea colegilor ler din judeţ, care vor să ceară I. P. S. S. Mitropolitului, amînarea conferenţelor păstorale pentru luna Ostombrie, din cauza febrei-tifoide.

❑ Vasile Isăcescu notarul comunei Galata a fost revocat din această funcţiune.

❑ Un incendiu a dis'rus eri noaptea locuinţa lui Toader a Varvarei din comuna Doroşcani.

Focul a luat naştere de la o vatră ce era aşezată în apropiere de sară şi unde se afla foc.

❑ La 14 August se va ţinea la prefectura judeţului, licitaţie pentru vînzarea unei cantităţi de vin din pepinierele statului, Vişan şi Paraslis Cotnari.

❑ Alaltăeri o ploae torenţială însoţită de grindină a stricat 94 hectare orzoaică şi 64 hectare ovăs, de pe moşia incunjurătoare a Tg. Frumos, cauzînd mari pagube.

❑ Aseară s'au întrunit, în adunare generală, lucrătorii tipografi, din localitate, membri ai societăţei „Unirea" şi au aprobat darea de seamă anuală, dînd descărcare comitetului de administraţiei.

Preşedintele societăţei, în expunerea ce a făcut despre activitatea comitetului, a arătat şi mijloacele necesare la care trebue să se recurgă pentru îmbunătăţirea situaţiei materiale a lucrătorului tipograf ieşan, faţă de scumpirea excesivă a traiului.

Tot aseară s'a hotărît ca Luni 20 Iunie, Sf. Ilie, fiind patronul societăţei, să se facă o panahidă la biserica Sf. Atanasie, pentru pomenirea lucrătorilor tipografi decedaţi.

La această panahidă va asista tot corpul tipografic ieşan.

Şedinţa s'a ridicat la ora 11 seara.

❑ Cei 6 agenţi sanitari, pe care i-a promis d. dr. Cantacuzino, vor fi trimeşi în localitate în cursul săptămînei viitoare.

❑ Paza care se face la frontiera Prutului, lasă mult de dorit. Dovadă, că mai alaltă-eri, au fost găsiţi în localitate, doui indivizi din Basarabia, care au declarat că au trecut Prutul, pe la Ungheni. Au mai fost găsiţi rătăcind şi alţi indivizi, prin judeţ.

De ce nu se face o pază mai severă, mai ales acum cînd holera bîntuie şi se întinde din ce în ce în Rusia?

❑ Din Bucureşti ni se comunică încetarea din viaţă a lui Stefan Mihaileanu, fost artist al Teatrului Naţional din Capitală, în etate de 88 ani.

Defunctul, un vechiu membru al soc. filarmonice, a fost mai mulţi ani inspector al teatrului şi a scris cîte-va piese de teatru.

❑ In fruntea serviciului curăţirei străzilor se află un oare-care Dimitriu, un tolerat, care nu îngrijeşte de loc de curăţirea străzilor.

Un număr de cetăţeni ne roagă să facem cunoscut ad-ţiei comunale, care tolerează pe acest d. Dimitriu — că dacă va continua a'i îngădui să nu facă altă ceva de cît să se preumble de dimineaţă, pănă'n seară cu trăsura primăriei, şi să privească în toate părţile ca să vadă dacă e observat de trecători,—se vor duce în grup la primărie şi cu forţa vor face pe cei ce conduc afacerile comunei, să nu'şi bată joc de bieţii cetăţeni.

❑ Abilii cow-boy (herghelegii) nord-americani, adevăraţi maiştri în mănuirea arcanului sunt natural înfăţişaţi pe pînza cinematografului Pathé Fréres (Chateau aux fleurs) în programul de astă seară Sîmbătă. Ne e redată în toate amănunţimele dibăcia fără seamăn in prinderea şi domesticirea cailor selbateci şi vastele stepe ale Americei de Nord.

Programul de astă-seară cuprinde apoi o reuşită dramă comedie—un succes în toată puterea cuvîntului—al cinematografiei teatrale moderne: „Floare de stradă" este titlul acestei drame datorită penei celebrului scriitor Cary şi interpretată de artiştii teatrului Rejane din Paris.

Urmează apoi scene şi sujete inedite, comedii sporturi etc. şi din ultimul program s'a păstrat numai: Detronarea Sultanului Abdul Hamid.

Mîine Duminică Matineu la Circul Sidoli—ora 5 p. m —cu preţuri pe jumatate şi seara reprezentaţie la Chateau. Programele cuprind pentru ultima oară „Detronarea Sultanului".

Luni 20 Program nou.

❑ Corporaţia constructorilor din localitate, îşi va sărbători Luni, patronul, cu ocazia sărbătorei Sf. Ilie.

❑ **Birou de copiat acte cu „Maşina de scris".**—O trebuinţă de mult simţită în oraşul nostru era înfiinţarea unui *birou special* pentru copiarea actelor cu „Maşina de scris".

„Agenţia Teatrală Thalia", Th. P. Maximovici, Iaşi str. Lăpuşneanu No. 35, (lîngă Berăria Bragadiru), invită pe toţi domnii Avocaţi, Ingineri, Arhitecţi, Autori, să bine voiască a'i încredinţa orice acte pentru copiat cu „Maşina de scris", ca: petiţii, contracte, sentinţe, hotărîri, devize, manuscrise, asigurîndu-i că vor fi pe deplin mulţumiţi de scrierea frumoasă şi repede ce se obţine cu cea mai perfecţionată „Maşină de scris" „Ideal".

Faţă de neînsemnata taxă ce se ia (0—50 bani de pagină, formatul unei coale de hîrtie timbru), agenţia are speranţa că fie care va profita de această lesnicioasă şi folositoare ocaziune, mai cu seamă că biroul agenţiei este la îndemăna fie căruia în ori-ce timp şi oră.

❑ Astăzi parchetul a cercetat afacerea d-nei Lucreţia Şubă, despre care am vorbit în ultimile numere.

A fost interogată d-na Şubă şi tînărul Zotta.

Luni se vor asculta mai mulţi martori între care d-nii avocaţi Paul şi C. Stoica.

❑ Cei de la oficiul Galaţi au început iarăşi cu sistemul de a sechestra firul special cu Bucureştiul, aşa că laşul nu mai poate convorbi cu Capitala, decît atunci cînd le vine gust celor de la Galaţi.

Are să ajungă timpul ca atunnci cînd îi vrea să vorbeşti cu Bucureştiul, să faci o petiţie cu trei zile înainte oficiului din Galaţi.

Şi astă-zi Galaţul sechestrînd firul, n'am avut putinţa să convorbim cu corespondentul nostru din Capitală.

Aşa e cînd nu e stăpîn.

❑ **Concursul la şcoalele normale.**—Pentru aspiranţii la locurile vacante din cl. I a şcoalelor normale de învăţători şi învăţătoare şi pentru şcoala normală de învăţătoare „Elena Deamna".

a) Din limba romînă: o pagină dictată în care să se aprecieze ortografia, punctuaţia şi caligrafia. Bucata dictată se va alege dintr'o carte de cetire de curs primar;

b) Din aritimetică: un exerciţiu uşor cu numere întregi sau zecimale.

Aspiranţii pentru clasa III, seminariştii cu trei clase, vor depune următoarele probe:

a) Din limba romînă: o compoziţie uşoară, descripţiune, naraţiune, scrisoare, etc.;

b) Din aritmetică: o problemă de greutatea celor ce se dau în clasa III de seminar, cum şi o chestiune de teorie, după programa aceleaşi clase;

c) Din caligrafie: o pagină dictando şi alte caligrafie propriu zisă.

Aspiranţii şi aspirantele pentru clasa IV, absolvenţii unui gimnaziu, a 4 clase de liceu, sau absolventele a primelor 4 clase de şcoală secondară de fete gr. I, vor depune următoarele probe:

a). Din limba romînă: o compoziţie uşoară, descripţiune, naraţiune, scrisoare, etc.;

b). Din aritmetică: o problemă de greutatea celor ce se dau în clasa IV de gimnaziu, liceu sau şcoală secundară de fete, cum şi o chestiune de teorie, după programa analitică a aceloraşi şcoli;

c). Din caligrafie: o pagină dictando şi alta caligrafie propriu zisă.

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a ţărei şi*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 18 Iulie.

HOLERA

Petersburg.—Din cauza holerei Ţarul Rusiei a suspendat exerciţiile şi manevrele de toamnă, pentru rezerviştii din districtul militar Petersburg.

*

Berlin.—In urma anchetei bacteriologice a femeei rusă, care a fost transportată la spitalul de aci, s'a constatat că dînsa nu avea nici un simptom de holeră.

*

Petersburg.—Eri au fost constatate 52 cazuri noui de holeră, dintre cari 15 decese.

Numărul total al bolnavilor este de 640.

Desmintire

Lemberg. — Ştirile publicate de ziare despre izirea holerei în Lemberg, sunt absolut nefondate şi se desmint din loc competent.

Situaţia în Spania

Cerbère.—Călătorii, cari au venit din Barcelona, pe mare, sau pe jos, povestesc că la plecarea lor din Barcelona, oraşul era prada revoluţiei, şi că se vedeau de departe o mulţime de case în flacări. Focurile artileriei au dărîmat casa poporului.

*

Hendaye.—3000 nesupuşi spanioli au trecut hotarul francez, dintre care mai multe chiar azi dimineaţă. Ei au declarat că nu vor reintra în ţara lor, de cît cu pretendentul Don Jaime de Burbon.

*

Cerbere.—Nici un tren n'a plecat azi dimineaţă spre Spania. O mare nelinişte domneşte în provincia Gerone.

*

Saint Sebastian.—Mişcarea revoluţionară n'a reuşit în provinciile Ţaragona, Saragosa şi Figueras. Liniştea e acum restabilită, 22 răsvrătiţi au fost arestaţi.

Ziarele din Madrid anunţă că şeful socialist, Paulo Jiglesias, a fost arestat sub învinuire că ar fi pregătit o grevă. Casa poporului a fost închisă.

Luptele cu cabilii

Melilla.—Monitorul oficial din 29 c. publică se informaţia următoare. Dapă cum asigură indigenii, în lupta de alaltăeri, harka marocană ar fi avut o sută de morţi şi un număr proporţional de răniţi. Un mare număr de cabili s'ar fi reîntors în satele lor.

Comandantul spaniol din oraşul Alhucenas a comunicat că şefii triburilor cabile din imprejurimi, nepresentîndu-se, spre a cere scuze, în urma agresiunei de eri artileria spaniolă a deschis focul asupra ţărmului marocan.

Condemnări

Teheran.—Aseară doi notabili reacţionari au fost condamnaţi de consiliul de răsboiu. Alte arestări de reacţionari sunt iminente.

Ciocniri de vase

Revat. — Un remorcher, care părăsea azi dimineaţă portul de aci, s'a ciocnit cu vaporul „Wtoroi".

S'a produs o explozie; doi marinari au fost omorîţi şi mai mulţi răniţi. Vaporul s'a înecat.

Călătoria lui Fallières

Paris.—Preşedintele republicei d. Fallières a plecat astăzi cu trenul de 1.45, după amiază, spre Cherbourg, spre întîmpinarea Ţarului Rusiei.

Preşedintele a fost aclamat de mulţime. El e însoţit de miniştrii de externe, de răsboiu, marină şi subsecretarul de stat la marină, precum şi de ambasadorul, francez în Rusia şi de cel rus în Franţa.

Oraş distrus de cutremur

La Paz (Bolivia).—La spesipe la poalele muntelui Cochebamba, s'a produs un violent cutremur de pămînt, care a distrus acest orăşel. Au fost 4 persoane omorîte, 15 au dispărut, şi 25 sunt grav rănite şi un mare număr rănite în mod mai uşor, 39 case au fost complect distruse.

In chestia cretană

Constantinopole.—In urma unor informaţii sigure, se ştie că o deputaţie de tineri turci, a întrebat pe marele vizir în privinţa chestiunei cretane; marele vizir a amintit asigurările date ne mai multe mari puteri, mai cu seamă Anglia şi Franţa, care au declarat că sunt gata să negocieze cu Poarta autonomia Cretei.

Se asigură că două mari puteri au sfătuit Poarta să se ferească de complicaţii. Se crede că e vorba de Anglia şi Rusia.

Serbările de la Leipzig

Leipzig.—La serbările jubileului au asistat astăzi Regele Saxoniei şi Principele August Wilhelm, care represintă pe Imparatul Germaniei.

După se au fost înscrişi ca studenţi ai Universităţei, Principele moştenitor al Saxoniei şi Principele Frederic Cristian, s'au făcut promoţiuni de doctori onorari. Au fost promovaţi; Regele Saxoniei, marii duci de Hessa şi Baden, precum şi toţi foştii studenţi din Leipzig, ca fostul preşedinte Roosevelt şi contele Zeppelin.

La amiază a avut loc o procesiune istorică, representînd diferite date în istoria universităţei.

La 6 jum. a avut loc la palatul regal un mare prînz de gală, la care au asistat oaspeţii princiari, apoi a avut loc un concert în marea sala „Gewandhaus".

INŞTIINŢARE

In urma nenumăratelor reproşuri ce am primit de la diferite persoane din Iassy, cum că: Cinematograful *„Pathé Frères"* de sub firma mea, în ceia ce priveşte partea sa technică, a lăsat foarte mult de dorit, atît în cursul Iernei trecute, în Circul Sidoli cît şi acum în Grădina Chateau aux Fleurs; Inştiinţez prin această că pe viitor, cu începere chiar de pe acum, operaţiunile reprezentaţiilor mele, vor urma *sub directa mea conducere Technică;* aşa că, această distracţie va reintra iarăşi în precisiunea sa de altă dată.

A. C. Botez
Concensionar al Teatrului Pathé Fréres. Iassy.

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Teodor Stoienescu
Fost procuror de Curte
AVOCAT
Iaşi 17, str. Vechie
(poarta bisericei Bărboi).

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul.

Clinica boalelor de ochi
Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 312

Incă cîte va picături de
No 4711. Eau de Cologne
si toaleta e terminată.

Neintrecut în bunatate şi aromă.
Excepţional de invioător. — Improspăteaza miraculos teinul şi pielea
Veritabilă numai cu marca inregistrată în toate statele.
No 4711.
pe etichetă albastră-aurie
Furnisorul multor curţi
Casă fondată 1792

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei No. 28 - IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. DIRECTIUNEA

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 16 şi 17 Iulie 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţ vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Princip la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Garantez serviciu cel mai Prompt şi conştincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE, usurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antîiă se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREL DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES à m. debout. LE MÈTRE 0f30

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2e, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI. — No. 778 — Mercuri 22 Iulie 1909

O pildă guvernului...

Confratele nostru „Viitorul“ se servește de modul cum a fost rezolvată criza ministerială în Franța, prin retragerea guvernului Clemenceau, și cum a fost primit de Cameră noul guvern Briand, pentru a prezenta aceste fapte ca o pildă celor două opoziții conservatoare de la noi.

Comparația pe care vrea să o facă organul tinerilor liberali nu se prea potrivește nici cu viața politică a acestor două state, nici cu recentele evenimente politice petrecute în aceste *țări*.

Dar dacă *Viitorul* vrea cu ori-ce preț să pună față în față aceste evenimente politice, apoi socotim că mai mult guvernului liberal ele i-ar putea servi drept pildă, și iată de ce:

Si la noi, ca și în Franța, guvernele din ultimul timp, au fost chemate să lupte în potriva unui puternic curent anarhic manifestat în masele de jos ale națiunilor lor—și să îndeplinească o grea și mare operă de reforme politice, economice și financiare, pentru complecta regenerare a acestor clase sociale prinse de curentul anarhic.

In Franța, Clemenceau, a știut să țină piept tuturor atacurilor, tutulor luptelor organizate în sinul claselor muncitoare, a miilor funcționari și meseriași cari, fie prin mijlocul grevei, fie prin alte mijloace sau mișcări revoluționare, voiau să provoace în stat perturbațiuni cu consecințe foarte grave.

Și Clemenceau, a reușit să paralizeze toate aceste manifestări sgomotoase și plămădite din dezordine, și paralel cu înfrînarea lor—fără mijloace sîngeroase de represiune — a putut să-și continue opera de reforme devenite indispensabile pentru națiunea franceză.

Asemănător guvernului Clemenceau se poate spune că își datorește venirea și șederea la putere și guvernul liberal de la noi, același spirit de anarhie, cu manifestări și mai violente și cu mijloace de represiune și mai drastice a fost chemat să distrugă guvernul liberal; iar odată ordinea restabilită în țară, el a fost nevoit să legifereze asupra tutulor nevoilor din ce în ce mai mult simțite ale claselor noastre sociale, atît de puternic prinse în mreaja acestui curent anarhic.

Și după cum Clemenceau, a găsit în sprijinul tutulor forțelor republicane democratice, concursul deplin pentru a-și realiza planul seu de muncă și organizare socială politică, tot ast-fel și guvernul liberal a avut adunate în jurul acțiunei sale de pacificare a țărei, toate partidele politice, iar în cea mai mare parte din reforme, colaborarea cît mai prețioasă a opoziției și în deosebi a opoziției conservatoare-democrate. Fără un asemenea sprijin și conlucrare, activitatea partidului liberal, ar fi fost absolut ineficace; țărănimea nu ar fi fost adusă așa de repede la sentimentul ordinei și al păcei, și opera de reforme ar fi fost complect compromisă de la începutul ei.

Solidaritatea claselor conducătoare din țara noastră, a dat cel mai strălucit exemplu, mai strălucit de cît acela dat alaltăeri de parlamentul Francez, cu ocazia primirei cu mare încredere, a noului guvern, continuatorul politicei lui Clemenceau.

Dar oare, d. Brătianu n-a fost primit în Ianuarie 1909 cu aceiași încredere de parlamentul romîn, de și venirea sa în fruntea guvernului nu se datora vre-unui conflict dintre parlament și d. Dim. Sturdza, fostul prezident al Consiliului?

Iată pentru ce am spus, că acela care trebuie să ia pildă de pe urma evenimentelor din Franța—e guvernul, și aceasta cu atît mai mult cu cît tînărul șef al liberalilor are pretențiunea de a guverna cel puțin o întreagă legislatură, pentru a culege roadele noilor legiuiri liberale.

Dacă a fost vr'un guvern în țara aceasta, care s-a bucurat mai mult de toleranța opoziției, apoi a fost guvernul d-lui Sturdza și pe care îl continuă azi d. Brătianu. Și bătrînului fost șef al liberalilor, și tînărului șef, opoziția le-a făcut mari concesiuni. Pentru bătrînul Sturdza, opoziția a avut în vedere evenimentele grave cu care a luat respunderea situației și necesitatea conlucrărei întregei națiuni la opera de pacificare a țărei; pentru tînărul Brătianu opoziția a avut în vedere omul nou și neîncercat încă la munca grea a treburilor publice pe propria-i răspundere.

Si așa de departe a mers opoziția cu spiritul seu de toleranță, că a dat naștere la protestări în rîndurile partizanilor, cari în dorința lor de luptă, cu greu s-au putut împăca cu prea lunga expectativă a opoziției.

De toate dar s-ar putea plînge guvernul liberal, dar numai de opoziția *opoziției*, nu.

De doi ani de zile, în afară de cele cîte-va întruniri ținute de noi în țară, și mai mult în interes de organizare a partidului nostru, și în afară de luptele electorale provocate de vacanțele parlamentare, și în cari noi am eșit pretutindeni învingători, guvernul liberal n-a avut alte lupte cu opoziție.

Mai presus chiar de considerațiile dictate de împrejurările de cari am vorbit, ea a fost legată și printr'un cuvînt solemn față de șeful statului, de a înlesni și ajuta opera de guvernare și legiferare a guvernului liberal.

Dar cînd vede azi, că această operă legislativă nu corespunde așteptărilor și nevoilor timpului; cînd rezultatele ei, aduc mai mult reu de cît bine, și amenință cu noi perturbațiuni statul nostru, atunci opoziția este datoare să iasă din pasivitatea sa și după cum a servit țara în acești doi ani din urmă, prin păsuirea ce a acordat guvernului, tot așa e chemată să servească țara prin înlăturarea guvernului de la cîrma statului.

Și în această privință guvernul liberal poate lua, nu o pildă ci foarte multe dela țară pe care organul tinerilor liberali ne o dă ca exemplu.

Sub presiunea opiniei publice dezamăgită de încrederea reu plasată în guverne incapabile sau neputincioase de a face față unei situații politice sau reforme sociale, Franța prin factorii săi constituționali, a știut totdeauna să le răstoarne de la putere.

Să fie sigur *Viitorul* că dacă ar fi să se facă această experiență tocmai în 1911, la sfîrșitul actualei legislaturi, și printr'un apel general la țară—apoi rezultatul va fi cea mai crudă lecție ce a putut să o încerce un guvern vr'o dată în țara Romînească!

Govora, 15 Iulie, 1909.

Vespasian I. Pella

RIDICOL

Secolul *urmînd calea bătută de* Conservatorul *până acolo, până unde permit interesele dizidenții liberale, ține tonul cîntecului carpist asupra „neseriozității“ partidului conservator democrat. Intr'o înduioșătoare armonie* Secolul *găsește ca și confratele său amintit, explicațiunea succeselor „tachiste“ în trecut, grație unor împrejurări excepționale și favorabile precum și a nesuccesolor „tachiste“ în viitor.*

Ori cît de absurdă ar fi explicațiunea ce-o dă Secolul *succeselor partidului nostru; noi nu vom rîde,—fiindcă este permis ori cui să cerceteze fapte concrete să studieze modul lor de producere, chiar dacă mijloacele sale de investigațiune sînt greșite și deci și soluțiunile ce va da—eronate. Este însă cu totul ridicolă pretențiunea de a diagnostica asupra unor situațiuni ce nu s'au produs încă; este cu totul caraghios să-ți iai mutra de ghicitor al faptelor și împrejurărilor viitoare. In politica romînească rolul acesta îngrat și bufonic l a avut pînă acum numai presa d-lui P. P. Carp; de cît-va timp însă și presa liberală—în măsura în care* Secolul *o poate reprezenta—pare că rîvnește la dobîndirea aceluiaș rol*

De aceia noi rîdem și rîdem cu multă plăcere de apucăturile stîngace ale noului ghicitor, care-și ia misiunea de a sconta cursul evenimentelor politicei romînești.

Odată pornit pe calea aceasta „Secolul *profetizează, că într'un viitor apropiat și mai ales în alegerile generale, „tachizmul“ nu va însemna nimic.—Dece?—Pentrucă în alegerile generale nu vor mai fi ne mulțumiri și dizidențe, cari i-au asigurat succesele în alegerile parțiale.* — Secolul *este fără îndoială lipsit de cea mai elementară pudoare; căci ce este, ce reprezintă ziarul acesta? Un partid? Nu. Oricine știe, că* Secolul *reprezintă o dizidență în partidul liberal, o dizidență, care nu are nici macar avantajul de a fi fost provocată de neînțelegeri principiale. O dizidență liberală care, cu sau fără voia ei, a „contribuit“ la efemerele succese „takiste“.*

Iată-ne ajunși așa dar și la acest rezultat, că ziare personale ale unui nemulțumit, care tocmai din pricina aceasta nădăjduia să formeze un partid, să critice cu atîta răutate și puțină pricepere partidul conservator-democrat, apreciindu-l așa cum aprecia lumea întreagă pseudo-mișcarea d-lui C. Stoicescu.—Nu e absurd?

In loc să-și pue cenușă pe cap și să se pocăiască de toate neroziile comise pînă acum, Secolul *și aceia pe care îi reprezintă se scutură de toate responzabilitățile ce cad asupră-i, și se rîdică în fața noastră cu un ton ridicol de amenințare profetică.*

Ce înseamnă să nu te cunoști, să nu știi cumpăni situațiile, să nu poți judeca oameni.

Vania

Chestii politice

Gărgăunii puterei

E hazliu lucru să cetești presa liberală acum pe timpul verei. Una—*Voința Națională*—ne freacă cu asemănările dintre noi și Franța, Anglia și Germania, pare că acolo țiganii scriu la gazete ca la noi; alta—*Viitorul*—o ia mai doctrinar și de sus, ca cela care a mîncat usturoiu, dar nu vrea să-i miroase gura a nimic, răsuflă pe nas, nu pe gură.

S'a apucat într'o zi ca foaea franceză a Brătenilor pentru a preveni dezastrul de la alegerea colegiului II din București să declare că se prea poate ca guvernul d-lui Brătianu să prezideze alegerile generale din 1911, căci o alegere parțială nu poate influența soarta unui guvern, avînd majorități compacte în parlament:

Dar gogorița boerească din Decembrie s'a dus cu balotajul L'Indépendance a tăcut chitic de atunci, și iată că astă-zi *Viitorul* vine și reia gogorița brătienistă din Decembrie pentru a o îmbrăca în formula doctrinară a unui postulat constituțional.

Firul tradiției brătieniste! precum tatăl a guvernat 12 ani, prezidînd alegeri generale, primenind jumătate din Senat, reformînd constituția și cîte alte pozne colectiviste; așa trebue ca și fiul să fie în tradiția părintească!

Doar nu de geaba e partid liberal, ce lucrează după tradiție și moștenire!

E ușor de a înșira pe hârtie tradiții și precedente! Ion Brăteanu a domnit 12 luni, dar spre ruina partidului liberal, transformîndu-l în o șleahtă de colectiviști și îndepărtînd din partid pe adevărații liberali ca C. A. Rosetti, D. Brăteanu, Cogălniceanu, N. Fleva și alții, cari n'au putut încăpea în camarila celuia ce tolera asasinate, procese scandaloase și altele numai în dorul de a-și cocoloși partizanii și a-i ghiftui. Dar pe atunci opoziția abia era cît la masa verde de bacară.

Dar astăzi? Guvernul d-lui Ionel Brăteanu abia are o treime din voturi la alegeri și voește să mai prezideze alegeri generale!

Ii clănțene măselele cînd are de trecut hopul unor alegeri parțiale, și-l apucă frigurile. E foarte comod să duci cordoane la Viena și să te crezi iscusit a vorbi de chestia Balcanică, dar iată că la orizon se desenează 4 alegeri parțiale: la Iași colegiul al 2-a de Senat, care a dat foarte des opoziție (Gh. Panu, St. Șendrea, Gh. Manu, Gh. Mărzescu); la Vaslui colegiul I Senat, care a trimes pe Donici mai anul trecut bătînd și pe liberali și pe junimiști. La Bîrlad col. II de Cameră, care a dat opoziției, mai de mult pe Paladi și Nicorescu, apoi pe Grigoriade și Gr. Vasiliu, și e deprins a pune mîna în piept guvernului, cînd e diriguit de oameni ca cei de azi. Colegiul II de Cameră de la Ilfov, a pus în minoritate pe guvern mai astă iarnă.

Noi nu dorim moartea păcătosului, ci să se îndrepte și să fie viu; dar teamă ni e că în fața acestor alegeri parțiale așa de variate și așa de slab pregătit guvernul va prefera să-și facă bagajul mai înainte ca să nu ia partidul foc în toiul luptei.

Puterea are 2 praguri; pe cel de sus îți e lesne să te porți cu nasul pe sus, dar dacă nu iai sama de al doilea prag — alegerile și alegătorii — te trezești cu nasul julit.

Gărgăunii *Viitorului* îi vor scoate alegătorii la iarnă; nițică răbdare, Domnilor!

***

EXTERNE

Noul guvern francez a dobîndit votul de încredere al Camerei, în urma declarațiunii sale cetite de primul ministru d. A. Briand. Declarațiunea aceasta începe cu afirmarea continuității politicii guvernului Clémenceau, politică de „pace, reforme și progres“.

Partea mai interesantă a declarațiunii guvernului, este desigur acea referitoare la reforme. Guvernul Briand promite ca în cel mai scurt timp să realizeze două mari reforme, despre necesitatea cărora opinia publică din Franța este adînc pătrunsă. Aceste două reforme sînt: asigurarea lucrătorilor pentru bătrînețe și reforma legii electorale în senzul reprezentării proporționale.

Ambele aceste reforme sînt pentru politica internă a Franței de o importanță netăgăduită. Se știe ce agitațiuni intense, adesea îngrijitoare, s'au făcut pentru reforma asigurării lucrătorilor. Și pe cît se va face dreptate realizîndu-se reforma, pe atît se va asigura mai bine pacea internă, pe atît se va consolida mai mult relațiunile de solidaritate socială între clase.

A doua reformă, referitoare la legea electorală tinde să dea regimului parlamentar o viață mai trainică printr'o constituire mai logică, mai justă; parlamentul trebuind să fie expresia pe cît posibil mai fidelă a curentelor ce circulă în masa poporului.

Sistemul reprezentării proporționale, este pînă acum cel puțin singurul în măsură de a realiza această bine facere vieții politice constituționale.

Acestea fiind cele două proecte principale, la cari Camera a aderat cu o mare majoritate, este evident că ministerul Briand are de îndeplinit o mare misiune. Rămîne să vedem, dacă împrejurările îl vor ajuta să ducă la bun capăt programul activității sale politico-sociale.

OAMENI ȘI LUCRURI

PE APĂ!

Cu o pază extra-ordinară, cu măsuri de siguranță ne mai pomenită, escadra rusă o părăsit mările și s'a îndreptat către Apus, avînd în mijlocul ei, încredințat pazei sale, Yachtul imperial, al familiei imperiale rusești în călătoria spre Europa.

E numai o figură cînd zicem că țarul a făcut ori va face o călătorie în Europa. E drept că un eveniment politic de mare importanță are loc în momentul de față: întîlnirea autocratului Nicolae al Rusiei cu Fallières, Președintele Republice Franceze și cu Eduard Regele Angliei. Autocrația s'a deplasat, în persoana celui mai înalt al ei reprezentant, pentru a schimba acte de politețe și diplomație cu Suveranii celor mai democratice state europene, dar întîlnirile au loc nu pe pămîntul Franței și al Angliei, ci pe mare!

Să fi ajuns oare ecourile violentelor protestări din Paris și din Londra, acele din meetinguri populare și acele din Parlament—cum a fost cuvîntarea lui Jaurès —în contra „scoborîrii“ pe pămîntul englez și francez, a aceluia care încarnează cu atîta consequență și îndărătnicie despotizmul?

E puțin probabil. Dar acei cari pun la cale și organizează ceremonia vizitelor imperiale știu că o descălecare a „puternicului“ Țar în Capitala fiecăreia din cele două țări „amice“ ar da loc la manifestări și poate la incidente neplăcute, dacă nu chiar primejdioase și s'au oprit la soluțiunea cea mai practică și mai sigură, vizita pe mare

Iachtul Suveranilor ruși e împresurat de o fostăreață de oțel; piepturile vînjoase ale vapoarelor cuirasate se pot o pune ori-cării încercări și preste distanțele mari de la uscat, nu ajunge pînă acolo ecoul nici unei protestări sau indignări, ecol vre-uuei încercări sau împotriviri; paza polițienească se face cu înlesnire și statele pot lua asupra-și siguranța vieței aceluia, de care atîrnă viața și moartea atîtor luptători pentru progres și pentru schimbări.

Și ast-feliu asistăm la spectacolul cel mai straniu ce ne poate oferi lumea politică în momentul de față.

Stăpînul celei mai întinse împărății pămîntești, neputînd găsi un colț de pămînt european destul de sigur pentru el, ci legănîndu-se în șovăielnica nestatornicie a apei în așteptare poate, ca vre-o viitoare întîlnire să aibă loc în aer...

Rodion

Lenea și vindecarea ei

Un articol al doctorului Fleury. — Lenea aparține psihologiei sau medicinei? Aparține amîndurora. — Tratamentul boalei.

Nu e mult de cînd a apărut un articol semnat de celebrul medic și psiholog dr. Maurice de Fleury, în care maestrul se ocupă de una din chestiile cele mai puțin tratate nu numai în medicină, unde aproape nu e vorba de această afecțiune morbidă, dar nici în psihologie, unde își găsește locul prin excelență.

In adevăr, răsunetul fu mare în lumea celor interesați în chestiunile psiho-medicale, și cu atît mai mult pare a fi făcut sgomot citatul articol cu cît acolo se punea o frumoasă problemă.

Lenea, aparține la domeniul psihologiei numai, sau, avînd în vedere manifestările ei, consecințele ce creiază precum și diferite stări speciale ce creiază, s'ar putea conchide că medicilor le revine sarcina mai pe larg cu această chestiune.

Negreșit doctorul Fleury face o mică deosebire. D-sa împarte lenea în două categorii.

Din prima fac parte acei pentru cari lenea constitue o fericire, pentru cari dorința de a lucra e ceva necunoscut, aceștia se bucură de o sănătate completă, starea lor generală e cît se poate de strălucită și trăesc în mijlocul milioanelor de muncitori, fără a se ocupa de nimic, negîndind nici un moment la înfățișarea pe care ar lua-o persoana lor, cînd, neveile li-ar impune o muncă care să le creeze situații sau capital.

Aceștia fac parte din „subiectele“ destinate numai studiului psihologiei. Doctorul Fleury susține că medicina nu póte avea nici un amestec aici, de oare ce omul care nu simte durere n'are nevoe de tratament pentru vindecare.

In partea a doua a acestei divisiuni găsim altfel de „subiecte“.

Acestia sînt și ei leneși, dar, anomalia, sau boala lor atinge mai mult voința de cît sufletul.

Caracteristica, sau mai bine zis consecințele acestei atonii a voinței sînt: încetineala nutriției, neurastenia.

Aici higiena nu constă numai în teorie. Așa o „teorie a voinței“ nu ar fi suficientă pentru a pune în mișcare pe acela care se simte dureros atins de starea de slăbiciune a voinței lui, deși dorința sa ar fi de a se deda unei complecte activități.

Aici trebue să intervie o luptă corp la corp între voința șovăindă și energia necesară. E treaba medicului să stie cum are de aplicat principiile științei sale, pentru a salva pe bolnav.

Datoria medicului, sau mai bine zis, menirea lui pe viitor, va fi să îngrijească inima și sufletul. Să iubim fără dureri, și să muncim fără șovăire, iată diviza științei medicale a viitorului.

Și tratamentul moral e de cîtă-va vreme în practică în lumea suferinzilor sufletești.

Așa ne povestește, celebrul doctor, multă lume, care fără a găsi pe tăblița sa de la ușă... „Aici se vindecă sufletele „slabe și voințele șovăitoare... acasă dela „1—3 p. m. și la domiciliu diminața“... a încercat să-i facă destăinuirea durerilor și necazurilor prisinuite de lipsa de energie, care punea pe oameni capabili și inteligenți, în imposibilitate de a face ceva, și—rezultatul a fost că pe lîngă voința cultivată, energia imprimată, bolnavii noștri, cari veniseră să vindece atonia intestinală, neurastenia stomacală, consecinți fatale ale atoniei voinței, s'au văzut vindecați și fizicește și moralicește.

Au reușit deci oamenii, grație încrederii insuflată de omul științei, să scape de o grea povară care le punea pedici întru formarea carierii și-i împedeca de a prevedea viitorul familiei, a copiilor, care ar fi rămas în mizerie, în timp se bogăția zăcea acumulată în sufletul părinților lor, și nu se găsise marele liberator, știința medicală, care să le dea mijlocul de a'și lua sborul.

Foarte interesant, articolul doctorului Fleury, a fost viu comentat în toate centrele științifice și rezultatul a fost, că medicina ar avea menirea de azi, să producă forțe noui, să împedice chiar în mare parte ruina morală a societății.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 3 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 10 și 11 August 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plată cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 68, - jumatate loz Lei 34- Un sfert de loz Lei 17. Una optime lei 8.50

„Opinia“ în provincie

BAILE OGLINZI

(Jud. Neamț)

La un sfert de oră, pe o admirabilă șosea—sum numai în acest județ să găsește, în Moldova,—umbrită în dreapta și'n stînga de copaci sălbatici, ajungi la băile Oglinzi, situate,ași putea zice, în o mare și frumoasă poiană, deschisă larg în partea despre satul Oglinzi.

Cînd vii din orășelul Neamț și ajungi în vîrful dealului, ochiul cuprinde posiția băilor Oglinzi.

Pe o așezetură formată de două dealuri, pe care le leagă, se află *abondentele izvoare* cu apă minerală *foarte sarată*, de o culoare roșietică închisă, isvoarele sunt sistematic captate.

Clădirea băilor, fără a fi pretențioasă, e o comodă clădire—cu cabine, în faianț, zidite și cu scări de coborît în baie, după modelul băilor, ce am văzut în Acher. (Aix-la-Chapelle) și a cabinelor de lux de la baia comunală din Iași, cu tot confortul modern.

Cum intri, în sala pașilor perduți, unde debitează biletele de baie, în dreapta este secția cabinelor pentru Doamne și în stînga, pentru barbați.

In rînd cu această clădire, la dreapta mai e o altă clădire pentru băile de clasa a II-a, acelaș sistem și confort fără luxul celor alte de clasa I-a.

La stînga, e o cochetă instalație complectă și sistematică pentru inhalații de brad.

Băile sunt sub conducerea mult încercatului—Doctor Petroni, cunoscutul și actualul medic primar al spitalului „Sf. Spiridon“ din orașul Neamț, care cu o gentileță și interes, ce-i face onoare, conduce și urmărește executarea băilor după ordonanțarea sa, satisfăcînd cu blîndețe temperamentele cele mai nervoase.

Două tramcare circulă neîntrerupt între orașul Neamț și băi pentru bolnavii, ce locuesc în oraș.

M'am interesat să aflu numărul de băi ce se fac zilnic și făcînd media am constatat că se urcă la 210, plus inhalațiile de brad.

Puțin mai la deal de băi, la cîți-va pași imediat sub poalele pădurii, se află situat un otel cu două rînduri, în stil romînesc, mobilat foarte curat și confortabil, cu 35 de camere pentru vizitatori, un spațios restaurant și o sală de lectură, unde se află un piano și un biliard la dispoziția publicului și un jos de popici în pădure.

Antreprenorul Otelului, cunoscutul Max Petersil, care a condus Otelul Bender din Iași și odinioară Cazinul de la băile Slănic—Moldova, își dă toată osteneala pentru a mulțumi clientela din otel și cea periodică, e neobosit în controlul și supraveghiarea atît a bucătăriei cît și a serviciului, căutînd a preveni cerințele și mulțumi pe toți deopotrivă, e un om ce-și cunoaște în perfecție meseria pentru a-și face și menținea clientela, în care scop nu crută nici muncă, nici mijloace cu toate greutățile ce întîmpină aprovizionarea.

Afară de otel mai sunt vr'o cîte-va modeste vile în cari se poată foarte bine locui.

Camere disponibile se găsesc mai cu seamă de la 20 ale curentei luni, plecînd din persoanele ce și-au sfîrșit cura.

Aerul și posiția de aice sunt escelente și din otel precum și grădina ce este în fața lui, viderea e admirabilă.

Din otel treci imediat în pădure, unde iarba, florile selbatice și umbra te-atrage și te însuflețesc farmecîndu-te—simți că trăești în sînul naturei.

Aseară stăteam într'un boschet de brazi, sorbind aerul inbalsamant de iei și priveam luna cum își trimitea razele argintii prin crengile arborilor din poiana cu brazi, iar trilurile muzisei ce cînta în chioșc ajungeau din depărtare pînă la mine trezindu-mă din visurile în care farmecul naturei mă cufundase Era feerie, cu înălțător.

Adeseori îmi place mai ales seara, să mă retrag rătăcind în poiana cu brazi; privind printre ei cerul senin acuma și luna plină de cîteva zile și mă las dus de gînduri departe, departe, în copilăria mea, și-mi depîn anii trecuți ai vieței mele oprindu-mă la zilele și actele despre cari mi-a remas o dulce amintire.

Am vizitat toate băile din țară și mărturisesc că nicăirea n-am găsit un cuib mai poetic, mai liniștit și mai frumos ca aicea.

Postena

Administrația ziarului „Opinia“ primește abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a țăreĭ și*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

Intre două Babe

DE

GR. POPESCU

Invățător în Perieni-Tutova

(urmare și sfîrșit)

Doctorul:—Și n'ai luat nimic măi Dinule?

Dinu:—Ba am luat d-le doftor niște buruene de la baba Angheluța; da bune buruene; că mă uitam la toate crengile copacilor, număram stelele, norii și îmi venea să strîng de gît pe cine voiu întîlni. Mi-a spus biata babă că acea buruenă e mătrăgună; la început îmi face rău, căci lucrează, da pe urmă mă îndreptează!

Docterul:—Adică te îndreptează după ce te-a înebunit, de al binele. Boala d-tale nenișorule e roșață, ai mîncat fără mucedă, ai băut rachiu făcut din popușei aprinși, striați. Mătrăguna e nebunială curată, are întrînsa o zamă, care te duce la moartea cea mai urîtă. Spaima de care spui n'a fost de cît credința ta în stafii, strigoi, niște nălăciri, care nici n'au fost nici n'or să fie!

Dinu:—D-le doftor, dar spunea baba că astă buruenă aduce cîștig la casă, alișveriș la crîșmă și cîte altele.

Doctorul:—Apoi mai mare cîștig și alișveriș de cît nebuneala ce mai poate fi?

Dinu:—Sfînt să-ți fie cuvîntul d-le doftor! un bărghierin de la oraș a luat mătrăgună de la baba Pozovniciița să-i aducă mușterii și peste trei zile i-a ars casa.

Doctorul:—Vedeți și cîte de astea nu se întîmplă zilnic. Munsim noi doctorii de nu mai vedem drumul; căci și boala își are mersul ei și dacă îi strici restul, trebue mai multă muncă, știut fiind că-i mai greu a drege de cît a face din nou.

Pacostele cele mai rele pe capul sătenilor vin numai din neștiință; boala cînd se ivește nu știu cum să o ascundă să nu șeadă; în loc de a da de veste la agentul sanitar, sau a merge la spital; chiamă cîte o babă șarlatană, care știe de toate și nimic; îndrugă la năzdrăvănii, născcește fel de fel de doftorii cu fel de fel de buruene, cheturi, năzbîtii, își frămîntă buzele ca descîntecile; cînd boala s'a incubat, cînd se convinge că leacurile și descîntecele babii nu sunt bune de nimic, spune doctorului; dar e tîrziu, boala nu se scoate lesne sapa și hîrletul e leacul.

Ați înțăles oameni buni?!

Toți:—Ințăles d-le doftor!

Doctorul:—Ca să scapi de roșață nene Dinule, să nu mai bei rashiu, să mîncinci mai mult pîne, să nu postești așa des; să nu mai iei de la babe plămăditure de ale lor!

Dinu:—Tare bine d-le doftor, dar cine să ne spună așa pe șleau toate rălele, să ne lumineze, să ne arăte drumul cel drept.

Doctorul:—Ei nene Dinule d-ta zici că n'are cine? Mergi regulat la biserică? Ai ascultat predica preotului? Ai fost regulat la școală cînd se „întrunesc învățătorii? Ai ascultat ce vorbesc ei? Cîte nu vă spun, cîte lucruri bune și folositoare.

Dinu:—Cei drept d-le doftor că nu m'am prea dus; ba sunt bolnav, ba e glod, ba la tîrg; ori n'am haine de serbătoare; vezi mneata nevoile curg gîrlă?

Doctorul:—Ați înțăles oameni buni! Dacă biserica ați părăsit'o, de școală fugiți ca de duhul cel rău; cuvîntul preotului, a învățătorului, nici vroiți să-l ascultați, de aceia credeți toate nimicurile, și vă amăgesc babele ca pe copiii cei mici. Așa dar dacă sunteți bolnavi, necăjiți, muriți înainte de vreme, vina este a voastră!

Hotărîți-vă cu toții că veți asculta învățăturile și sfaturile oamenilor cu carte și nu veți mai crede în fleacurile și descîntecile băbești, care vă otrăvesc trupul și sufletul!

Toți:—Nu mai crede d-le doftor, ne-am hotărît pentru totdeauna. (Poraesc cîntînd):

Nu credem pe babe, căci ne amăgesc
Prin descîntesi, leacuri, pe noi ne prostesc
De credinți deșarte, duhuri, năluciri
Stafii și rusalii și alte închipuiri,
Insetul cu insetul să ne dezbărăm
Cu învățătura să le alungăm.
Să mergem cu toții pe la întruniri
Urmînd numai astfel, nu vom da înapoi
cu alte mari popoare vom merge și noi!

(Cortina cade).

Litere-Ştiinţe-Arte

Proza d-lui Iorga:—Foarte spiritual și suggestiv s'a zugrăvit într'o conferință literară ținută la Paris, „fraza iorganistă“. Autorul definițiunii este Barbu Lăzăreanu, cunoscut prin producțiuni poetice de mare talent și mai cu seamă prin peripețiile unei expulzări ca „instigator“ în răscoalele din 1907, iată definiția:

„Intr'o frază a Domniei-sale e atîta afluare de aluzie, de explicații, de răfuieli, de dare cu tifla, de răbufniri; atîta despachetare de erudiție și de gogoși, atîtea paranteze, parantezoaie, parentezuțe, subparanteze și paranteze în subparanteze; e o blogodorisire, o treancafleanca așa de haihuie, încît propun ca între propozițiunile întinse ce constitue spațioasele frăzuțe cari la rîndul lor compun enormele frăzoaie ale fiecărui imens membru al interminabilului period iorgaic, să se instaleze cîte o cafenea, un cinematograf, un negustor cu castane prăjite, un automat cu șocolată Meunier, și las' pe mine dacă n'ar face alișveriș. In orice caz, municipalitatea ar fi bine să așeze o bancă de felul celora de pe bulevard și să angajeze un sergent de stradă care să arăte lumei unde să apuce pentru a găsi subiectul, ce tramvai să ia ca să se dea jos tocmai în dreptul predicatului și care să rîdice bastonul alb cînd încep să se îndese, să se îmbulzească, să se încurce, să se rostogolească, să-și dea ghionturi, să se calce pe bătături, bulucul cela de atribute și complimente ale acestei Guri-sparte ursuze și îndrugătoare“.

*

La examenele de capacitate ale unui liceu din Paris s'a prezentat o candidată în vrîstă de 65 ani, și ea scrie în relațiunile obligatorii asupra vieței sale că este mama unei dame cu titlul de doctor și că are o nepoată care a cerut înscrierea în liceul unde ea dă examen.

Candidata d-na Jeane Duprès, este soția unui profesor al Sorbonnei decedat acum 10 ani, dar ea în cei 40 ani de conviețuire cu savantul său bărbat, a îndrăgit într'atîta ocupațiunile intelectuale în cît nu se mai poate îndeletnici cu altceva. După moartea lui, ea s'a dedicat studiului a prins cu ușurință materia, și a trecut cu succes examenul de capacitate.

Acum ea vrea să se înscrie la facultatea de medicină și speră chiar, odată doctoratul luat să deschidă o clinică împreună cu ginerele ei, distins medic de femei.

Curiozitatea aceasta nu a fost dăruită numai Parisului și Berlinul a avut sora scriitoarei Richrd Huch, așa dornică de învățătură, cu capul argintiu și cu nepoți a studiat și obținut titlul doctor.

*

Profesor dr. Doyke raitors din expediționea britanică întreprinsă în Guyana pentru studiarea leprei, comunică institutelor științifice că preparatul său „Nastin“ a dat resultate minunate în combaterea îngrozitoarei boli.

*

Jean Coquelin, fiul marelui Coquelin, înfințează în Neuil, un „museu Coquelin“, care va conținea toate amintirile artistice în legătură cu viața marelui artist decedat.

*

In Viena s'a înființat mai de mult o mică orchestră medicală care actualmente s'a transformat într'o „societate vieneză pentru orchestră“, căreia vor aparține însă numai medici.

Orchestra va concerta numai la mari serbări medicale cum spre exemplu: La congresul neurologilor din această toamnă la desvălirea statuiei lui Nathnagel în primăvara viitoare și în alte asemenea, ocaziuni.

*

Serbările Jubilare ale universității din Lipsca au început în ziua de 30 Iulie st. n. în prezența regelui Frederic-August al Bavariei și al prințului August Wilhehm reprezentant al Impăratului.

Marea solemnitate începu prin enumerarea promoțiunilor de onoare, care dădu resultate foarte interesante.

Cei patru decani făcură cunoscut conferirea titlului de doctor, fie care pentru ramura sa științifică.

In total au fost onorați cu titlul de doctor 87 de personalități extra-ordinare din toate direcțiunile spirituale și științifice.

Dintre aceștia distinse facaltatea teologică 15, cea juridică 20 cea medicinală 18 și cea filosofică 34.

Mare senzație în public a făcut conferirea titlului de doctor în drept contelui Zeppelin, despre care d-rul Wach spuse că va da desigur un „sbor înălțător“ dreptului.

Numirea fostului președinte american Roosevelt, ca doctor în drept și a lui Gerhardt Hauptman ca doctor în filosofie au stîrnit entusiasm în public care aplaudă cu frenezie.

Dintre diferitele facultăți mai cităm încă următoarele promoțiuni:

In teologie, fostul ministru de culte Bek; prof. Barrentrapp, cunoscutul istoric din Marburg istoricul Meyer din Zurich, și decanul facultății de drept Wach, în drept se mai conferi titlul: regelui Saxoniei, marilor duci de Baden și Hesa cari au studiat la Universitatea din Lipsca, ambasadorului englez Bryce în Washington, consilierului împărătesc Prade.

Facultatea de medicină conferi această demnitate: ministrului de finanțe saxon Rüger, prof. Bum, președintele academiei de științe din Viena Sues, editorului Hirzel, pictorului Otto Greiner și prof. Carl Seffner din Lipsca.

Facultatea de filosofie mai conferi titlul prințului Iohan Georg de Saxonia; primarul din Lipsca Dittrich și chimistul suedez Suante Arrhemus, istoricul Amira din Munchen, editorului Fritz Bädecker etc.

Regele Bavariei dărui universității portretul seu în mărime naturală, și profesorul Wundt ținu cuvîntarea jubilară asupra desvoltărei universității din Lipsca.

Informaţii

❑ D. general Tătărăscu, comandantul corpului IV de armată, se va reîntoarce din concediu la 20 August.

❑ O mare nenorocire s'a întîmplat eri, spre seară, în strada Sărărie. Locuitorul Ion Pruteanu, voind să-și scoată un mascur, ce căzuse într'o groapă plină cu infecții, din dosul fabricei Wachtel, a căzut și el înăuntru cu capul în jos. Nenorocitul a murit asfixiindu-se în groapa plină de infecții. Doi soldați, din regimentul 7 roșiori, care voiau se-l salveze, erau să aibă aceiași soartă, dacă nu eșiau imediat afară. Pănă azi cadavrul numitului n'a fost scos încă.

❑ La Mamorniița a încetat din viață maiorul Ioan Lățescu, în etate de 72 ani, fost senator și fruntaș liberal.

❑ **Crima din Ciurchi**.—O crimă s'a făptuit Duminică seara în mahalaua Ciurchi, a cărei victimă a fost muncitorul Gh. Barbu. Crima s'a săvîrșit în următoarele împrejurări:

Duminică seara Barbu avu o ceartă cu nevasta lui; aceasta s'a dus și a adus la locuința lui Barbu, din strada Oilor No. 1, pe tatăl ei și pe indivizii Lupu Popescu, Vasile Cazacu și Neculai Cazacu. Se încinse o bataie strașnică și toți săriră asupra nenorocitului Barbu, pe care'l bătură și 'l schingiuiră, într'un mod oribil, pănă cînd îl lasară în nesimțire.

Văzînd cele comise, criminalii își dădură sama de consecințe și, după sfatul soției lui Barbu, criminalii, după ce spalară victima de sînge, l'au îmbracat cu alte haine curate și l'au pus în pat. După ce au ras pămîntul din ogradă, plin de sînge, l'au pus într'o legătură și l'au aruncat în pod.

Criminalii, împreună cu soția victimei, au plecat apoi la o cumătrie. N'a trecut mult timp și Barbu a încetat din viață.

Un vecin, care a observat faptul, a dat de știre poliției, care a început numai decît cercetările. Criminalii au fost arestați.

In momentul cînd se făceau cercetările și criminalii tăgăduiau, o femee, mută, din apropiere, care de asemeni a observat faptul, veni la fața locului și arătă că criminalii au aruncat în pod pămîntul plin de sînge și dînd, prin semne, și alte amănunte.

❑ Din Fălticeni ni se scrie că iarmaroacul anual de acolo, a fost anul acesta foarte animat. Au venit multe persoane din Bucovina, precum și mulți negustori din diferite părți ale țărei.

Agentul special de siguranță Popovici a confiscat de la comerciantul Iosub Schvartz, în iarmaroc, o cantitate de zaharină, pe care o vindea cu 80 lei kgr.

El a fost arestat.

❑ In urma morței lui Gh. Assan, președintele camerei de comerț din București, camera de comerț din localitate a arborat drapelul negru.

La înmormîntare va pleca să ia parte o delegație a Camerei de comerț din Iași, care va depune o frumoasă coroană de 2 m. în stejar cu ghindă și cu frunze exotice, cu inscripția: Camera de comerț și Industrie din Iași,—lui Gh. Assan luptătorul neadormit al comerțului și industriei naționale; pînă eri admirație,—astă-zi plîngem perderea ta.

❑ Se știe că P. S. S. S. Mitropolitul a însărcinat pe P. S. S. Archimandritul Veniamin Peticariu, de la Rîșca, să viziteze organizația gospodărească a M-relor din Bucovina.

Archimandritul Peticariu, a stat 12 zile în Bucovina, și acum s'a reîntors în țară.

P. S. S. va înainta un raport I. P. S. S. Mitropolitului.

❑ Trupa de comedii a d-lui Al. Leonescu. a jucat aseară, cu mult succes, la Bragadiru, „O noapte furtunoasă“. Publicul a putut vedea o adevarată creațiune a lui Nae Ipingescu,—rolul fiind ținut de simpaticul Al. Leonescu, care a dovedit cu prisosință că, în adevăr e unul din actorii noștri de mult talent. Și ceilalți artiști au fost bine.

In astă-seară „Mitică Ghinion“.

❑ Corpul tipografic ieșan, a mai perdut un membru al său, pe Mihai Botez mașinist tipograf în vrîstă de 45 ani, a cărei înmormîntarea a avut loc eri la cimitirul Eternitatea.

Defunctul era membru al societăței „Unirea a lucrătorilor tipografi din localitate.

La înmormîntare au luat parte toți colegii reposatului Mihai Botez, care a lasat un gol, în mijlocul acestora.

❑ **Caraghios sanitar**.—Pe ziua de eri serviciul sanitar al comunei a oprit în piața sf. Spiridon vînzarea a ori ce fruct car nu era copt. In același timp Hala era plină de cruzături ce se vindeau în toată voia. Ori Hala nu e în Iași și cei din jur se pot îmbolnăvi, căci ei nu fac parte din elita Iașilor.

Serviciul sanitar al comunei Iași își face datoria pe dispărțiri. In dispărțirea I și a III fiind cei mai chipeși, se dă toată îngrijirea, pe cînd păcătașii de cetățeni din Broșărie și Tatarași pot suferi de lingoare; ei nu contează pentru capul comunei.

Un regim sanitar pentru piața sf. Spiridon și alt regim sanitar pentru hală.

Halal!

❑ Eri s'a făcut la Slănic, cu o deosebită solemnitate, punerea pietrei fundamentale a construcției localului pentru aer comprimat și inhalații.

S'au ținut cîte-va discursuri ocazionale.

Tot eri s'a sărbătorit la Slănic hramul bisericei și patronul băilor.

❑ La București a încetat din viață alaltăeri, Gheorghe D. Constantinescu, pensionar, fost director al școalei tehnice din Iași.

❑ **M-rea Neamț**.—Timpul e splendid aci și lume e foarte multă.

Au mai sosit în ultimul timp: At. At. Gheorghiu-Iași, Gh. Bottez-Gordon, preotul I. Gotcu, C. B. Penel, Ursulescu profesor, locot. Opaitz cu d-na, locot-Sion, Omer Popovici magistrat, d-na și d I, Maxim ziarist Iași, Stanislav, Obreja, Apotecher, Ibrăileanu, M. Carp, M. Roată. M. Sadoveanu, Cirillo, profesor etc. etc.

❑ Direcțiunea generală a serviciului sanitar, a refuzat aprobarea concediului de o lună de zile cerut de d. dr. Grigoriu medical comunal.

DIVERSE

— Alaltă-eri dimineață a fost găsită moartă în bucătăria caselor d-lui maior Stoianovici, servitoarea Antonia Neculaevici.

Ultime informaţii

❑ *După cum am mai prevăzut noi,—directorul general al serviciului sanitar, a trimis ca „bacteriolog“ la Iaşi, pentru a face analiza apei, pe protejatul seu d. dr. Slătineanu, inspector sanitar.*

D. dr. Slătineanu a sosit azi dimineaţă în localitate, odată cu d dr. C. Popescu, inspector sanitar, trimes la Iaşi, tot în vederea combaterei febrei-tifoide.

Ambii au fost la spitalul sf. Spirtdon, în inspecţie.

❑ *După informaţiunile pe care le avem de la medici, forma gravă a epidemiei de febră tifoidă a dispărut.*

Cazuri noui au fost înregistrate în ultimile zile, ele sunt izolate şi corespund boalei endemice, iar caracterul epidemic, zic medicii—a dispărut.

❑ **In importanta şedinţă a consiliului de higienă din 15 Iulie, care a fost prezidată de directorul general al serviciului sanitar, d. Fîntînaru ajutor de primar, în calitatea sa de reprezentant al gospodăriei comunale, care se afla de faţă, a declarat că va da tot concursul serviciului sanitar comunal în măsurile pentru combaterea febrei tifoide.**

Aceasta a fost numai o declaraţie, şi d. Fîntînaru a ţinut să nu desmintă renumele de neglijentă a actualei administraţii comunale.

Măsura de a se stropi cu var pămîntul scos de la canalizare, nu se aplică. S'au mulţumit a stropi numai acel din strada Golia unde era depozitat încă de multă vreme, pe cîtă vreme prin celelalte părţi unde acum se fac săpăturile cum de pildă în strada Moţoc, măsura nu se aplică.

Consiliul de higienă hotărîse de asemeni să se dea medicilor comunali blanchete în alb pentru a avea putere executivă şi a putea lua măsuri contra comercianţilor contravenienţi, la ordonanţa de măsuri contra tifosului. Administraţia comunală nici aceasta n'a executat: Intr'un cuvînt, nimic, nimic.

❑ P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, a inspectat mănăstirea Rîşca, apoi s'a dus la mănăstirea Neamţ, inspectînd toate dependinţele mănăstirei.

Eri, P. S. Sa a oficiat hramul bisericei din Pipirig, judeţul Neamţ, iar astăzi s'a reîntors în localitate.

❑ Ministerul instrucţiunei a luat decisia ca de la 1 Septembrie, toate şcolile particulare şi azilurile confesionale, care nu se vor conforma noului regulament, se fie închise.

❑ Anul acesta vor fi chemaţi pentru a-şi alege locuri în învăţămîntul rural, numai absolvenţii din anul acesta precum şi acei care au fost chemaţi anul trecut şi nu s'au presentat.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu, al Moldovei şi Sucevei, care se afla la Govora, a plecat la Cîineni. De aci, I. P. S. Sa, însoţit de P. S. S. Episcopul Timuş al Argeşului se vor duce la T. Severin, iar de aci vor face o excursiune, pe Dunărea, cu vaporul, până la Constantinopol.

I. P. S. Sa nu va debarca, căci în acest caz, conform uzului, ar urma să se ducă la Patriarchie şi n'ar putea face aceasta, întru cît n'are un decret regal special.

❑ La manufactura de tutun din localitate, se vor face lucrări pentru ventilarea pavilioanelor.

❑ Ministerul de interne, în urma înţelegerei ce a avut cu ministerul lucrărilor publice, a trimis o circulară prefecturilor de judeţe prin care le pune în vedere că automobilele judeţelor, indiferent dacă s'au plătit din bugetele ordinare sau ale drumurilor, pot fi întrebuinţate de toţi funcţionarii prefecturii, în interes de serviciu, fireşte, după aprecierea prefectului.

Pentru serviciile technice, cari au de supraveghiat lucrări, automobilele vor fi puse la dispoziţia funcţionarilor acestor servicii, cel puţin de două ori pe săptămînă.

Nu era nevoie de o asemenea circulară; la noi, automobilul judeţului, nu că se pune la dispoziţia funcţionarilor prefecturei, dar se fac cu el escursiuni şi preumblări de anumite persoane!

❑ Direcţiunea generală a poştelor şi telegrafelor a făcut cunoscut ministerului de interne că în unele judeţe centralele telefonice se află instalate pe la comune şi din această cauză neputîndu-se exercita un control serios asupra convorbirilor telefonice particulare, atît Statul cît şi judeţul căruia i se bonifică 50 la sută din taxe, sufăr prejudiţii, mare parte din convorbirile particularilor ne putînd fi taxate.

Spre a se feri statul de asemenea pagube, direcţiunea poştelor a propus ministerului de interne ca centralele telefonice judeţene să rămînă tot la oficiile şi agenţiile telegrafice poştale, ca judeţele să transfere centralele la oficiile statului şi să prevadă personalul necesar care se va ataşa la oficiu pentru deservirea acelor centrale.

Cheltuielile făcute cu plata acelui personal vor fi cu prisos acoperite din bonificările de 50 la sută ce se fac judeţelor din încăsări.

❑ **Preţul popuşoilor.**—Din cauza lipsei de recoltă de popuşoiu s'a urcat preţul popuşouilui în piaţă. Chilogramul de grăunţe s'a rîdicat la 20 bani, din 12 bani şşi 15 bani ce era înainte.

Căldurile continuînd recolta popuşoiului e ameninţată.

❑ Şcoala de croitorie din localitate, s'a închis, din cauza epidemiei de febră tifoidă.

❑ Colonia şcolară compusă din 40 de eleve de la şcolile primare din localitate, care a plecat pentru o lună la Mănăstirea Neamţ, se reîntoarce la 1 August în localitate.

❑ D. Căpitan Checais, Comandantul Batalionului 13 de rezervă, a plecat eri la 4 jum. la Sculeni, pentru a ancheta un incident ce s'ar fi petrecut acolo cu ocazia şederii unei companii din Reg. 12 Cantemir, pentru paza Prutului.

❑ Ministerul de interne a trimes o circulară primăriilor comunelor urbane, prin care le invită ca să-i trimeată tablouri cu numele tuturor inginerilor şi arhitecţilor cari s'au ocupat cu lucrări pentru canalizarea şi alimentarea cu apă a oraşelor.

❑ In ziua de 5 Septembrie se va ţinea în localitate concurs pentru obţinerea dreptului de cotar public autorizat.

❑ Direcţia generală a serviciului sanitar a trimes la Iaşi cei 6 agenţi sanitari, promişi de d. dr. Cantacuzino, cărora li s'a dat însărcinarea de a supraveghea locuinţele unde se află bolnavii de febră-tifoidă.

❑ Corporaţia Constructorilor şi-a serbat eri patronul. Dimineaţă la ora 9 membrii Corporaţiei însoţiţi de alte trei societăţi, au mers în corpore la biserica Sf. Voivozi, unde au luat parte la serviciul divin.

La amiază a avut loc un banchet, iar seara o serbare în grădina Zimbru.

❑ **Razzie sanitară.**—D. dr. Tudor, medicul disp. l-a continuă cu raziile sanitare. Eri dimineaţă, d-sa a făcut o razzie dealungul străzei Zugravilor. D. dr. Tudor, a dispus darea în judecată a următorilor, la cari s'au găsit mari murdării: Dvoira Moise Miroaie (băcănie) Michel Herşcovici bacan, Şendla Hom bacan, Idel Marcovici, bacan, la prăvălia Anesiei Andrievna a confixcat o mare cantitate de fructe verzi şi necoapte. La brutăria din acea atradă, No. 33 a găsit curtea cu totul murdară ca şi o parte din interior; la cărciumarul Moise Sin Avram a găsit pivniţa, curtea şi privata, într'un hal de nedescris, iar la cărciuma Rivalet ca şi la Simon Leib n'a găsit aparate pentru spalat vasele şi paharele dîndu-le răgaz până în 24 ore şi luînd în acelaş timp probe de băuturi de la ei, pentru a fi analizate.

In general, d-sa a constatat, că în toată strada, nu există nici o privată zidită, majoritatea caselor neavînd privăţi. A mai găsit apoi 4 fîntîni cu apă stricată, conţinînd materii organice putrezînde, dispunînd astuparea lor; la casele d-nei R. Teitler, tot din acea stradă, d. dr. Tudor a găsit o murdărie de nedescris; animale moarte, descompuse, gunoiu depozitat etc. D-sa a dispus darea în judecată a contravenienţilor.

A mai constatat de asemini că nici unu nu consumă apă fiartă. Pe cărciumarul Climer, din strada Gărei, pe care l-a găsit recidivist, d. dr. Tudor la dat judecăţei.

D. dr. Tudor va continua mîine cu rozzia sanitară.

❑ Cetim în „Patria“, care apare în Cernăuţi:

Duminică la 25 l. c. a. c. la ceasele 7 seara a sosit fără de veste dinspre Bistriţa în două automobile Alteţa Sa Principele Carol din Romînia însoţit de mai mulţi ofiţeri romîni. Ca un fulger s'a lăţit această veste în întreg oraşul, şi la această ocaziune n'a întrelăsat poporul romîn din Vatra-Dornei ca să nu-l salute pe Inaltul oaspe, vr'o 100 de muneteni chipeşi îmbrăcaţi în haină de sărbătoare în frunte cu fruntaşul gospodar d. Stefan Forfotă au salutat pe Inaltul oaspe cu strigăte de „Bine aţi venit Alteţa Voastră“. A luat apoi cuvîntul fruntaşul St. Forfotă şi cu talentul său oratoric a ţinut o splendidă cuvîntare de primire pentru Alteţa Sa, a mulţămit Alteţii Sale pentru buna primire ce l s'a făcut principelui nostru moştenitor Franz Ferdinand la Sinaia, s'a scuzat că neştiind de a sa Inaltă visită nu s'a putut face o primire mai frumoasă. Cu nesfîrşite aplause a fost primită splendida cuvîntare a fruntaşului ţăran Stefan Forfotă.

Surprins Alteţa Sa de această frumoasă întimpinare şi în deosebi de frumoasa cuvîntare a unui ţăran romîn, a mulţămit Alteţa Sa cu cuvinte foarte frumoase poporului romîn din Vatra-Dornei pentru frumoasa întimpinare şi în deosebi fruntaşului romîn Ştefan Forfotă pentru cuvîntarea sea atît de frumoasă şi nesfîrşite strigăte de „Trăiască Alteţa Sa“ s'a despărţit romînii Dorneni de Inaltul oaspe.

De aicea a plecat Alteţa Sa spre Romînia din Vămăşia din Gura-Negrii.

❑ Inscrierile pentru bursele vacante de la liceul Internat din localitate, încep la 1 August şi vor ţinea până la 20 August. Concursul începe la 1 Septembrie.

La Seminarul „Veniamin Costache“ înscrierile se fac până la 15 August, iar concursul începe la 20 August.

❑ Epitropii Sf. Spiridon, care se află instalaţi la Slănic, s'au pus să facă polemică cu noi, prin telegraf, asupra inspecţiilor d-rului Cantacuzino.

Că o fi aviad epitropii o scrisoare de la directorul general al serviciului sanitar, asupra vizitei sale de la spitalul Sf. Spiridon, nu ne îndoim. Dar, nici domniile lor nu trebuie să se îndoiască că d. dr. Cantacuzino, faţă de anumite persoane, n'a avut de loc cuvinte neplăcute pentru spitalul Sf. Spiridon.

Ar fi bine dar ca epitropii să renunţe la lungile telegrame de polemică.

❑ Din Bucureşti ni se scrie că alaltă eri dimineaţă la orele 4, a încetat din viaţă la spitalul militar, tînărul Focşa, elev la scoala militară din Iaşi, fiul maiorului Focşa.

Tînărul elev se îmbolnăvise de febră-tifoidă la Iaşi şi a fost internat acum 2 zile la spitalul militar din Bucureşti.

❑ Din Dorohoin ni se scrie că în ziua de 18 Iulie, la ora 1.20 după amiază, d. I. Teodoreanu student al universităţii din Iaşi, domiciliat în Dorohoin, ducîndu-se cu trăsura la gară, pe la jumătatea drumului s'a întîlnit cu automobilul serviciului judeţian, care venea de la Podul Ruhoi.

Caii speriindu-se, au luat'o la goană. D. Teodoreanu a sărit din trăsură şi s'a rănit grav.

De asemenea a sărit şi vizitiul, care a fost prins între roate şi isbit cu atîta putere încît a murit pe loc.

Pe urma lui rămâne o femeie cu trei copii.

❑ Cu ocazia focului din strada Cucu No. 47, s'au găsit ascunsă sub dugamele într'o odae suma de 1985 lei.

Stabilindu-se că banii sunt ai cizmarului Strul Haimovici, i s'au dat lui.

❑ **Incendiul din strada Cucu.**—Alaltă eri noaptea un incendiu a distrus casa cu No. 47 din srada Cucu, proprietatea lui I. Sandulache.

Casa era compusă din două etaje. Focul a luat naştere din pod de la o casă mică din dos, unde locuia David Goldştein, lucrător la moara Taxirer.

La faţa locului au sosit imediat procurorul Skarlet, d. Zdrobici, directorul prefecturei poliţiei şi Dan comandaatul sergenţilor.

Casele erau asigurate la Dacia; deasemeni şi casa chiriaşului König Goldştein care avea o fabrică de cartonaj, era asigurată tot la Dacia pentru suma de 5000 lei.

A mai ars apoi un apartament a Amaliei Mozes, din strada Sf. Pantelimon No. 3, situată alături de casele miei, de unde a luat naştere focul.

Fiind bănueli că focul a fost pus, au fost arestaţi provizor David Goldştein şi copii săi Leib şi Moise.

❑ **Ancheta comercială.**—In vederea organizărei sistematice a modului de desfacere a produselor ţărei noastre, a trimis camerei de comerţ, o circulară cu următorul chestionar, pentru a putea avea date cît mai precise asupra modului cum se desfac produsele noastre:

A). *Cereale.*—I. Numele şi pronumele cultivatorului (se va arăta dacă e proprietar sau arendaş). 2 Adresa exactă pentru scrisori. 3. Adresa telegrafică.

Cum desfaceţi de obiceiu cerealele(grîu, orz, ovăz, porumb): 4 Vindeţi recolta direct comercianţilor de cereale, sau o trimiteţi spre a fi vîadută în comision.

a). In primul caz, vindeţi predat la moşie, sau la cea mai apropiată gară, schelă sau port. Cari sunt persoanele cari de obiceiu sunt cumpărători în regiunea d-voastră. Aceşti cumpărători sunt ei însuşi negustori de cereale, adică cumpără pe comptul lor propriu, sau sunt misiţi, procuriţi şi, în acest caz, ce cumpărători sau casă de comerţ reprezintă.

b). In al doilea caz, unde obisinuiţi a trimite în comision cerealele, în ce loc şi căror persoane sau instituţiuni.

c) Ca comision se obişnueşte a se plăti în acest caz şi cu ce alte speze se încarcă acest fel de vînzare pe los se face vre-un contract, există vre-un contract tip, sau se face numai învoială verbală sau vre-un schimb de scrisori sau chitanţe. 6. Vindeţi văzut şi plăcut sau conform probelor. 7. Se obicinuesc în părţile d-tră vînzări înainte de culegerea recoltei (vînzări cu termene) şi pentru cari anume produse se obisinuesc asemenea vînzări. In acest caz (înainte de culegerea recoltei) se stipulează preţul din ziua încheerei tranzacţiunei sau se pune condiţia ca preţul să fie acel al zilei de predare. 8. Cum se vînd cerealele în regiunea dv., pe greutate sau cu volumul ectolitru). 9. Aveţi magazii şi pătule (coşare) pe moşia cultivată.

10. A se arăta în general nevoile de care sufere comerţul de animale etc. din regiunea d-voastră, precum şi măsurile pe cari le credeţi necesare a se lua pentru a se aduce o cît mai grabnică îmbunătăţire.

❑ A plecat dl. Primar şi cetăţenii au absolută nevoe de d-sa — este sujetul unei scene comice din programul de astă seară, Marţi, al teatrului cinematografic Pathè Freres din grădina Chateau. Această comedie plină de humor, este una din cele mai reuşite piese cinematografice. Copila poliţistă, este deasemenea un sujet foarte reuşit, în care rolul prim este desfăşurat de o tînără fetiţă, într'un mod atît de perfect, că toţi spectatorii sunt aţintiţi asupra jocului admirabil al tinerei copile. Urmează apoi splendide vederi din Noua Guineea, cea mai mare insulă din lume, situată la nordul Australiei. Aceste cinematografieri sunt executate cu noile aparate Pathé Frères care redau peisagiile şi întreaga fire în culori naturale. Noua Guineea, este un colţ al pămîntului, pe cît de pitoresc pe atîta de selbatec, unde a început să străbată cultura binefăcătoare a francezilor.

Programul cuprinde apoi sporturi engleze — lupte de box — comedii inedite, scene teatrale etc. etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei“ —

Bucureşti 21 Iulie.

Febra-tifoidă

Bucureşti.—Se pare că şi în Capitală febra-tifoidă a început să se întindă.

De două zile s'au constatat cîte-va noui cazuri.

D-r Sion şi febra tifoidă

Bucureşti. — In cercurile medicale se comentează mult declaraţiile mai mult de cît caraghioase făcute de d-rul Sion subdirectorul serviciului sanitar, într'un interviev în chestia tifosului, acordat unui ziar din Capitală.

Medicii cei mai de seamă taxează de inconştientă declarsţia d-rului Sion că tifosul va ţinea până în luna Ianuarie.

Un caz grav

Constanţa. — Un caz foarte grav şi barbar în acelaş timp s'a întîmplat eri în oraşul nostru.

Caporalul Cioroianu Grigore din jendarmii rurali, ofensînd pe un elev de administraţie, a fost dus la comenduirea pieţei unde a fost grav bătut de maiorul Lupescu.

Puţin după aceia, caporalul fiind pus la închisoare, ca o consecinţă a maltratării suferite, caporalul a dat semne de alienaţie mintală, şi a fost nevoit să fie pus în camaşă de forţă.

Groaznic Cutremur

—Mii de victime—

Mexic.—O depeşă trimesă de către consulul Statelor Unite la Acapulco, vesteşte că aseară un puternic cutremur de pămînt s'a produs Sămbătă şi a distrus oraşul Acapulco. Mii de oameni sunt fără adăpost.

Zguduitura a fost urmată de un val imens, care a inundat cea mai mare parte din oraş.

Proviziunile lipsesc.

Situaţia la Barcelona

Cerberes.—Se află din Barcelona, că represiunea mai continuă la San Felin, la Palamos, şi la casa de la Selva. Revoluţionarii sunt stăpîni pe întreaga regiune.

Situaţia la Melilla

Melilla.—In timpul cînd transportul de merinde şi muniţiuni a fost atacat lîngă calea ferată; un căpitan spaniol a fost omorît şi doi soldaţi au fost răniţi. Duşmanul a fugit.

*

Alhucenas.—Astă-zi marocanii au tras cîte-va focuri de puşcă în contra oraşului.

Călătoria Suveranilor Rusiei

Spithead. — Iachtul imperial rus „Standard“, avînd pe bord familia imperială a Rusiei a sosit aci la amiază.

Ţarul se duse pe bordul iachtului regal englez „Victoria and Albert“, ca să ia dejunul cu suveranii Angliei.

Agitaţia mahomedanilor

Salonic.— Se observa o vie întărtare printre mahometani din cauză că grecii din Creta au arborat drapelul grecesc la Caneea.

In Asia Mică de asemenea spiritul populaţiei este foarte îndîrjit Guvernul turcesc se sileşte să liniştească pe mahomedani.

Lupta unei patrule turcă cu Bulgarii

Constantinopol. — După o depeşă trimisă de către valiul din Salonic, alaltăeri o patrulă turcă a fost atacată în adăpostul său din Kadiham de către o patrulă bulgară, care a tras mai multe focuri de puşcă asupra patrulei turce. Soldaţii turci au răspuns.

Spre seară soldaţii bulgari au fost întăriţi de populaţia din împrejurimi şi s'a deschis un foc puternic în contra patrulei turce.

Ştire desminţită

Londra. — Ministerul de externe declară absolut nefundată ştirea din izvor vienez şi reprodusă de toate ziarele germane, despre pretinsa convorbire între Regele Eduard şi Imparatul Frantz Iosef la Ischl. In 1908 această vizită a regelui Eduard avea ca singură ţintă să întărească raporturile amicale între cei doi suverani, cari s'au despărţit în modul cel mai cordial. In convorbirile lor nu s-a atins absolut de loc chestiunile armamentelor, a flotelor, nici ale afacerilor balcanice. Nu este un obicei regulat ca Regele Eduard, în timpul şederei sale la Marienbad să facă o vizită Imparatului Frantz Iosef, fără să fie învitat. Alt-fel regele Eduard n'ar putea să turbure liniştea Imparatului Austriei.

Groaznic incendiu

Dresda.—Un mare incendiu a isbucnit în parcul din mijlocul oraşului. In momentul catastrofei se aflau în parc 6000 persoane.

Focul a luat naştere de la un cinematograf. Au fost 60 de răniţi grav.

In chestia cretană

Constantinopole.—După ştirile primite de Poartă, puterile protectoare ale Cretei vor face tot posibilul spre a obţine înlăturarea drapelului grec.

Un proces interesant

Paris.—Tribunalul correcţional a început afacerea căpitanului Marix, fost agent la Serres, care este inculpat de excrocherii şi de încercări de excrocherii.

Mai sunt doi inculpaţi şi anume: Weil şi Arnaud ca complisi; 104 martori au fost citaţi.

Vremea în ţară

La Constanţa timpul e frumos; la Brăila senin. In străinătate: la Viena şi la Budapesta timpul e cald, la Paris şi la Berlin frumos.

Budgetul Turciei

Constantinopole. — Camera a început discuţia budgetului cheltuelilor, care se urcă la un total de 29,971,106 lire, cu un deficit de 4 jum. milioane de lire şi care se va urca la 5 milioane, în urma desfiinţărei taxelor militare.

INŞTIINŢARE

In urma nenumăratelor reproşuri ce am primit de la diferite persoane din Iassy, cum că: Cinematograful *„Pathé Frères“* de sub firma mea, în ceia ce priveşte partea sa technică, a lăsat foarte mult de dorit, atît în cursul Iernei trecute, în Circul Sidoli cît şi acum în Grădina Chateau aux Fleurs; Inştiinţez prin această că pe viitor, cu începere chiar de pe acum, operaţiunile reprezentaţiilor mele, vor urma *sub directa mea conducere Technică;* aşa că, această distracţie va reintra iarăşi în precisiunea sa de altă dată.

A. C. Botez

Concensionar al Teatrului Pathé Fréres. Iassy.

Profesor special franceză, germană, matematici, curs primar, secundar. Adresaţi-vă: Mihăilă Sf. Athanasie 4

Zugrav de casă

Execut ori ce fel de **zugrăveală modernă.**

Rog a se adresa doritori în str. Tataraşi No. 27

David Zwibel

De vînzare O VIE situată la Vişan lîngă pepiniera statului.

A se adresa la Biroul „Agentura“ din strada Primăriei No. 28 Iaşi.

Dr. Suzana Wechsler

Boli de Femei.—Faceri.

Consultaţiuni 2—4 p. m.—

Str. Anastasie Panu No. 43

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Anibal I. Ciurea

AVOCAT

Strada Muzelor No. 6.

Clinica boalelor de ochi

Doctor C. MICLESCU.

oculist operator.

CASELE FARMACIA CONYA

Str. de Sus No. 312

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei No. 28 - IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătura cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

4420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREALE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurăţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reţnoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

☛ In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymond GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

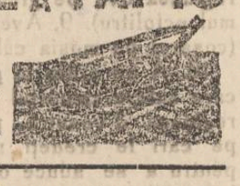

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa III a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 10 şi 11 August 1909

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţ vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Princip. la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50 lei	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner. Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI. —No. 779 – Joi 23 Iulie 1909

O mărturisire

Ziarul *Viitorul* a publicat mai dăunăzi supt formă dialogică păreri asupra rolului judecătorului ambulant, puind în gura unui tînăr judecător venit în București să se mai destupe de viața de la țară, păreri asupra frumosului rol ce trebue să-l aibă un asemenea organ distribuitor al dreptății față cu țăranii pururi năpăstuiți și nedreptățiți în lupta pentru adevăr cu cei mari.

Cu tot tonul ditirambic al confratelui liberal, cu toată slava rîdicată pînă la cer, asupra naturei și folosului pentru țărani a judecătorului ambulant, tînărul magistrat fără să-și dea samă a ocărît pe ministrul său, partidul întreg și administrația liberală de azi.

Organul liberal, zice, că un magistrat rural voind să țină—în mod fățiș partea țăranilor contra unor puternici ai zilei, a fost mutat imediat după stăruința celor puternici, dar încurcați în afacerile lor de idealistul magistrat.

Tînărul magistrat primește lovirea cu resignare și tace; nici un protest contra actului arbitrar, căci fatalist cum este și făcînd parte din o societate stăpînită de fatalism, judecătorul nostru ia actul pe dămolul și se duce la noul seu post, a face altă experiență tot prielnică țărănimei.

Bietul magistrat se tîngnește nu contra ministrului, care a fost veriga de îndeplinit interesele politicianilor, ci contra spiritului de exploatare a celor mari și puternici, cari sunt orbiți de a totului tot, că nu mai trebue să fie conduși de vechea atitudine față de țărani, pentru a nu provoca noi tulburări.

Vra să zică, după tînărul magistrat —cu duhul liberal, căci se tăngnește la o gazetă de partid și *Viitorul* îi ia sentimentul lui și-i-l însușește—politicianii liberali sunt contra țăranimii, cu toate că pe hîrtie au făcut de formă legi pentru țărani. Numai în incinta parlamentului, și numai la tribună oratorul liberal scoate panglici roșii și varsă lacrimi de crocodil pentru țărani; cum s-a scoborît de la tribună și a părăsit incinta parlamentului, omul de interese apare, și exploatatorul țărănimei predomină.

Pe cînd ministrul Ionel Brătianu, prezintă în parlament legea tocmelilor agricole, la moșia sa în Buzeu încheie cele mai oneroase contracte cu țăranii *tot după moda veche*. Pe cînd legea tocmelilor garanta pe țărani contra concurenții străine și silea pe proprietar să îndulcească traiul țăranilor de pe moșie, prin *minimum* de salariu, alt Brătianu, primarele Capitalei trimetea un regiment de soldați să-i secere grîul, lăsînd pe țărani muriți de foame și uitîndu-se cu îngîndurare la *poporanistul* stăpîn, care varsă lacrimi de crocodil la Cameră pentru țărani, iar la moșie îi trata căzăcește și-i reduce la sapă de lemn.

Dar, iată că aceiași lume liberală se amestecă la împărțirea dreptății și-și ia partea leului. O spune un judecător ambulaut, într'o gazetă a partidului, ba o însoțește cu răutăți la adresa ministrului de justiție.

Directorul ziarului liberal, supt forma că ține de rău pe judecătorul mutat din cauza politicianilor, zice că trebuia reclamat cazul ministrului, presei de partid, ca să se înfrîneze politicianismul. Directorul ziarului e d. I. G. Duca, deputat și un poporanist doctrinar.

Cînd d. Duca zice de d. Toma Stelian, că e un ministru care poate înfrîna abuzul politicianismului, uită sau apasă cu vădita intenție că acelaș d. Toma Stelian e un politician prin excelență. Ca politician a lovit în tînărul magistrat. Dar ce fapte a făcut d. Toma Stelian, în care să nu se vadă unghiile politicianismului ordinar! D-sa fiind ministru, a lovit după considerente personale în demnitatea unei Curți de Apel; a dat afară din magistratură pe procurori ca Sadoveanu, Stoenescu.

De ce d. Duca își rîde de Toma Stelian? Sigur că nu l-a satisfăcut vre-o dată într'o combinare de politician, și de acolo dorul de a-l tărăbăci la ziar.

Inventează un interview cu un magistrat permutat și ia peste picior pe ministrul abuziv, că el ar putea opri escesul politicianilor, dacă ar cunoaște cazul.

Dar d Toma Stelian satisface toate intervenirile politicianilor; toate transferările le-a făcut din punct de vedere politic; deci credința că d-sa s-ar putea pune de a curmezișul politicianilor e o amară și crudă ironie a d-lui Duca la adresa d-lui Stelian.

Să fie aici oare numai efectul căldurilor de vară; să fie oare dorința de-a face din politică literatură, și e goală realitatea a adîncei armonii ce domnește în sînul mareluĭ partid liberal!

Gh. Ghibănescu

IN TREABĂ

D. I. Brătianu, primul-ministru, se află în mare treabă. Plecînd în străinătate, d-sa pe lîngă însărcinarea ce i a încredințat-o M. S. Regele de a remite cancelarului Austriei „Ordinul Carol I“, a găsit de cuviință să ne compromită întreținînd „o lungă convorbire“ cu baronul d'Aerenthal.

Nu putem ști precis, cam ce a putut vorbi cancelarul Austriei cu d. Spionel Brătianu, deși bănuim—și cu drept cuvînt—cam ce impresie i-a făcut junele nostru prim-ministru; știm însă și aceasta după chiar ziarele oficioase—că d. Brătianu „s'a arătat convins de necesitatea relațiunilor de prietenie cu Austro-Ungaria...“

A, iată diplomatul; iată omul politic de mîna întîia! Cine l-ar fi crezut capabil pe d. Brătianu de o atît de fină diplomație, de un temperament politic și de o lărgime de vederi atît de remarcabilă. D. Brătianu inaugurează fără îndoială o nouă eră politică, și ar fi de dorit ca epoca lui Brătianu al II-lea să nu se confunde cu epoca lui Brătianu I. Istoria să noteze bine, spre a nu se face regretabila confuzie; mai ales să sperăm, că nu d. Iorga va fi acela, care va face istoria viitoare a politicei romînești.

Așa dar d. Ionel Brătianu, primul ministru al Romîniei în anul de grație 1909, s'a arătat convins față de d. d'Aerenthal de necesitatea relațiunilor etc. etc. Ce prilej pentru Viitorul, Voința, Independența *și alte.. aripe stîngi ale d-lui Brătianu, de a trîmbița în toată țara marele succes al patronului patronilor lor. Auziți, d. Brătianu a vorbit cu d. d'Aerenthal; d. Brătianu s'a arătat convins; d. Brătianu... relațiuni de prietenie; d. Brătianu... ispravă mare; d. Brătianu... va face epocă—ca și cum n'ar fi făcut una și d. Filipescu;—d. Brătianu are idei, are convingeri etc... etc...*

Și cînd colo, d. Brătianu ne a compromis pur și simplu; căci dacă în adevăr d-sa a avut „o lungă convorbire“ cu cancelarul Austriei, apoi desigur că ar fi trebuit să vorbească lucruri mai serioase, ar fi trebuit să dezbată chestiuni mai precize și mai importante cu excelența de la Viena, mai ales în aceste timpuri care urmează încheerii convențiunii comerciale cu monarhia vecină și care ne-a costat atîtea sacrificii.

Dar de, d. Brătianu Ionel este d. Ionel Brătianu și ori-cît am fi în drept să pretindem de la d-sa pricepere, perspicacitate politică, nu putem; pentru că d. Ionel Brătianu,—primul ministru, este d. Brătianu Ionel, omul;—și dacă omul nu se pricepe mai mult de cît primul-ministru...?

Vania

Chestii naționale

Calendarul martirologiului aromîn

In lunile Oct. Noembre și Decembre asasinatele și atentatele se țin lanț.

7 Octombre. Asasinarea lui Gh. Nazla din Vlaho Clisuri; și atentatul contra lui Enache Cardula din Crușova.

9 Octombre. Atentatul contra lui Stere Vurdumi din Xerolivad; arderea a 4 case în Papadia.

10 Oct. Asasinarea lui Tașcu Darja din Crușova.

14 Oct. Asasinarea lui N. Apostolini din Perivoli; atentatul contra lui Guța fiul primarului din Livezi.

15—16 Oct. Prădarea casei lui Leonida Caramitru din Pleasa; și atentatul contra preut. T. Constantin din Bitolia pe cînd eșia de la liturghie.

17 Oct. Asasinarea a 4 romîni din Doliani: C. Caraiani, Gulia și frații Conturian; aceasta după ordinile și lista dată de mitropolitul grecesc.

19 Oct. Asasinarea lui Hr. Tugiaru la Gramaticova.

20 Oct. Arderea bisericei din Moloviște.

21 Oct. O bandă de antarți ard școala din Băeasa Vuvuzi și maltratează femei și copii. Asasinarea lui Petcu și Mitaco din Hrupiște.

28 Oct. Arderea a 135 case din Avdela; cum și școala din Kerolivad și alte 6 case.

30 Oct. Arderea casei lui D. Ciuna din Turia Cvania, a lui A. Vasile. Antarții intră în satul Selia și silesc pe locuitori să se declare greci; asemenea și în alte 3 sate megieșe (Samarina, Perivoli, Simixi. Trimet băeții la școala grecească din Atena și încorporează în banda lor 40 barbați. Institutorul Hondrosom mergînd la Damaski nu e găzduit de nime și trebue să stea în drum, cu copil mic de un an Murindu-i copilul de frig preutul refuză primirea, așa că părintele își îngroapă singur copilul.

In luna *Noembre* avem:

1). *asasinate*: D. Gh. d'Oșan la Apadu (1 Noemb.); C. Ghica directorul școalei din Vlaho Clisura (4 Noemb.); pr. papa Atanasie în stradă pe cînd se ducea la biserică și Eftimie și Gh. Sculi (5 Noemb.); Nacu Pleașa în Holgrita (10 Neemb.); Gh. Pupi primar din Avdela (12 Noemb.), Gușu Biturun la Vodena (12); Sp. Corturi la Coziță (13), Dimu Tasi la Suropis (18); D. Duca la Pisuderi (22).

b). *Atentate*; contra lui D. Cierma (5), Ghiță Gorlimi din Dramu (12), V. Zarma și D. Cuțuleap (18);

c). *Hoții și focuri.* Se prind copii lui Costa Ciolera și se iau de banda lui Conduriotina, (3), arderea satului Zervohari (5); arderea a 6 case din Perivoli (10); arderea bisericei din Breaza; și a caselor lui Zisi Smina; torturarea lui Bazuki din Avdela (15); prădarea stînilor lui Tego Ianco și Leon Costantinescu (19); a lui Topliani (22), arderea casei unui turc din Grebena, pentru că a lasat să se deschidă școala românească în casa sa.

In luna *Decembre* avem:

a). *Asasinate.* N Gațohi la Elasona (11), Guță și Mușu Gaki la Spurlita (14); Gh. Furca din Perivoli (30), Gușu Maru din Nijopoli (30).

b). *Atentate.* Consulul României la Salonic Georgescu; vice consul Trifan, inspectorul general Duma, profesorul Cionga sînt atacați în stradă (4); Vanciu la Crușova (5); Metropolitul Caravangheli din Castoria întră cu sila în Vlaho-Clisura și amenință populația (6); Matușa Idicu din Grebena (10); C. Pană din Salonic (14) Gușu Maru la Nicopoli (15), elevii liceului din Monastir sînt atacați cu revolverul și pumnalul de 2 antarți greci (17); Tache Barbaiam din Catarina (20), Stere Toma din Nevesca (22), preutul Teodor din Monastir e opărit pe cînd se întorcea de la biserică (22).

c). *Hoții.* Casa lui Gusu Exarcu din Vlahoiani e prădată căci e școală românească acolo.

Iată dar pomelnicul martirologiului aromîn încheeat pe ultimii 4 ani (1905—1908).

Asasinate 208, preuți, învățători, barbați, femei și copii.

Atentate 94, contra notabilităților aromîne din Monastir și Salonic. Preuți, profesori, elevi, persoane administrative sînt lovite cu cuțitul în stradă sau cu revolverul.

Prădăciuni și focuri. 183 case particulare sînt arse și pradate, biserici și școli. Apoi sate întregi devastate, femei și copii maltratați, schingiuiți și bătuți. Mii de capete de vite au fost prădate și furate, iar unele arse de antarți.

In toată această operă sfîntă de distrugere au luat parte metropoliți, vlădici, antarți greci, și ofițeri plătiți din fondurile Regatului Elin.

Dar orice idee sfîntă cere martiri, și neamul nostru își plătește scump dreptul său la viață politică!

* * *

CATE-VA NOTE

Vînatul, iată chestiunea arzătoare, chestiune de actualitate, care reclamă o grabnică soluțiune spre salvarea neamului și statului dintr'o grea încurcătură. Foarte bine face *Independența* că-i consacră primele sale coloane acordîndu-i tot interesul, pe care trebuie să-l acorde chestiunilor mari presa guvernamentală.

Vînatul este alfa și omega politicei d-lui Ionel Brătianu. De lege serioasă care să-l reglementeze este sîngura în stare să complecteze și să salveze opera de reforme a partidului liberal.

*

Interminabila serie a Solidarizmului „*Violenței*“ începe să facă ravagii pintre admiratorii și cetitorii d-lui Ioină.—Cu drept cuvînt d-sa ar putea spune:

Sunt om tare.

Da, da; tare om e d. Ioină, și are un cap strașnic, strașnic de tare.

*

Cc. Nicu, care a fost cîndva dictator, dar care în ultimul timp slăbise mult, este—este după cum știe toată lumea dornic de putere.

In vederea satisfacerei nobilei sale dorințe, Cc. Nicu s'a dus în străinătate să prindă putere, văzînd și văzînd că în țară puterea îl ocolește fără sinchiseală.

Vitregă țară!

*

„Hotărît lucru, presa romînească merge de-a îndărătele“ spune *Voința Națională*.

Perfect adevărat; ne mirăm însă, că oficiosul liberal a observat abia acum regresul acesta, care datează de cîți-va ani în redacția *Voinței*, adică tocmai de la venirea d-lui Ioină haripă stîngă.

*

Viitorul se mîngîie cu speranța, că alegerile generale din 1911, notați bine—vor arăta tuturor foloasele guvernărei liberale. Aceasta înseamnă a zice, că nimic și nici odată nu se vor învedera pomenitele foloase, pentru că *Viitorul* știe foarte bine, că în 1911 nu vom avea alegeri generale.

OAMENI ȘI LUCRURI

ȚARNA BOLNAVĂ

Am ajuns în dreptul porței. De la înălțimea ferestrei privesc echipa de lucrători—sărmani salahori plătiți cu ziua—cum răstoarnă și adună pămîntul, cum se rîdică tot mai înaltă movila de țărînă, văd oamenii afundîndu-se și rîdicîndu-se mereu, înarmați care cu o cazma, care cu un hîrleț; aud vocile lor amestecate cu sunetele uneltelor de lucru și mai văd trecătorii abătîndu-se din drum ca să ocolească mormanele ce împiedecă circulația liberă și dreaptă.

Mi se pare—ori poate distanța mă înșală—că e oare-care sentiment de frică zugrăvit pe fețele trecătorilor, de îndată ce apare în calea lor movila de țărînă neagră, stropită cu apă albă de var.

S'a vorbit atît de mult în aceste din urmă zile despre pămîntul desfundat, adus la suprafață din adîncimi, despre pămîntul aducător de boli, de molime primejdioase, în cît nu mă surprinde prea mult frica ce se zugrăvește pe fețele trecătorilor la vederea movilelor ce le stau în cale. Nimic nu e mai scump omului de cît viața și tot ce contrazice acest sacru instinct, tot ce trezește cuiva imaginea unei morți sau măcar a unei primejdii posibile inspiră teamă cu drept cuvînt.

Țărîna aceasta face parte din marele tot, de unde ne vine și binele și răul; biuele rodnicei și fertilei avuții, binele hranei care ne satură și al florilor care ne parfumează și ne îmbată simțirile; dar în același timp răul unor miasme otrăvitoare pe altarul cărora atîția au plătit—și poate vor plăti încă!—prețul sănătății și al vieței lor...

Prin ce funestă întîmplare sau prin ce lege nemiloasă au conservat porii țărînei acesteia puterea nimicitoare a microbilor tifici? Prin ce osîndă neînțeleasă a fost dat ca din sînul ei de „alma mater“ să se reverse otrava distrugătoare și să izvorească jalea pentru atîtea familii? Și cum a ajuns oare ca ea, țărîna producătoare și inofensivă, prietena cea dintăiu și cea mai trainică a omului să-i devină dușmana cea mai nemiloasă și dătătoare de moarte?

Toate aceste întrebări, nedumeriri și temeri îmi pare că le cetesc pe fețele îngrijorate ale trecătorilor în momentul cînd îi văd ocolind mormanele de țărînă proaspătă dezgropată în dreptul casei și am par'că viziunea că tot sub aceeași țărînă dispărînd încă vre unul ori altul, să aud căzînd bulgări grei și răsunători de asupra vre-unor noi și proaspete morminte...

Rodion

Știința contabilității

In raport cu legea comercială

Contabilitatea adică „totalitatea regulelor după care se stabilește situațiunea unei persoane private sau publice, obligată de a'și da socoteală de gestiunea sa“ datează încă din timpurile cele mai vechi.

Sistemele de contabilitate însă, s'au perfeționat, treptat cu dezvoltarea afacerilor.

Contabilitate s'a născut din necesitatea de a deosebi „al meu de al tău“ a deosebi bunul unei persoane de bunul altei persoane, și de a cunoaște la o anumită epocă, situația patrimoniului personal sau a unei întreprinderi oare care.

De sigur ca contabilitatea e în legătură cu principiile de drept, de care ce, sea mai mare parte din faptele contabile decurg din diversele raporturi juridice dintre părți; contabilitatea însă trebue să mai ție seamă și de cauze administrative, cauze naturale, cauze fortuite și cauze hazardoase; în fine de orice cauze ce ar provoca schimbări a unui patrimoniu.

Legea de multe ori reglementează unele părți ale contabilității, și arată sistemul de contabilitate ce comerciantul trebue să întrebuințeze pentru ținerea socotelilor sale.

Legiuitorul comercial a dat mare importanță registrelor comerciale și deci contabilității, de oare ce, se ocupă de aceste chestiuni în diversele părți a codului comercial; în vechiul codice de comerț, codice promulgat și aplicat în anul 1840 în Muntenia, făcut aplicabil la 10 Decembrie 1863 și în Moldova, cuprinde următoarele dispoziții relative la registrele și contabilitatea comercială: Titlul II. Pentru catastihile neguțitorilor art. 7.

„Orice neguțitor este dator a avea un catastih-jurnal, în care să se arăte, pe fiecare zi, ce are să ia și ce are să dea lucrările negoțului sau, tocmelile sale cele neguțitorești, primirile și girurile de polițe și de obștie tot ce primește și plătește cu orice fel de numire și în care, către aceasta să se mai arăte, pe toată luna, sumele întrebuințate la cheltuelile casei sale; însă acest catastih jurnal va fi deosebit de cele alte catastișe ce se obicinuesc la negoț; dar nu sînt neaparat trebuincioase.

Este dator a păstra după rînduiala datei, scrisorile ce primește, și a prescrie într'un catastih pe cele ce trimite; iar neguțitorii cari nu vor specula cu polițe, sau nu vor avea o mare întindere de negoț, neînlesnindu-se a ținea catastișe cu *Dopia Scriptură*, vor fi datori a avea un catastih curat, șnuruit și cu șahul *) judecătoriei, în care vor trece pe toată ziua toate dările și primirile lor, sub ori ce fel de numire“.

Art. 8. Este dator a face sub iscălitura sa pe tot anul, o catagrafie (inventar) de lucrările sale cele mișcătoare și nemișcătoare și de creditele și datoriile sale și a o prescrie pe tot anul într'un catastih deosebit, rînduit numai pentru aceasta: —urmează altă dispozițiune în articolele următoare.

In noul codice de comerț pus în aplicare la 1 Septembrie 1887, avem dispoziții relative la registrele de comerț, în Titl IV, art. 22 până la 34; art. 50 pînă la 54; art. 178, 179 etc.

Dacă comparăm articolele din vechiul cod cu cele din codul actual avem de observat următoarele:

La art. 7 din codul vechi, se coprind dispozițiile art 23, 25 și parte din art. 30 noul cod; se găsește o dispoziție relativă însă la negustorii cari speculează cu polițe și cei ce exercită un comerț însămnat, îndatorîndu-i a ține registre în partidă dublă (catastise cu dezia scriptma) această dispoziție nu se găsește nici într'un articol din noul cod.

Legiuitorul nou nu se ocupă de sistemul de contabilitate ce trebue să adopte comerciantii ce speculează cu polițe, sau au un comerț întins, cu alte cuvinte comercianții cari speculează asupra creditului. Sistemul de contabilitate în partidă dublă, este un sistem perfecționat de a ține socotelile, acest sistem ne dă mijlocul de a cunoaște ușor, situația patrimoniului comercial și putem stabili repede și exact o diferență dintre activ și pasiv. Un sistem perfecționat de contabilitate impus prin lege, ar fi de folos și comerciantului, ar fi de mare folos și justiției; în cît credem că este o misiune regreta-

*) Șahul judecătoriei—parafa judecetotei.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 3 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 10 și 11 August 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 68, - jumatate loz Lei 34- Un sfert de loz Lei 17. Una optime lei 8.50

lă că nu s'a reprodus ultimul aliniat al articolului 7 din vechiul cod.

Articolul 8 din vechiul cod obligă pe comerciant de a face în fie care an inventarul și de a-l trece în registru deosebit destinat pentru aceasta; art. 24 din noul cod corespunzător art. 8 din codul vechi, are însă o redactare mai complectă și mai conformă cu principiile contabilității, în adevăr art. 24 zice: Comerciantul este dator a forma la începutul comerțului sau și în fie-care an sub a sa semnătură, un inventariu de averea sa mobilă și imobilă și de datoriile sale active și pasive, încheiad bilanțul cuvenit.

Prin urmare codul comercial în vigoare obligă pe comerciant de a face inventarul la începutul comerciului seu și în fie care an; în adevăr, inventarul este punctul de plecare a contabilității; căci, nu putem avea o contabilitate sistematică și exactă, de cît începînd de la un inventar exact.

Inventarul este starea detailată a bunurilor ce compun un patrimoniu.

Așa dar legea nouă obligă pe comerciant de a face inventarul la începutul comerciului seu, dar nu impune sistemul contabilității în falidă dublă: Bilanțul se poate face mai ușor și mai repede dacă comerciantul ar ținea contabilitatea sistematică, căci bilanțul este rezumatul inventarului pus în concordanță cu registrele, și dacă registrele ar fi ținute exact am avea ori cînd, adevarata situație a patrimoniului unui comerciant,

(Va urma)

SCRISOARE DESCHISĂ

Dăm ca documente scrisoarea deschisă ce d. dr. Adrian Romanescu, medicul primar al orașului Huși a înaintat d-lui dr. I, Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, cum și cererea ce a înaintat direcțiunei generale ca protest contra mutării ilegale a d-sale de la Huși la Baia de Aramă.

Această mutare fiind opera personală a d-lui dr. N. Lupu, medicul primar al județului Ilfov și locțiitor în lipsă a d-lui dr. Sion, pornită din spirit de răzbunare și răutate s'a folosit de acest fapt și a semnat d-sa, ordinul de permutare cum și adresa că i se refuză concediul.

Concediul refuzat fiind contra art. 41 din lege; d. dr. Sion la reîntoarcere i l'a aprobat, căci s'ar fi pus în contrazicere fățișă cu legea, ordinul de al doilea n'a fost revocat. Dr. Romanescu văzîndu-se lovit face apel la presă să i se facă cunoscut cazul.

Protestăm și noi împreună cu tot corpul medical și cerem directorului general să facă dreptate mai ales că d-sa este acela, care a declarat la intrarea în funcțiune *că nu va face nici o transferare arbitrară.*

Opera sălbatică a dr. N. Lupu trebue demascată, dr. însuși luat de urechi și mînjit pentru arbitrara sa faptă care este o pată pentru corpul medical romîn.

Iată scrisoarea deschisă și cererea adresată direcțiunei serviciului sanitar.

Domnule prof. dr. Cantacuzino,

Subsemnatul doctor Adrian Romanescu medic primar al orașului Huși, vine a vă comunica că una din cele mai mari nedreptăți s'a săvîrșit sub direcțiunea dv. Am fost lovit fără vină, numai pentru a satisface patima și ura personală ce nutrește asupra mea dr. Lupu, care ca și Nerone al Romanilor, care se înveselea la torturile victimelor creștine, s-a bucurat semnînd cu propria sa mînă ordinul 32759 prin care refuză concediul și ordinul de transferare 34209,

Societatea întreagă Hușană s'a scandalizat de această patimă și fac zilnic pelerinajii la domiciliul meu pentru a se convinge că iscălitura de pe cele 2 ordine de mai sus e a sa(dr. Lupu).

Alăturez copie de pe raportul No. 429 ce am adresat direcției sanitare, de oare ce sunt convins că acest raport nu va cădea în mînele d-voastră și vă rog în numele umanității luați-mi apărarea atît cît e încă timp a repara o lovitură dată în viitorul meu de medic.

Cu tot respectul al d-voastră devotat.

Dr. Adr. Romanescu.

Medic primar, comunal Huși.

SERVICIUL SANITAR
Huși
N-rul 423

Domnule Director General,

Am primit ordinul No. 34209 prin care sunt informat că prin decretul regal No. 2191 din 9 Iulie 1909 sunt transferat definitiv la Baia de Aramă.

Nu am cerut această transferare și nici nu am crezut vre-o dată că s'ar putea semna un ast-fel de decret, care equivalează în ochii tuturor oamenilor de inimă și conștiință cu o destituire.

Postul de medic primar al orașului Huși l'am ocupat prin concurs și în ordinea clasificațiunei în Iunie 1908; dvs. domnule director general cunoașteți, cu cîtă greutate se ocupă astăzi, un post de această categorie, și ce capital de muncă necesită. In present cînd transferarea mea a devenit un fapt îndeplinit și cînd mă văd lovit în sănătatea și viitorul meu de medic, mi se revoltă ultima fibră nervoasă și voi striga în lumea întreagă: *s'a comis o nedreptate*, în scopul de a satisface pofta de rezbunare a d-lui dr. Lupu.

Domnule director general! Cunoașteți că în interval de 12 luni de cînd ocup acest post, am luptat contra tutulor calomniilor și inscenărilor puse la cale de d-sa (dr. Lupu) în înțelegere cu ceata dr. Lapteș. Polițaiul Theodoru, fost dat în 2 rînduri în judecata consiliului sanitar superior; cunoașteți foarte bine părerea ce 'și a dat asupra mea, atît consiliul din 1908 cît și actualul; d-voastră înși-vă îmi comunicați cu ordinul No. 29148 din 25 Iunie 1909 că d. ministru de resort s'a asociat cu părerea majorității consiliului, conform jurnalului No. 492 din 1909.

In acest interval, prin foaia umoristică a d-rului Lupu din localitate, în modul cel mai revoltător și saltimbanc, sunt calomniat în proză și versuri.

Dar pofta de rezbunare a d-lui dr. Lupu medicul primar al jud. Ilfov nu are nici o limită. Prin ordinul No. 32759 din 10 | 7 semnează d-sa personal refuzul de concediu deși acest refuz e contra art. 41 din legea sanitară, care aprobă concediu unui funcționar bolnav mai ales că certificatul e semnat de un specialist, docent și medic șef al spitalului sf. Spiridon din Iași. Dar ca culme!

In ziua de 17 | 8 primesc ordinul de transferare semnat tot de medicul primar al județului Ilfov.

Am crezut necesar să vă dau aceste explicații domnule director general în speranța ca dv. însuși să reparați această calcare de lege și cuvînt: *Nu voi face nici o transferare arbitrară și contrară usului stabilit:* veți împedeca ca corpul medical ce constitue o clasă înaltă în societate să dea exemple de patimă și ură lovind în viața și viitorul unui coleg; zie viață căci starea sănătății mele se agravează vădit cu această persecuție fără margini.

Dacă d-voastră d-le director general nu veți binevoi a vă convinge că am fost executat pentru a se satisface pofta malițioasă a d-lui dr. Lupu, voi suporta lovitura momentană, convins că în țara romînească voi găsi destule conștiințe senine, ce-mi vor lua apărarea, prosedînd conform legei cerînd reintegrarea în postul meu, de oarece nu voi accepta nici odată noua situație, ce mi s'a creat astăzi în mod arbitrar.

Primiți vă rog Domnule Director general asigurarea osebitei mele considerațiuni.

Medic primar al orașului Huși
Dr. Adr. Romanescu

Litere-Ştiinţe-Arte

„Noi vrem pămînt!"—Dacă Octavian Goga dispune de un „partid" și-a găsit apărători în contra atacurilor d-lui Duiliu Zamfirescu, modestul Coșbuc n'a luat nici el personal cuvîntul ca să se apere, nici alții nu i-au prea luat apărarea. De aceea e cu atît mai binevenit și mai instructiv articolul pe care-l publică d. Const. Graur în „Tribuna din Arad și în care reduce la justa lui valoare sistemul de parodiare întrebuințat de autorul „Harpistei" care crede că „Noi vrem pămînt" ar fi putut corespunde, în altă țară și împrejurare cu vre-un ridicul „Noi vrem bumbac". De asemenea d. Graur arată că bucata în chestiune e o *poezie eroică* în accepțiunea înaltă a cuvîntului și sfîrșește prin a releva o contrazicere poetică a d-lui Duiliu Zamfirescu. Reproducem un pasagiu din această din urmă parte a articolului d-lui Graur

„Nu vreau să reeditez tot ce s'a spus „de mult, și s'a repetat cu prilejul dis„cursului d-lui Zamfirescu despre ce „poate și ce nu poate să intre în ca„drul poeziei.

„Am numai o mirare și d. Zamfirescu „în poeziile sale, a redus cîte odată la „limite foarte... democratice pretențiile „sale în chestii de „miraj". Așa de pil„dă, în poezia d-sale *La Orșova*, are „următorul acces de lirism la adresa „Dunărei bătrîne":

Salve ție, apă bine făcătoare
Ce te'nalți spre soare
Și ne lași pe holde rod și avuție

„E un „corpus delict" destul de nos„tim. Coșbuc, după cum am văzut, poe„tizează pămîntul, îl consideră ca un „ideal în sine, ori dacă vrea să-i dea o „întrebuințare, se gîndește la ceva mai „înalt".

„Pe cînd d. Zamfirescu îi dă deadrep„tul cu bogăția. Dac'ar fi să urmăm sis„temul d-sale cu „parodiile", i-am re„zuma versurile cam așa: bon-jour, apă „filantroapă, care ne aduci atîta bănet: „Dar noi le găsim foarte bune ca ideie, „deși foarte slăbuțe ca alcătuire și lip„site de ori ce avînt".

„Este însă ceva mai grav: d. Duiliu „Zamfirescu este autorul romanului „In „fața vieței", al cărui erou, Eugeniu So„leanu, student la Paris, devine pesimist „pentru că tatăl său, fiind ruinat, nu-i „mai poate trimite 500 de lei pe lună. „Și pe acest erou—cunoscut din critica „d-lui Gherea sub numele de „Pesimis„tul de la Soleni" d. Zamfirescu nu ni-l „dă ca tip ridicol, ci ca om întreg, înso„țit de binecuvîntarea autorului,—ceea „ce a prilejit fulgerătoarea șarjă a d-lui „Gherea în potriva pesimiștilor papagali.

„Și atunci te întrebi cum poate un om „cu asemenea mentalitate să fie atît de „neîndurat față de robii cari cer pămînt „și față de poetul care a socotit că in„tră în misiunea lui să svîrlă în fața o„menirei una din cele mai grozave tra„gedii din cîte a cunoscut istoria po„poarelor!".

*

Anglia care este în toate privințele foarte liberal guvernată a păstrat încă în mod surprinzător o lege care restrînge libertatea condeiului—cenzura.

De multă vreme se ridică voci în Anglia în contra cenzurei; acum însă 70 scriitori distinși s'au unit spre a duce campanie pe această temă.

Ei au trimes în primul rînd Camerei o petițiune subscrisă de toți cerînd rîdicarea cenzurei.

Deocamdată această petițiune a provocat discuțiuni aprinse în comisiunea parlamentului cari a avut ca urmare că s'a chestionat un număr de cunoscători în materie, autori dramatici și directorii de teatru.

Intre alții s'a cerut părerea lui Sir Arthur Pinera, Sir William S. Gilbert, Bernard Schew, profesor Guibert Murray, Granville Parber, Cecil Raleigh.

Desigur că în urma acestor discuțiuni parlamentare, comisiunea de censură dacă nu va fi însă desființată va lucra cu multă blîndețe.

*

A apărut—cu întîrziere din cauza unei schimbări de tipografie—numărul pe Iunie al excelentei reviste „Convorbiri critice" cuprinzînd articole, studii, nuvele, poezii, recenzii semnate de d-nii M. Dragomirescu, E. Lovinescu, N. E. Teohari, I. Dragoslav, Ana Cedreanu. B. Nemțeanu, Ioan Minulescu, E. Tofan, Al. Stamatiad și alții.

Numerele 7 și 8 vor apărea în August.

*

Se anunță că va apărea în curînd de sub presă scrierea „Romînii" de *Caterly*, în traducerea cunoscutului publicist Eug. Lovinescu.

Va apare în curînd într'un volum mare și cu clișee executate la Paris.

*

In Rusia „ministerul pentru luminarea poporului" proiectează crearea de nouii universități în diverse puncte ale imperiului.

Până acum Rusia numără 10 universități și acum, după proectul supus Dumei se vor rîdica în Iareslav unde există de mai multă vreme o școală superioară juridică, în Saratovo unde se plănuește o clădire de 5 milioane ruble, în Wilna unde există din secolul trecut o universitate, care însă a fost închisă la 1912 și în Witelisk și Mensk. Ast-fel se crede guvernul că tinerimea avidă de învățătură care poraea în apusul depărtat pentru a se adăpa la izvoarele științei va putea fi reținută în țară.

Să fie oare acest proect binefăcător efectul revoluției ruse la care a luat parte mai toată studențimea rusă?

In tot cazul noile universități sunt un mare profit pentru intelectualismul Rusiei.

*

Pictorul german Hugo Vogel a primit însărcinarea de-a zugrăvi un tablou de 80 m. p. pentru expoziția universală din 1910 în Bruxelles.

Va înfățișa: „Încătușarea puterilor Naturei". Va fi în hala industriei, care hală o face arhitectul Gabriel von Seidl.

Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de vilegiatură cu:
2 lei pe lună *în orice parte a țăreĭ și*
3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

Informaţii

❑ *După o ultimă comunicare, la Moscova s'au constatat cîte va cazuri de holeră.*

Serviciul sanitar de acolo a luat energice măsuri pentru combaterea flagelului. S'au adus și medici din alte părți.

❑ *Ziarele din Budapesta spun că la bursa de cereale de acolo se vînd zilnic pe termen între 20—40,000 chintale metrice de grîu romînesc cu prețuri bune, cari variază de la 27—30 coroane.*

❑ **Timpul în Europa.** — Agenția Romînă face următoarea comunicare asupra stărei timpului: cald la Buda-Pesta, variabil la Viena, răcoros la Berlin, noros la Paris, rocoros la Londra și Liverpol.

La Brăila și Constanța e vreme frumoasă.

❑ Duminică 26 Iulie a. c. se va face la biserica Nicorița, cu o deosebită solemnitate, instalarea noului paroch, sf. păr. Const. Dinescu.

Instalarea va fi făcută de păr. Țincoca, protoereul județului.

Păr. Dinescu va ținea o cuvîntare despre „Rolul preotului în societate".

Va urma apoi o mică recepție în casa parochială.

❑ Journal des Debats, din Paris, face o elogioasă recenzie, volumului de curînd apărut: «Mèmoires de l'amiral Paul Tchitchagof» și datorit prietenului nostru d. Charles Gr. Lahovari, fost deputat, despre care am vorbit acum cît-va timp.

❑ La Bacău a încetat din viață, acum două zile, d-șoara Cucu, fiica d-lui inginer Cucu Starostescu, care suferise de febră-tifoidă.

❑ **Congresul studențesc.**—Comitetul organizator al congresului studențesc de la Iași, face cunoscut următoarele:

Ca ultime instrucții în privința înscrierilor la congresul studențesc se comunică întregei studențimi romîne că data congresului e fixată definittv pentru zilele de 15—20 August st. v. Inscrierile s'au repartizat în modul următor: Studențimea înscrisă la București, studențimea romînă din Ungaria, Apus și peninsula balcanică se va înscrie pe adresa comitetului organizator din București, la delegatul acestui comitet, d. Mircea R. Șirianu, «Uniunea studenților romîni», strada Academiei No. 1.

Studențimea de la Iași, din Bucovina și Basarabia se va înscrie la comitetul organizator din Iași, la Universitate. Urmase ca în modul acesta înscrierile să se facă pînă la 20 Iulie st. v., dar din cauză că mulți n'au luat la timp cunoștință despre aceasta, se prelungește acest termen pînă la 1 August. Pînă la această dată înscrierile vor continua în modul descris mai sus la București și Iași dela 1 August încolo toate cererile de înscrieri se vor adresa comitetelor unite la Iași, pînă la 6 August cel mai tîrziu.

Cererea de înscriere, va fi însoțită de adresa precisă, cu indicația cărței de student și de un mandat de 2 lei: taxa de înscriere.

In schimbul acestei taxe, care trebue achitată deodată cu cererea de înscriere fie-care congresist va primi în timpul cel mai scurt legitimațiile necesare pentru congres și programul complect tipărit. Legitimațiile vor fi: O carte de legitimație generală de membru al congresului, un semn distinctiv la butonieră și un bilet de legitimație pentru C. F. R. cari îndreptățesc pe fie-care congresist la o reducere de 75 la sută pe C. F. R. din ori-ce punct al țărei la Iași și înapoi.

❑ Cunoscutul transformist „Iassy" se află actualminte la Cherson în Rusia. Peste două zile el va pleca la Simgiropol, unde are un angajament briliant.

❑ In urma intervenției ministerului de finanțe, ministerul de interne a trimis un ordin circular prin care face cunoscut că remiza ce urmează a se plăti statului în cursul anului 1909—1910, pentru perceptorii fiscali cari încasează veniturile comunelor rurale, a fost fixată la 6 la sută.

❑ Direcția căilor ferate rusești a hotărît să micșoreze de la 1 Noembrie s. c., prețul biletelor de clasa II. Aceasta din pricină că mai toți pasagerii se îngrămădesc în clasa III, și nu mai ajung vagoane. Tariful pentru clasele I și III rămîn aceleași. După cum se știe, tariful călătorilor în Rusia, este unul din cele mai scăzute din Europa; cu 30 lei, se poate face drumul de la Odessa la Petersburg.

❑ D. Gh. Mereuță, secretarul camerei de Comerț, a obținut un concediu pînă la 15 August a. c.

❑ La înmormîntarea regretatului Gh. Assan, președintele Camerei de comerț din București, va lua parte o delegație a camerei de comerț din Iași, compusă din d-nii: T. Gellea, T. Lupescu, G. Ulrich și Gh. Mereuță.

❑ **Din Slănic.**—De și pare-să anul acesta nu e atîta animație la Slănic, ca în alți ani, totuși au mai sosit mulți vizitatori. Timpul e călduros în cursul zilei, dimineața și seara însă e răcoare.

Dintre vizitatorii sosiți de la 16 Iulie încoace, remarc:

P. Codreanu maior-Ploești, H. Karmatuca București, G. Nedelcovici București, Maria D. Popescu, d-na și d. P. Pavlu Tulcea, Maria S. Georgescu Bucuresti, I. Elisievici Dorohoiu, N. Părgolescu București, sub-locot. Drăgulănescu și Radu Iași, C. Dimitriu Galați, d-na și d. Virgil Iliescu București, d-na și d. A. I. Șărbănescu București, d-na și d. Al. Stănculescu Trg.-Măgurele, familia Gh. Trofin Miroslava, Petru N. Bouleanu Tecuci, d-na și d. A. Ciobanu, C. Steianovici Galați. C. Popovici-Iași, Gh. Stinder Focșani, Al. Ionescu Huși, R. Bucholtz, Sol. Grimberg, Betti Grimberg. și Fani G. Vasiliu Bîrlad, Gherasi Pethau cu d-șoara Brăila, I. Vulcescu București, I, Constantinescu București, d-rele Elvira și Lucreția Corbea Bîrlad, familia Popa Iași, sub-locot. I. Panaitescu Pitești, Teodor Gritan, D-na și d. Nădejde Teodorovici, Gr. Călinescu avocat Brăila, I. Bogdan profesor Huși, Clara I. Gherson R.-Sarat. Maria Tomida Botoșani, sub-locot. Gh. N, Dinescu etc. etc.

— Luni s'a făcut aci, punerea pietrei fundamentale a instalațiunei cu aier comprimat.

D. C. B. Pennescu, epitrop, a ținut o cuvîntare ocazională, după care au vorbit apoi d-nii Vlaicu prefectul județului Bacău, Hărjeu și preotul care a oficiat serviciul religios. De față erau d-nii: dr. Pașcariu, D. Bottez, dr. Russ, dr. Brăescu, N. Gane, Rassu-Șirianu, directorul „Tribunei" din Arad, P. Ionescu, M. Sadoveanu, T. Dragu, Porfiriu.

Aceștia au semnat actul comemorativ.

❑ După cum am anunțat, preoții din județul nostru, au hotărît să ceară I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, amînarea conferențelor pastorale, față cu grava epidemie de febră tifoidă din oraș.

Preoții se vor întruni zilele acestea, spre a face cererea către I. P. S. S. Mitropolitul, pentru ca conferențele să se ție în cursul lunei Octombrie.

❑ Pe ziua de eri s'a constatat un nou caz mortal de desinterie.

❑ La 15 August o companie din regimentul Ștefan cel Mare No. 13, va pleca pentru paza penitenciarului Pîngărați, unde va sta o lună de zile.

❑ Pe ziua de 30 August o mișcare se va face printre ofițerii din garnizoana locală.

Se vor face și cîteva înaintări.

❑ Pompierii au scos eri spre seară din groapa din Sărărie unde căzuse și s'a asfixiat, pe locuitorul Ion Pruteanu.

Cadavrul a fost transportat la morgă.

❑ Dl. inspector financiar Simionescu, va sosi zilele acestea în localitate, în inspecții.

❑ D. căpitan Iulius Checais, s'a reîntors eri de la Seuleni, unde a anchetat incidentul petrecut între notarul Comunei și locotenentul Rîșcanu, din Reg. 12 Cantemir.

Acesta din urmă pretinde că fost insultat de către notar.

❑ La 1 August se va începe în județ verificarea măsurilor metrice și greutăți, verificarea se va face de către administratorii de plăși.

❑ Mîine la ora 5 se întrunește consiliul de higienă al județului pentru a discuta mai multe chestiuni importante la ordinea zilei.

DIVERSE

— La 1 August se reîntoarce din concediu domnul căpitan Corjescu aghiotantul pieței.

— Eri, a avut loc, înmormîntarea italianului Luigi Palumba, mort de febră-tifoidă.

— D. Constantin Botez fost subcomisar, a fost numit secretar comptabil la societatea „Egalitatea Muncei" a lucrătorilor cismari din localitate.

CEREȚI PRETUTINDENI
Și consumați numai
APELE MINERALE

Numite **DOCHIA, REPEDEA, BAIA** și **STÎNCA** analoage, dar *superioare celor de* **VICHY, BORVIZ, GIESSHÜBLER** și **VITTEL** preparate cu *apă de isvor sterilizată,* lipsită de microbi și de materii organice, sub controlul permanent al d-lui prof. *D. Cădere* chimist sanitar (expert),

Aceste ape răcoritoare și plăcute la gust se pot consumna simple, cu lapte sau cu vin și sunt *cele mai igienice și cele mai eftine.*

Pentru informațiuni și comenzi a se adresa la:

„Prima Fabrică de Ape Minerale din Iași"
No. 79, Strada Arapu No. 79.

Ultime informaţii

❑ **Viligiatură pentru diurne.**—*Pacostea febrei tifoide căzută pe capul bieţilor ieşeni, a dat ocazie celor de la direcţia serviciului sanitar să întreprindă „o vielgiatură pentru diurnă."*

Medicii noştri comunali au semnalat de la început ivirea febrei tifoide; relevînd şi gravitatea cu care se presenta epidemia. Direcţia generală a serviciului sanitar n'a venit în ajutor cu nimic. A trimes întâi pe inspectorul dr. Buşilă, a venit apoi directorul general d. Cantacuzino însoţit de asistentul său dr. Ciucă, a trimes acum în urmă pe doctorii Slătineanu şi Popescu şi încă alţi doi inspectori care sunt în judeţ. Şi pentru ce au fost trimişi toţi aceştia? Ce a făcut d. dr. Cantacuzino la Iaşi? Ce fac cei doi inspectori sanitari aflători acum în Iaşi?

Ni s'a respuns că au fost trimişi ca să constate existenţa epidemiei. Dar, epidemia a fost constatată încă de acum mai bine de o lună de medicii noştri comunali şi ce rost mai au atunci constatările celor trimeşi de la direcţia generală?

Nu e nimic alta, după cum se vede, de cît o vilegiatură pentru diurne grase.

Banii ce se cheltuesc cu voiajul fără nici un rost, a protejaţilor d-lui director Cantacuzino, puteau foarte bine fi întrebuinţaţi pentru luarea de măsuri contra epidemiei.

E bine ca să se ştie.

❑ Un grup de 50 funcţionari ai căilor ferate bulgare, vor sosi zilele acestea în Iaşi, iar de aci vor pleca prin Ungheni, la Petersburg, unde vor studia căile ferate ruseşti.

❑ Corpul regretatului Gh. Gh. Assan, preşedintele camerei de comerţ din Bucureşti, va fi adus în ţară Sîmbătă, iar înmormîntarea va avea loc Duminică 26 Iulie.

❑ S'a perdut un cîine de vînat, rasa prepelicar, alb cu pete mari castanii, răspunde la numule de „Max".

Cine 'l va găsi, sau denunţa, va primi o bună recompensă de la stăpînul său d. maior P. Minovici.

❑ D. general Lambrino, locţiitor de comandant al corpului IV de armată, a lucrat două zile cu şeful statului major şi şefii de secţii a corpului 4 de armată în privinţa manevrelor ce vor avea loc în cursul lunei August, precum şi pentru aprovizionările cu furaj.

❑ In comuna Poeni s'a constatat un caz de anghină difterică.

❑ S'a constat un nou caz de febră tifoidă în comuna Aroneanu, caz care a fost adus din oraş.

❑ Administratorul plăşii Bivolari comunică prefecturei judeţului că ploaia torenţială însoţită de grindină căzută în ziua de 16 Iulie a cauzat stricăciuni porumbului şi cerealelor nesecerate.

De asemenea ploaia a mai stricat grădinele de zarzavat şi livezile.

Pe teritoriul comunei Bivolari grindina fiind mai deasă însoţită şi de o mare furtună, a dessoperit case întregi din tîrg şi sat.

In total au fost stricate 1271 hectare popuşoi, 143 hectare trifoi, 143 hectare ovăs, 143 hectare mazere, 143 hectare grîu şi 20 hectare fasole.

❑ Printre perceptorii fiscali se va face o mişcare pe ziua de 1 August a. c.

❑ Duminică se va deschide la Roman obişinuitul iarmaroc anual.

❑ Directorul general al serviciului sanitar, a trimes după cum se ştie la Iaşi, şase agenţi sanitari de la Galaţi, pentru „combaterea febrei tifoide". Ni se spune că aceşti bieţi agenţi n'au primit pînă asum nici macar promisiunea că vor fi plătiţi, sau că vor avea macar întreţinerea!

❑ **Rezultatul examenului de la poştă.** Au reuşit la examenul pentru obţinerea gradului de elev gradul al II-lea:

Petrovici Constantin, Angelescu Alexandru, Ştefănescu Ion, Borşaru Vasile, Iacovescu George, Hortopan Victor, Cosmoc Iancu, Rădulescu G. Telemac, Nicolae Mihalache, Turcu George, Purcăreanu Virgiliu, Petrescu Sandu, Cojocaru Nicolae, Ştefănescu Ilie, Lupaşcu Iorgu, Constantinescu George VII, Cristescu Nicolae V., Bîrsănescu Grigore, Hanganu Ion, Teodorescu Constantin VI, Ştefănescu Ion VIII, Munteanu George II, Clopotaru Nicolae, Bădulescu Ion, Zaharescu Mitu, Fotiu Constantin, Ionescu Antonache, Elinescu Goerge, Ioanovici Aureliu, Vasilescu Traian, Năstăsescu Dumitru, Mihulescu Nicolae, Roşu Constantin Dumitrache Dumitrui Popescu G. Dumitru, VIII, Columbovici Victor, Radu Mihai, Bleescu Gheorghe, Costescu Dumitru, Epureanu Campaniu-Budiş Constantin, Moldoveanu Nicolae, Ulescu Gr. Vasile, Florea George, Moţet Ion, Radu N. George II, Buzincu George, Provian Alexandru, Dobrescu Mihail, Costescu Ion, Dumitrescu M. Ion XIII, Iliescu Vasile, Busuioc Nicolae, Banu Ion III, Ionescu George XIX, Sorescu Mihail, Grigore I. Constantin, Filip Dragomir, Constantin S. George, Rener Constantin, Sardu Ion.

❑ Consiliul de miniştri a aprobat repartiţia sumei de 1,500,000 lei, destinată creierei de spitale.

In această sumă se cuprinde şi înfiinţarea de azile pentru tuberculoşi.

† Prinţesa Aglae Moruzzi

Una din cele mai nobile figuri ale celei de-a doua capitală a ţărei, princesa Aglaia Moruzzi, s'a stins din viaţă astăzi dimineaţă, la locuinţa sa din strada Neculai Gane 26, după o suferinţă îndelungată.

Ca o demnă coborîtoare a vechei nobleţe moldovene, princesa Moruzi, şi-a legat numele de acte pioase şi caritabile. Intemeetoare a spitalului Caritatea, colaboratoare şi tovarăşa domniţei Elena în celelalte acte umanitare, alături de M. Sa Regina printre surorile de caritate în campania de la 1877, — prietutindeni a revărsat din belşugul sufletului său mîngîetor şi blînd.

Ea moare cum a trăit, cu cuvinte de simplicitate pe buze,—care exprimă dorinţa de a înlătura din funerariile ei, ori ce pregătiri pompoase.

Moartea sa, pune în doliu Iaşul întreg, care a primit ştirea dureroasă cu adîncă mâhnire.

*

Ilustra defunctă s'a născut la 1828, dintr'o veche familie boerească.

Operele ei de bine facere sunt cunoscute pretutindeni. Ea a luat parte ca damă de caritate, alături de M. S. Regina, în resboiul pentru independenţă. Dela 1883 ilustra defunctă a făcut parte din comitetul de patronare a spitalului de copii „Caritatea", alături de Ana D. Rosetti şi Lucia Cantacuzino.

La 1890, cînd Domniţa Elena Caza, doborîtă de crudele lovituri ce'i dăduse soarta, cînd pierdu şi pe cei doi copii ai soţului ei,—venind la Iaşi, găsi în Aglae Moruzzi un sprijin de mîngîiere.

La 1900 cînd se modifică statutele spitalului „Caritatea", Principesa Aglae Moruzzi, inima şi sufletul instituţiunei, pe care o consideră ca cel mai iubit copil al său, e aleasă Epitroapă, în locul d-nei Eva de Basily care, trăind în străinătate, nu se mai putea ocupa de interesele spitalului; iar în comitet se aleg d-na Natalia Vladoianu, d-nii Matei B. Cantacuzino şi Dom. G. Rosetti, care murind in 1893, e înlocuita prin d. Th. Crivetz.

Ilustra defunctă a fost aceia care a luat iniţiarea înfiinţărei la Iaşi a societăţei filarmonice „Amicii Artelor",—primul început de teatru în Iaşi.

Incă de un an de zile se îmbolnăvise şi azi dimineaţă, după lungă suferinţă, sufletul mărimos al Aglaei Moruzzi, trecu întru Domnul.

După dorinţa ei, înmormîntarea va fi modestă şi va avea loc la cimitirul „Eternitatea", Vineri 24 Iulie. Cortegiul va porni de la locuinţa defunctei, strada N. Gane No. 26.

La spitalul Caritatea s'a arborat drapelul negru.

Rugăm familia să primească expresiunea condoleanţelor noastre.

❑ Suveranii noştri vor pleca în străinătate, pe la 20 August.

Maestăţile lor vor merge la castelul Umkirch, pe care decedatul principe Anton de Hohenzollern la lăsat M. S. Regelui.

De acolo M. S. Regina se va duce la Neuwied pentru două săptămîni, apoi se va înapoia la Umkirch.

Maestăţile lor se vor înapoia în ţară pe la 15 Septembrie.

❑ Eri s'a făcut autopsia cadavrului lui d. Barbu, din Ciurchi, care a fost omorît de cumnaţii şi de socrul lui, în unire cu soţia sa.

S'a constatat, că în urma gravelor lovituri ce a primit, Barbu a avut o gravă fractură a craniului şi mai multe fracturi ale coastelor.

Criminalii au fost înaintaţi astă-zi parchetului.

❑ Se dă ca sigură numirea d-lui Eugen Munteanu, stagiar pe lîngă tribunal lui Iaşi, va fi numit procuror, în locu rămas vacant prin moartea regretatului Gh. Livaditi.

❑ D. Ernest Baidac din strada Păcurari, a reclamat poliţiei că închiriînd o cameră mobilată la d-rele Vişinevschi artiste, acestea au dispărut fără ai plăti chiria. Poliţia cercetează.

❑ D. G. Mereuţă secretarul camerei de comerţ, pleacă în astă seară la Roman fiind delegat de camera de meseriş pentru a cerceta neregulile şi neînţelegerile ivite la corporaţia din acea localitate.

❑ La şcoalele militare din ţară se află vacante, pentru anul viitor, următoarele locuri:

La şcoala militară de infanterie 146 vacanţe, din cari: 114 bursieri şi 32 solvenţi (probabil numai pînă la 1 April e 1910, cînd 25 din ei vor trece ca bursieri).

La şcoala militară de cavalerie 14 vacanţe, toate de bursieri.

La şcoala militară de artilerie şi geniu 60 vacanţe, din cari 50 de bursieri şi 10 de solvenţi.

Din acestea 45 de locuri sunt pentru artilerie şi 15 pentru geniu şi pioneri.

❑ Un grup de medici romîni din Ungaria, au alcătuit un memoriu, ca răspuns la apelul d-rului Reits apărut în „Pesti Hirlap".

Memoriul spune că nu este adevărat că doctorii din Romînia au spus inesactităţi pe socoteala medicilor unguri.

Tot ce s'a spus în protestul medicilor din România, este riguros exact. Apoi memoriul dezavuează purtarea d-rului Dumitrescu din Budapesta, care de frică de a nu îşi perde slujba, s'a rîdicat contra fraţilor săi din România. Memoriul e iscălit de d-nii doctori Ciurcu Emanuel, Mandrila, Lazăr, Popovici şi Sturdza.

❑ Din Neamţ ni se scrie că din cauza spaimei de febra tifoidă; ce bîntue prin diferite oraşe ale Moldovei, mulţi foarte mulţi vizitatori, hotăriţi a pleca pe la 15 şi 1 August şi au amînat plecarea la 1 Septembrie. Afară de aceasta zilnic trăsurile prăfuite, în sunetul clopoţeiilor, aduc din spre Piatra şi Paşcani, noui pasageri. Cele două hoteluri din acest tîrguşor, aproape nu pot face faţa vizitatorilor.

❑ A plecat dl. Primar şi cetăţenii au absolută nevoe de d-sa — este sujetul unei scene comice din programul de astă seară, Mercuri, al teatrului cinematografic Pathè Freres din grădina Chateau. Această comedie plină de humor, este una din cele mai reuşite piese cinematografice. Copila poliţistă, este deasemenea un sujet foarte reuşit, în care rolul prim este desfăşurat de o tînără fetiţă, într'un mod atît de perfect, că toţi spectatorii sunt aţintiţi asupra jocului admirabil al tinerei copile. Urmează apoi splendide vederi din Noua Guineea, cea mai mare insulă din lume, situată la nordul Australiei. Aceste cinematografieri sunt executate cu noile aparate Pathé Frères care redau peisagiile şi întreaga fire în culori naturale. Noua Guineea, este un colţ al pămîntului, pe cît de pitoresc pe atîta de selbatec, unde a început să străbată cultura binefăcătoare a francezilor.

Programul cuprinde apoi sporturi engleze — lupte de box — comedii inedite, scene teatrale etc. etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 22 Iulie.

Indrăzneţul scandal de la graniţa ungurească

Bucureşti.— Un scandal de o ne mai pomenită îndrăzneală, s'a întîmplat aseară la graniţa ungurească, din care cauză A. S. R. Principesa Maria, care pleca în străinătate, a fost nevoită să se reîntoarcă la Sinaia.

A. S. R. Principesa Maria, împreună cu micii principi, sosise eri după amiazi la Predeal. In momentul cînd vagoanele regale trebuiau să fie ataşate la trenul ungurese, mecanicii unguri pretextară că nu pot să la vagoanele, întru cît ele ar fi defectuoase.

D. Rămniceanu, sub inspector c. f. r, care se afla acolo, examină vagoanele şi constată că ele nu au absolut nici un defect. D-sa interveni la funcţionarii unguri să ia vagoanele. Şeful trenului unguresc n'a vrut să le ia şi a dat semnalul de plecarea trenului.

Vagoanele regale au rămas ast-fel în staţie şi mai apoi A. S. R. Prinţesa Maria a fost nevoită să se reîntoarcă la Sinaia.

HOLERA

Calcuta.—Holera a isbucnit printre surorile de caritate ale spitalului Presidency, 6 călugăriţe europene şi 4 bolnavi europeni au murit.

O hotărîre a tinerilor turci

Salonic.—Se afirmă ca comitetul tînăr turc ar fi hotărît în şedinţa sa de eri că în cazul cînd 8 zile după meetingul care va avea loc Sîmbătă, guvernul nu ar fi în stare să indice soluţiunea satisfăcătoare de luat în chestiunea Cretei, o armată naţională va fi formată pentru a intra în Tesalia.

Important consiliu de miniştri

Paris.—La consiliul de miniştri, ţinut la Eliseu, preşedintele Fallières a anunţat că a constatat din convorbirile avute cu Ţarul Rusiei perfectul acord al Franţei şi Rusiei şi voinţa lor de a face ca alianţa să consolideze pacea. D. Pichon, ministrul de externe, a constatat şi dînsul din convorbirile cu d. Iswolski, că acordul este complect cu privire la toate chestiunile internaţionale. D. Pichon a mai anunţat că efervescenţa este cu totul potolită în Spania. Cele patru puteri protectoare ale Cretei sunt în tratative, pentru a asigura îndeplinirea complectă a declaraţiunilor ce le-au făcut pe lîngă Poarta, cum că păstrează protecţia insulei, garantînd menţinerea statului quo.

Credite pentru navigaţia aeronautică

Londra.—Camera comunelor a adoptat creditele pentru navigaţiunea aeronautică. Ministrul resboiului a declarat că guvernul a destinat în acest scop anul acesta o sumă de 78,000 livre sterline. Nu e nici un pericol, a zis dînsul, ca Anglia să fie inferioară din acest punct de vedere celorlalte naţiuni. Intru cît priveşte sistemul de adoptat în actuala stare a ştiinţei; numai un sistem rigid are o adevărată valoare pentru marină, iar un sistem nerigid pentru armată. Ministrul a anunţat că un balon rigid, cel puţin de măsura Zeppelinului, precum şi baloane nerigide, sunt în construcţiune.

Intîlnirea Regelui Eduard cu Ţarul Rusiei

Cowess.—După luarea prînzului, Regele Eduard şi Ţarul Nicolae, au trecut în revistă flota engleză compusă din 150 vase de resboiu, dintre cari 7 dreadnoughturi.

La prînzul ce s'a dat eri pe bordul yachtului, „Victoria and Albert". Regele Angliei a zis, în toastul său, că e mîndru a putea ura bun sosit suveranilor Rusiei în apele Britaniee, adaogînd că atît dînsul cît şi regina n'au uitat recepţiunea cordială ce au aflat'o acum un an la Reval.

Mă felicit a zis regele, de faptul că a'ţi avut ocazia să vedeţi flota cea mai mai puternică, care s'a reunit vre-odată aci.

Am convingerea că Majestatea Voastră nu va considera nici odată aceste vase ca un simbol de răsboi, ci din potrivă ca un mijloc de apărare a coastelor noastre, a comerţului nostru şi mai mult de cît toate, ca păzitor al intereselor păcii.

Suveranul englez a zis apoi că crede inutil a releva cît de mare plăcere i-a procurat această visită ca şi vizita reprezentanţilor Dumei şi a adăugat că speră ca cele văzute de membrii parlamentului rus vor contribui la stringerea legăturilor dintre ţările noastre.

Ţarul a mulţumit călduros de primirea făcută, zicînd între altele că parada impunătoare, pe care am văzut'o astă-zi e deplină dovadă de mărirea Angliei. Vederea grandioasei flote ce se afla în apele natale, mi-a pricinuit o mare impresiune.

Fie ca primirea făcută anul acesta membrilor dumei şi iarna aceasta escadrei mele, să fie un semn al creşterei legaturilor cordiale dintre cele două ţări, bazată pe interese comune, şi pe respect reciproc.

Ţarul a declarat că are multă speranţă că aceste urări se vor îndeplini.

Călătoria Zeppolinului

Frankfort pe Main.—Zeppelinul 2 s'a înapoiat ieri seara aci, din cauza unei stricăciuni a motorului, cu toate că îşi luase zborul la ora 10 dimineaţă spre a merge la Colonia.

Puţin după ascensiune, o aripă a helicelui, situată la spate, a căzut pe pămînt şi după cîtva timp s'au detaşat şi celelalte două aripi ale helicei, căzînd pe pămînt.

Motorul s'a oprit atunci ne mai funcţionînd; aerostatul manevrînd apoi numai cu un motor a descris un arc mare şi la ora 10.12 s'a înapoiat la locul ascensiunei.

O nouă ascensiune este cu neputinţă înainte de Maine.

Camera turcă

Constantinopol.— Camera a continuat discuţiunea budgetului. Desbaterile sînt agitate. Numeroşi deputaţi insistă pentru a se spori încă şi mai mult apuntamentele funcţionarilor.

Marele vizir a cerut restabilirea mai multor credite ale departamentului său, declarînd că alt-fel va demisiona. S'a trimis studierea acestor credite comisiunei financiare.

Camera a respins cu 91 voturi contra 52, cererea ministerului de interne de a se restabili un birou la departamentul său şi care fusese suprimat de comisiune. Ministrul nu a făcut însă o chestiune de încredere din acest vot.

Situaţia în Spania

Cerbère.—Ziarele spaniole, sosite aseară spun că de la 26 Iunie la 3 Iulie, au fost arse 35 mănăstiri sau biserici.

*

Barcelona.—Ordinea a fost definitiv restabilită în oraş. Lucrul e reluat prietutindeni. Serviciul vapoarelor e reluat de asemenea.

*

Madrid.—O notă oficioasă, cu privire la evenimentele din Barcelona zice că de la 26 Iulie trupele au avut 3 morţi şi 7 răniţi. Revoltaţii au avut 32 morţi şi 126 răniţi.

Perderile suferite de garda civilă nu sunt înregistrate.

Cîte un detaşament din fie care armă a plecat din Barcelona la Sabadett, unde au izbucnit turburări grave.

INŞTIINŢARE

In urma nenumăratelor reproşuri ce am primit de la diferite persoane din Iassy, cum că: Cinematograful *„Pathé Frères"* de sub firma mea, în ceea ce priveşte partea sa technică, a lăsat foarte mult de dorit, atît în cursul Iernei trecute, în Circul Sidoli cît şi acum în Grădina Chateau aux Fleurs; Inştiinţez prin această că pe viitor, cu începere chiar de pe acum, operaţiunile reprezentaţiilor mele, vor urma *sub directa mea conducere Technică;* aşa că, această distracţie va reintra iarăşi în precisiunea sa de altă dată.

A. C. Botez
Concensionar al Teatrului Pathé Fréres. Iassy.

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Soulli, vila Grierul.

De arendat sau de vînzare

Una vie mare total 45—50 hect., cu plantaţie americană, arătură şi fânaţi ca 38 hect., livezi, nuci mulţi, pădure, acarete bune; pivniţi mari, Velniţă etc.

Situată pe platoul Vişan lîngă pepiniera statului cea mai bună şi frumoasă poziţie, ferită de brumă şi renumită pentru producţie de vin bun.

Pentru lămuriri şi condiţii adresa la. *D C. N. Paraschivescu Iaşi.*

D-r Max Schwamm
Viena IX Elisabethpromenade 35
TELEPHON 12304
Consult. în limba romînă şi franceză

EUG. HEROVANU
AVOCAT
Strada Golia No. 19

Teodor Stoienescu
Fost procuror de Curte
AVOCAT
Iaşi 17, str. Vechie
(poarta bisericei Bărboi)

Profesor special franceză, germană, matematici, curs primar, secundar. Adresaţi-vă: Mihăilă Sf. Athanasie 4

Nemăngâiaţii Dumitru P. Moruzzi şi Constantin P. Moruzzi, au durerea de a aduce la cunoştinţă, că prea scumpa lor mamă

†

Prinţesa Aglaea Moruzzi

în etate de 81 ani

a încetat din viaţă la 22 Iulie.

Inmormîntarea va avea loc Vineri 24 Iulie la oarele 10 a. m.

Slujba religioasă se va îndeplini la domiciliul reposatei, Strada N. Ganea 26 şi îmormîntarea la Cimitirul Eternitatea.

Potrivit voinţei reposatei nu va mai fi nici o altă înştiinţare sau poftire.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH**

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei No. 28 – IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia sa se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi; 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

„ANCO A"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contraste pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect retnoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. LE METRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2e, *quai de la Mégisserie*

PARIS

Envoi franco de Catalogue

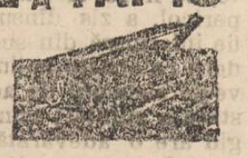

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Golia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa III a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 10 şi 11 August 1909

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţ vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare:

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50 lei	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 780 —Vineri 24 Iulie 1909

Sub regimul liberal

Cine nu știe, cu cît tămbălău au legiferat și mai ales au pus în aplicare liberalii reformele lor? Cine nu cunoaște pretențiunile partidului de la putere de a fi făcut profunde prefaceri în administrația și justiția țării, cari—după corifeii liberali mari și mici—lăsau multe de dorit, sufereau multe lacune? Și cînd noi am susținut că reformele acestea sunt greșite, presa liberală s-a aruncat asupra noastră cu intențiunile cele mai canibalice, spre a dovedi lumii că suntem pătimași, că suntem rău intenționați și reacționari.

Dovada bunei noastre credințe, dovada dreptății noastre vine să o facă de astă-dată, chiar *Viitorul*, unul dintre cele mai feroce ziare oficioase. Fără să-și dea seama, desigur, *Viitorul* ne aduce două pilde—noi am adus și am putea aduce zeci și sute—din cari se constată: ce fel de administrație și justiție avem la sate, și mai ales cauzele relei administrații și justiții rurale.

Cetiți „Spovedania unui judecător" din *Viitorul* de la 21 Iulie și veți vedea, că dreptatea la sate e un moft, că administrația rurală este tot un moft, că reclama ce și-o fac puternicii zilei cu binefăcătoarele lor reforme este iarăși un moft.

Cazul este următorul: un magistrat stagiar dintr'o comună oare-care nu a putut lovi în nedreptatea ce se făcea țăranilor, pentru că administratorul de plasă o ocrotiea; iar atunci, cînd judecătorul rîdică glasul a fost permutat. Și iată ce spune judecătorul: „sunt *puternicii zilei*, cari stăpînesc toate colțurile pămîntului romînesc în mod despotic. E coaliția de interese locale. Cine se rîdică contra acestor puternici stăpîni, cade. Cu atît mai mult e menit să cadă învins un tînăr, care n-are alt punct de sprijin de cît dorul de bine și puterea de muncă cinstită".

Acestea sunt cuvinte cari ard, ard cu fierul roș în orgoliul și demagogia liberală. Ele arată perfect la ce se reduc reformele liberale, la ce maximum de ridicol se comportă ele.

Ascultați acum mai departe tînguirea magistratului: „ce să mai reclam? Intrasem în conflict cu administratorul de plasă, care făcea parte din coaliția vinovată. Suprefectul a intervenit desigur la prefect, iar prefectul, om cu trecere la centru, a luat toate măsurile ca, înainte de a deschide acțiunea proectată să fiu mutat.. Administratorul de plasă mi-a spus-o în față: *dacă nu te-astămperi, te mut.* Nu m-am astămpărat — și m-a mutat".

Iată un caz, între mult numeroasele cazuri, cari evidențiază seriozitatea și eficacitatea reformelor liberale. Că acest caz este autentic, ne garantează *Viitorul*, care are interes de a mistifica lucrurile, nu de a le da în vileag, cum a făcut acum cu inconștiența ce-l caracterizează de un timp încoace.

Și atunci, ce înseamnă acele reforme administrative, cu cari se fălesc atît generoșii și în special primul-ministru? Ce înseamnă acea capo-d'operă de justiție rurală cîntată pe toate strunele și pe toate instrumentele de către d. Toma Stelian? Vedeți, bietul magistrat stagiar nici n-a îndrăznit să se plîngă la cei mari, căci „puternicii zilei stăpînesc toate colțurile pămîntului romînesc în mod *despotic*". Și magistratul cunoaște bine din experiență, lucrul acesta; el și-a dat perfect seama de inutilitatea tînguirii sale către cei puternici, și a suferit pedeapsa permutării „în interes de serviciu" pentru că a voit să facă o faptă bună lovind într'o *coaliție vinovată*, în care administrația era reprezentată prin fruntașul ei din localitate.

Să se știe deci, cum stăm cu toate reformele liberale; să se știe, că toate aceste reforme sunt departe de a fi reformat ceva; ba dimpotrivă, sub obrăzduirea reformatorilor și sub scutul legilor reformatoare, satele zac în cea mai neagră mizerie și în cea mai sfîșietoare nedreptate. Iar dacă se găsește un spirit mai luminat, cu dragostea muncii cinstite și binefăcătoare este prigonit, pedepsit, hărțuit, tocmai de aceia, cari au făurit reformele, și cari le-au spus: „vă trimetem la țară, ca să faceți dreptate și să împrăștiați întunericul".

Ast-fel se vădește, că toată acțiunea liberală nu este de cît o demagogie goală și scîrboasă; că tot limbajul democratic și—pînă la un punct—chiar revoluționar, nu este de cît o hidoasă beție de cuvinte, devenită de la 1907 o patimă, o necesitate organică pentru partidul liberal, întocmai cum e o necesitate organică alcoolul pentru alcoolic.

Și iarăși, să se știe, că asmuțările sălbatice pe cari cei mari le pornesc în contra „străinilor" de la sate și de la orașe, și pe cari cei mici le transformă în adevărate orgii și destrăbălări sociale, nu sînt de cît un mijloc meschin de a distrage atențiunea publică de la toate răutățile pe care le comit, și o încercare de a cîștiga simpatia generală, simulînd că lovesc în vinovații tuturor mizeriilor românești.

Lumea însă a și început să se convingă, că vinovat nu este decît sistemul de guvernare inaugurat cu atîta pompă de partidul liberal; că vinovați nu sînt de cît zeii din olimpul puterei liberale, cari lasă pradă lăcomiei partizanilor politici mai mari sau mai mărunți cea mai mare și cea mai bună parte a neamului.

Și va veni, credem, timpul cînd lucrurile se vor schimba, cînd adevăratele reforme se vor introduce.

Em. Socor.

Cine vorbește în numele cinstei ?!

Obrăznicia „Voinței Naționale", nu datează de ieri, de azi; ea datează de la apariția ei, de acum 24 de ani. Prin urmare a devenit cronică, și ori-ce ar face presa ca să readucă la simțul modestiei și delicateței pe acest organ liberal, va fi zadarnic.

Mai zilele trecute, confratele nostru „Acțiunea", discuta chestiunea delapidărilor comise de casierii statului, în mînuirea banilor publici. Chestiune destul de importantă și care merită serioasa examinare a guvernanților noștri, pentru găsirea soluțiilor de a preveni cît de mult aceste delapidări — Astfel unii au propus luarea de garanții cît de mari pentru asemenea funcționari, în proporție cu sumele ce au de mînuit, lucru ce ar avea de efect însă, îndepărtarea multor oameni capabili și corecți, dar săraci, de la ocuparea unor asemenea slujbe.

Alții au propus acordarea unor salarii cît de mari pentru a-i priva de tentațiunile banilor ce mînuesc, și pentru a-și putea satisface toate trebuințele față cu scumpirea prea exagerată a traiului de azi, fapt care de asemeni ar avea de efect crearea unui monopol de asemenea slujbe, pentru cei mai favorizați politicieni.

„Voința" în loc să discute această chestiune, cu seriozitatea pe care ea o comportă, găsește prilejul să se lege, atît de confratele nostru, care a abordat chestiunea, cît și de întregul partid conservator-democrat și sub forma glumei, care seamănă mai mult a obrăznicie, să spună că însușirea cea mai de seamă a takiștilor, este de a confunda casa de bani a statului cu buzunarul lor gol!

Curat vorba aia, unde dai și unde crapă!

Dar fiind-că oficiosul liberal își permite să facă asemenea glume obraznice la adresa unui partid politic compus din oameni, care personifică cinstea în politică, ne vom permite și noi să-i anunțăm că dacă a existat în această țară vr'un partid care să confunde banul public cu buzunarele partizanilor, e tocmai partidul liberal.

„Imbogățiți vă cum puteți și cît puteți, ca să deveniți independenți și să stăpînim cu partidul nostru țara" a strigat Ion Brătianu adepților săi, îndată după resboiul de la 1877—și rezultatul a fost că timp de 12 ani cît au deținut puterea, oameni care cu pantalonii de vară intrau în iarnă pentru a ajunge iar în vară, au devenit milionari, și stropeau cu noroi pe oamenii cinstiți remași săraci dar demni.

Să mai cităm exemplele Maiconilor, Angheleștilor, Mihailor, și alți corifei liberali pe care i-ar fi înfundat și pușcăriea, dacă mușamaua colectivistă nu s'ar fi aruncat peste turpitudinile lor!

Dar azi ce vedem? Sub formă încurajerei industriilor și producțiilor naționale, fel de fel de societăți, de întreprinderi, de carteluri, cari de cari mai imorale, cari toate au la baza lor un mare fond de necinste și speculă murdară. — și în care sunt vîrîți numai fruntași liberali, cu gînd de procopseală, și care au de efect de a-i face de asemeni milionari în scurt timp.

Din asemenea specime de oameni se compune partidul liberal. Deviza lor în politică n'a fost de cît înavuțirea prin politică.

Și presa acestor oameni cu cari „Voința" și-a trăit 24 de ani pînă azi, îndrăznește să vorbească de cinste în politică!

Apoi nu spunem prea puțin, cînd calificăm de obrăznicie, conduita ei?

Limbajul romînesc are cuvinte și mai aspre de calificat o asemenea îndrăzneală dar pentru prestigiul presei la care ținem atît de mult, n'o facem.

Machiavelismul EPOCEI

Epoca, polemizează cu Voința în numărul de ieri, pe chestia restaurantului de la Predeal. Ziarul junimist găsește că administrația e de vină că la Predeal nu se găsește un restaurant bun, acum în timpul verei, cînd toată lumea doritoare de un aer curat, nu găsește și o nutrițiune bună în această localitate, iar Voința, îi impută Epocei, că din pricina lipsei de subiecte în timpul verei ca să combată guvernul, recurge la asemenea subiecte ridicole.

Pentru noi, subiectul tratat de organul junimist, nu este ridicol,—și ni se pare foarte serios, pentru că are ceva politic într'însul care merită de a fi relevat.

Restaurantul din Predeal a fost dat de dr. Grădișteanu, pe cînd era ministru de lucrări publice, tovarășului seu de politică, fostul senator Oroveanu, care 'l ține și azi sub numele unui nepot al seu Stavarachescu.

De la constituirea partidului conservator democrat, Oroveanu, stă cam pe dungă în politică; nu știe bietul om ce să facă — ca să nu-și piardă afacerile printre cari se numără și restaurantul din Predeal. Liberalilor, le spune că nu mai face politică, și e adevărat — căci Oroveanu nu face nici odată politică în opoziție. Junimiștilor le spune că este cu ei, căci i-ar fi imposibil să se despartă de d. Grădișteanu, binefăcătorul seu, iar democraților le spune, că cu tot sufletul îi simpatizează și se va manifesta în curînd pentru ei, pe dată ce 'și va lichida oare cari afaceri încurcate.

Se vede că d. Grădișteanu s'a cam plictisit de declarațiile prea platonice ale amicului seu, — și a dat ordin organului junimist ca să-i atace indirect prietenul pe chestia restaurantului, pentru a-i obține manifestări mai active în politica sa de la R.-Sărat, pe prețul încetărei unei asemenea campanii care i-ar putea smulge restaurantul din mînă.

Sau poate lucrurile să-și aibă și altă explicație, care nu poate fi ușor înlăturată. Se știe că Epoca, a dus pe vremuri o strașnică campanie în potriva chiar a d-lui Grădișteanu pe cînd era Ministru.

Directorul Epocei, a acuzat — din ce motive, nu ne interesează— pe d. Grădișteanu că-și plimbă familia nelegitimă gratuit pe la Constantinopol și Alexandria, cu vapoarele statului; — campanie care a făcut mult sgomot și mult sînge rău d-lui Grădișteanu.

De atunci raporturile între patronii acestui ziar, și d. Grădișteanu sunt tot reci, cu toată trecerea d-lui Grădișteanu la junimiști — și n'ar fi de mirare dacă Epoca, știind că de restaurantul de la Predeal sunt legate și oare cari interese politice ale d-lui Grădișteanu, și ne putînd să tragă direct în d-sa, ca unul ce s'a despărțit de noi, îi trage în restaurantul d-sale —căci Oroveanu, ori Grădișteanu, tot una e, cîtă vreme Grădișteanu a dat acest restaurant amicului seu pentru a'l căpătui.

De aceea am spus că pentru noi, polemica dintre sus zisele ziare, nu e ridicolă—ci are o serioasă parte politică, și că dacă Voința, e naivă de dă în gropi și n'o pricepe, Epoca e mechiavelică, și știe de ce și pentru ce atacă administrația, pentru restaurantul de la Predeal!

CATE VA NOTE

Viitorul a inaugurat genul dialogurilor sociale și politice. Aceasta se vede spre a-și permite să pună în gura altora vorbe pe care el însuși nu îndrăznește să le spue. Aceasta ar fi poate explicația săpunelii ce o trage regimului liberal.—Și e de mirare. Ioină dela *Voința*, neputînd face o inovație de felul acesta, ar fi găsit mijlocul de a-și lăuda patronii, scoțînd din chiar faptele negre ale regimului imnuri de laudă și de slăvire.

*

In sfîrșit Galații industrial își reia firul activității sale întrerupte prin lookout-ul început acum două luni. Partea nostimă este că patronii sunt aceia, cari au făcut greva punînd condițiuni; iar acum lucrătorii sunt aceia, cari au curmat loockout-ul impunînd condițiuni.

Privind lucrurile de departe am putea susține, că nici unii, nici ceilalți n'au avut dreptate. Unii—pornind greva în contra altora fără nici un motiv serios; ceilalți curmînd-o tot în contra altora fără nici un temei juridicș social.

*

Congresul esperantist, care a avut loc în capitală a lipsit de la cea mai elementară datorie. Tot ce s'a vorbit, s'a vorbit în altă limbă, de cît aceia, care formează obiectul tuturor agitațiunilor esperantiste.

Cînd am putea espera să avem un congres în adevăr esperantist.

OAMENI ȘI LUCRURI

CONȘTIINȚĂ...

S'a amintit zilele aceste prin gazete de o categorie socială de oameni cărora în împrejurări grele sau periculoase ca acele de acum—epidemia!—le lipsește conștiința răspunderei. Aparii, sau unii din ei, ne avînd cișmelele și fîntînele accesibile, au ales o cale mai ușoară: și-au umplut sacalele de unde am putut, au luat apă din izvoare murdare, din iazuri și ast-feliu au ajutat, prin vînzarea unei ape infecte, la întinderea epidemrei. Lucrul firește, nu trebuie atribuit numai de cît unor intențiuni criminale.

E, cel mult, o lipsă de înțălegere, o lăcomie de cîștig bănesc, o aplicare a unui vechiu procedeu practicat de mulți alții înaintea lor sau, poate încă o urmare a unei filosofii pesimiste, a unor „convingeri" fataliste, că nu moare omul de cît atunci cînd îi este dat să moară, o filosofie izvorîtă din acea sfîntă ignoranță care frizează inocența și inconștiența în același timp.

Fenomene și acte de inconștiență găsim încă de multe ori la categorii sociale mult superioare acelor mizerabili și inculți vînzători de apă și de microbi. Ne amintim cu groază ce au găsit, nu de mult în Capitala țării medicii cari au organizat „razziile" sanitare prin birturile unde se vînd cu... rația, sau cu porția dacă vreți, mîncări infecte, dătătoare de boli primejdioase. Falșificările alimentare în stil mare sunt în practică pretutindeni, începînd cu obiecte de primă și vitală necesitate,—ca laptele. Exemple de inconștiență și de lipsă de scrupul abundă în jurul nostru la tot pasul.

Iată un politician care, grăbit să ajungă la cîrmă, aprinde massele inculte, deși știe că focul se va stînge cu gloanțe și pot cădea cu miile, iată i nginerul care amînă inspectarea unei mine, unde știe că pot izbucni incendii, sau pot avea loc exploziuni în fiece moment; iată medicul care pentru a nu pierde vre un spectacol ori pentru a smulge o sumă mai mare de bani, întîrzie o intervențiune care, făcută în urmă, va fi negreșit funestă; iată moșierul care prepară cu sînge rece popușoiul otrăvit pentru lucrătorii cu ziua, viitoarele victime ale pelagrei și ale nebuniei; iată farmacistul, care înlocuiește un medicament prescris prin altul mai eftin; iată comandantul care la o cumpărătură de material, va expune mii de soldați să degere cu picioarele goale ori să tragă cu arme ce nu iau foc; iată agentul provocator—la ordinea zilei astăzi în presa europeană—care va duce la moarte pe atîția eroi, cu care se declară „tovarăș" ca să-i poată spiona; iată demagogul care atrage în cursa... entuziasmului o întreagă generațiune de tineri, cu gîndul unic de a-și face o scară pentru a parveni.

Iată atîtea și atîtea, alte exemple ce abundă în jurul nostru, pentru că nu există în univers ființă mai stranie de cît omul, sclav al instinctelor, al nesațiului și al exceselor. Dictonul „homo homini lupus" e de multe ori nedrept pentru... animalul cu care se face comparația. Lupii nu se sfîșie în de ei; animalele sălbatece au o solidaritate de gen, o comunitate de instincte și de ferocitate.

Omul însă își caută victimele în rîndurile propriei sale specii, pentru că foarte adese-ori e lipsit de singura însușire care-l rîdică mai presus de celelalte viețuitoare: conștiința.

Rodion

Știința contabilității

In raport cu legea comercială

(Urmare)

Am spus mai înainte că dacă, comercianții ar fi obligați prin lege de a ține contabilitatea în partidă dublă, adică o contabilitate sistematică, această obligațiune ar fi de folos și pentru comerciant, ar fi de folos și pentru justiție.

Ar fi de folos comerciantului, pentru că el ar avea busola de orientare în afacerile sale comerciale; și dacă legea ar obliga pe comerciant că atunci cînd își face inventarul la începutul comerțului seu și își înscrie firma la tribunal să-și publice un extras de inventar, cu alte cuvinte să arate și capitalul cu care începe comerțul seu, acest lucru ar aduce mare folos creditului.

Prin urmare dacă s'ar cunoaște capitalul ce pune un comerciant în comerțul său, atunci creditorul ar avea o bază mai sigură în acordare de credite.

Comerciantul ar fi aparat de abuzul de credit, care este un pas spre ruină; s'a văzut cazuri, ca un comerciant cu un capital neînsemnat să se folosească de credite enorme; și îndată ce se ivește o criză economică chiar trecătoare, el este împins la faliment; sau neputînd rezista concurenței și crizelor cere moratoriul.

Fie care cunoaște numeroasele falimente din țară, care au atras privirea străinătății.

Ar fi de folos și justiției, pentru că o contabilitate sistematică, ar da posibilitatea pentru judecător să constate adevărata cauză a falimentului art. 703 cod. comercial.

Sînt cazuri în care comercianții cu ocazia falimentelor îndosesc sumi însemnate, pentru ca mai tîrziu să intre iar în afaceri comerciale, făcînd comerț pe numele altuia; ceia ce însamnă că și'a însușit banii de ai creditorilor.

Un comerciant poate evita declararea în stare de faliment, el poate foarte bine cu registrele sale se arată că activul său este mai mare de cît pasivul, înscriind la activ debitori fictivi, ceiace ar determina pe judecători să'i acorde moratoriul.

S'au declarat fiind el va creia o serie creditori fictivi emițînd polițe pe piață; acești creditori se vor înscrie la masa falimentului, și quotele ce vor primi, le vor împărți cu falitul, pentru că polițele nu au o cauză reală, acești creditori se servesc de poliță numită poliță de complesanță.

Recunosc însă că este greu de a deosebi cambiele reale de cele de complesanță.

Reproducem din „Dreptul" No. 10 din 4 Februarie 1899. Nu există, în realitate, nici un mijloc de control să deosebim cambiele reale de cele „fictive", așa că și aceste din urmă sînt primite la masa credelă și de aceia se anihilează dreptul creditorilor reali, cu ocaziunea rezoluțiunei ce trebuie să ia majoritatea creditorilor în deliberațiunele ce au loc în procedura falimentelor și mai ales la concordat.

De altmintrelea, acest rezultat este consecința inevitabil a teoriei cambiale, după care nu se mai cere enunțarea cauzei, așa că ori ce girant primește efectul, îndată ce condițiunile esențiale formale sînt îndeplinite.

Obligația combială este un contract formal și independent de motivele care au determinat pe subscriitor de a se obliga, așa că lipsa unei cause sau neexistența unui raport de afaceri între acel ce iscălește și cel ce primește Cambia nu atrage nulitatea obligațiunei.

Cu toate acestea polițele de complesanță nici nu pot fi inregistrate de cît făcînd articole false în registrul jurnal; în adevăr, un comerciant subscrie o poliță, prin urmare e va plăti; dar cînd se obligă cineva la plată? Atunci cînd a primit contra valoarea poliței fie în numerar fie că a primit marfă. Prin urmare în registrele comerciantului, dacă vor fi ținute în partidă dublă va figura în registrul „Casă" înregistrat numerarul ce a primit în baza poliței sau în registrul „de mărfuri", mărfurile ce a primit de data emisiunei poliței și poliția va figura la pasiv ca efect de plată. Această operațiune va fi înscrisă invers la comerciantul în ordinul căruia sa subscris efectul. Poliția va figura la activ, pentru că va primi banii, în registru de casă va fi înregistrat eșirea banilor dacă a dat bani, și înregistrat „marfuri" mărfurile ce a dat. Căutînd aceste date și dacă coincid, putem deduce că poliția a avut cauză reală.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 3 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 10 și 11 August 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 68, - jumatate loz Lei 34- Un sfert de loz Lei 17. Una optime lei 8 50

Cercetarea riguroasă a registrelor și verificarea modului de întrebuințare a sumelor pretinse încasate sau împrumutate, prin ajutorul cambiilor fictive, vor stabili uneori frauda; dar în cazul cînd comerciantul n'are de loc registru cercetarea este imposibilă. De aceia ar fi bine ca neținerea regulată a registrelor sau cînd nu le ține de loc se fie considerată de legiuitor ca un caz de bancrută frauduloasă; iar un caz de bancrută simplă art. 876 și 877 cod. com.

Față cu marele folos ce aduc registrele de contabilitate atît comerciaților cît și justiției, trebue ca comercianții să fie obligați a ține contabilitatea în partide dublă.

Să fie obligați a publica bilanțul în fiecare an.

Se declara capitalul cu care începe comerțul seu și să se prevadă pedepse aspre pentru neținerea regulată a registrelor, sau cînd nu le ține de loc.

In Austria se consideră ca bancrută singurul fapt de a nu justifica cauza încetării plăților.

In Germania, neglijarea registrelor este considerată ca bancrută frauduloasă.

I. I. Atanasiu

20 Iulie 1909

Reflexiuni asupra congresului învățătoresc.

Ceiace s'a prevăzut, s'a realizat aproape în totul: neorînduială, încurcală zăpăceala pe toată linia provenite din lipsa de prevedere a organizatorilor, așa că d. Brezeanu a făcut-o cu congresul curat *brează*, iar pe de asupra ca vărf la toate și fatalitatea cu febra tifoidă, care a purtat pe învățători de la Iași la Bacău și vice versa, încît toată linia c. f. r. Bacău—Pașcani—Iași și Iași—Tecuci—Bacău era înțesată cu dascali neaoși țerani. Febra tifoidă n'a fost decît un nod în papură, ca să zădărnicească ținerea congresului, spre a nu-și manifesta dăscălimea rurală nemulțumirile semnalate în altă parte. Escursiunea în Bucovina, prevăzută în program n'a fost decît o sbîrnîitoare pornită din timbrul de *aramă*, spre a se entuziasma învățătorii și să dea năvală la congres, cu care ocaziune vor arunca la *căldăruță*: abonamente, taxe, împrimate etc., cărora nu li se mai dă nici de frunte nici de coadă.

Ca bun se poate semnala lipsa persoanelor simandicoase și răsfățarea fățișă a *cucilor* de la băncile populare, care ne tociau auzul cu cîntecul lor monoton.

Activitatea extra școlară tratată superficial, nimic de grădinile școlare, cîmpuri de experiență, cursuri de adulți, coruri școlare și religioase; tăcere sfîntă asupra nedreptății celor 103 învățători și asupra desființării orfelinatelor, s'a insistat întrucîtva asupra rolului învățătoresc în conducerea băncilor populare, totuși după un anumit calapod dictat și nici se putea altfel cînd conducătorii asociației trăesc bine la B. P. Frica coprinsese pe cei de la Casa centrală a B. P. ca învățătorii să nu hotărască că întrucît s'au făcut datoria cu înființarea, se vor retrage din conducere și atunci băncile pe nesimțite vor aluneca în prăpastie și cu ele va peri și *berechetul* căzut pe capul multora, deci au recurs la un echivoc. Au încîntat cu promisiuni pe vre-o cîțiva modești cum e simpaticul Faur de la Măicănești (R. Sarat) și Șăitau Ilfov, cari în mod slab au susținut că învățătorii să nu să deziste de la bănci spre a arăta că sunt demni....

Atît nu era deajuns, au căutat o forță mai pronunțată, au ales pe P. T. Rădulescu, ginerile popii din Mușetești, cumnat cu fostul Dobrescu—Argeș, controlor la B. P., de altfel bun orator, însă o face pe modestul, pocăitul, pe ezuitul, pe nebăgatul în samă, purtînd haina țărănească argeșană.

Acesta urcîndu-se la tribună, în necunoștința multor învățători, vorbește sub numele de Rădulescu-Mușetești-Argeș adică învățător și începe a face sfeștania B. P., arătînd numărul membrilor și milioanele capitalizate, înălțînd în slava cerului, rolul învățătorului în strîngerea milioanelor; sfătuește și îndeamnă lupul îmbrăcat în pielea oii să continue învățătorii cu înființarea și conducerea băncilor populare, căci își zicea în sine oratorul controlor: Dacă n'ar fi fost acțiunea celor cîteva mii de luptători fără trompetă, eu Rădulescu n'aș fi de cît un casieraș la banca locală, ori un președinte invizibil; așa însă... apar la orizont cu pielea catifelată și palmele subțiete și înălbite... plas!... Pe aceiași temă cuvîntează Luca Paul R.-Sarat, învățător pentru neștiutori, el însă tot mare controlor pe spatele învățătorilor, care n'au mai rămas cu pui, găini, unt, smîntînă, vin vechiu etc. toate au fost *controlate* de controlori și de... ca om,.. de voe, de nevoe îl ospătezi și înghiți, iar el încasează șapte lei pe zi diurnă ca hrană și transport deși tot calul învățătorului e *de gloabă*.

Statutele asociației au fost discutate, aprobate și votate *tot de cei colțați* vorba lui Aricescu, mai cu seamă ca la congres au luat parte majoritatea învățători tineri, dornici de viligiatură și fără poveri familiare, deci s'au ales tot *oficiali*. Dacă cei de la banca populară au fost demascați din vreme, asociația a intrat pe mîna revizorilor așa zișii cl. II-a, afară de C. Ionescu-Lungu, toți ceilalți breslași exoficiu înregimentați, aghezmuiți, pomăzuiți etc. Așa vedem pe I. G. Dumitrașcu revizor școlar Buzeu, fost director la orfelinatul Bistrița, cumătrul d-lui Haret; Toma Spătaru revizor la Roman, cumătru d-lui ministru Morțun; Bratoșin revizor R. Sarat, un bun gladiator liberal; A. Marinescu revizor Argeș, nici înaintat măcar, dar după spusa colegilor argeșeni un însemnat tip din ordinul rep tilelor; Aramă revizor Dîmbovița, el nu putea lipsi *ca toacă de la biserică* și doi controlori la banca populară îmbrăcați țărănește: Rădulescu și L. Paul.

Intîmplător întreb un grup de învățători tineri, de ce au pus și ales astfel de comitet compus numai din Samurache a lui Alexandrescu? Toți au holbat ochii spunînd că ei nu știu nimic, i-au crezut că sunt învățători binevoitori pentru colegii lor!

Ca concluzie putem stabili că asociația învățătorilor și de data asta a călcat cu piciorul *stîng* înainte, căci au scăpat de *Tandea* și au dat peste *Mandea*!

Scipione.

Litere-Științe-Arte

Caragiale inedit.—Cu prilejul ultimelor treceri prin București ale marelui nostru scriitor Caragiale, cîți-va literați și iubitori de literatură au avut norocul să guste două din operile inedite ale acestui mare maestru: „Calul dracului" o povestire simbolică, în care realismul cel mai crud este totuși rîdicat la idealismul cel mai eterat-o vrednică pereche a minunatei novele „Hanul lui Mânjoală" și „S'a îusurat Aghiuță" un roman simbolic în care, în cadrul unei vechi povești a lui *Machiavelli* și cu modificări ce-i dă un îndoit interes, ne înfățișează, sub forma cea mai vie, scene din viața romînească din prima jumătate a secolului al XIX, ceea ce nu-l împiedică să dea un relief neașteptat ideei ce se află în temelia povestei marelui scriitor italian.

Așteptăm cu nerăbdare publicarea lor, pentru ca să urmărim noua evoluțiune, atît de interesantă, a celui mai solid dintre toți scriitorii ce i-am avut pînă acuma —scrie „Convorbirile critice"!

*

Un articol al lui Anatole France, publicat în Berliner Tageblatt, a atras asupra-și severitatea autorității judiciare berlineze.

Probabil în urma unui denunț, procurorul dădu în judecată pe redactorul responsabil al acestui ziar, pentru publicarea scrierei „imorale" a lui Anatole France.

Denumirea de „imoral" dată marelui prosator Anatole France provoacă multă indignare în cercurile literare germane, și cunoscători în chestie ca: Paul Lindau, Herman Bahr și Ludwig Fulda erau hotărîți să deschidă cu ocaziunea acestui proces o campanie asupra dreptului de exercitarea artei în libertate

Parchetul însă, în urma ordinului primului procuror și-a retras acuzarea, și astfel Germania a fost scutită de un proces care ar fi pus într'o urîtă lumină pe cerberii moralității germane.

*

Amelia Nikish soția lui Arthur Nikish scrie textul unei operete a carei libret tot ea l'a compus. Subiectul este luat după o nuvelă a lui Zschoke și pare a fi foarte bogat în scene amuzante.

Amelia Nikish mai scrie în acelaș timp alte două operete. Viitorul operetei au trebue să ne mai îngrijească dacă femeile încep a deveni poete-compositoare în acest gen frivol, dar foarte căutat.

*

Opereta „Văduvioara veselă" va fi representată în Londra septămîna aceasta pentru a 719 și ultima oară.

De oare ce la aceste reprezentațiuni asistau în medie 1400 persoane se poate spune că peste 1 milion de oameni au auzit această operetă.

S'a încasat pentru aceasta 4,929,800 lei, și s'a vîndut un jumătate milion de valsuri numai în Anglia.

*

Am primit coala a 5-a din marele dicționar biografic „Figuri Contimporane din Romînia", care și-a făcut o reputație incontestabilă, grație frumseței lui, atît prin felul cum este tipărit, cît și prin conținutul care este din ce în ce mai interesant și mai variat,

Coala aceasta dă biografiile următoare: Theodor Angelescu, advocat; C. D. Anghel, prefectul jud. Prahova; Dimitrie Anghel, poetul; Doctor Paul Anghel; Doctor George Angelescu; Iorgu Angelescu; Alexandru Antemireanu, scriitor, secretarul ziarului „Conservatorul"; Victor Antonescu, consilier la Curtea de Apel; Doctor Antipa, zoolog; Anton Antonescu, deputat; Dim. Antonescu, președintele tribunalului Bacău; Eftimie Antonescu, președintele tribunalului Ilfov; Emanuel Antonescu, profesor universitar; Mihail Antonescu, advocat; Petre Antonescu, inspector silvic; Tachari Antonescu, profesor la Universitatea din Iași; Vasile Antonescu, secretar general al Minist. Agriculturei și Domeniilor; Victor Antonescu, deputat; Const. Antoniade, magistrat și scriitor; Lascar Antoniu, advocat și Economul Ioan Antonovici.

Biografiile sunt însoțite de splendide ilustrațiuni!

Coala a 6-a și a 7-a sunt sub tipar, însă, din cauza vacanțelor, ele vor apare la sfîrșitul lunei lui August.

Direcția Dicționarului este la d. Th. Cornel, str. Cometa No. 61 București.

*

Renumitul pianist, contele Geza Zichy, președintele conservatorului național din Budapesta împlinește zilele aceste 60 ani și aniversarea sa va fi serbată cu efusiune în cercurile musicale ungare.

Zichy este fiul unui mare luptător pentru libertate ungur și dacă s'a spus despre Rafael că și fără brațe ar fi devenit un mare pictor Zichy a isbutit să devie mare pianist cu un singur braț.

In 1863 în timpul unei vînători el pierdu din nenorocire brațul drept; cu toate acestea el își însuși numai cu brațul stîng o technică care a stîrnit admirația într'ei lumi musicale. Indemînarea sa extraordinară îi făcu posibilă executarea de sonate, opere, bucăți din Chopin, Liszt și alții.

El a apărut pentru prima oară în public la 1866 și de atunci a mai apărut de multe ori punîndu-și însă arta numai în serviciul operelor caritabile.

Contele Zichy este însă specialmente cunoscut ca componist; el a compus mai multe bucăți pentru pian, orchestră, cor, și chiar două opere „Alar" și „Maistrul Roland" representate și la opera din Berlin, deosebit al a scris mai multe drame.

Diversitatea acestui talent e suficient pusă în evidență prin aceasta.

Informații

❑ Cei însărcinați cu stropirea cu var a pămîntului scos din șanțurile canalizărei, sunt sau de rea credință, sau imbecili.

In piața Unirea, colț cu strada Golia s'au făcut în ultimile zile săpături noui, pămîntul e depozitat pe trotuar și n'a fost de loc stropit cu var. In strada Moțoc, de asemeni, de cîte-va zile, s'au făcut săpături și pămîntul nici pînă astă zi n'a fost stropit cu var.

Prin alte părți, se stropește numai o parte de pămînt, făcîndu-se treaba numai de mîntuială.

Iată cum se aplică la noi măsurile contra febrei!

❑ D. dr. I. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, cu ocazia inspecției sale la Iași, a promis că imediat va completa serviciul sanitar al orașului, ținînd samă de gravitatea epidemiilor.

Dar, a rămas numai promisiune; serviciul sanitar al orașului e lipsit de un medic șef și de un medic de dispărțire, posturi cari sunt vacante de mai bine de jumătate de an.

❑ *Un grup de mari capitaliști englezi au început tratative cu direcțiunea generală a regiei pentru a organiza un mare export de sare în Indiile engleze.*

Indiile ar avea nevoe de o cantitate anuală de sare, care ar valora între 15—25 milioane lei.

Dificultatea este în privința organizărei unui transport regulat și eftin.

❑ Secretarii camerilor de comerț din țară, au fost convocați pentru mîine la ministerul comerțului și industriei.

❑ D. Artur Gorovei, fost prefect al județului Suceava, a fost numit pe ziua depunerei jurămîntului, inspector agricol, pe lîngă consiliul superior al agriculturei.

❑ D. Gh. Rotaru, învățător la Letea Nouă (Bacău) a fost transferat la Căușești Roșcani, județul Iași; d. C. Sachelarie învățător la Brăești, a fost transferat la Prisacani.

❑ Locuitorii din satul Sîrbi ne rogă să întrebăm ce s'a făcut cu petiția lor adresată prefecturei, prin care cereau să li se repare podurile dintre Sîrbi și Miroslava, care toate sunt stricate.

❑ D-ra Ana C. Severin, profesoară la școala secondară de fete din Galați, a fost trasferată, pe ziua de 1 Septembrie, la școala secondară de fete din Iași.

❑ D. dr. I. Tănăsescu, a fost numit profesor agregat la catedra de anatomie descriptivă, de la facultatea de medicină din Iași.

❑ Dl. Drd. Aurel Ștefănescu, a fost însărcinat cu conducerea măsurilor de carantină în punctul Ungheni, pentru călătorii care sosesc din Rusia.

❑ Comitetul organizator al congresului studențesc publică un nou comunicat, prin care face cunoscut că data congresului rămîne fixată definitiv pentru zilele de 15—20 August st. v. și se va menținea această dată, ori ce greutăți s'ar ivi.

❑ La Spitalul Sf. Spiridon și la „Caritatea" s'au arborat drapele negre, în urma morței Prințesei Aglae Moruzzi.

Inmormîntarea ilustrei defuncte se va face mîne Vineri, la orele 9 dimineața. Nu se va face nici o pompă, după însăși dorința ilustrei defuncte.

Cortegiul va porni de la locuința din strada Nec. Gane la cimitirul „Eternitatea".

❑ In această lună consiliul de rezboiu al corpului IV de armată nu va ține ședințe.

Consiliul se va întruni în cursul lunei August, cînd va judeca cîte va procese militare.

❑ E aproape sigur că conferințele pastorale ale preoților, care se vor amîna, vor avea loc în primile zile ale lunei Ostombrie a. c.

❑ D. Const. Artashino a fost numit profesor de desemn după natură, la școala de Belle Arte, din localitate.

❑ Cei doui inspectori sanitari, d-nii dr. C. Popescu și Slătineanu, care se află în localitate, au vizitat eri după amiază fîntînele din Păsurari luînd apă spre a o analiza.

❑ Pentru concursul de administratori de plăși, ce se va ținea la 28 Iulie c., s'au înscris 30 de candidați.

Comisiunea examinatoare se va compune din d-nii: Luca Ionescu, G. Em. Bogdan și Al. Crisnaru.

❑ Aflăm că în urma hotărîrei I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, se va face o reorganizare a parohiilor din localitate.

Parochiile vor fi împărțite după familii.

❑ Din Capitală primim vestea încetărei din viață a d-nei Ecaterina Gh. Liciu, soția d lui Gh. Liciu, fost consilier la curtea de casație.

Defuncta, în prima căsătorie, a avut de soț pe d-rul Lud. Russ din Iași.

❑ Iată numele absolvenților și absolventelor, chemați la ministerul instrucțiunei pentru ziua de 27 Iulie, spre a'și alege posturi:

Din 1904.—Georgescu Ilie, Vasiliu Gheorghe; din 1905 Popescu S. N; din 1906 Naciu Alexandrina, Ciapan Vasilichia, Nicolescu I. Ioan, Cercel Ilie, Enășescu Dumitru, Pandelea V., Cristescu I. Radu, Ionescu I. Ioan, Ionescu Șerban, Popescu Traian; din 1907 Țiripa I. N., Nicolau St., Armășescu C. N., Alexandrescu Enache, Grigoraș Ioan, Pîrșcoveanu Gh., Alecu Constanța, Modiga Dumitru, Cotenescu Gh., Dobrescu Victor, Ungureanu Constantin, Preoțescu Dictru, Roman Ioan, din 1908 Petrovan Emilia, Jipa Ana, Stoianovici Emilia, Mironescu Parimena, Zaharia Maria, Petrov Eugenia, Ștefănescu Elena, Popescu Elena, Leontescu Natalia, Sebastian Virginia, Hordilă Aristia, Jalbă Elisabeta.

Din 1909.—Gheorghiu Olimpia, Dumitriu Ana, Nimereanu Maria, Filipescu Ecaterina, Mîndru Eugenia, Damian, Elena, Dumitrescu Elena, Manolescu Constanța, Roșianu Elena, Botez Zenobia, Teodoru Elena, Dănescu Maria, Negrițescu Aurelia, Vîrgolici Elena, Mihailescu, Alexandrina, Cristescu Angela, Cristodulo Maria, Mateescu Elena, Tâmpeanu Elena, Horga Ana, Vasiloiu Ana, Macri Eugenia, Moisiu Ecaterina, Ilie Floarea, Simionesca Eugenia, Bălțatu Ana, Ciurileanu Livia, Covășneanu Ecaterina, Ionescu Floarea, Lovin Elisabeta, Popescu Angela, Savastru Maria, Gavrilov Lucreția, Istrate Ana, Mihăilescu Elena, Rădulescu Maria, Untăreanu Eugenia, Aramă Ecaterina, Băltescu Adela, Demetrian Paraschiva, Lupu Eugenia, Purcaru Elena, Stănescu Manda, Ștefăniu Maria, Ionescu D. Elena, Ionescu Maria, Pîrvulescu Averia, Trandafir Ioana, Climescu Dochia, Dimo Smaranda, Dobrescu Zoe, Galeș Maria, Gologan Elena, Scriba Minodora, Stoianovici Eliza, Georgescu Eufrosina, Crupenschi Natalia, Modîlcă Aristia, Popescu Gh. Eliza, Popescu D. Maria, Ștefănescu Floarea, Simescu Pastia, Bertini Victoria, Bucoveanu Maria, Brăilă Ortansa, Șeicariu, Ecaterina, Ionescu T. Maria, Moreș Maria.

❑ Eri s'a făcut la moșia Luscovița, din județul Dorohoiu, înmormîntarea maiorului Lățescu, fost senator și fruntaș liberal din Dorohoiu.

Defunctul Ioan Lățescu a lăsat parte din averea sa unui nepot copil al d-lui inginer Brăilescu, iar o parte mică unei femei ce îl îngrijea precum și 20 fălci de pămînt țăranilor de pe moșie.

Decedatul în viața sa a cheltuit cu politica cinci milioane lei,—mă-nt aflat de la un bătrîn liberal care a fost intim cu defunctul Lățescu.

❑ I. P. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei și Sucevei va continua în primele zile ale lunei Septembrie cu inspectarea parohiilor din Eparchia sa.

❑ Eri s'a făcut înmormîntarea lui Ion Barbu, victima crimei din mahalaua Curchi.

Pe urma lui au rămas 10 copilași.

DIVERSE

— Cu ocazia săpăturilor ce se fac în strada Lozonschi, în dreptul seminarului, s'au găsit oseminte omenești, care au fost duse la cimitirul „Eternitatea".

— Societatea comercianților romîni din localitate, a trimes următoarea telegramă camerei de comerț din București:

„Societatea comercianților romîni, din orașul și județul Iași, adînc mișcată de perderea valorosului reprezentant al camerei, G. G. Assan, transmite, prin mine, cele mai sincere condoleanțe și regrete.

Vice-preș. I. D. Martinescu.

„VULCAN"

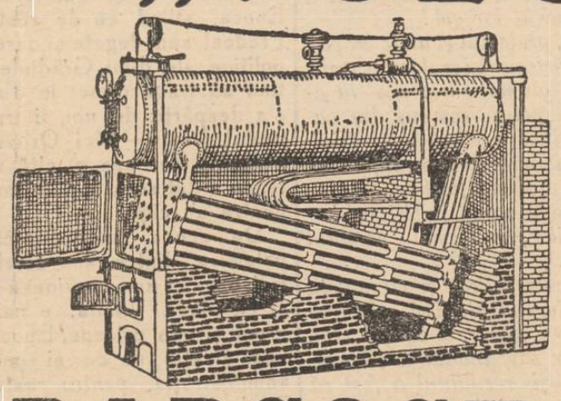

FABRICĂ DE MAȘINI

SOCIETATE ANONIMĂ

BUCUREȘTI

EXECUTA CA SPECIALITATE:

CAZANE

multitubulare cu circulațiune de apă și supraîncălzitoare

SISTEM ȘI BREVET

BABCOCK-WILCOX

LONDON

Curățitoare de apă brevet HALVOR BREDA, Transmisiuni de forță Economisoare

OFERTE ȘI PROSPECTE după cerere GRATUIT

Ultime informaţii

❑ *D. dr. I. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, a sosit azi dimineaţă iarăşi în Iaşi.*

Misiunea sa de data aceasta e dublă: va figura ca naş la căsătoria medicului primar al Vasluiului şi în acelaş timp se va interesa de isprava măsurilor orînduită de d-sa cu ocazia inspecţiei de acum cîteva zile, precum şi de isprava celor doui inspectori sanitari, trimeşi în viligiatură cu diurnă, la Iaşi, spre a analiza apa şi a constata existenţa epidemiei febrei tifoide.

D-sa s'a dus dimineaţă la serviciul sanitar al oraşului, interesîndu-se de mersul bolei, luînd cunoştinţă în acelaş timp de analizele făcute de d-nii dr. Slătineanu şi C. Popescu.

❑ *O şedinţă extra ordinară a consiliului de higienă al oraşului va avea loc astăzi la orele 6, cînd se va discuta asupra mersului epidemiei de febră-tifoidă.*

E probabil că va lua parte şi d. dr. I. Cantacuzino, directorul general la serviciului sanitar.

❑ Delegaţia samărei de comerţ din Iaşi va pleca Simbătă seara la Bucureşti pentru a lua parte la înmormîntarea lui Gh. Assan, care va avea loc Duminică

❑ **Crima din Aroneanu.**—O crimă s'a făptuit eri în comuna Aroneanu, în următoarele împrejurări:

Băetanul Gheorghe Ionel se afla la crîşmă dimpreună ca alţi băietani şi locuitori din Aroneanu.

Din discuţie, ei s'au luat la ceartă şi mai apoi la bataie.

La un moment dat locuitorul Gh. Pavel, repezindu-se la tejghesaua crîşmei, luă un cuţit mare şi repezindu-se la Gh. Ionel i-a aplicat o sdravănă lovitură în coastă.

Nenorocitul băetan a căzut jos, scaldat într'o baltă de sînge.

Aseară nenorocitul băetan a fost adus în Iaşi şi internat la spitalul Sfîntul Spiridon.

Starea lui este foarte gravă. Criminalul a fost arestat la jandarmărie.

❑ Celor 40—50 funcţionari ai căilor ferate şi posturilor bulgare cari vor merge în Rusia, li s'a permis de ministerul de interne să treacă prin Romînia fără paşapoarte.

Vizitatorii vor avea ca itinerariu: Russiuk—Galaţi, Reni, Razdelnaia, Petersburg, Odessa, Ungheni, Iaşi, Bucureşti.

❑ **Şcolare.**—După cum am anunţat, la 27 Iulie c., absolvenţii şi absolventele şcoalelor normale, se vor prezenta la ministerul instrucţiunei, unde vor fi supuşi unui examen medical şi îşi vor alege locurile unde vor să fie numiţi.

Iată locurile vacante din Moldova, plătite cu cîte 90 lei lunar, şi care urmează a fi ocupate:

Judeţul Iaşi: Căuneşti-Roşcani şi Stînca-Cîrpiţi p. I şi Poeni-Comarna postul II.

Judeţul Bacău: Păuceşti, Cleja, Săcueni, Grepile şi Fîntînele posturile I. Cleja, Prăjăştii-Traian şi Doftana p. II, Scorţeni-Pastiana, Letea Chişiţa şi Rîpi postul I.

Botoşani: Dumbrăveni No. 2, Ostopeni-Româneşti, Coslugeni-Zătănoaia, Brehueşti-Corocăeşti (Fîntînele), Gorbăneşti-Blăndeşti, Călugăreni-Ungureni, Zătănoaia-Lunca, Băbiceni, Brehueşti, Ungurenii-Săpoveni, Buzeni-Băluşeni, Drăcşenii-Băluşeni, Truşeşti-Guranda, Hartişti şi Fîntînele, posturile I, Călăraşi Răughileşti postul IV.

Judeţul Dorohoiu: Hudeşti-Mari p. III. Hudeşti-mici p. II, Tureatca şi Lisnap II, Bivolu, Tureatca, Cordăreni, Hreatca şi Suhărău posturile I.

Jud. Fălciu: Podoleni-de-sus p. I. judeţul Roman: Hândreşti-Miclăueşeni, Boteşti, Păuceşti-Poenari şi Heleşteni-Oboroşeni posturile I, Gherăeşti p. III, Porceşti-Hociungi, Heleşteni, Pildeşti şi Lagna posturile II; judeţul Suceava: Mădeni-Pîrăul-Cîrjei p. I; judeţul Tecuci: Lieşti-Şerbăneşti p. III, Plosuteni-Homocea şi Corni-Tătăreşti p. I, Matca, Poiana, Onceşti-Noi şi Tudor Vladimirescu posturile II; judeţul Tutova: Voineşti, Prisacani-jugani şi Pueşti-Ruşi posturile I; judeţul Vaslui: Ivăneşti-Poeneşti, Stoborăni-Soleşti, Borăştii-Bîrcu, Ţibana-Gîrleşti, Poiana Cîrnului-Hiliţa şi Bărzeşti-Brăhăşoaia posturile I, Ciorteşti şi Muntenii-de Sus posturile II şi Micleşti p. I.

❑ Numirea celor doui administratori de plasă în locurile vacante din judeţul nostru, nu s'a făcut încă, deşi în toată ţara aceste numiri s'au făcut încă de mult.

Recomandaţiile făcute de d. C. Moţoi, care ţine loc de prefect, se vede că n'au avut efect.

❑ Din telegramele sosite la ministerul de interne reese că cu toată seceta lungă porumbul n'a suferit încă.

La 16 Iulie a plouat în diferite localităţi şi ploaia a făcut mult bine porumbului.

In cea mai mare parte a judeţelor nevoia de ploaie se simte; dacă seceta mai durează cît-va timp recolta porumbului care promitea a fi abundentă va fi compromisă.

❑ D. Haret a ţinut să dea o nouă palmă d-lui dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, prin numirea d-lui Dr. Tănăsescu la catedra de anatomie descriptivă, de la facultatea de medicină din Iaşi.

Se ştie că acum un an şi jumătate se instituise concurs pentru această catedră la care s'au prezentat doui candidaţi: d-nii Dr. Tănăsescu şi Dr. Reiner. Acesta din urmă, protejatul directorului general serviciului sanitar s'a retras din concurs, iar celalt candid a reuşit.

A trecut un an şi jumătate numirea nu se mai făcuse; nici macar nu se mai ştia de dosarul concursului.

Acum cînd duşmania între d. Haret şi d. dr. Cantacuzino, s'a dat pe faţă ministrul cultelor a ţinut să-şi mai plătească o poliţă către directorul general al serviciului sanitar, numind pe d. dr. Tănăsescu.

❑ Ziarului „Berliner Tageblatt" i se telegrafiază din Viena că M. S. Regele Romîniei se va întîlni anul acesta la Ischl, cu împăratul Franz Iosef.

❑ Pe lîngă şcoala normală „Vasile Lupu", din localitate, se va înfiinţa o bibliotecă.

❑ Invăţătorii: Biber Ialomiţa, Georgescu Dîmboviţa, M. Chiricescu Gorj, Eftimescu Putna, Rădulescu Muscel, Coman Tutova, Pîrvulescu Romanaţi, Dumitrescu Prahova, Păunescu Ilfov, Popescu Vlaşca, Stoleriu Botoşani, Rapa şi Voicu Tulcea, Helgiu Constanţa şi Holban Iaşi, au plecat în excursiunea de vacanţă prin ţară şi prin ţările vecine locuite de romîni, pe comptul Casei şcoalelor şi cu bilete de liber parcurs pe toate căile ferate romîne.

La înapoere, învăţătorii vor prezinta rapoarte ministerului.

❑ Academia romînă a fixat următoarele subiecte pentru diferitele premii pe cari le va decerne în cursul anului 1910.

Premiul Eliade Rădulescu de 5000 lei se va acorda unei lucrări în limba romînă, tratînd despre poesia populară romînă, de stilul şi versificaţia ei.

Premiul Adamache de 5000 lei (divisibil) se va decerne autorului celei mai bune lucrări despre Sufixele în formaţiunea cuvintelor în limba romînă, studiate din punctul de vedere al formei, sensului şi originei lor.

Premiul G. San Marin de 2000 lei se va decerne celei mai bune lucrări în limba romînă consacrată unui expozeu al tuturor formelor intervenţiei de stat între capital şi muncă în profitul muncitorilor.

❑ La Bursa de cereale din Buda-Pesta se calculează că în anul acesta Romînia va putea exporta 9—10 milioane chintale metrice de grîu.

In ce priveşte calitatea grîului romînesc, ea este foarte mult apreciată la Buda-Pesta, afară de grînele ce se cumpără la Brăila cari sunt prea amesticate. Dar cele ce se cumpără la Calafat, precum şi direct de la proprietari sunt considerate ca neîntrecute.

❑ „Wiener Aligemeine Zeitung" publică un articol, intitulat: „Maghiarii şi Romînii", în care se ocupă de ordinul recent al ministrului Apponyi relativ la învăţămîntul religiei ortodoxe în şcolile statului. Ziarul citat spune că acest ordin constitue o nouă şicană pentru naţionalităţi. El este îndreptat şi contra grupărei lui Justh, care tinde să-şi apropie naţionalităţile spre a-şi cîştiga astfel aderenţi printre membrii grupărei lui Justh. Este regretabil din punct de vedere civilizator, cultural şi politic—scrie „W. A. Z."—că guvernul ungar se atinge de sentimentul religios al naţionalităţilor numai în interesul unei tactice de partid. Dacă Ungaria ar urmări o politică de stat, aşezată pe baze largi, ea nu ar trebui să jignească susceptibilitatea Romînilor, cu atît mai puţin cu cît stabilirea unei înţelegeri între Romîni şi Maghiari este cea mai bună garanţie pentru viitorul şi binele ţărei.

❑ Ministerul instrucţiunei face cunoscut că elevii preparaţi în particular, cari au fost declaraţi corigenţi la examenele din Iunie sau cari din cauză de boală sau forţă majoră au fost amînaţi pentru Septembrie, vor trece examenele în zilele de 1—8 Septembrie înaintea comisiunei, ce se va institui de minister.

Elevii corigenţi vor plăti o taxă de 25 lei.

Cererile de înscriere pentru aceste examene se vor adresa ministerului pînă în ziua de 10 August.

Elevii corigenţi nu vor putea trece examenul de cît în oraşul unde au fost declaraţi corigenţi.

❑ Ministerul comerţului şi industriei a cerut avizul Camerilor de meserii, să opineze, dacă inginerilor li se poate elibera brevete de maeştri.

Camera de Meserii din Iaşi se va pronunţa zilele acestea, relativ la chestiunea prezentată de Minister.

Legea meseriilor însă, e clară, în ce priveşte persoanele ce au dreptul a obţine brevete de maeştri; adică, numai meseriaşii, nu şi inginerii.

După cît ştim însă, dorinţa mai multor ingineri din ţară este să obţină asemenea brevete.

❑ Cei doi inspectori sanitari, din care unul inspector al fabricelor, trimeşi în localitate pentru... combaterea febrei-tifoide, au inspectat eri mai multe străzi şi diferiţi bolnavi, pentru a cerceta origina epidemiei!

D. dr. Slătineanu, care a fost trimes ca «bacteriolog», a început să facă analiza apei,—nu însă la vre-un laboratoriu al statului, ci tot la laboratoriul particular al d-rului Nimereanu.

După ce vor sta 10 zile în Iaşi, cei doui inspectori sanitari, vor face un raport asupra inspecţiilor făcute în Iaşi, pe care 'l vor înainta direcţiunei generale a serviciului sanitar.

❑ Ziarul „Budapester Correspondenz" se declară autorizată de a declara că ministrul cultelor al Ungariei, a dat, în adevăr, ordin rectorilor universităţilor, de a interzice studenţilor romîni din Ungaria de a lua parte la congresul studenţesc ce se va ţine la Iaşi.

In urma acestui ordin, rectorul Universităţei din Buda Pesta a chemat la el 8 studenţi romîni, care au oare-care influenţă asupra camarazilor lor şi i a sfătuit să nu participe la congresul de la Iaşi.

Studenţii au declarat în numele colegilor lor, că studenţii romîni din Ardeal, vor lua parte la congres ori ce s'ar întîmpla.

❑ Nici cînii nu sunt lasaţi la voia întîmplărei pe străzile Parisului. Credincioasele patrupede au azilul lor special construit la Gennevilliers, la marginea oraşului.

Peste 500 de cîni, lepadaţi sau rătăciţi pe străzile uriaşului oraş, sunt aduşi în acest azil; aci ei sunt îngrijiţi şi hrăniţi pănă ce se iveşte stăpînul vechiu sau un stăpîn nou. Aceste scene sunt exact reproduse pe pînza cinematografului din grădina Chateau aux fleurs.

Noul program din astă seară Joi, mai cuprinde o grandioasă piesă teatrală „Vînătorii de blănuri" interpretată de artiştii dramatici ai teatrelor Rejane şi Ambigu din Paris. Apoi: Saltimbanci comici, La lună, Aveţi permisie de a vîna?, Visul păzitorului etc., sunt sujete noue, inedite, cuprinse în noul program de astă seară Joi 23 Iulie.

❑ Aflăm cu păvere de rău că azi dimineaţă a încetat din viaţă d-na Meissner, mama d-lui C Meissner, profesor.

Condoleanţele noastre.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 23 Iulie.

In chestia indigenatelor

— Telegrama d-lui Badareu —

Bucureşti.—„Conservatorul" a publicat acum cîte-va zile o serie de însinuări calomnioase la adresa distinsului nostru fruntaş, d. Alex. A. Badareu asupra unor pretinse indigenate.

D. Al. A. Badareu, care se află la Paris, a trimes următoarea telegramă confratelui „La Roumanie" din capitală:

„Sunt lîngă patul fiului meu mai mare care a suferit o gravă operaţiune şi citind unele ziare, am văzut că adversarii mei au reeditat acuzaţia calomnioasă, după care aşi fi traficat indigenatele.

„Cum adversarii mei au avut destulă vreme şi suficiente mijloace pentru a se informa amănunţit asupra acestei legende, îi somez să dea nume proprii asupra împămîntenirilor bănuite.

„Nu le cer nici probe, nici chiar prezumţii, dar numai motivele bănuielei lor, luîndu-mi angajamentul de ale face dovada că e vorba de o pură invenţie şi că sunt victima unei, odioase calomnii, cum am făcut'o de alt-fel ori de cîte-ori s-a făcut încercarea de a se preciza acuzaţia cu nume proprii".

(ss.) Bădăreu

Febra tifoidă în Capitală

Bucureşti.—Azi febra tifoidă pare a descreşte.

Cazuri noui nu s'au mai constatat.

Afacerea d-rului Petelenz

Bucureşti.—Instrucţia în afacerea doctorului Petelenz a descoperit o scrisoare a d-nei Brand către o prietenă a sa, căreia îi scria că d-rul Petelenz i-a provocat avortul, în schimbul unei sume mari.

Incendiul dela Mănăstirea Agapia

Tg.Neamtz.—Un incendiu a isbucnit azi dimineaţă la mănăstirea Agapia. Focul a luat naştere de la nişte chilii ale maicilor şi a distrus şi o parte din Arhondorie.

Printre vizitatorii de aci a produs o vie impresie, căci focul acela coincide cu cel de acum şase ani tot la acea monastire.

Războiul Spano-Marocan

Mellila.—Marocanii au atacat astă noapte un transport de merinde.

O coloană de aparare a fost de asemenea atacată.

Călătoria lui Zeppelin

Frankfurt.—Balonul Zeppelin a pornit azi în călătorie spre Colonia.

Plecarea s'a făcut la orele 4 şi 40 dimineaţă.

Din Ems se telegrafiază că balonul a fost zărit în mersul seu spre Colonia.

Intervederea Regelui cu Imparatul Frantz Iosef

Viena.—Planul călătoriei împăratului Frantz Iosef, a fost modificat în vederea vizitei M. S. Regelui Carol al României.

In ziua de 30 August împăratul Frantz Iosef va fi la Viena, iar în primele zile ale lunei Septembrie va primi la palatul din Schönbrünn vizita regelui Carol.

In caz cînd regele Carol nu va mai veni, împăratul Frantz Iosef se va duce la Ischl.

Greva generală la Stokolm

Stokolm.—Azi s'a declarat aci greva generală. Muncitorii căilor ferate ca şi ceilalţi muncitori au încetat lucrul. Totalul greviştilor e de 250 mii.

Aceasta este greva cea mai mare ce s'a putut vedea vre-odată.

Situaţia în Spania

Barcelona. — Situaţia pare că s'a mai îmbunătăţit. Noaptea trecută s'a petrecut în linişte. Liniile ferate au fost restabilite.

Scrisoarea d-rului Babeş

Buda Pesta.—In urma publicării scrisorii d-rului Babeş, ca răspuns la scrisoarea d-rului Preis, presa maghiară, a pornit o furtunoasă campanie în termeni foarte vehemenţi la adresa medicilor romîni.

PRIMARIA COMUNEI IASI

ORDONANŢA

Noi Primarul Comunei Iaşi, pe baza Art. 58 din legea Comunală,

DISPUNEM

Pentru depozitarea gunoaelor din oraş se înfiinţează patru vărsătoare şi anume:

1) *Depozitul Cantea* pe şesul Bahluiului, între vechiul hipodrom şi gîrla Cantea; 600 metri departare de Fabrica de Tutun.

2) *Depozitul Trei-Calici* pe şesul Bahluiului la 350 metri spre nord de şoseaua Trei-Calici lîngă întîlnirea pîrăului Nicolina cu apa Bahluiului

3) *Depozitul Ţuţora* pe şesul Bahluiului la 800 metri departe de Bulevardul Brateanu.

4) *Depozitul Albineţ* se menţine pe locul actual.

In afară de aceste patru depozite, care pentru a fi cunoscute vor avea tabele indicatoare, nu este permisă varsarea gunoaelor pe alt loc şi deci se desfiinţează depozitele din Tg. Sărăriei, de la curba şoselei naţionale de lîngă Fabrica de Tutun, de lîngă şoseau Trei-Calici din apropierea rampei C. F. R., de la capătul Bulevardul Brăteanu şi de la Bariera Leculeşti.

No 15618 Iulie 23 1909

Clinica boalelor de ochi
Doctor C. MICLESCU.
oculist operator.
CASELE FARMACIA CONYA
Str. de Sus No. 312

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Anibal I. Ciurea
AVOCAT
Strada Muzelor No. 6.

De vînzare O VIE situată la Vişan lîngă pepiniera statului.
A se adresa la Biroul „Agentura" din strada Primăriei No. 28 Iaşi.

Dr. Suzana Wechsler
Boli de Femei.—Faceri.
Consultaţiuni 2—4 p. m.—
Str. Anastasie Panu No. 43

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colţ cu Rîpa galbănă)
Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux
Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Cureţenia cea mai perfectă.
Müller

Zugrav de casă
Execut ori ce fel de **zugrăveală modernă.**
Rog a se adresa doritori în str. Tataraşi No. 27
David Zwibel

Toate Doamnele şi Domnişoarele care au plecat din oraş fără să fi cumparat cîte-ceva din frumoasele mărfuri ale Magazinului
„LA „VULTUR"
pot comanda imediat ce vor dori, căci preţurile vor fi tot atît de ieftine ca şi în Iaşi.— Ca beneficiu pentru tot timpul vacanţei, trimiterea comandelor vor fi gratuite.
Bluzele de linon, torschon, şi ghipiură se vînd cu preţuri foarte reduse.

EUG. HEROVANU
AVOCAT
Strada Golia No. 19

Teodor Stoienescu
Fost procuror de Curte
AVOCAT
Iaşi 17, str. Vechie'
(poarta bisericei Bărboi)

Profesor special franceză, germană, matematici, curs primar, secundar.
Adresaţi-vă: Mihăilă Sf. Athanasie 4

BAILE OGLINZI
TÎRGUL NEAMTZ
(PRIN GARA PAŞCANI)
Inceputul sezonului la 25 MAIU

Staţiune climaterică lipsită de curenţi cu un aer curat sănătos, situată la poalele munţilor Neamţului lîngă o pădure seculară avînd o poziţie pitorească.

BAILE SALINE cele mai concentrate similare băilor: Hall, Ischl, Reichenhal, conţinînd clorură de sodiu, bromură de magneziu, iod, etc.

Inhalaţiuni moderne.—HIDROTERAPIE

Băi recomandate ca suverane contra: Reumatismului, scrofuozei, limfatismului; boalelor de femei şi copii; boalelor de piele, cloroză; rachitism, paralizie, metrite, salpngite, fibrome, etc.

HOTEL ŞI RESTAURANT EXCELENT
sub conducerea d-lui Max fostul director al Hotelului Binder din Iaşi

O ORCHESTRA VA DELECTA PUBLICUL

Masa în hotel table d'hôtes 4 l. 50 b. de persoană zilnic cuprinzînd şi cafeaua cu lapte: copii pănă la 10 ani plătesc 3 l. zilnic.
Angajamente pentru camere se fac chiar de pe acum trimiţîndu-se un acompt la Tg. Neamţ.

EFTIN ŞI FOLOSITOR

Pentru cei ce nu se pot deplasa recomandăm sarea extrasă din apa minerală de oglinzi, conţinînd toate elementele unei băi naturale. Se vinde la cerere a 1 leu 50 cutia de 2 kgrame sare neto. A se adresa Administraţiei.

Concesionar RUDOLF FRITZ

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală **7 Milioane** BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei No. 28—IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agenţură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No...., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

„ANCO A"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre. terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CURELE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

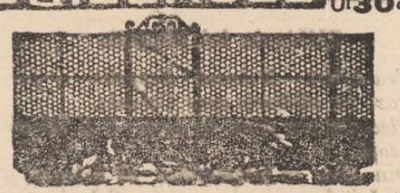

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. Les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL
2es quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Gelia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa III a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 10 şi 11 August 1909

Se poate cîştiga in caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţ vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Princip la Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50 lei	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V. — No. 781 — Sîmbătă 25 Iulie 1909

Operă — nu bucatarie comunala

Ori-ce călător străin, care trece prin țara noastră este uimit de bogăția solului și subsolului nostru, și de sărăcia orașelor noastre. De la un cap la altul al țărei se întind cîmpii mănoase, cari pe timpul recoltelor stau încărcate de producte frumoase și îmbelșugate; dealurile sunt pline de vii și livezi roditoare și de fînețuri; păduri nesfîrșite se întind spre munți, iar sub soluri, imense isvoare de bogății așteaptă exploatarea.

Ce țară avută și fericită, poate spune ori-ce străin colindînd în lung și în lat scumpul nostru pămînt, bine cuvîntat de D-zeu. Dar dacă, acest călător străin, s-ar scoborî din tren la ori-ce stație, a vre-unei capitale de județ, rămîne înmărmurit de ceea ce vede, și i se pare că este în altă țară și pe alt pămînt.

Case mici, pe ici pe colo cîte una mai răsărită,—strade prost pavate—iar altele de loc, lipsă aproape complectă de canalizare, lipsa de apă și mai mult simțită—lumina primitivă, și o murdărie nedescrisă pe strade.

Ce țară săracă și necivilizată, va fi nevoit să strige străinul la vederea acestor orașe, de la care statul a luat pe fie ce zi totul, fără a le da în schimb nimic!

Insuși Bucureștii, în afară de centru, are mult orientalism într'insul. Ungurii pretind că occidentul se sfîrșește la poalele Carpaților, dinspre ei—și că pe dată ce intri în Romînia, intri în Orient. Și ca dovadă Ungurii dau orașele noastre—dau însăși Capitala țărei noastre.

Un popor se poate vedea pînă la ce grad de civilizație și de putere economică a ajuns, după orașele care le locuește, și în special după Capitala țărei sale. Aceste orașe, în frunte cu Capitala țărei, sunt oglinzile în care se reflectează toată viața culturală și economică a țărei,—toată civilizația ei! Și Ungurii ne dau de pildă Buda-Pesta lor,—și ne întreabă dacă ne dă mîna să ne comparăm cu dînșii.

Toate aceste reflecții, mi-au venit în minte, cînd am cetit eri într'un ziar liberal, laudele exagerate cari le aducea d-lui Vintilă Brătianu, pentru lucrările întreprinse la primăria Capitalei, în cursul acestor doi ani, de cînd conduce Comuna. Organul liberal, găsește un mare merit d-lui Vintilă Brătianu, că a înzestrat cu apă cîte-va cartiere mărginașe ale Bucureștilor, fără a recurge la noi împrumuturi, cari să greveze budgetul, că a făcut pavagii pe numeroase strade, din economiile budgetare — și că tot de pe urma acestor resurse a întins canalizarea orașului și la unele mahalale.

Pentru toate lucrările, ziarul liberal găsește că d. Vintilă Brătianu a făcut o mare reformă la comună, că a realizat mari progrese și înaintea căruia toți adversarii d-sale politici trebue să se închine cu respect!

Socotim că se închină cu destulă... slugărnicie ziarul liberal, față de fratele primului-ministru, pentru ca să nu mai aibă nevoe să facă asemenea îndemnuri adversarilor săi politici.

Dar să fie oare adevărat, că toate acele lucrări tehnice, de edilitate și îmbunătățiri sanitare întreprinse de Primarul Capitalei, constitue o adevărată revelație în toate ramurile acestei administrații?

O asemeuea revelație nu se poate face, cu resursele budgetare anuale—și cînd ziarul liberal se laudă cu activitatea d-lui Brătianu, pentru lucrările efectuate pe principiul economiilor budgetare noi vom răspunde că opera sa de la Primărie, este o operă de bucătărie comunală, pe care o poate face ori-ce primar rural, dar care e departe de a ni'l prezenta ca pe un om cu concepții mari, cu inițiativă puternică și cu pricepere în chestiuni de înfrumusețare a orașului în fruntea căruia se află.

Capitala noastră pentru a fi rîdicată la rangul orașelor din străinătate, are nevoe de lucrări mari, de sacrificii bănești extraordinare.

Ungurii pentru ca să transforme Pesta, într'un oraș occidental în felul cum se găsește astă-zi, au cheltuit sute de milioane; cartiere întregi au fost date jos, și străzi mari și largi cu clădiri monumentale au fost croite și rîdicate, ani de-a rîndul fără întrerupere, — lumină, apă, pavaje, etc., etc., s-au introdus pe dată și in raport cu ultimile descoperiri și progrese ale științei și industriei; iar alături de cetățeni, a intervenit și statul și a contribuit cu mijloace bănești pentru înfrumusețarea Capitalei sale, în care se oglindea avuția și civilizația însăși a statului.

Același lucru și pentru celelalte orașe, după Pesta, ca să nu vorbim de cît de această țară, vecină cu noi —și de care ne ciocnim la fie-ce moment.

De sigur, nici un primar al Pestei, n-a avut mentalitatea d-lui Vintilă Brătianu ca să pretindă că poate rădica orașul seu cu veniturile anuale; că asemenea venituri au trebuit a fi veșnic urcate, prin crearea de industrii și de alte mijloace de producțiune, în special în împrejurimile Capitalei, pentru a ușura noile sarcini—create prin contractări de noi împrumuturi pentru efectuarea lucrărilor în chestiune, se înțelege de la sine, că a fost una din preocupările de căpetenie ale spiritelor luminate și largi, cari au condus și administrat asemenea orașe.

Dar o lucrare care să schimbe radical fața unui oraș care să'i dee aspectul de oraș civilizat — nu o pot face de cît oameni cu concepții mari cu spirit de îndrăzneală și inițiativă din stofa cărora nu se pot, croi oameni de talia d-lui I. Brăteanu.

Primarul Capitalei—e om de lucruri mici—de bucătărie comunală—și nu se poate aștepta nimeni de la d-sa la alte lucruri de cît o conductă de apă pe o stradă lăturalnică, sau un pavaj de bazalt, pe o uliță de a zecea mînă.

Atîta tot! Așa și-a inceput administrația sa la Primăria Capitalei și așa și-o va sfîrși.

Dar cum au fost în fruntea Capitalei țărei, oameni cu energie și inițiativă, capabili de a face lucrări cari să iasă din comun, și să ridice tot mai sus Bucureștii, să nadăjduim că timpul nu'i departe, și îi vom avea iar așa cum îi dorim și cum ne trebuesc.

Govora, 20 Iulie, 1909.

Vespasian I. Pella

CINE CALOMNIAZĂ!

Am publicat eri telegrama, pe care fruntașul nostru d Alex. A. Badareu a trimes'o confratelui „La Roumanie", în chestia calomnioaselor insinuări cu indigenatele.

Fruntașul nostru, d. Al. A. Badareu, probabil că nu știe că calomniatorul său de azi este nemernicul Gogu Robescu, client al pușcăriei din Galați.

De cât pușcăriașul să nu-și închipuiască că nu avem ac de cojocul lui. Traficul nerușinat pe care-l făcea cu împămîntenirile grecilor, în toiul conflictului greco-român, a scandalizat pe întreaga Cameră conservatoare. Vom reproduce, după „Monitorul Oficial" dezbaterile cu privire la împămîntenirea unui grec, susținută de faimosul Gogu Robescu și combătută cu multă tărie de d. Nestor Cincu.

Dacă vom face această dovadă, nu e pentru a da în vileag operațiunile unui Gogu Robescu, calitatea lui de fost pușcăriaș vorbește de la sine. Voim numai să arătăm halul de imoralitate în care se găsește gruparea junimistă, cînd un pușcăriaș ca Gogu Robescu, după atitea negre pacate îl mai are și pe acela de a fi traficat cu împămîntenirile, mai îndrăznește să lasă la lumina zilei, ba încă să acuze pe alții de un păcat care i apasă propria conștiință!

In ce privește pe iubitul nostru fruntaș, d. Al. A Badareu, probabil că în starea de suflet în care se găsește, nu și-a putut da seamă din primul moment, că acuzator al d-sale e Gogu Robescu, ori cum însă somația fostului ministru de justiție trebue să fie un bici ce cade greu asupra spinării pușcăriașului de la Galați și a mandatului său de la Florești!

Executa-se vor? Nu credem

Razii politico-sanitare

Raziile sanitare din Capitală, au procurat presei liberale ocazia de a rîdica în ceruri administrația comunală, pe d. Brăteanu și pe d-rul Botescu,—inițiatorul lor!

Așa, administrație comunală, mai rar a avut țara romînească! Adevărați părinți ai comunei, care prețuesc sănătatea publică și se jertfesc pentru ea,—strigă în cor ziarele liberale de 'ți asurzesc urechile.

Noi nu suntem protivnici acestei idei, ba chiar am aprobat o—căci a fost de natură a mai pune puțină rînduială prin magazinele, birturile și cîrciumele negustorilor, găsite insalubre.

Dar și laudele exagerate ce se aduc de presa partidului, d-lor Brăteanu și dr. Botescu, nu prea le fac multă cinste, mai cu seamă cînd s'a aflat că pentru unele restaurante și cîrciume, asemenea razii au fost excelente mijloace de persecuțiune politică, pe cînd pentru altele, de mare toleranță sau favoare politică.

Pentru a lovi în diferiți comercianți cari în trecutele alegeri parțiale au votat cu opoziția, inspecțiile sanitare au găsit cele mai mari infecțiuni, s'au dresat procese verbale de contravenție pe capete.

Tot vechea și vestita contravenție de la 48—modernizate prin sistemul în chestiune!

Iar la cîrciumarii și alți comercianți ai partidului, curățenia cea mai perfectă, și alimentele cele mai bune s'au găsit.

Tot liberal să te faci că toate sunt bune —și curate; e de ajuns să fii liberal, sau să votezi cu guvernul, ca să nu ți se mai strice nici o mîncare sau băutură și să ți se acorde premiu sau medalie de igienă și salubritate!

D. Carp în străinătate

D. Petre Carp, șeful grupărei junimiste, a părăsit deunăzi Capitala pentru a se duce în străinătate, unde va acorda, de sigur, vre-un nou și răsunător interview presei austriace, germane sau ungare.

D. Carp face aceasta în toți anii. D-sa se duce în străinătate cam la epocile cînd se găsește acolo vre-un consilier al Tronului României sau un bărbat de Stat pentru a face umbră în jurul lui și sgomot în jurul său, se grăbește să ne critice neamul, să ne tăgăduiască drepturi, să ne compromită idealuri prin declarațiuni ce face unei anumite prese, totdeauna gata să ne facă vre-un rol.

Așa a făcut-o nu mai departe de cît anul trecut, cînd a declarat unui redactor al ziarului *Neue Freie Presse* că Romînia nu are nici un interes mare în Macedonia, că chestiunea macedoneană este pentru noi chestiunea Hecubei.

De sigur că și anul acesta d. Carp nu va perde prilejul de a se afirma ca nepatriot în ochii presei străine.

Așteptăm dar fără surprindere, nouile declarațiuni ale d-lui Carp și le vom găsi totdeauna conforme și cu sentimentele ce le-a proferat pentru idealul nostru național și cu temperamentul său politic de a vorbi numai atunci cînd căldurile tropicale exercită o anume înrîurire.

Este chiar surprinzător ca atunci cînd termometrul indică 50 grade, d. Carp să nu fi făcut pînă acum nici o declarație de senzație presei europene.

Succese ridicole

Rezultatul alegerei comunale de la Caracal, continuă să usture pe guvernamentali. De și au trecut două săptămîni guvernamentalii simt încă nevoia să spună că takismul a suferit în acel oraș o capitală înfrîngere: Inainte de alegeri, guvernamentalii erau enervați că opoziția democrată dă prea mare importanță unei alegeri comunale dintr'un oraș de provincie, de a zecea mînă. Iar după alegere, cînd lista guvernamentală a putut fi proclamată aleasă cu vr'o 20 voturi mai mult, guvernamentalii o trag într'una cu dezastrul tachist.

Dezastru tachist? Adică de ce mă rog? Guvernamentalii au perdut noțiunea situațiilor politice, și ne cred pe noi la putere și pe ei în opoziție, cînd vorbesc de dezastrul nostru pentru că n'am cucerit alegerea.

Partidul conservator-democrat, ca partid politic de opoziție și serios organizat, a crezut de a sa datorie să lupte în aceste alegeri cum a luptat de altmintrelea în toate alegerile ce s'au efectuat în țară de la constituirea sa. Liberalii din Caracal, au înțeles ce adversar serios au în față și pentru a nu suferi înfrîngere, cu toată zestrea guvernamentală, au recurs la sprijinul grupărei junimisto-cantacuziniste din localitate și au mers mînă în mînă în alegere.

In potriva acestei coaliții democrații au luptat cu toată energia și resultatul a fost că lista junimisto liberală a întrunit vr'o 20 de voturi mai mult și a fost proclamată aleasă.

Aceste 20 de voturi constituesc pentru liberalii din Romanați un mare succes electoral, iar pentru democrați o înfrîngere decisivă.

Noi însă întrebăm pe cei cari nu sunt pătimitori și îi rugăm să ne răspundă, dacă liberalii n'ar fi avut puterea în mînă și sprijinul junimiștilor alături s'ar fi putut rîdica la voturile în chestiune?

In cele 20 voturi obținute d'asupra noastră, cîte sunt datorite puterei și cîte dobîndite de la junimiști?

Ori cît de sgîrciți ar fi cu partizanii d-lui Brabețeanu care a făcut-o pe cel mai detestabil liberal electoral în Caracal cu prilejul alegerei, și ori cît de neștiitori am considera pe liberalii deacolo în mînuirea aparatului puterei tot nu putem admite că ei n'au putut scoate prin aceste mijloace și asemenea sprijin, cel puțin surplusul de voturi prin care au cîștigat alegerea.

Apoi dacă reușita o datoresc acestei situații pe care nimeni nu le-o rîvnește se poate vorbi de un triumf electoral liberal și de o înfrîngere a democrșilor?

Infrîngeri ca la Caracal, să avem noi totd'auna, căci vor ști și pănă unde trebue să comptăm pe forțele noastre, și unde trebue să dăm lovitura de grație coaliției monstroase care a viețiat cu totul viața politică a țărei.

OAMENI ȘI LUCRURI

LA POȘTA MICĂ...

Cine vrea să fie în curent cu tot ce se petrece în lume și cu toate manifestările de natură mai mult sau mai puțin intelectuală, nu se mulțumește a ceti numai primele pagini ale ziarelor, ci va urmări pînă și notele prizărite în colțuri, va explora părțile mai puțin cetite.

Practic, cînd pot sistemul acesta și adeseori culeg impresiuni interesante ori picante pe care nu mi le-ar fi dat cetirea ziarului în alte condițiuni.

Bună oară. Ziarul „uniunii socialiste și al sindicatelor unite" din România are în fie-ce număr o „poșta mică", unde de multe ori se pun la cale—în formule drastice și în răspunsuri laconice—chestiuni arzătoare și importante, ba chiar probleme de înaltă politică europeană. Așa, în prenultimul număr anonimul redactor însărcinat cu poșta mică moralizează pe „tovarășul" W. în modul acesta pentru un articol, care nu-i s'a publicat:

„Nu cunoști concepțiile politice de azi ale lui Briand, pentru că alt-feliu nu i-ai fi exprimat așa de călduroase felicitări. Să nu ne amăgim singuri".

In cît de puține cuvinte se exprimă aci disprețul suveran pentru acel „renegat" de Briand care în cîți va ani a evoluat de la stația unui modest avocat al sărăcimei din Montmartre pînă la acea de prim-ministru al Franței și arbitru al diplomației și al politicei europene...

Tovarășului A. L. din Iași îi se expediază de asemenea o morală ast-feliu stilizată:

„Ai aerul să compătimești pe Clémenceau. Ai uitat purtarea lui în greva de la poștă. Nu se va publica"... Vedeți: a căzut în cursă tot pe tema politicei din Franța.

Intr'adevăr; dacă se publica articolul tovarășului A. L. Europa asista la un curios spectacol de contrazicere. In ziarul pur social democrat o „compătimire" pentru un „renegat" ca Georges Clémenceau la a cărui cădere nu puțin au contribuit leaderii socialiști ai Franței oameni lipsiți de ori-ce urmă de vanitate, de ori-ce contrazicere în viața privată și politică, de ori-ce ambițiune, de ori-ce interes și de ori-ce defect.

Sărmane Clémenceau! In zadar ai dat timp atîtea decenii, dovezi de temperament și de talent; în zadar ai răsturnat guverne și ai pedepsit atîtea păcate; în zadar ai săvîrșit atîte acte eroice și generoase, în zădar ai cucerit faima de mare cugetător și scriitor, în zadar...

Acum la bătrînețe de-abia se învrednicesc acei drepți și infailibili să te maltrateze la „poșta mică", în josul paginei a patra..

Primește drept mîngăiere cea mai umilă .. compătimire!

Rodion

ILUZIA FERICIRII

Nu de mult după cum am relatat într'o scurtă notiță literară s'a jucat la la Comedia Franceză o mică piesă filosofică și sentimentală, „la Veille du bonheur", avînd de principal interpret pe d. de Féraudy.

Piesa aparține genului popularizat de către Octave Feuillet; e un proverb elegant și discret, cu o nuanță de melancolie. Vom încerca să redăm pe scurt subiectul piesei.

*

Celebrul poet Huguin-Senonges merge la întîlnirea se i-a acordat o admiratoare necunescută; el o așteaptă într'un salon la Ritz, unde întîlnește pe marchiza, o veche metresă limbută și gîlcevitoare.

Aceasta observă nerăbdarea poetului, și se bucură de emoțiunile prin care trece.

Pentru a scăpa de ea, îi mărturisește totul. Intr'o zi a primit de la o cetitoare niște confidențe de care rămase încîntat el răspunse la această scrisoare; altele urmară și astfel se stabiliră între ei cele mai dulci relațiuni.

Scriitorii sunt sensibili la elogii, mai cu seamă cînd acestea vin de la o sursă misterioasă.

Le place de a se ști pătrunși, lingusiți; le place să influențeze spiritele și să tulbure inimele. Imaginațiunea lucrînd această simpatie își schimbă caracterul; ceeace nu era decît un joc, devine un obicei, o necesitate; în urmă un dar irezistibil de a vedea femeia ce a cucerit-o —sau mai bine, ce l'a cucerit—mîna ce ia scris atîtea lucruri măgulitoare. Aici era și Huguin-Senonges; curiositatea se transformă în iubire; încă un pas, și va fi luat în vîrtejul unei mari pasiuni.... Marchiza îi arată primejdia, îl îndeamnă la prudență, mai de amiciție mai de gelozie...

Cu toate că de doisprezece ani au rupt orice legături, marchiza totuși, nu poate rămînea indiferentă la ideia să poetul său, va aduce alteia omagiile dragostei de care e deposedată.

Ea îl face să asculte vocea rațiunii: tinerețea a trecut, spinarea încovoiată, mersul greoiu, părul alb, fruntea încrețită... Seamănă acum cu venerabilul Tirard Mollier de la Academia inscripțiunilor.

Dacă se îndrăgostește de tînăra văduvă, Mrs Minna Lorgant, e pierdut; amantă infidelă, soție capricioasă ea îl va înșela după ce-și va fi bătut joc de el... Cel puțin de ar lua precauțiunile preliminare, de ar examina drumul pe care vrea să-l urmeze...

*

Marchiza recurge în același timp la un truc, ea ordonă ca vizitatoarea să fie introdusă și tot odată recomandă poetului nostru să nu descopere cine este.

Mrs Minna Lorgant intră asemenea unei zeițe—zeiță modernă—admirabil îmbrăcată, mlădioasă elegantă, fină. Huguin Senonges, o observă, și intimidat începe conversațiunea.

— Amicul meu reținut la patul unei rude bolnave, vă roagă să-l ertați; viu să vă exprim regretele sale.

— Dar cine sînteți, Dv.?

— Sunt Tirard-Mollier.

— Orientalistul? Am cetit cărțile dv...

Minna Lorgant, puțin pătrunzătoare, se lasa a fi înduală în eroare; ea colecționează oamenii celebrii și va fi încîntată de a-l avea și pe acesta în galeria sa.

— Și Dv. trăiți în intimitatea poetului meu? îl întreabă ea.

— Nu ne părăsim nici odată.

— N'a vorbit despre mine?

— Mie, nu-mi ascunde nimic.

— Probabil că v'o fi spus că sunt o persoană excentrică, romanescă, cam nebunească...

Ascultînd astfel femeea care îi vorbește de sentimentele ei, începe a fi conștient de ale sale proprii. Mina nu-l descurajează; din contra, ea are expresii foarte măgulitoare pentru omul, care nu e decît la începutul bătrîneței:

— Sufletul nu îmbătrînește; un suflet luminos răspîndește frumusețe în jurul său.

— Dar, dacă poetul care vă e scump, v-ar apărea scăpătat, obosit, la o vîrstă la care nu este chiar bătrîn, dar ai încetat de a fi tînăr?

— Atunci i-aș fi cerut mîna, și l'aș fi rugat să ne unim soarta.

In urmă ea adaugă: „Dv. trăiți în intimitatea lui. Invidiez această solicitudine părintească". Acest cuvînt îi deschide ochii. El înțelege că ea îl vede prin prizma devoțiunii literare, că îi atribue se-

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 3 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 10 și 11 August 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.
Un Loz întreg Lei 68, - jumatate loz Lei 34- Un sfert de loz Lei 17. Una optime lei 8 50

ducțiuni se nu le mai are, ea pleacă și poetul nostru rămîne singur, amărît și sdrobit. Toate sunt delicat nuanțate într'un dialog plăcut și distins.

*

Astfel concepută, piesa d-lor Nion și Buysieulx, cu toate că are cîteva mici defecte a plăcut mult publicului. Rolul poetului a fost jucat de J. de Féraudy; el are o manieră de a'și pune paltonul, de a ridica o floare, care zugrăvesc starea sufletească. D-rele Pierat, Devayod și-au studiat de asemenea foarte bine rolurile și cu astfel de interpreți piesa nu putea să fie lipsită de succes și să nu facă publicul să urmărească de-aproape acțiunea și filosofia piesei care pune în lumină acea psihologie particulară a admirațiunii platonice de la cetitoare la scriitorul favorit, dar căreia nu-i lipsește nici oarecare sentiment egoist care fetizează sensualitatea, toate aceste alcătuind la olaltă o iluzie a „ferisirii".

Nedreptatea a rămas

Să știe că din învățătorii reușiți la înaintare în 1908, au rămas neavansați 125, deși unii din ei aveau note superioare multor avansați în 1908 și 1903; de drept ar fi fost să se amestice notele tuturor comisiunilor, cum e uzul la capacitatea normaliștilor, și apoi să se stabilească numărul avansărilor, după regulament și budget, dacă admitem și trebue să admitem că toate comisiunile, față cu încrederea ministerială, au avut aceiași forță de apreciare asupra candidaților; în fine nu s'a procedat așa, nici regulamentul n'a fost îndeplinit în totul căci nu s'au avansat 198 ci numai 170, deci 28 erau în tot dreptul să aștepte momentul oportun. Acești 28 reprezentau tocmai plusul celor cu note superioare lui 7.96 avansat pe 1 Octombrie 1908.

Pe 1 Aprilie 1909 s'au mai avansat un număr de 22 învățători.

De ce nu 28? Peria lumea?... Ori se producea vre-un cataclizm în budgetul statului dacă se mai înaintau încă 6 modești învățători?

N'am avea nimic de obiectat, deși comunicatul ministerial glăsuește că s'a avut în vedere perfecta egalitate a notelor dacă s'ar fi ținut strict de superioritatea notelor din tablou, însă procedeul e astfel: De la comisia I București s'au înaintat 6 cu media 8; de la a II-a 3 cu 7.92; de la I Iași 4 cu 8 17 și de la II 9 cu 8.09. Ce fel de egalitate o fi, asta e greu de priceput, căci în Monitorul Oficial cu lista reușiților, nu se arată nota separată la fiecare probă ci numai media generală, deci egalitatea s.. sburat.

Puțină dreptate s'a făcut la comisia II Iași, avansîndu-se mai mulți, căci această comisie a fost cea mai scrupuloasă și mai pretențioasă în acelaș timp. La dezertație d. Fîntînariu sărea ca o pasere pribeagă de pe un scaun pe altul, ca semn de nemulțumire, slăbind curajul vorbitorului și intensitatea vorbirii; iar la proba „Operile cetite" îi da mereu cu întrebări dealdeastea: „Ce avantaje avea Voltaire și ce-i lipsia lui Alexandrescu de n'au ajuns la acelaș nivel literar?

„Ce-i trebue arhitectului la o construcție și pictorului la un tablou?

Intrebări succinte și fără rost, că mai m'ași prinde că de le-ar fi pus altcineva d-sale, rezultatul tot *încurcală* ar fi fost. D. Meissner gînditor, ghelotina, mereu musteața între caniniși la note foarte scump, cît despre d-l Nădejde nu-i nimic de zis, să știe numai că făcea niște ochi mari asupra candidatului și fără să pună vre-o întrebare *notă* totdeauna mai jos ca *scumpii* d-tale colegi.

A se înainta cu 7 92 și a rămînea cu 8.09 (Comisia I Iași) nu cred dreptate apropiată!

Tine-se-va compt la examenul din 1910 pentru aceștia?

Fi-vor revizorii școlari, de la care depinde totul, mai îndulgenți în inspecțiile speciale cu cei reușiți în 1908? Nu știm. Ceia-ce putem afirma este că *nedreptatea tot a rămas.*

Scip

DIN CARLSBAD

Am plecat din Dresda și de cîte-va zile suat în Carlsbad, „Weltkurort" cum îi zic nemții—și în adevăr că aici 'și dau întîlnire toate neamurile: Americani, japonezi, turci, indieni, englezi.. și romîni Romînii trebue să vă spun că sunt, ca de obiceiu aci, foarte bine reprezentați: Pretutindeni se vorbește romînește—mai mult sau mai puțin, curat însă, căci numărul cel mare 'l ridică evreii cari în străinătate nu vorbesc de cît romînește, —ca să nu-i înțeleagă nemții și evrei din alte părți.

Din Iași am văzut pe dr. Posa și pe E. Brumer, depozitarul de gazete.

Viața e aici cam scumpă; sezonul fiind acum în plină furie, datorită aglomerației mari de lume, cu greu se poate găsi în centru o odaie cu preț de la 6 coroane în sus pe zi, de la 30 coroane pe septămînă, de limita superioară nici nu mai vorbesc; pe la margini însă se poate găsi mult mai ușor, de la 3 și 4 coroane pe zi în sus.

Masa se poate avea de la 5 coroane înainte. Taxa de cură și muzica costă 20 coroane de persoană pentru clasa II-a, clasa mijlocie, unde intră numărul cel mare; cam mult de sigur, cînd e vorba de o familie mai numeroasă.

Din punctul de vedere al aerului, Carlsbadul lasă mult de dorit: Din cauza lipsei de teren, față cu aglomerația de lume cresciudă în fiecare an, casele neputînd să se întindă în lături, s'au întins cît mai mult în sus, și s'au vîrît una într'alta așa că Carlsbadul prezintă mai mult aspectul unui oraș de cît a unei stațiuni balneare; casă lîngă casă, în 5 și 6 etaje și pe lîngă toate aceste și străzile foarte strîmte.

Datorită acestui lucru e greu desigur de întreținut o curățenie cum s'ar cuveni, ceia ce face ca aerul ozonizat ce vine din pădure să fie prea mult tulburat de carenții miasmatici ce es din canaluri, de mirosurile ferbinți de Braten ce se rîdic din bucătărie și de mirosul fabricilor din apropiere.

Vremea e aici ca toamna, plouă în fie care zi, și e frig că nu poți eși de cît bine îmbrăcat; vremea agasează pe cei nervoși și scumpetea pe cei subțiri în pungă.

Pe mine mă agarază, și una și alta; de aceia plec peste o zi sau două în altă localitate de cură; poate acolo o fi viața mai eftină, vremea mai bună, și aerul mai curat.

Chimicescu.

Litere-Științe-Arte

Polemica urmează.—Printre multele actualități am întîrziat a releva în ce mod redacția „Vieței Romînești" tratează pretențiile de noblețe ori de aristocrație ale d-lui Duiliu Zamfirescu. Se știe că acesta din urmă printr'un articol din „Convorbirile literare" polemizează cu Goga și impută poporaniștilor ardeleni și romîni... descendența prea apropiată din maimuță. Iată un pasagiu din articolul „Vieței Romînești": Zamfirescu Byzanț:

„Dar cum ziceam, dl Zamfirescu n'are nimic de-a face cu acel Lascaris, care poate să fi fost vre-un vizitiu de circ, ajuns împărat prin favorurile împărătesei. D-sa e Zamfirescu și nici un Zamfirescu sau nu Popescu n'a fost pe tronul bizantin. Curios este că tocmai la „fiul negustorului din Focșani", dl Zamfirescu nu răspunde. Dar noi care cunoaștem mentalitatea noului academician, am pune rămășag că tocmai negustorul din Focșani, care trăia din munca sa onestă, era mai de ispravă decît toată istoria bizantină invocată de d-sa.

„Ce să mai zicem de afirmarea că la 1757 strămoșii autorului din țara noastră nu se coborîseră încă din maimuță". Țăranul e maimuță după dl Zamfirescu? Nu putem decît să comparăm stima și dragostea pe care o arată țărănimii romîne boeri adevărați ca Alecu Russo, Kogălniceanu, Alexandri și adevărați aristocrați intelectuali, ca dl Maiorescu, cu disprețul adînc pe care îl arată un ciocoi înfumurat ca dl Zamfirescu,—asemănat cu drept cuvînt de „Țara Noastră" unei masline pricopsite.

„Dl Goga însă este dintr'o veche familie preoțească, ceeace de fapt echivalează cu o aristocrație intelectuală. Și de altfel am putea aminti d-lui Zamfirescu, că bunicul lui Goethe a fost croitor la începnt și mai pe urmă hangiu; bunicul după tată al lui Schiller a fost brutar. Cum s'ar fi rățoit față de dînșii dl Zamfirescu Byzanț cu ghenealoghia d-sale bizantină, dacă le-ar fi fost compatriot și contemporan!..."

*

„Poezii" de Veronica Micle a apărut în „Biblioteca Șaraga" alcătuind o prețioasă broșură, în număr dublu, a acestei Biblioteci pe care ve h a editură Șaraga a reînceput s'o publice în mod periodic.

Volumul, de 110 pagini, de o reală valoare literară oferă publicului ocazunea de a reciti întreaga operă poetică a defunctei poete despre care s'a vorbit și s'a scris atît de mult cu ocazia recentei aniversări a morții lui Eminescu.

*

Universitatea din Lipsea s'a înființat în 1904, cînd studenții germani din Praga au părăsit Universitatea din pricina mișcărei huș iților. La 15 | 28 Iulie Regele Saxoniei, ca Rector magnificentissmus, avea a lua parte la serbare. Reprezentanții universităților mai vechi din Praga, Viena și Heidelberg, au vorbit întîiu, apoi ai celor-lalte, după alfabet.

Nici Buelow, nici Bethmann Hollveg, deși foști studenți ai acelei universități nu pot lua parte.

*

Profesorul dr. Erich Schimidt consilier secret al guvernului a fost ales de către 72 profesori universitari berlinezi, rector al universității din Berlin pentru sesiunea care începe la 15 Octombrie.

El va fi al o sutelea rector în frunteа Alma-mateei berlineze și alegerea lui e cu deosebire importantă de oarece în timpul funcționărei sale cad și serbările jubilare ale universității pentru împlinirea primei sute de ani de la fondare.

Alegerea iubitului germanist, care de douăzeci și doui de ani este atașat universității berlineze și care a desvoltat în cursul acestor ani o activitate extra-ordinară prin graiu și prin condeiu, este salutată cu entuziasm de numeroșii sei admiratori.

O personalitate așa de elocventă și representativă a lui Erich Schmidt îl face să fie rectorul indicat pentru anul jubilar al universității și mai ales că el caracterizează de minune prin felul seu de a fi tranziția învățatului de stil vechiu la cel cu vederi moderne se speră că va putea fi în timpul serbărilor jubilare un reprezentant excelent al vieței științifice berlineze pentru tineri și bătrîni. Erich Schmidt s'a distins mult prin activitatea sa literară și istorică.

El fu acel care avu succesul de a descoperi în 1877 pe „Faust" a lui Goethe în prima sa formă și și-a mai cîștigat multe merite ca președinte al „societății Goethe". Alături cu dînsul a mai candidat și profesorul Ulrich Wilamovitz Molulendorf la alegerea de rector.

La aceiași zi, imediat după preclamarea lui Erich Schmidt, se întruniră diferitele facultăți pentru alegerea decanilor jubilari. Facultatea teologică alese pe consilierul consistorial superior dr. Iulius Caftan, facultatea juridică pe dr. jur. Iosef Kohler, facultatea de medicină pe genicologul prof. dr. Ernst Bumm și facultatea filosofică pe germanistul doctor Georg Roethe.

*

„Biblioteca romînească Socec", de sub direcțiunea d-lui M. Dragomirescu, profesor universitar, a încetat să apară.

S'au tipărit, în total, în această importantă colecțiune 74 de numere, cuprinzînd lucrări literare și științifice.

*

Profesorul dr. Herman Krezschmar a fost numit director al „Academiei superioare de muzică" din Berlin, în locul rămas vacant prin moartea lui Iosef Joachim. Această numire este dintre cele mai fericite pentru instituțiune.

Krezshmar nu este numai un musicant de valoare, dar și un spirit universal cu o îmbucurătoare independență de idei și inspirațiuni.

Pentru prima oară un post așa de important este învestit de un musician cu simțul modern și neaparținînd nici unui „partid".

Dr. Herman Krezschmar s'a născut la 1848 în Abernhom (Saxonia), a studiat la universitatea din Leipzig și la conservator. Deveni apoi virtuos al orgei, dirigent, profesor al conservatorului și mai tîrziu director academie de musică în Rostock. Aici începu să și creeze celebritatea ca istoric al musicei prin conferințele și scrierile sale.

Mai tîrziu fu numit de universitatea din Lipsea, preferor de istoria musicei și director al Academiei musicale. Pe lîngă aceasta el a mai scris și lucrări științifice dintre care mai de seamă sunt „Monografia" asupra corului și „Conducătorul sălei de concert".

*

Parisienii vor consacra o săptămînă din luna Septembrie întru celebrarea gloriei lui Victor Hugo. Ceremonie la Patheon; la Comedia franceză, o reluare a piesei „Boi s'amuse" cu Silvain în rolul lui Triboulet; inaugurarea monumentului poetului de Rodin, și o serbare în fața bisericei Notre-Dame.

Administrația ziaru'ui „Opinia" primește abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a țăreĭ și*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

Informații

❑ *De alaltă-eri și pînă astă-zi au fost declarate în oraș 22 cazuri noi de febră tifoidă.*

Departe de cele afirmate de unii medici, după-cum se vede, epidemia e în continuă creștere.

❑ Arhimandritul Teofan Ionescu a fost întărit în demnitatea de superior al mănăstirei Durău din județul Neamț.

❑ D. inginer Otto Hann, a fost confirmat în postul de șef al atelierelor de perfecționare de pe lîngă școala superioară de meserii din Iași.

Familia mult regretatului G. G. Assan a sosit în Capitală venind din Elveția, Corpul defunctului va fi adus în București, probabil Luni. Va fi expus o zi la una din bisericile din Capitală, iar a doua zi se va face înmormîntarea.

❑ Ministerul instrucțiunei a cerut avizul inspectorilor generali ai învățămîntului primar, dacă n'ar fi bine ca și grădinele de copii să ia vacanță în timpul lunilor Iulie și August, ca și celel'alte școli.

❑ Cu începere de la 1 Septembrie a. c., se va înființa cîte o clasă I-a divizionară, pe lîngă școalele normale din Iași, Galați, Bîrlad și Craiova.

❑ O comisiune de medici din Bucovina se află de cîte-va zile la noi în țară, în scopul de a studia modul cum funcționează la noi pelagroseriile.

❑ Dintr'o sorginte singură aflăm că pe ziua de 15 August a. c. va avea loc o mișcare prefectorială, care, se zice, va cuprinde și Moldova.

❑ D. Colonel Cristea Georgescu șeful intendenței corpului IV de armată se reîntoarce din concediu la 1 August.

❑ D. Dim. Dimitriu, energicul șef al corului Mitropolitan va face la toamnă o reorganizare a corului.

D-sa va angaja cîte-va elemente noui și va căuta a îmbogăți repertorul excelentului cor.

❑ Cu începere de la 1 August serviciul vicernei, la toate bisericele, se va face la orele 3, în loc de orele 4, cum se face acum.

❑ Administratorul băilor Slănic Fotache Pavlu, a fost pus în disponibilitate.

In locul acestuia a fost adus, spre a fi numit, un oare-care I. Condurachi, din București, un protejat al d-lui Brătianu.

❑ Direcțiunea generală a c. f. r. printr'o circulară face cunoscut că vărsările de materiale vechi la magazinele serviciului de economat din stația Filaret, vor înceta la 1 Octombrie c.

❑ P. S. S Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, s'a reîntors aseară în localitate, venind de la Neamț.

❑ D. C. Moțet, directorul prefecturei de județ, ține loc de prefect,—d. Kernbach fiind în concediu.

Delegația sa de a gira afacerile prefecturei e însă numai în parte,—căci după cît știm s'a interzis d-lui Moțet a semna oare cari lucrări!

❑ Curajosul aviator Bleriot, serbătorit în lumea întreagă, va fi văzut peste cîte-va zile pe pînza cinematografului Pathé Fréres din grădina Chateau aux fleurs,

Casa Pathé Fréres a instalat cinci aparate de recepție cinematografică în ziua hotărîtă de Bleriot de a trece Canalul La Manche cu aeroplanul. Un asemenea aparat a fost postat la Calais, trei aparate au fost instalate pe apă, în anume bricuri, în trei puncte din direcțiunea trecerei aeroplanului și al cincilea aparat la Dower, portul englez, unde trebuia să coboare Bleriot cu monstrul său aerian.

Spectatorii vor putea deci să vadă absolut exact sborul îndrăznețului călător—cel dintăiu care a întreprins o atît de periculoasă călătorie și care a reușit cu atîta succes.

❑ Pe ziua de 1 August a. c., se va face o mișcare în polițiile din întreaga țară.

❑ După cît știm, d. dr. I. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, are de gînd de a numi pe ziua de 1 August a. c., ca medic primar al orașului, în mod provizor, tot pe un protejat al seu.

❑ Consiliul de higienă al județului a ținut ședință eri după amiază.

S'a luat cunoștință că epidemia de febră tifoidă a fost transmisă din oraș la 6 comune din județ.

S'a decis să se ia măsuri pentru a opri transmisiunea mai departe a epidemiei și tot odată pentru combaterea cazurilor existente în comunele rurale, care știut este că au fost aduse din oraș.

❑ Direcțiunea generală a c. f. r. a trimes o circulară serviciilor de expedițiune, prin care face cunoscut că transporturile destinate pentru stațiunile din Austro-Ungaria care, de la 1—31 August a. c.. s'ar taxa pe baza tarifului Austro-Ungar romîn de la 1 Martie 1904, fie din cauză că taxele noului tarif austro-ungar-romîn sunt mai scumpe, fie că nu conține taxe pentru relațiunea respectivă, se vor instrada pe baza prescripțiilor de instradare valabile de la 1 Martie 1904.

❑ D. Theodor Pantazi telegrafist la oficiul central, a fost transferat la Comănești (Bacău).

❑ **Mișcarea de la finanțe.**—D. Milosevici Vasile, actual impiegat cl. II-a la serviciul lucrărilor noi în administrația căilor ferate, a fost înaintat pe ziua de 14 Iulie în postul de impiegat cl. I-a la acelaș serviciu.

S'a primit demisia d-lui Holpescu Maical pe ziua de 24 Iulie, din postul de inginer provizoriu ce ocupă la serviciul lucrărilor noi din administrația căilor ferate.

D. inginer Voda Gheorghe I., absolvent al școalei politechnice din Viena, a fost numit provizoriu pe ziua de 7 Iulie în postul de asistent la serviciul lucrărilor noi din administrația căilor ferate.

D. Walter Iulius, actual șef de birou principal și d. Seg. Franz Ferdinand, actual șef de birou în administrația căilor ferate, au fost licențiați din serviciu pe ziua de 30 Septembrie, pentru a'și regula drepturile la pensie.

❑ La sfîrșitul lunei August se va trimite școalelor rurale materialul didactic, necesar pentru noul an școlar.

❑ Noul local al farmaciei spitalului sf. Spiridon, care e aproape terminat, va fi inaugurat la toamnă.

❑ Acum patru zile o groaznică furtună, urmată de ploaie, s'a deslănțuit, în cît va părți din Bucovina. Holdele au fost așternute la pămînt. Mulți copaci au fost scoși din rădăcini, foarte multe case au fost descoperite.

❑ Ministerul agriculturei a făcut cunoscut prefecturei județului că a aprobat vînzarea celor 58 de bunuri din județ la mai mulți locuitori.

DIVERSE

— Aflăm cu părere de rău că astă-zi a încetat din viață, în brațele mamei sale, micuțul Radu Mihail Teodorescu, unicul copil al d-nei și d-nului Miluță Teodorescu victima dezinteriei ce bîntue seserînd copiii.

— Au fost aduse și internate la institutul antirabic din localitate femeile Elena și Maria Dadău și Elena Ilie Droscu, din satul Vînătorii, din județul Botoșani, care au fost foarte grav mușcate de un cîne turbat.

Incă cîte va picături de

Eau de Cologne

No 4711.

si toaleta e terminată.

Neintrecut în bunatate și aromă.

Excepțional de invioător. — Improspăteaza miraculos teinul și pielea

Veritabilă numai cu marca inregistrată în toate statele.

No 4711.

pe etichetă albastră-aurie

Furnisorul multor curți

Casă fondată 1792

Reprezentant JACQUES L. METHSAFT IAȘI

Ultime informaţii

❑ După cum se vede epidemia de febră tifoidă continuă a fi în creştere.

Aceasta dovedeşte în deajuns incapacitatea celor de la serviciul sanitar.

Şi ca o dovadă că e aşa e că şi în alte localităţi se ivise epidemia şi luîndu-se grabnice şi energice măsuri, epidemia nu numai că nu a crescut, dar a dispărut în acele localităţi.

❑ Din Cernăuţi ni se scrie că comitetul executiv al partidului naţional al Românilor din Bucovina, a decis să ţină Joui 6 August, o mare adunare publică în Suceava, iar Vineri 7 August, altă adunare la Rădăuţi.

Comitetul va ţinea apoi adunări în Cîmpulung, Dorna, Storojinetz şi alte centre districtuale.

❑ Anul acesta Regimentul 7 roşiori, nu va mai pleca ca în alţi ani la Siret, spre a face exerciţii de înot.

❑ Printre copii din comuna Sineşti, s'a declarat epidemia de aghină difterică.

❑ Eri, după cum am anunţat, a încetat din viaţă d-na Carolina Meissner, mama d-nului Constatin Meissner profesor.

Defuncta era la etate de 85 ani şi era una dintre femeile culte.

Inmormîntarea va avea loc mîine Vineri 25 Iulie, la orele 9 şi jumătate dimineaţa, la cimitirul catolic de la „Eternitatea".

❑ Examenele eleviler preparaţi în particular, admişi pentru seziunea de Septembrie, vor avea loc de la 1 — 8 Septembrie.

❑ O gravă neînţălegere s'a ivit la corporaţia meseriaşilor din Roman.

S'a cerut telegrafic o anchetă şi deo camdată corporaţia a fost închisă, iar secretarul corporaţiei Răpeanu, a fost revocat.

❑ **Concursul de la şcoalele normale** Inscrierile pentru concursul de admitere în şcoalele normale, se vor face până la 10 August.

Concursul se va ţinea între 25 August şi 9 Septembrie.

Pentru şcoala normală de învăţătoare „Elena Doamna" şi pentru şcoala normală de învăţătoare din Iaşi, concursul se va ţinea, atît pentru bursiere, cît şi pentru solvente, în Bucureşti, Iaşi, Galaţi şi Craiova, în localurile desemnate de minister.

Pentru aspiranţii la locurile vacante din clasa I a şcoalelor normale de învăţători şi învăţătoare şi pentru şcoala normală de învăţătoare „Elena-Doamna":

a) Din limba romînă: o pagină dictată, în care să se apreciezе ortografia, punctuaţia şi caligrafia. Bucata dictată se va alege dintr'o carte de citire de cura primar;

b) Din aritmetică: un exerciţiu uşor cu numere întregi sau zecimale.

Aspiranţii pentru clasa III, seminariştii cu trei clase, vor depune următoarele probe:

a) Din limba romînă: o compoziţie uşoară, descripţiune, naraţiune, scrisoare, etc.;

b) Din aritmetică: o problemă de greutatea celor ce se dau în clasa III de seminar, cum şi o chestiune de teorie după programa aceleaşi clase;

c) Din caligrafie: o pagină dictando şi alta caligrafie propriu zisă.

Aspiranţii şi aspirantele pentru clasa IV, absolvenţii unui gimnaziu, a 4 clase de liceu, sau absolventele a primelor 4 clase de şcoală secundară de fete gradul I, vor depune următoarele probe:

a) Din limba romînă: o compoziţie uşoară, descripţiune, naraţiune, scrisoare, etc.;

b) Din aritmetică: o problemă de greutateo celor ce se dau în clasa IV de gimnaziu, liceu sau şcoală secundară de fete, cum şi o chestiune de teorie, după programa analitică a aceloraşi şcoli;

c) Din caligrafie: o pagiaă dictando şi alta caligrafie-propriu zisă.

❑ Inspectoratul agricol ceruse acum cîtva timp primăriei, ca din imaşul încunjurător tîrgului să se dea teren, ca islaz pentru trei comuni limitrofe oraşului.

Primăria a respins această cerere.

❑ Anul acesta numărul locurilor dn burse vacante, la seminarul „Veniamie Costachi" din localitate, va fi mare, întru cît sunt mulţi elevi care au pierdut bursele.

❑ **Inmormîntarea prinţesei Moruzzi.** Astăzi dimineaţă s'a făcut înmormîntarea prinţesei Aglae Moruzzi.

Prohodul s'a oficiat de către mai mulţi preoţi la locuinţa ilustrei defuncte, din strada N. Gane, No. 26. Erau de faţă membrii distinsei familii, precum şi cele mai alese familii din localitate.

Inmormîntarea conform dorinţei exprese a prinţesei, s'a făcut fără nici un fast deosebit. După oficiarea prohodului, cortegiul urmat de familie şi cei asistenţi, a pornit la orele 10, spre cimitirul Eternitatea. Corpul ilustrei defuncte a fost depus în cavoul familiei.

❑ Direcţiunea generală a poştelor, telegrafelor şi telefoanelor face cunoscut că de la 1 Septembrie st. n. oficiile poştale nu vor mai primi la expedisre pachete fără scrisori de expediţie (fracte)

De la menţionata dată, pachetele fără valoare declarată, care fusese admise fără scrisori de expediţie, vor trebui să fie depuse poştii însoţite de scrisorile de expediţie reglementară cu timbru fix de 10 bani.

❑ Mişcarea în corpul medical, promisă de d. dr. Cantacuzino directorul general al serviciului sanitar se va face pe ziua de 1 August.

Să nu fie de mirare dacă mişcarea nu va cuprinde nici de data aceasta Iaşul.

Directorul general al serviciului sanitar avea în gînd să lase locurile vacante, pentru a avea motivul să mai trimeată la Iaşi protejaţi de ai săi, cu diarne grase.

❑ După întoarserea sa în localitate, I. P. S. S. Mitropolitul va inspecta în cursul lunei August bisericile din localitate.

❑ D. dr. I. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, care venise eri dimineaţă în localitate, a plecat aseară în Capitală.

❑ La 1 August se vor acorda concedii de 30 zile la a doua serie de soldaţi din regimentul 13 Ştefan cel Mare.

❑ La depozitul de recrutare se continuă cu repartizarea şi clasarea tinerilor clasei contigentului 1910.

❑ Administraţia comunală a adus propunerea d-lui Artur Gobiet din Paris, de a organiza o expoziţie în 1910 sau 1011 în Iaşi, pentru care comuna îi va dă numai concursul moral

❑ In interval de la 12 pînă la 20 Iulie au mai fost în capitală 11 cazuri de febră tifoidă Bolnavii au fost repartizaţi pe la diferite spitale.

Au mai fost 43 cazuri noui de scarlatină şi 11 de dezinterie.

❑ Ministerul cultelor şi instrucţiunei publice a acordat societăţei meseriaşilor romîni din Cernăuţi 6 locuri gratuite pentru anul şcolar viitor şi anume 3 locuri pentru şcoala de arte şi meserii din Bucureşti şi 3 la şcoala de arte şi meserii din Iaşi.

O evadare.—Deţinutul I. Şterr, condamnat la 5 ani, închisoare pentru escrocherie, a fost adus astă-zi la palatul justiţiei, pentru a se judeca în apel. Ducîndu-se la privată fu escortat de o santinelă; profitînd de nechibzuinţa santinelei, escrosul Stern se desbracă de uniforma de penetenciar, şi remase într'un costum ţerenesc, ce la avut pe de-desupt. Hoţul sări pe fereastră în curtea palatului, ese pe dinaintea santinelei, fără a fi observat şi cînd s'a depărtat ca la 100 metri santinela îl recunoscu. Stern apucă în spre teatru şi la strigătele santinelei trecători alergînd au reuşit să'l prindă, în strada Căpitan-Păun

❑ Nici cînii nu sunt lasaţi la voia întîmplărei pe străzile Parisului. Credincioasele patrupede au azilul lor special construit la Gennevilliers, la marginea oraşului.

Peste 500 de cîni, lepadaţi sau rătăciţi pe străzile uriaşului oraş, sunt aduşi în acest azil; aci ei sunt îngrijiţi şi hrăniţi până ce se iveşte stăpînul vechiu sau un stăpîn nou. Aceste scene sunt exact reproduse pe pînza cinematografului din grădina Chateau aux fleurs.

Noul program din astă seară Vineri mai cuprinde o grandioasă piesă teatrală „Vînătorii de blănuri" interpretată de artiştii dramatici ai teatrelor Rejane şi Ambigu din Paris. Apoi: Saltimbanci comici, La lună, Aveţi permisie de a vîna?, Visul păzitorului etc., sunt sujete noue, inedite, cuprinse în noul program de astă seară Vineri 23 Iulie.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 24 Iulie.

Inmormîntarea lui Assan

Bucureşti.—După toate probabilităţile, înmormîntarea lui Gh. Gh. Assan, preşedintele camerei de comerţ din Bucureşti, va avea loc Marţi 28 Iulie.

Trei incendii

Bucureşti.—Azi dimineaţă s'au declarat în Capitală trei incendii: unul la batalionul de pioneri, al doilea în strada Mihail Kogălniceanu şi un al treilea în strada Cantinelor No. 6, unde focul continuă.

Febra-tifoidă la Roman

Roman. — In localitate s'au constatat cîte-va cazuri de febră-tifoidă.

S'au luat măsuri energice pentru combatere.

Apropiatul rezboiu turco-grec

Paris.—Agenţia Havas, află din Constantinopol, că consiliul de miniştri, ţinut eri, a hotărît să aştepte în timp de patru zile rezultatul negocierilor dintre puterile protectoare ale Cretei; apoi dacă rezultatul nu e satisfăcător se va trimite Greciei o notă cerînd rechemarea ofiţerilor greci din miliţia cretană.

*

Caneea.—Agenţia Havas, află că guvernul provisoriu din insula Creta a dat ordine ca drapelul cretan să fie arborat numai Dumineca, totuşi miliţia şi jandarmii nu prea ascultă acest ordin.

*

Atena.—Agenţia Havas spune, că cercurile politice din Atena se arată neliniştite de starea spiritelor din Turcia, declarînd că Grecia nu e responsabilă, din cauza atitudinei Cretanilor.

*

Constantinopol. — Ziarele află că consiliul de miniştri a discutat eri chestiunea cretană. In numeroase oraşe din imperiu au fost manifestaţii în privinţa Cretei.

Se asigură că Poarta are de gînd să pedepsească pe Mitropolitul din Caneea, pentru că a lăsat să se arboreze drapelul grecesc. Ziarul „Yeni Gazetta" dă o mare importanţă vizitelor hotărîte ale ţarului Nicolae şi a Regelui Eduard la Constantinopole. Acest ziar crede că aceste două întrevederi vor înlocui pe acea din Reval şi că poate se va ajunge la o nouă constelaţie politică favorabilă Turciei. Această întrevedere asigurînd statusquoul în Balcani, ar putea înlătura evenimente de temut în urmă ciocnirei eventuale între elementele slav şi german.

*

Constantinopole.—Patriarcul a reclamat la Poartă că Grecii din vilaetele Salonic şi Monastir ar fi fost maltraţaţi. Deputatul grec din Salonic a telegrafiat camerei făcînd o reclamaţie la fel.

*

Constantinopole.— Demersul Porţei în privinţa rechemărei ofiţerilor greci din Creta, nu s'a făcut, fiind că inconsiliul de miniştri de eri nu s'a ajuns la o deplină înţelegere în această privinţă. Poarta va rechema probabil pe ministrul turc din Atena, lăsînd numai pe un însărcinat de afaceri. Poarta are de gînd să ceară trimiterea ofiţerilor turci în Creta, ca instructori militari, pentru jandarmerie, precum şi o declaraţie publică că guvernul grecesc se dezinteresează de chestiunea Cretană. Proiectul de a trimite flota turcească în insula Creta a fost părăsit în urma opoziţiei din sînul consiliului de miniştri. Se asigură că flota va pleca spre insula Karapathes.

Ministrul Crecie Griparis a remis azi după amiază porţei răspunsul Greciei spunînd că ofiţerii greci care sînt Creta nu aparţin armatei active. Ministrul de interne şi preşedintele consiliului de stat şi-au dat demisia din cauza chestiunei Cretane.

Regele Ferdinand la Constantinopol

Sofia.—Se asigură dintr'un cerc competent că visita Regelui Ferdinand al Bulgariei la Constantinopole e definitiv hotărîtă pentru luna Septembrie, dar data nu e încă fixată.

Accidentul unui balon

Pbourg.—Balonul militar rusesc Utchedny făcînd eri nişte exerciţii, a avut un accident: anvelopa balonului s'a rupt dar n'a fost nici un rănit.

In zbor spre Colonia

Colonia.—Balonul Zeppelin s'a fost zărit la 10 şi 35, în faţa adăpostului său la Dirkendof, luînd drumul spre Colonia unde fu văzut la 10 şi 40 la o înălţime de 200 metri; Ajungînd în faţa catedralei oraşului, dirijabilul se apleacă, şi făcu ocolul catedralei. Mulţimea, care umplea străzile şi acoperişurile salută balonul Zeppelin, cu un mare entusiasm, apoi balonul se îndreptă spre adăpostul său din Birkendorf, unde se coborî foarte uşor la 11 şi 38 minute.

Călătoria Principesei Maria

Viena.—A. S. R. Principesa Maria a sosit azi la Viena, venind cu trenul de Arad de 1 şi 15.

A. S. R. e însoţită de dama sa de onoare d-na Greceanu şi d. colonel Greceanu.

Principesa moştenitoare a României s'a scoborît puţin pe peron, iar apoi şi-a continuat călătoria.

HOLERA

Petersburg—De eri pînă azi au fost constatate 28 cazuri noui de holeră şi 12 decese.

Numărul bolnavilor de holeră este în capitală de 478

Revoluţia în Albania

Constantinopole.—Unele ziare înregistrează zvonul că eri ar fi isbucnit revoluţia în întreaga Albanie.

Revoluţia e condusă de Niazim-Bey.

Resvrătiţii cer îndepărtarea dictaturei militare.

ULTIMATUL TURCIEI

Viena.—Se afirmă că Turcia ar fi trimes Greciei ultimatul, prin care cere ca în 8 zile cel mai tîrziu să 'şi retragă trupele.

Executarea unui paricid

Paris.—Paricidul Duchemin a fost executat azi dimineaţă. Ghilotina n'a mai funcţionat de 10 ani la Paris.

Vapor înecat

Capstadt.—Vaporul „Maori", care mergea spre New-Zeeland s'a înecat între Capstadt, şi capul Bunei Speranţe; şase marinari s'au înecat. Mai sunt 54 alţii, cari au dispărut. Nu era nici un călător pe bord.

Luptele cu marocanii

Madrid.—Ziarul „Imparcial" află din Mellila că pe cînd generalul spaniol Marina, însoţit de ciţi-va ofiţeri, a vrut să studieze mai de aproape, poziţiile duşmanului. Marocanii, ascunşi au tras focuri foarte bine îndreptate.

O coloană spanioală a sosit imediat şi a pus inamicul pe fugă Un ofiţer şi 6 soldaţi au fost răniţi.

Relaţiile Grecilor cu România

Viena. —Ziarele de aci anunţă că guvernul romîn ar fi încunoştiinţat guvernul grecesc, că s'au ridicat toate măsurile din porturile romîneşti, ce se luaseră contra vaselor greceşti.

Ziarele adaodă că relaţiunile României cu Grecia s'au reluat, în urma întrevederei dintre d. I. Brătianu şi baronul d'Aehereuthal.

Călătoria dlui Brătianu

Berlin.—Preşedintele consiliului de miniştri din România, d. Ioan I. Brătianu a sosit astăzi din Carlsbad şi a făcut o vizită cancelarului imperiului german, d. von Bethmann Hollweg şi de asemenea secretarului de stat la externe, d. von Schoen.

In onoarea d-lui Ioan I. Brătianu, cancelarul german a oferit un prînz, la care au fost invitaţi ministrul Romîniei la Berlin d. dr. Al. Beldiman, precum şi secretarii de legaţie, domnii M. B. Boerescu şi R. Djuvara, ataşatul militar I. Rişcanu. Printre alte personalităţi mai erau de faţă d. ministru Trott, d. secretar de stat la externe Schoen, şi subsecretarul de stat Stemrich.

După amiază preşedintele consiliului de miniştri d. Ioan I Brătianu a fost primit de prinsipele moştenitor al Germaniei şi apoi a plecat iarăşi la Carlsbad.

Adînc mîhniţi: Adolf şi Constantin Meissner fii, Elena C Meissner nora, Elvira şi maior C. Lupaşcu, Aneta şi Ioan Werner cu copiii, Iulia Werner, nepoţi şi nepoate; precum şi familiile Gh. Manoliu, Leon Pequier, căpitan I. Popovici, Iulian Muşat, Buzne şi Tulbure au nemărginita durere a vesti prietenilor şi cunoscuţilor că prea scumpa lor mamă, mătuşă, strămătuşă şi cusă

✝

Magdalena Carolina Meissner

în etate de 85 ani

a încetat din viaţă Joi 23 Iulie orele 11 a. m.

Cortegiul funebru va pleca de la locuinţa defunctei str. Carp 2. Iaşi, Simbătă 25 Iulie orele 9 jum. a. m. spre cimitirul Eternitatea, unde se va face înmormîntarea.

Această înştiinţare ţine locul oricărei alte invitaţii.

Teodor Stoienescu

Fost procuror de Curte

AVOCAT

Iaşi 17, str. Vechie (poarta bisericei Bărboi)

Profesor special franceză, germană, matematici, curs primar, secundar. Adresaţi-vă: Mihăilă Sf. Athanasie 4

Nemîngîiaţii Profiriţa şi Mihail Teodorescu precum şi familiile Teodorescu, dr. Stihi, dr. Neculaescu, Const. Ghiorghiade, Gh. Moisiu şi Teodor au durere de a aduce la cunoştinţă că

✝

Radu Mihai Teodorescu

In etate de 1 an

a încetat din viaţă astă-zi 24 Iulie ora 12.

Inmormîntarea va avea loc Duminică 26 Iulie ora 9 jum. dimineaţa. Cortegiul va porni din strada Pojărniciei No. 5 la cimitirul Eternitatea.

HIRSCH **IAŞI** **Lăpuşneanu 38.**

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE

MOBILE

DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII şi BIROURI

cu preţurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

EUG. HEROVANU

AVOCAT

Strada Golia No. 19

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac**, recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Anibal I. Ciurea

AVOCAT

Strada Muzelor No. 6.

De vînzare O VIE situată la Vişan lîngă pepiniera statului.

A se adresa la Biroul „Agentura" din strada Primăriei No. 28 Iaşi.

Dr. Suzana Wechsler

Boli de Femei.—Faceri.

Consultaţiuni 2—4 p. m.—

Str. Anastasie Panu No. 43

D-r Max Schwamm

Viena IX Elisabethpromenade 35

TELEPHON 12304

Consult. în limba romînă şi franceză

Dr. Benno Th. Stenner

fost asistent al clinicei Dermato-sifilitice din Iaşi şi medic al spitalelor Sf. Spiridon la secţia boalelor de femei şi a căilor urinare.

Consultaţiuni de la 12-3 p. m. şi 7-8 p. m.

Iaşi str. Muzelor No. 40

Clinica boalelor de ochi

Doctor C. MICLESCU.

oculist operator.

CASELE FARMACIA CONYA

Str. de Sus No. 312

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul.

CEREŢI PRETUTINDENI

şi consumaţi numai

APELE MINERALE

Numite **DOCHIA, REPEDEA, BAIA** şi **STÎNCA** analoage, dar *superioare celor de* **VICHY, BORVIZ, GIESSHÜBLER** şi **VITTEL** preparate cu *apă de isvor sterilizată*, lipsită de microbi şi de materii organice, sub controlul permanent al d-lui prof. *D. Cădere* chimist sanitar (expert),

Aceste ape răcoritoare şi plăcute la gust se pot consumna simple, cu lapte sau cu vin şi sunt *cele mai igienice şi cele mai eftine.*

Pentru informaţiuni şi comenzi a se adresa la:

„Prima Fabrică de Ape Minerale din Iaşi"

No. 79, Strada Arapu No. 79.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH**

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei No. 28 - IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No...., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa III a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 10 şi 11 August 1909

Se poate cîştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţ vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50 lei	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

CUREE DE TRANSMISIUNI, COCS CU ANTRACIT ŞI CARBUNI DE FORJA.

Toate cu preţurile cele mai convenabile

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30

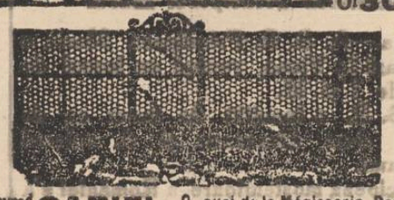

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL
2e, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— Strada Gelia 77 —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— Str. Bărbei No. 19 —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 782.—Duminică 26 Iulie 1909

Nu insinuări, ci precizări

De sigur d. G. Gr. Cantacuzino trebue să fie fericit că la acuzațiunea sa, relativă la indigenatele grasplătite, a venit să se ralieze, cu mult ifos, o foiță din provincie.

Dacă ținem seamă de considerațiunea socială de care se bucură acea foaie, și de aceea a celui ce o inspiră, suntem în drept să spunem că, d. G. Gr. Cantacuzino, în cuvîntarea sa de la Ploești, departe de a se fi rîdicat la înălțimea unei morale de guvernămînt, s-a scoborît la nivelul scribilor calomniatori din provincie și sub nivelul acelora cari sunt azi șterși din rîndul oamenilor.

La Ploești, d. G. Gr. Cantacuzino a formulat o acuzațiune. Nimeni din presa vrăjmașă nouă nu și-a însușit-o, iar ziarele grupărei Cantacuzinisto-Carpiste n-au avut curajul s-o susțină și au căutat, fie prin diversiuni, fie prin tăcere, să închidă cît mai repede discuțiunea asupra unei chestiuni din care fostul șef al conservatorilor nu avea nimic de cîștigat.

Nu s-a găsit în toată presa românească bizantină un singur glas care să secundeze pe d. G. Gr. Cantacuzino, pentru că chestiunea era atît de delicată în cît, fără dovezi, oricine ar fi îndrăsnit să o atingă nu s-ar fi rîdicat mai sus de calomnie.

Dar iată că *Galații*, organul tuturor intereselor compromise sare în ajutorul d-lui Cantacuzino.

De aceea spunem că trebue să fie în adevăr fericit fostul șef al partidului conservator, pentru că s-a mai găsit în Romînia... un calomniator.

Cu toate acestea, tot nu se precizează nimic, nu se articulează un singur fapt, nu se documentează o afirmațiune.

După cum am spus-o, noi nu fugim de discuțiune, nici de lumină. Cerem să se spună tot ce se știe în această privință, dar tot, fără reticență și fără menajamente.

Nu insinuări, ci documentări de fapte, precizări de date și de nume.

Căci noi, cînd spunem că ministerul de interne a fost, sub d. G. Gr. Cantacuzino, un tîrg de afaceri necinstite, nu facem o simplă insinuare, ci suntem gata să aducem dovezi.

Nu este calomnie cînd spunem că la ministerul de interne nu se aproba, fără intervenire, bine documentată, nici o furnitură făcută pentru una din marele direcțiuni ale serviciului sanitar, poștă și telegraf, jandarmerie rurală, închisori, etc.

Avem un dosar de nume de furnizori, cu cifre în dreptul fie-căruia, cari au isbutit să facă să li se liberezele contractele numai grație unor sume plătite și care reprezentau un quantum din valorea furniturei.

Mai avem un alt dosar, de modul cum se făcea recepțiunea acestor furnituri și de condițiunile ce trebuiau să le îndeplinească furnisorii, condițiuni înscrise într'un caet de sarcini ce se comunica celor interesați în marea sală a consiliului de miniștri.

Dar mai sunt și alte dosare relative la numiri de administratori de plăși și la confirmări de primari de comune rurale, dosare care pun foarte bine în evidență modul cum d. G. Gr. Cantacuzino înțelegea administrarea intereselor superioare ale Statului.

De aceea spunem că noi nu suntem calomniatori și nu suntem de cît întru atît întru cît „calomnia" ne-ar putea duce la jurați, unde vom avea primul prilej de a aduce un noian de dosare...

Și cînd vom face aceasta nu vom cerși sprijinul foilor de șantaj din provincie, nici al politicianilor certați cu justiția, nici al presei adversarilor noștri politici.

In ziua cînd vom fi puși în măsură să vorbim, însăși presa cantacuzinistă-carpistă ne va veni în ajutor, pentru că uimită de cele ce vom spune, prin tăcerea ei ne va fi de cel mai mare și prețios ajutor.

Numai atunci se va vedea ce înțeles se dădea în administrațiunea superioară a ministerului de interne, faimoaselor cuvinte ale d-lui G. Gr. Cantacuzino, care zicea că guvernează cu „cinste și blîndețe".

Cinstea, în administrațiunea superioară a internelor, nu merita soarta ce a avut-o; iar blîndețea ascundea și dînsa atîta necinste în cît de cîteori d. G. Gr. Cantacuzino deschide gura să vorbească de moralitate, ne întrebăm dacă omul acesta n-a perdut noțiunea cuvintelor sau dacă nu mersese cu abnegațiunea pînă acolo în cît Tănase, iar nu d-sa, era ministru de interne.

De aceea în interesul însăși al moralei, d. G. Gr. Cantacuzino ar face bine să *tacă odată pentru totdeauna.*

PARTID POLITIC?

Credincioși sistemului atît de des și de scandalos întrebuințat carpiștii au început să insinueze, că fruntașul nostru d. Al. A. Badareu n'ar fi străin de acele „împămînteniri grase", a căror răscocire constitue una din cele mai gogonate prostii, pe care le-a făcut cînd va d. Cantacuzino-Nababul.—Așa dar nu ne miră, că presa conservatoare, servitoarea credincioasă a tuturor intereselor de *conservare* privată și tainică, a pornit campania insinuărilor mincinoase cu o lașitate caracteristică—în lipsa din țară a fruntașului nostru.

Dar dacă spera această presă de scandal, că va reuși în combinațiunile ei, s'a înșălat amar; pentru că noi vom fi aceia care vom descoase lucrurile spre a arăta nemărginita rea credință a adversarilor noștri.

Credem, în primul rînd, că somațiunea d lui Al. A. Badareu de a publica nume, acordîndu-le indulgența de a nu pretinde dovezi, cari în nici un caz nu s'ar putea face, este destul de demonstrativă. Mai credem însă, că presa grupulețului carpist, care se ține numai de cancanuri și de intrigi, va rămîne mută față cu procedarea energică a fruntașului nostru.

Indicați deci, d-lor carpiști, cazuri de „împămînteniri grase" în cari fruntașul nostru d. Al. A. Badareu să fi avut vre-un rol; arătați nume pentru a susține insinuările voastre; fiți corecți, loiali dacă mai puteți fi și fiți siguri, că veți izbîndi în campania întreprinsă.

Dar nu veți face nimic din toate acestea, pentru că nu veți putea face, pentru că ori cît v'ați strădui prostia caraghioază a unui nababsenil nu poate produce de cît cel mult încurcături penibile partizanilor ace tuia.

Mai au obraz carpiștii să'și zică partid politic?

Laude exagerate

La 21 August se împlinesc doi ani, de cînd d. Vintilă Brătianu, se află în capul Primăriei Capitalei. Ziarele liberale, în slugărnicia lor caracteristică, se simt obligate să aducă osanale Primarului Bucureștilor, pentru opera însemnată întreprinsă la Primăria Capitalei, cu mijloacele ordinare ale bugetului, fără a mai recurge la noi împrumuturi.

Și ziarele, vorbesc în treacăt de kilometri de pavagii de canalizări, de conducte de apă prin cuartierele mărginașe ale orașului etc. etc

Dar nici unul din organele colectiviste, nu pomenesc pe anume ce străzi s'au introdus acele conducte,—ce străzi și anume pe cîtă întindere s'au făcut pavagiile ori canalizările. Nimic concret, nimic precis; afirmări vagi, fără nici o probă.

In tot cazul chiar dacă ni s'ar inumăra ceva lucrări de asemenea natură, ele sunt departe de a constitui o operă însemnată, care să merite cîntarea atîtor osanale Primarului Capitalei?

O operă însemnată nu consistă în lucrări curente, de întreținere sau continuare a celor începute sau plănuite. In ori-ce administrație publică—și în deosebi într'o administrație comunală, principiul de continuitate se impune de la sine—și ori-ce primar care succede altuia e dator să continue lucrările predecesorului-său.

Sunt lucrări cari trebuesc întreținute, pentru care se alochează în buget sume speciale; sunt altele începute, cari trebuesc terminate și ale căror fonduri sunt de asemeni în mod special destinate.

Sunt însă și lucrări în stare de studiu—cu planuri care de multe ori n'au timpul a fi puse în executare din pricina deselor schimbări ce se operează în administrațiile comunale, prin schimbarea regimului politic.

Succesorii la comune,—găsesc planurile întocmite—de multe ori sumele fixate prin bugete, dacă schimbarea se produce pe la începutul anului bugetar, așa că prin forța lucrurilor sunt nevoiți să le pună în executare, mai cu seamă dacă utilitatea lor e netăgăduită.

O canalizare cît mai complectă a Bucureștilor, o întindere a pavajului prin părțile cele mai mărginașe, mai ales cu înmulțirea perpetuă a populației, este o lucrare curentă și imperioasă, pentru ori ce conducător al Primăriei care'și dă seamă de demnitatea ce ocupă și de încrederea cetățenilor săi.

In Capitală în special, planurile de pavazare și canalizare a întregului oraș, sunt de mult făcute și lucrările s'au făcut pînă în present încetul cu încetul, din resursele anuale ale bugetului. Tocmai aceasta s'a reproșat multor primari că au făcut lucrările cu bucățica—și că administrația lor n'a putut fi utilă cetățenilor, de oare-ce cînd s'a terminat deja, s'a stricat la partea la care s'a început, și s'a asemănat lucrarea, cu procedeul aceluia care din spirit de economie își cumpara totdeauna haina, după ce uza pantalonii și vesta după ce uza haina, așa că nu era nici odată bine și curat îmbrăcat!

Să ne vorbească ziarele liberale, de alte lucrări de edilitate și înfrumusețare a Capitalei întreprinsă de fratele primului ministru.

Să ne pomenească cel puțin de plănuirea unei opere de natură a rîdica Bucureștii la rangul de Capitală civilizată, ca să ne mulțumim cel puțin cu intențiile sale, dacă nu cu faptele.

Pînă atunci laude mai puține și fapte mai multe

EXTERNE.

Restabilirea ordinei în Spania

„Liniștea domnește la Varșovia"! așa se comunica împărătesei Caterina, potolirea mișcărei și masacrul infiorător al populației răsvrătite din acel ținut.—„Ordinea e restabilită în regiunile turburate ale Cataloniei, Aragonului, Navarei și Biscaiei", se telegrafiază regelui Alfons, de comandantul trupelor trimise să potolească în Luje populația răsvrătită a Spaniei. Și telegraful ne aduce și nouă din St. Sebastien, aceiași știre, pentru ca toată lumea să afle că tunul și praful de pușcă au învins baricadele și au amuțit glasul răsboinic al populației răsvrătită tocmai în potriva resboiului.

Dar al cărui resboiu? Al resboiului care punea în primejdie existența însăși a patriei? A resboiului care amenința pămîntul sacru în care putrezesc oasele strămoșilor lor? Al mormintelor plămădite cu sînge pentru dulcea și scumpa țară Iberică? Nu! Căci pentru un asemenea răsboiu, tocmai clasele resvrătite ar fi format avangarda oștirei naționale și ar fi luptat pînă la ultima picătur de viață pentru salvarea patriei Spaniole.

Populația Barcelonei și a ținuturilor de prin prejur s'a revoltat în potriva resboiului sălbatic și ticălos din ținuturile de sus ale Africei; pentru politica nenorocită colonială, care răpește sute de vieți în mod inutil și suge fără nesațiu ultimul ban al cetățeanului spaniol și al muncitorului sărac; pentru jertfele pe care le fac tinerii fii ai Spaniei, dîndu și viața în Maroc, pentru o cauză perdută sau ce fatalminte se va perde pentru Statul lor. Și guvernanții Spaniei, cu monarhul lor în cap, nu înțeleg și nu văd pericolul ce le amenință Statul. Nu văd că toate luptele ce se duc în Maroc, nu se vor putea sfîrși de cît prin perderea drepturilor, ce cu arma vor să aibă în Africa de nord—și nu înțeleg glasul curat și conștient al poporului, care nu mai vrea să dea nici un fiu jertfă pe cîmpul de luptă al Marocanilor.

Și la glasul acesta dureros și drept al poporului, s'a trimes armata; aceiași armată care în Africa se lupta cu Marocanii, aceiași armată a luptat cu proprii ei frați în Barcelona și în ținuturile vecine.

Acum guvernul spaniol poate fi liniștit—căci liniștea de mormînt s'a în'ins peste provinciile Spaniei resvrătite. Dar din liniștea aceasta obținută cu prețul atîtor vieți, va trebui să iasă învățăminte mari viitoare. Și după cum în absolutista Turcie, partidul tinerilor turci, a trebuit în cele din urmă să urmeze reacțiunea și să întroneze domnia Constituțională și liberală actuală, de natură a salva statul lor și a'l pune în rîndurile statelor civilizate, tot astfel și în Spania, generația viitoare a națiunei libere și civilizate, va reuși să scape țara lor de domnia nefastă a popilor și a clasei guvernante ticăloasă, cari de zeci de ani ține țara lor într'o perpetuă sclavie.

Evenimentele din Barcelona și celealte ținuturi au dat prilej presei străine să se ocupe de nenorocita politică care se face în Spania, unde ca și în Turcia, totul se bazează pe hatîr sau favoare.

De pe urma acestui hatîr isvorăsc toate mijloacele de conrupțiune, cari fac să subordoneze intereselor particulare, interesele generale ale Statului.

Sărmana Spanie! Ce păcat că e țară latină și soră mai mare și îndepărtată cu țara noastră! Se vede că de aceia ne dor nenorocirile ei!

Noul împrumut de Stat refuzat de piețile străine

In cercurile liberele se spune că demersurile făcute de d. Costinescu, în străinătate pentru efectuarea unui nou împrumut de Stat nu au dat rezultate dorite.

Piețile financiare străine nu s'au arătat dispuse să subscrie un nou împrumut de vre-o 80 de milioane, deși d. Costinescu a încercat să dovedească că situațiunea tezaurului public al României s'ar prezinta in condițiuni foarte prielnice pentru încheerea unui împrumut.

Piețile străine au făcut zice-se, o singură obiecțiune: Cheltuielile Statului sunt prea umflate față de veniturile înscrise.

Ca dovadă s'a adus situațiunea tezaurului, pe ziua de 30 Aprilie 1909, care acuză un deficit de încasări de *un milion și jumătate.*

Așa s'ar explica graba cu care *Independența* adoua zi după sosirea d-lui Costinescu în țară, a publicat cîte-va cifre asupra situațiunei Tezaurului pe ziua de 1 Iunie 1909.

Guvernul vroia să șteargă impresia rea produsă, în străinătate, de situațiunea tezaurului pe ziua de 30 Aprilie 1909.

Cert este că piețile străine au respins cererea de împrumut a d-lui Costinescu.

OAMENI ȘI LUCRURI

IN ȚARA VISELOR

In diferite părți ale uriașului imperiu chinez au loc necontenit, de un timp încoace, revolte populare. Nu de natura acelora care se cunosc și se întîmplă în Europa,—bună oară în Spania; cu atît mai puțin ele samănă cu revoltele din Rusia sau chiar cu acele recente din Persia. Departe de aceasta! Pentru cu totul alte idealuri s'au răsculat popoarele sau populațiile în acele provincii ale extremului orient și altele sunt orizonturile ambițiunilor lor. Iată bună oară, ce detalii dă „Ecoul Chinei" despre cauzele revoltei din provincia Ken-Sou.

E vorba, în esență, despre decretele relative la desființarea abuzurilor cu opiu.

Pentru a da un exemplu înfricoșător poporului pînă la ce punct autoritățile sunt hotărîte să-și aplicile măsurile de severitate, magistratul suprem din Michich-Sien, în sus zisa provincie, făcu să se aresteze un număr de persoane din societatea mai bună și ordonă să li se scoată ochii și să li se smulgă brațele din încheieturi,—drept pedeapsă că n'au ascultat de ordinile date și n'au părăsit obiceiul de a bea opium.

Față cu aceste excese poporul s'a răsculat și răzbună pe cei torturați omorînd pe fiul magistratului. Iar funcționarul acesta, el însuși, de frica mulțimei întărîtate, se azvîrli într'o fîntînă, unde-și găsi moartea. Orașul fu împresurat de trupe și pus în stare de asediu. Funcționarii au fost înlocuiți. Insuși vice-regele fu silit să demisioneze. Foarte anevoie oamenii au fost readuși la liniște și lucrurile—potolite.

Fiece popor, fiece epocă și fiece loc—cu idealurile sale. In acele depărtate colțuri asiatice, pe unde o străveche civilizațiune și cultură au trecut fără să lase urme, locuitorii resignați, de multe ori chinuiți și nimiciți prin foame, nu cunosc altă fericire pămîntească, de cît acea dulce și inocentă beție de opium, care le asigură liniștea sufletească, uitarea tuturor neajunsurilor, împăcarea cu viața, liniștirea durerilor fizice și psihice, domnia unei senine resignări, care seamănă cu fericirea și cu voluptatea. Cine are dreptul să le turbure adînca mulțumire atît de ușor dobîndită prin acea minunată plantă pe care le-a dăruit o natura spre binele și folosul lor?

Cui strică oare că acele cîte-va milioane de oameni, în loc să lupte și să urască, renunță la toate avantagiile civilizațiunii, întîrziindu-și trezia, prelungindu-și visul secular atît de dulce, atît de mîngăietor în acea împărăție a opiului? Ei își apără comoara aceasta, căci atîta bine au și ei pe pămînt.

Rodion

Gimnastica Suedeză

Se știe că Ministerul Instrucțiunei publice, a organizat pentru vara aceasta un curs de gimnastică suedeză. Acest curs se va ține de la 1 August pănă la 15 Septembrie a. c., în București și la el sunt obligați să i-a parte, conform unei circulări ministeriale, maeștrii titulari de gimnastică din țară, precum și acei ce ar dori să ocupe catedre de gimnastică în învățămînt.

In rîndurile ce urmează, conform dorinței mai multor prieteni, voesc să arăt în scurt: 1) Care-i deosebirea între gimnastica ce se practică astăzi la noi și gimnastica suedeză și al 2) Modul cum este organizat acest curs, va da el rezultatele dorite? Incep dar cu punctul 1-iu Deosebirea între gimnastica ce o predăm noi astăzi, fie în școli, fie în societăți și între gimnastica suedeză, este fundamental oprită, cea dintăi este, absolut empirică, lipsită cu desăvîrșire de un fond științific, pe cînd cea de a doua, adică gimnastica suedeză, are la baza ei, cunoștinți de anatomie și fisiologie umană, de higienă, pedagogie, teoria mișcărilor, mecanica umană etc. etc., cu ajutorul căror științi, analizează și studiază mai întâiu toate mișcările și exercițiile și apoi după efectele lor, le adoptează la funcțiunele corpului omenesc.

In gimnastica suedeză, nu-i nici o mișcare, nici un exercițiu care să nu fie studiat și care să nu-și aibă rostul lui de ce se face așa și nu altfel; de asemenea aparatele de gimnastică sunt alese, iar cele nefolositoare și dăunătoare ca: verigile, trapezul, etc. etc., sunt înlăturate.

Tratatele de gimnastică ale lui Georges Demeny, însărcinat de ministerul instrucțiunei publice francez, să ție în fiecare vară, un curs de educație fizică la Paris, ale lui G. Hebert, Emile André, etc. etc., dovedesc în destul că cele scrise mai sus, sunt lucruri ce nu se pot contesta de nimeni.

Gimnastica empirică, este dovedit că mai mult diformează de cît corectează relele atitudeni ale corpului, afară de asta, din pricina abuzului ce se face la noi cu exercițiul numit *flotarea la paralele* și altele, nu rare ori videm elevi cu omoplatele eșite înafară, iar umerii în loc să fie duși înapoi, pentru a mări cavitatea toracică și a se face o bună respirație, îi vedem din contra, cu umerii duși înainte, cu alte cuvinte, micșorînd cavitatea toracica și deci împedecînd o bună respirație.

Nu tot așa se întîmplă cu exercițiile din sistema suedeză, care sunt alese după efectul ce produc, asupra organismului și după adevărata lor valoare, ea are mișcări care corectează relele atitudeni ale corpului și în același timp înlesnește buna funcționare a organizmului.

De asemenea îți arată și demonstră pînă la evidența că: Intoarserele înapoi la verigi, trapez și bare fixe, rezemările întinse și îndoite le bare paralele, Plauțile înainte și înapoi etc. etc., sunt exerciții dăunătoare din toate punctele de vedere și prin urmare oprite de a se executa, pe cînd în sistema noastră de gimnastică, tocmai aceste se practică și execută pe o scară destul de întinsă.

Trecînd la al doilea punct adică: asupra modului cum este organizat acest curs precum și a rezultatelor ce el va da, trebue să mărturisim, că dacă-i adevărat că ideia în sine e foarte bună și dacă intențiile ministerului sunt demne de toată lauda, de care ce sistema suedeză, este cea mai rațională și cea care convenind mai ales elevilor din școli, tinde în urma rezultatelor uimitoare ce dă, să se introducă în toate țările civilizate, apoi nu este mai puțin adevărat, că modul cum este organizat acest curs, nu ne putea da rezultatele dorite și iată de ce: Se spune în „Monitorul Oficial" care hotărește ținerea acestui curs, că se vor face cursuri teoretice de anatomie și fisiologie de un Medic, iar cursuri practice de către 2 maeștri de gimnastică, dar nu se arată planul amănunțit al acestor cursuri și mai mult, nu se pomenește nimic de modul cum se vor ține, pre-

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 3 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 10 și 11 August 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 68, - jumatate loz Lei 34- Un sfert de loz Lei 17. Una optime lei 8.50

cum și în ce anume vor consta ele.

Mulți din maeștrii noștri de gimnastică, dornici pe cît le este posibel, de a fi în curent cu ceea ce se face în alte părți, pe terenul educației fizice, cunosc principiile pe care se bazează sistema lui Ling, știu de asemenea organizația și cursurile ce se fac în institutul central din Stockholm, și compasînd acum felul de organizație a acelui institut cu modul cum sunt organizate cursurile de la noi văd cu regret, că resultatele nu vor putea fi de cît negative.

Mai întâi cursurile teoretice de anatomie și Fiziologie, ar trebui să se facă pe cadavre, într'o sală de disecție, așa cum se face în institutul din Stochkolm și după cum un coleg al nostru, a făcut o descripție a acelor cursuri, în coloanele acestui ziar, apoi după ce cursurile teoretice de anatomie, Fisiologie, Pedagogie, higiena etc, etc, vor fi fost bine înțălese și bine pătrunse de toți acei ce vor lua parte la ele, ar fi absolut necesar ca acele cunoștinți să fie puse în practică într'o sală de gimnastică asertată cu aparate suedeze ca: *Spalier*, *Bănci*, *Bom*, etc. etc., aparate care după cît știm, nu există nici într'o sală de gimnastică din țară. (Iasă nu-i vorbă că sunt școli la noi cari n'au nisi macar săli de gimnastică obicinuite ca de ex. gimnaziile Ștefan cel Mare și Alexandru cel Bun din localitate).

Prin urmare, pentru ca cursurile de gimnastică suedeză, să dea resultatele dorite și atît de necesare, mai ales elevilor școalelor noastre, trebue neaparat să se facă cursurile teoretice, așa cum am spus mai sus și apoi după ce fiecare cursist, va cunoaște bine funcționarea mașinei omenești, să știe cum s'o conducă și s'o adapteze la exercițiile și aparatele gimnasticei suedeze, asigurîndu-i ast-fel o bună și lungă existență.

Ar fi trebuit de asemenea, și cred că mult mai bine ar fi fost, dacă aceste cursuri s'ar fi ținut într'un oraș de munte unde nu sunt așa călduri ca în capitală și unde viața e și mai eftină, căci știm pe unii din colegii noștri, cari de și aveau toată dorința să i-a parte la aceste cursuri n'o pot face însă, din pricina greutăților familiare ce le au. Dar încă ceva: Resultatul ce va da acest curs, nu depinde numai de întocmirea unui plan amănunțit al cursurilor teoretice, aplicații la aparate suedeze etc. etc., după cum am spus mai sus, ci și de personalul însărcinat de Minister cu predarea lor. De prin ziare am putut afla, că aceste cursuri, se vor preda de către d-nii dr. Mărgăritescu, Ionescu Inspectorul de gimnastică și de către un d-nul Maseur de la Baia Centrală din București și a cărui nume ne scapă din videre; ei bine, nu avem nimic de zis asupra competinței d-lui dr. Mărgăritescu, care, după cît știm are un Sanatoriu în București, unde practică gimnastica medicală și mai ales asupra d-lui Ionescu ca persoană oficială, dar ne întrebăm, ce cunoștinți vom capata noi de la acel d. Maseur?

Masajul, după cît știm în sistema suedeză, să aplică de obiceiu persoanelor bolnave în scop de a-le vindeca și este o specialitate aparte de gimnastica pedagogică, și educativă. N'ar fi fost mai bine oare dacă cel puțin în locul acelui d. Maseur, onor. Minister ar fi însărcinat cu predarea acestui curs, oameni cari au dat dovezi temeinice de cunoașterea profundă a sistemei suedeze?

Acei ce se ocupă la noi cu educația fizică, au avut ocazie să citească în diferite numere, ba chiar și în ultimul No. a *„Revistei generale a Invățămîntului"* precum și în revista *„Ramuri"*, din Craiova, articole foarte temeinice și foarte documentate în chestia introducerei sistemei suedeze în școlile noastre și în ce anume constă superioritatea acestei sisteme. Aceste articole au fost scrise de colegul I. Bucovineanu din Botoșani, cari pe propriile sale mijloace materiale, a făcut adevărate sacrificii, lucru ce de sigur îi face multă cinste, urmînd anul acesta, cursurile de gimnastică suedeză, ale *Institutului Central din Stockholm*. Tot la acest Institut a urmat și d. Ciotori, care actualminte ține, un curs de gimnastică suedeză la Vălenii de munte.

Ca concluzie la cele scrise mai sus, relev faptul că chestia educației fizice, fiind o chestie vitală, mai ales pentru țara noastră, oameni de seamă din țări mai înaintate de cît noi, să silesc și muncesc cu multă dragoste pentru a-i da locul ce i-se cuvine cu deosebire în școli și deci, ar trebui ca și la noi să înseteze o dată, personalitățile, ambițiile și speculațiile acestei chestii și prin urmare, toți acei ce în adevăr doresc binele școalei și a neamului să-și dea mîna și să lucreze desinteresat împreună pentru binele general. In București, avem Federația Romînă de gimnastică, care trebue să ia chestia pe mînecă, să concentreze forțele și să lucreze în acest scop, iar în Iași avem 2 societăți, dintre care societatea de gimnastică, sport și muzică, are sa membri a'și putea zice, elita intelectuală a Iașului cu concursul căria lucrează cu toată inima, fie prin școala de Maestri de gimnastica ce o are, fie pe alte căi, pentru a populariza și răspîndi cît mai mult, atît în școli cît și în societate, binefacerile unei educații fizice raționale.

Teoeor Berescu

Litere-Ştiinţe-Arte

Ce cere d. Iorga.—Că apostolul de la Vălenii de Munte nu duce casă bună cu Romînii de peste munți—de ori unde ar fi—e acum un secret public. Din ce anume pricini și prin ce anume „însușiri" s'a făcut imposibil, ne-o spune poetul Goga prin revista din Sibiu, „Țara noastră", în ultimul număr. Iată un pasagiu:

«Dl. Iorga s'a suparat și ne lovește din nou. Ciudată această sensibilitate de mimoză. Dl Iorga insultă, batjocorește și cînd insultatul îi răspunde în tonul firesc al demnității jignite, dl Iorga are aerul că se miră și nu înțelege cum i se pot spune cuvinte aspre. Și—să fim iertați—dar dl Iorga mai are un obicei ciudat: înțelege greșit ce i se răspunde. Iată de pildă cele cîteva rînduri în care respingeam insultele din prilejul vizitei moștenitorului de tron în țară. Noi spuneam textual: „...nu ne lăsăm tîrîți pe terenul injuriilor în discuțiile publicistice, fiindcă între altele avem în program și curățirea presei noastre de urîtele buruieni balcanice...." Cu un cuvînt îi spuneam domnului Iorga că înjurătura nu ne vine la socoteală, fiind o buruiană balcanică de care vrem să scăpăm. Și acum ascultați ce zice dl Iorga. „Pentru foaia poetului Goga... autorul acestor rînduri (dl Iorga) e o „buruiană balcanică"... Infamia e în cuvîntul balcanic. Deci noi, ăștia din Romînia, suntem balcanici". Vedeți cum interpretează iritabilul nostru apostol cuvintele oamenilor jigniți, vedeți cum o aduce de frumușel ca să ne arăte drept insultătorii țării romînești și ca să poată adăuga următoarele cuvinte ridicole:

„N'ar fi de mirare ca din această socoteală josnică să iasă un drum spre Budapesta, care e europeană". Ce să facem, ce să spunem în fața acestor interpretări false și nouă insulte? Să-i explicăm domnului Iorga pe larg ce înțelegem noi sub buruiană balcanică? Să-i numărăm pe degete, începînd cu insultele din bun senin ce ne aruncă zi de zi în cuvînt și în scris dl Iorga, continuînd cu bătaia ca argument în discuțiile din aula universității. și terminînd cu trivialitățile cutărui donchișot Zamfirescu, să-i numărăm o serie de burueni balcanice?... N'ar avea nici un rost această inutilă cheltuială de argumente, fiindcă dl Iorga nu face parte din oamenii cari se pot convinge prin adevărul neted. Dl Iorga vrea tămîieri și căciuliri, dl Iorga vrea slugulițe cari pot suporta capriciile unui apostol veșnic răsvrătit. Și noi nu-i putem da d lui Iorga ce ne cere».

*

In Rio de Janiero s'a inaugurat expoziațiunea internațională de higienă și al patrulea congres sud-american de medicină.

*

Leo Tolstoi prepară pentru congresul păcei o lucrare în care susține refuzul de înrolare în armată ca mijloc de luptă pentru pace.

Se zice că Tolstoi ar avea intențiunea de a asista la acest congres.

*

Academia leopoldiană imperială a deferit premiul Carus profesorului Gaupp din Freiburg.

*

Dr. A. Morse prof. de teologie al universității Heidelberg și doctor de onoare al universității din Dublin a încetat subit din viață în momentul cînd depunea coroana facultății pe sicriul decedatului seu coleg și prieten, profesor dr. Haursrat. Se crede chiar că moartea i-a fost provocată de durerea resimțită prin dispariția acestui iubit prieten căruia venise să-i aducă ultimul omagiu.

*

A apărut „Dunărea de Jos" pe luna Iulie, avînd sumarul următor:

Dr. M. Murgoci—Lacul Sărat. G. G. Orleanu—Zgomotul mărei (poezie). Const. I. Dinescu—Ne-am săturat! (nuvelă). C. Z. Buzdugan—Din cartea dragostei (poezii). Gr. Forțu—Discurs festiv la requiemul pentru Comemorarea lui Eminescu. Mihail Sfetescu—Tu n'ai să știi (sonet). Cezar P. Oardă—Ce e omul (cugetări). ***—Versuri de M. Kogălniceanu. G. N. Munteanu—Galații pe vremea lui Mihai Sturza (VI. Vizitele Principelui). Gr. Forțu—Eminesciane (poezie). Dr. Movilescu—De la congresul medicilor din țară. Cridim—Exotică (pantum). Emil Maur—Ochii (poezie). Brutus Cotovu—Intemeerea și dezvoltarea orașului Tulcea.

*

Un ziar parizian scrie că un pictor ungur Duszaak, ar fi descoperit la un antisar din strada Rue de la Convention un portret destul de bine cunoscut al lui Heinrich Heine.

Poetul e luat din față, cu gulerul descheiat, legătura de gît desfăcută, [roșie-gălbue. Mîna dreaptă e rezemată, cealaltă ține penița.

Sunt de remarcat la acest tablou în uleiu ochii îndreptați într'o anumită direcție, fruntea înaltă și mîna îngustă, fină. Mărimea suprafeței pictată este de 55 70 ctm.

Portretul foarte natural poartă pe partea de din dos cuvintele scrise cu creionul: Tête d'homme d'apres nature. La marginea de sus a tablouluí se află numele clar al pictorului: Laynaud 1836.

Se crede că descoperirea este foarte prețioasă și va fi salutată cu mult entuziasm de toți prietenii poetului.

*

In Veneția comisiunea de lucrări publice făcînd o inspecțiune în campanila bisericei sf. Gailiano, a găsit într'un colț părăsit un rulou gros cu totul acoperit de paenjeniș.

Ruloul fiind desfășurat cu mari precauțiuni, ieșiră la iveală 12 tablouri pi tate care fusese scoase din biserică chiar de rector în 1830 și înlocuite cu decoratură în marmură albă.

Printre aceste picturi se află un Christ crucificat al lui Tintoret și tablouri de Palma junior. Aceste opere au fost descrise cu minuțiositate de Franceso Clansovini. Istoria artistică a Veneției dar nu se știa ce devenise.

*

„Vossische Zeitung" anunță, că colecția bogată de antichtăți egiptene, babilonene și asiriene, care era până acum proprietatea unui particular, Golenistsew, a fost cumpărată dăunăzi cu 350,000 ruble de către guvernul rusesc și predată muzeului de arte frumoase Alexandru din Moscova.

Colecția este una din cele mai importante și valoroase din Europa. Constă din vre-o 6000 numere și conține statui, busturi, statuete, sarcofage, mumii, inscripții obiecte culturale și casnice. Mai interesantă e secția manuscriptelor, cu slove grecești, egiptene, copte și altele scrise pe pergament sau papyrus.

Informaţii

❑ In timp ce d. dr. I. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, face voiajuri prin orașele țărei, spre a supravegia măsurile de combaterea epidemiilor, — subdirectorul serviciului, nervosul d. dr. V. Sion, a început o goană contra medicilor, pe care-i bănuiește că nu-l agreează. Așa, d-sa a pedepsit cu luarea salariilor pe un anumit număr de zile din luna trecută, a d-lor d-ri: I. Popescu, M. Sava și P. Iamandi, sub motivul că aceștia n'ar fi inspectat toate comunele în decursul acelei luni.

Sistemul, după cît se vede e destul de caraghios și nu mai e nevoe să insistăm.

❑ Poimîne Luni se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei Sf. Pantelimon.

Serviciul divin va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu.

❑ Mîine dimineață se va face la biserica Nicorița, instalarea noului paroch al acelei biserici, sf. sa păr. Const. Dinescu.

Cu această ocazie păr. Dinescu va vorbi despre rolul preotului în societate.

După instalare va urma o mică recepție în casa parochială.

❑ D. cavaler Grybowski, consulul Austro-Ungariei în localitate, a fost decorat cu ordinul „Coroana României".

❑ D-na Anastasia Ioanide, institutoare la școala primară de băeți No. 3 din localitate, a fost transferată la școala No. 6 de fete.

❑ Din Roman ni se scrie că preotul Isidor Chelțic, de la biserica Precista-Mare, pendinte de epitropia Sf. Spiridon a încetat subit din viață.

Dînsul a sucombat, pe cînd făcea o baie de pucioasă.

❑ Alegerea unui nou președinte al Camerei de comerț din Capitală, în locul regretatului Gh. Gh. Assan se va face în cursul lunei Octombrie a. c.

❑ D. C. Parangul, prefectul poliției din Cernăuți, a sosit în localitate, de unde apoi a plecat la Constanța.

❑ In comuna Sculeni s'a ivit epidemin de dezinterie.

La Movileni s'a stins epidemia de difterie.

❑ Prefectura județului a dat o circulară către administratorii de plasă, prin care îi încunoștiințează să îngrijească, ca legea învoielilor agricole să fie respectată, cu ocazia împărțirei recoltelor dintre propietari și țărani.

❑ **Conferințele pastorale.** — Precum este cunoscut, în luna August urmează a avea loc conferințele pastorale ale preoților din acest județ.

Preoții vor fi împărțiți în două serii. Seria I-a va participa la conferințe în zilele de 17 și 18 August, iar seria II-a în zilele de 18 și 19 August.

Proteoria județului a făcut cunoscut preoților, fiecare din ce serie face parte, punîndu-le în vedere, în acelaș timp, de a avea grija ca până în zilele cînd participă la conferință, afacerile religioase ale parochiilor să fie isprăvite, sau aranjate pentru timpul cînd preoții vor fi acasă, știind că nici un serviciu nu-i va putea opri de a partisipa la conferințe.

Conferințele se vor deschide prin un Te-Deum, ce se va oficia de către I. P. S. S. Mitropolitul, în catedrala mitropolitană. Conferințele vor fi deschise de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Preoți vor trebui să aibă tezele scrise frumos și ele vor fi cetite și apreciate de I. P. S. S. Mitropolitul. De la buna lucrare a acestor teze se va hotărî transferarea preoților buni, la parochii mai bune și a preoților slabi, la parochii mai slabe.

In timpul conferințelor, preoții din județ, vor fi găzduiți în internatul seminarului „Veniamin Costachi" și nici unuia nu'i va fi îngăduit a fi găzduit în altă parte, de cît cel mult în casa altui preot.

Preoții care n'au hirotonisirea în duhovnic, vor raporta protoeriei județului pentru a cere la I. P. S. Mitropolitul să o primească în timpul conferințelor.

❑ La liceul internat din localitate sunt vacante 27 locuri de bursieri.

❑ Ministerul instrucțiunei a pus în vederea maiștrilor de gimnastică și persoanelor care au fost admise la cursurile de gimnastică suedeză să se prezinte în dimineața zilei de 1 August în Capitală la liceul Lazăr, cînd nrmează a se începe cursurile. Aceste cursuri vor dura pînă la 15 Septembrie a. c.

❑ In ziua de 1 August a. c. se va ținea la prefectura de județ, licitație publică pentru arendarea, spre exploatare, a mai multor păduri ale statului.

❑ La școala normală a societății pentru învățătura poporului romîn, din București, vor fi vacante pentru viitorul an școlar, 49 locuri dintre care 40 pentru clasa 1 și 9 pentru clasa IV,

Cererile se vor adresa direcțiunei școalei pînă la 31 August cel mai tîrziu iar examenul de admitere va începe în ziua de 1 Septembrie.

❑ **Din Răducăneni.** — Moșia Răducăneni a fost cumparată de Casa Rurală cu 1150000 lei de la Națională. Casa o va da în arendă la săteni cu 75000 lei arendă anuală, plus cheltueli de administrație. In acest scop s'a înjghebat obștia care cuprinde 220 nume. S'au depus cîte 7 lei 50 de fiecare membru pentru întîmpinarea cheltuelilor preliminarii; apoi se va varsa de fiecare membru cîte 22 fr. de lot partea aferentă a căștiului întâiu. Pentru asigurarea arenzii se va face cultura în lanuri mari nu în parcele mici. Cum moșia era arendată, obștia va plăti arendașului încă cîte 6000 lei pe an pentru reziliarea contractului.

S'a înființat în Răducăneni o bancă populară cure are deja 70000 lei capital, cu tendința de creștere.

— D-na Ana Catargi a donat un teren în fața curții boerești, pentru cimitir; și a testat un fond de 20000 lei pentru zidirea unei biserici. Se zice că și dl. D. Goian va lăsa un fond pentru zidirea unei biserici în Răducăneni.

— Spitalul din Răducăneni e plin de bolnavi de tifos, anghină și pelagră. Administrația centrală face tot felul de șicane pentru a nu se înlesni populația rurală în căutarea sănătății.

— Prefectul Corbescu a avut prima consfătuire administrativă cu administratorii de plasă la Răducăneni. Prin aceste consfătuiri se caută a se cunoaște județul mai bine de fiecare administrator, întru cît ar avea intenția de a introduce *rotația* la suprefecți.

Rotație politică!

❑ Duminica trecută, a avut loc în sala primăriei din comuna Gropnița, un bal, pentru îngrijirea bolnavilor din acea comună. Balul a fost pus sub patronajul d-lor dr. V. Roșculetz, medicul primar al județului și a dr. Sava, medicul plășei respective. Comitetul a căutat pe cît a fost fosibil, ca publicul să fe cît se poate de mulțumit. Balul a avut un frumos succes, atît moral, cît și material. Salonul a fost frumos decorat și aranjat și aceasta datorită d-relor Petrovanu.

Din frumosul buchet de d-re am remarcat: d-ra Didina Simionescu, Marie și Norica Petrovanu, Malvine Cristea, Valerie Cucu, Grigoriu, Lazăr, Pribeagu, Popovici; printre neobosiții dansatori, d-nii: sublocot. Dim. Petrovanu, Laurențiu Popescu elev cl. VIII liceul N., D. Bottez, Dim. Filipescu, Livezeanu, Lăzărescu, Andrieș, Lăzărescu etc. Regina balului a fost aleasă d-ra Didina Simionescu.

S'a petrecut de minune până la orele 6 dimineața.

❑ **Din Moara Neamtz.** — Timpul se menține splendid. In ultimul timp au mai sosit aci următoarele familii: familia I. Velichi profesor, d-ra El. Marinescu-Galați, familia Stupcanu, Emil Budișteanu, Gh. Dondescu, M. Sadoveanu, d-na dr. Popa, familia Th. Galeriu București, familia Carp, păr. I. Gotcu, familia locot. Opaitz, Bottez oficiant, Obreja, doamna Maria Iliescu, At. At. Gheorghiu Iași, Criskea Gheorghiu, N. Orășanu, familia V. Rusovici Iași, familia Vilh. Clozer, Al. Perian, familia N. I. Cernescu, Gh. Temescu din Brăila, I. Ciosanu Dorohoi, maior Haret, d-na Iulia Perveschi Suceveni N. Popovici Botoșani.

❑ Ni se comunică din Cucuteni că eri a ars cu desevîrșire moara de pe moșia arendată lui Iulius Ber.

Din cercetările făcute s'a constatat că focul a luat naștere de la scînteile scrite de la mașină pe o grindă de paie din apropierea morei.

Moara era asigurată.

❑ Prefectura județului a pus în vedere autorităților comunale, că să ia măsuri contra acelora care exercită în mod clandestin, comerțul ambulant la sate.

❑ Ministerul agriculturei a cerut prefecturei județului să trimeată de urgență direcției institutului agronomic, proba de cereale, din recolta anului acesta.

DIVERSE

— Necunoscuți făcători de rele, au dat foc astă noapte morei cu aburi a locuitorului Gheorghe Ghihaia din satul Probota, cauzîndu-i o pagubă de 800 lei.

Moara era asigurată la „Dacia".

— Aseară a încetat din viață la locuința sa din strada Broscărie No. 7, Ioan Gheorghiu, în etate de 56 ani, fost aprod la Curtea de apel timp de 30 ani. El e fondatorul societății de bine-facere Sf. Cruce din Iași.

Inmormîntarea are loc mîine la ora 4 p. m. la cimitirul „Sf-tul Vasile" de la Galata.

Oltime informaţii

❑ *Faţă de creşterea febrei-tifoide, azilele confesionale din localitate au fost închise pe timp de 20 zile.*

❑ *D. dr. Cartacuzino, directorul general al serviciului sanitar, s'a pronunţat asupra analizei făcute de d-sa apei care alimentează oraşul.*

După cît ştim însă d-sa nu s'a pronunţat clar asupra baccililor ce conţine apa şi a spus că şi pămîntul scos din săpăturile pentru canalizare au contribuit la ivirea epidemiei.

Curios lucru e, că de la apariţia epidemiei şi pînă astă-zi, din lucrătorii care fac săpăturile numai 2 sunt bolnavi de febră tifoidă.

❑ Se pare că şi epidemia de dezinterie ia proporţii.

Eri, a fost un caz mortal de dezinterie în str. Socola, şi altul în strada Pojerniciei.

❑ Primim plîngeri contra unor debitanţi de băuturi, cari profitînd de faptul că lumea se fereşte de a consuma apă, a urcat preţul apelor gazoase vînzînd sticla de sodă cea mică cu 15 şi cea mare cu 20 bani, cu toate că dînşii o iau de la fabrică cu un preţ infim de mic.

Ar fi bine să se ia măsuri contra acestor explotatori.

❑ Hotelul Trayan a fost arendat pe timp de 10 ani d-lor Petru Simca şi Lupaşcu, prop. moşiei Miroslava, care vor intra în posesiune de la sf. Gheorghe viitor.

Activitatea acestor oameni garantează că hotelul va avea o bună administraţie

❑ D. Gh. Diaconescu, învăţător la şcoala din Drăguşeni, judeţul Dorohoiu, a fost transferat la comuna Cordăşeni, acelaş judeţ.

❑ D. Alex. Brăescu, inspector al poliţiilor, a sosit eri în localitate.

❑ Am vorbit eri despre încercarea de evadare a deţinutului Iosub Stern, în momentul cînd se afla la palatul de justiţie.

Acest Şternu e autorul furtului comis acum un an şi jumatate la palatul de justiţie din Vaslui şi care a fost prins la Iaşi, unde venise şi unde se dădea drept administratorul unei moşii din Iaşi.

❑ Pe ziua de 1 Septembrie a. c., s'a înfiinţat un post de institutoare la şcoala de fete No. 6, din localitate, aşa că şcoala va funcţiona cu 4 posturi.

❑ La 5 Octombrie c. se va ţinea la Universitatea din Bucureşti, concursul pentru ocuparea a 10 locuri de bursier şi 10 locuri de solvenţi, aflate vacante în internatul fasultăţei de teologie.

❑ Ofiţerii regimentului 13 Ştefan cel mare vor pleca mîne dimineaţă în o călătorie de instrucţie pe distanţa Iaşi—Codăeşti—Dobrovăţ.

Această călătorie vor face-o sub conducerea d-lui maior Petala. Ofiţerii se vor înapoia tocmai Luni seara.

❑ La 5 August a. c., se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţie publică pentru darea în întreprindere, pentru a doua oară a lucrărilor de reparaţii şi completări la cantoanele de pe şoselele naţionale din jud. Iaşi.

Valoarea după deviz este de 8600 lei.

❑ Autoritătile ruseşti au cerut urmărirea lui Neculai Vasilef Areuş, care a comis o crimă la Bender şi apoi a dispărut, luînd drumul spre Romînia.

❑ *Din cauza sărbătoarei de Luni, Sf. Pantelemon, ziarul nostru nu va apare de cît Marţi 28 Iulie la orele obicinuite.*

❑ Ministerul de rezboiu a dat un ordin, relativ la repartizarea tinerilor clasei 1910, dispunînd ca acei ce au fraţi sub drapel în corpurile cu servisiu pe 2 ani, să fie lasaţi la vatră pînă la eliberarea fraţilor lor.

❑ Duminică 2 August se va deschide la Romanu, iarmarocul ce se ţine acolo în fie-care an, cu ocazia serbătoarei „Schimbarea la faţă" de la 6 August.

❑ Ianca Feueştein, arendaşul moşiei Corneşti, a fost dat judecăţii de către administratorul comunal, pentru că în nenumărate rînduri, numitul bate şi schingiueşte pe muncitorii sărbi aduşi la munca cîmpului.

❑ **Clericale.**—Protoereul judeţului, a trimes următoarea circulară preoţilor din oraşul şi judeţul Iaşi:

Cuvernice părinte: „Unii din fraţii preoţi se pare că nici n'au cetit circulara noastră No. 1085 şi continuă a fi tot ca mai înainte: neluători aminte de sine şi de timpurile în care trăesc. De aceia am văzut prin oraş umblînd preoţi cu haine înverzite, cu potcapi ce de şi neîngăduite de regulament, zoicase şi descolorate, ori mai mici, ori mai mari de cît capul şi faţa; iar unii cu pălării neregulamentare.

Vă aduc din nou aminte să vă conformaţi strict regulamentului, ştiind că de aci înainte se vor urmări toţi cei care nesocotesc regulamentele şi ordinele date, dar mai ales cele repetate.

— Printr'o altă circulară, protoereul judeţului face cunoscut preoţilor că pictorul bisericesc D. Deleanu, cu începere de la 29 Mai a. c., nu mai are autorizaţia Sf. Sinod şi prin urmare să nu fie primit să picteze biserici, catapitezme, sau icoane.

— I. P. S. S. Mitropolitul Pimen se va reîntoarce în localitate în primile zile ale lunei August.

❑ Pe ziua de eri au fost două cazuri mortale de febră tifoidă.

Astăzi s'au înregistrat iarăşi cîte-va cazuri nuoi de febră-tifoidă.

❑ Din Botoşani ni se scrie că poliţia de acolo a prins pe o parte din membrii unei bande de spărgători şi escroci dintre cari trei din ei sînt ţiganii Ioan Moldovanu, Costică Bogdan şi Neculau Stănescu vechi puşcariaşi.

La percheziţia ce li s'au făcut s'au găsit asupra lor două linguriţe de argint, bisericeşti, pentru împărtăşire; o linguriţă de argint cu cruce, avînd inscripţia schitului Sihlea; un mîner de toiag, din argint aurit, avînd monogramul I. W., un toiag bisericesc, mai multe paftale preoţeşti, monede, giuvaeruri şi instrumente de cari se serveau escrocii.

❑ D. dr. Slătineanu, inspector sanitar a început să viziteze bolnavii de febrătifoidă, la locuinţele lor.

❑ Ministerul de interne a respins recursul făcut de mai mulţi alegători din comuna Bivolari, contra alegerei din acea comună şi a confirmat decizia delegaţiunei judeţiene, prin care se validează alegerea din acea comună.

❑ In urma avizului inspectorului general şcolar circ. I-a Iaşi, ministerul de instrucţiune publică a decis desfiinţarea unui post de institutor de la şcoala de băeţi din Mihăileni; şcoala va funcţiona cu 2 posturi (cl. I şi II şi III şi IV) ucite. Aceasta pe ziua de 1 Septembrie a. c.

❑ Parchetul a fost înştiinţat, că eri după amiază pe moşia Borosoaia s'a întîmplat o mare nenorocire:

Pe cînd bucovineanul Ioşca Gh. Ferenţ din serviciul moşiei, mergea la deal în urma unei săcăli, la un moment sacaua s'a resturnat peste el rîmindu-l atît de grav, în cît a remas mort pe loc.

❑ Din Bivolari ni se telefonează, că azi dimineaţă pe cînd băetanul Costache Melinte se scalda în Prut, s'a înecat. Pînă în present cadavrul u'a fost găsit.

❑ Următorii pensionari din Iaşi, li s'au mărit pensiile: Maior Petrar, loc. col. Tiron, N. Botez şi Maria N. Popovici.

❑ Prefectura de judeţ a fost înştiinţată că eri au ars două girez de grîu şi orz, recoltă nouă, de pe moşia Probots, proprietatea d-lor O. Matei şi B. Friedman, sauzînda-le o pagubă de 25.000 lei.

Fiind bănueli că focul a fost pus, se fac cercetări.

❑ In şedinţa de eri a consiliului technic superior s'a supus spre aprobare proectul de regulament pentru distribuţiunea apei în oraşul Iaşi.

❑ Zilnic primim reclamaţiuni contra serviciului barometric.

Nu de mult s'a surprins oamenii acestui serviciu turnînd vidanjele pe şesul de la Copou, în apropierea căzărmilor.

Acum primim reclamaţiuni de la mai mulţi proprietari de vii de la Vlădiceni, care ne fac cunoscut că şesul de la abatoru, pe drumul ce merge spre Ţuţora, a devenit un mare focar de infecţie. Serviciul barometric toarnă acum vidanjele în acea parte, aşa că circulaţia spre Ţuţora e imposibilă. Dar, ce e mai grav, e că se zice că oamenii serviciului barometric au ajuns pînă acolo că varsă vidanjele chiar prin mahalale.

Ce face ad-ţia comunală de nu exercită nici un control asupra acestui serviciu?

❑ Bleriot, curajosul aviator serbătorit în lumea întreagă, va fi văzut astă seară Sîmbătă pe pînza cinematografului Pathé Fréres din grădina Chateau aux fleurs.

Casa Pathé Fréres a instalat cinci aparate de recepţie cinematografică în ziua hotărîtă de Bleriot de a trece Canalul La Manche cu aeroplanul. Un asemenea aparat a fost postat la Calais, locul de plecare al lui Blériot, trei aparate au fost instalate pe apă, în anume bricuri, în trei puncte din direcţiunea trecerei aeroplanului şi al cincilea aparat la Dower, portul englez, unde trebuia să coboare Bleriot cu monstrul său aerian.

Bleriot, a parcurs 31 chilometre în 27 minunte. Pentru ca să-şi facă o idee cetitorii, de repeziciunea cu care aviatorul a străbătut văzduhul, vom face o mică comparaţie cu mersul trenurilor. Cele de mare viteză de la noi, parcurg 37 chil., pe oră adică ceva mai mult de jum. chil. pe oră, pe cînd viteza aeroplanului lui Bleriot a fost de un chilometru pe oră, adică de o iuţeală de două ori pe atîta de mare de cît trenurile de mare viteză de la noi.

Spectatorii vor putea deci să vadă astă seară Sîmbătă absolut exact sborul îndrăzneţului călător—cel dintăiu care a întreprins o atît de periculoasă călătorie şi care a reuşit cu atîta succes.

Mîine Duminică la ora 5 p. m. mare Matineu în sala Teatrului Circ Sidoli, cu preţuri pe jumatate, seara reprezentaţie grandioasă în grădina Chateau aux Fleurs. Poimâne Luni program nou.

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de vilegiatură cu:

2 lei pe lună *în orice parte a ţărei şi*

3,50 lei pe lună, *în străinătate.*

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 25 Iulie.

Plecarea Suveranilor

Bucureşti.—Se afirmă că s'ar fi hotărît plecarea suveranilor noştri în străinatate, în ziua de 7 August.

M. S. Regele se va duce la Baden, iar M. S. Regina pentru două săptămîni la Neuwied.

Suveranii nu se vor reîntoarce în ţară pănă la începutul lunei Septembrie.

D. doctor Cantacuzino şi febra-tifoidă la Iaşi.

Bucureşti.—D. dr. I. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, a acordat un interview, „Adevnrului", în chestia febrei-tifoide, care bântuie la Iaşi.

Directorul general al serviciului sanitar a declarat că epidemia care bîntue actualminte în Iaşi, nu se deosebeşte mult de cea care a bîntuit în anii trecuţi.

După cercetările ce le-a făcut la Iaşi, a spus domnul doctor I. Cantacuzino, a găsit aceleaşi focare ca şi în cei-l-alţi ani.

D-sa a arătat că prima cauză—apa,—iar apoi săpăturile pentru canalizare.

Directorul general al serviciului sanitar, critică apoi cum ieşenii nu aplică sfaturile ce li s'au dat pentru combatere. Aşa, a spus d-sa, au văzut la Iaşi că fierbeau apă şi sticlele cu apă le ţineau în apa contaminată!...

Catedre vacante

Bucureşti. — Monitorul oficial apărut azi publică catedrele vacante dela şcolile secundare.

La Iaşi sînt vacante: ştiinţele naturale 12 ore, desemn 5 ore, franceza 11 ore, desemn liniar 6 ore, muzica 10 ore.

Acţiunea Albanejilor

Belgrad —Ştirile sosite din Prozopolie şi Kursumila zic ca Albanezi în număr mare, au atacat ieri dimineaţă satele de la frontiera sîrbească.

Medore Previtica Vaslievici, prefectul districtului, a alarmat populaţiunea de la graniţă sîrbă, şi a cerut ajutor la Kursumila.

Rezultatul luptei de s'a dat nu se cunoaşte.

Situaţia în Creta

Canea.—Drapelul grecesc a fost înălţat ca la 28 Iulie. El poartă o cruce albă pe fond albastru, fără coroană la mijloc.

Luptele cu Maurii

Mellila.—Oficial. Maurii au atacat posturile spaniole, avansate, venind în număr mai mare de cît până acum.

Spaniolii au avut un rănit; artileria bombardează cîmpia Nador, unde se află trupe de cavalerie maură.

Spaniolii au avut 2 răniţi.

*

Paris.—„Echo de Paris" află din Oran, că se afirmă din izvor sigur, că apa începe să lipsească la Mellila, de oare-ce maurii au tăiat cursul unui apeduct. Situaţiunea începe a fi foarte periculoasă pentru spanioli. Aceştia nu ar putea scapa de cît printr'o mare luptă, pentru care însă nu sunt pregătiţi. Există temerea să nu isbucnească o epidemie, cu atît mai mult că temperatura va creşte încă pînă pe la 20 August.

Situaţiunea trupelor spaniole ar fi deplorabilă.

Grevă

Stockholm.—Impiegaţii tramvaiului din Goeteborg au hotărît să înceapă greva.

Telegrafie fără fir

Pbourg. — Incercăci de telegrafie fără fir, între Sebastopol şi Pbourg, pe o distanţă de 2100 klm. s'au făcut. De asemeni s'au făcut încercări de convorbire cu telegrafia fără fir pe distanţa dintre Urali şi graniţa sudestică a Rusiei.

Delegaţia otomană

Consple.—Yeni Gazeta respinge afirmaţiunea că delegaţiunea parlamentului otoman nu se va duce la Berlin şi Viena în urma intervenţiunei influenţei engleze. Ziarul relevă că înapoierea în Turcia a delegaţiunei era absolut necesară, întru cît priveşte vizitarea parlamentelor din Viena şi Berlin, ea va avea loc mai tîrziu.

Declaraţiile d-lui Rhallys

Paris.—Primul-ministru al Greciei, d. Rhallys, a declarat reprezentantului ziarului „Le Matin" la Atena, că svonurile neliniştitoare cu privire la raporturile turco-greceşti sunt nefundate. Este absolut sigur că aceste raporturi vor fi corecte şi pe viitor.

Ajutorul unui vas înecat

Capstadt.—Incă 4 oameni din echipagiul vasului „Maori" au fost salvaţi. Pe bordul vasului se mai află 8 marinari. Soarta celorlalţi, plecaţi cu barca, nu se cunoaşte încă.

Situaţia la Monastir

Salonic.—O mare excitaţiune domneşte la Monastir, la urma afacerei Cretane valiul ar fi refuzat să ia responzabilitatea, dat fiind atitudinea răsboinică a populaţiunei care sporeşte mereu.

Intervederi între Suverani

Berlin.—Norddentsche Allgemeine Zeitung „vorbind de noua intrevedere, de mîine, dintre" Imparatul Wilhelm, şi Ţarul Niculae, salută sosirea Suveranilor Rusiei cu ocaziunea întoarcerei lor în Rusia. Se bucură de oprirea suveranilor ruşi în apele germane zicînd: „Legăturile de prietenie dintre cei 2 monarhi găsesc în aceasta întîlnire o importanţă deosebită. Această nouă intrevedere între suveranii Germaniei şi Rusiei, păstrînd pe de o parte caracterul personal şi intim, se asociează pe de altă parte manifestaţiunilor ce au avut loc la Cherbourg şi Cowes, în scopul unei prietenii pentru consolidarea pacei între membrii famillei statelor europene.

Nenorocire

Paris.—2 turişti germani au căzut din vîrful muntelui Jungfrau într'o prăpastie şi au murit.

Greva generală la Stockholm

Stockholm. — Preşedintele asociaţiunei patronilor, vorbind cu un redactor al ziarului „Aftonbladet", a zis că o meditaţiune a guvernului nu ar mai putea avea nici un resultat acum; de oare ce diferendele iscate la ultima încercare de meditaţiune au devenit prea grave în urma grevei generale.

Punctul de vedere al patronilor nu s'a schimbat.

Atitudinea Japoniei

Tokio.—Agenţia Reuter află că din loc competent se declară că Japonia îşi propune să reconstruiască în alt chip calea ferată de la Angtung Mukden, cu toată opoziţia Chinei şi că va începe chiar mîne lucrările.

Ministerul răsboiului ar fi gata la ori ce eventualitate. Dealungul liniei ferate sunt postaţi sute de soldaţi chinezi.

ANNA LÖBEL
Născută *Adlersberg*
WILHELM LÖBEL
Iaşi căsătoriţi St. Gallen

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 14 August a. c. oara 11 a. m. se va ţine în camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise conform art. 72—83 din Legea Comptabilităţei Publice pentru darea în întreprindere a reparaţiunilor de la Hală, care după deviz să rădică la suma de lei 2312 bani 20.

Garanţia provizorie 150 lei.

Devizul se poate vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Arhivei.

No. 15705 Iulie 24 1909

Inştiinţare

Se caută o gazdă în familie bună pentru un copil din clasa II-a gimnazială, preferind *familie germană*, şi cu prepararea lecţiunilor, persoana care va oferi oferta este rugată a se presenta la administraţia ziarului.

EUG. HEROVANU
AVOCAT
Strada Golia No. 19

4000 **Decalitri vin alb şi roş ravac,** recolta anului 1908, de vînzare. A se adresa domnului C. Kirilă strada Sf. Atanasie No. 16, Iaşi.

Casa de Bancă
MORITZ WACHTEL,—IAŞI
—PIAŢA UNIREI—

Emite cecuri şi scrisori de Credit asupra tuturor oraşelor mari din ţară şi străinătate, în timpul sesonului de băi şi asupra staţiunilor balneare precum:

Carlsbad
Marienbad
Franzènsbad
Reichenhaill
Wiesbaden, etc.

de asemeni face ori ce operaţiuni de bancă, primeşte spre fructificare ori ce sume de bani în cont curent eliberînd

SCRISORI DE CREDIT
şi
LIBRETE DE ECONOMIE

Avansează asupra Titlurilor, Mărfurior şi altor garanţii

Dr. H. Solomovici
Specializat în clinicele din Berlin — şi Paris —
Pentru boale de:
Nas, gât şi urechi
Consultaţiunile de la 9—11 şi 3—6
Str. Golia 67 (casele camerei de comerţ)
Instalaţiune pentru massaj vibrator electric

VIZITAŢI ATELIERUL
DE
Fotografie Artistică WEISS
IAŞI—PIAŢA UNIREI
LEI 5—12 FOTOGRAFII MIGNION—5 LEI

Teodor Stoienescu
Fost procuror de Curte
AVOCAT
Iaşi 17, str. Vechie (poarta bisericei Bărboi)

Profesor special franceză, germană, matematici, curs primar, secundar. Adresaţi-vă: Mihăilă Sf. Athanasie 4

HIRSCH IAŞI **Lăpuşneanu 38.**
CEL MAI MARE ASORTIMENT DE
MOBILE
DORMITOARE. SALOANE
SUFRAGERII şi BIROURI
cu preţurile cele mai ieftine
Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.
GALERII
pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.
PATURI DE BRONZ
Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete
tot ce este mai **nou,** *frumos şi eftin.*
MARE DEPOZIT DE
LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE
Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.
Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

Anibal I. Ciurea
AVOCAT
Strada Muzelor No. 6.

De vînzare O VIE situată la Vişan lîngă pepiniera statului.
A se adresa la Biroul „Agentura" din strada Primăriei No. 28 Iaşi.

S'a deschis în strada Păcurari 15
(vis-a-vis de Tufli colţ cu Rîpa galbănă)
Atelierul de spălătorie şi călcătorie pentru lengerii de lux
Execută în timpul cel mai scurt şi cu preţuri moderate. Se primesc trousouri, lengerii de lux şi diverse albituri. Curăţenia cea mai perfectă.
Müller

Fabrica de SOBE DE TERACOTĂ
Fraţii MACUROFF
IAŞI.—72 SOSEAUA PACURARI 72—IASI
Execută Sobe de teracotă jmalţuite în toate colorile
OLANE de ori ce dimensiuni pentru coşuri şi drenagiu.
Pentru informaţiuni şi probe a se adresa la d. Grigore Ichim Frizer str. Lăpuşneanu 28 sau direct la fabrică.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH**

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei No. 28 - IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No..., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor afiate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară
LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus
Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa întinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Teví, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

Curele de transmisiuni

A sosit tabla din renumitele fabrici:
WOLF NETER & JACOBY,—BERLIN
ALBERT GASSMAN,—BRESLAU
şi **Tabla Marca Leu** precum şi **Saci Calcuta**

Toate cu preţurile cele mai convenabile

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30c.

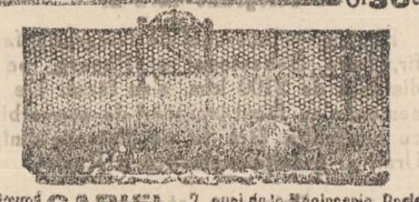

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERES
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2? quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

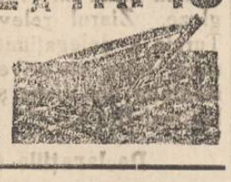

Dim. G. Longinescu
AVOCAT
— *Strada Gelic 77* —
Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu
AVOCAT
— *Str. Bărboi No. 19* —
Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa III a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 10 şi 11 August 1909

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50 lei	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 783 — Mercuri 29 Iulie 1909

In jurul telegramei d-lui Badareu

In grea situație se găsește astă-zi d. G. Gr. Cantacuzino, și ea e cu atît mai grea cu cît și-a creiat-o singur. Voind să fie original, în invectivele aduse fruntașilor partidului nostru, fostul șef al guvernului conservator de la 1905 a aruncat de pe tribuna unei întruniri a clubului d-sale din Ploești, o foarte transparentă acuzațiune în potriva mai multor căpitenii conservatoare, în chestia traficului împămîntenirilor votate de parlamentul de atunci.

Ziarele junimiste s'au grăbit să publice și să comenteze cu caracteristica lor rea credință, afirmările vagi ale fostului prim-ministru conservator, iar presa noastră, la rîndul ei, le-a somat să publice nume și să precizeze fapte, pentru a nu fi nevoită să trateze pe d. Cantacuzino drept un vulgar calomniator.

Și ziarele noastre au mers și mai departe, pentru a provoca un răspuns hotărît din partea acuzatorilor, au pus pe tapet traficul ordinar pe care d. Cantacuzino împreună cu fiii săi îl făcea de pe urma înaltei sale situațiuni politice, fapte de cari ne-am ocupat într'unul din numerile trecute ale „Opiniei". Am spus atunci d-lui Cantacuzino că o datorie de onoare îi impune în primul rînd să-și concretizeze acuzațiunile sale, iar în al doilea rînd să se apere de toate acele grave învinuiri ce i s'au adus de presa noastră, și cari sunt în flagrantă contrazicere cu cinstea și demnitatea unui om politic.

D. Cantacuzino, a vorbit; dar tot după paravan,—formulînd sau inspirînd răspunsul seu într'un ziar de provincie de a zecea mînă, „Galații" și pe care organul patronat de d-sa „Conservatorul" s'a grăbit să-l reproducă în extenso și să-l însoțească de comentarii destul de perfide.

Dar ce-a vorbit d. Cantacuzino sub masca anonimatului? Spus-a vr'un cuvînt de toate afacerile murdare săvîrșite de d-sa și fiii d-sale în scop de a trage profituri materiale cît de mari după urma lor? Absolut nimic!

D. Cantacuzino, prin articolul din „Galații" respunde la primul capăt de cerere; și anume la chestia împămîntenirilor gras plătite — și spune că prin discursul de la Ploești, s'a vizat persoana fostului seu coleg de guvern și șef al nostru din Iași, d. Al. A. Badareu.

Iată dar, după aproape două luni, de la aruncarea primei insinuări, punîndu-se pentru prima oară în public numele unui valoros barbat politic al țărei, care a cinstit guvernul d-lui Cantacuzino și va cinsti ori-ce guvern din care va face în viitor parte.

De și departe de țară, și în mijlocul unor serioase îngrijorări părintești, d. Badareu, ia cunoștință de articolul în chestiune și printr'o telegramă adresată din Paris, ziarului „La Roumanie" și al cărei conținut l-am publicat la timp, somează pe adversarii săi—în fruntea cărora se găsește d. G. Cantacuzino—să spună nume proprii asupra împămîntenirilor bănuite.

Și d. Badareu nu le cere nici probe, nici chiar presumțiuni, ci numai motivele bănuielelor lor, angajîndu-se a furniza singur proba, că e vorba și aci de o pură invențiune, și că este victima unei odioase calomnii.

Iată-l dar pe d. Cantacuzino, pus cum zice francezul „au pied du mur", și încurcat și mai reu, tocmai cînd se credea descurcat.

Telegrama d-lui Bădăreu, va rîdica masca d-lui Cantacuzino și îi va desleșta gură, pentru a-l face să vorbească deschis și limpede asupra tot ce îi cere valorosul nostru fruntaș.

Cu drept cuvînt, spune excelentul nostru confrate „La Roumanie", căruia d. Badareu i s'a adresat prin telegrama cunoscută, că în prezența sfidărei fostului ministru de justiție conservator, care consimte a se explica asupra ori-cărui caz, d. Cantacuzino are stricta datorie de a vorbi.

Și nu se poate explica de cît în două moduri: sau precizînd naturalizațiunile cari au fost gras plătite, sau declarînd că d. Badaren n'a fost de loc vizat prin insinuația discursului de la Ploești.

Cu modul acesta, d. Cantacuzino se va clarifica față de d. Badareu — și vor rămîne ceilalți fruntași conservatori și colegi de cabinet, cari vor interveni în cauză pentru a cere aceleași explicațiuni fostului lor șef de guvern.

Dar pînă atunci, afacerea Cantacuzino-Badareu, rămîne întreagă în picioare, și telegrama șefului nostru Ieșan trebue să obțină răspunsul meritat și pe care îl așteaptă azi toată opinia publică a țărei.

D. Cantacuzino a făcut deja o primă greșală că la Ploești a vorbit în mod vag, fără a articula nici un fapt, și fără a cita nici un nume; o a doua greșală a d-sale a fost că, somat de presă noastră pentru a-și preciza acuzațiunile, a tăcut săptămîni de a rîndul—și acum, în urmă, a recurs sub proza anonimatului la ziare politice de provincie și compromise, pentru a îndepărta ori cît de mult bănuiala că ar fi autorul sau cel puțin inspiratorul articolului care a provocat telegrama d-lui Badareu.

Acum aceste greșeli i-se vor mări considerabil dacă va întîrzia cu răspunsul ce datorește în special d-lui Badareu și în general opiniei publice a țărei.

De la acest răspuns nu se va putea exchiva, și alături de valorosul nostru fruntaș se vor găsi și alți amici d'ai săi politici, care vor ști să'l forțeze să vorbească.

Cînd cine-va are curagiul să arunce o acuzațiune atît de gravă la adresa unui adversar—trebue să aibă curagiul să'și asume și toată răspunderea faptei sale. Si o asemenea răspundere, nu și'o poate asuma, de cît vorbind în mod franc și loial.

Govora, 24 Iulie, 1909.

Vespasian I. Pella

Pînă și Secolul...

In așteptarea răspunsului pe care d. Cantacuzino, e obligat să'l dee opiniei publice, în chestia traficului cu indigenatele, ziarele liberale, ca și cum ar fi fost vorba de apărarea cine știe a cărui acuzator eșit din rîndurile fruntașilor liberali, fac cauză comună cu nababul, și se declar foarte mulțumite de articolul apărut în Galații și reprodus de oficiosul cantacuzinist „Conservatorul".

E extraordinar, cum presa liberală, demaschează intențiunile și pornirile corifeilor liberali, care merg mînă în mînă cu fruntașii junimiști, pentru a lovi în căpiteniile partidului nostru.

Pînă și neofitul „Secolul" dă lovitura... magarului, cu această chestiune, afirmînd cu caracteristica-i simplicitate, că precizările din „Galații", ne-au zăpăcit, că dăm bir cu fugiții și că ne căutăm salvarea, înjurînd pe Gogu Robescu patronul ziarului „Galații"!

Raționamentul ziarului în chestiune, întrece chiar și pe al păsărilor cari au scăpat capitoliul.

Pe noi nu ne supără bucuria presei liberale pentru articolul pe care s'au grăbit să'l reproducă și să-l comenteze cu un aer de uimitoare paternitate; – nici nu ne surprinde modul prostesc în care au tălmăcit indignarea noastră în potriva adversarilor noștri cantacuziniști, căci nu le putem cere mai mult de cît ceia ce D zeu le-a dat.

Dar ne coprinde scîrba cînd vedem presa a două partide politice, trăind într'un așa de imoral concubinagiu, că meșelia uneia trebue să găsească aprobarea celeilalte, și amîndouă la un loc, și-au luat sarcina de a creia în țara aceasta o opinie publică bazată pe minciună și infamie.

Cînd un ziar ca „Secolul" a cărui modestie, era adeseori considerată ca prostie, aprobă fără înconjur murdăria cantacuzinistă și îi face onoarea de a o considera ca fiind sdrobitoare pentru noi, ce să mai zicem de însăși cantacuziniștii cari au făptuit-o?

Scuipi, și treci înainte, — în semn de cel mai bine meritat dispreț...

LIPSĂ DE EDUCAȚIE

Un confrate de la un ziar liberal de dimineață, constatînd lipsa de educație a mediului nostru social, face cu acest prilej cîteva observațiuni, în legătură cu sforțările pe cari le-am făcut ca să salvăm aparențele și să ne punem pe picior de egalitate cu Statele apusene.

Confratele liberal constată că viața noastră publică a îmbrăcat, în ultimele cîte-va decenii, forma manifestărilor sociale occidentale; că, în acest răstimp, relativ scurt, s'au petrecut în țara noastră mică evenimente multe, prefaceri adînci, s'au rîdicat păturí noui de oameni, s'au nimicit instituțiuni vechi, ne-au năvălit formele civilizației apusene, au intervenit necesități necunoscute înainte. A trebuit să ne transformăm neîntîrziat pe din afară ca să fim la fel cu lumea în a cărei circulație intrăm. A trebuit să ne înșelăm aparențele și, am reușit, am reușit să trecem cu o iuțeală vertiginoasă dela căciulă și itari, la clac și frac, am reușit să înșelăm aparențele cu o abilitate de neîntrecuți scamatori.

Cam aceste sunt constatările și observațiunile confratelui liberal în generalitatea lor, observațiuni și constatări cari deși nu au meritul noutății, au pe acela de a fi întemeiate și de a oglindi în ele o tristă stare de lucruri, din nefericire prea adevărată pentru noi.

Și tocmai pentru acest cuvînt, e bine, din cînd în cînd, ca chestiunile acestea să fie discutate prin presă, e bine să se spună adevărul așa cum este, în toată goliciunea lui respingătoare, pentru ca acei chemați să conducă pe rînd țara aceasta, să'și mai amintească că în afară de preocupările politice de partid, mai au și altă sarcină și alte îndatoriri cu mult mai grele, dar și mai necesare și mai utile țărei, al cărei budget au grijă să și l dispute.

Adevărul este așa cum ni l'a zugrăvit confratele liberal. De cîte-va decenii nu am avut de cît o singură grijă, o singură preocupare: să cucerim ridicola titulatură de Belgie a Orientului.

Pentru aceasta, pentru a bine merita titulatura aceasta, am importat cu nemiluita de peste hotare și bun și rău, le-am aruncat în spinarea poporului acestuia, cu sufletul și firea căruia marfa aceasta de importațiune străină nu avea nimic de comun. Am importat la întîmplare și rău și bunul, dar mai ales cele rele, am viciat cu ele viața publică a țărei, care nu avea încă pregătirea necesară nici ca să înfrunte rafinăriile manifestărilor sociale occidentale și nici să știe a alege numai ceea ce se putea adopta mai ușor și mai bine firei și sufletului romînesc.

In loc să facem în mod sistematic educația medicului nostru social, în loc să-l pregătim încetul cu încetul la viața nouă la care era chemat, ne am mulțumit, din cauza unei grabe inexplicabile, să-l otrăvim cu vorbe goale și să-l facem să trăiască o viață pentru care nu avea nici o pregătire.

Cu un cuvînt, am căutat că ne lustruim pe din afară, să ne înșelăm noi pe noi și să ne înșelăm cu bună știință, numai pentru a ne satisface o vanitate și deplasată și prostească.

Rezultatele la care am ajuns, se cunosc, le vedem cu toții și, numai rare ori cutezăm să le constatăm și să le recunoaștem. Am ajuns astăzi, ca după atîtea decenii de falșitate și spoială, să ne învîrtim într'un mediu social otrăvit cu tot ce streinătatea a avut mai rece, am ajuns să facem dureroasa constatare că de abia acum trebue s'o luăm de la început, că am pierdut un timp prețios și că avem un mediu social, a cărui lipsă de educație, dacă nu se vor lua măsuri urgente, prevestește vremuri nu prea fericite pentru țara aceasta.

Oamenii noștri politici, cari au nesocotit pînă acum tocmai aceia ce erau datori să aibă în grijă mai cu osebire, conducătorii de eri și de azi ai țărei acestia, cărora se datorește lipsa de educație a mediului nostru social și întreaga stare de lucruri de cari avem azi să ne plîngem, conducătorilor acestora le revine sarcina de a repara, cît mai este vreme, o mare greșală, pe care am început s'o recunoaștem cu toții.

EXTERNE.

Vizitele Țarului Rusiei

Evenimentul politic extern care a preocupat săptămîna trecută toată lumea politică au fost vizitele pe cari Țarul Rusiei le-a făcut Președintelui Republicei Francezе și Regelui Angliei.

După discursurile rostite, și intrevederile avute atît între șefii acestor state cît și miniștrii de externe respectivi, vizitele Țarului a'au fost pornite numai dintr'un sentiment de prietenie și politeță, ei și dintr'un netăgăduit interes politic al cărui rezultat nu va întîrzia să se vadă.

De remarcat e însă că nici în Franța nici în Anglia, vizita n'a mai fost făcută de Țar în capitalele acestor State, nici chiar propriu zis pe teritoriul lor.

Suveranii s'au întîlnit pe bordul vapoarelor—acolo s'au visitat unul pe altul, acolo s'au dat banchetele de gală și acolo s'au rostit tuoasturile de prietenie și curtoasie politică transmise de telegraf în toate colțurile lumei.

Această întîlnire pe apă, se datorește curentului format de partidele socialiste și democratice din Paris și Londra în potriva unei primiri oficiale a Țarului pe teritoriul statului Englez și Francez. Acest curent a crescut considerabil prin ajuterul presei și în urma interpelării rostite în Parlamentele din Londra și Paris de deputații socialiști în potriva Aceluia care patronează în Rusia masacrele revoluționarilor de către reacționari,—și pe care l'au considerat nedemn de a călca cu piciorul pe pămîntul liber al Angliei libere și al Franței republicane.

Ori ce s'ar zice, dar măsurile de pază luate de guvernele acestor state pentru a împedica orice fel de manifestație în potriva Țarului, și neputința lui de a descinde în capitalele statelor în chestiune, trebuie să-i fi deschis ochii—atît de orbi cînd se găsește în mijlocul Camarilei sale din Rusia,—și să vadă că trébue cu un moment mai din vreme să potolească setea de sînge a reacțiunei și să dee poporului libertatea politică și economică pentru care se luptă.

Căci cînd însăși popoarele amice și civilizate se ridică prin glasul neoficialilor în potriva masacrelor din Rusia, înseamnă că e la baza lor ceva sălbatec, în potriva cărora strigă cu drept cuvînt umanitatea.

OAMENI ȘI LUCRURI

GHILOTINA

Toate ziarele mari străine înregistrează noutatea ce li s'a servit pe neașteptatea parizienilor, prin o execuțiunea capitală și publică a paricidului Richemond, unul din acei criminali a cărui faptă a fost departe de a întărîta opinia publică în chip extra-ordinar.

După o trecere de mulți ani, marea Capitală, orașul lumină a putut vedea din nou, funcționînd în semi obscuritatea unei zori de zile sumbre acea unealtă diabolică a calăului Deibler pe care populația Franței și acea a Parisului în special n'a lăsat-o să dispară—prin grația lui Fallières..

E aproape cu neputință să cetești o descriere amănunțită a „ceremoniei" care precedează și însoțește o atare execuțiune și-ți trebuiesc nervi de oțel ca să urmărești în toate peripețiile ei o asemenea tragedie, în noaptea cea din urmă a criminalului: somnul lui însoțit de halucinații, trezirea lui, întrarea oamenilor justiției, a preotului, preparativele, toaleta transportul pînă la locul execuțiunii, gesturile lui Deibler și ale ajutoarelor sale, în sfîrșit momentul fulgerătoarei execuțiuni prin mijlocul ghilotinei, îndepărtarea cadavrului, nu însă și îngroparea lui,—căci asemenea reliquii devin proprietatea facultății de medicină.

O pagină clasică este aceea pe care a scris o cînd-va fostul prim-ministru Clémenceau, după executarea anarhistului Emile Henry. După ce descrie cu o discretă emoțiune toate scenele repezi ale ultimului act de la azvîrlirea trupului imobil pe scîndură, pînă ce s'aude fișiind cuțitul și rupînd oasele gîtului ca să despartă capul de trup, Clémenceau scrie:

„Groaza nedemnului spectacol mă umple, mă înnădușă; nervii mei încordați nu-mi mai servesc la nimic. Simțesc scîrbă inexprimabilă contra acestei mă celăriri oficiale făcută de funcționari corecți, lipsiți de ori-ce convingere.

Imi pare stupidă fapta lui Henry. Nu caut s'o scuzez. Dar vederea tuturor oamenilor acelora cari s'au unit ca să-l omoare din ordinul altor funcționari, corecți și dînșii și cari își dorm acum somnul lor liniștit, mă revoltă ca o nespusă mișelie.

Henry a lucrat ca un sălbatec. Dar procedeul societății mi se pare un act de josnică răzbunare. Că bărbarii au apucăturibarbare e grozav, dar firesc. Dar ca oameni civilizați, cu înaltă cultură să nu se mulțumească a face pe criminal—inofensiv, ci cu o turbăciune virtuoasă și cu sînge rece să-l măcelărească, aceasta mi-o explic numai prin o reîntoarcere la barbaria primitivă a codrilor"...

Și cu toate aceste Clémenceau, ajuns prim-ministru a trebuit să cedeze mulțimei reinstalarea ghilotinei; iar socialistul Briand o tolerează chiar în mijlocul Parisului!

Rodion

L. von BEETHOVEN

Resuscitarea geniului.—Articolul lui Franchais.—O comparație.—Calvarul maestrului.—Producțiile geniale.

Se pare că de cîtva timp maestrul maeștrilor, steaua artei muzicale, zeul armoniei și al simfoniei, preocupă iarăși spiritele artistice, atît sunt de profunde urmele pe care acest astru le-a lăsat omenirei iubitoare de muzică.

O sută și aproape 50 de ani, au trecut de cînd L. von Beethoven s'a născut în mica căsuță din orașul Bonn, și nimeni de sigur, pe vremea aceia n'ar fi putut prezice că acel umil prunc, născut din părinți săraci și nenorociți va deveni premergătorul poesiei naționale, geniul sufletesc al unui întreg popor, al celui mai mare popor din Europa.

*

Victor Hugo, zice unde-va, în puțina proză pe care a lăsat'o admiratorilor înalteei lui versificații, că Beethoven e „geniul poporului german".

Și are dreptate. Beethoven întrupează simțimintele, aspirațiile, durerile, bucuriile, geniul națiunii. Prin el cîtă întreaga avîntare germană, în simfonia lui se oglindește întreaga poesiei a patriei lui.

Nu de mult apăru un articol, semnat de René Franchais, în care găsim de relevat o comparație, justă pînă la un punct, arătînd martiriul maestrului, viața lui, și punînd toate astea în legătură cu nașterea și viața mîntuitorului.

Autorul găsește asemănări între nașterea acestui martir al soartei și acea al martirului omenirei, menționînd că tot în luna Decembrie și tot într'o murdară și săracă curte, numai că lîngă leagănul sărăcăcios al lui Ludvig, nu se găsea nici magi, nici păstori.

*

Pînă la un punct, merge cu această comparație, întru cît, lumina ce s'a resfrîns din spiritul acestui mare artist, poartă și azi urmele sale strălucitoare în spiritele celor aleși, întru cît concepția lui Beethoven e și ea concepția mare a întregei omeniri, concepție înaltă, subjugătoare și atot puternică.

Dar dacă acest simbolism, e cercetat cu cea mai profundă sfințenie, dacă simțimintele marelui om, au fost cu atîta vigoare comunicate școalelor viitoare, dacă grație puternicului seu dar de concepție artistică, mai vibrează și azi toată suflarea poetică din lume, nu trebue să uităm că aceste se datoresc în mare parte martiriului sev.

*

Beethoven, muzicant, rămas de tînăr orfan de mamă și cu un tată brutal și nedemn, a perdut auzul în floarea vîrstei înainte de a împlini 30 de ani.

Și atunci genial seu puternic ne mai oprindu-se la suprafața lucrurilor, pătrunde adînc în misterele vieței, crează, aprofundează cercetează problemele artistice cu acea vigoare care te uimește și te lasă în admirație, față de monumentul gigantic pe a cărui piedestal s'a ridicat el.

Și e plină de învățăminte musica sa. Simfoniile lui sunt izvorul de bogăție poetică, la care se va adăpa omenirea în căutarea idealului. El ne arată care e problema vieței, la el găsim noțiunea bucuriei, adîncă, nobilă, devenind ocrotitoarea omenirei. Din acordurile muzicei lui, putem extrage ținta și datoria vieței, în el se oglindește puterea de resistență a luptătorilor pentru trai.

*

Din cauza prematurei sale infirmități, Beethoen trăește despărțit de restul omenirei. In afară de cercul restrîns al artiștilor cari-l încunjoară, el trăește singur, într'o eternă și profundă contemplație, și foarte puține din momentele vieței sociale.

Există un tablou, pictat de o mînă de maestru, care reprezintă „o ședință muzicală la Beethoven". Ei bine, cine nu cunoaște viața maestrului, cine nu a înțeles firea aceasta plină de simțimente vagi și puternice, uite-se la înfățișarea acestei reuniuni, și va găsi acolo suflarea de melancolie profundă, care se etalează în atmosfera predominată de acest geniu. Fruntile sunt gînditoare, ochii visători par a cerceta neantul, atitudinea participanților e liniștită, dar sufletul lor nu e în sala de concert.

Gîndurile lor sboară, acolo unde le trimite armonie divină, ca să cerceteze și să'și dea seamă de bine și de rău, de problema existenții.

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 3 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 10 și 11 August 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 68, - jumatate loz Lei 34- Un sfert de loz Lei 17. Una optime lei 8 50

MĂSURI contra HOLEREI

Direcțiunea generală a căilor ferate, a trimes următorul avis către toate stațiile inspecțiunele de mișcare și d-nii medici de circ. c. f. r:

„La urma ivirei holerei în Rusia s'au luat măsuri ca călătorii care vin din Rusia prin Ungheni să fie deapreape supravegheați,—fie că acei călători trec transit prin România, fie că ei remîn în țară.

Pentru acest scop, șefii de tren vor primi pașapoartele călătorilor care vin din Rusia, ce li se vor remite de organele polițienești din Ungheni, cu obligațiunea de a le preda apoi de la un șef de tren la altul, până la stația de destinație a călătorilor, cu liste de predare în regulă, iar în stațiunea de destinație vor preda pașapoartele poliția locului acelei gări.

Șefii de tren sunt obligați să exercite o deosebită atenție asupra sănătății tuturor călătorilor în timpul mersului, nu numai pe linia Iași—Ungheni, dar pe toate liniile C. F. R.

Orice indispoziție vor observa la călători, o vor raporta primului șef de stație care la rîndul seu va avisa telegrafic pe cea mai apropiată stațiune, unde se găsește un medic sau medicul oficial al localității,—și în lipsa acestuia pe ori ce medic care să vie să primească bolnavul.

Șeful stațiunei va fi obligat să avizeze imediat telegrafic Direcțiunea Generală a serviciului sanitar.

Până la sosirea medicului, bolnavul să fie imediat izolat în un compartiment separat.

In caz cînd medicul emite diagnosticul să are a face cu un caz de holeră, călătorul cu toate efectele lui va fi debarcat și predat serviciului medical din localitate, iar vagonul în care a călătorit se va opri de la tren și se va supune la o radicală desinfectare.

Vagoanele și latrinele vagoanelor din trenurile de pe linia Iași—Ungheni, se vor desinfecta în Iași imediat după fiecare cursă la înapoierea din Ungheni, iar pe liniile principale, vagoanele trenurilor de călători și în special latrinele acelor vagoane, se vor desinfecta în stațiunele finale ale trenurilor, întrebuințînd pentru acest scop sulfat de fier ce se găsește în stațiuni trimes și acid carbolic brut, întrebuințîndu-e după indicațiunile medicilor C. F. R.

Stațiunile finale ale trenurilor cărora le vor lipsi substanțele de desinfectare vor raporta imediat telegrafic pentru a li se trimete.

Șefii de stațiuni sunt invitați ca cu personalul de sub ordinile lor, să facă imediată curățenie în clădirile administrațiunei, vestibul, săli de așteptare, biurouri etc.

Restauratorii vor fi obligați a ținea în perfecta curățenie localurile de restaurante și bucătării.

Latrinele vor fi zilnic spalate și curățite, avînd în permanență un vas cu desinfectante care se va schimba zilnic.

Șefii de stațiuni vor obliga întregul personal care locuește în clădirile administrației să țină locuințele curate și bine aerisite.

Șefii de stațiuni sunt personal responsabili de curățenie și desinfectare.

D-nii Inspectori de mișcare, sunt rugați ca în unire cu medicii de circumscripție să vegheze ca dispozițiunile de mai sus să fie executate.

Litere-Științe-Arte

Bjoernson.—Starea sănătății marelui scriitor filoromîn ne interesează de aproape. De aceea credem nemerit a reproduce după un ziar berlinez ultimele noutăți relative la el.

Vindecarea lui Björnstjerne Björnson a făcut așa de repezi progrese încît bătrînul scriitor a putut să întreprindă voiajul de la localitatea balneară Laurwig la ținutul său Aulestadt. La gara din Christiania a fost salutat de un mare număr de amici și admiratori, el s'a odihnit acolo două zile și apoi a pornit spre Aulestadt unde va petrece restul verei în cea mai perfectă liniște căci medicul îi a interzis strict de a primi vizitele obicinuite ale amicilor sei din țară și străinătate.

Impietrirea vinelor, boala de care suferă Björnson deși îi produce încă mari dureri în picioare, nu influențează de loc asupra bunei dispoziții și energiei sale Björnson mai speră să asiste la congresul păcei care va avea loc în Christiania la 29 August, el are de mult intențiunea de a ținea la acest congres o prelegere asupra chestiunei păcei. In Christiania poetul s'a întreținut cu directorul „teatrului Național" al Norvegiei asupra reprezentărei celei mai nouă piesă de teatru pe care a scriso. Cea mai arzătoare dorință a lui Björnson acuma este de a putea face un voiagiu în astă toamnă vizitînd orașele Parisul, München și Roma pentru ca să revadă locurile unde a creat primele și cele mai dragi ale sale opere literare.

*

In ultimul său articol „La Vie à Paris" Jules Claretie povestește un duios roman de tinerețe al de curînd decedatului poet Jean Lahor, pe atunci doctorul Henri Cazalis, medic practic la Aixles Bains. Scriitoarea Louisa Siefert bolnavă la această stațiune se înamorase cu pasiune de Lahor și amintirile acestei iubiri—de prin 1862—au rămas în volumele ei de poezii:

Rayons pendus, Les stoiques etc.

*

Școala de jurnalism din Paris care are în capul ei pe Eugénie Fourniére este un model în acest gen. Ea numără nume cunoscute în ziaristica franceză ceea ce pledează, în favoarea ei.

Studiile încep printr'o vizită la ziare pentru ca viitorul ziarist să-și facă o ideee generală despre profesiunea aceasta.

Apoi vin cursurile de aplicațiune, cursuri profesionale de ziaristică, rolul presei, facerea ziarului, articole, filete etc., redacția: rolul „articlierului", a informatorului, a reporterului etc. Vin apoi exerciții practice, articolul din capul ziarului, editorialul, dare de seamă, exerciții de critică dramatică și altele.

Educația politică, socială istorică și juridică a viitorului ziarist este încredințată unor oameni competinți.

Partea cea mai însemnată a cursului din anului al treilea o formează conferințele asupra redacțiunea unui ziar modern ținute de specialiști în materie.

Aceste conferințe constituesc o excelentă instrucție a viitorilor colaboratori de la diferite ziare și reviste.

Studenții în ziaristică sunt apoi deprinși a vorbi în public.

Cursurile țin patru ani și-și poate cine va închipui ce cunoștințe culeg cei care se devotează ziaristicei.

*

In „Institutul regal pentru boale infecțioase din Berlin se va ținea de la 1 Octombrie al acestui an un curs trilunar de bacteriologie, metodică și terapie bacteorologică-higienică a boalolor infecțioase. Combaterea epidemiilor locale și tropicale se urmărește cu o specială atenție. Cursurile vor fi ținute de d-niii Wasserman Lentz, Lockman, Schilling, Sachman, Koch, Zettnov, și Hartman.

*

Museul berlinez „Kaiser Friderich" și a apropiat două portrete ale excelentului pictor elvețian Anton Graff.

Informații

❑ *Din Paris ni se scrie, că săptămîna trecută a fost operat de apendicită, în sanatorul d-rului Bonnet, tănîrul Teodor Badareu, fiul mai mare al fruntașului nostru d. Alex. A. Badarău.*

Anunțăm cu multă plăcere, că starea bolnavului nu mai inspiră nici o teamă; operația a avut mare succes.

D. Alex. A. Badareu, se va întoarce Dumineca viitoare în Iași.

❑ Recensămîntul copiilor de la școală se va face între 1 și 15 August în comunele rurale și de la 10—20 August în comunele urbane.

❑ **Nenorocirea de la Nicolina.**—O nenorocire s'a întîmplat eri după amiazi, în apropiere de halta Nicolina.

Femeea Paraschiva C. Pascal, de loc din satul Slobozia, comuna Dobrovăț, județul Vaslui, traversa linia ferată, în apropiere de halta Nicolina, tocmai în momentul cînd venea din spre Iași o mașină de manevră.

Mașina a dat peste nenorocita femee și trăntind'o la pămînt, a isbit'o la distanță mare.

Ea a capatat mai multe contuziuni grave și mecanicul observînd nenorocirea a oprit mașina dînd alarma.

Nenorocita femee a fost transportată la spitalul Sf. Spiridon, unde după puțin timp, a încetat din viață.

❑ In ziua de 6 August a. c., va veni înaintea Curței de casație din Petersburg judecarea și pronunțarea în procesul moștenirei Vartic.

❑ Manevrele din toamna aceasta, care se vor face pe divizii, vor avea loc în primile 10 zile din luna Septembrie.

❑ Odată cu deschiderea noului an judecătoresc, de la 1 Septembrie, d. I Corjescu, primul președinte al tribunalului, va funcționa la secția III-a comercială.

Secția I a tribunalului va fi presidată de unul din ceilalți doui președinți.

❑ Ministerul de rezboiu a trimes corpului IV de armată, un ordin relativ la desfășurarea manevrelor regionale din anul acesta, care vor avea loc în Septembrie.

Cum însă în Iași bîntuie cu furie tifosul și alte epidemii contagioase, și manevrele ar urma să aibă loc pe distanța Iași Vaslui sau Iași Roman, unde și acolo s'a constat febra tifoidă, ministerul de rezboiu ar trebui să studieze bine chestiunea, și să vadă dacă nu ar fi mai bine ca manevrele din anul acesta să fie contramandate.

❑ **Din Roman**—Policlinica comunală, se știe a fost de la înființarea ei, un prilej de negustorie pentru d. dr. N. Țureanovici, medicul orașului.

Nu s'au uitat încă spectacolele scandaloase pe care le-a făcut medicul orașului cu această policlinică mergînd cu îndrăzneala până a face procese bolnavilor ca să-i silească pentru căutarea medicală de la policlinica comunală, onorarii la care nu avea drept.

Ei bine astăzi, d. dr Țureanovici a primit noi sume de bani de la comună ca să lărgească infirmeria comunală transformată în policlinică.

Această cheltueală pe care o face comuna, dacă folosește intereselor d-lui dr. Țureanovici, este absolut nefolositoare pentru populație de care ce din moment ce spitalul Precista Mare, este transformat într'un mare spital cu peste 100 paturi, avînd și consultații gratuite, policlinica comunală devine inutilă.

D. dr. Țureanovici, este primul agent al d-lui Vasile Mortun la Roman și trebuie să i se dea mijloace de căpătuială, iată singurul rost pe care îl are lărgirea infirmeriei comunale.

Iată cum s'aruncă banii comunei, în timp ce orașul zace în mizerie.

— Tifosul și-a făcut apariția și la Roman. Firește, un oraș care zace în praf și murdării, ca Romanul, nu putea să scape de această teribilă boală.

Serviciul medical al orașului a făcut de ochii lumei o inspecție sanitară. A inspectat oalele și strachinele cîrciumelor, n'a inspectat însă latrinele cari produc o enormă infecție în tot orașul, hanurile de pe la cîrciume și mai su seamă fîntînele care unele conțin apă cu vermi.

In bulevardul Ferdinand d'atîta vreme este o mlaștină infectă lîngă rampa căei ferate și nu s'a luat măsuri pentru curățirea și secarea ei.

Cum să nu fie tifos?

❑ Corpul defunctului G. G. Asan care a fost adus cu trenul din Etvoția, a fost ridicat eri la orele 6 după amiază din gara de Nord de către membrii familiei și de prietenii și membrii camerei de comerț, și transportat pe drie, la biserica albă din calea Victoriei.

Sicriul de metal a fost așezat pe un catafalc în mijlocul bisericei.

Multă lume a însoțit cortegiul funebru de la gară și până la biserică.

Inmormîntarea se va face azi, la orele 4 d. a.

❑ Autoritățile clericale au fost înștiințate că biserica din Dumbrava-roșie, județul Neamț, a fost distrusă de un incendiu.

Focul a luat naștere de la o candelă ce rămăsese aprinse și biserica fiind de lemn și veche, în scurt timp a fost mistuită de flacări.

❑ Din Cernăuți ni se scrie că un funcționar administrativ face interesante destăinuiri cu privire la sumele defraudate cu ocazia regulărei Pratului.

D. Carol Droste, care a fost și el în comisia de supraveghere declară că în diferite rînduri a atras atențiunea colegilor săi asupra escrocheriilor ce se comit. In chipul acesta furnizorul Teodor Herz a furnizat material prost sa calitate. Acum toți cei vinovați vor fi dați în judecată.

❑ D. N. Ionescu, revizor școlar al județului, a plecat eri, în interes de serviciu, în București.

❑ După toate probabilitățile ancheta în afacerea învățătorului C. Pogor, nu se va mai reîncepe de cît în primile zile ale lunei Septembrie a c.

❑ Aseară pe la orele 7, pe cînd se ducea la peronul gărei garnitura trenului de dimineață de București, era să se întîmple o nenorocire. Un copilaș al unui conductor din partida București se afla în acel moment pe linie și grație numai șefului lampist Gaida C., nenorocirea a fost evitată. Lampistul a sosit la timp și a scos copilașul de sub vagoane.

❑ D. I. Dumbravă, copist în stația Iași, a fost avansat prin spor de salar, pe ziua de 16 Iulie, de la 95 la 115 lei lunar.

D. I. Neamțanu, copist din stația Bacău, a fost mutat, în aceiași calitate, la stația Iași.

❑ D. Vasile Dăscălescu absolvent al școalei comerciale, a fost numit secretar al corporației meseriașilor din Roman, în locul d lui Gh. Rîpianu.

❑ La 1 August se vor acorda concedii de 30 de zile, la soldații din batalionul al treilea al Regimentului Ștefan cel Mare.

❑ **Școlare.**—D-ra Safta Croitoru, învățătoare la Lieești, județul Tutova, a fost transferată învățătoare la postul al III-lea, de la școala din comuna Oseiu, județul Iași.

— D. Dim. Sachelarie, învățător de la școala din Cristești, a fost transferat la postul al III-lea, de la școala din Prisacani.

— Revisoratul școlar a întocmit tabloul de micile reparațiuni și de combustibilul necesar școalelor rurale din județul nostru, pe care'l va înainta ministerului cultelor.

Pentru reparațiunile radicale, revizoratul școlar va întocmi un tablou de acum înainte.

— Casa școalelor a acordat premii pentru cursurile de adulți, următorilor 24 învățători din județul Iași:

Cîte 85 lei d-lor I. Toma și I. Scăeștianu din comuna Tomești, C. Nanu Gropnița, I. Dimitriu și Gh. Racoviță Fîntînele, V. Sebastian, Roșcani, I. Andriescu Țiganași, C. Crăsnaru Poeni, I. Pădure Balțați, D. Bejănaru și Gh. Dimitriu Hermeziu, P. Pomîrleanu Popești.

Cîte 65 lei d-lor C. Laurescu Țiganași, Gh. Carp Bivolari, Gh Georgescu Lungani, I. Ochiană Sculeni, Diaconul V. Georgescu Băiceni, N. Mardare Cotnari, V. Galeriu Scobinți, Gh. Dimitriu Erbiceni, Dim. Voinea Bucium, Gh. Leonescu Lungani, T. Sandu Mogoșești și St. Teodorescu Cornești.

❑ **C. F. R.**—Direcția generală a C. F R., a dat un ordin de serviciu, prin care arată că de la 7 | 20 Septembrie a. c., se introduc taxe noui în tarifele locale speciale.

Taxele de transport, pentru 100 kgr. în bani vor fi, de la Brăila la:

Botoșani seria I 254 lei, seria II-a 216, seria III 169.

Burdujeni seria I 235 lei, seria II 200, seria III 157.

Dorohoiu seria I 258 lei, seria II 220, seria III 172.

Fălticeni seria I 225 lei, seria II 192, seria III 151.

Iași seria I 184 lei, seria II-a 157 lei, seria III 124

Pașcani seria I 195 lei, seria II-a 167, seria III 131.

Podul-Iloaiei seria I 234 lei, seria II 195, seria III 162

Trg.-Frumos seria I 257 lei, seria II-a 213, seria III 177

Roman seria I 272 lei, seria II-a 223, seria III 187.

Vaslui seria I 301 lei.

Pentru fructe, cafea, ceai, culori de tot felul, pește uscat, afumat, și scrumbii, tariful va fi de la Brăila pentru 100 kgr. seria I și II la: Botoșani 185 și 188 lei, Burdujeni 171 și 173 lei, Dorohoiu 188 și 191 lei, Fălticeni 163 și 166 lei, Iași 132 și 134 lei, Pașcani 140 și 143 lei, Podul-Iloaiei 182 și 184 lei, Trg.-Frumos 202 și 205 lei, Roman 217 și 220 lei, Bacău 283 și 286 lei, Vaslui 249 și 251 lei, Hași 321 și 323 lei.

❑ Suntem rugați a atrage atențiunea asupra vuetului și marelui scandal ce domnește la fabrica de ape gazoase „Sanitas".

Lucrătorii fac zarvă mare, chiar ziua, din care cauză liniștea locatarilor din împrejurimi este tulburată.

❑ Conform ordinului ministerului de rezboiu, toți ofițerii noui eșiți din școală anul acesta, de la Regimentul Ștefan cel Mare, nu vor fi întrebuințați de cît ca instructori, nedîndu-li-se conform ordinului ministerului, timp de 2 ani, vre o altă însărcinare.

❑ I. P. S, S. Mitropolitul Pimen se va reîntoarce în localitate, probabil peste 10 zile.

❑ Membrii camerei de meserii s'au întrunit azi dimineață la orele 10, în ședință extraordinară, sub presidenția d-lui N. V. Ștefăniu, vice-președintele camerei.

S'a discutat asupra mai multor chestiuni la ordinea zilei: apeluri, reclamații, scutiri de amenzi etc.

Luîndu-se în discuție adresa ministrului comerțului și industriei, prin care cere avizul camerei dacă inginerilor să li se elibereze brevete de maestru, camera a opiniat ca să li se elibereze inginerilor brevete dar în mod obligator pentru toți.

Camera a hotărît să se facă o anchetă la corporația meseriașilor din Roman, unde s'au constatat oare-sari neregularități.

❑ **Din Negrești.**—In ziua de 19 Iulie a. c., au avut loc la Negrești, alegerile comunale. Au fost două liste; una susținută de administrație, în frunte cu Gh. Oțel, președintele comisiunei interimare și alta în frunte cu d. D. Mogoș avocat, fost primar, Const. Motăș avocat, fost magistrat și președintele băncei populare din Negrești, N. Căllin, prop., casierul băncei și alți 6 membri.

A reușit, pentru a treia oară, lista amicului nostru d. D. Mogoș cu 181 voturi,—cealaltă listă, neîntrunind, cu toate sforțările, decît 79 voturi. Prima alegere a fost anul trecut prin Iulie, cînd a reușit iarăși lista d-lui Mogăș cu 164 voturi, contra 62. Această alegere a fost validată. D Ed. Ghica prefectul județului însă, a recurs la un truc, puțin cavaleresc: a rîdicat cu jandarmii pe consilierii țarani, care formau majoritatea consiliului și i-a dus la Vaslui în prefectură, cu amenințări, ori promisiuni, le a luat demisiile și ast-fel consiliul a fost din nou disolvat.

De sigur că și de data aceasta, prefectul Ed. Ghica va căuta să se caseze alegerea. Nu va reuși însă.

❑ Ziarul „Der Tag" află din Viena că vizita Regelui Carol la Impăratul Franz-Iosef va avea loc între 3 și 5 Septembrie a c.

❑ D. administrator cl. I Petre Claos, a fost numit comptabil la regimentul Ștefan cel Mare No. 13, în locul d-lui adtor Teodorescu Ioan.

❑ Iată raportul înaintat de prefectura de județ ministerului de interne, asupra stărei timpului și a semănăturilor din județ:

Călduri mari. Lipsă totală de ploae. In mare parte porumburile sunt compromise. Pășunile, fînețele și viile sufer din cauza secetei. Grîul a dat 16 hectolitri la hectar. orzul 13 și ovăzul aproximativ 15.

❑ Colonia celor 40 de eleve ale școalelor primare din localitate, care a stat o lună de zile la Mirea Neamț, se va reîntoarce în localitate Vineri 31 Iulie, cu trenul de Pașcani de 11 și 10 noapte.

DIVERSE

— D-na Zoe Saval, soția d-lui inginer A. Saval și prima inițiatoare la noi a înființărei cantinelor școlare, și-a serbătorit eri a 42 aniversare a nașterei.

D-na Savul a primit telegrame de felicitare din București și din alte părți ale țărei.

— D. Căpitan Corjescu, aghiotantul pieței, se reîntoarce din concediu la 1 August.

— Eri sara s'au înapoiat în localitate ofițerii reg. 13 Ștefan cel Mare, care sub conducerea d-lui Maior Petala au făcut un marș la Codăești-Dobrovătz.

Cu această ocazie ofițerii au luat parte și la un frumos bal, dat în folosul cantinei școlare din Codăești.

Incă cîte va picături de

No 4711. Eau de Cologne

si toaleta e terminată.

Neintrecut în bunatate și aromă.

Excepțional de inviorător. — Improspăteaza miraculos teinul și pielea

Veritabilă numai cu marca inregistrată în toate statele.

No 4711

pe etichetă albastră-aurie

Furnisorul multor curți

Casă fondată 1792

Reprezentant JACQUES L. METHSAFT IAȘI

O afacere senzaţională

Două crescătoare omorîtoare de copii.—In strada Florilor.—Cine sunt criminalele?—Cum s'a descoperit faptul.—Ancheta parchetului.—Autopsia.—Constatările medicilor.—Arestările.

Parchetul anchetează actualmente o afacere în adevăr senzaţională: două femei, care se dădeau drept crescătoare de copii, de şi luau plată omorau copiii, lăsîndu-i să moară de foame.

Fapta poate ar fi continuat şi de aci înainte, dacă d. dr. C. Tudor, medicul Disp. I-a nu ar fi descoperit-o şi nu ar fi avizat parchetul.

Intr'adevăr iată cum stau lucrurile:

In strada Florilor locuiau de mai mult timp două femei anume Maria Teodoru şi Ruxanda Ungureanu, ocupînd apartamentele de la No. 2, 3, 5 şi 7 din acea stradă.

Aceste două femei făceau ca să se spuie în mahala, că în schimbul unor mici sume de bani (15—20 lei pe lună se ocupau cu creşt rea şi alaptarea copiilor mici, părăsiţi de mamele lor, fie în mod voluntar, fie de nevoe.

Cîte mistere nu s'ar fi petrecînd în locuinţa acestor două „crescătoare"?

Cîte şi cîte n'au alergat în misterioasa locuinţă a acestor două femei, pentru a-şi ascunde ruşinea sau fructul vre unei dragoste ascunse?

Dar aceste toate, de sigur parchetul le va cunoaşte în urma cercetărilor ce le face.

*

Să intrăm acum în fapt:

Acum trei zile în locuinţa din str. Florilor despre care este vorbă, au încetat din viaţă doi copilaşi: unul abia de 15 zile, iar altul de 11 luni.

D. dr. Tudor medicul disp. I-a fu chemat ca să verifice moartea celor doi copilaşi.

Din primul moment însă d. d-tor Tudor bănui că se află în faţa unui caz suspect, cu atît mai mult cu cît i se spusese că micuţii n'au fost suferinzi.

D. dr. Tudor, nu se grăbi să dea biletul de înmormîntare, ci începu oare cari cercetări. Bănuiala sa a fost justificată.

Inadevăr, d. dr. Tudor căpătă informaţiuni de la vecini cum că cele două femei Maria Teodoru şi Ruxanda Ungureanu, pretextează numai că iau copii spre creştere, în realitate însă ele sunt nişte criminale căci mai de mult ele iau copilaşi, pe care înadins nu-i hrănesc, lăsîndu-i astfel să moară de foame. Şi, vecinii au început a complecta cu fel de fel de amănunte grozave faptele celor două femei.

Examinînd cadavrele micilor copilaşi, d. dr. Tudor constată că în adevăr micuţii au murit de foame, şi că prin urmare cele denunţate şi arătate de vecini ar fi întru cât-va întemeiate.

*

In faţa acestor împrejurări, medicul comunal aviză imediat parchetul, arătînd şi cele denunţate de vecinii celor două femei criminale.

Parchetul a dispus ca imediat cadavrele celor doi copilaşi să fie transferate la morga spitalului, ce ordonîndu-se în acelaşi timp să li să facă autopsia.

Eri d. dr. Grossi asistent al medicului legist al parchetului, împreună cu d. dr. Tudor au procedat la facerea autopsiei cadavrelor celor doi copilaşi, la morga Sf. Spiridon

Rezultatul autopsiei a întărit şi mai mult denunţurile contra celor două femei, căci medicii au constatat că de la intrare şi pînă la eşirea stomacului, nu s'a găsit absolut nici o picătură de aliment.

In urma procesului verbal înaintat parchetului de către medicii care au făcut autopsia, parchetul a ordonat imediat o minuţioasă anchetă.

Au fost întrebaţi cîţi-va din vecinii celor două femei, şi aceştia au făcut aceleaşi declaraţiuni ca şi d. dr. Tudor.

In faţa celor constate, parchetul a ordonat arestarea femeilor Maria Teodor şi Ruxanda Ungureanu.

S'a constat că aceste femei se angajeau să crească copii servitoarelor, care din cauza ocupaţiunilor lor nu puteau să-şi alapteze ele singure copiii, şi nu trecea mult timp pînă cînd bietele mame erau înştiinţate că din cauza boalei, copiii au murit.

In realitate însă cele două femei încasau plata pentru creştere şi alaptarea copiilor, pe care însă nu-i îngrijeau de loc lăsîndu-i să moară de foame, pentru ca apoi să ia alţii în creştere.

Vecinii mai spun că ele se mai angajeau şi luau cepiii ale mamelor denaturate, care din diferite motive îi părăseau şi nu vroiau să-i crească.

Parchetul continuă cu cercetările.

Ultime informaţii

❑ **Din cauza secetei mari, situaţia e cît se poate de gravă la ţară. Sătenii nu numai că n'au cu ce-şi hrăni vitele, dar n'au hrană nici pentru ei.**

Ţaranii din judeţul nostru au început să ceară să li se dea porumb. De cît-va timp, cereri de asemenea natură, se primesc zilnic la prefectură.

Se ştie că pentru porumbul ce li s'au dat ţaranilor acum cîţi-va ani, nu s'a plătit de cît 5 milioane, rămînînd un rest de 20 milioane.

Situaţia e gravă şi probabil că guvernul va trebui din nou să distribuie porumb.

❑ *D. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, a trimes în localitate, pe un doctorand' anume Radu, pentru a conduce şi supraveghia modul de desinfectare.*

Pentru aceste servicii, d drd. Radu e plătit, nici mai mult, nici mai puţin de cît 350 lei lunar! Medicii comunali la noi au 300 lei şi un drd., trimes pentru un lucru de nimic, e plătit cu 350 lei!

Un lucru însă: nu se găsea oare în Iaşi, dacă nu un drd. priceput,—dar un medic, care să fi fost însărcinat cu atribuţiile ce i s-au dat dr.-dului Radu?

De sigur, că d. dr. Cantacuzino ar respunde că... nu!

❑ **Razii sanitare.**—D. dr. C. Tudor, medicul disp. I-a, a făcut alaltăeri noui razii sanitare.

D-sa a inspectat strada Moţoc, vizitînd precupeţii M. Leibovici şi Leiba Pointz, cârţmele V. Verdeş, Zisu Rosia şi Iosub Grimbarg, de la care a confiscat cărnuri alterate, precum şi cârţma Calmeri Sara şi căsăpia Mates Moise.

D-sa a constatat că nici unul nu întrebuinţa apă fiartă, şi nici nu au robinete pentru spalat vasele. Li s'au dat termen până astăzi spre a se conforma ordonanţei.

La lăptăria Dimitriu din piaţa Unirea, d. dr. Tudor a constatat că a început a se conforma ordonanţei,—ograda însă şi privata găsindu-le tot foarte murdare.

La hotelul Naţional d. dr. Tudor a ordonat să se pue scuipători de metăl, iar la cafeneaua din strada Săl scu a găsit că nu se ferbea apa.

❑ *Numărul cazurilor de febră-tifoidă a ajuns la 200. Epidemia continuă să meargă în creştere. Administraţia comunală a intervenit la spitalul israelit, să mai pună la dispoziţie paturi pentru bolnavii de febră-tifoidă.*

Alaltă eri au fost în oraş un nou caz mortal de gastro-enterită şi unul de desinterie.

❑ *Cei doui inspectori sanitari, d-nii d-ri C. Popescu (inspector de fabrice) şi Slătineanu, trimeşi în Iaşi pentru combaterea febrei tifoide, s'au reîntors azi dimineaţă în localitate, venind din Capitală.*

D. dr. Popescu continuă cu cercetările asupra cursului epidemiei, după modul de alimentare cu apă a oraşului; iar d. dr. Slătineanu cu analiza apei şi cu vizitarea bolnavilor.

D. dr. Slătineanu a inspectat azi dispărţirea a IV-a, vizitînd bolnavii de febră-tifoidă.

❑ E mai mult ca sigur că conferenţele păstorale ale preoţilor, ce urmează a avea loc între 15 şi 20 August a. c., vor fi amînate pentru luna Octombrie, dată fiind întinderea mare ce a luat'o epidemia de febră-tifoidă în localitate.

In viitoarea şedinţă a consiliului de higienă al oraşului, se va discuta şi această chestie.

❑ Mai multe persoane ne roagă să întrebăm de cînd s'a luat sistemul ca sergenţii de oraş să poarte baghete de piele şi în ce scop? Acest obiect face parte din echipamentul prevăzut de lege? Intre aceştia se recomandă pe sergentul din colţul străzei Primăriei, în faţa Mitropoliei, care nu numai că poartă baghetă, dar cam face abuz de ea.

❑ Revizorul şcolar de Botoşani, d. Ficşinescu, a ajuns în destul de cunoscut, prin lichelizmul său fără margini şi prin faptele sale descalificate şi pline de patimă. Puţini învăţători din judeţul seu sunt, care să nu fie prigoniţi şi persecutaţi de acest d. Ficşinescu, numai din cauză că ei nu se pretau la lichelizme şi manopere de care se serveşte d sa.

Aşa, de curînd, d sa s'a pornit contra unei institutoare, numai din cauză că acea institutoare s'a căsătorit cu un membru al corpului didactic primar, contra căruia d. Ficşinescu poartă o veche ură.

Există rapoarte pline de elogii ale revizorului Ficşinescu, pentru acea institutoare, prin care se arată meritele şi prin care e zugrăvită ca una din cele mai bune institutoare, rapoarte care nu datează de multă vreme.

De îndată ce institutoarea a devenit soţia acelui pentru care d. Ficşinescu n'are de cît ură şi duşmănie, revizorul de Botoşani s'a pornit cu persecuţii şi duşmănie, anchete şi rapoarte contra ei.

Iată cum îşi fac datoria revizorii noştri şcolari!

Membrii corpului didactic primar din Botoşani sunt viu nemulţumiţi de procedările revizorului şi sunt hotărîţi să se întrunească, imediat la deschiderea noului an şcolar, spre a cere să fie scoşi de sub persecuţiile neomenoase ale acelui d-n Ficşinescu.

❑ D-rele Eufrosina Raicu şi Alice Mihăneseu, două amploiante, de la telefonul central, au fost detaşate la oficiul Tg.-Frumos.

E o mare greşală această detaşare, întru cît, mai ales d-ra Raicu era un element indispensabil la telefonul central.

Ar fi bine să se revie asupra acestei transferări, pentru binul mers al serviciului.

❑ **Crima din Prisacani.**—O crimă s'a comis astă noapte în comuna Prisacani, în următoarele împrejurări:

Locuitorul Ion Botezatu avea o harbuzărie situată la marginea satului. De mai multe ori a surprins nişte băetani furînd, fără ca însă să-i poată prinde.

Astă noapte, băetanii Neculai Sava Goldan, Vasile Sava Goldan, Vasile State Dragan, Neculai Grigorescu şi Vasile Gh Goldan, ducîndu-se înarmaţi cu toţii, la numita harbuzărie ca să fure, au fost surprinşi de Botezatu şi fiind somaţi să stea, unul din ei a tras un foc de revolver asupra lui Botezatu fără însă a-l răni.

Acesta la rîndul seu, luînd o puşcă, descărcă un foc asupra lor, împuşcînd pe Vasile Sava Goldan, care a remas mort pe loc.

Dîndu-se de ştire autorităţilor, au sosit la faţa locului administratorul plăşii împreună cu şeful secţiei de jandarmi, care au pus cadavrul sub pază pînă la avizarea parchetului, iar criminalul care se predase singur, a mărturisit faptul.

❑ **Jurisprudenţă.**—Inalta curte de casaţie a stabilit următoarea jurisprudenţă, în materie de obţinere a brevetelor de licenţă pentru vinderea băuturilor spirtoase.

Potrivit textelor noastre de lege privitoare la licenţa băuturilor spirtoase, nu numai că cel ce exercită acest comerţ, fie cu ridicata, fie cu deamănuntul trebue să aibă un brevet special liberat de ministerul de finanţe, şi să plătească pe lîngă patentă şi taxa de licenţă, dar chiar şi femeea care, în calitate de tutoare legală ar continua comerţul început de soţul său, trebue să aibă un nou brevet, care s'o împuternicească la exerciţiul acestui comerţ. Astfel că tribunalul ce achită de pedeapsa amendei pe femeia care contravine la aceste taxe de legi, pe motiv că deşi nu a obţinut brevetul, dar a făcut o asemenea cerere ministerului şi a plătit taxa licenţei, comite o violare a textelor de lege în materie de licenţă a băuturilor şi hotărîrea dată urmează a fi casată.

❑ In biblioteca populară „Socec", a apărut *„Fata popei"* (No. 83), de Ioan Dragoslav.

De asemine a apărut No. 80 ale aceliaşi biblioteci cu *Hulima*, sau, o mie şi una de nopţi, cartea II-a, taaducere de Em. Gârleanu.

❑ Membrii consiliului de higienă al oraşului au fost convocaţi pentru Vineri la oarele 4 p. m., în şedinţă extra-ordinară.

La această şedinţă vor lua parte şi d-nii inspectori sanitari d ri Slătineanu şi C. Popescu.

❑ Parchetul a fost înştiinţat că astă noapte locuitorul Gheorghe Covăsneanu din Comuna Prisacani, prinzînd pe băetul Gheorghe Radu în ograda sa, l a tăiat cu o coasă.

In stare gravă victima a fost transportată la spitalul din Ungheni, iar criminalul arestat, a mărturisit că acesta intrase în ograda sa cu scop de a fura.

❑ Eri s'a oficiat, cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei Sf. Pantelemon, din strada cu acelaş nume, filiala bis. Bărboiu.

Serviciul religios a fost oficiat de S. Sa părintele economu stavrofor Constantin Ştiubeiu.

❑ Administratorul plăşei Zapodeni, din judeţul Vaslui, însoţit de medicul respectiv al plăşei, a confiscat de la Marcu Iuster, arendaşul moşiei Fereşti, 4 vagoane de porumb stricat şi alimente alterate.

❑ Meseriaşii din Roman au cerut să se facă o anchetă la corporaţia meseriaşilor din acel oraş, unde s'ar fi petrecut nişte nereguli.

❑ In ziua de 5 August, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie la comandamentul corpului IV de armată pentru aprovizionarea a 1,250,000 kgr. făină necesară de la 1 Septembrie 1909 până la 31 Martie 1910.

❑ Numai astă seară Marţi şi mîine Mercuri, cinematograful Pathé Fréres din grădina Chateau aux fleurs ne va reproduce exact ascensiunea şi zborul lui Bleriot de la Calais la Douvres.

Bleriot, a parcurs 47 chilometre în 31 minunte. Pentru ca să-şi facă o ideea cetitorii, de iuţeala cu care aviatorul a străbătut văzduhul, vom face o mică comparaţie cu mersul trenurilor. Cele de mare viteză de la noi, parcurg 37 chil., pe oră, adică ceva mai mult de jum. chil. pe minută, pe cînd viteza aeroplanului lui Bleriot a fost mai mult de un chil., pe minută adică o iuţeală de două ori pe atita de mare de cît trenurile de mare viteză de la noi.

Foarte multe sujete interesante sunt cuprinse în programul de astă seară.

Aşa menţionăm: Stînca de piatră, Copiii cuartierului Mont-Martre din Paris, Inblînzirea soacrelor, Răzbunarea hazlie a măcelarului, Trupele sudaneze, Dl. Singaciu şi sporturile, Vechia poliţie pariziană etc. etc.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 28 Iulie.

Inmormîntarea lui Gh. Assan

Bucureşti.—Azi la orele 4 p. m., s'a făcut înmormîntarea regretatului Gh. Assan, preşedintele camerei de comerţ din Bucureşti.

Numeroase coroane se aflau depuse pe catafalc, între care, din partea: Regelui şi a Reginei, Vintilă Brătianu, I. şi Em. Socec, camera de comerţ din Bucureşti şi camerile de comerţ din ţară.

Asistă delegaţi din întreaga ţară şi foarte multă lume.

Prohodul e oficiat de P. S. S. Archiereul Meletie Gălăţeanu, asistat de preoţi de la mai multe biserici.

Au vorbit d-nii:

D. S. Prager, din partea Camerei de comerţ din Bucureşti.

D. Em. Porumbaru, din partea Camerei deputaţilor.

D. Al. Djuvara, din partea ministerului industriei şi comerţului.

D. Jallea din partea Camerilor de comerţ din ţară.

Cortegiul a pornit de la biserica Albă pe calea Victoriei, bulevardul Academiei, piaţa Universităţei, str. Smîrdan în prelungire, str. Doamnei, calea Victoriei, str. Carol şi calea Şerban Vodă, la cimitirul Şerban Vodă (Bellu).

Noul incident de la Giurgiu

Bucureşti.—Atît d. R. Voinescu cît şi generalul, însărcinat cu ancheta noului conflict militar de la Giurgiu şi-au depus astăzi rapoartele lor.

Rapoartele conchid că atît sub-comisarul cît şi ofiţerul Grigorescu sînt vinovaţi şi s'a cerut pedepsirea amîndurora.

Revolta deţinuţilor de la Doftana

Bucureşti.—O mare revoltă s'a produs de eri între deţinuţii de la Doftana în număr de 384.

De eri către seară încă, deţinuţii s'au înarmat cu cuţite şi ciomege şi au devenit stăpîni pe închisoare, cerînd să li se dea drumul să evadeze.

Avizîndu-se autorităţile, au sosit imediat acolo, Dobrovici, dir. general al închisorilor şi 100 de soldaţi din regim. Prahova.

Deţinuţii s'au baricadat înăuntru, sechestrînd pe gardianul D. Constantinescu. Pe la orele 7 seara s'a început parlamentările cu ei. Deţinuţii spun că s'au revoltat din cauza primului gardian. Soldaţii i-au somat să se dezarme azi şi au tras focuri de armă, pentru a-i speria şi fără a lovi vre-unul. Ei au refuzat însă să se predeie.

Au fost ameninţaţi apoi că nu li se va da hrană.

In cazul acesta ei au ameninţat că vor omorî pe gardianul ce 'l aveau sechestrat. Deţinuţii au rupt scîndurilor mesele şi scaunele înarmîndu-se.

La orele 2 noaptea s'a parlamentat din nou cu ei. Deţinuţii perzistau a nu se supune.

Azi dimineaţă, în ziuă gardianul Constantinescu a reuşit să scape. El a capatat o uniformă de penitenciar de la un deţinut şi ast-fel a putut scapa de furia deţinuţilor, care au ameninţat că vor sparge zidurile închisorii, pentru a evada.

Dimineaţa, s'a reuşit a-i astîmpara pentru moment. Armata a stat în permanenţă acolo, descărcînd focuri.

D. Dobrovici a raportat cazul telegrafic ministerului de intrne. Liniştea încă nu e restabilită.

In chestia Cretei

Viena.—„Fremdenblat" zice că în urma cererei guvernului grecesc ambasadorul austro-ungar la Constantinopole, din ordinul guvernului austro-ungar a intervenit pe lîngă Poartă, în sensul menţinerei păcei, indicînd pericolele ce ar putea atrage complicaţiunile răsboinice dintre Turcia şi Grecia.

„Nu este prima oară, zice oficiosul vienez, cînd monarhia austro-ungară intervine în chestiunea cretană, spre a preveni pericolele ce ar putea rezulta pentru pace, deşi reglementarea acestei chestiuni cade în atribuţiunea puterilor protectoare, cele două puteri ale Europei centrale cred totuşi de datoria lor să intervină cînd este vorba de menţinerea păcei, şi aceasta a şi fost motivul de care guvernul austro-ungar a fost condus intervenind la Constantinopol.

*

Pbourg.—„Nowoe Vremea" afla că la ministerul afacerilor străine se socoteşte că un conflict turco-grecesc ar putea fi serios. Stăduinţele diplomaţiei ruse vor tinde la localizarea conflictului.

Este puţin probabil ca Turcia să aibă avantagii reale în cazul unei victorii eventuale.

*

Petesburg.—Ştirile oficiale sosite spre seară, cu privire la conflictul greco-turc, sînt mai faverabile; sunt deci speranţe mai mari că pacea va fi menţinută. Situaţiunea rămîne totuşi serioasă.

*

Constantinopole.—După o conferinţă comună, ambasadorii puterilor protectoare ale Cretei au făcut demersuri identice pe lîngă Poartă în chestiunea ultimei note a Turciei remisă la Atena.

*

Berlin.—Norddeutsche Allgemeine Zeitung zice: „Deşi Germania nu este direct interesată în chestiunea cretană şi recunoaşte competenţa puterilor protectoare în tranşarea acestei chestiuni, Germania, în interesul păcei generale ca şi pînă acum şi astazi a dat sfaturi amicale în acest sens, de moderaţiune atît la Constantinopole, cît şi la Atena.

*

Canea.—Agenţia Havas află că domneşte aci o mare agitaţiune în urma răspîndirei stirei ca puterile ar cere scoaterea drapelului grecesc de pe insulă; sînt temeri de grave complicaţiuni.

Părerea generală este că dacă puterile ar mai face şi alte cereri guvernului cretan, o revoluţiune în insulă ar izbucni şi ar face necesară sporirea imediată a numărului crucişetorilor aflători în Rada.

*

Paris.—Cercurile diplomatice franceze cred că ar fi urgent să se înceapă negocieri cu Poarta pentru tranşarea definitivă în chestiunea cretană, a tuturor chestiunilor rîdicate din Octombre trecut, pînă la 27 Iulie, în urma infracţiunilor guvernului cretan cu privire la regimul autonom.

Vizita Regelui Ferdinand

Sofia.—In urma diferitelor svonuri răspîndite de presa străină, despre o vizită a regelui Bulgariei la Constantinopol, se zice aci, că o atare vizită nu este exclusă, totuşi nu se poate spune nimic precis în privinţa datei cînd ea va avea loc.

Situaţia în Turcia

Constantinopol—Insărcinatul de afaceri sîrbesc a reînoit astă-zi la Poartă reprezentaţiunile în chestiunea ultimelor atacuri albaneze.

Ibrahim Paşa, comandantul corpului 4 de armată, care a întreprins o expediţiune contra curzilor sediţioşi, în districtul de munte Dersim, a intrat alaltăeri în oraşul Ders, aproape fără resistenţă şi a ocupat împrejurimile. După o comunicaţiune oficială Porţei, d. Pichon, ministrul de externe al Franţei, a respuns demersurilor făcute de Turcia că un detaşament francez a pătruns în Iunie pînă la Dianet, dar că a fost imediat rechemat.

Ciocnire

Paris.—Lîngă Longlumeau, un tren de marfă a tamponat eri seară un tren de călători. Ciocnirea a fost teribilă. Multe vagoane au fost sparte, 11 călători a fost ucişi şi 30 răniţi.

Biuroul „AURORA"

IAŞI Str. BARBOI No. 19

— Se insărsinează cu procurări de acte, copii şi informaţii de la orice autorităţi.

— Mijloceşte vinderi, cumpărări, închirieri şi arendări de moşii, vii, păduri, vile, case etc.

Plasări şi împrumutur de bani pe ipoteci, gajuri, garanţii sigure, cesiuni de cîştiuri etc. **Executări silite.**

Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poştă d-lui **Aurelian G. Nicolau** — Iaşi str. Bărboi 19

Inştiinţare

Se caută o gazdă în familie bună pentru un copil din clasa II-a gimnazială, preferind *familie germană*, şi cu prepararea leţiunilor, persoana care va oferi oferta este rugată a se presenta la administraţia ziarului.

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul.

Dr. H. Solomovici

Specializat în clinicele din Berlin — şi Paris —

Pentru boale de:

Nas, gât şi urechi

Consultaţiunile de la 9—11 şi 3—6

Str. Golia 67 (casele camerei de comerţ)

Instalaţiune pentru massaj vibrator electric

VIZITAŢI ATELIERUL DE Fotografie Artistică WEISS

IAŞI—PIAŢA UNIREI

LEI 5—12 FOTOGRAFII MIGNION —5 LEI

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei No. 28 - IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No..., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa III a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 10 şi 11 August 1909

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute doua-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare:

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50 lei	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Tevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

Curele de transmisiuni

A sosit tabla din renumitele fabrici:

WOLF NETER & JACOBY,—BERLIN

ALBERT GASSMAN,- BRESLAU

şi **Tabla Marca Leu** precum şi **Saci Calcuta**

Toate cu preţurile cele mai convenabile

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

☛ In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30c.

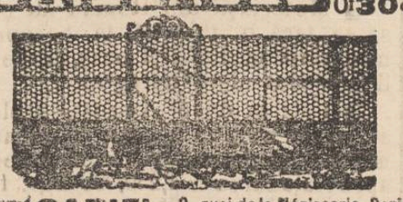

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Gelin 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.—Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Primăriei 30 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VI.—No. 785 — Vineri 31 Iulie 1909

1302/1910

Ancheta Prințului Barbu Stirbey

Intr'un articol din săptămînele trecute, spuneam că ar fi foarte bine ca membrii consiliului superior de agricultură să facă oare-cari anchete prin judeţe, pentru a se convinge de modul, cum sunt aplicate reformele agrare şi de utilitatea inspectorilor agricoli, a căror suprimare o cere toată lumea, în cap cu prefecţii judeţelor.

Propunerea noastră era în legătură cu anchetele făcute în ţară de membrii consiliului superior administrativ, tot în scopul de a constata cum sunt aplicate reformele comunale şi administrative şi rezultatul a fost, că aproape 100 de administratori de plăşi au fost găsiţi....—vorba rominului—că taie cîinilor frunze, şi au fost suprimaţi de d. I. Brătianu.

Acum ni se comunică din Roman, că Prinţul Barbu Ştirbei, membru în comitetul superior de agricultură a făcut zilele acestea o inspecţie în acel judeţ, pentru a-şi da seama de modul cum sunt aplicate noile legi agrare,—şi că, din rezultatele acelei anchete ar reeşi că funcţionarii însărcinaţi cu aplicarea legei agrare în acel judeţ nu-şi fac toată datoria.

Ştirea aceasta, o confirmă şi un ziar liberal, aşa că e perfect exactă, şi presintă un deosebit interes întru cît inspecţiunea Prinţului Ştirbei, e făcută în judeţul unde e fieful politic al Ministrului de Lucrări Publice.

Printre membrii cabinetului, care e considerat a fi inspirat mult pe d. Brătianu în alcătuirea reformelor, d. Morţun ocupă primul loc şi deci aplicarea acestor reforme, cel puţin în judeţul Roman, trebuia făcută cu cea mai mare stricteţă, pentru a învedera utilitatea nouei legiuiri rurale.

Or, prima ancheta pe care o face un membru al consiliului superior agricol, e tocmai în judeţul unui coautor al legei agrare—şi rezultatul anchetei dovedeşte că funcţionarii în cap cu inspectorul agricol aleşi de d. Morţun, pentru aplicarea acestor legi în judeţul său *„nu-şi fac toată datoria*—şi legile nu sunt aplicate cum trebue".

De sigur, că în parte vina trebue atribuită şi acestor slujbaşi şi în special inspectorului agricol.

Dar adevărata vină, rezidă în însăşi legea, care a creiat asemenea slujbaşi absolut inutili.

Ce fel de datorie să-şi facă aceştia, dacă legea cari îi creiază, le încurcă în aşa fel atribuţiunile lor, în cît în loc să servească cauza proprietariior şi ţăranilor le-o complică şi mai mult.

Sunt judeţe unde tocmai din pricina inspectorilor agricoli, conflictele între săteni şi cultivatorii mari de pămînt sunt perpetue şi dacă n'ar fi administraţia, ar căpăta dese-ori caractere foarte grave.

Nădăjduim că ancheta Prinţului Ştirbey, nu se va opri aci; că d-sa va vizita şi alte judeţe, pentru a se încredinţa că cele constatate la Roman nu constituesc un caz izolat şi că pretutindeni în ţară legea, agrară cere acelaş sistem de aplicare sau mai bine zis de neaplicare.

Şi că, în tot cazul, chiar dacă se va mărgini numai la ancheta sa de la Roman, Prinţul Ştirbey va înfăţişa consiliului superior din care face parte, un memoriu desvoltat care să conchidă cel puţin la suprimarea inspectorilor agricoli, cari sunt un fel de paraziţi ai Statului, încasînd cîte 19,000 lei anual, pentru a perpetua la ţară o stare de lucruri intolerabilă din toate punctele de vedere.

Un asemenea raport ar avea barem atîta efect că ar provoca o serioasă intervenire a consiliului superior către guvern şi ar servi în afară de populaţia de la ţară şi situaţia financiară a ţărei, economisindu-se o bună sumă din cheltuelile absurde ce sunt prevăzute în budget pentru întreţinerea acestor funcţionari.

Pentru noi însă, satisfacţia este deplină şi numai de pe urma constatărilor Prinţului Ştirbey. Am propus facerea unor asemenea anchete—şi ele s-au făcut; am prevăzut că rezultatele vor fi dezavantajoase şi pentru lege şi pentru slujbaşii cari o aplică, şi prevederile noastre s-au realizat.

Atît mai reu pentru guvern, dacă nici în faţa evidenţei, nu se va mişca —şi va lasa ca lucrurile să meargă din ce în ce mai reu.

Cînd îţi lipseşte sentimentul răspunderei, îţi lipseşte şi acel al conştiinţei... şi guvernele inconştiente devin un pericol pentru ţară şi nu pot rămîne mai departe la putere.

Govora, 28 Iulie, 1909.

Vespasian I. Pella

O Declaraţie a generalului Manu

Am dori să ştim, ce zice d. Filipescu de declaraţia, făcută mai zilele trecute la Sinaia, de d. General Manu, asupra situaţiei viitoare politice.

Generalul s'ar fi exprimat că viitorul guvern, va fi conservator, dar dacă nu'l va forma d. Take Ionescu, apoi în *nici un caz nu'l va forma d. Petre Carp.*

D. Filipescu, atît prin organul seu, cît şi prin întrunirile publice, o spune totdeauna că după liberali succesiunea guvernului o va lua d. Carp—şi a ameninţat chiar cu revoluţia în cas cînd lucrurile s'ar întămpla alt fel.

De revoluţia d. Filipescu, nu se mai sperie nimenea astă-zi. Căci slavă domnului statul dispune de suficiente mijloace pentru a chema la respectul ordinei şi autorităţii, pe turburătorii de meserie.

Dar cum rămîne cu visurile acestui veninos politician de a pune mîna pe portofoliul internelor şi a l transforma în cea mai mizerabilă armă de răsbunare în potriva tuturor adversarilor săi politici şi personali?

Un guvern conservator, format de alt-cineva de cît de d Carp—înseamnă sdrobirea tutulor planurilor micului dictator, şi punerea lui la carantină pentru totdeauna!

D. Filipescu, trebue să dezmintă numai de cît pe generalul Manu,—cu toată menajarea interesată pe care i-o face de doi ani—căci alt fel şi perde şi ultimul credit politic ce'l mai are prin unele mahalale ale capitale.

Programul nostru şi cel liberal

Primile cuvinte pe cari ni le au adresat adversarii noştri, cînd ne-am constituit în partid,—au fost „n'aveţi program de guvernămînt!"

Cînd le-am explicat punct cu punct programul nostru, şi le-am dovedit că este superior propunerilor lor, ne-au respuns „Un asemenea program nu motivează necesitatea unui al treilea partid".

In deosebi liberalii ne-au adăugat că trecutul unui partid, constitue dovada cea mai temeinică a programului pe cari îşi bazează existenţa sa—lucru la care nu ne-a fost greu să-i obiectăm că şi trecutul şi activitatea politică a şefului nostru şi a oamenilor de muncă din jurul seu constitue aceeaşi dovadă de programul pe care îşi sprijină şi viitoarea sa operă de guvern.

Dar adversarii noştri nu sunt de bună credinţă—ca să recunoască lucruri ce nu se mai pot contesta, şi în ura neînfrînată ce duc împotriva „takismului" continuă la fie ce ocazie a explica opiniei publice că lipsa de program a partidului nostru, va contribui la perpetuarea noastră în opoziţie!

Acum în urmă, schimbarea de regim în Franţa, a procurat subiect de vorbă liberalilor, pentru a ne răfui iar pe chestia programului.

Discursul rostit de Briand în parlamentul francez face pe liberali să zefleme-lizeze pe şeful nostru,—cînd cea mai frumoasă şi exactă comparoţie se poate stabili între aceşti doi mari bărbaţi politici.

Şi unul şi altul sunt oamenii propriei lor munci, ridicaţi prin meritele şi activitatea lor politică prodigioasă; înzestraţi de natură cu mari calităţi intelectuale şi sufleteşti, spirite de elită, destinate a conduce, iar nu a fi conduse şi a creia, iar nu a profita de crearea altora.

O asemenea comparaţie ar fi absolut ridicol a se încerca cineva să facă între Briand şi d. Ionel Brătianu.

Şeful liberalilor, e omul muncei altora, e ridicat prin meritele şi activitatea politică a părintelui seu; natura a fost foarte zgîrcită cu d sa, cînd a fost vorba să-i dee oare cari calităţi; atît sub raportul inteligenţei cît şi al sufletului, a dat dovezi că e de o mare inferioritate, pentru a nu l califica altfel, iar conducător de partid n'ar fi ajuns nici odată, dacă pe lîngă numele ce-l poartă, n'ar fi avut fericirea să vadă pierind în ultimul timp atîtea căpetenii liberale cu drepturi netăgăduite la conducerea partidului.

De aceia vom susţine totdeauna că personalitatea distinsă a şefului nostru, cunoscută şi apreciată în străinătate ca a celui mai de seamă bărbat politic pe care 'l posedă Romînia de azi, constitue garanţia unică a viitorei sale opere de guvern şi a valoarei organizaţiei sale politice cu care îşi va clădi această operă.

Pe cînd insuficienţa intelectuală şi morală a d-lui Ionel Brătianu, constitue in mod indiscutabil garanţia că nu va putea conduce multă vreme partidul seu—şi că ori cît de strălucit s'ar pretinde că este trecutul acestui partid, între altele, e destinat să se descompună şi din pricina unui şef incapabil, pe care străinătatea, pe atît pe cît îl cunoaşte după recomandaţiile miniştrilor săi 'l taxează printre cei mai inferiori politiciani!

Acesta este purul adevăr, şi nu va trece multă vreme şi se vor convinge şi adversarii noştri de el, şi vor vedea că oamenii fac şi dau valoarea programului lor politic—iar nu programele strămoşilor, fac şi valorifică pe urmaşii lor!

Iaşul sub apă.... fiartă

Iubite prietene,

Te afli în munţi. Nu în munţii ce figurează în geografia Rominiei—asta nici n'ar fi frumos. In munţi străini te afli şi într'a colo chiar a venit vestea că acei rămaşi în Iaşi, oraşul tău natal, iar sunt cuprinşi de groaza baccilului tific.

Adevărat, Baccilul acesta s'a ivit din nou şi iar nu i se poate da de hac. S'a ajuns la cucerirea văzduhului. Aerul a ajuns regat: Blériot poartă cununa de aer a acelui regat—Franţa a ajuns aşa dar o monarhie în aer; ca mîine vom avea, graţie lui Zeppelin, o împărăţie a aierului;—România, ţară care imită toate, are şi ea un guvern în aier—mari minuni au fost săvîrşite dar în aceste zile—dar Iaşul a rămas cu al său misterios şi bătrîn baccil tific.

Şi noi ce facem?

Noi nu facem nimic. Noi, profanii.

Dar medicii, chemaţii, fac. Cei comunali fac... suplici, ca să li se acorde congedii. Mai fac încă ceva: nu fac nimica. A nu face nimica a obţinut, în ultima vreme, o denumire nouă: se fac razzii. Asta ie ceva poliţienesc. Poliţiştii fac razii ca să surprindă hoţii, Medicii vor să surprindă baccilul tific. Dacă nu merge cu microscopul, fiind că, la Iaşi, acel baccil s'ascunde, Esculapii speră să-l surprindă.

Atunci ce faceţi contra tifosului, vei întreba tu? Şi eu îţi voi răspunde cinstit: fierbem apa.

Alţii, mai fericiţi, or fi fierbînd piatră scumpă; pe noi, ramaşii în Iaşi, ne fierbe arşiţa şi noi fierbem apa: *donnant donnant.*

In cerneala cu care scriu aceste şire, am pus apă fiartă. Mi-am zis: baccilul tific ieşean s'ar fi aflînd în cerneală. Neguţitorul rapace—trebue să fi turnat apă în cerneală—deci s'o fierbem.

Trăim în etern five o'clock: de cum crapă de zi punem samovarul. Ne clătim gura cu apă fiartă: ne spălăm cu apă fiartă; la baia comunală se servesc duşuri cu apă fiartă. Şi animalele le adăpăm şi le spălăm cu apă fiartă. Avem apoi şi apă fiartă concentrată. Spre pildă: Supa se face cu apă. Pînă la revenirea vestitului baccil tific, supa se făcea din apă, care clocotea o dată cu prepararea. Acum ştiinţa medicală locală a luat măsuri mai energice; gospodinele sunt ţinute dacă fac supă să fiarbă întăi apa şi apoi, din acea apă fiartă să facă supă.

Vei fi aflat că recolta porumbului este compromisă. Nu însă, pînă acolo că n'am mai avea de mîncat popuşoi fierţi Am zis fierţi—în loc de refierţi. Căci ştiinţa medicală comunală din Iaşi, a dat ordonanţă să se fiarbă apă şi cu apa fiartă să se fiarbă popuşoii.

E însă, şi o apă nobilă în Iaşi. Titlul de nobleţă o scuteşte de a fi fiartă, precum asemenea titluri scutesc totdeauna de ceva: apa aceia ie apa de sodă.

Ştiinţa medicală comunală locală a găsit pentru aceasta o soluţie foarte caritabilă: a scutit pe fabricanţi să fiarbă apa, fiind-că, pentru aceasta, ar trebui instalaţiuni speciale şi—sarmanele fabrici—n'au asemenea instalaţiuni.

Mahalaua, înfamă şi fără scrupule cum este, pretinde că ar fi liberali de-ai noştri amestecaţi cu acţiuni în fabrici de sodă. Că de aceea, adică ar fi fost scutite fabricele să-şi fiarba apa...

Intre acestea sifonul, cu apa nefiartă, a ajuns alimentul de prima necesitate.

Căci noi, la Iaşi, din cauza excesivelor călduri, nu mai mîncăm: numai bem.

Cartea de bucate, la birturi, a suferit o gravă metarmorfoză. Inceputul listei nu mai cuprinde: rachiu, pîine, patlagele tocate. Ci zice: apă fiartă, sodă, limonadă.

Peste tot apă fiartă. Aşa asigură ştiinţa medicală locală: ea—apa fiartă—este singurul prezervativ contra tifosului.

In mijlocul nostru s'a coborît d. director general al serviciului sanitar superior. El, care zice prietinilor săi „îmbogăţiţi-vă", ne-a zis nouă: „fierbeţi apa". Apoi ne-a trimis cultură medicală la Iaşi: doi chimişti şi şease agenţi sanitari, toţi şease din punctul culminant al culturei romîne, din Bucureşti.

D. director general, avînd—nu soluţiuni medicale—dar un aparat fotografic, a mers de-a fotografiat closetele din Iaşi, din care ne face probabil, un album „Souvenirs de Iassy".

*

Vezi dar că noi fierbem apa. O fierbem şi o refierbem; avem doi chimişti şi şase ajutori, toţi din Bucureşti, şi boala progresează.

Cînd te vei întoarce—şi să te întorci în Octombrie, căci atunci nu va mai fi tifos, a zis d-rul Sion, va fi foarte interesant să vizitezi cimitirul. Căci n'ai idee cîţi murim aci, după ce ne-am făcut datoria să bem apă fiartă.

Să fii cu bagare de seamă la mormintele mai proaspete de clasa III. Căci şi eu beu apă fiartă, fac duşuri cu apă fiartă... Poate că vei zări şi numele meu scris pe crucea de lemn.

Şi atunci, trecătorule abătut, să te oprești, dar să nu plîngi. Căci lacrima ie lichidă, ie apoasă şi deci, trebue fiartă.

Să nu plîngi dar. Dar, din pietate din aducere aminte, să stropeşti mormîntul meu cu apă fiartă. Nu ca să crească urzici pe el, ci spre onoarea ştiinţei a cărei victimă voi fi fost şi eu.

(Urmează semnătura autorului)

OAMENI ŞI LUCRURI

EXCELSIOR!

Mulţi au avut prilejul să vadă, la ultimele reprezentaţii de cinematograf acel număr faimos care constitue o nouă dovadă de forţă şi ingeniozitate din partea casei franceze Pathé-frères,—vorbim de „zborul" lui Blériot peste canalul La Manche. Fireşte aparatele n'au putut urmări aeroplanul în tot intervalul celor 31 de minute, dar a „furat" momentele importante ale acestei grandioase încercări şi izbînzi, redîndu-ne-o în rezumat, începînd cu clipa îndrăzneaţă a pregătirii şi a plecării şi sfîrşind cu sosirea triumfătorului şi entuziasta aclamare a acestuia din partea mulţimei delirante.

Franţa a înregistrat un succes istoric, pe tărîmul tecnicei aeronautice şi tot în Franţa s'au găsit cei dintăiu scriitori cari şi-au pus imaginaţia bogată şi talentul fecund în serviciul aeronauticei, zugrăvindu-ne — de pe acum — aspectul lumei, în ziua cînd navigaţiunea aeriană va fi atît de asigurată, încît o parte a vieţei sociale să se petreacă în înălţimile văzduhului, întregindu-se, îmbogăţindu-se şi lărgindu-se faţă de viaţa de astă-zi a societăţii omeneşti.

Se pare că acea epocă e foarte aproape. De pe acum imaginaţia a început să arăte minţilor încălzite orizonturile unei alte vieţi şi graţie ultimelor perfecţionări tecnice s'a putut inregistra mai eri o tragedie aeriană foarte mişcătoare şi originală în acelaşi timp. Locul întîmplării este tot Franţa, care pare a ţinea — pentru moment — recordul vieţei aeriane, în aşteptare ca să se termine proiectata flotă aeriană a regatului englez, menită unor drame cu mult mai intense,—războiului.

Intîmplarea, de care pomenim s'a petrecut într'un sat din Bretagne—nord-vestul Franţei. La un moment dat s'a coborît un balon în a cărui nacelă spînzura corpul neînsufleţit al unei femei. Ţăranii din partea locului, apropiindu-se de aerostat au descoperit spre marea lor oroare un al doilea cadavru în macelă;—era corpul unui tînăr a cărui identitate s'a putut stabili de către autorităţi. E fiul cunoscutului aeronaut baron Fleury care se îndrăgostise de o fată burgheză şi voia s'o iee în căsătorie. Cum însă eroul aventurei era încă minor şi avea trebuinţă de consimţimîntul părintesc—care-i s'a refuzat — nefericitul băiat s'a hotărît la acea tragică sinucidere, după ce şi-a omorît iubita. Iar pentru întreagă această dramă alese o scenă neobişnuită, un decor cu totul neuzitat încă,—balonul.

Sus, în regiuni tăcute unde doară vînturile i-ar putea îngîna cu cîntec de jale, acolo unde nimeni nu-i putea vedea şi pîndi, acolo s'a schimbat cel din urmă sărut, cea din urmă strîngere în braţe. Alţii, mai cuminţi şi mai norocoşi, în timpuri mai tîrzii, vor folosi însă în alt mod marile avantagii ale descoperirii,—zburînd în mari depărtări, nu pentru a muri, ci pentru a se coborî pe ţărmuri străine, sub alte ceruri, unde ar putea trăi fără consimţimîntul oficial, cu singura binecuvîntare a iubirii şi mulţumită ingeniozităţei tecnice care a desfiinţat hotarele şi depărtările.

Rodion

Poliţa lui Maupassant

— O întîmplare şi o amintire —

O ştire nestimă a apărut în presa franceză: zilele trecute un negustor din Marsilia s'a presentat avocatului său din Paris cerîndu-i să dea în judecată pe un anume Guy de Maupassant, care-i datorează 300 de lei. E o chestie veche: acum 20 de ani acel Maupassant, trecînd prin Marsilia, a împrumutat de la negustorul în chestie 300 de lei în schimbul unei poliţe, pe care însă creditorul a uitat s'o trimeată spre încasare la vreme. Acum regăsind-o printre hîrtii, s'a dus singur la Paris şi s'a prezentat la adresa indicată sub iscălitura debitorului. Acole i s'a spus că d. Maupassant s'a mutat de mult şi atunci negustorul s'a dus la advocatul său.

Cetitorul prevăzător a înţeles, de sigur, că e vorba de o simplă asemănare de nume. De cît, cititorului prevăzător, atît de mult ironizat de Cernişevski, i s'a întîmplat un accident: nu e vorba de o asemănare de nume, ci de însuşi numele de însuşi marele Guy de Maupassant, care de cînd a dat acea poliţă a avut vreme să scrie, să înebunească, să moară şi să-şi aibă superba statuie din parcul Monceau. Sunt şase sprezece ani de cînd a murit Maupassant.

Şi să nu se creadă că negustorul păgubaş e un biet om, căruia i-ar putea fi permis să nu fi auzit despre marele romancier. Ca să uite că are de încasat o poliţă de 300 lei şi sa să-şi aibă avocatul său la Paris, trebue să fie un om cu afaceri importante şi întinse. Or, un asemenea om trebue să aibă relaţii în lume, să citească măcar gazete şi să fie în contact şi cu lumea cultă.

Totuşi, faptul este fapt—şi este eloquent. N'avem dreptul să bănuim că el constitue o curioasă şi bizară excepţie.

*

Va să zică iată o mîngîiere pentru noi. Credeam că numai la noi scriitorul—„un scîrţai-scîrţai pe hîrtie", cum îl poreclise eroii lui Caragiale—poate avea cea mai mare glorie într'un cerc restrîns şi să rămîie în umbră pentru tot restul ţării. Dacă lucrul e posibil şi în Franţa, nu mai putem obiecta nimic, căsi doar nu vom avea pretenţia să fim mai presus de cît ţara-lumină.

...Cînd am dat pentru întăia oară de bustul lui Eminescu din Botoşani, am întrebat ce e asta. Şi cînd mi s'a spus că e bustul lui Eminescu, am întrebat cine e ăsta. Dar eu veneam... din provincie şi abia isprăvisem clasele primare. In cartea noastră de cetire numele lui Eminescu nu exista şi nu avusesem de unde să-i ştiu de ştire. Mai tîrziu însă—după cîţiva ani—cînd ştiam din Eminescu tot ce se republicase pe atunci şi credeam chiar că-l înţeleg, dar în tot cazul îl admiram straşnic, am avut o surpriză dureroasă.

Incepusem să-mi fac bibliotecă. Furnizorul meu era un colportor care de obiceiu nu trecea dincolo de haiducii naţionali şi de romanele în fascicule, aşa că foarte rar putea să mă mulţumească.

Intr'o zi îmi spune că a găsit *o ocazie*: un bătrîn foarte învăţat care se hotărîse să-şi vîndă cărţile. Fireşte, am alergat acole.

Intr'o stradă retrasă, o casă boierească, dar foarte sărăcăcioasă. Un bătrîn care m'a primit foarte amabil, dar cam fără încredere: n'aveam aerul de cumpărător *serios*. Totuşi mi-a arătat cărţile, una după alta, căci n'avea catalog şi nici un fel de aranjament ca pentru negustorie. Era o mare bogăţie, dar care mie nu-mi spunea nimic: mai cu seamă clasici francezi sau traduşi în franţuzeşte, pentru care aveam un suveran... dispreţ. De alt-

Cumpărați Bilete pentru Loteria VI Clasa 3 a Regatului Romîn

Cu tragerea la 10 și 11 August 1909

de la Noua și Principala Colectură Romînă Th. P. Maximovici

IAȘI Str. Lăpușneanu No. 35

Dacă voiți să fiți CONȘTIINCIOS servit la toate clasele și să primiți plata cîștigurilor IMEDIAT după tragere cum am procedat și până acum.

Un Loz întreg Lei 68, - jumatate loz Lei 34 · Un sfert de loz Lei 17. Una optime lei 8.50

fel, nici nu știam franțuzește: tocmai citeam cea dintâi carte franceză—*Histoire d'une fille de ferme*, de Maupassant—pe care o cumpărasem odată cu Dicționarul lui Antonescu, la modă pe atunci.

Am întrebat pe proprietarul acelei biblioteci dacă n'are cărți romînești.

— Dar ce cărți romînești sunt?

Nu era o întrebare ironică, ci una plină de bonomie și mai ales de surprindere.

Pentru mine însă surprinderea a fost mult mai mare și, mai cu seamă, dureroasă.

— Cum ce cărți? Eminescu, Caragiale, Gherea, strigaiu eu cu patos.

— N'am auzit. Am avut pe Alexandri, pe Negruzzi, dar i-am dat.

Faptul că avusese pe Alexandri și pe Negruzzi nu i-a atras circumstanțe atenuante din partea-mi, căci acești doi scriitori erau pentru mine tot așa de nuli ca și clasicii francezi, ei reprezentau „cultura oficială" care pentru mulți tineri de pe atunci era o corvadă absurdă, impusă de.. burghezie.

Și s'a făcut o discuție între mine și bătrînul acela. Nu mai țin minte nici ce am spus eu, nici ce-a spus el. Este probabil însă că eu am bătut cîmpii, pe cînd dînsul va fi spus oare-care lucruri de bun simț căci trebuie să fi fost om cult, deși împrejurări curioase îl îndepărtaseră cu totul de viața intelectuală a țării.

Din cîte-mi amintesc, era boier, învățase la academia Mihăileană și apoi în Franța. Intors în țară trăise retras citind mereu, iar la bătrînețe, singur și sărăcit cu desăvîrșire, se hotărîse să'și vindă cărțile ca expedient momentan, întrebîndu-se, de sigur, ce va face pe urmă.

Posibil să fi fost un caz banal, dar e posibil să fi fost și o mare dramă. Nu m'am gîndit atunci să cercetez mai adînc. Am plecat furios în potriva acelui reacționar care nu știa nimic despre literatura romînească modernă și numai târziu de tot, după ani de zile, mi s'a redeșteptat în minte tristețea glasului lui și mi-am dat seama de tragicul acelui moment.

*

Este probabil că întîmplarea negustorului marsiliez e mult mai prozaică. Nu e vorba de un om cult, pe care întîmplările vieții l'au făcut s'o rupă de-o dată cu evoluția intelectuală, să trăiască izolat, străin de gîndirea neamului său, și înțepenit în timp cu o jumătate de secol în urmă. Ci, e vorba, de sigur, de un om care din capul locului și-a croit numai atîta orizont cît îi trebuia pentru afacerile lui meschine. Și o singură dată în viața lui i-a fost dat să regrete că nu e în curent cu mișcarea literară: cînd avocatul său, pentru a-l convinge că Maupassant e mort și că trebuie să-și ia nădejdea de la banii lui, l'a dus la bibliotecă și i-a arătat în ziarele de acum șase-spre-zece ani dările de seamă de la înmormîntarea romancierului. Dacă bietul negustor citea de pe atunci acele dări de seamă, își amintea de poliță și poate că din ce va fi rămas de la răposatul, s'ar fi putut îndestula.

In tot cazul nu mai cheltuia zădarnic cu drumul la Paris. **Liviu**

Congresul studențesc român

— SE ȚINE LA BUCUREȘTI —

Delegatul general al comitetului organizator din București al congresului studențesc romîn, publică următorul comunicat.

In urma unei convorbiri telefonice pe care delegatul comitetului organizator bucureștean, d. Mircea R. Șirianu, a avut-o cu primăria orașului Iași, s'a stabilit că „e imposibil ca congresul studențesc să se țină la Iași", din cauza în'inselei epidemii de febră tifoidă, care bîntue acolo. Domnul ajutor de primar Fîntînaru, cu care a vorbit delegatul comitetului, a declarat că epidemia nu va fi în scădere de cît prin Octombrie, dată pînă la care e imposibil să se amîne congresul.

Considerînd apoi, că data de 15 August, este singura dată care le convine studenților romîni de pretutindeni, și că studenții ardeleni au declarat formal că nu vor putea veni la caz dacă congresul se mai amînă, considerînd moțiunea votată de studențimea bucureșteană în ședința de la 27 Iulie, „comitetul organizator din București a hotărît" ca congresul să nu se amîne, „ci să se țină la București, tot la 15 August st. v. Delegatul comitetului organizator care a stat în legătură telefonică și telegrafică cu membri, din comitet aflători în provincie, luînd-le avizul, a comunicat această hotărîre, prin depeși, tuturor delegaților studențești din afară de Romînia și ziarelor de peste munți.

Se comunică deci studențimei din toată țara că congresul va avea loc tot „la 15 August, la București. Toate celelalte condițiuni rămîn neschimbate: programul, taxa de înscriere, reducerea de 75 la sută pe C. F. R., etc., de asemeni planul excursiunilor, cari vor avea loc la: Brăila, Galați, Tulcea, Sulina, Constanța și pe Valea-Prahovei. In privința *înscrierilor* se aduce la cunoștința că înscrierile se vor face de azi înainte *numai* la comitetul organizator din București, pe adresa delegatului acestui comitet, d. Mircea R. Șirianu, str. Bozianu No. 4.

Cărțile de legitimație și cupoanele pentru C. F. R., fiind gata, se vor distribui peste cîteva zile tuturor congresiștilor cari s'au înscris pînă acum.

Litere-Științe-Arte

Epigrama—polemică.—Odată cu retragerea poetului Octavian Goga, încetă-va oare, prin coloanele „Luceafărului" lupta, în versuri și în proză, cu academicianul Duiliu Zamfirescu? Aceasta se va vedea la apariția celui mai apropiat număr al revistei. De-o camdată polemica între poetul „aristocrat" și cel „poporanist" a continuat și a îmbrăcat cu deosebire haina epigramei, sau mai drept, a înțepăturilor personale, cu sau fără sare. Reproducerea cea din urmă, adresată d-lui Duiliu Zamfirescu. Pentru a pricepe „la pointe" cetitorii trebue să fie informați că noul academician este un viticultor de seamă. Iată acum epigrama:

Inchinare
Celebrului urmaș al lui „Ioan
IV Laskaris"

O tu ce-ai fost la Roma, la Anvers,
La Haga, Amsterdam și la Paris,
Vlăstar celebru al lui Laskaris,
Ce-ai străbătut întregul Univers,

Ingădue, smerit și cu sfială,
Să ți se 'nchine, numai de departe,
Un simplu muritor ce n'avu parte
De-origină atît de epocală.

Ca tine nu mă pot fáli cu spița;
Strămoșii mei sărmani Orangutani
Cam ca și-acei nemernici de țărani,
Ce azi cultivă pentru tine vița.

Y.

*

In vitrina unui magazin artistic din Berlin sînt expuse două viori lucrate de mîna vestitului constructor de viori Antonius Stradivarius. Un exemplar e din anul 1703; e vopsit cu un lac admirabil roșcat și se vinde cu 80,000 mărci.

Celalt instrument e din anul 1719. Specialiștii îl apreciază foarte mult, considerîndu-l ca unul din cele mai bune de pînă acum. Costă 100,000 mărci. In fiecare din aceste viori se găsește imprimat marca lui Stradivarius. El a construit în timpul vieței sale cam 1100 viori; mai există risipite în lume vre-o 550.

*

O statistică publicată de curînd de către administrația bibliotecei populare din Liverpol arată activitatea culturală extraordinară a populațiunei acestui mare oraș comercial englez. Biblioteca Liverpool Public Library pe lîngă că împrumută cărți de cetit mai are și diferite săli de lectură și de conferințe în cari se pot ceti și studia operele literare și științifice.

Biblioteca conține 280,000 volume. In ultimul an s'au împrumutat 1,362,000 cărți și s'au cetit în sălile de lectură a bibliotecii 1,410,444, ceeace face peste tot 2,777,444 volume. Prin urmare în termen mediu, fiecare carte a bibliotecei e citită de 10 ori pe an. Numărul acesta n'a fost niciodată atins de vre-o bibliotecă similară.

Pe de altă parte în Liverpol, ca și în celelalte orașe englezești, e obiceiul de a se ține conferințe populare asupra diferitelor chestiuni culturale și economice In Liverpol s'au ținut în anul trecut 178 asemenea conferințe în 10 centre diferite ale orașului și la care au luat parte 97425 de persoane. Aceste conferințe au servit mult la respîndirea gustului pentru cetit și au făcut gloria bibliotecei din Liverpol.

*

Cloris Hugues, popularul poet democrat are acum statuia sa, la Embru, în Franța, locul de naștere al poetului.

*

Din cunoscuta serie de volume publicate de Jules Huret asupra Germaniei contemporane, a apărut acum volumul intitulat „Berlin", în editura Fasquelles. Cartea abundă, ca și celelalte, în impresiuni pitorești și instructive în același timp.

*

După o recentă statistică pariziană, *Opera mare* (care dă pe an numai 180 pînă la 200 reprezentații), a încasat în anul 1908, 3,130,482 franci (față de 3,217,224 franci în 1907 și 3,138,754 franci în 1906); *Comedia franceză* 2.193000 franci, mai puțin de cît în 1907 (2.293.340 franci).

Teatrele subvenționate de Stat, nu fac, în general, afaceri splendide; despre strîmtoarea financiară în care se găsea teatrul Odéon, a fost vorba de mai multe ori. Și, totuși, Odeonul este singurul teatru care are prețuri populare. Marile teatre de pe bulevarduri es mai repede din încurcături. Teatrul Renaissance s'a urcat dela 991,160 franci în anul 1907 la 1,122,112 franci 1908, Vaudeville de la 1.055.247 franci 1907 la 1.264.738 franci, teatrul Antoine dela 763 fr. la 926,395.

*

Guvernul neerlandez a pus la dispoziția comitetului pentru „albumul lui Iunghuhu", 1400 de lei natural stul german Iunghuhu a cărui amintire vor o landezii s'o onoreze ast-fel, și-a cucerit merite prin cercetările sale științifice asupra insulei Iava, Iunghuhu a murit în 1864 în vîrstă de 52 ani în orașul Lembang din Iava.

*

Zilele renumitului observator depe Mont-Blanc sunt numărate: ghețarii îl înghit cu totul.

Acest pericol spune „Gaulois" se prevedea de la înființarea observatorului dar Iansen întrepidul fondator își duse planul la îndeplinire fără a vroi să ele în seamă îngrijitoarele avertismente.

Informații

❑ *Pe ziua de eri a fost în oraș un nou caz mortal de febră-tifoidă.*

La spitalul militar se află actualminte 27 bolnavi de febră-tifoidă.

Din nefericire, după cum se vede, epidemia e mereu în creștere.

❑ *Ziarul nostru se află de vînzare la băile Slănic, la depozitul d-lor Iliescu și Grossu.*

Acest depozit, care primește regulut ziarul, a cerut mereu să sporim numărul foilor. Cu toate acestea primim zilnic plîngeri din Slănic, că „Opinia" nu se găsește de vînzare în stațiunea balneară.

Bănuim, că e ceva la mijloc.

❑ D-na Vlădoianu, soția regretatului V. Vlădoianu, fost președinte al clubului conservator, va fi aleasă președintă a comitetului spitalului de copii „Caritatea", în locul regretatei Prințese Aglae Moruzzi.

Alegerea va avea loc în primile zile ale lunei Septembrie c.

❑ D. Const. Bottez din Iași, a fost numit copist la stația Burdujeni.

❑ Secretarul Camerei de comerț, d. Ch. Mirăuță, a fost eri la Tg. Frumos, alegînd în unire cu administrația comunală, locul pentru oborul comunal.

❑ Consiliul de medici compus din d. dr. Colonel Acontz, asistat de medicul Diviziei a 7-a și de medicii spitalului militar, se va întruni în luna August, pentru a reforma mai mulți soldați, atinși de boli incurabile.

❑ La 1 Octombrie toți soldații recrutați pentru grăniceri, și care și-au făcut stagiul de un an la trupele de infanterie, vor fi trecuți la grăniceri, până la terminarea stagiului complect.

❑ In ziua de 5 August a. c., se va oficia la Mitropolie un Te-Deum, cu ocazia aniversărei nașterei A. S. R. Principele Nicolae.

❑ In cîte-va comune din județul Botoșani, a căzut alaltă-eri o ploaie însoțită de grindină.

Grindina a cauzat mari stricăciuni.

❑ Direcțiunea generală a serviciului sanitar a înștiințat prefectura de Roman, că din cauza epizootiilor și a epidemiilor, iarmarocul anual din acel oraș, nu se va mai ținea.

❑ O persoană care a discutat mai zilele trecute politică, la Sinaia, cu d. Greceanu, fostul ministru de justiție, ne comunică că d sa este foarte îndrept în contra d-lui Matei Cantacuzino, fiindcă îl nesocotește sistematic.

— *Matei nu i făcut să fie șef de partid, fiind moale și plutind în aer. De altfel faptul că mi pune bețe în roate, mă va scoate din rezerva mea de pînă astăzi, silindu mă să-l combat pe față, chiar cu rizicul de a displace d-lui Carp, a declarat d. Greceanu.*

Cum se vede armonia continuă să fie desăvîrșită și printre junimiștii din Iași, —scrie confratele nostru bucureștean „Acțiunea".

❑ Guvernămîntul provincial al Bucovinei a delegat pe d. dr. Constantin Hostiuk, secretar guvernamental, să studieze în Romînia administrațiunea comunelor rurale.

In vederea acestui studiu, pe care d-sa îl va face la sfîrșitul lunei August, ministerul de interne a resomandat prefecturilor de județe, să dea tot concursul d-lui Hostiuk.

❑ Statistica comerțului interior se va începe la 15 August a. c.

Statistica va fi făcută de secretarii camerilor de comerț, în unire cu delegații ministerului comerțului și industriei.

❑ Mîine la orele 4 p. m. va avea loc o ședință a consiliului de higienă al orașului, la care vor lua parte și d-nii d-ri Slătineanu și C. Popescu, inspectori sanitari.

Se va discuta asupra mai multor măsuri ce trebuie să se ia față de continua creștere a febrei tifoide.

❑ In satul Praselnici, comuna Miroslava, s'a declarat epidemia de scarlatină.

S'au constatat 5 cazuri în aceiași casă. Epidemia a fost importată din Bogdănești.

D. dr. V. Roșculeț, medicul primar al județului, a fost la Proselnici și a luat măsuri.

Bolnavii au fost izolați în infirmeria cercului și casa a fost desinfectată.

Cu măsurile ce s'au luat, epidemia va fi stinsă.

❑ D. dr. V. Roșculeț, medicul primar al județului, a fost eri la Prisacani și a făcut autopsia cadavrului băietanului Vasile Sava Goldan, care, după cum am anunțat, a fost împușcat de I. Botezatu, care surprinsese pe numitul băietan la furat, la harbuzeria lui.

❑ **De la M-rea Varatec.**—Așezată la poalele munților într'o poziție încîntătóre M-rea Varatec devine, pe timpul verei, un plăcut loc de refugiu pentru orășeni.

Și anul acesta, ca în toți anii de altmintreles, numeroși vizitatori au venit, doriteri de un asemenea loc, de odihnă sorbind cu nesaț aerul invioritor al munților.

Pe la mănăstiri, viața are un farmec nespus, apărînd deosebit de viața altor stațiuni climaterice. Sunt lipsite de așa zisele distracțiuni.

Aici, liniște, întreruptă doar de sunetul clopetelor. Se fac excursii însă, nu cu trăsuri, cu carul cu boi, frumos împodobit cu lăicére și cu ramuri de brazi.

Excursii se fac la M-rea Neamtz, Agapia, Secu, Sihla, apoi la Ciungi, Ceahlău, Dorna etc. și peste graniță chiar, la Borszec, în Transilvania.

E de semnalat însă, că frumoasele nóstre d-ne și aci la mănăstire, veșnic elegante, veșnic cochete, par niște nimfe, în decorul acesta așa de pitoresc, cu păduri de brazi și poene încîntătoare, cu svoare limpezi.

Toaletele lor elegante însă, contractează cu haina mohorîtă a măicuților, ce-și duc viața, într'o veșnică...rugăciune. Le vezi strecurîndu-se ușor pe ulițele acestui sat de călugărițe (aici sunt 400 maici și vre-o 50 surori) ducîndu-se spre cele trei biserici ce sunt aici, cu hramurile Adormirea, Schimbarea la față și Sf. Ion.

Remarc printre vizitatori: Fam. Gică Neculau, avocat Botoșani, locot. Goliescu, Botoșani, familia N. Paladi, profesor Iași cu d-rele Marie, Elena și Margot Palade Ivașcu Botoșani, Cernătescu, membru la Curtea de apel din Iași cu d-ra Florica, Ficșinescu, revizor școlar Botoșani cu d-ra Florica Ficșinescu, Pavlu P.-Neamț, maior Gavrilescu, d-na Titi Mandragiu, Familia Sion cu d-șoarele Laura și Silvia Genoi, familia Grecescu, familia inginer Davidescu Botoșani, familia Posa Bîrlad fam. Miciora cu d-rele, Focșani, fam. Bogdan, profesor Iași, familia Wisinewschi, Iași, familia lt. Voinescu, Constantin N Paladi student Iași, fam. Ioan Gheorghiu institutor Galați, fam. George Șerban, oficiant Galați, dr. veterinar al județului Cicerone N. Palladi, P.-Neamț, C. Jornescu advocat Iași, Ionescu advocat Botoșani, dr. Misir Iași, d-na Elena Vîrgolici Iași, căpitan Goliat București, d-na colonel Stere, Iași, fam. colonel Baldovici Iași, frații Chivu Focșani, fam. dr. Cosoreanu, fam. Ionașcu prof. Iași etc.

❑ Impăratul Francisc Josef a conferit P. C. S. Archimandritului Ghedeon Balmoș, starețul mănăstirei din Suceava (Bucovina) ordinul „Francisc Josif".

❑ In clasele I divizionare, ce se înființează, de la 1 Septembrie, pe lîngă școalele normale, se vor primi cîte 50 de elevi.

❑ Ni se comunică că în dispărțirea V-a e o băcănie, al cărei proprietar are doui copii bolnavi de febră-tifoidă. Cu toate acestea băcănia funcționează și populația consumă alimente de la acea prăvălie.

Iată cum iau măsuri cei de la serviciul sanitar!

❑ Aflăm că la toamnă va fi numit un titular la departamentul războiului.

Se dă ca sigură numirea d-lui general Crăiniceanu.

In unele cercuri liberale, se vorbește de persoana d-lui general Wartiade.

❑ Un mare incendiu a isbucnit eri în Târgușorul Drănceni, din județul Fălciu.

Focul a distrus 6 prăvălii și 7 case. Cu mare greutate, focul a fost localizat. Pagubele sunt foarte mari.

❑ La Sinaia, a încetat eri din viață, Gh G. Meitani, fost senator și membru al partidului liberal. Defunctul era în etate de 69 ani și era un distins membru al baroului capitalei.

Gh. Meitani e părintele d-lor Ștefan Meitani deputat și Gh. Meitani, avocat al casei rurale.

Inmormîntarea are loc mîine la București.

❑ In vederea manevrelor regionale, pe care trupele din divizia 7-a, le va face în județul Iași, statul major al acelei Divizii, a cerut prefecturei de județ ca în acest scop să facă comunicațiile accesibile, și tot odată să pună în vedere autorităților comunale ca la nevoie să dea sprijinul necesar trupelor.

❑ D. Major Zidie, șeful statului major din divizia 7-a, va sosi în localitate zilele acestea, pentru ca împreună cu șefii de secții de la statul major al Corpului IV de armată, să viziteze localitățile unde se vor desfășura manevrele.

❑ O nenorocire s'a întîmplat eri în comuna Costulenii, în următoarele împrejurări:

Băetanul Dumitru Chelaru în etate de 10 ani se juca cu un pistol. La un moment atingînd coșul, pistolul care era încarcat cu alice, luă foc și lovi în umărul stîng pe fetița Maria Zaharia, făcîndu-i șase găuri de alice.

In stare gravă, fetița a fost dusă la spitalul din Răducăneni.

❑ **Holera nostra în Ungaria.**—Cetim în „Gazeta Transilvaniei":

In zilele acestea s'au îmbolnăvit în comuna Beznye din comitatul Bihorului 28 de persoane de holeră. Populațiunea a fost cuprinsă de o mare panică, crezînd că e vorba de periculoasa coleră asiatică. Numai dupăce medicul districtual a constatat că cei bolnavi sufer de holera noastra s'au mai liniștit oamenii. Din ordinul viceșbanului au sosit în comună mai mulți medici din împrejurime, cari au constatat, că îmbolnăvirea a fost pricinuită de apa rea de băut și de hrana insuficientă.

❑ Distinsul nostru amic, d. avoca Lascar Antoniu, s'a reîntors eri în localitate, venind de la Govora.

❑ D. S. Brătășescu, perceptor la Dorohoi, a fost lasat în disponibilitate.

❑ Ministerul de interne a trimis un ordin circular comandanților. Companiilor de grăniceri, pentru a observa ca paza frontierei, să se facă în mod mai riguros, de oare ce s'a observat că mulți indivizi, trec la noi în mod clandestin.

❑ D. Colonel Cristea Georgescu, șeful intendenței Corpului IV de armată, se reîntoarce mîine din concediu, cînd d. maior Minovici va pleca la Azuga, fiind însărcinat de ministerul de război să supravegheze fabricarea postavului necesar îmbrăcămintei trupelor.

❑ La 10 August se va ținea la prefectura județului, un nou examen pentru posturile de notari din județul Iași.

DIVERSE

— Zilele acestea prefectura de județ, va distribui ajutoare la mai mulți locuitori din județ, care au suferit de pe urma incendiilor.

— Se comunică că cadavrul băetanului Costache Melinte, care s'a înecat în Prut la Bivolari, a fost găsit în dreptul satului Prisacani.

— Printre vitele cornute din comunele Goroni și Balțați s'a ivit epizotia de antrax.

Fabrica de SOBE DE TERACOTĂ

Frații MACUROFF

IAȘI.—72 SOSEAUA PACURARI 72 -IASI

Execută Sobe de teracotă jmalțuite în toate colorile

OLANE de ori ce dimensiuni pentru coșuri și drenagiu.

Pentru informațiuni și probe a se adresa la d. Grigore Ichim Frizer str. Lăpușneanu 28 sau direct la fabrică.

Ultime informaţii

❑ *Sunt mai bine de două săptămîni de cînd cu vizita d-lui dr. I. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, în localitate şi de cînd au fost trimeşi la Iaşi cei doui inspectori sanitari, d-nii d-ri Slătineanu şi C. Popescu, în vederea combaterei epidemiei de febră-tifoidă, care a făcut şi face ravagii în populaţia ieşană.*

Ca şi vizita directorului general al serviciului sanitar, — şi prezenţa în Iaşi a celor doui inspectori sanitari, n'a folosit însă la nimic, pînă în prezent.

Ce fac cei doui inspectori sanitari? Au luat, sau iau măsuri pentru combatere?

Nu, Ei fac studii *asupra originei epidemiei, fac analize, fac pregătiri în vederea unui „interesant studiu", pentru a-l publica mai apoi în revistele medicale.*

E bine şi e frumos, din punct de vedere ştiinţific, studiul ce-l fac ei; dar nu aceasta e rostul prezenţei inspectorilor sanitari în Iaşi, în timpul grozavei epidemii. Se aşteaptă de la ei măsuri energice, *în urma cărora dacă epidemia dacă nu să dispară, dar macar să descrească.*

Din nefericire însă, epidemia e încreştere, şi e în creştere mare.

Ne putem dispensa de cercetările ştiinţifice ale inspectorilor sanitari, căci până cînd vor sfîrşi ei «studiul», Iaşul va ajunge un adevărat ţintirim.

❑ *Holera începînd din nou a se întinde în Rusia şi pentru a nu se putea introduce cu uşurinţă şi la noi, direcţiunea generală a serviciului sanitar a dat din nou ordin medicilor respectivi, de a îndoi supravegherea la punctele de întrare în ţară, atît pe apă, cît şi pe uscat.*

Direcţiunea generală a serviciului sanitar a pus în vedere medicilor, de a controla în special, călătorii cari vin din oraşele St. Petersburg, Arkangel, Vologda, Novgorod, Pikov, Jareslau, Reazim, Olonez şi Finlanda.

❑ Iată raportul pe care d-na E. Cananău, directoara şcoalei de menaj „Principesa Maria", din localitate, l'a trimes ministerului instrucţiunei publice:

Domnule ministru, Am onoare a vă aduce la cunoştinţă că, în ziua de 28 lunie a. c., s'a făcut expoziţia lucrărilor elevelor şcoalei. Expoziţia a fost vizitată de doamne din comitet, precum şi din societate.

S'a cîntat întâi imnul regal, apoi a urmat distribuirea premiilor, cari consistau din cărţi trimise dela Cassa şcoalelor şi cruci date de A. S. R. Principesa Maria, elevelor angajate ca servitoare:

Din 12 absolvente sunt 7 cari s'au angajat în următoarele case:

1 la A. S. R. Principesa Maria;

1 ca menajeră la şcoala de broderie naţională „Domniţa Ruxandra";

2 la principesa Moruzi, una ca fată în casă şi alta ca bucătăreasă;

1 ca fată în casă la d-na M. Climescu;

1 ca fată în casă la d-na Rusovici;

1 ca „femme de chambre" la d na L. Socec, din Bucureşti.

Unele din acestea au intrat imediat în serviciu, iar altele au rămas pentru luna August.

❑ După cum am anunţat la Liceul Internat din localitate, sunt vacante 27 locuri de bursieri.

Concursul pentru ocuparea acesto burse se va ţinea la 1 Septembrie a. c., la Iaşi şi la Galaţi.

Cererile de înscriere se primesc pînă la 20 August a. c. Candidaţii trebuie să aibă etatea de 11—12 ani la 1 Septembrie 1909.

*

Pentru ocuparea locurilor vacante de la seminarii, concursul se va ţinea în următoarele localităţi:

In Craiova şi Bucureşti, între candidaţi numai din eparhia Mitropoliei Ungro-Vlahiei şi a Episcopiilor Rîmnicul-Noul Severin, Argeş şi Buzău, pentru locurile vacante de la seminarul central din Bucureşti şi Bistriţa (Vîlcea); iar pentru locurile vacante de la seminarul Veniamin din Iaşi şi St. Apostol Andrei din Galaţi, între candidaţii numai din eparhiea Mitropoliei Moldovei, cu episcopiile Huşi, Roman şi Dunărea-de-Jos.

Concursul se va ţine numai pentru cl. I şi nu sunt admişi decît numai fii de romîni de religiune ortodoxă.

Inscrierile se fac de la 1—15 August a. c. Concursul se va ţine la 1 Septembrie.

❑ Ministerul instrucţiunei a comunicat celui de război că, conform nouei legi de organizare a şcoalelor normale, nu sunt scutiţi de armată de cît normaliştii cari vor absolvi şcoala după introducerea instrucţiunei militare în aceste şcoli.

❑ Prefectura judeţului, a înaintat institutului agronomic de pe lîngă ministerul agriculturei, probe de cereale din recolta anului acestuia.

❑ Ni se comunică din comuna Băiceni că eri pe cînd fata Lisaveta Cepoi, se afla cu vitele la cîmp, a fost împunsă de un buhai în abdomen, rămânînd moartă pe loc.

❑ După comunicările agenţiei romîne, starea timpului în Europa, pe ziua de astă-zi, e următoarea:

La Viena, Paris şi Berlin e cald; la Londra şi Liverpol e timp frumos. La Buda-Pesta plouă.

In ţară: La Brăila e cerul nouros; la Constanţa e senin.

❑ Noul local de şcoală primară ce se construeşte în Păcurari, este aproape terminat.

Inaugurarea se va face la toamnă.

❑ Din Carlsbad ni se scrie că în ziua de 26 lulie a. c., a încetat subit din viaţă preotul econom Stavrofor Constantin Eftimie din Roman, fostul director al cancelariei episcopiei de Roman.

Defunctul era în vrîstă de 39 ani şi lasă în urma sa o soţie neconsolată şi doui copii.

◓ Dl. dr. Răteanu plecînd în străinătate pentru două luni cunoscutul seu laborator de chimie analitică şi microscopic clinică din str. Golia 46, va rămînea închis până la 20 Septembrie, cînd d-sa, se va reintoarce din străinatate.

In acest interval, Farmacia d-lui d-r Răteanu, situată în aceiaşi stradă va continua de a funcţiona sub diriginţa d-lui dr. Racovitza.

❑ Din Sinaia ni se scrie că viaţa la Castelul Peleş este acum foarte liniştită şi aproape monotonă, lipsind familia principiară, mai ales Principele Nicolae, care înveseleşte mereu şi aşa de mult pe Suveranii noştri.

M. S. Regele continuă zilnic să acorde audienţe şi lucrează la afacerile de Stat cîte 5, 6 ore pe zi.

In cursul lunei viitoare Castelul Peleş va găzdui din nou MM. LL. Regele şi Regina Bulgariei.

Nu se ştie încă data sosirei Suveranilor bulgari.

In Septembrie şi Octombrie se aşteaptă noui vizite: Marele Duce Ciril cu Marea Ducesă, Sora Principesei Maria şi probabil, Principele Alfons de Bourbon cu soţia sa Principesa Beatrice, sora cea mai mică a Principesei Maria.

Se relevează cu multă plăcere la Castelul Peleş şi în societatea sinaiotă o scrisoare a micei Principese Elisabeta adresată uneia din amicele sale de la Sinaia.

Principesa Elisabeta se plînge de viaţa plictisitoare, monotonă şi rigidă ce o aşteaptă în Germania şi regretă adînc că a trebuit să plece din Sinaia unde petrece aşa de minunat. Dar are o consolaţie, anume că nu va sta prea mult în streinătate şi va reveni peste cîte-va săptămîni în „dulcea şi frumoasa Sinaia" între amicele sale.

❑ Termenul de închidere a azilelor confesionale, din localitate, va fi prelungit, din cauza creşterei epidemiilor de febră tifoidă şi gastro-enterită.

❑ Din Constanţa ni se comunică că alaltă-eri tribunalul local a declarat în stare de faliment Banca de scont de acolo.

❑ Ministerul de interne a revocat pe mai mulţi administratori de plasă, cari fiind numiţi pe ziua de 10 lulie, nu s'au prezentat până acum la posturile în care au fost numiţi.

❑ Intr'o revistă franceză găsim următorul curios tratament contra febrei tifoide:

La Paris, două femei au contractat baccilul tific. Li s'au dat să mănînce numai iaurt proaspăt timp de cîte-va săptămîni! Ele consumau 500—700 grame pe zi. Medicii examinînd neîncetat materiile eliminatoare ale bolnavelor, au constatat că, sub tratamentul cu iaurt, numărul baccilelor diminuiază foarte mult. După 11 săptămîni de tratament, cele două femei au fost vindecate.

In adevăr curios tratament.

❑ Am insistat, şi cum starea de lucruri e aceiaşi, insistăm încă asupra faptului că întinderea şi continua creştere a epidemiei de febră tifoidă, se datoreşte în mare parte şi neglijenţei serviciului sanitar,—cu toate că acum, dragă doamne, e condus de doui inspectori!

In primul rînd, serviciul sanitar nu a luat şi nu ia nici o măsură în ceia ce priveşte contactul bolnavilor cu alte persoane. Cea mai mare parte din bolnavii de febră tifoidă nu sunt izolaţi. Ei sunt ţinuţi acasă.

Sunt familii care au în sinul lor 2 şi chiar 5 bolnavi de febră tifoidă, Or oamenii de serviciu sau cei care le procură alimente vin în contact cu aceste familii după care apoi se mai duc şi prin alte părţi.

Să nu ne mirăm, dar cînd vedem că epidemia e sporadică.

De cît s'ar face analize şi cercetări ştiinţifice pe pielea bieţilor cetăţeni mai bine s'ar lua severe măsuri de izolare, de desinfectare şi s'ar da instrucţiuni pentru a şti cum să se ferească de epidemie.

❑ După cum anunţăm în altă parte a ziarului, congresul general studenţesc, în urma hotărîrei din ultimul timp nu se mai amînă pentru Septembrie, ci se va ţinea tot la 15 August, nu însă în Iaşi, ci în Bucureşti.

După cît ştim, această schimbare nu convine de loc studenţilor ieşeni.

❑ Se ştie că ministerul instrucţiunei publice a trimis şi vara aceasta la M-rea Neamţ, o colonie de 100 eleve din şcoalele primare, din care 40 sunt din Iaşi. Colonia este pusă sub supraveghierea vestitului revizor şcolar de Botoşani, d. Ficsinescu.

Micile eleve au fost trimise acolo, bine înţeles, în scopul de a sta la aer curat, de a face mici excursiuni şi ex raţii de gimnastică.

Ei bine, d. Ficşinescu, în inteligenţa sa, a crezut nimerit de a ţinea în tot timpul pe bietele eleve închise în casele unde odinioară a fost ospiciul de alienaţi şi unde sunt găzduite, fără a fi primblate macar un ceas, sau de a fi scoase spre a vizita împrejurimele.

Ce cap!..

❑ Impăratul Franz Iosef al Austro-Ungariei, acordă cu plăcere permisiunea ca să fie cinematografiat la ori ce paradă, serbare etc. La ultima procesiune din Viena, aparatele Pathé Fréres au înregistrat întreg cortegiul precedat de Mag. Sa sub un preţios baldachin. Programul nou de astă-seară Joi, al teatrului cinematografic Pathé Frères din grădina Chateau aux fleurs, ne transmite exact aceste vederi. Noul program mai cuprinde sujete, comice, teatrale sportive etc. etc.

Direcţiunea acestui teatru ne roagă să atragem atenţiunea numeroşilor sei vizitatori că conducerea technică s'a reluat de însuşi d. Bottez, aşa că întreaga manipulare a aparatelor este astăzi reîntrată în starea de preciziune demai înainte.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei" —

Bucureşti 30 Iulie.

Vizita Regelui Carol

Viena. — Ziarul „Neue Freie Presse" anunţă că regele Carol al României, se va întîlni, cu Impăratul Francisc Iosef în ziua de 4 Septembrie stil nou.

Febra tifoidă la Focşani

Focşani.—De la 1898 oraşul nostru a fost lipsit de epidemia de febră tifoidă. Astă-zi epidemia şi-a făcut apariţia, constatîndu-se mai multe cazuri.

S'au luat măsuri de izolare.

Revolta de la Doftana

— Amănunte —

Bucureşti.—Deţinuţii care s'au revoltat acum 2 zile, au fost pedepsiţi cu regimul celular.

Ei au încercat să spargă celulele, însă s'a prins de veste din timp. Deţinutul Radu Cristea, capul revoltei care după cum se ştie a fost rănit de un soldat, se află în afară de orice perisol.

Ei va fi dat judecăţii pentru organizare de revoltă.

Moartea lui C. Radu

Bacău. Aseară a încetat din viaţa Constantin Radu cunoscutul cetăţean din localitate.

Era născut la 1844; a urmat academia mihaileană, a fost actor şi mai apoi ziarist, întemeiind şi o revistă septămînală, în Bacău.

A făcut parte din constituantă şi a fost primarul oraşului.

Un balon atacat

Breslau.—Un balon german care a făcut eri o ascenziune, şi în care se aflau mai multe persoane, în momentul în care se cobora în Breslau, soldaţii ruşi au descarcat focuri de puşcă, Omorînd patru persoane care se aflau în balon.

Studenţi romîni opriţi la graniţă

Buda-Pesta — Ziarul „Lupta", publică ştirea, că poliţia de la graniţa ungurească, a oprit alaltăeri pe nişte studenţi romîni care voiau să vie la Bucureşti, refuzînd să le dea pasaporte.

Regele Eduard la Marienbad

Marienbad.—Regele Eduard al Angliei a sosit azi după amiază şi a primit la sosire următoarea telegramă:

„Cu prilejul sosirei Tale la Marienbad Te salută în mod cordial şi conform cu vechia noastră prietenia Iţi urez o cură fericită".—(ss.) Frantz Iosef.

Regele Eduard a respuns imediat: „Sunt adînc mişcat de depeşa Ta atît de afectuoasă. Am sosit cu bine şi sunt fericit de a fi din nou în frumoasa Ta ţară. Sper că Te găseşti în perfectă sanatate.

(ss.) Eduard.

*

Londra.—Ziarul „Times" vorbind de călătoria Regelui Eduard la Marienbad declară că nu e nici un motiv să se dea o importanţă particulară faptului că Regele Angliei nu va avea anul acesta nici o întrevedere cu suveranii Germaniei şi Austro-Ungariei. Aniversarea Impăratului Frantz Iosef în ziua de 18 August va da Regelui Eduard prilej să reînoiască sentimentele sale de stimă şi prietenie faţă de bătrînul monarh.

Nu e nici un motiv de a se îndoi că relaţiile între Anglia şi Austro-Ungaria vor suferi dacă Regele marei Britanii se va reîntoarce de la Marienbad fără să fi văzut pe Imparatul Frantz Iosef, iar dacă cum-va Imparatul Franz Iosef, gîndind că relaţiunile Anglo-Austriac ar fi avut nevoe de vre-o lămurire, el ar fi invitat pe Regele Eduard şi consilierii săi la o întrevedere la Ischl.

Luptele cu Marocani

PENON DE LA GOMORA.—Spre ora 1 dimineaţa, bateriile spaniole au reuşit să risipească bandele de Marocani cauzînd la perderi serioase. Garnizoana spaniolă nu a avut a suferi nici o perdere. Apoi, în zori, atacul a reinceput din partea Marocanilor, cari trăgeau salve de puşti tocmai în direcţia străzilor, şi atacau mai cu seamă punctele slabe pe care le cunosc perfect de bine.

Demisie

Berlin.—D. general Von Einem, ministru de resboiu al imperiului german, şi-a înaintat demisia, şi a cerut să fie numit comandant al corpului 7 de armată.

Ofiţeri greci din Macedonia spre Grecia

Salonic.—După statistica oficială, 50 de ofiţeri greci au plecat din Macedonia reîntorcîndu-se în Grecia.

Călătoria Kedivului

Geneva.— Kedivul Egiptului a sosit aci, veniad din Paris.

Se asigură că poarta l'ar fi invitat să se ducă cît mai neîntîrziat la Constantinopol spre a asista la nişte conferinţe diplomatice.

Sinucidere

Lisabona.—Comandantul vaporului german de comerţ „Neaple", care s'a înămolit în rada Lisabona, şi a fost scos de curînd din această periculoasă situaţie, s'a sinucis pe bordul vaporului, cu un foc de revolver.

Greva din Stockohlm

Stockholm.—In tot oraşul e ordine desăvîrşită, munca e reluată în mai multe fabrici şi şantiere.

Serviciul trenurilor a fost reluat pretutindeni. Bursa muncei nu a fost atinsă.

Serviciul bănăilor e normal. Lucrătorii păstrează pretutindeni ordinea desăvîrşită.

Declaraţiile lui Rhallys

Constantinopole.—După o comunicaţie făcută de Poartă, primul ministru grec d. Rhallys, a asigurat pe ministrul turc din Atena că nici un ofiţer, aparţinînd armatei greceşti, nu se găseşte în Turcia Primul ministru grec a mai declarat cum că a însărcinat consulatele greceşti din Macedonia să nu exerciteze alt rol, de cît, cele care sunt conforme cu funcţiunile lor şi să întreţină cu autorităţile turceşti relaţii leale; iar în ce priveşte ofiţerii greci din Creta, d. Rhallys a reînoit declaraţia sa anterioară.

Un groaznic incendiu

Frankfurt.—Gazeta din Frakfurt anunţă din New-York Ville că la băile din Monticello un incendiu a distrus 100 case şi 50 prăvălii.

Mai multe oteluri au fost prefăcute în cenuşe. Sunt numeroase persoane rănite. Pagubele sunt de mai multe milioane.

Medicii italieni şi congresul de la Buda-Pesta

Roma.—Medicii italieni au hotărît să nu ia parte la congresul de la Buda-Pesta, dacă nu va fi admisă la congres şi limba italiană.

Se ştie că la acest congres sunt admise limbile germană, franceză şi engleză.

*

Viena.—D. dr. Lazer Popovici a adresat o scrisoare ziarelor prin care anunţă că medicii romîni din Viena, s'au solidarizat întru totul cu medicii din Romînia în ceia ce priveşte congresul.

In ceia ce priveşte medicii din Bucovina, ei de abia acum ţin consfătuiri, dacă să ia sau nu parte la congres.

E lucru absolut sigur, că exceptînd medicii romîni care ocupă funcţiuni în Ungaria, toţi ceilalţi nu vor lua parte la congresul din Buda-Pesta.

Un îndrăzneţ furt

Fiume.—Azi dimineaţă trei ruşi au pătruns în banca populară din Fiume au baricadat întrarea şi au furat din casă o sumă foarte importantă, după ce au rănit mortal pe casier, cu un foc de revolver sistem Browning. Apoi înainte de a fugi au mai furat geanta unui incasator care conţinea 3600 coroane şi s'au făcut nevăzuţi. Pe cînd fugeau, talharii trăgeau necontenit focuri de revolver, asupra urmăritorilor, dar fără să fi atins pe cineva. In sfîrşit, unul dintre ei, a fost arestat de un sergent, dar ceilalţi doi au scapat. Cel arestat se numeşte Salomon Kichinewski şi e de fel din Odessa.

Suma furată a fost găsită asupra lui.

In chestia Cretană

Colonia.—O telegramă primită din Berlin de „Gazeta din Colonia", zice: Până în prezent Germania n'a fost invitată să ia parte la deliberările chestiunei cretane. Germania şi Austro-Ungaria ar declina ca să intre în concertul puterilor în această privinţă, dar vor primi bucuros ori ce soluţie în stare să menţină pacea.

*

Constantinopole.—Consiliul de miniştri a deliberat asupra notei greceşti. După declaraţiile preşedintelui, consiliul de miniştri, a găsit că această notă e satisfăcătoare şi s'a hotărît să nu se recheme ministrul turc din Atena.

Se va remite mîine guvernului grec o altă notă, prin care se va cere noui lămuriri.

Camera a isprăvit discuţia bugetului. Ziarele turceşti cer revocarea Mitropolitului grec din Ianina, din cauza campaniei sale de agitaţie grecească.

*

Caneea. — Agenţia Havas află că guvernul din Creta pare dispus în principiu să dea satisfacţie puterilor şi să nu mai rîdice drapelul grecesc în insula Creta, dar din cauza dificultăţilor întîmpinate se cere cîtva timp.

Inştiinţare

Se caută o gazdă în familie bună pentru un copil din clasa II-a gimnazială, preferind *familie germană*, şi cu prepararea lecţiunilor, persoana care va oferi oferta este rugată a se presenta la administraţia ziarului.

Vila Grierul din Comuna Bucium situată pe dealul Repedea se dă cu chirie în apartamente şi în total, pentru vară; e şi de vînzare. Amatorii a se adresa la d-ra Sculli, vila Grierul.

HIRSCH IAŞI Lăpuşneanu 38.

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE

MOBILE

DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII şi BIROURI

cu preţurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes.

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **15 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutăţile sunt expuse în Magazinul nostru.

Profesor special franceză, germană, matematici, curs primar, secundar. Adresaţi-vă: Mihăilă Sf. Athanasie 4

Toate Doamnele şi Domnişoarele care au plecat din oraş fără să fi cumparat cîte-ceva din frumoasele mărfuri ale Magazinului

LA „VULTUR"

pot comanda imediat ce vor dori, căci preţurile vor fi tot atît de ieftine ca şi în Iaşi.— Ca beneficiu pentru tot timpul vacanţei, trimiterea comandelor vor fi gratuite.

Bluzele de linon, torschon, şi ghiupiură se vînd cu preţuri fórte reduse.

DE VINZARE 400,000 de cărămizi de nisip, calitatea I-a, arse gata, la prima fabrică de cărămizi de la Frumoasa.

A se adresa d-lui A. Teitler str. de Sus 45.

Biuroul „AURORA"

IAŞI Str. BARBOI No. 19

— Se însărcinează cu procurări de acte, copii şi informaţii de la orice autorităţi.

— Mijloceşte vinderi, cumpărări, închirieri şi arendări de moşii, vii, păduri, vile, case etc.

Plasări şi împrumutur de bani pe ipoteci, gajuri, garantii sigure, cesiuni de cîştiuri etc. **Executări silite.**

Pentru orice detalii a se adresa direct sau prin poştă d-lui **Aurelian G. Nicolau** — Iaşi str. Bărboi 19

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Franţa) De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

„AGENTURA"

Birou de vămuire, Comision şi Expediţie

IAŞI—Strada Primăriei No. 28 - IAŞI

Face în numele şi pe garanţia sa, toate operaţiunile necesare pe lîngă vama Iaşi.

Face operaţiuni de agentură şi comision, în legătură cu cele mai mari case.

Efectuiază urgent şi sigur ori-ce expediţie pe C. F. R. de diferite transporturi. Export de: cereale, vite, piei etc.

Se mai însărcinează: cu verificarea taxelor de transport, impuse din eroare, pe C. F. R. din ori ce direcţie.

Informaţii şi încasări comerciale

Traduceri şi efectuări de ori-ce acte de notariat.

Bilete la C. F. R. şi străine, cu preţ redus.

Funcţionari speciali conduce fie-care birou a parte, oameni cu experienţă, foşti funcţionari în serviciul Statului, cunoscînd legile şi regulamentele.

Acest birou este autorizat de Camera de Comerţ din Iaşi sub No..... autorizaţie de la direcţia generală a vămilor, sub No....., precum şi Decisia Ministerială sub No.....

GARANŢIE DEPUSA 10,000 LEI.

CAPITAL de întreprindere 40,000 lei.

Telefon, Telegr. „Agentura"—Iaşi. **DIRECTIUNEA**

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurăţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa III a Loteriei VI

s'au pus în vânzare

Tragerea

la 10 şi 11 August 1909

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute douăzeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50 lei	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui Gh. Calmuţchi administratorul ziarului, strada Primăriei No. 30

SALOMON WACHTEL

Magasin de incredere—Str. de Sus

Fondată în 1852

Aduce la cunoştiinţa intinsei sale clientele şi în special D-lor

Antrepenori, Arendaşi şi Proprietari

că pentru campania de lucru s'a asortat cu mari depozit de

Traverse de toate dimensiunile, Var hidraulic, CIMENT, Martru şi Cărămizi refractare, POMPE, Ţevi, Robinete

şi toate accesoriile pentru

Instalaţiuni de conducte de Apă

Tablă, Fier şi Otel divers

Unelte pentru toate meseriile, Garnituri de alamă şi fier pentru clădiri etc. etc.

Maşini agricole şi Pluguri

accesoriile lor de la cele mai renumite fabrici.

Curele de transmisiuni

A sosit tabla din renumitele fabrici:

WOLF NETER & JACOBY,—BERLIN

ALBERT GASSMAN,- BRESLAU

şi **Tabla Marca Leu** precum şi **Saci Calcuta**

Toate cu preţurile cele mai convenabile

Gradina Chateau aux Fleurs

In fie-care seară

LA 9 1/4 ORE

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Programul se schimbă Luni şi Joi

Grădina complect reînoiată şi amenajată cu amfiteatre, terase higienice cu poduri izolatoare, arene etc.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 25 bani. Arena sau Terasa 1 leu, Amfiteatru 50 bani.

In fie-care Duminică, **MATINEU** la Circul Sidoli, preţurile pe jumătate şi începutul la 5 ore p. m.

In serile reci sau ploioase reprezentaţiile vor fi date la Circul Sidoli.

GRILLAGES 1 m de haut. la mètre 0f30c.

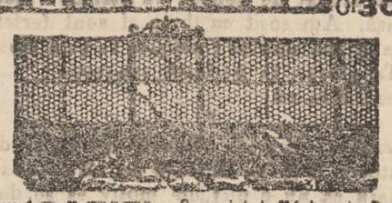

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

GLOTORES DE CHASSE. VOLIERES. POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

Dim. G. Longinescu

AVOCAT

— Strada Gelia 77 —

Consult. 8—9 jum. dim. şi 7—9 seara

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

s'a mutat în str. Sf. Andrei No. 2.

Alfons Herovanu

AVOCAT

— Str. Bărbei No. 19 —

Consult. 7—9 a. m. şi 4—6 p. m.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17.— Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi